SRPSKI

Mere Aradhja

Moj voljeni guru

Svami Dharmašakti Sarasvati



Yoga Publications Trust, Munger, Bihar, India

Mere Aradhja
Moj voljeni Guru

Pozdrav od srca, ॐ i prem

Mere Aradhja

Moj voljeni guru

Svami Dharmašakti Sarasvati

Yoga Publications Trust, Munger, Bihar, India

Naslov originala: Mere Aradhya – My Beloved Guru
Swami Dharmashakti Saraswati

Copyright ©Bihar School of Yoga 2011
Translation Copyright © za srpsko izdanje „Bihar joga klub“ 2021.
Srpsko izdanje je štampano sa dozvolom dobijenom od Bihar School of Yoga.

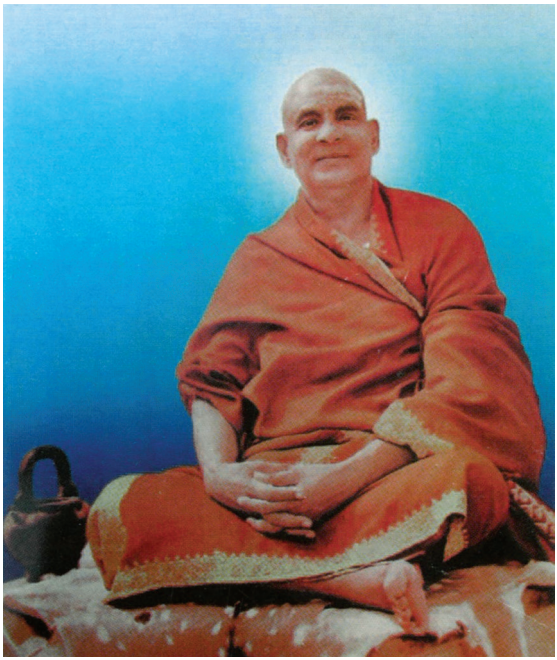
Sva prava se zadržavaju. Nijedan deo ove knjige ne sme se reprodukovati ni u kom obliku, ni na koji način, bez pismene dozvole Yoga Publication Trust-a.

Termini Satyanada Yoga® i Bihar Yoga® su registrovani zaštitni znaci u vlasništvu International Yoga Fellowship Movementa (IYFM). Znaci su korišćeni u ovoj knjizi uz dozvolu i ni na koji način se ne smeju prisvojiti jer to povređuje pravosnažnost istih.

Izdavač: Yoga Publication Trust
Prvo izdanje na engleskom u Indiji: 2011.
Za izdavača i distributera: Yoga Publication Trust, Ganga Darshan, Munger, Bihar, India
Website: www.biharyoga.net

Prvo srpsko izdanje: 2022.
Izdavač: Bihar joga klub, Beograd, Radoja Domanovića 4
Kompjuterski slog i prelom: Zoran Stanković

Prevod: Knjiga je nastala kao zajednička karma joga učenika i poštovalaca Satjananda joge-Bihar joge u Srbiji.



Posveta

Ponizno nudimo ovu posvetu
Svami Šivanandi Sarasvatiju,
koji je inicirao Svami Satjanandu Sarasvatija
u tajne joge.



Posveta

Našem guruu Šri Svami Satjanandi Sarasvatiju
koji nastavlja da nas inspiriše
i vodi duhovnim putem.

Sadržaj

Posveta	*ix*
Crtice iz detinjstva Šri Svamiđija	1
Crtice iz života u gurukulu	31
Crtice iz parivrađaka perioda	87
Počeci ašrama i stvaranje organizacije	185
Razvijanje i jačanje misije	323
Vrhunac prorokove vizije	367
Pesme Svami Dharmašakti	433
Rečnik	463

Posveta

Ponizno nudim ovih par reči koje uspeh da napišem, lotos-stopalima mog voljenog Gurudeva Svami Satjanande Sarasvatija, vrhovnog znalca joge i gjanija bez premca, koji za dobrobit čovečanstva stremi da podeli koristi joge i upinje se da pretvori pouke Vedante o nepodvojenosti i jedinstvu, u neuništive veze univerzalne ljubavi i bratstva.

Šri Svamiđija sam prvi put videla 3. aprila 1953. i istog trena ga prepoznala kao mog sudbinom predodređenog gurua. Od tada sam temeljito i u detalje spoznala njegove misli, dela, planove i vizije. Ponekad se pitam može li zaista ljudsko biće da se uzdigne do takvih vrtoglavih visina božanske uzvišenosti, kao što je to učinio Šri Svamiđi. On otelotvoruje svojstva marjada puruše, idealnog ljudskog bića za koga su tjag, tapasja, joga i sanjasa način života.

Šri Svamiđi se u duhovno traganje otisnuo potpuno sam i negde u toj potrazi naši putevi su se isprepleli. Inicirao me je u život posvećen predanosti, služenju i žrtvovanju. Moj muž, moj sin i ja smo se potpuno posvetili uzvišenoj Šri Svamiđijevoj misiji. Svaka kap našeg znoja i krvi, baš svaka misao u našim umovima, svako osećanje u našim srcima, svaka pojedina vibracija naših prana - sve pripada njemu. Zavetovali smo se da ćemo svoje živote posvetiti širenju svete dharme koju je Šri Svamiđi podržavao celog svog života.

U početku se moj muž, Svami Satjavratananda, prema Šri Svamiđiju odnosio kao prema guru bhaiju. Kasnije, posvetivši se Šri Svamiđijevoj misiji, poštovao ga je kao svog gurua. Guru i učenik radili su kao dva tela, ali kao jedna duša. Da postoji bilo šta osim rada za gurua sa potpunom verom i predajom, takva misao nikada nije ni prošla kroz učenikovom um.

Iskazano Satjavratovim rečima: „Smatram da sam bio izuzetno dobre sreće da dobijem inicijaciju od Đagadgurua Svami Šivanande, i njegovom milošću pronašao sam kopiju njega samog u Svami Satjanandi, koji postade moj gjana guru, moj sanjasa guru. Ono što sam osetio nakon što me je Svami Šivananda inicirao, ne može se opisati. Kako ja sada vidim i poimam Svami Satjanandu, tako će ga jednog dana videti i pojmiti ceo svet. Danas čovečanstvo možda ne shvata njegovu veličinu, ali neminovno će doći vreme kada će ga ceo svet prepoznati i poštovati zbog onoga što on uistinu jeste. Doživeo ja taj dan ili ne, moja duša zasigurno hoće, gde god tada bila."

Šri Svamiđi je imao da kaže sledeće o tako posvećenom učeniku: „Naišao sam u svom životu samo na jednog čoveka koji se toliko dao služenju gurua da je samom guruu postao primer. Štaviše, guru ga je u sebi priznao za sopstvenog gurua! Taj čovek bio je Satjavrat, koga sam neizmerno cenio i poštovao. Savršeno smo razumeli jedan drugoga. Niko nije ni blizu tom nivou međusobnog razumevanja koje smo mi imali. Zbog toga će on zauvek imati posebno mesto u mom srcu."

Ista prilježnost prema dužnosti, potpuna predanost guruu i nepokolebljiva posvećenost njegovoj misiji, može se videti u Satjavratovoj kopiji, Svami Niranđanu. Ko je Svami Niranđan? Razvoj događaja pruža nam izvestan uvid u to, no budućnost je znana samo Gurudevu. Svami Niranđanova predanost svome guruu i Šri Svamiđijevo neizrecivo poverenje i ljubav prema njemu, pružaju ideal za primer modernoj civilizaciji. Majka nema šta više da kaže, oseća se neizmerno

blagoslovenom. Po rečima Šri Svamiđija: „Puna vrline je samo ona majka čiji je sin posvećen svome božanstvu i svom učitelju."

Uprkos mnogim nevoljama i iskušenjima sa kojima sam se suočila, uprkos sopstvenoj buntovnoj prirodi i revolucionarnim mislima, božjom milošću pronađoh velikog gurua koji se prema meni ophodio kao prema ćerki, inicirao me u svoju učenicu, i pripremao me za specijalnu misiju. Kada sam se otisnula na tu misiju, sudbina koju mi je predvideo počela je da se ostvaruje.

Satjavratđi je po svojoj čestitosti i karakteru punom vrlina bio dobro poznat i u porodici i u društvu. Njegova inspiracija pomogla mi je da uradim veoma mnogo za porodicu i društvo. Nadahnuo me je da počnem da pišem pisma i članke za časopise. Uz Šri Svamiđijevu podršku i blagoslov moja veština pisanja se razvila. Pored vođenja njegove obimne prepiske, počela sam takođe i da transkribujem i dopunjujem njegova predavanja.

Jednoga dana Satjavrat iznebuha reče: „Moraš da napišeš biografiju Gurudeva." Uplašila me je ova opaska. Zadatak je prevazilazio moje mogućnosti. Ali njegova upornost me je primorala da po njegovim uputstvima počnem da prikupljam potrebnu građu. Bilo je mnogo toga u pismenoj formi u mojim dnevnicima, pismima i fasciklama, i počela sam sve to ponovo da iščitavam. Šri Svamiđi je intimno i prisno razgovarao sa Satjavratđijem. Kad god bi se tema dotakla Šri Svamiđijeve mladosti, Satjavratđi bi to ukratko zabeležio, a ja bih to potom zapisala u svoj dnevnik. Imala sam i mnogo sopstvenog nadahnuća i ideja, o kojima sam često pričala sa Šri Svamiđijem.

Zaista su tajanstveni putevi sudbine. Nakon Satjavrađijeve nesreće sve se promenilo; izgledalo je da se život bliži kraju… Šri Svamiđi je došao i sve preuredio. Uz njegovo nadahnuće, instrukcije i blagoslove, život je počeo da se odvija kao pre. Počela sam da završavam sve poslove koji su čekali na red. Setila sam se i ove knjige takođe. U ušima su mi glasno i

jasno odzvanjale Satjavratđijeve reči: „Ima osamnaest Purana, ali može biti da će ova Guru Gita koju sam te zamolio da napišeš, biti devetnaesta."

Kada je prvi put čuo ovu opasku Šri Svamiđi je prasnuo u smeh: „U redu, hajde da vidimo šta ćeš napisati," kikotao se.

Preplavile su me sve uspomene. Misli o pisanju ove knjige navirale su kao talasi ka morskoj obali. Osećala sam se kao da me Satjavratđi prekoreva: „Zašto još uvek nisi započela knjigu?" Svami Niranđan je takođe želeo da napišem prikaz o Šri Svamiđijevom veličanstvenom životu. Shvatila sam isto tako da se ubrzano približavam završnom poglavlju svog života. Morala sam da završim moju Guru Gitu. Moleći za guruov i Božji blagoslov za uspeh mog poduhvata, i takođe za oprost za greške koje možda budem napravila, konačno sam počela da pišem…

Ova knjiga je podeljena na šest delova:

1. Crtice iz detinjstva Šri Svamiđija
2. Crtice iz života u gurukulu
3. Crtice iz parivrađaka perioda
4. Počeci ašrama i stvaranje organizacije
5. Razvijanje i jačanje misije
6. Vrhunac prorokove vizije

Trudila sam se da ponudim detaljni i potpuni prikaz Šri Svamiđijevog života i rada. Njegove instrukcije i učenje sakupljeni su u desetine knjiga i prevedeni na mnoge jezike. Ova knjiga je skromni dodatak toj divnoj zbirci koja se uvećava.

Moje je čvrsto uverenje, a ne samo nada, da će ovi duhovni dragulji iz Šri Svamiđijevog života osvetliti put baš svakom duhovnom tragaocu koji ih pročita. Ako ova moja izjava zvuči prepotentno i tašto, ponizno molim čitaoca da mi oprosti…

Svamiđi, ti si sâmo otelotvorenje večne sadhane života. Tvoje uzvišeno učenje potpuno je rasteralo sumornu tamu iz mog bitisanja. U auri tog božanskog poimanja ugledala sam odbleske večnog, nepresušnog blaženstva koje me je

nadahnulo da se otisnem na ovo putovanje stazom sećanja, beležeći, kako male gorke trenutke, tako i veličanstvene prekretnice u tvom herojskom životu. Molim se da večno primam tvoju milost, ljubav i blagoslove, za sva vremena.

Valmikijev pesnički genije probudio je
žalobni ždralov krik.
Moje pero slama sve prepreke
dok osluškujem zvonke zvuke imena božjeg.

Usred jeseni procveta proleće,
poteče prohladni nektar
usred vrelog leta.
Radovaće se celi svet kad pročita
piskaranje moga pera
koje igra pukom radošću ovim papirom.

Moje pero možda nema moć
da u beživotno udahne život,
Ali Bože moj! neka nastavi da piše
legendu o mom guruu,
savršenom i bez premca.

Samo sam prašina na guruovim stopalima,
– Svami Dharmašakti Sarasvati

Crtice iz detinjstva Šri Svamiđija



Kada svet obavije tama neznanja, tad se spusti veliki duh i upali lampu znanja i u potpunosti odagna tamu. Svami Satjananda Sarasvati je jedna takva duhovna gromada ovoga doba. Okrećući leđa tričavim svetovnim zadovoljstvima i razonodama, odlučio se da ogrne odoru bestrašća, uzdržavanja i odricanja. On je i gjani i tjagi po kroju Adigurua Šankaraćarje. Gledajući njegove vrsne osobine glave, srca i ruku, čini se kao da ga je sam Bog obasuo svojim najboljim darovima. Njegova nepokolebljiva devocija prema svom guruu i njegovo umilno i srdačno ophođenje prema svakom jednako, su ideali koje vredi slediti.

Anaašritah karmaphalam kaarjam karma karoti jah
Sa sanjaasi ća jogi ća na niragnirna ćaakrijah.

Onaj koji svoje obaveze i dužnosti obavlja, a da ne zavisi od plodova svojih dela – taj je sanjasin i jogi, a ne onaj koji se samo odrekne i vatre i aktivnosti.

(Bhagavad Gita, 6:1)

Mi u Svamiđiju vidimo velikog asketu, velikog gjanija i velikog karma jogina, koji oličava uzvišene ideale iz Bhagavad Gite. On je savršeni spoj gjane, karme i upasane, istinsko ovaploćenje „Satjam, Šivam, Sundaram."

ॐ

U podnožju predivnog masiva Himalaja, usred beskrajnog prostranstva impozantnih visokih borova i jela, leži predeo pod nazivom Almora, stecište drevnih tradicija naroda sa Kumaona, prepunih priča o viteštvu i hrabrosti drevnih Ćandravanši kraljeva i savremenih kraljeva nepalskog porekla. Ušuškano u tom bajkovitom predelu leži malo feudalno imanje Bhikijasen i Gađ Bajgan.

Poreklo

Feudalni zemljoposednik, vlasnik imanja Bhikijasena i Gađ Bajgana, Vaišnava po Đaimini tradiciji, bio je erudita i obrazovani čovek, i njegovo imanje je obuhvatalo četrdeset sela. Žena mu je bila sa Tibeta, čestita i religiozna, a sin Krišnaćandra Najal, fino vaspitani i inteligentni mladić. U tom kraju je bilo mnogo hramova koje su podigli njegovi preci, i njegov nalog koji je redovno davao sveštenicima hramova bio je: obrazujte dobro decu ovoga kraja, svako bi trebalo da zna hindi, sanskrit, *Bhagavad Gitu* i *Ramajanu*.

Posle završetka obrazovanja, Krišnaćandra je postao policijski službenik. Kao i njegov otac, on je isto pridavao mnogo važnosti obrazovanju, tako da je u njegovim selima počelo sa valjanim obrazovanjem. Krišnaćandra se oženio devojkom iz nepalske kraljevske porodice. Njegova žena je bila obrazovana dama iz kraljevske porodice. Krišnaćandrina velika

feudalna porodica je bila mešavina različitih kultura. Njegov otac je bio Kumaoni, majka iz Tibeta, a njegova žena Nepalka. Njegovi roditelji su bili sledbenici ortodoksne Sanatan dharme, dok je sam Krišnaćandra bio modernih nazora i sledio je *Arja Samad*. Mora biti da su se te razlike s vremena na vreme osećale. Kasnije je Krišnaćandra napusti imanje na selu i nastanio se u Almori. Njegov letnjikovac je bio u delu grada pod nazivom Najalkholi.

Rođenje

Krišnaćandrina deca su rođena u Almori. Prvo dete je bila devojčica, a drugo dete je bio taj dečak. Trebalo bi nešto reći o upečatljivim krajolicima Almore. Ceo taj predeo ima očaravajući lepotu. U blaženom krilu kristalno jasnih planina snežnih vrhova, zraci zlatne svetlosti ulile su se u samu srž ovog malog deteta, odakle su se razvili do punoće i blagoslovili ga da može da ispuni za njega predodređenu sudbinu.

Među eteričnim planinama i udolinama Almore, gde su noći srebrne a dani zlatni, gde su zore obavijene misterioznom izmaglicom, gde se zlatni zraci sunca blistavo prelivaju, a duge šarene, tu, smešteno udobno u krilu planine Kailaš, na otkucaj ponoći 25. decembra 1923. godine tek rođeno dete je zatreperilo okicama a sa usana su mu izašle svete reči: „Satjam, Šivam, Sundaram." Taj dečak je bio Dharmendra Kumar Najal.

Privučen lepotom tog veličanstvenog planinskog masiva snegom prekrivenih vrhova, znatiželjan o tajnama koje krije bezbroj pećina, dečak je dugo posmatrao veličanstvene izlaske i zalaske sunca pun strahopoštovanja i divljenja. Imao je unutrašnji poriv da pažljivo sluša sve zvuke oko sebe – veseli cvrkut ptica iz džungle, riku divljih životinja koja odjekuje, a najviše od svega nostalgični odjek sa udaljenih planina i dolina, vedskih pevanja iz minulog doba.

Od samog početka priroda je za Dharmendru bila tajanstvena i uzbudljivu i zadivljujuća. Cveće koje se rascveta a potom uvene, za njega je bilo neobjašnjivo čudo. Rađanje

sunca u zoru je bilo uživanje i radost gledati, a isto tako i srebrne mesečinom obasjane noći. „Ko stoji iza svega toga?", pitao se i razmišljao o tome satima. Ako je nekad načinio grešku i upitao oca, dobio je spreman odgovor: „Uzaludno je čuditi se tim stvarima. To je prirodna pojava, eto šta je. Niko nije uspeo da objasni te stvari i niko nikad neće." Kada bi upitao majku, ona bi mu rekla: „To je sve božja *lila*, njegova božanska igra. Ko bi to mogao da pojmi? Tebi bi bolje bilo da se usmeriš da stekneš ime i postaneš nešto u životu." Detetova radoznalost nikad nije mogla da se zadovolji. Pitanja i vrtlog misli se samo uvećavao." „Jednoga dana ja ću zasigurno sve to razotkriti," sebi je govorio.

Detinjstvo

Dharmendra je napunio četiri godine. Roditelji su polagali velike nade u svog naprednog dečka. Bio je izuzetno fokusiran i inteligentan. Danas se čini da su sve te njegove igre i razonode bili nagoveštaji budućnosti koja je stajala pred njim. Bio je toliko zanesen dok je pravio kuće i kule od šarenih drvenih kockica da bi na sve drugo zaboravio. Jednoga dana je gradio građevinu od sedam spratova. Sa svojim malim ručicama neumorno je postavljao kockicu po kockicu, a onda bi se najedanput sve srušilo. Ali ovaj dečak nije nikada priznavao poraz. Počinjao je ispočetka. Roditelji su bili oduševljeni marljivošću njihovog sina. Otac je govorio: „Naš sin je vrlo marljiv i metodičan. Ja ću od njega napraviti inženjera." Majka je rekla: „Kakva glupost! On će biti veliki lider ko što je bio njegov ujak." A dečak je, ne znajući šta mu budućnost nosi, i dalje bio udubljen u trenutni zadatak pred njim.

Osim što je bio inteligentan, dečak je bio i veliki motivisani idealista. Sa svojom starijom sestrom je krojio grandiozne planove: „Mi ćemo otvoriti bolnice i svima deliti besplatne lekove. Neće biti više ni jednog jedinog bolesnog čoveka na svetu," ili, „Mi ćemo sagraditi hramove bez vrata da svako može da uđe da se moli," ili, „Mi ćemo sazidati kuhinje sa

velikim pećnicama i kuvaćemo hranu u ogromnim loncima, niko više neće biti gladan," ili, „Mi ćemo se ukrcati u avion i putovaćemo po celom svetu." Nekada bi njihov razgovor skrenuo u naučna pitanja, a nekada bi sedeli zajedno satima upijajući prirodne lepote oko njih. Nekada su pretresali neke čudne i duboke teme. Nije ih bilo briga da li će ih otac osuđivati zbog toga.

Ali njihova baka je bila starinskih svetonazora. Da četvorogodišnji dečak razmišlja i priča o nauci i religiji bilo je dovoljno da se u njoj pokrene alarm. Ona je onda nastojala da umilostivi razna božanstva i molila sveštenika da radi đapu i havan da odagna sa dečaka zlu sreću koja se nadvila nad njim. Dharmendrina majka se isto povremeno malo brinula i bila uznemirena zbog njegovog neobičnog ponašanja. Ali brojni kućni poslovi joj nisu ostavljali vremena ni za šta drugo. Ona je bila opsednuta čistoćom i to joj nije davalo da kućne poslove podeli sa poslugom. To je išlo do takve krajnosti da nije deci dozvoljavala da uđu u kuhinju. Oni bi sedeli ispred kuhinje dok ih je majka iznutra posluživala hranom. Ona je bila bogobojažljiva i religiozna žena koja je redovno proučavala duhovne knjige. Bila je veoma darežljiva i žena velikog srca. Ali kada je bila u pitanju porodica, tu nije dozvoljavala nikakve kompromise. Možda je upravo to razlog zbog čega se u Dharmendri razvila buntovnička crta.

Njegov otac je bio sledbenik Arja Samađa, čitao je mnogo knjiga, i svetovnih i duhovnih, i svakoga jutra je radio havan. On je bio kšatrija zemljoposednik koji je od rane mladosti rukovodio svojim podanicima. A potom ga je posao u policiji još više otvrdnuo. Kada bi se razljutio, vikao bi: „Ako me ne budeš slušao, upucaću te." Kakav otac, takav sin. Dharmendra se nikad nije uplašio niti obeshrabrio. On bi uzvratio ocu istom merom. A umeo je i da barata oružjem. Često je pričao kako će da ide u lov i da ubije tigra.

Obrazovanje

Kako su deca odrastala, roditelji su postajali zabrinuti oko njihovog obrazovanja. Posle određenog razmatranja odbacili su kućno školovanje dece. Pre svega, kod kuće je bila neformalna atmosfera, drugo tu je bila baka sa svojom preterano usrdnom prirodom, da se ne pominju brojni rođaci i porodični prijatelji koji su živeli u susedstvu. Stari običaji koji su se poštovali u kući bili bi prepreka modernom pogledu na svet kao i savremenom obrazovanju. Takvo razmišljanje je dovelo Krišnaćandru do toga da upiše svoju osmogodišnju ćerku i svog šestogodišnjeg sina u misionarsku školu pri manastiru u Nainitalu. To je bila škola na engleskom jeziku u vreme vladavine Britanaca u koju su išla samo engleska deca i dozvoljen je bio upis i nekolicini indijske dece iz kraljevskih porodica.

Dharmendra je bio vrlo nestašan dečak, ali su njegove reči i dela bili puni šarma koji je svakoga impresionirao. Njegove reči su umele da potaknu velike snove u glavi slušaoca. Vrlo brzo je postao vođa bez premca svojih drugara učenika. Časne sestre u manastiru su ga isto veoma volele. Van doma je postao potpuno samostalan i nezavistan. Misli i dela su počeli da iz njega teku slobodno i prirodno, što je ukazivalo na njegovu budućnost punu živosti.

Engleska deca nisu mogla da podnesu Dharmendrinu rastuću popularnost, ali su ga se svi plašili. Kada se neki od dečaka usudio da se suprotstavi ili zastraši Dharmendru, dobio bi dobre batine. Časne sestre su pokušavale da ga opamete, ali on je imao svoje ideje. Nikada nije mogao da trpi nepravdu bilo koje vrste.

Prvo duhovno iskustvo

Dharmendra je došao kući tokom školskog raspusta. Jednoga dana je sasvim iznenada pao na pod i onesvestio se. Svi su se mnogo uznemirili. Ali posle kratkog vremena bilo mu je dobro. Ta neobična iskustva su se nastavila. Ponekad bi sasvim izgubio svest o fizičkom telu. A nekada bi jasno video

svoje telo kao da ga gleda spolja. To nisu bila trajna iskustva, ali je tokom njih njegovo telo bilo u jednom stanju nepostojanja.

Porodica je bila sve više zabrinuta ovim neobjašnjivim događanjima. Vodili su ga kod lekara, iscelitelja i šamana, ali ništa nije pomoglo. Niko nije umeo da rasvetli ta misteriozna iskustva. Kako bi oni i mogli da objasne nešto što se javlja zbog povoljnih karmi i samskara iz prošlih života? Dharmendra je tačno znao šta mu se dešava, ali je imao telo i um sedmogodišnjaka. Kako da to objasni drugima? Svi bi mu se podsmevali.

Tih dana put do Mansarovara i planinu Kailaš je prolazio kroz Almoru. Sveci i mudraci koji su išli na hodočašće na Kailaš zaustavljali su se u Almori. Članovi porodice su Dharmendru pokazivali mnogim od tih svetih ljudi.

Jednom je tim putem prošao Svami Nitjananda, jedan stari i iskusni svami najboljeg kova. Baš tada se desilo da je Dharmendra pao ponovo u besvesno stanje. Neki iz porodice su otišli do svamija i zamoli ga da pogleda dečaka. Svami je došao iz puke radoznalosti i video besvesnog dečaka. Mora da je shvatio u kom je dečak bio stanju jer je počeo da ponavlja u dečakovo uvo: „Šri Ram Šri Ram". Dharmendra je ubrzo povratio svest!

Roditeljima je laknulo, a Svami Nitjananda im je onda rekao: „Ovaj dečak ne boluje ni od kakve bolesti. On ponekad sam od sebe uđe u visoko stanje svesti koje se u jogi naziva pratjahara. Dečka morate dati na duhovnu obuku, to će biti odlično za njega. Na kraju krajeva, on je jedna božanska duša."

Naposletku je dao i jedno upozorenje: „Nemojte da terate dečaka na svetovni život. Dopustite mu da ide putem joge jer je put predodređen za njega." Naložio je Dharmendri da ponavlja mantru Om i takođe mu je pričao o Gospodu Rami i njegovim podvizima. Kadgod bi Dharmendri počelo iskustvo gubljenja svesti o fizičkom telu, počeo bi da ponavlja mantru Om i da se seća Gospoda Rame. Tokom tih

bezvremenih, dugih momenata osećao se ekstremno ushićen i veseo. Kakvog li čuda! U telu malog dečaka neizmerna obitava bezgranična svest. Možda se samo božanstvo zaodenulo ovim telom da bi obavilo neku veliku misiju…

Svestrane sposobnosti

Od najranijeg doba Dharmendra je imao puno prijatelja i drugova. Imao je dara za mnoge igre i sportove. Posebno je voleo lov. Isto tako je bio odličan u školi. Pisao je prozu i poeziju i interesovale su ga razne grane umetnosti i nauke. Uprkos svim tim brojnim učestalim aktivnostima, unutrašnja iskustva nisu prestala da se javljaju, kao da su dolazila da ga podsete, opet i nanovo, da on poseduje bogatstvo duhovnih samskara skrivenih u sebi, a koje će se zasigurno ispoljiti u budućnosti.

Prednjačio je nad svojim drugovima iz razreda u svakoj aktivnosti i svakom poduhvatu koga bi se prihvatio. Bio je najbolji učenik u razredu, ali i u debatama i govorništvu. Stariji đaci su mu zavideli, ali su ga se i bojali. Sa druge strane, učitelji su bili vrlo zadovoljni da vide kako su se razni talenti u njemu počeli ispoljavati.

Jednom su došli u posetu školi neki strani sveštenici i visoke ličnosti i posebna proslava je upriličena u njihovu čast. Dharmendra je izabran ispred cele škole da održi govor dobrodošlice i da pročita pesmu u čast posetilaca. Darovitost i finoća ovog devetogodišnjeg dečaka im nije promakla. Predvideli su potpuno tačno izrekavši: „Ovaj dečak će postići velike stvari u životu. Ili će biti veliki politički lider ili nadareni duhovni učitelj, ali on će svakako biti uspešan i ostaviti traga za sobom. Posle ovog događaja časne sestre manastira su više zavolele Dharmendru. Ohrabrivale su ga i motivisale da napreduje u svim oblastima života.

Otac Dharmendrin je bio zadivljen sinovljevim tako rano ispoljenim talentima i sposobnostima. Ali je u isto vreme bio uznemiren i zabrinut zbog njegovih duhovnih iskustava. Mislio je da je najbolje da dečka drži na oku. Zato ga

je doveo iz Nainitala i upisao ga u jednu kvalitetnu školu u Almori. Časne sestre su bile tužne zbog njegovog odlaska, jer im je bio veoma prirastao za srce. Zatražile su da ga otac povremeno dovodi u Nainital njima u posetu.

Božanstva, zaštitnici predela Almore, su se zaradovala zbog uspeha darovitog sina ove zemlje. Činilo se kao da ga je boginja Sarasvati blagosiljala darovitošću i vičnošću u svim oblastima umetnosti i nauke, slavuj njegovom glasu podario milozvučnost, sunce dalo zasenjujući sjaj njegovoj ličnosti, a mesec prijatnu svežinu!

Guru griha gaje padan raghurai, alpakaal vidja sab paji - u *Ramaćaritamanasu*, Tulsidas pripoveda kako je Gospod Rama otišao da uči a ašram svoga gurua i za vrlo kratko vreme naučio sve što je bilo da se nauči. Isto je tako bilo sa Dharmendrom. Pored toga što je učio različite predmete koji su se predavali u školi, Dharmendrina sklonost prema literaturi, muzici i likovnoj umetnosti je procvetala. Pesme koje je pisao pod pseudonimima „Palav" (list koji pupi), „Hridajahin" (bez srca), „Premi" (znalac umetnosti i estetike), „Nirala" (onaj koga je nemoguće podražavati), „Vahi" (Taj), privukle su pažnju i književnika i laika. Ljudi su se čudili kad čuju da su te tako divne i osećajne pesme izašle iz pera jednog dečaka od deset godina koji je još uvek pohađao srednju školu. Njegove pesme su objavljene u časopisu „Ma" i u drugim časopisima. „Ma" je bio časopis koji je pokrenula lokalna omladina okrenuta književnosti, a sadržao je priče, članke i pesme. Ali časopis je postao zaista popularan zbog pesama koje je pisao „Hridajahin"…

Dharmendrin otac je bio Arjasamađin, a pošto je bio i službenik policije, znao je dobro važnost discipline. Od svoje desete godine Dharmendra je morao da radi havan svako jutro posle kupanja. Njegova majka bi dodala: „Završi pevanje Gite pre doručka." Baka bi mu rekla: „Danas je četvrtak, idi u hram i pre doručka se pokloni Hanumanđiju", ili „Pođi sa slugom u sveštenikovu kuću i odnesi mu ovaj prasad, tek posle toga ćeš da doručkuješ." Dharmendra bi sve te zadatke

obavio bez reči, ali je sebi govorio: „Ja sada izvršavam svačija naređenja, ali kad budem odrastao sigurno neću nikoga slušati."

Uticaj Gandhijeve ideologije

Dharmendrina majka je bila večito prezauzeta. Ili je čitala svete knjige ili je radila bogosluženje, ili je imala posla u kuhinji. Čistoća je tada bila na veoma visokoj ceni tako da je ona sve poslove u kuhinji radila sama. Decu su dok su bila mala čuvale dadilja ili baka. Iako je pretrpan Dnevni raspored, majka bi uvek nalazila vremena da čita knjige Mahatme Gandhija.

Gandhiđi je posetio Almoru 1930. godine i majka je prisustvovala njegovom javnom obraćanju. Bila je veoma impresionirana i čak ga je lično upoznala. Taj susret je radikalno promenio njenu ličnost. Njeni rigidni stavovi prema čistoti su donekle smekšali. Od tada je pomoćnica počela da pomaže u kuhinjskim poslovima. Dharmendrina mama je sada sa viškom slobodnog vremena počela da posećuje političke skupove i sastanke. Ubrzo se priključila pokretu za oslobođenje i postala aktivni član. Bila je u prvim redovima kada je trebalo stražariti ispred radnji koje su prodavale inostrane materijale i kada su oni spaljivani na gomili u ogromnim lomačama. Počela je da putuje sa Gandhiđijem u druge gradove i sela i nosila velike tube khadi tkanine za distribuciju.

Mnogo puta ju je inspektor Krišnaćandra Singh lično uhapsio zajedno sa drugim učesnicima zbog anti-britanskih aktivnosti i potom ih ostavljao daleko u džungli dvadeset do dvadeset i pet kilometara daleko od grada. Te brđanke su znale sve staze gore-dole po planini, a osim toga bile su pune patriotskog žara. Začas bi se vratile u grad i ponovo započele sa svojim buntovničkim aktivnostima sa udvostručenim entuzijazmom!

Do tog trenutka je sve bilo u redu. Međutim, onda je Gandhiđi započeo sa programom emancipacije žena sa

lošom reputacijom. Dharmendrina majka je takođe u tome aktivno učestvovala. Ona je išla kod tih žena kući, razgovarala sa njima, čak je i ručala sa njima. To je izazvalo pometnju u krugu porodice. Rođaci su od toga napravili veliki problem. Čak su pokušali da ubace crva sumnje u Krišnaćandru, ali on je bio pun razumevanja za tu situaciju. Nije se lako dao isprovocirati. Oštro i čvrsto je tim mutivodama rekao: „Ne treba da se brinete za moju ženu i za moju porodicu. Ona je moja žena i ja u nju imam potpuno poverenje. Ona slobodno može da se vodi svojom savešću. Osim toga, sve što ona radi je ispravno. Ja ne mogu da joj nađem nikakav nedostatak."

Povrh svega, Dharmendrina majka je jednom uhapšena i odvedena u zatvor zajedno sa Gandhijem. Susedi i rođaci nisu smeli ništa da kažu ocu, ali su zato uplašili baku preteći joj da će je izopštiti celu familiju iz društvenih krugova. Baka je bila nemoćna da bilo šta kaže ili radi po tom pitanju, ali je zato prodala stotinak grama svog zlatnog nakita i naložila sveštenicima da urade havan da se u porodici povrati duševni mir i razboritost. Kada je otac za to saznao bio je veoma ljut. Budući da su deca senzitivna, poprimila su očevo principijelno i smelo držanje koje je imao tokom čitave ove epizode.

Literata bez premca

Dharmendra je imao dva bliska prijatelja: K.K. Đoši (Nanu) i Ašvini Kumar Pant (Ami). Njihovo prijateljstvo je bilo duboko i intenzivno. Sledeći Dharmendrin primer, Ami je isto počeo da piše za časopis „Ma". Usledilo je ubrzo da je Dharmendra počeo da uređuje i koriguje časopis „Bharat" i na njegov podsticaj Ami je takođe otpočeo jedan časopis pod nazivom „Agragami". Ti dečaci su ceo jednomesečni broj prepisivali rukom u mnogo primeraka i delili ga svima i obilato.

Jednom prilikom je pesnički laureat Sumitranandan Pant posetio Almoru, koja je bila njegovo rodno mesto. Dečaci su

se susreli sa njim i pokazali mu primerke njihovih pomenutih časopisa. Sumitranandanu Pantu je bilo veoma drago što se upoznao sa dečacima, posebno sa Dharmendrom Singh Najal, koji je tada bio đak devetog razreda. Pohvalio je trud dečaka, ali im je sugerisao da udruže svoje talente u jedan zajednički časopis.

Sledeći njegov savet, dva dečaka su pokrenula časopis „Agragami Bharat". Uprkos insistiranju Amija da Dharmendra bude glavni urednik, ovaj je to odbio. To mesto je morao da zauzme Ami. „Palav" je postao pomoćnik urednika. Ipak, Palav je bio duša časopisa. On sam je radio celokupnu korekturu, lekturu i pripremu za štampu.

Svi su bili zadivljeni trudom ova tri dečaka. Dečaci su sa svih strana dobijali podstrek i podršku. Kada su pokazali primerak svog novog časopisa Sumitranandanu Pantu, on je bio veoma srećan i mnoge pesme je napisao da budu objavljene u tom časopisu. Ipak, srce i duša ove publikacije je bio Dharmendra koji je napisao mnogo priča, pesama i članaka pod pseudonimima Palav, Hridajahin, Nirala, Premi i Vahi. Čak su i njegovi učitelji bili iznenađeni kako sa lakoćom vlada jednako hindijem, sanskritom i engleskim. Negde u to vreme je počeo da piše pesme da ilustruje različite metre poezije na hindi jeziku. Taj njegov ambiciozni poduhvat je doživeo potpuni uspeh.

Palavov dar za književnost i poetska genijalnost su se sada u potpunosti razvili. Jedanput je bio organizovano veče poezije u čast Sumitranandana Panta. Pesma koja je ocenjena najboljom bila je pesma koju je napisao i pročitao Palav. Tom prilikom Pant je dao komentar: „Ovaj momak će zasigurno osigurati mesto za sebe u svetu hindi književnosti." Pantove reči predskazanja su se danas ostvarile. Sićušni dečak iz prošlosti, Dharmendra, pretvorio se u kolosalnog sanjasina današnjice, Svami Satjanandu Sarasvatija, čije su knjige na hindiju i engleskom danas poznate u celom svetu.

Pored dara za hindi, Dharmendra je imao smisao i za sanskrit i za engleski jezik. Počeo je da piše na sanskritu i

pravio planove kako će da pokrene časopis na engleskom. Takvo vladanje sa tri jezika i takvo majstorstvo u književnosti, i to u tako mladom dobu, bilo je nešto zaista izuzetno.

Od ranog detinjstva Dharmendra je pokazivao i sklonost ka razmišljanju i ozbiljnu stranu svoje prirode. Bio je izuzetno dobar u učenju i uvek je iz hindija i engleskog imao najviše ocene. Njegovi učitelji sanskrita su govorili kako je on tako dobro pisao da bi mu dali dvostruku maksimalnu ocenu samo da su mogli.

U školama na engleskom jeziku koje je pohađao Dharmendra, učitelji su podučavali i Bibliju. Videvši njegov pronicljiv intelekt i odlično vladanje ovim predmetom, nadležni organi škole su počeli da obraćaju posebnu pažnju na njega. Mislili su da bi on mogao da bude vrstan propovednik i misionar. Ispostavilo se da su se njihove nade ostvarile, doduše ne baš u doslovnom smislu. Dharmendra ne samo da je postao propovednik, već autoritet i vrsni znalac religioznih i duhovnih učenja. On je istinski lučonoša drevne indijske duhovne misli i kulture.

Sklonost ka duhovnosti

Dharmendra je postepeno počeo da gubi interesovanje u monotono i nezanimljivo obrazovanje koje se u školi nudilo. Dok je učitelj na tabli pisao i podučavao algebru i geometriju, on bi sedeo u poslednjem redu i pisao poeziju ili lektorisao tekstove za „Agragami Bharat." Često se upuštao u avanture odlazeći daleko u planine sa Amijem, i sedeo tamo u tišini uživajući u čudesnoj lepoti majke prirode. Posmatrajući udaljene vrhove Himalaja Dharmendra bi gubio svest o svom postojanju. Kad god bi ga Ami upitao o tome, on se samo smejao i ignorisao temu. Kako je njegov drug mogao znati da je u tim blistavim vrhovima Himalaja Dharmendra video zlatne fragmente svoje budućnosti?

Ponekad su se sadhui i svamiji zaustavljali u Almori na putu za Kailaš-Mansarovar. Dharmendra je imao običaj da se upoznaje sa njima i postavlja im pitanja iz duhovne

oblasti. Svi oni su bili impresionirani njegovom žudnjom i sklonošću ka duhovnom rado su mu kazivali razne stvari o jogi i unutrašnjem životu. Svami Nitjananda je svraćao u Almoru svake godine. On je bio iskusni krija jogin i rasvetlio mu je mnoge stvari u vezi sa asanama i pranajamama. Jednom je Dharmendra, dok je još bio sedmogodišnji dečačić, pitao Svami Nitjanandu o crnoj magiji i tajnim činima, o duhovima i utvarama. Svami Nitjananda je imao običaj da nosi kratki štap u ruci. „Je li to tvoj magični štapić?", pitao je Dharmendra. Svami je odgovorio: „E to je moja joga danda, ali daću ti je ako želiš." Mali dečak je bio mnogo srećan kada je dobio tako dragoceni poklon od svamija.

Život i podvizi Šri Rame su Dharmendri bili veoma dragi. Stalno je o tome razmišljao. Mudracima i svamijima je postavljao pitanja ili iznosio neke sumnje koje je imao. Ličnost Gospoda Rame je imala veliki, duboki i dalekosežni uticaj na njegovu psihu, sve do toga da ga je uzeo za svoga ištu, izabrano božanstvo zaštitnika.

Prvo tantričko iskustvo

Kada je imao deset godina Palav nije išao samo za akademskim i književnim postignućima, nego je počeo da se interesuje za knjige i dugih, ozbiljnih tema. Negde u to vreme mu je došla do ruku jedna knjiga o tantri. Zajedno sa drugom iz susedstva je proučavao detaljno tu knjigu. Njih dvojica su odlučili da istraže tehnike koje su u knjizi navedene. Desilo se da su u međuvremenu u blizini sreli jednog tantričkog babu. Viđali su se često sa babom i pitali ga o praktičnoj strani tantre. Odmah su počeli sa tantričkom sadhanom. Posle nekoliko dana doneli su odluku da odu na mesto gde se kremiraju mrtvi i da tamo usavršavaju svoju mantru. I tako su sa „magičnim štapićem" u ruci njih dvojica odlazili na mesto kremacije govoreći jedan drugome: „Magični štapić je uz nas, čega da se onda plašimo? Moć mantre će potčiniti sve duhove iz okruženja. Onda ćemo ih mi naterati da za nas obavljaju sve dnevne poslove."

Nekako je Dharmendrin otac dočuo za te noćne avanture po krematorijumu. Bio je vrlo ljut i upozorio je Dharmendru: „Ako se samo budeš usudio da noću izađeš iz kuće, ja ću te upucati…"

„Ne mogu sad da ostavim svoju mantra sadhanu nedovršenu", mislio je Dharmendra, „Moram je završiti po svaku cenu." Dva drugara su odlučila da donesu pepeo sa mesta spaljivanja i dovrše svoju sadhanu na Dharmendrinom krovu. Sledeće jutro su doneli pepeo i smestili ga u jednu saksiju za cveće na krovu kuće. Tokom noći, dok su svi spavali Dharmendra se išunjao na krov. Njegov drugar je sa terase susedne kuće preskočio na krov i pridružio mu se. Ubrzo su otpočeli sa završavanjem svog započetog posla…

Kako se sadhana približavala svom vrhuncu, počele su da se dešavaju neke neobične stvari. Osećali su kao da se cela kuća trese. Dharmendrin mlađi brat je počeo da plače, a majka i baka su bile preplašene. Otac je krenuo da traži Dharmendru po kući, ali se on bio sakrio na terasi, a vrata od terase su bila zaključana sa spoljne strane. Dharmendrin otac je bivao iz minuta u minut sve više i više ljut. Vikao je: „Otvaraj vrata inače ću ih razbiti i upucaću te." Cela atmosfera je postala mračna i jeziva. Dharmendrin drug je skočio nazad na svoj krov i iščeznuo iz vidokruga. Dharmendrin otac je urlao iz sveg glasa. Dharmendra je bacio sa krova pepeo i ostale predmete za pađu i otvorio vrata terase. Onog trenutka kada je pobacao tantričke predmete ponovo je zavladala normalna atmosfera i zavladao mir. Mada je otac još uvek bio vidno uznemiren i on se umirio pošto je pretražio krov i na njemu nije našao ništa naopako.

Sledećeg dana dečaci su otišli kod tantričkog babe i ispričali mu celu priču. „Zašto ste bacili pepeo koji je bio nabijen moćima mantri? Sada će se duh sigurno razljutiti i uradiće vam nešto loše", rekao je zastrašujućim tonom.

Dharmendra se nije dao lako zaplašiti. „Ma, šta nam može duh?", podsmevao se. Ali je njegov drug bio uplašen. Na nesreću, kroz dva dana je doživeo nezgodu pri kojoj je slomio

nogu. Podrazumeva se da je Dharmendra zauvek ostavio tu tantričku sadhanu sa pepelom, mrtvacima i duhovima.

Društvena sredina

Kadgod je Dharmendra posećivao sela Gađa i Bhikijasena, bio je pod utiskom okrutne društvene sredine koja je tamo vladala. U tim krajevima je bio prilično rasprostranjen običaj dečjih brakova, kao i razne druge arhaične navike i tradicije. Dharmendra je pripadao bogatoj feudalnoj porodici i njegov otac je bio službenik policije. Meštani nisu smeli ništa da im kažu u lice, ali su ih zato iza leđa ogovarali. Govorili su: „Njihova ćerka je već odrasla. U čemu je svrha slati je u koledž? Nju treba što pre udati. Isto tako i sina koji je već zreo za ženidbu. On može i u braku da nastavi da se školuje." A kod kuće je njihova baka isto tako bila vrlo zainteresovana da uskoro vidi svoju unučad venčanu.

U jednom momentu je nekoliko samozvanih zaštitnika društvene ispravnosti zaključili da se to stanje više ne može trpeti i pokušali su da izvrše uticaj na Dharmendrinog oca. Međutim, on im jasno dao do znanja: „Ne treba vi da se brinete za moju decu. Ja znam šta je za njih dobro." Majka dece je radila za Kongresnu partiju. Ona isto nije bila naklonjena ranim brakovima. Baka je bila jedina u familiji koja je pod velikim pritiskom, jer su joj svi rođaci stalno dosađivali i sekirali je po tom pitanju.

Bio je još jedan razlog skriven iza bakine nervoze. Ona je svečano proslavila veridbu svoga unuka još kad je on imao samo dve godine! Među Kumaoni narodom je običaj da se deca samo mesec ili dva dana stara zaručuju, ponekad čak i venčaju. A ima i slučajeva kada se brak ugovori čak i pre rođenja dece! Dva dobra prijatelja odluče pre nego što im se deca rode da ukoliko neki od njih bude imao sina, a drugi ćerku, deca će se venčati. I takvi brakovi se zaista sklapaju.

Sledeći tu staro vremenu tradiciju čim je baka u svom društvenom miljeu opazila odličnu priliku za Dharmendru bez čekanja je upriličila ceremoniju veridbe. Dharmendrin

otac se možda sa tim nije slagao, ali njegova majka nije imala izbora po tom pitanju.

Tokom đačkih dana u Nainitalu, kadgod bi Dharmendra došao kući za vreme raspusta sva deca iz susedstva su se okupljala i igrala zajedno. Devojčica sa kojom je bio zaručen je isto dolazila na igru. Lepa devojčica po imenu Sarasvati bila je baš svima draga. Deca su zadirkivala Dharmendru zbog nje. Ali on nije shvatao iz kog razloga se prave te šale. Kada mu je majka konačno rekla u čemu je stvar, on se stvarno razbesneo!

Sarasvatini roditelji su svakog dana postajali sve nervozniji. Njihova ćerka je sada bila u dobu za udaju, a izgledi da će se realizovati rani brak su bili sve bleđi. Zato su došli da se vide sa Krišnaćandrom i razgovaraju o toj situaciji. Krišnaćandra ih je strpljivo saslušao i uverio ih da će uskoro rešiti tu stvar. Ali je on isto bio zbunjen i nije bio načisto šta da radi. Neobjašnjivi nastupi besvesnog stanja od kojih je sin patio, njegova čudna raspoloženja i aktivnosti, zagonetna predskazanja mudraca i svetaca u prolazu – sve to je činilo da okolnosti nisu bile ni dobre ni jednostavne. On sâm je mnogo puta rekao sinu: „Novac i imetak nemaju trajnu vrednost, sine. Ono što je važno u životu su principi kojih se čovek drži i ideali kojima teži. Vairagja, nevezivanje, je carski put do uspeha. Ako trčiš za svojom senkom i pokušavaš da je uhvatiš, ona će bežati od tebe, ali ako joj okreneš leđa, ona će te pokorno slediti. Svet je kao tvoja senka, a to važi i za bogatstvo i luksuz. Nemoj da juriš za njima. Upravo obrnuto, samo život u vairagji i sanjasi, odvezanosti i odricanju, je vredan življenja.

Sustret sa tantričkom jogini

Tokom školovanju u Nainitalu Dharmendrin život je napravio prelomni zaokret. Sreo je jednu tantričku jogini koja mu je snažno protresla i probudila unutarnju psihu, dala mu kratkotrajne uvide u transcedentalne duhovne sfere. Evo jedne priče o tom neverovatnom susretu rečima samog Dharmendre:

Kada sam imao sedamnaest ili osamnaest godina desio mi se u Nainitalu slučajni susret sa jednom tantričkom jogini. Ona je bila mnogo starija od mene. U to vreme nisam imao predstave o odnosu gurua i učenika. Nisam čak ni želeo da postanem sanjasin. Kao jednom bezbrižnom mladiću koji je išao u školu, moja interesovanja su bila više usmerena ka obrazovanju i sportu, kao što je kriket, fudbal i hokej. Budući da potičem iz porodice *kšatrija*, bio sam poprilično ponosit i uz to još i uobražen. Verovao sam da mogu da radim štagod poželim. Ali me je jogini nekako nadvladala.

Jednoga dana dok sam se šetao pored jezera u Nainitalu, ugledao sam je iz daljine. Sedela je na steni, i kao neki sanjasin, imala je pored sebe *ćilam*, njenu lulu za duvan. Nekoliko ljudi je sedelo oko nje. Nisam mnogo obraćao pažnju na nju i nastavio sam sa šetnjom. Ali ona me je ugledala i pozvala: „Ej, mladiću! Dođi ovamo." Okrenuo sam se i pogledao u njenom pravcu. Da, zaista me je zvala. Ja nisam bio navikao da primam naredbe. Meni niko nije naređivao u životu.

Ali ta žena je povikala: „Ej! Dolazi ovamo!" Za mene je to bio vrhunac nevaspitanja. Njene reči i njen ton su mi vređali ponos. Ali na iznenađenje, ja sam je poslušao kao pokorno jagnje. Tiho sam joj prišao. Pružila mi je jednu posudu i rekla: „Idi donesi mi malo mleka. Pije mi se čaj." Nije mi čak dala ni novac.

Bilo kako bilo, otišao sam na obližnji nainitalski bazar i kupio mleka za nju. „Sedi", naredila mi je kada sem se vratio sa mlekom. Opet sam se pokorno povinovao. Pružila mi je svoj ćilam, ali sam ja rekao: „Ne, ja ne pušim."

„Šta!" povikala je. „Kada ti ja nešto ponudim, bolje bi ti bilo da to uzmeš." Oklevajući, povukao sam duboko jedan dugi dim. Nije mi se nimalo svidelo. Sebi sam govorio: "Čaj je u redu, kafa je u redu, čak je čokolada u redu. Ali ovaj ćilam? Samo običan bezukusni dim." Pa ipak, da poslušam njenu naredbu, povukao sam još nekoliko dimova.

Tu su bili i neki drugi ljudi, ali oni nisu bili od obrazovanog soja, već nepismeni seljaci. Ona je njima pričala o ađna čakri, kundalini, nadijima, lokama i drugim ezoteričnim temama. U to vreme ja sam čitao knjige eminentnih svamija i sanjasina kao što su Svami Dajananda, Svami Vivekananda i Aćarja Satjadev iz Arja Samađa. Čitao sam knjige o kundalini i čakrama. Dok sam tako sedeo i slušao je, ona je svaku temu razjašnjavala u detalje. Njeni opisi su bili izuzetno lucidni i jasni.

„Pobogu, šta to ona priča?“, čudom sam se čudio. Ja sam mislio da je ona neotesana, priglupa žena sa sela, ali njeno znanje ezoteričnih nauka je bilo zadivljujuće. Pričala je o brahma i ćitrini nadiju. Kada sam se posle vratio kući, njene reči su i dalje odzvanjale u mojoj glavi. Zaista je bila izuzetna žena.

To je živa istina. Ona je bila potpuno nepismena i još i vrlo ružna izgledom, debela kao bufalo i crna kao ugalj. Miris njenog tela je bio strašno neprijatan. Nikada se nije kupala, nikada nije menjala odeću, nije ni zube prala. Njen rečnik je bio vrlo prost i vulgaran. Svaku drugu rečenicu je završavala sa psovkom. Bilo ko, odnosno svako ko se tu našao, mogao je da postane meta njenog oštrog jezika. Ipak, ona je govorila o tantri, o kundalini i nadijima sa velikim autoritetom. Tumačeći različite nivoe samo-realizacije, ona je objašnjavala poreklo neznanja i njegovo krajnje poništenje. Pričala je o stvarima koje se pominju u najuzvišenijim svetim spisima, a da nije znala iz kojih izvora vode poreklo te činjenice.

„Hoćete me naučiti tantru?”, upitao sam je jednoga dana.

„Da.” Kratko je odgovorila.

„Vama marga, levi put?”, ponovo sam upitao.

„Da.”

„Šmašan tantra, tantra koja se radi na mestima gde se mrtva tela spaljuju?”

„Da.”

„Kapal tantru, tantru u kojoj se radi sa ljudskim lobanjama?“

„Da.“

Otišao sam kod oca i kazao mu da bih želeo da pozovem jednu tantričku jogini kod nas i da učim od nje tantru. „Dobro, kako hoćeš,” rekao je. Pozvao sam je u selo naših predaka i ona je ubrzo došla. Imali smo tamo divnu pećinu pokraj reke u jednom uglu našega imanja, i ona se preselila tamo.

Dala mi je striktna uputstva da niko ne sme tuda da prolazi. Počela bi da pije u rano veče i nastavljala sa pićem, pušenjem i jedenjem mesa celu noć. Pušila je ganđu u svom ćilamu dan i noć, kao da joj je to bio sam dah. Tokom dana je poskidala svu odeću i spavala tako na otvorenom kao ogromni bufalo. Da je neko naišao i video je u tom izdanju, mislim da bi dobio srčani udar. Njena pojava je bila istovremeno tako monstruozna i tako groteskna.

Pošto sam obavio njeno preseljenje i smestio je na imanju vratio sam se u Almoru. Posle nedelju dana sam došao da je posetim i upitao: „Dakle, koji je plan?“

„Dođi ovamo kad otkuca ponoć“, odgovorila je i dodala: „i nemoj da poneseš svoju pušku.”

U džunglama Kumaona ne može noću da se ide bez puške. Tigrovi, leopardi, vukovi i druge divlje životinje krstare svuda okolo. Po mrkloj noći morao sam da idem po džungli milju i po bez puške. Ni sâm ne znam kako, ali uspeo sam da stignem do njene pećine. Te noći sam imao duboka spiritualna iskustva. Ta iskustva nisu bila sa ove ravni postojanja, ali to nisu bili obični snovi. Ona su se odnosila na buđenje šakti.

Od nje sam naučio vama margu i vežbao sam je oko šest meseci. Posećivao sam je svakog vikenda i tokom tog vremena imao sam zaprepašćujuća iskustva. Izgubio sam svesnost o telu i moja svest je lutala izvan zemaljske ravni, tamo gde ni sunce ni mesec ne postoje. Mora biti

da sam je posetio oko pedeset puta tokom tog perioda. Ostajao bih sa njom celu noć i vraćao se kući ujutru. Svake noći sam morao da pijem alkohol. Njoj je takođe trebalo meso, što sam ja morao da organizujem.

Iako sam ja prošao kroz mnoga veoma intenzivna iskustva u tom periodu, ja nisam gubio ravnotežu uma ni zdrav razum. Zadržao sam kontrolu nad sobom. Išao sam u školu, pojavljivao se na ispitima, učestvovao u svim drugim školskim aktivnostima. Bio sam predsednik razreda i kapiten školskog tima. Morao sam da nosim mnoge odgovornosti na svojim plećima. Moje ponašanje je bilo normalno i ja sam obavljao sve svoje dužnosti na najprikladniji način.

Ali na unutrašnjem planu, ja sam imao ista iskustva kakva je Kaka Bhušundi imao pošto je uleteo u usta Gospoda Rame. Tek kada sam pročitao u „Ramaćaritamanasu“ o Kaka Bhušundi, onda sam razumeo svoja iskustva. Imao sam isto iskustvo kao Ma Jašoda kada je beba Krišna otvorio za nju usta. To sam shvatio kada sam pročitao priču u „Bhagavata Purani“.

Jogini mi je podarila transcedentalno iskustvo koje je bilo van granica mog tela, izvan mojih čula, izvan uma, i van svih definicija i opisa koje postoje u čitavom mom bogatom rečniku. Ovo iskustvo se uobičajeno naziva šaktipathom, ali ga je ona nazivala milošću.

Ona je bila nadaren i sposoban učitelj. Ime joj je bilo Sukhman Giti i bila je sanjasin Đuna Akhare. Jednoga dana je iznenada rekla: „Odlazim.”

„Molim vas onda me inicirajte pre nego što odete“, zamolio sam je.

„Ne“, rekla je odsečno. „Ja nikome ne dajem inicijacije. Moraćeš da nađeš svoga gurua.“

A onda je dodala: „Ja sam ti dala sva ta iskustva. Nisi ih ti sam zaslužio. To je samo mali delić transcendentalne ravni, koju aspirant mora da doživi u nekom trenutku svoga duhovnog puta. A sada idi i stekni ta iskustva sam.”

„Kako?", upitao sam.

„Pronađi svoga gurua," rekla je i brzo otišla.

Od tada pa nadalje, ja sam tražio i tražio onoga koji bi mi pomogao da ponovo doživim ta nedokučiva iskustva…

Radikalne misli brata i sestre

Vreme je letelo. Škola i koledž, poezija i proza, prijatelji i rođaci, sveci i mudraci, jahanje konja i lov po džungli - sve te aktivnosti su se nastavile. Dharmendrina interesovanja i hobiji su bili brojni, ali mu sada nisu ništa značili. U Dharmendri i njegovoj sestri se razvila buntovnička crta. Glave su im bile pune radikalnih misli i ideja koje su im okupirale um. Oni su doneli odluku da se neće venčavati, već će raditi na tome da se iskorene društvene bolesti kao što su dečji brakovi i kasta nedodirljivih. Putovaće po celom svetu i služiti sirotinju i napaćene, i na kraju će uspostaviti bolji poredak u društvu. Ubrzo su Dharmendra i njegova sestra počeli da provode svaki raspust po bolnicama služeći pacijente. Tako su njihovi filantropski ideali počeli da poprimaju konkretni oblik.

Dharmendra je počeo da biva naglašeno razočaran svetovnim stvarima. Ponekad je učio sa doličnom marljivošću, a opet drugi put je samo zurio u knjige zadubljen u svoje misli. Ponekad je satima i satima netremice gledao u džunglu, reku i planine u okolini. Nekada je bio zadubljen gledajući zvezde, ponekad je razmišljao o svetovnim stvarima, a nekada o Rami, Krišni i Budi.

Tih dana je počeo da razmišlja o sanjasi. Razmišljao je: „Ako je sanjasa moj cilj, onda bih mogao da uzmem inicijaciju u sanjasu u Vivekananda ašramu koji je u blizini." Upoznao se sa sanjasinom koji je bio na čelu ašrama, a on ga je savetovao da prvo završi školovanje. Sve to vreme njegova promišljanja su postajala svakim danom sve dublja i intenzivnija.

Dharmendrin otac, zaposlen u policiji, u to vreme je bio vrlo zauzet. To je bila 1940. godina i borba za slobodu koju je predvodio Nacionalni kongres se zahuktavala. Njegova majka je bila jedna od glavnih lidera Kongresa koji su pokrenuli pokret. Većinu vremena je provodila u okupljanjima i agitovanju, a ostatak vremena u zatvoru. Tih dana su svi u porodici vodili haotični život.

Upravo tada je Dharmendra doneo odluku da ide u Benares da studira anatomiju i fiziologiju na tamošnjem univerzitetu. Otac je bio veoma zadovoljan zbog toga. Mislio je da će se sada njegov sin konačno smiriti. Ali ono što je u sudbini zapisano ne može se tako lako izbrisati. Dharmendrina sposobnost je bila takva da na šta god se namerio, on bi to brzo i ostvario. Završio je studije na univerzitetu u Benaresu za samo šest meseci. Uopšte ga nisu zanimali ispiti i rezultati. Naučio je sve šta je trebalo da se nauči.

Pošto se vratio iz Benaresa u Almoru i proveo nekoliko dana tamo, ponovo se spremao za put. Njegov prijatelj Ašvini Kumar Pant je studirao pravo u Benaresu, dok je K.K. Đoši još uvek bio u Almori. Obojica drugova su bili svesni da je Dharmendra bio jedna izuzetna ličnost. Đoši je bio zabrinut zbog Dharmendrinog naglog nestanka iz Almore. Četiri meseca kasnije stiglo mu je neočekivano pismo od druga. Pismo je bilo napisano u Veterinarskom institutu za istraživanje u Muktešvaru.

Željan da se sretne sa svojim drugom Đoši je odmah sutradan krenuo put Muktešvara. Prešao je razdaljino od četrnaest milja peške i najzad stigao na odredište. Imao je sreće da stigne na vreme i uhvati Dharmendru koji je upravo kretao u svoje selo Gađ udaljeno četiri milje. Proveli su zajedno dva dana u Muktešvaru, a onda se vratili zajedno u Almoru. Dharmendra je proveo jedan dan u Đošijevoj kući, a potom se vratio u Muktešvar da nastavi sa studijama bakteriologije.

Sestrin odlazak

Dok je Dharmendra bio na studijama u Muktešvaru umrla je njegova sestra. Njen odlazak je bio iznenadan i potpuno neočekivan. Čitava porodica je bila skrhana bolom. Svi Dharmendrini zanesenjački planovi su se srušili i on je ostao slomljenog srca. Prolaznost života mu je ponovo usmerila um ka mislima o odvezanosti i odricanju. Smrt njegove drage sestre ga je duboko potresla. Ostavio je studije pola dovršene i sedeo satima razmišljajući šta da radi.

Priroda je Dharmendru obdarila okom umetnika i senzibilitetom pesnika. Iz njegovog pera je potekla beskrajna bujica pesama pod pseudonimima Palav, Hridajahin, Premi, Vahi i Nirala. Od svih njih, ličnost Palava se najviše isticala. Polako je Palava počelo da privlači večito pitanje: „Da li postoji nešto izvan ove vidljive prirode?“ Prva žrtva tog dubokog razmišljanja je bila njegova potresna, emotivna poezija. Pesnikov nežni i osetljivi um je sada sve više žudeo za sigurnošću i postojanošću Apsoluta i Večnoga, što kada se spozna ne preostane više ništa da se dozna.

Ali nalet vetra se digao i uskovitlao oluju u pesnikovom srcu. Čežnja za njegovom sestrom koje više nema je postajala nepodnošljiva. Čovek pravi planove, ali Bog odlučuje. Iščezli su u nepovrat svi veliki planovi koje je zajedno sa sestrom kovao. Umesto toga, u njegovoj psihi počeli su da se javljaju odblesci uvida u budućnost. Koliko god se trudio nije mogao da razume šta se to dešava u njegovom umu i kakve ga to misli obuzimaju. Roditelji su bili duboko zabrinuti za njegovo stanje. Mnogi rođaci su predlagali ženidbu kao sigurno rešenje. Sarasvatini roditelji su isto vršili pritisak da se taj rano ugovoreni brak zaključi. Ona je sada bila stasala za udaju i svako odugovlačenje i odlaganje njene udaje bi postalo predmet ogovaranja. Dharmendrin otac je bio u dilemi. Da li je ženidba pravo rešenje za njegovog bistrog i zrelog sina?

Unutrašnji nemir

Dharmendru je takođe mučilo to isto pitanje. Imao je sve blagodeti, udobnosti i raskoš za jedan dobar život. Nije se ni u čemu oskudevalo. Ali njega su napustile sve materijalne želje i svetovne ambicije. Točkovi sudbine su stupili u pokret. Osećajni poeta je bio izgubljen u dubokom razmišljanju. Duhovnost je potekla dubinama njegovog bića kao da su spiritualne samskare nakupljane tokom mnogih života najzad dobile šansu da pomole svoju glavu. Neispoljene duhovne moći su počele da se manifestuju ubrzanim tempom. Ponekad je čuo neke čudne zvuke, ponekad video neobične prizore. Božanske sile su mu uvek bile naklonjene. Kao četvorogodišnjak je izvantelesno video jasno svoje fizičko telo. Sa osam godina je svakoga zadivio svojom prozom i poezijom na hindiju, sanskritu i engleskom. Sa deset godina se hrabro upustio u tantričku sadhanu - takva osoba je bez sumnje pod blagoslovom i vodstvom božanskih moći.

Ponekad se pitao: „Šta je sudbina pripremila za mene? Da li da se stvarno upetljavam u kučine svetovnog života? Imam neke slutnje o putu koji mi je sudbina zacrtala. Ako se upustim tim putem, a ipak preostane par svetovnih samskara i želja, da li će me one povući kasnije ponovo u svetovno? Sa druge strane, ako prisilim sebe da zaronim u svetovni život, da li će se moj um zadržati u tim svetovnim tokovima? Moj put je jasan – to je odricanje. Jedino pitanje koje ostaje da se razreši je da li ću to sada odraditi ili docnije u životu, kao Buda. Uživao sam u svim zadovoljstvima koje život može da pruži i stekao svakojaka iskustva i sada u meni uopšte više nema svetovnih želja. Čulni život koji vode svetovni ljudi je nesiguran i mukotrpan. Kakve god da je prirode čulno zadovoljstvo, ono na kraju vodi samo jednom ishodu…"

Dharmendra je mogao da oseti da mu neke suptilne duhovne sile daju nagoveštaje i pomoć. Mislio je: „Uz te božanske sile koje su na mojoj strani i koje me očigledno podržavaju, moram brzo da donesem odluku. Nemam želju da budem poznati državnik, naučnik ni intelektualac,

ni bogati biznismen, niti službenik visokog ranga. Ja samo želim da budem istinsko ljudsko biće."

Razmišljao je ovako: „Kada sam bio dete, ja sam bio kao glina koju su moji roditelji oblikovali kako su hteli. Ali da li su znali da će ovaj komad grnčarije jedva da služi za držanje vode?" Možda je glavni majstor grnčar tako oblikovao ovaj vrč da umesto vode nosi nektar…

Svi događaji i sve aktivnosti se odvijaju prema zakonima prirode. Čovek je pred njima nemoćan. Da li je Jašodhara mogla da zaustavi Sidhartu na njegovom putu? Da li je Ratnavali mogla da stane na put Tulsidasu? Kako onda može devojka koja se zove Sarasvati da bude prepreka na nečijem putu prema ostvarenju Sarasvati? (Sarasvati je jedan od deset redova sanjase i ima misiju da širi znanje. Prim. prev.) Jednoga dana Sarasvati je iznenada preminula. Bog uvek brine o dobrobiti njemu dragih i bliskih ljudi. On uvek nađe načina da udesi okolnosti tako da budu povoljne za vođenje ispravnog načina življenja.

Uzlet u slobodu

Dharmendrino promišljanje i umovanje se nesmanjenom merom nastavljalo. Bogatstva ima u izobilju, ali nema želje za njim. Zadovoljstva svuda naokolo, ali nema za njima volje. Poštovanje, čast i autoritet su na raspolaganju ako trebaju, ali nema vezanost za njih. Erudicija i mudrost su bili zarađeni vrednim radom i potpuno zasluženi, no to ga nije učinilo gordim. Ako to nije vairagja, šta je to onda? Takva prava i trajna bestrasnost javlja se samo kada čulne želje i žudnje presuše, uvenu kao osušene latice, a unutarnja svetlost počinje da obasjava najtamnije kutke bića.

Sada su sve okolnosti bile povoljne za Dharmendrino konačno odvajanje od prijatelja i porodice. Majka mu je bila u zatvoru 1042. tokom pobune pod nazivom „Napustite Indiju". Tom neobičnom igrom sudbine, majčinska ljubav i vezanost tiho je bila uklonjena sa pozornice. Spona od ljubavi i osećanja prema sestri je već bila presečena. On nije imao

više nikakvih obaveza i dužnosti. Još jedna tanana spona ga je još držala vezanog, ali je sada i ona pokidana iznenadnim udarom sudbine. Sada je bio slobodan. Njegov mlađi brat je preminuo još u ranom detinjstvu. Druga dva brata su učila u srednjoj školi. Sada je jedna nevidljiva nit vukla Dharmendru u jednom sasvim drugom pravcu.

Točkovi sudbine su nezaustavljivi. Stranice knjige života su pomahnitano treperile u želji da se preokrenu na novo poglavlje njegovog života. Sada kada se opredelio konačno i usmerio ka svom cilju potpunog odricanja, „Hridajahin" je oca obavestio o svojoj odluci.

Otac je pokušao da ga nagovori da odustane od svog plana. „Još jednom dobro promisli. Gde ćeš da ideš? Šta ćeš da radiš?"

„Videću." Odgovorio je Dharmendra. „Možda ću negde da odem i da postanem sanjasin. Uostalom šta ima u ovom svetu? Ti si mi sam govorio: 'vairagja i sanjasa su kulminacija životnog puta čoveka. Mnogo bi mi bilo bolje da sam postao sanjasin i da se nikad nisam upetljao u klopku svetovnog života.' Zašto me onda sad sprečavaš?"

Otac je strpljivo i razborito govorio: „Pokušaj da se staviš u moju kožu i da sagledaš situaciju iz mog ugla, sine. Da li ja govorim nešto pogrešno? Ti nisi još stvarno upoznao svet. Uostalom, koliko tek imaš godina?"

„Moja odluka je konačna," odlučno je odgovorio Dharmendra. „Ako stvarno želiš nešto da mi podariš, daj mi svoj blagoslov. Ali, molim te nemoj da me zaustavljaš."

„Sve što ja posedujem je ionako tvoje", Dharmendra, rekao je otac, „ali moraš još jednom da promisliš o svojoj odluci. Oko takvih stvari se ne treba povoditi za sentimentima. Čovek treba svoj životni put da bira pažljivo i mudro. Siguran sam da ćeš doneti ispravnu odluku."

Krišnaćandra je bio zreo i razborit čovek. On je video i doživeo mnogo toga, i postao još mudriji. On nije pokušao da zastraši Dharmendru niti da mu preti. Nije čak ni vršio pritisak na njega, ni na koji način, već ga je sa ljubavlju

nagovarao. Duboko u sebi je isto shvatao da Dharmendra nije bio skovan za običan život. „Zidovi našeg doma ga ne mogu zadržati. On je oduvek voleo slobodu. On je rođen da leti otvorenim nebom, on je slobodna, hrabra ptica…"

Jedne noći Dharmendra je iznenada banuo u kuću svog vernog druga K.K. Đošija. Rekao je Đošiju da je sve napustio. Ostao je kod njega dan ili dva, i onda je dajući prijatelju svoju sliku, rekao: „Otisnuo sam moj čamac u olujno more. Videćemo gde će stići. Ja sada krećem za Rišikeš." Rekavši to je otišao. Đoši je isprva bio veoma uznemiren Dharmendrinim odlaskom, ali onda je pomislio: „Možda je to božja volja."

Nekoliko meseci kasnije Đoši je primio pismo iz Rišikeša. U pismu je stajalo: „Dragi moj druže, ovo je moje poslednje pismo tebi. Sledeće pismo ću ti napisati tek pošto postanem istinsko ljudsko biće."

Pismo se završilo pesmom od dva stiha:

Ovi stihovi izviru iz moje radosti, i moje klete samoće,
Nemušta lomača bukti iznutra, kao da sam opsednut …

Crtice iz života u gurukulu



O, ti biseru među duhovnicima!

Koliko god velika radost bila koju slušaoci i čitaoci osećaju kada slušaju i čitaju priče o tvojim izuzetnim kvalitetima i delima, još su veće muke sa kojima se narator sreće pričajući ih! Jedina želja i molitva ovog poniznog naratora je da tvoje spasonosno ime i inspirativni podvizi večno budu sačuvani u srcima svih.

O ti koji štuješ istinu i askezu!

Podučavaj i dalje ovaj svet nauku joge koja vodi slobodi, vodi i dalje čovečanstvo putem istine i mira, za sva vremena.

Šaanto namrasvabhavi ća šudhavedaanta vaaćakah
Lekhako dnaanagranthaanam nibandhaanaam vidhaajakah.

O vesniče mira! Ti si oličenje smirenosti i poniznosti,
I večnog nauka Vedante, jedinstva i celine.
Ti si dao bezgranično znanje, radost i zadovoljstvo
Svojim bezbrojnim knjigama obasjanim božanskom svetlošću…

ॐ

Čitav spektar kreacije počiva na temelju karme. Od najsitnijeg mrava do najmoćnijeg boga svi se vrte i tumaraju tamo-amo samo zbog svojih karmi. Krajnji cilj svakog bića je ostvarenje večnog blaženstva. U srži svakog bića leži želja da bude slobodan od bola i patnje, ali uhvaćeni u ropstvo maje, svi večito ostaju zabrinuti i uznemireni. Oslobođenje čoveka zavisi u potpunosti od milosti Božje, od milosrdnog Vrhovnog Bića. Samo će onaj koji poseduje postojanu devociju prema Njemu, primiti Njegovu ljubav i milost.

Čovek se smatra najrazvijenijim i najvišim od svih stvorenih bića. Inteligencija je čovekova glavna i ključna karakteristika. Svako ljudsko biće na svet dolazi sa svesnošću i inteligencijom, pa ipak čovek ne može da fokusira svoj rasuti um ni na jedan određeni cilj. Kao neki brod bačen nasred okeana, on čeka kormilara da ga upravi i dovede na sigurno. Kormilar se pojavi u obliku prosvetljenog mudraca. Dharmendra Singh Najal, koji je uistinu bio i sam takav mudrac, sada je bio u potrazi za svojim izabranim kormilarom.

Potraga za kormilarom

Sada su samskare iz bezbroj života vodile Dharmendru. Duh joge i vairagje se ne stiče samo jednim životom. Seme vairagje konačno postaje drvo koje donosi plodove mokše, ali ono proklija tek posle intenzivne tapasje koja se protezala

kroz mnoge živote. Duhovni žar u Dharmendri je bio drevan i intenzivan, i on ga je nagonio da sve napusti. Ostavljajući majčinsku ljubav i privrženost, očevo bogatstvo i ugled i prijateljstvo svojih drugara, otisnuo se na put koji će ga učiniti carem miliona srca.

Počeo je da hoda i nastavio je da korača, prolazeći na svom putu kroz bezbroj hramova, džamija, *gurudvara* i crkava. Susreo se sa mnogobrojnim svecima i mudracima, neki su imali dugu ućebanu kosu, neki su bili obrijane glave, neki su bili majstori tantre, drugi znalci mantre. Živeo je sa njima, pričao sa njima, učio od njih, a onda je kretao dalje. Video je mnoga lica sveta, stekao raznorazna iskustva, proučio u detalje svaki božji sloj društva. Zaustavio se kod svake pećine, proverio čvrstinu stene u njoj, ali nigde nije našao ono što je tražio. Ne mareći za grmljavine i munje, vrelinu ni hladnoću, oblake i kišu, nastavljao je da prelazi milju za miljom. A koliko je imao godina? Jedva devetnaest, doba kada se mladići još uvek ponašaju detinjasto, kada nisu dovoljno sigurni u sebe da se osamostale, kada su uvek u potrazi za društvom i bilo kakvom akcijom. Ovome „detetu" je čitav svet bio kao njegova porodica i nikada se nije osećao izgubljenim ni usamljenim.

Jednom mu je jedan lutajuću sveti čovek bez stalnog boravišta rekao: „Dete! Napuni mi lulu, dobro me posluži. Dobićeš sve štagod budeš poželeo." Iz tih reči je Dharmendra mogao da proceni kog je kalibra taj božji čovek. Krenuo je dalje.

Nekada su posle razgovora sa njim neki od svetih ljudi rekli: „Mi nismo dovoljno kompetentni da te podučavamo. Molim te idi nađi nekog drugog." Jedan sadhu mu je rekao: „Mladiću! Idi u Rišikeš. Tamo ćeš naći odgovarajućeg gurua."

Bekstvo iz šaka tantrika

U državi Utar Pradeš u Indiji Dharmendra je sreo neke tantrike koji su pokušali da ga uvuku u svoju grupu. Dharmendru je uvek interesovala tantra, tako da je rešio da prihvati igru

da bi video šta može da nauči od tih momaka, koji su u stvari bili aghora tantrici. Kroz nekoliko dana tantrici su shvatili da ovaj mladi čovek neće dugo ostati. Već je bio saznao neke od njihovih tajni i uskoro će pokušati da se istrgne iz njihovih šaka.

„Hajde da ga ponudimo našem božanstvu kao ljudsku žrtvu", odlučili su. „Niko neće posumnjati u našu podlu igru, a mi ćemo zauzvrat dobiti okultne moći." U tančine su isplanirali svaki detalj žrtvovanja i organizovali specijalni događaj u tu svrhu. Zapalili su žrtvenu vatru i posedali oko nje. Uz pevanje mantri jeli su i pili.

Dharmendri se javio čudan osećaj da mora smesta da pobegne. Vrata su uvek bila zaključana, ali su toga dana tantrici slučajno zaboravili da ponesu ključ sa sobom. Dharmendra je ugledao ključ kako stoji u bravi. U sebi se molio Bogu i brzo izašao napolje Zaključavši vrata spolja, uputio se pravo ka železničkoj stanici. Voz je upravo kretao iz stanice kada je on stigao. Bez razmišljanja se ukrcao na voz.

Voz ga je dovezao do Haridvara. Prošao je kroz čitav grad sakupljajući informacije i na kraju se uputio prema Rišikešu. Stigavši na odredište, smestio se u Kali Kamli dharmašali. Točkovi sudbine su ga doveli sve do Rišikeša. U tom trenutku je bio samo na korak od njegove krajnje destinacije, a i tu razdaljinu će vrlo brzo premostiti.

Susret sa guruom

U Rišikišu se održavao veliki duhovni skup na kome su prisustvovale na hiljade sadhua i sanjasina. Njegova svetost, Svami Šivananda, je takođe došao da svojim prisustvom uveliča priliku. Među hiljadama ljudi koji su se tiskali u gužvi njegov pogled se zadržao na jednom bistrom i živahnom mladiću. Iako je mladić imao već devetnaest godina izgledao je kao dečko od četrnaest ili petnaest. Mladić je uzvratio pogled Svami Šivanandi u čudu i divljenju. Dve duše su se povezale na prvi pogled.

Svami Šivananda mu je mahnuo rukom da dođe. Dharmendrin um je već bio usmeren na tog uzvišenog svamija, a sada je na taj znak i njegovo telo požurilo ka njemu. „Ođi", pozdravio ga je Svami Šivananda svojim uobičajenim pozdravom. „Dođi sutra ujutru kod mene u Ananda kutir."

Kada se gorski brzak otrgne iz krila svoje planine pre ili kasnije će stići do obala okeana i stopiti se sa njegovim bezgraničnim prostranstvom. Na sličan način je ovaj mladi čovek nekako uspeo da nađe put do vrata Ananda kutira.

Sveznajući guru se zagledao u dubine ličnosti ovoga mladića sa čuđenjem i iznenađenjem. Shvatao je da će ovaj mladi čovek biti idealan glasonoša koji će širiti njegova učenja na dobrobit i sreću mnogih – bahuđan hitaaja, bahuđan sukhaaja. Krišninog Arđunu, Narajanovog Naru, Svami Šivananda je njega čekao već dugo vremena. Onog momenta kada ga je ugledao, pozvao ga je u svoj ašram.

Sledećeg dana, 19. aprila 1943. ovaj mladić koji zrači uputio se prema Ananda kutiru pun goruće namere da iskusi transcedentalnu svest i blaženstvo. To mora da je zaista bio veličanstveni momenat kada je mladić spustio glavu pred stopala kormilara koga je dugo tražio. Majka Ganga mora da je zaigrala od radosti posmatrajući ovaj značajan susret gurua i učenika. Majka zemlja je morala biti isto tako ushićena.

Guru seva

Dharmendra je želeo da bude iniciran u sanjasu i Svami Šivananda ga je prihvatio za svog učenika. Te godine je upravo bio sagrađen Bhađan hol i u njemu se bez prekida, dan i noć, pevala mahamantra *Hare Rama Hare Rama Rama Rama Hare Hare, Hare Krishna Hare Krishna Krishna Krishna Hare Hare*.

Svamiji su pevali na smenu, svaki po dva sata ceo dan i noć. Dharmendra je isto učestvovao u pevanju mahamantre pored toga što je prao posuđe u kuhinji, donosio vodu sa Ganga, seckao povrće, kuvao i brao cveće, lišće bela i drva za potpalu iz džungle. Počeo je i sa temeljitim proučavanjem starih spisa.

Naklonjen filozofiji, mladić je vrlo brzo postao znalac drevnih tekstova. Razvijao je u sebi do najvišeg stepena osobine predanosti, služenja i samo-analize i počeo je da se brzo uspinje duhovnim putem. Celim srcem i dušom je obavljao sve svoje dužnosti, ipak ni traga od ega ili uobraženosti nije bilo u njemu.

Međutim, imao je jednu čudnu osobenost u svom karakteru. Ujutru kada je bilo vreme da se ašramski rezervoar napuni vodom, svi učenici su se okupljali na obali Ganga da nose kofe pune vode uzbrdo stepenicama, i načine sedamdeset pet ili osamdeset koraka. Trebalo je doneti na stotine kofa. Dok su svi bili uposleni puneći rezervoar, on bi nestao put džungle sa korpom u ruci i sakupljao cveće i lišće bel drveta za jutarnju puđu. Dok su svi spavali čvrstim snom, on je ustajao u dva ili pola tri ujutru i ubrzano sam samcit punio rezervoar sa sedamdeset ili osamdeset punih kofa vode!

Svaku karma jogu koja mu je bila dodeljena radio je sa najvećim interesovanjem i pažnjom, ma koliko bila ona teška, bilo to punjenje rezervoara vodom, pranje suđa, kuvanje hrane, pevanje kirtana po šest ili osam sati, nošenje cigli za građevinske radove, mlevenje lekovitog bilja za spravljanje lekova ili služenje gostiju. Drugi su se divili njegovoj istrajnosti. Čak su i njegovi guru-bhai bili zadivljeni njegovim sposobnostima. Ali njihov guru je znao da je u ovom momku još u detinjstvu procvetao osećaj vairagje. Odrastao u bogatoj i darežljivoj prirodi prelepe Almore, on nije mogao da bude obuzdan okovima prirode. Takva jedna slobodarska duša je zasigurno trebala da ostvari neku uzvišenu svrhu na ovoj Zemlji.

Kada neko po prirodi sklon razmišljanju zavapi u bolu i tuzi zbog okrutne patnje života, to je momenat kada ga duhovni život primi u nedra i odvede daleko, daleko od meteži ovoga sveta. To što je pribegao duhovnom životu, ne čini ga nekim ko izbegava i beži od svakodnevice. Upravo suprotno, čini ga uzorom čitavom čovečanstvu zato što je uzdigao svoju svest do nivoa apsolutne istine i blaženstva.

Dharmendra nikada ne bi mogao da stekne uvid u izvor apsolutnog znanja u stegnutim i ograničavajućim školama u koje je išao. Njegovom temperamentu i njegovoj ličnosti nije odgovarala svetovnost na koju je tamo nailazio. Tako je duhovno putovanje ovoga sidha jogija započelo sa pisanjem uzvišene poezije. Pišući pesme pod imenom Palav otpočeo je traganje za beskonačnim apsolutom kroz prizmu ove ograničene Prirode.

Poetska strana njegove ličnosti se tokom godina mnogo razvila. Ali se njegova ličnost nije zadržala u granicama jednog pesnika. Sedeći kraj nogu svoga gurua Svami Šivanande, on je pre svega drugog usavršio sadhanu utapanja svoje individualnosti u ogromnom prostranstvu ličnosti svoga gurua. Za njega je Svami Šivananda bio inkarnacija božanskog, istinski njegov išta. „O Gurudev, ja sam sve svoje brige i probleme položio pred tvoja stopala." – to osećanje je celoga dana vodilo sve njegove misli i dela.

Nastupajući događaji uvek nagoveste svoj dolazak, jer njihova senka ide pre njih. Dharmendrin život nije bio izuzetak. Svet je tražio Dharmendru sa velikim očekivanjem, jer je on bio predodređen da pruži pomoć čitavom čovečanstvu. Dharmendra je isto tražio ključ do uspeha u ovoj velikoj misiji svog života. Zato ga je guru srdačno primio u svoj ašram i držao ga uvek blizu kraj sebe.

Dharmendrin intelekt je bio izuzetno britak. Svaki posao ili dužnost koju je dobio, prvo bi odmah naučio način rada i postupak, a potom bi je obavio efikasno i sa velikom veštinom. Imao je izuzetno pamćenja. Naučio je napamet mnoge Upanišade, stotre i vedske mantre. Radio je u svim odeljenjima ašrama i sa svim saradnicima se lepo slagao. Svako ko je sa njim delio posao je bio pun hvale za njega. Bio je vrstan pevač i muzičar. Redovno je prisustvovao večernjim satsanzima gde je iz dubine svog bića pevao divne bhađane i kirtane, dovodeći svojom pesmom slušaoce u stanje duhovnog zanosa.

Zavet brahmaćarje

Na dan svetog Šivaratrija, marta 1945. godine Svami Šivananda ga je inicirao u brahmaćari ašram i dao mu ime Brahmaćari Satja Ćeitanja. Mladi nepokolebljivi Dharmendra Singh Najal probio je barijeru maje i uzevši ime Brahmaćari Satja Ćeitanja zakleo se na vernost najvišoj Istini. On je obavio neverovatnu količinu posla, ali samo na svoju sopstvenu inicijativu i samo zahvaljujući njegovom krajnje pronicljivom karakteru.

Svami Šivananda je ulazio u sobe svojih učenika u tri sata ujutru da ih probudi. Nadzirao je svakoga šta radi, postavljao im pitanja, i davao uputstva šta da rade i kako da to rade. Ali Satja Ćeitanja je imao naviku da se vrati u krevet i spava pošto Svamiđi ode. Ali svamiđi je za sve doznao pre ili kasnije. Mora da je mislio: „Ako ovom momku dodelim dužnost da rano ujutru obavlja ritual koji se inače upražnjava u Višvanat hramu, on će onda ustajati na vreme i valjano obaviti sve svoje dužnosti."

Ali Satja Ćeitanja je uvek bio korak ispred svog gurua. Ustao bi u dva sata ujutru i stavio lonac na vatru da se kuva khičari (u Višvanat hramu se daruje khičari kao prasad božanstvu). U tri sata je bučno zvonio zvonima i duvao u školjku, ponudio božanstvu khičari, obavio arati i pevao bhađane i kirtane. Posle svega toga se ponovo vratio u krevet i zaspao! Mnogo puta je guruđi pokušao da ga nauči, da ga urazumi, ali bez uspeha. Na kraju ga je poslao da kuva i čisti u kuhinji. Postepeno je preuzeo u potpunosti dužnost upravljanja kuhinjom i uveo promene i u kuvanju i načinu služenja hrane koje je bilo preko potrebno doneti.

Razne funkcije u ašramu

Svake godine 8. septembra pripremala se velika proslava Svami Šivanandinog rođendana. Danima se nastavljala gozba i satsanzi. U ašram su dolazili mnogi posetioci iz udaljenih krajeva da prisustvuju slavlju. Na hiljade ljudi je svakodnevno dobijalo obroke. Bilo je mnogo posla tih dana. Tokom

programa Satja Ćeitanje je bilo svuda, radio je sve vrste poslova i obavljao svakakve zadatke. Sam je čistio ogromne lonce tako što bi se uvlačio u njih. Ako bi uopšte ugrabio malo slobodnog vremena čitao je Upanišade ili pisao prozu ili poeziju.

Pošto je uvideo njegov akademski i književni talenat, Svamiđi mu je davao i prikladne dužnosti. U ašram je dolazilo mnogo dečaka i devojčica da uče *Bhagavad Gitu*, Upanišade i sanskrit. Neki nadareni dečaci iz siromašnih porodica su boravili u ašramu koji im je obezbeđivao i hranu, a kasnije organizovao da nastave školovanje u nekom od koledža. Svamiđi je Satji Ćeitanji dodelio dužnost da podučava tu decu. Podučavao ih je sanskrit, hindi i engleski. Pored toga mu je ostajalo malo slobodnog vremena koje je ispunjavao pišući i dalje članke i pesme. Zatim mu je Guruđi dao dozvolu da radi u štampariji. Naučio je sve poslove u oblasti štampanja – slaganje slova, presavijanje papira, uvezivanje, korekturu, a takođe je savladao rukovanje štamparskom mašinerijom. Zatim je počeo sa prevođenjem Svami Šivanandinih knjiga na hindi jezik. Izdavanje Svamiđijevih knjiga na hindi pružalo mu je veliku radost i zadovoljstvo i neumorno je radio dan i noć na njihovom prevođenju.

1945. godine je otpočeo rad na ajurvedskoj apoteci i centru za distribuciju lekova. Satja Ćeitanja je tu bio takođe uključen, od sakupljanja bilja po džungli, mlevenje bilja za spravljanje raznih lekova, do davanja lekova pacijentima uz davanje svih potrebnih uputstava za upotrebu. Po načinu govora i ophođenja, svi su mislili da je Satja Ćeitanja diplomirani ajurvedski lekar!

Mnogi su govorili da je on rođen da ostvari svetu misiju Svami Šivanande. Svamiđi ga je isto mnogo voleo. Zvao ga je Satjam. Nije bilo odeljka ašrama u koji Satjam nije bio uključen u rad sa potpunom predanošću i savršenim uspehom.

Znao je asane i pranajame. Imao je lako telo, savitljivo i puno energije. Svaki posao je obavljao veselo, brzo i valjano. Satja Ćeitanjinih sposobnosti i talenata ima suviše da bi se

mogli svi nabrojati. Njegov život je uzor svim iskrenim aspirantima.

Inicijacija u sanjasu

Na dan 8. septembra 1947. proslavljena je Svami Šivanandina šezdeseta godišnjica. Četiri dana kasnije, 12. septembra 1947. Svamiđi je inicirao Satja Ćeitanju, svog dragog učenika koji je bio pun ljubavi, privrženosti i posvećenosti prema njemu, kao jednog sposobnog naslednika na putu sanjase i sadhane. Postavivši ga time na najvišu tačku duhovnosti, Svamiđi je brahmaćarji Satja Ćeitanji dao inicijaciju u paramahamsa sanjasu, koji je sada postao Svami Satjananda Sarasvati. Satjam je primio inicijaciju u uzvišenu tradiciju paramahamsa sanjase kada je imao samo dvadeset i četiri godine.

Proslava Svamiđijevog dijamantskog jubileja je bila u punom zamahu. Dva srećna događaja su se stekla u isto vreme i svima koji su bili te sreće da im budu svedoci ostala su u neizbrisivom sećanju. Od toga dana Svami Satjananda je potpuno presekao sve veze sa prošlošću. Trudeći se da upije učenja i uputstva svoga gurua, on se otisnuo na to večnu stazu o kojoj je na trenutke imao uvide još od detinjstva. Veliki guru je pred svima razotkrio Satjamovu istinsku prirodu ukrasivši ga tom divnom kombinacijom *Satjam*, istine, *Ananda*, blaženstva i *Sarasvati*, mudrosti. Svami Satjananda Sarasvati je valjano i istinski manifestacija te najuzvišenije istine.

Mogu se uočiti tri različita aspekta u njegovom životu i karakteru od kako je primio inicijaciju u sanjasu i kada mu je podareno ime Satjananda – predani učenik svoga gurua, efikasni karma jogi i vrsni pisac na hindiju. Štagod neko o njemu kaže ili napiše, samo je delić letimičnog uvida u jednu od ove tri njegove strane.

Po pravilu iz drevnih spisa Svami Satjananda je trebao da godinu dana živi kao parivrađaka posle primanja inicijacije u sanjasu. Sledeći uputstva svog gurua, on je otišao da živi u Ramašram u Rišikešu. Tamo je vreme provodio u učenju, razmišljanju i satsanzima. Za obroke se snalazio tako što je

odlazio u Nepali anakšetru ili u neko drugo mesto u blizini u kom se delila hrana kao milostinja. Većito je razmišljao i raspravljao o Giti i Upanišadama. Jednom prilikom je prelazeći Ćandrabhaga most sa jednim poznanikom recitovao sledeći stih iz Gite u lagodnom raspoloženju: „Bahuni me vjatitaani đanmaani tava ćaarđuna“, i smejući se prokomentarisao: „ovaj stih može da se protumači i na jedan interesantan način. ‘Rodio sam se mnogo puta, ali svaki put baš na 4. juni!’“ Posle četrdeset godina, 1987. godine on je isti ovaj stih izrecitovao u Ganga Daršanu sa istim ovom objašnjenjem i celu publiku nasmejao do suza.

Svami Satjananda je otišao u Ramašram na godinu dana. U njegovom odsustvu su se poslovi u Ananda kutiru nagomilali. Ostali svamiji nisu mogli da postignu i obave sve zadatke koje je on sâm u ašramu obavljao. Svami Šivananda nije imao drugog izbora nego da ga pozove da se vrati natrag.

Svami Šivananda je bio plodan pisac. Kada bi uveče seo da piše, pisao je bez prekida sve do jutra. Toliko je umeo da se udubi u pisanje da je zaboravljao na sve drugo. Pisao je po četrdeset ili pedeset stranica u jednom dahu i one bi sve ležale razbacane po podu oko njega. Ujutro je Svami Satjananda dolazio i sakupio sve papire. Pošto bi završio sa čišćenjem i drugim sitnim poslovima u Svamiđijevom kutiru, seo je da prekucava sve rukom ispisane stranice i potom je predao na štampanje prekucani primerak rukopisa. Pored spremanja Svamiđijevog kutira i prekucavanja tekstova radio je i sve druge poslove koje bi mu guru naložio.

Savršeno znanje sanskrita

Dvadeset treći maj 1948. je bio sveti dan kada je Buda rođen i veliki program je organizovan na obali svetog Ganga u Ramašramu da se proslavi sećanje na načelo univerzalnog saveza sadhua i svamija. Mnogi učeni sveti ljudi su došli da uveličaju priliku, uključujući i Svami Bhaskarananda i Bhikšu Mahendru. Svami Šivananda je bio glavna zvanica. Posle kirtana i nekoliko obraćanja od strane okupljenih svetih ljudi.

Svami Šivananda je rekao Svami Satjanandi: „Obratićeš se skupu na sanskritu.“ Bez i najmanjeg oklevanja, povinujući se guruovoj naredbi, ustao je i počeo sasvim nepripremljen da govori na tečnom sanskritu.

> Cenjeni sveti ljudi i poštovani poklonici! Imamo veliku sreću da smo se danas okupili ovde na obali nebeske reke Gang. Svako zna da je jedina svrha života *mokša*, potpuno i konačno oslobođenje. Bez oslobođenja nije moguće dostići stanje bezgraničnog blaženstva, slobode i sreće. Samo devocija prema Bogu donosi takvu radost i oslobođenje. Hajde da se svi danas zajedno okupimo u iskrenoj molitvi i štovanju toga bezgraničnog i najuzvišenijeg Gospoda, onoga koji stvara i upravlja bezbrojnim kosmosima, jer upravo tu leži put do odredišta našega životnog putovanja…

Ceo auditorijum je bio očaran njegovim lucidnim i inspirativnim govorom na sanskritu. Njegovo obraćanje je trajalo pet minuta ali je dotaklo srca svih okupljenih svetih duša i svamija. Nakon toga je postavljen na čelo odeljenja za hindi jezik u ašramu, a nedugo zatim ga je Svami Šivananda uz to postavio za sekretara ašrama.

Uzorni karma jogi

U ovo savremeno doba svuda se goropadno raširio sebični materijalizam. Da bi se suzbio njegov narastajući uticaj, Svami Šivananda je svojim učenicima naložio da rade sadhanu karma joge. Ispostavilo se da su svi njegovi učenici odlični karma jogini. Ima dve vrste karmi: usmerene na sebe i nesebične. Prve se rade za ispunjenje ličnih želja i njihov upliv i delokrug je zato ograničen. Nesebične karme se mogu nazvati samo kada se sve lične ambicije i želje ostave po strani i sve što se radi, radi se samo za dobrobit drugih. Takve aktivnosti imaju neograničen delokrug. Svami Satjam, budući da je sanjasin, opredelio se za nesebično delanje, za put karma joge.

Njasa nije ništa drugo no prevazilaženje ograničene ideje: „moje i tvoje“. Kada se na tu reč doda prefiks sam dobije se sannyasa, sanjasa. Svami Satjananda se strogo držao toga puta. Upustio se u neprestano širenje Svami Šivanandine božanske poruke po celom svetu. Iako je svaki svami u Šivanandinom ašramu bio iskusni karma jogin, Svami Satjam je ipak prednjačio ispred svih, uvek spreman na svaki rad, bilo veliki ili mali posao, sa potpuno nesebičnim stavom.

Ne samo da je Svami Satjam bio spretan u karma jogi, već je imao i veliko srce i bio ekstremno darežljiv. Posetioci ašrama su ga smatrali za svog prijatelja i dobročinitelja i raspravljali su sa njim bez ustručavanja o svim temama i problemima. Svami Satjam je posedovao široko znanje o raznim oblastima, a jasnoća i dubina njegovih misli je bila zapanjujuća. Njegovi ubedljivi i nepobitni argumenti su oborili na kolena mnoge filozofe i ljubitelje diskusija. Njegova objašnjenja su bila jasna, razumljiva i jezgrovita. Njegov stil pisanja na hindi jeziku je bio kao ravnomerni, tihi tok široke reke, naizgled uglađen a zanosan za čitanje.

Kao sekretar ašrama Svami Satjam je bio zadužen za mnoge aktivnosti u ašramu. Najviše ga je privlačilo prevođenje knjiga Svami Šivanande. Svami Satjam je posedovao neverovatan kapacitet za rad. Bio je još i upravnik štamparije. Dok je prevodio Svamiđijeve knjige toliko je bio obuzet tim zadatkom da bi radio po celu noć kao da je bio utonuo u samadhi. Više puta se desilo da je nastavljao da piše bez prekida danima zaredom. Bogati doprinos koji je Svami Šivananda dao književnosti na hindi jeziku bila je u celosti plod Svami Satjamovog truda. Jednom prilikom je Svami Satjam komentarisao: „Voleo bih da vidim Svamiđijeve knjige prevedene na sve jezike. Ne zbog publiciteta, već zato što su preko potrebne u ovom modernom dobu.” Istinitost ovoga iskaza se u potpunosti dokazala. To je pravi guru bhakti, prava devocija prema guru. Nije ni čudo što su mnogi govorili: „Šivin vedri osmeh, njegova razdragana priroda i revnost u radu se potpuno ogledaju u Satjamu.”

Svami Satjam je redovno išao na daršan kod svog gurua. Tokom tih poseta stvarala se čudesna atmosfera. Svami Satjam je izgledao kao senka svome guru, kao odraz punog meseca u kristalno bistrom jezeru. Njegova detinja priroda je najviše tada dolazila do izražaja i to je zaista vredelo videti. To je bilo jedno neopisivo uzvišeno iskustvo, kao da su se umesto učenika i gurua sami Nara i Narajan manifestovli.

Prevođenje Svami Satjama se nastavljalo punom parom. On je već imao dara za pisanje, a sada je njegov talenat došao do punog izražaja. Njegovo pero je radilo non-stop. Dani su se stapali u noći dok je on radio pomahnitalim tempom prevodeći knjige, svaka od dve ili tri stotine strana. Mnogo časopisa i mesečnika su takođe objavljivani i na hindiju i na engleskom. On je pomagao i u tom poslu, pišući i lektorišući tekstove.

Glad i san su bili kao njegovi pomoćnici. Oni bi se pojavili samo na njegov poziv rukom inače bi bili kilometrima daleko. Stvari su dotle dogurale da je lično Svami Šivananda morao da se pobrine o zdravlju i dobrobiti ovog oštroumnog učenika. Svami Satjam je voleo noću da pliva ka virovima nasred Ganga ili da se penje na vrh stena u plićim delovima reke i sedi tamo satima u meditaciji. Svami Šivananda je sve doznavao pre ili kasnije. Uvek bi se kad padne noć raspitivao gde je Satjam. Poslao bi nekoga da ga pronađe i dovede da bude kraj njega.

Tokom svog boravka u ašramu Svami Satjam je odigrao mnogu uloga do perfekcije. Lično pomaganje guruu, služenje ljudi u nevolji, pisanje, podučavanje, pevanje bhađana i kirtana i izvođenje teških sadhana – sve što je radio, radio je uravnoteženo i nevezano. Bilo je u ašramu mnogo aspiranata koji su govorili jezike telugu i tamil. Svu zaslugu što su oni naučili hindi i što im je osećaj nacionalnog jedinstva usađen u glavu treba pripisati Svami Satjamu. Primarni cilj Svami Satjama je takođe bilo predstavljanje guruovih ideja i ideala široj publici i u to je ulagao nadljudske napore.

Svami Satjam je pomagao da se stvori Yoga Vedanta Forest University (Joga Vedanta univerzitet u šumi) i upravljao

izdavačkim poslovima te institucije. Pošto je osnovana Forest University Press, Svami Satjam je u njoj bio sve i svja. Od tog momenta je štamparija postala mesto njegove neprestane sadhane i u njoj je usavršavao guru sevu, nesebično služenje svom guruu. Večito je bio okupiran nekom aktivnošću, ali istovremeno slobodan od prepreka karme, kao oblaci koji nesputano lebde povrh gordih planinskih vrhova.

Svami Satjam je u sebi gajio misli, vrlo originalne i nepotčinjene tuđem uticaju, o životu i religiji. Posmatrajući njegovu potpunu ravnodušnost prema svetu, ali istovremeno veliko poštovanje i naklonost prema životu, zajedno sa gorućom željom za neprekidnim napredovanjem, čovek njega ne može označiti tek običnim sanjasinom. Bez obzira na položaj i okolnosti koje neko ima u životu, karma je održiva, život je održiv i čovek treba da ima punu veru i devociju prema životu, prema onome koji život daje. Ovo osećanje na najbolji način izražava plemenitost i veličinu njegove prirode.

Impresioniran Svami Satjamovim savršenim ponašanjem, ljubaznošću i smelošću, Svami Šivananda mu je dodelio dve titule u ime Yoga Vedanta Forest Academy – Adhjatma Ratna, dragulj duhovnosti, i Pravaćan Pravin, nadareni govornik, koje su bile prikladna pohvala odličnih kvaliteta njegove glave, srca i ruku.

Odnos gurua i učenika

Svami Satjam je jednom prilikom rekao:

> Na duhovnom putu prvi i najvažniji preduslov jeste guru. Druga važna komponenta je mantra. Guru i učenik su dve moćne energije. Oni su kao dva gigantska električna stuba, ali njihov uzajamni odnos je zaista vrlo neobičan. Neko iz materijalnog sveta ne može to da razume. Guru nije Bog, a učenik nije posvećenik. Ukoliko ne možete da budete prenosni kabl velike moći, barem pokušajte da budete mali.

Čak i danas Svami Satjam tvrdi:

> Biti učenik nije dečja igra. A nije ni biti guru. Igrati savršeno ulogu gurua je izuzetno teško. A još su teže dužnosti učenika. Uzmite mene za primer. Ja sam sanjasin, učenik jednog velikog gurua. Kada sam došao u ašram svoga gurua Svami Šivanande da živim, bila mi je dodeljena soba. Ja imam stvarno neku čudnu narav. Ćebe koje sam dobio od ašrama sam odmah vratio i spavao sam na golom podu bez pokrivača. Nisam nikada zatvarao vrata od sobe, jer nisam u njoj imao ništa. Nisam posedovao čak ni posudu za vodu, ni čašu. Kad bih ožedneo, odlazio sam pravo do obale Majke Gange. Da obavljam prirodne potrebe išao sam u džunglu. A bio sam glavni i odgovorni sekretar ašrama! Danju sam studirao *Gitu* i promišljao o značaju reči iz *Gite* na moj život.

Praktične metode podučavanja Svami Šivanande

Jednoga dana Svami Šivananda je došao u inspekciju moje sobe. Pogledao je u moj orman. Bio je prazan. Krevet je takođe bio go. „Zar nemaš baš ni čašu da popiješ vode?", upitao je.

„Ne, nemam," odgovorih.

„Zašto?", upitao je.

„Zato što ne volim da gomilam i čuvam mnogo stvari," rekao sam.

„Šta! Gde si naučio te gluposti?", izjavio je Svami Šivananda. On nije mnogo govorio. Govorio je samo kada je bilo neophodno. Kada je uveče otišao dole u svoj kutir, naložio je da se u moju sobu odnese osam kompleta dušeka za spavanje, jorgana, jastuka, mreža za komarce, posteljine, osam čaša, rešo na petrolej, bocu petroleja i pakovanje čaja i šećera. Ja nisam mogao da razumem zašto su sve te stravi poslate u moju sobu. Mislio sam da će možda moja soba poslužiti kao skladište. Tako sam ja sve te stvari poslagao u jedan ćošak i zaboravio na njih.

Mnogo dana kasnije Svamiđi je ponovo došao u moju sobu. Pogledao je okolo po sobi i onda upitao: „Da li koristiš čaj koji sam ti poslao?"

„Ne", rekoh.

Svamiđi mi je napravio takvu zbrku u glavi da sam odmah sledećeg dana počeo da pravim čaj. I počeo sam da zaključavam svoju sobu.

Jednoga dana Svamiđi je ponovo navratio i upitao me: „Je si li potrošio čaj?"

„Nisam. Kuvam vrlo malo čaja svaki dan", odgovorio sam.

„Kome spremaš čaj?", pitao me je.

„Sebi naravno," odgovorih.

„Au bre, što ne pozoveš Madhavanandu, Krišnanandu i druge i ponudiš i njih čajem?", prekorio me je.

„Koja gnjavaža!", mislio sam u sebi. „Eto, lepo nisam imao nijednu čašu, a sad moram da kuvam čaj za dvoje!"

Kada je Svami Šivananda konačno shvatio da je ovaj njegov budalasti učenik potpuno slep za njegov nauk, pozvao me je i rekao mi: „Slušaj Satjam! Nema ništa loše u novcu, posedovanju i ćebadi, čaju i šećeru – sve možeš da imaš pod uslovom da je za drugoga. Oni koji sami ne piju čaj, svakako da mogu praviti za drugoga."

Onda me je upitao: „Da li ti proučavaš *Gitu*?"

„Da," odgovorio sam i dodao, „redovno".

„Od danas prestani sa studiranjem te knjige. Umesto toga počni da nosiš dovoljno novca sa sobom. Uzmi za sebe pet soba, ne jednu. Drži kod sebe trideset dušeka. Skuvaj čaj svakom ko svrati u tvoju sobu. Daj lekove bolesnima."

„Da li je u redu da se jedan sanjasin tako ponaša?", pitao sam sumnjičavo.

„Kada budeš shvatio da takvo tvoje ophođenja donosi drugima neizmernu radost i utehu, i tvoja lična sreća će se mnogostruko uvećati. Zato ti kažem, sve to drži kod sebe. Imaj kod sebe lekove da možeš da ih daš bolesnom, drži ćebad da ih daješ kome bude potrebno."

„Sve je to u redu Svamiđi", rekao sam još uvek pun sumnje, „međutim, to je vrlo problematično. Vrlo je lako da se upadne u zamke maje."

„Ne", rekao je Svamiđi vrteći glavom. „Ako želiš da razumeš izvrsnost seve, uzvišenost služenja, onda je svakako to put kojim treba ići. Od takvih postupaka drugi ljudi dobijaju udobnost i sreću, a kada to budeš jednom uvideo i sam ćeš se osećati srećan i zadovoljan."

Od tada pa nadalje, moja soba se pretvorila u pravi muzej. U mojoj sobi si mogao da dobiješ lekove, koverte, marke, olovke, penkala – štagod ti padne napamet. Neko bi samo svratio u moju sobu i kazao: „Treba mi to i to."

„Naravno", odgovarao sam, „eno ga tamo u ćošku. Idi uzmi. "

Neko bi došao stenjući od bolova: „Svamiđi, strašno me boli stomak."

„Evo, uzmi ovaj lek", rekao bih, „odmah će te proći."

Vremenom sam postepeno uvideo da odricanje ne znači ostaviti materijalne predmete. U stvari, odricanje znači ostavljanje sebičnosti. Pravo odricanje je raditi za drugoga, a ne za sebe. *Kaamjanam karmaanam njaasam* – 'sanjasa je odreći se sebičnih želja'. Tek sada sam mogao da ispravno shvatim i cenim ovaj stih iz *Gite*.

Svami Šivanandina narav je bila tako uzvišena, a on je neumorno oblikovao svoje učenike u istinska ljudska bića. Bio je svestan svake pojedine aktivnosti svojih učenika i vodio o svakoj računa.

Svami Šivanandina ljubav i privrženost prema svojim učenicima

Svami Satjam savladaju emocije svaki put kada priča o svom guruu. On kaže:

„Šta više da se doda o njegovoj zainteresovanosti za učenike osim činjenice da je bio svestan čak i kada odlazim

na spavanje i kada se budim. U početku sam ja bio broj jedan u ašramu u kasnom ustajanju. Ta moja navika nije promakla Svamiđijevoj pažnji. Ujutru u tri sata ja bih čuo klip-klap zvuk njegovih drvenih sandala kako se približava mojoj sobi. Lupao je na vrata sve dok se ne probudim. Sanjivo sam ustao iz kreveta, ali čim je on otišao ja bih se vratio u krevet!

Svamiđi je dočuo o ovome i odredio je jednu osobu da spava u mojoj sobi i vodi računa o mojim navikama odlaska na spavanje i buđenja. Više nije bilo lako obmanuti Svamiđija, ali kao što se kaže, sve se može kad se hoće. Ja sam sada počeo da ustajem rano ujutru, a tu osobu sam slao da nešto obavi. Čim bi on nestao sa vidika, ja sam zatvarao vrata, legao natrag u krevet i sebi čestitao na uspešnom planu. Ali je Svamiđi i za to bio doznao. Na kraju sam bio primoran da promenim svoju naviku i sada su i rano ustajanje i vreme brahmamuhurte postali sinonimi za mene. Svami Šivananda je voleo svoje učenike kao da su mu rođena deca.

U ašramu je svake večeri bio program kirtana. Trajao je dva sata. Objašnjavajući kako je kirtan važan i moćan Svamiđi je često pričao o Ćeitanji Mahabrabhu, velikom srednjovekovnom svecu. Pripovedajući priče i anegdote iz njegovog života ulazio je u ushićeno stanje božanskog zanosa.

Često bi se čitave noći radila *Lalita Sahasranama* sadhana, hiljadu imena Tripure Sundari, Kosmičke Majke. Počeli bi u sedam uveče i završavali u sedam ujutru, 125.000 đapa svetih imena bi se ponovilo i sam Svamiđi je sedeo celu noć radeći đapu i inspirišući nas da sledimo njegov primer.

Pevanje *Bhagavad Gite* i *Mahabharate* se ponekad održavalo od zore do sumraka. Takođe smo pevali bez prekida sto osam puta ponavljanje celog kompleta Upanišada u jednom sedenju. Dva puta godišnje smo ulazili u mouna sadhanu na nedelju dana, i poštovali potpunu ćutnju.

Zapravo je vrlo teško bilo povući liniju koja razdvaja naše karma joga aktivnosti od tih sadhana. One su se spontano stapale jedna u drugu.

Svami Šivananda je brinuo za svoje učenike kao majka. Tokom zimskog perioda on bi nabavio ogromnu količinu badema, suvog grožđa i drugog suvog voća. Davao bi da se bademi polupaju a sam je pravio paketiće od jezgra badema i slao u svaku sobu učenika. Povremeno je pitao: „Jedeš ti ono suvo voće, zar ne?" A nekada bi se iznenada pojavio u nečijoj sobi da proveri da li se zaista jede to voće ili ne.

Egodektomija

„Iako je Svami Šivananda bio izuzetno pažljiv i pun ljubavi, ali je takođe umeo da bude vrlo odlučan i strog kada su u pitanju bili principi i dužnosti. Jednom je jedan stari hodočasnik zabasao u ašram. Po ašramskom običaju, ponuđen mu je prasad u kuhinji. Pošto je završio sa jelom ustao je da opere svoju čašu i tanjir. Ja sam ga zaustavio rekavši mu: „Ostavite baba tanjir. Ramdhani će ga oprati."

Tada sam bio šef kuhinje, a Ramdhani je bio sluga u kuhinji. Ramdhani je uvek bio poslušan, ali toga dana kada sam mu rekao da očisti tanjir starog hodočasnika odjednom je planuo: „Neću da perem prljave tanjire ni za kim. Ako vam to ne odgovara, isplatite me. Otići ću kući još danas."

Njegovo drsko ponašanje je povredilo moj ponos. Isplatio sam ga, pokazao mu vrata i rekao: „Smesta odlazi." Pre nego što je otišao Ramdhani je otišao kod Svami Šivanande da se sa njim pozdravi i kaže mu zbogom. Svami Šivananda je tako od Ramdhanija doznao za čitavu epizodu, a onda rekao: „Dobro, Satjam ti je možda dao otkaz, ali ja nisam. Nema razloga da ti napuštaš ašram. Može on da napusti ašram ako želi. Ti ćeš ostati sa mnom i od danas ćeš biti moj lični poslužitelj."

Kada sam doznao za to, drhtao sam od očaja. To je bila previše velika uvreda da se podnese!

Sledećeg jutra sam otišao kao i obično u Svamiđijev kutir. Pošto sam mu počistio sobu i sakupio listove rukopisa, seo sam da ih na mašini otkucam. Otkucao sam nekoliko stranica i osetio kako su mi se ruke odjednom u mestu ukočile. Svamiđi je napisao jednu celu pesmu na tu temu: *„O sanjasine, ostavi se svoga ega, ostavi gordost…“* Potekle su mi suze zahvalnosti dok sam čitao te reči. Sledećeg momenta sam se digao i ruku sklopljenih na grudima otišao pravo pred Svamiđija: „Napravio sam veliku grešku Svamiđi, molim te oprosti mi. Ramdhani može da radi štagod hoće. Ja ću preći preko svog ponosa i radiću zajedno sa njim.”

Swami Šivananda je smatrao ego najvećim neprijateljem sanjasina i da bi spasao svoje učenike iz njegovih kandži, ponekad je umeo da bude striktan i neumoljiv kao neki hirurg. Sada mi je jasno kako je njegova strogost prikrivala okean topline i ljubavi u njemu.”

Svami Satjamu se steglo grlo i utonuo je u ćutanje. Glas otežao od emocija ostavlja osećaj ozbiljnosti u atmosferi. Slava velikom guruu Svami Šivanandi i slava njegovom jednako velikom učeniku Svami Satjanandi!

Svami Šivananda je često govorio: „Fizički rad je isto sadhana. Rad istroši samskare u čoveku i na taj način um postaje sabran.” Guru je veliki, a učenik rođen u luksuzu, obrazovan u elitnoj školi pri manastiru, sada kada je prigrlio učeništvo vredno upija svaku reč gurua. Veliki je zaista i učenik koji se penje i silazi stotine stepenika noseći šezdeset ili sedamdeset kofa punih vode sa Ganga, nosi teške naramke cigli, kamenja, kreča i peska na svojim leđima, sakuplja drvo za loženje, iz džungle donosi lišće bela i cveće, hoda kilometrima do pijace da donese tovar povrća u korpi na glavi. On koji nikada nije oprao u životu tanjir, sada pere lonce i šerpe veće od njega. Prati lonce crne od čađi uglja nije nimalo lako.

Posle silnog napornog rada hrana koju su učenici dobijali bila je jedva dovoljna da se napuni stomak. Ali su učenici tu prostu i oskudnu hranu smatrali samim nektarom. Opstajući samo na pirinču, rasamu, brahma khičariju i pavlaci, ti mladi ljudi su mogli po ceo dan da trče obavljajući raznorazne, ni malo lake zadatke. Posle osveženja kupanjem u Gangu mogli su da ostanu budni celu noć i pevaju kirtan ili meditiraju u padmasani ili prevode knjige. Taj izuzetan kapacitet za rad je bio posledica guruovog blagoslova i same devocije učenika. Mentalna spretnost se svakako ojačava fizičkom spretnošću.

Kada je Svami Satjam seo da prevodi, ne bi znao kad se dan završio a noć počela. Nastavljao je da piše duboko u naredni dan. Onda je Guruđi morao lično da interveniše. Evo jedne interesantne anegdote…

Jednom je Svami Satjam seo da prevodi jednu debelu knjigu. Zaboravljajući da jede i spava, samo je pisao i pisao, bez prestanka. U tim momentima lice mu je bilo obasjano nekim neverovatnim sjajem. Mata Krišnananda mu je neprekidno ponavljala da mora da napravi pauzu i da pojede nešto. Ali dok je pisao bio je u nekom stanju nalik samadhiju. Krišnananda je primetila da drugi dan zaredom Svami Satjam nije ustao od stola, ni da spava, ni da jede. Našla je mleko u kuhinji, donela mu na sto i rekla: „Nisi ništa jeo od juče. Molim te popij malo mleka i onda nastavi da pišeš." Kada Svami Satjam nije dao nikakav odgovor, bila je uporna: „Molim te poslušaj i brzo ga popij."

Svami Satjam se silno uzbudio zbog tog neprestanog prekidanja njegovog pisanja. Povikao je: „Ne uznemiravaj me!" i bučno lupio šakom o sto. Čaša mleka se prevrnula. Mata Krišnananda je ubrzano napustila sobu. Lice Svami Satjama se bilo zacrvenelo. Zatvorio je vrata, uvezao glavu krpom i legao da spava.

Njegovi guru bhai su se poprilično zabrinuli. Kada Svami Satjam ni pored neprekidnog kucanja na vrata nije otvorio vrata, otišli su i izvestili Guruđija. On je smesta otišao do sobe Svami Satjama i pozvao ga po imenu. Svami Satjam je

otvorio vrata i pozdravio Gurudžija. Svami Šivananda ga je potapšao po ramenu i rekao: „O Svami Satjanandađi, molim te dođi do mog kutira posle obeda." Da bi bio siguran da će jesti, sam ga je poslužio jelom i potom ga poveo u kutir. Pričao je o nekim opštim stvarima i zadao mu neke određene zadatke. Kada se Svami Satjam vratio svom prevodilačkom radu u svoju sobu, ponovo je bio dobrog raspoloženja. Velika je bila Gurudžijeva ljubav i briga kojom je obasipao svoje učenike!

Učenicima je naloženo da treba da peru odeću bolesnim pacijentima i šamponom istrljaju noge. Tako su morali da se sagnu i naklone onima koji su ih kritikovali i ismevali. To je najbolji način da se duša oslobodi iz omče ega.

Nega leproznih

U ašramu Svami Satjam je imao status „duhovnog sluge". U vezi sa tim ispričao je jedan incident koji tera na razmišljanje.

Priča započinje u Haridvaru gde je Kumbha Mela bila u punom jeku. Moj cenjeni guru bhai Svami Ćidananda je otišao u posetu ovom skupu. Jednom prilikom se udaljio u obližnju džunglu da obavi prirodnu potrebu. Tamo je ugledao nekog čoveka kako leži pod bel drvetom i jauče u bolovima. Telo mu se raspadalo od lepre, a muve su se nadvile nad otvorenim ranama koje su prekrivale telo.

Svami Ćidanandu je ovaj prizor duboko pogodio. Došao je trčeći u ašram i ispričao mi: „Satjam, video sam nekoga čoveka u užasnom stanju. Moramo odmah da ga dovedemo u ašram. Donesi veliki džak od jute i smesta pođi za mnom." Njegovo nestrpljivo požurivanje mi nije dalo prilike da ga bilo šta upitam. Pošao sam za njim i zajedno smo doveli natrag u ašram budućeg korisnika pomoći u ašramu.

Posle uvodnog razgovora sa njim saznali smo da je ranije ovaj čovek bio potpuno zdrav, bez ikakvih tegoba. Posle ritualnog kupanja u reci za vreme Kumbha Mele,

odjednom se bolest pojavila. Nismo uspeli ni našim združenim intelektima da uhvatimo vezu između kupanja u reci i izbijanja ove opake bolesti. Ali jedno još veće pitanje je bilo pred nama: kako da organizujemo njegovo lečenje i negu? Napravili smo neku grubu kalkulaciju koliki bi otprilike bili troškovi. Procena je premašivala četiri hiljade rupija! Gde da nađemo toliki novac?

Upravo u tom momentu smo čuli klip-klap zvuk drvenih sandala i gle! lik Svami Šivanande se odjednom stvorio ispred nas. Dobro nas je osmotrio i onda smešeći se izjavio: „Dobro, dobro. Nastavite sa svojom sevom." Rekavši to je otišao.

Sve što smo dotle uradili bilo je bez njegovog znanja. Sada nam je bilo jasno da ništa ne može da se uradi bez guruovog znanja. Otišli smo kod njega i ispričali mu ceo naš problem. Dok je razgovor bio u toku, on je ležerno stavio sumu od četiri hiljade rupija pred nas. Kao da je već imao spreman novac!

Dakle, naša sadhana, seva, je otpočela. Svami Ćidananda i ja smo podelili između sebe dužnosti. Ali naše 'sveto božanstvo' ništa sem psovki i pogrda nije kazivalo. I najmanje kašnjenje u obavljanju bilo kog posla oko njega izazivalo je salvu prvoklasnih uvreda. „Ja sam lepo nepovređen ležao pod bel drvetom dok me vi bitange niste doneli u ašram. Zbog čega sam ovde doveden?"

Jednoga dana je Svami Ćidananda prao pacijenta i mazao ga lekovitim sredstvom. Slučajno ga je u jednom trenutku malo jače pritisnuo. Istog časa 'sveto božanstvo' je sasulo vulgarnu psovku i pljunulo u lice Svami Ćidanandu. Svami Ćidananda je ponizno zatražio oproštaj za svoju nesmotrenu grešku. „Zaista mi je žao. Molim vas oprostite mi, ovo se više neće ponoviti." Pacijent je ipak i dalje bio razjaren. „Ti bitango jedna, što me uopšte dotičeš kad nemaš u sebi ni malo naklonosti ni pažnje?"

Jedanput kada sam ga brijao moja nevešta ruka je skliznula i sasvim mala posekotina se pojavila na licu. Istog

časa me je svom snagom ošamario posred lica uz nasumičnu paljbu najgorih pogrda. To me je zaista uznemirilo i naljutilo i odmah sam otišao do Svami Ćidanande. „Znaš šta, molim te sâm se staraj o svom svetom božanstvu. Ja više neću da radim ovu sevu."

Uprkos svemu nastavili smo da ga služimo. Neko u tako teškom stanju ne bi se oporavio ni posle nekoliko godina redovnog i pravilnog lečenja, a ovome je bilo bolje za samo dva meseca, a onda je jednog dana nestao bez traga. Niko ga više nije video. Ali pre nego što je otišao je rekao: „Svi u ovom ašramu su pokvarenjaci. Samo je Šivananda pravi sadhu, a drugi je Ćidananda. I Satjananda je pomalo sadhu. Video sam pravo lice svih drugih." Svi su bili iznenađeni da nije ništa uzeo sa sobom kad je otišao! Nikada više nismo videli ni traga od njega. Uostalom, sam Bog zna ko je on u stvari bio!

„Ovo je vrlo zanimljiv događaj", ubacio sam. „Mislim da je Svami Šivananda režirao čitavu ovu drame."

„Ništa nije nemoguće," Svami Satjam je kazao.

„Njegovo iznenadno pojavljivanje onoga prvog dana i njegova opaska: 'U redu, nastavite sa svojom sevom', a zatim spremna suma od četiri hiljade rupija za jednog nepoznatog stranca, sve to podržava ovu teoriju," nastavljao sam.

Zamišljenog pogleda Svami Satjam je odgovorio: „Ali tog puta Svami Šivananda je dosegao takve duhovne visine da su prepreke kao što su prostor i vreme njemu bile bez značaja. Čak i najskrivenije tajne potpunih neznanaca za njega su bile kao otvorena knjiga. A što se tiče novca, možda je osim zadovoljstva da se pomogne čoveku u nevolji tu bilo i namere da se učenici stave na test."

Strašne posledice neposlušnosti

Svami Satjam je nastavljao: „Slušaj sad ovu interesantnu anegdotu … "

Kumbha Mela se održavala u Haridvaru. Ljudi su dolazili i odlazili u velikom broju. Ja sam isto bio odlučio da odem na melu i da se okupam u svetom Gangu. Ali Guruđi je naredio: „Satjam, sutra je specijalna puđa i ti ćeš biti zadužen za pripremu prasada. Neće moći sutra da ideš na melu."

Dete u meni se pobunilo na tu naredbu. „Naravno da ću da idem," rekao sam u sebi, „svršiću svoje dužnosti i onda ću da odem, šta bi drugo!"

Započeo sam svoj posao u ponoć. Do jutra je prasad bio spreman i ja sam klisnuo na melu …

Kako sam se približavao ghatu u Haridvaru, mestu gde se stepenicama ulazi u reku, ogromna gužva ljudi je dolazila u mom pravcu i kao ishod tog malog stampeda, ostao sam bez gornjeg dhotija, spao je u metežu. To je bila takva neopisiva gungula da čak nije bilo moguće okrenuti se i pogledati iza sebe. Nekako sam uspeo da stignem do ghata. Ušao sam u vodu, ali je i tu bilo prepuno hodočasnika. Neko je nagazio na kraj mog donjeg dhotija. Pre nego što sam uspeo da povratim ravnotežu i dohvatim dhoti, druga ogromna grupa sveta se u naletu probila i gle! nestade moj dhoti. Ostadoh i bez drugog dhotija. Pade mi napamet sramno svlačenje Draupadi …

Stajao sam u vodi do struka bez delića odeće na sebi. Tugujući nad sudbinom, setio sam se guruovog prigovora. Osvrnuo sam se oko sebe u nadi da ću naći nekog poznatog, ali nije bilo poznatog na vidiku. Gledajući levo-desno iskočio sam iz vode, i očajnički pokušavajući da sakrijem svoju sramotu, brzo sam došao do najbližeg drveta. Neki hodočasnici su prethodne večeri tu pod drvetom bili pali vatru, te mi je pepeo dobro došao. Brzo sam razmazao pepeo po celom telu i zatvorio oči, praveći se da sam utonuo u duboku meditaciju. „Ovde svuda ima mnogo naga sadhua," sebi sam govorio, „još jedan u tom moru neće se primetiti" …

Moje lukavstvo je upalilo. Misleći da sam veliki sidha *naga*, neki poklonici su mi ponudili novac i hranu pred noge. Vrlo brzo se kap pretvorila u provalu oblaka, te se ispred mene stvorila gomila novca, voća i kolača. Sati su prolazili, ali niko nije ostavio kao ponudu odeću. Odjednom sam imao osećaj kako neko stoji ispred mene i gleda u mene. Kada sam otvorio oči pogled mi je pao na jednog poznanika. On je bio šokiran što me vidi u ovakvom izdanju.

„Nemam sad vremena da ti objašnjavam," rekao sam nestrpljivo. „Brzo mi nabavi neku odeću i izbavi me iz ovog škripca. Sve ću ti objasniti kasnije."

Kada sam napokon stigao nazad u ašram, ugledao sam Svami Šivanandu kako stoji na kapiji. Možda je mene čekao. Čim me je ugledao upitao me je sa osmehom: „Pa, Satjam, kako si? Izgledaš kao da bi mogao da se presvučeš …"

Sada se već glasno smejao. Pao sam ničice pred njegova stopala i rekao: „Platio sam debelo što nisam mario za tvoje savete. Molim te oprosti mi ovog puta. Nikada više neću napraviti grešku da te ne poslušam." Mogu samo da zaključim da je njegov unutarnji pogled bio svakog minuta, svakog momenta na učenicima, pazeći na njih i štiteći ih.

Dok je pričao o tim događajima iz vremena kada je živeo u ašramu svog gurua, Svami Satjam bi ulazio u posebno stanje uma.

„Šivananda digviđaja"

Godine 1950. Svami Šivananda se upustio u uragansku dvomesečnu turu po celoj državi. Od Himalaja na severu do Šri Lanke na jugu, od Bengala na istoku do Bombaja na zapadu. To epsko proputovanje je započeto na dan 9. septembra, a okončano je 8. novembra. U svakoj varošici, u svakom gradu koji mu se našao na putu, držao je govore i predavanja i pod-

sticao narod da krene duhovnim putem. Pratila ga je družina predanih učenika i Svami Satjananda je bio jedan od njih.

Svami Satjananda je zabeležio svaki detalj sa čitavog putovanja i objavio ih u knjizi pod nazivom *Šivananda digvidaja*. U toj knjizi se nalaze opisani najsitniji detalji svakog mesta koje je Sami Šivananda posetio, kojim prevoznim sredstvom su stigli tamo, svaki i najmanji program koji je u mestu održan i sve počasti i pozdravne reči koje su u tom mestu Svamiđiju upućene. Svami Brahmananda je opravdano napomenuo: „*Šivananda digvidaja* je istinska peta Veda."

Izdavač knjige je u predgovoru dao komentar: „Izuzetno smo zahvalni našem talentovanom piscu Svami Satjanandi Sarasvatiju što je ovekovečio i nama predstavio ovaj veličanstveni događaj tog istorijskog putovanja Svami Šivanande, branioca i utemeljivača Sanatana dharme u ovom savremenom dobu."

Pre toga je Svami Satjananda svakoga zadivio svojom izvanredno napisanom biografskom pričom o Svami Šivanandinom životu pod naslovom *Ćeitanja đjoti*.

Pohvale raznih obožavalaca

Svami Ramananda je imao da kaže sledeće o Svami Satjanandi, nadarenom piscu knjige *Ćeitanja đjoti* i *Šivananda digvidaje*:

> Na dan 19. aprila 1943. kada se mladi momak po imenu Palav pružio ničice ispred Svami Šivanande, delovalo je kao da se brzi potok ulio u moćnu široku krivudavu reku. U Svamiđijevom toplom zagrljaju punom ljubavi Palav je našao smisao i svrhu svog života. Svamiđi je isto tako našao ogromni potencijal u ličnosti Palava, za koji se samo čekao pravi momenat da se ispolji. Svamiđi je znao da je našao podesnog vesnika poruke božanskog života (divine life) koji će tu poruku nositi u sve uglove sveta. Dharmendra je bio zvezda severnjača čitave svetlucave galaksije, sâmo srce odabranog društva Svamiđijevih učenika.

Podvizi Arđune i Krišne, Nara i Narajana, spontano su se javljali u umu kada se setimo Herkulovskih junaštava koje je Palav postigao. Istina je da duboko u njegovom srcu leži neiscrpan izvor duhovnih samskara.

Mladi, osećajni pesnik je dobio ime Satja Ćeitanja na sveti dan Šivaratrija 1945. godine. Uzeo je zavet brahmaćarje za čitav život obećavši da će biti veran istini i vrlini. Satja Ćeitanju je odlikovala čelična odlučnost, neizmerna snaga i neukrotiva pokretačka sila i energija. Usavršio je različite krije hatha joge. Njegova istrajnost i posvećenost u obavljanju dužnosti je bila nenadmašna. Po ceo dan je bio zaokupljen umovanjem o plemenitim učenjima joge i načinima kako ih primeniti u životu. Satjamova ličnost i njegov uticaj nisu se zadržale u granicama ašrama. Njegov talenat se raskošno ispoljavao tokom predavanja i razgovora sa drugim svamijima i sadhuima. Većina stanovnika ašrama u to vreme je bila iz tamilskog govornog područja. Satjam ih je naučio hindi jezik, a istovremeno je sam ovladao tamilskim jezikom. Sve je bio predao pred stopala svoga gurua. Od tada, sve što je radio bilo je samo da se povinuje guruovim instrukcijama.

Mnogo zbirki Satjamovog literarnog rada je već bilo objavljeno tokom njegovih školskih dana, od kojih je neke bio predstavio Gurađiju. Međutim, od kako je došao u ašram zaboravio je na poeziju i potpuno se posvetio zastrašujućem zadatku da oslika divan portret Gurua izvrsnom prozom. Ta vizija se materijalizovala u obliku jedinstvenog dela *Ćeitanja đjoti*, koje kazuje priču o Svami Šivanandinom životu u književnoj formi romana. Pišući ovu knjigu on je opsežno istražio sve detalje života voljenog Gurudeva. Podrobno je analizirao bezbroj knjiga i obavio privatne intervjue sa velikim brojem ljudi koji su bili u kontaktu sa Svamiđijem. Svako ko je imao sreću da pročita ovu knjigu, morao je opaziti inspirativni i impresivni stil pisca. Sadržaj knjige stoji na čvrstim nogama realizma ogoljen od mističnog i filozofskog prizvuka. Takav jedan

poeta, čija imaginacija leti visoko himalajskim nebom nad njegovim rodnim mestom na krilima lepote i nadčulnosti, da se liši svoga leta i da siđe na čvrsto tle praktične duhovnosti samo po sebi je zagonetka, ako ne i čudo.

Yoga Vedanta Forest University je svečano otvoren 1948. i Svami Satjam je imenovan upravnikom odeljenja za hindi jezik. Raznovrsni talenti koje je posedovao omogućili su mu da brzo preuzme raznorodne odgovornosti na svoja mlada ali snažna pleća. 1950. je putovao sa svojim guruom od Himalaja sve do Šri Lanke i zapisao sva njegova predavanja i govore. Sve zasluge za sakupljanje i izdavanje Svamiđijevih nektar reči u potpunosti idu ovom 'adhjatma ratni' - Satjanandi.

Danas je Svamiđijevo ime na svačijim, kao i Božje ime, a slava učenika, kao i njegovog gurua, široko je rasprostranjena među njegovim čitaocima i poštovaocima. Samo jedan strpljivi, samo-obuzdani i inteligentni pisac kao što je on, mogao je da se poduzme takve odgovornosti da napiše knjige kao što su *Ćeitanja đjoti* i *Šivananda digviđaja*. Ova proza je tako bogata dubokim slojevitim značenjima, a stil joj je očaravajuće poetičan da vuče čitaoca da ne ispušta te knjige iz ruku. Ima se takav utisak kao da se sama Ma Sarasvati smestila na njegov jezik, sva okićena najfinijim mogućim ukrasima. Na kraju krajeva, on je poeta iz Almore, rođen i odrastao u naručju neizmerno bogate prirode. Čarobni tempo njegovog melodičnog jezika čini da se čitalac, reči koje se čitaju i sam čin čitanja stope u jednu prijatnu celinu.

Sa duhovnog stanovišta, ove knjige su po važnosti u rangu sa drevnim Puranama i drugim duhovnim spisima. Sva lepota poetike sanskritske književnosti i bogatstvo riznice priča iz Purana, sažeta su ovde u jednoj knjizi. Ove knjige su doista namenjene ozbiljnom proučavanju i dubokom promišljanju.

Pored pisanja, prevođenja i izdavanja knjiga, Svami Satjam je takođe uređivao časopise *Aarogja Đivan* i *Joga*

Vedanta. Samo zahvaljujući njegovoj izuzetnoj posvećenosti i naporima, mnogi domovi u unutrašnjosti zemlje sada su mogli da dobiju životvorno učenje Svami Šivanande. Zasluge za pisanje komentara na mnoge autentične tekstove na sanskritu takođe idu Svami Satjanandi Sarasvatiju.

Ašvini Kumar Pant (Aami) je 1950. bio na univerzitetu u Benaresu. On piše:

Mladi momak Dharmendra, koji je iznenada pre sedam godina napustio Almoru, danas je asketa Svami Satjananda Sarasvati iz Rišikeša. Dečak koji je svakoga u malom gradiću u brdima očaravao svojim neverovatnim talentima, danas je neumorno angažovan u širenju svetih učenja Svami Šivanande, uzduž i popreko ove zemlje. Ja sebe smatram veoma srećnim i blagoslovenim što mi se pružila prilika da provedem godine odrastanja svog života u eminentnom društvu ove velike ugledne ličnosti.

K. K. Đoši (Nanu) piše:

Sedam punih godina nisam imao nikakve vesti o mom drugu Dharmendri. Raspitivao sam se kod mnogih ljudi, ali niko nije nudio nikakvu informaciju. 1950. bio sam u Almori kada sam primio pismo iz Alahabada koje mi je poslao moj dobri prijatelj Ašvini Kumar Pant. Iz pisma sam saznao da je naš dragi Dharmendra postao učenik Svami Šivanande i da će u septembru dolaziti u Kalkutu. Tom prilikom sam se sastao sa njim. On je uistinu postao veliki čovek. Moje srce je naraslo od ponosa i radosti dok sam posmatrao njegovu božansku ličnost kako zrači. Kako sam samo imao sreće da provedem tolike godine svog života sa njim! Neka poživi dugo, neka njegova slava i ugled sjaje do večnosti!

Joga Vedanta, mesečni časopis na hindi jeziku, u izdanju *Divine Life Society*-a, počeo je da izlazi 1951. godine. Gospođica Malti piše:

> Kao glavnom uredniku Joga Vedante, zasluge za prikupljanje i objavljivanje učenja Paramgurua Svami Šivanande na hindi jezik, a time sledstveno dovođenje do buđenja duhovnog poriva u širokim narodnim masama, pripadaju u celini Svami Satjanandi.
>
> Svami Satjanandina postojana i nepokolebljiva devocija prema guruu je samo pojačala sjaj njegovih mnogobrojnih i raznorodnih božanskih kvaliteta. On se u potpunosti predao veličanju vrlina svog gurua kao i prenošenju i širenju njegovog učenja na sve moguće načine. Njegova posvećenost, efikasnost i veština u organizovanju izdavanja i štampanja *Joga Vedante* dovoljno svedoče o njegovih administrativnim sposobnostima. Svi se naklanjaju u znak poštovanja sanjasinu njegovoga kova.
>
> Svami Satjananda ima veliko poštovanje i duboku veru u umetnost i kulturu Indije. On je takođe zapaženi ekspert u nauci i muzici. On ne samo da se bavio mentalnim i duhovnim razvojem, već je pored toga bio i vrlo aktivan u području fizičke kulture. Njegovo lako i tanko telo ukazuje da je on potpuno ovladao joga asanama. Kao plivaču, retko ko mu je bio ravan. Njegovi guru bhai su komentarisali: „Plivanje četrnaest ili petnaest milja samo sa jednom rukom, bila je za njega dečja igra. Posebno voli da pliva ka sredini reke gde su opasne struje i virovi!"
>
> Svami Satjananda je autoritet u hatha jogi, rađa jogi, gjana jogi i karma jogi. Ali ipak najviše veruje u karma jogu. Čak i danas mu je karma joga najomiljenija od svih. „Karma pročišćava dušu," kaže on, „karma je uistinu sam život." On je neumorni radnik. Ne samo da radi posao potpuno predano, već vrlo dobro zna veštinu kako da izvuče rad iz drugih. Za njega nema razlike između rada i odmora.

Svami Satjananda veruje da je glavni razlog slabljenja i propadanja naše države slepo i praznoverno držanje za rasprostranjenu društvenu i religijsku tradiciju. Sve dok se ne promeni materijalistički način razmišljanja u društvu, koje je uronjeno u neznanje, i dok se ne odbace beskorisne dogme i rituali, uzaludno je očekivati i minimalni napredak. Njegovim rečima: „Prava religija oblikuje život čoveka po modelu samo-obuzdavanja i discipline. Takav čovek je onda potpuno nezavistan. Pošto je okrenuo svoj pogled unutra, otklonio svoje slabosti i nedostatke, a umesto njih razvio u sebi božanske osobine i vrline, on se potpuno predaje pomaganju napaćenog čovečanstva, a on sam, uporedo sa tim, korača prema cilju krajnjeg savršenstva."

Saosećajnost, odricanje, samilost, darežljivost, detinja bezazlenost, poniznost, staloženost, vizionarstvo i postojana vernost istini – ove božanske osobine došle su do punog izražaja u ličnosti Svami Satjanande. Njegove principe i ideje vredi oponašati. Dharma o kojoj govori je nasušna potreba čovečanstva danas. Isto tako je potreban i svetac kao Svami Satjananda koji ume da objasni šta dharma zaista znači.

Radhelal Šarma, radnik u štampariji imao je da izjavi sledeće o Svami Satjanandi:

Svami Satjananda nije samo sanjasin, već i nesebični karma jogin. Sve njegove povoljne i nepovoljne samskare spaljene su vatrom mudrosti, pa i pored toga on bez predaha obavlja karme samo zarad uzdizanja čovečanstva.

Indijci, posebno oni sa hindi govornog područja, su vrlo dobro svesni njegovog izuzetnog doprinosa grandioznoj gjana jagji koju izvodi Svami Šivananda. Sva dela Gurudeva su bila na engleskom jeziku. Prevodeći ih na hindi Svami Satjam je učinio veliku uslugu čitaocima čiji je jezik hindi. Pored hindija, sanskrita i engleskog,

Svami Satjananda je ovladao mnogim drugim jezicima. Zašto da ne? Na kraju krajeva Majka Sarasvati se uvek nestašno igra u njegovim mislima i rečima. Ko god čuje njegov umilni govor makar i jedanput, odmah ga napusti neznanje i neprosvećenost. Sa kakvim god sumnjama i problemima došli kod njega, oni će odmah biti razrešeni.

Trebalo je doživeti njegovu veštinu u rasuđivanju i logici i da bi se u nju poverovalo. On može da govori elokventno i uverljivo o bilo kojoj temi pod kapom nebeskom satima bez prestanka. U svojim govorima on citira stihove iz raznih duhovnih knjiga sa takvom lakoćom i samopouzdanjem da se čini kao da zna sve te knjige napamet. *Gita* i Upanišade čine sastavni deo njegovog života.

Karmanjevadhikaaraste maa phalešu kadaaćan – „Da radiš imaš pravo, ali nemaš pravo na plodove rada." To je životni moto ovog mladog sanjasina. Kada se jednom poduhvati nekog zadatka, on ga vredno i predano obavlja da ništa drugo ne vidi. Čak zaboravlja da jede i pije, jedina stvar na pameti mu je gjana jagja njegovog Gurudeva. Sam Bog zna gde i kako je mladi svami naučio celu metodologiju štampanja i sve detalje ovog zanata. Ja sam u ovom poslu već dvadeset i pet godina, ipak uvek naučim neku novu stvar od njega!

Gospodin Šarma je imao dosta toga da kaže o Svami Satjanandi:

Jednom je Svami Šivananda zamislio da započne i završi pisanje jedne knjige samo za jednu noć, i dao je neophodna uputstva tom bistrom sanjasinu. Ostvarenje sankalpe Gurudeva je postalo moguće samo zbog truda ovog vrsnog karma jogina. Inače ne bi bilo moguće završiti takav gigantski zadatak za jednu noć. Svami Satjanandina efikasnost i spretnost su zaista za svaku pohvalu.

Njegov odnos sa radnicima štamparije je bio vrlo topao i prisan i zbog toga su oni svim srcem i dušom učestvovali u ovom specijalnom poduhvatu. *Atmavatsarva-bhutešu* – „u svakom biću videti samoga sebe" bio je ideal o kome je Svami Satjananda propovedao i koji je praktikovao, a taj princip je i nemoguće pretvarao u moguće.

Gurudev je bio izuzetno zadovoljan sa okretnošću i revnošću svog sposobnog učenika. Uz blagoslove on je Svami Satjanandi dao i titulu „*Stambha* štamparije" – stub štamparije. Ne samo ja, već svi su se čudili i divili njegovom radinošću, veštinom i inteligencijom. Kao što je Vjasa, pisac *Mahabharate*, imao veštog pisara Gospoda Ganešu, izgleda da se istorija ponavlja ovde u ašramu u Rišikešu te beskrajna pisanija Svami Šivanande, nalik Vjasovim, besprekidno štampa i izdaje Svami Satjananda, kao Ganeša. Niti se guru umori od pisanja, niti se učenik umori od izdavanja.

Bilo je zaista začuđujuće videti procvat takvih božanskih kvaliteta u tako mladom sanjasinu. Kao što *Gita* kaže, takva bića su jogini iz prethodnih života i oni dolaze na ovaj svet da šire mudrost i uzdignu čovečanstvo. Neka su blagosloveni gurui koji takvo znanje predaju i blagosloveni prijemčivi učenici koji ga prime.

Čovek može da osvoji čitav svet, ali ako ne osvoji ljubav svog gurua, šta je onda dobio? Samo onaj ko kad guruu dođe zaboravi na svoj status, položaj, znanje i ponos, on sve dobija. Ipak to se može desiti zbog samskara koje su se sticale i nakupile tokom mnogo života. Takva osoba je kao neobrađeni dijamant koji padne u guruove ruke. A guru, pošto ga je sa svih strana dobro pregledao, počinje da ga seče i polira dok ne postane dijamant neprocenjive vrednosti, koji će postati vrhunski ponos ljudskog roda.

Sevakram, kompozitor sa Yoga Vedanta Forest University-ja, je rekao:

Sve što se može reći o Svami Satjanandi neće biti dovoljno da opiše njegovu istinsku veličinu. Kada je štamparija počela sa radom, Svami Šivananda je postavio Svami Satjanandu za upravnika štamparije. Svami Satjam se bacio srcem i dušom u obavljanje poslova štamparije. Njegovi najveći kvaliteti su nepristrasnost, staloženost i plemenitost. Za samo nekoliko dana je dosegao takav nivo stručnosti, veštine, znanja u izdavačkoj delatnosti, koje neko drugi ne bi mogao steći ni posle nekoliko godina provedenih u ovoj profesiji. Posle inicijacije u sanjasu, a prema tradiciji starih spisa i po nalogu gurua, otišao je u Ramašram u Rišikešu na godinu dana da živi kao parivrađaka. Jedan drugi svami je postavljen na njegovo mesto da vodi poslove štamparije. Novi svami se trudio maksimalno, ali učinak nije bio zadovoljavajući. Mnogi svamiji su se bili oprobali u ovom poslu. Na kraju je morao da dođe plaćeni menadžer. Pored toga štamparija nije funkcionisala kako treba. U roku od šest meseci Gurudev je pozvao Svami Satjama natrag i ponovo mu predao u ruke dužnosti štamparije. Svami Satjam je već bio na čelu odeljenja za hindi i sanskrit na univerzitetu, pored toga što je uređivao mesečni časopis *Joga Vedanta*. Vođenje štamparije je bio još jedno dodatno opterećenje, ipak, uprkos svih dužnosti i obaveza, on nikada nije izgledao umoran ni iscrpljen. Činilo se da on u sebi ima nepresušni izvor energije.

Svaki delić ašrama je nosio žig Svami Satjamove izvrsnosti. Impresionirani njegovim sposobnostima, mnogi su ga nazivali „Šivanandinom senkom". U Rišikešu je on uistinu vodio život vedskih rišija. Ašram je bio udaljen nekoliko milja od grada Rišikeša. Skoro svaki posao je zahtevao odlazak u grad. Ašram nije imao čak ni bicikle, a kamoli motore. Hranu su dovozili džipom ili kombijem, ali robu iz bakalnice za svakodnevnu upotrebu je trebalo doneti u ašram u rukama.

U Rišikešu nema gladi za sadhue i sanjasine. Ima mnogo *anakšetra* kao što je Kali Kamli, Nepali i druge, u kojima su sanjasini i duhovnici dobijali obroke. U Šivananda ašramu je 1950. otvoren *langar*, narodna kuhinja. Gurudev je dao uputstva da svako ko se pojavi u langaru u vreme obroka mora biti nahranjen. Nekada bi u vreme ručka došlo čak dve ili tri stotine ljudi. Ali Svamiđi nije hranio samo ljude, već i mačke, pse i majmune koji su isto dolazili. Čim je hrana bila gotova, napunili bi njom dvadeset do dvadeset pet šolja i doneli sve na velikom poslužavniku pred Svamiđija. Sve životinje su već strpljivo čekale u blizini. Čim bi Svamiđi izgovorio ove reči: „Dođi moj Gospode!", one bi nagrnule ka njemu, a on ih je jednu po jednu hranio iz šolje. Životinje bi sele i jele iz njegove ruke, a kada bi napunile stomake dale bi se u beg. Učenici su posle dolazili da odnesu natrag sve šolje.

Lokalni ljudi iz grada su Svami Šivanandine učenike, karma jogine, veoma visoko cenili. Svaki put kada su nekim poslom otišli na pijacu, ljudi su im se klanjali i saginjali da im dotaknu stopala. To je učenicima bilo neprijatno i oklevali su da prime takvu čast, ali videvši to ljudi su im govorili: „Klanjamo se vama u znak poštovanja, u nadi da će se kada vi dotaknete Gurudevu stopala time i naš pranam njemu preneti."

Mladi sanjasini

Svami Šivananda je čvrsto verovao i sledio drevne tradicije Indije, pa ipak je uveo neke promene i reforme kada je bilo potrebno. Po pravilu koje je zapisano u drevnim duhovnim spisima sanjasa je bila namenjena za četvrti ašram, četvrto i poslednje poglavlje čovekovog života. Tako su grupu sanjasina činili uglavnom svamiji srednjeg doba ili vremešni. Kada je ašram otvoren i kada su počeli da dolaze mladi momci, oni su ostajali kao brahmaćarji. Sanjasa je davana samo onima starijim od četrdeset godina. Žene nisu mogle da budu u ašramu posle pet popodne. Bilo da je ona gošća, poklonica, bilo da je dete ili stara žena, pravila ašrama nisu dozvoljavala ženama da ostaju preko noći u ašramu.

Posle 1940. stvari su počele da se menjaju. U ašram Svami Šivanande su počeli da dolaze mladi ljudi sa već od rođenja razvijenom vairagjom i slobodni od strasti. Ubrzo se skupila grupica od osam do deset takvih mladića. Svamiđijeva misija je isto počela da se uvećava. Posao se množio, a ti mladi ljudi su se bacili punom snagom u različite ašramske aktivnosti – bilo to kuvanje, čišćenje, donošenje vode, cepanje drva u džungli, sakupljanje cveća i lišća bela za puđu, ili nošenja cigli i maltera za zidanje zgrada. Ašramski resursi i zgrade su se takođe uvećali i razvili tokom vremena. Ranije su ašramske knjige i časopise štampali u Delhiju ili Lahoreu. Uvek je jedan svami morao da ide u Delhi i da proverava probni primerak i odobri knjigu za štampanje.

Ta grupa od osam ili deset mladih momaka od dvadeset do dvadeset pet godina starosti stigla je u ašram manje-više u isto vreme. Svi su bili zaljubljenici u rad, voljni da rade dan i noć. Posle celog dana napornog rada, oni su noću pevali Vede i Upanišade. Šta god da su dobili kao *bhikšu*, jeli bi u slast. Nisu imali krevete ni mreže protiv komaraca, ali su ipak spavali kao topovi. Čak i ako bi zmije i škorpije gmizale oko njih, štitila ih je guruova nevidljiva ruka. Izgledalo je kao da su sami bogovi sišli u ljudskom obličju da pokažu primer *vairagje* da bude uzor koji se sledi. Sve su to bili momci iz dobrostojećih porodica, svi su bili visoko obrazovani, i svi su bili zainteresovani za sanjasu.

Guruđi nije bio rad da sanjasu dâ ovim mladićima. Ali oni su bili uporni: „Guruđi, ti daješ sanjasu starim ljudima koji su se penzionisali i povukli od sveta. To su umorni i potrošeni ljudi koji ne mogu ništa da doprinesu društvu. Njih interesuje samo njihovo lično spasenje. Žive na obali Ganga u ašramu svoga gurua, okreću brojanicu po ceo dan, sve dok im jednog dana ne ispadne iz beživotne ruke. Umesto njima, daj nama sanjasu. Mi ćemo postići nešto vredno i korisno za društvo. Mi ćemo proneti tvoju poruku u svaki kutak sveta. Mi možemo da planine smrvimo u prašinu i da promenimo tok reka, samo na tvoj mig. Suočeni sa grmljavi-

nom i olujom mi možemo preći okeane i kontinente, spustiti nebo na zemlju. Sam si mnogo puta govorio: 'Danas svetu ne treba isposnik iz džungle. On mora da napusti svoju skrivenu pećinu i krenuti uzduž i popreko zemlje za dobrobit mnogo napaćenog sveta.' Mi želimo da radimo mnoge stvari, ali ništa ne možemo da radimo dok ne dobijemo tvoje blagoslove."

Ove ustrajne usrdne molbe mladih momaka su primorale Guruđija da ponovo razmotri svoju odluku. Video je kako u njihovim očima vrcaju iskre svetle budućnosti. Konačno ih je inicirao u čisti plam sanjase da bi mogli da postave vredni uzor za čitav svet.

Gurudev se obratio novopečenim sanjasinima:

> Bog je sveprisutan. On živi u najdubljoj srži vašega bića. On je u svakom predmetu, velikom ili malom, živom ili neživom. Vaše postojanje nije ništa drugo do jedno od Njegovih manifestacija. Klanjam se ponizno i sa dubokim poštovanjem tom divnom svemoćnom Bogu. Neka njegovi blagoslovi i njegova milost bude sa vama, i neka se vaša srca ispune devocijom, intelekt neka vam bude čist i uzvišen, um smiren i stabilan, a čula obuzdana. Neka živite kao slobodan duh, što vi istinski jeste, i zračite zasenjujućim sjajem atme koja je u vama. Bacite se na nesebično služenje. Postaćete lučonoše mira, ljubavi, nade i jedinstva. Vaše divne misli, reči i dela širiće mir, sreću i prosperitet čitavim svetom. Blistaćete kao rišiji i *divanmukte* u svoj svojoj lepoti. Neka mir vlada na celom svetu i neka svako ljudsko biće neguje ljubav u svom srcu. Neka svi živite dugo, neka vas Božja milost uvek prati i neka steknete mir, prosperitet i čisto blaženstvo.

Teško je reći ko je imao više blagoslova i sreće, sjajni mladi sanjasini koji su primili sanjasu ili guru koji im je dao. Svi su oni bili jednako veliki, kao da su oličenje bogova. Kao Šankaraćarja, Guruđi je učio svoje učenike istaknuta učenja iz Veda, Purana, Upanišada, *Gite,* dharme i joge. Učenici su

učili svaku reč napamet i primenjivali svako učenje u svom životu. Zaboravljajući na sebe, stapali su se potpuno sa guruom kao da su bili zraci svetla oko sunca, odnosno gurua. Nijedan posao u ašramu nije za njih bio mali ni bezvredan. Svaki pojedinačni zadatak je bio vredan i važan.

Mladi sanjasini su morali zbog štampanja knjiga i časopisa da putuju u druge gradove. Boravili bi tamo neko vreme i vratili bi se tek pošto je posao bio završen. Štampanje knjiga na hindiju je bilo povereno Svami Satjanandi. Svami Satjananda je 1947. otišao u Lahore da obavi štampanje jedne knjige. U štampariji je i spavao i bez prestanka je radio na knjizi. Baš tada su izbili nemiri između hindusa i muslimana. Ludilo pobune se otrglo kontroli. Štamparija je na brzinu zatvorena i zaposleni su hitro pobegli da spasu glave. Svami Satjam je ostao zatvoren unutra. Soba na spratu je bila prepuna novinskih isečaka. Kadgod je začuo ljudske glasove otišao je u tu sobu i mislio na svog gurua i pevao ime Božje.

Sledećeg dana, čuvar iz štamparije je nekako uspeo da se neopaženo prikrade i donese mu malo čaja i šećera. U štampariji je već bio rešo, a čuvar mu je ostavio nešto petroleja za njega. Zaključao je štampariju sa spoljašnje strane i otišao. Svami Satjananda je ostao zaključan unutra i pravio je čaj ili pojeo pomalo šećera, a ostalo vreme je provodio u đapi i meditaciji. Tek posle nedelju dana je stigla vojska i uspostavila kontrolu nad situacijom. Čuvar im je ispričao o svamiju koji se krije u štampariji. Oni su ga izbavili i poslali nazad u Indiju svojim vozilom uz oružanu pratnju.

Svetski parlament svih religija

Svami Šivananda je 1953. organizovao *Svetski parlament svih religija* koji se održao 2, 3 i 4. aprila u Rišikešu. Čitav događaj su vodili njegovi učenici koji su na sebe preuzeli svu odgovornost. Među njima je bio i Svami Satjananda i njegov doprinos je bio dragocen. Ljudi su njega videli već svuda, na svakoj funkciji, da radi sve vrste poslova. Specijalni broj *Joga Vedante* koji je objavio Svami Satjananda da ovekoveči ovaj

istorijski događaj vredi čitati i dan danas. Kogod je došao u kontakt sa Svami Satjanandom je bio ushićen da se upozna sa sanjasinom, pesnikom i svetim čovekom tako uzvišenog ponašanja i takvoga kova. Izražavali su nadu da će njegovim trudom oblast hindi kulture biti znatno obogaćena, ali i da će nauk o duhu dobiti svoje zasluženo mesto kao uzvišena nauka. Svi su osećali da se doba Adigurua Šankaraćarje ponovo vratilo.

Na hiljade ljudi je prisustvovalo tom veličanstvenom događaju. Mnogi od njih su prišli Svami Šivanandi sa željom da u svojoj varošici i gradu organizuju joga *šivire*, konvencije i kampove za lečenje očnih bolesti. Zatražili su od njega da pošalje svamije iz svog ašrama za tu svrhu. Ubrzo su počeli da se organizuju takvi programi i pozivi su počeli da masovno stižu.

U međuvremenu se ašram uveliko proširio i razvio. Bhađan sala, hram, štamparija, biblioteka, pošta, ambulanta, kuhinja - sve je to već bilo sazidano. Međutim, građevinski radovi su se i dalje neprekidno odvijali. Na stotine knjiga je bilo prevedeno na hindi i izdato. Otkako je štamparija dobila dozvolu za rad, izdavanje knjiga je postalo mnogo jednostavnije. Mnoge knjige su bile prevedene i na guđarati jezik. Prevođenje knjiga na druge jezike Indije kao i na strane jezike, odvijalo se velikom brzinom.

Konvencije i kampovi u raznim mestima

Svami Satjam je ubrzo počeo da posećuje razne kampove i konvencije. Tokom svojih studentskih dana stekao je neko znanje medicine, a boraveći u društvu svog gurua, stekao je iskustvo čak u obavljanju manjih operacija i izdavanju lekova. Svami Šivananda je počeo da šalje Svami Satjama na kampove za očne bolesti koji su organizovani na raznim mestima.

U oktobru 1953. Svami Satjananda je otputovao u Guđarat da prisustvuje Patan kampu za lečenje očnih bolesti. Ratilal Šah, organizator tog kampa, piše:

Svami Satjananda je došao da učestvuje u Patan kampu za lečenje očnih bolesti. Ostao je deset dana i ja sam imao mnogo koristi boraveći tada u njegovom društvu. On je držao satsange svakog jutra i večeri. Svakoga dana pre zalaska sunca odlazio je u šetnju u obližnju džunglu. Često sam išao sa njim i tokom tih ranih jutarnjih razgovora sa njim stekao sam uvid u dubinu i zrelost njegove vanserijske ličnosti.

Jednom prilikom sam sa Svamiđijem vatreno diskutovao o monističkoj filozofiji. Izloživši svoje argumente za koje sam verovao da su uverljivi i neoborivi, odlučno sam izjavio da monistička doktrina nikada neće biti dokazana i nikada neće zaživeti.

Biću ovde tokom cele nedelje," Svamiđi je rekao mirnim i ozbiljnim glasom. „Mogu vrlo lako logičkim argumentima da dokažem vrednost monističkog pogleda na svet. Ali to bi bila samo intelektualna gimnastika. Pravo i praktično značenje monizma je bezuslovna, nesebična ljubav. Kada se voli svako, baš svako biće na ovom stvorenom svetu, tada se rađa pravi monizam. Kada se čitav živi i neživi svet gleda očima jedinstva i kada se lični život oblikuje po tom modelu, to je prava poruka monizma. Pokušaj da shvatiš i primiš tu suptilnu poruku. Ostavi polemike nadmenim panditima i filozofima."

Ovo, za mene novo, tumačenje monističke filozofije me je silno inspirisalo i još više sam osećao duboko poštovanje prema Svamiđiju. Kada bi ceo svet razumeo i usvojio ovaj put istovetnosti i jedinstva, bilo bi svuda mnogo više mira i sreće.

Svami Satjanandi želim dugi život, tom sjajnom zagovorniku monizma i samom otelotvorenju vairagje. Neka širi svoju poruku univerzalne ljubavi i jedinstva, neka napreduje na svom putu ka mudrosti i izvrsnosti.

Bilo da je Svami Satjam boravio u ašramu ili je putovao, ko god je dolazio u kontakt sa njim postajao je njegov vatreni

obožavalac. Njega nisi mogao da zaboraviš. U početku je Svami Šivananda oklevao da ga šalje na kampove i programe van ašrama. Čak i kada bi Svami Satjananda izrazio želju da ide i pomaže u tim kampovima, Svami Šivananda je odbijao njegov zahtev. Nekada mu je govorio: „Satjam, mislim da tebi ne odgovara okruženje van ašrama. Ti si takav zaljubljenik u rad da ti na sve drugo zaboravljaš osim na svoj posao, uključujući i samog sebe. To se nepovoljno odražava na tvoje zdravlje." U tim trenucima se u dubokim, tamnim očima Svami Šivanande mogao opaziti tračak očinske ljubavi i naklonosti.

S vremenom je postepeno počeo da šalje Svami Satjama na razne programe i angažmane, ali bi mu sve brižljivo objasnio u tančine i naložio da ide u pratnji jednog svamija koji će posebno da vodi računa o njegovoj ishrani i odmoru. Nekoliko starih svamija ašrama neretko su komentarisali kako je Svami Šivananda postao previše naklonjen Satjamu i vezan za njega. To je pravi razlog što se toliko brine oko njegovih putovanje van ašrama!

Pred kraj 1953. godine Svami Satjam je otputovao u Udaipur. Bhairav Lal piše o njegovoj poseti:

> Ogranak *Divine Life Society*-a u Udaipuru je organizovao sadhana kamp tokom kojega sam ja imao sreću da stupim u bliski kontakt sa Svami Satjanandom.
>
> Njegov uzvišeni i inspirativni način življenja potaknuo me je da se zapitam kako je ovaj nadareni mladi čovek mogao da napusti svetovno bogatstvo i udobnost i da prigrli život sanjasina. Ali sa druge strane, koliko se dugo može dijamant kriti među ugljem? To je želja svemogućeg Boga da ovaj sjajni dijamant proširi po celom svetu svetlost božanskog znanja i mudrosti.
>
> Tokom konvencije u Udaipuru, Svami Satjananda je mnogo puta govorio kojim načinima možemo da svoj svetovni život uzvisimo i preobrazimo u božanski život. Njegove inspirativne reči su ostavile neizbrisiv trag u mom

srcu. O kojoj god temi da je govorio, on je svojim moćnim govorom i harizmatičnom ličnošću uneo u nju život. Posle programa u Udaipuru ja sam imao tu sreću da putujem sa njim u Admer i da mu se nađem i pomažem. Lekcije koje sam naučio od njegovog dinamičnog, a opet mirnog vladanja i uzvišenog načina življenja, zauvek će biti snažno i živo u mome srcu.

Tako su se putovanja Svami Satjama množila. On se toliko unosio u rad na ostvarenju ciljeva svog gurua da je bio potpuno zaboravljao na druge stvari. Guru i učenik, mada su fizički razdvojeni, oni su jedno u duhu, u mislima, delima, dužnostima i osećajima – *Satjam, Šivam, Sundaram, Tatvamasi, Aham Brahmaasmi.* („Istina, dobrota, lepota", „To si Ti", „Ja sam Brahman".)

Trideset i prvi rođendan

Paramguru Bhumandalešvar Svami Šivananda je doneo odluku da se trideset i prvi rođendan „Gjanajađnopabhrit rađajogija" Svami Satjanande Sarasvatija proslavi na grandiozan i poseban način. U planu je bilo i izdanje vanredne publikacije pod nazivom „suvenir" da se ovekoveči ova prilika. Taj plan se brzo pretvorio u stvarnost. Svami Šivananda je nazvao taj suvenir: *Svami Satjananda – Njegov život i delo* i napisao je sledeće reči blagoslova za to izdanje:

Samo vrlo retki imaju takvu vairagju u tako mladom dobu. Svami Satjananda je pun Naćiketa sastojka. Osim toga, svaki posao kog se prihvati on će završiti na savršeni način. On obavlja posao za četiri čoveka i nikada se ne žali. On je jedan svestrani genije i još i lingvista, a ipak je skroman i jednostavan – idealan sadhaka i niškamja sevak. On je stub Divine Life misije.

Neka ga Bog blagoslovi dobrim zdravljem, dugim životom, mirom, prosperitetom i večnim blaženstvom.

– Svami Šivananda
26. juli 1954.

Svami Ćidananda, „bhakti jogin" je takođe izlagao o njegovom životu i delu. Svami Krišnananda „Vedanta kesari" (lav Vedante, prim. prev.) i ostala guru braća napisali su sjajne pohvale na osnovu svojih ličnih iskustava sa Svami Satjanandom.

„Upanišad Brahma" Svami Đjotirmajananda je pisao ovako:

Jednom tokom svog leta, veličanstveno krstareći
dubokim skrovitim mestima beskrajnog prostora,
retka Homa ptica položila je svoja jaja.
Dok su jaja padala kroz neizmernu akašu,
Izlegli su se ptići i zamahnuli svojim malim nejakim krilima
poletevši u prazninu kriknuvši ptičji zov za svojom majkom.

Jedan od njih je ipak krenuo drugim putem.
Taj usamljeni prethodnik spustio se u zemlju smrtnika
da širi poruku besmrtnosti i svetlosti.
Njegovo ime bilo je Satjam – Svami Satjananda Sarasvati.

Mi proslavljamo trideset i prvi rođendan ove velike duše. Neka uz božju milost dugo poživi. Neka ova besmrtna ptica nebesa slobode zapeva večnu pesmu slobode za buduća vremena!

Kakav savršen opis Svami Satjama!

Dve pesme Svami Satjanande su takođe uvršćene u ovu publikaciju. Obe su izuzetno inspirativne i bogate smislom. Svami Šivananda ih je postavio kao duhovne stražare na sam početak knjige. Prva nosi naslov „Ja sam sanjasin". To je jedna duga pesma koja je docnije objavljena u časopisu „Joga Vedanta" i kasnije isto i u časopisu „Joga Vidja". Predstavljamo vam jedan deo te pesme:

Ja sam ptica beskrajnog neba
Ja sam nepresušni tok nektara

Ja sam spokojno večno blaženstvo
Ja sam blistava zvezda radosti
Odlazite suze, patnjo i tugo,
zatočeništvo bola je razoreno.
Odakle sad na putu trnje
kada je moj put posut cvećem.

Evo odlomka iz drugog njegovog dela pod nazivom „Ja stojim viši od hramova":

> Više volim da budem u svetilištima svakodnevnog života. Ja sam zaštitnik večne Istine. Moja ruka je uvek podignuta u znak blagosiljanja za svakog čoveka koji je pročistio svoju dušu, bilo da je u svom najsvetijem unutarnjem oltaru upalio lampu mudrosti, zapalio mirišljavi štapić vrlina ili je pozvonio zvončićem čiste misli. Postani hram u kome ću uvek moći da te inspirišem i usmeravam od neistine ka istini, od smrtnosti ka besmrtnosti, od tame ka svetlu, i od uništenja ka obnovi.

Ovo izdanje od dvesta pedeset strana ispunjeno je pohvalama i blagoslovima na engleskom, hindiju, sanskritu, garhavali, guđarati, marathi i tamil jezicima. Svi Svami Satjanandini poznanici i dobronamernici izrazili su svoja najdublja osećanja i ponudili najbolje želje za putovanje koje sledi ovom velikom svetom čoveku.

Roditeljima takvog jednog posvećenog sanjasina su upućene lepe pohvale.

Jedan mali članak se pojavio u „Joga Vedanti" pod imenom „Pravo darivanje" koji je napisala Svami Šivananda Krišnananda, guru *behan* Svami Satjama:

> Sveži, mirisni behari, još netaknuti zracima jutarnjeg sunca sa svetlucavim kapima rose koji nesigurno trepere na njihovim tananim laticama, samo su oni dostojni da budu darovani Bogu. Baštovan koji ih ubere pre zore i

ponudi ih kao dar svom božanstvu, zaista prinosi vrednu ponudu.

Slično tome, neki retki baštovani-roditelji uzmu iz bašte svoga sigurnog, bezbrižnog doma svoje najdraže dete u jutru njegovog života, kada je još netaknuto užicima ovoga sveta, a prožeto silnom svetlošću, mudrošću i moći, i prinesu ga kao dar pred lotos-stopala svome božanskom guruu. To je prava predanost, to je pravo žrtvovanje. U tome leži ključ uspeha. Kada iste ruke koje su zalivale i negovale tanani, mali izdanak, ponude guruu sada mladu i snažnu sadnicu, to je pravi dar. Blagosloveni su roditelji koji učine takvo darovanje, dvaput blagosloveno to dete, a triput blagosloven guru koji prima dar.

Dharmendrini roditelji su znali da je on postao sanjasin i trenutno su živeli u Svami Šivanandinom ašramu. Čak su napisali dva pisma ašramu na koja je lično odgovorio Svami Šivananda. Dharmendrin otac, Krišnaćandra Najal, bio je kšatrija zemljoposednik sa Kumaonskih bregova. Narod Kumaona su jedno vrlo ponosito i jogunasto pleme. Dharmendrin otac je isto nasledio te osobine koje su njegovom karakteru dale izvesnu notu krutosti i svojeglavosti. Pošto je bio policijski službenik, bio je na oprezu kada su sadhui i sanjasini u pitanju. Pored toga, stare tradicije i praznoverja su vladala nad lokalnim životom. Zbog toga su obrazovani mladići i devojke često postajali buntovni, a nekad su činili nepromišljena i ishitrena dela. U takvim slučajevima roditelji su radije odbacili svoju decu i odrekli ih se, pre nego što bi izgubili svoju čast i ponos. Mada je Krišnaćandra kulturan i obrazovan, nije bio izuzetak tog pravila. Uprkos tome što je bio *Arjasamad* i bio suptilna, plemenita osoba, on se čitavog života držao hladno i na distanci od svoje dece.

Njegov drugi sin Bhupendra Najal je postao vođa revolucionara tokom borbe za nezavisnost. Na kraju ga je ubila policija u Kalkuti 1947. godine. Njegov treći sin se oženio muslimankom i preuzeo upravljanje nad celokupnim

imanjem i zemljom nasleđenim od predaka. Svako je došao na svet sa svojim paketom samskara. Bez obzira na njegov stav i odnos prema deci, Krišnaćandra Najal je vredan svakog poštovanja i naklonosti. Mnoge generacije su mu ostale dužnici zbog neprocenjivog dara koji je ostavio iza sebe u vidu svoga najstarijeg sina.

Glavna časna sestra manastira u Nainitalu kojoj je Dharmendra jako bio prirastao srcu, došla je dvaput da ga poseti u ašram u Rišikešu. Dvojica drugova iz detinjstva Svami Satjama, Ašvini Kumar Pant i K.K. Đoši takođe su poslali svoje uspomene za to suvenir izdanje. Njih dvojica su 1950. došli u Kalkutu da se vide sa njim dok je pratio Svami Šivanandu na turneji po celoj Indiji.

Ghanšjam Šastri mu je iz Almore poželeo sve najbolje. Njegovo pismo je bilo napisano na garhavali jeziku i Svami Šivananda ga je u originalu objavio. Evo prevoda tog pisma od tog starog gospodina, poznanika Svami Satjama:

Sa velikom radošću danas slavimo rođendan nepomućenog strastima mladog sanjasina. Sanjasinima nisu potrebna ovakva slavlja, ali ona pružaju mnogo sreće i inspiracije ljudima koji ga slave i mole se za njih.

Ovaj mladi asketa iz Kurmanćala je rođen pre trideset i jednu godinu u malom selu u okrugu Almore, na dan 25. decembra 1923. godine. Njegov otac je bio visoko obrazovani i imućni čovek i oni su živeli u velikom komforu i luksuzu. Nisu ni u čemu oskudevali. Mnogo se ulagalo u njegov odgoj. Porodica je bila naklonjena religiji i on je primio tu vrstu vaspitanja – čitale su se priče o bhaktama iz prošlosti, Gospod Šiva se štovao, pevala se *Gita*. Njegov otac je pripadao Arjasamađu, tako da je on naučio kako se rade havani, a i jagje. Poslat je u dobru školu na engleskom jeziku gde se pokazao najboljim u svim predmetima, osim matematike. Bio je izvrstan i u mnogim sportovima i igrama. Pošto se na ovaj način istakao u školi, na kraju se vratio u svoj rodni grad.

Buka i metež sveta su ga silno uznemiravali, tako da je jednoga dana naprasno napustio dom u potrazi za trajnim mirom. Posetio je mnoge ašrame i mesta hodočašća i na kraju se obreo u Rišikešu gde je sreo svetski čuvenog Svami Šivanandu. Čitaoci su vrlo dobro upoznati sa činjenicom da je u ovom savremenom svetu uronjenom u materijalizam, on jedini sveti čovek koji širi poruku dharme i duhovnosti. Naš mladi čovek iz Almore je tada pao pred stopala Svami Šivanande.

Videvši u njemu skriveni potencijal, Svami Šivananda ga je oberučke prigrlio. Inicirao ga je u sanjasu i dao mu ime Svami Satjananda Sarasvati. Svami Satjananda tečno govori engleski, hindi i sanskrit. Od rane mladosti on piše divnu poeziju i eseje. Radeći u odeljenju za hindi jezik u ašramu, on je uređivao mesečni časopis na hindi jeziku *Joga Vedanta* i prevodio mnoge Svami Šivanandine knjige na hindi jezik. I s*â*m je napisao mnogo knjiga, među kojima su Ćeitanja đ*j*voti i Šivananda digviđaja, koje su čitaocima dobro poznate.

Osim toga što radi u štampariji u svojstvu urednika i glavnog menadžera, on je vrlo nadaren za bhađane, kirtane i meditaciju. Ima poseban talenat za spravljanje i izdavanje lekova. Iako je veoma nadaren, u njegovoj ličnosti nema ni traga od ponosa. Prema svakome se odnosi toplo i prijateljski. Njegove reči su moćne, a opet umilne. Svoj život je posvetio uzdizanju čitavog čovečanstva. Na kraju mi ostaje samo da se pomolim za njegovo dobro zdravlje i dug život.

Čestitke i lepe želje su obasipale Svami Satjanandu Sarasvatija sa svih strana. Tako je veliki događaj počeo i došao do kraja, sve po želji i viđenju Svami Šivanande. Saga o guruovoj velikodušnoj milosti i učenikovoj nesebičnoj predanosti putovala je i pročula se na daleko. O Svami Šivanandinom imenu i slavi se pročulo kako po celoj zemlji tako i po svetu. Otvorili su se mnogi ogranci Divine Life Society-a na raznim

mestima. Sada se njihova aktivnost još više i još žešće zahuktala.

Blistava radost i svetlost koje je ovaj veliki događaj u Ananda kutiru doneo, nastavljaju da se šire čak i dan danas. Ta svetlost je velikodušna milost Gurudeva Svami Šivanande, nepresušnog izvora silne moći i energije, koji je do tančina isplanirao rođendansko slavlje svome voljenom učeniku Svami Satjanandi i u kome je sa velikom radošću i entuzijazmom i sam učestvovao. Očevidno je da su njegova milost i blagoslovi uvek uz Svami Satjanandu.

Sjajna zvezda Ananda kutira

Pošto je primio čestitke od svih i blagoslove od svog gurua, Svami Satjam je blistao kao pun mesec u Ananda kutiru. Radio je po ceo dan; prevođenje, učenje i sadhanu je radio tokom noći – to je bio njegov dnevni raspored. Njegovo telo iako fizički slabašno, sijalo je od zračenja iznutra što je svakoga zadivilo. Svaki put kad je govorio svi su pažljivo slušali svaku reč koja je silazila sa njegovih usana. Na vrhuncu himalajske zime, tokom ledenih noći decembra i januara, usred zaglušujuće buke štamparskih mašina, bilo da je ponoć ili dva po ponoći, ponekad su se iz sobe nasuprot štampariji (Svami Satjamova soba) mogli iznenada začuti tonovi sa *tampure*. Ako bi neko iz puke radoznalosti zavirio u njegovu sobu, video bi gomile naređanih knjiga kako leže svuda po sobi. Na stolu je ispod brojnih pritiskivača hartije bilo bezbroj pisama, papira, fotografija i isečaka iz novina. A usred svega toga je ležala otvorena knjiga. Čak i usred svog posla i to u tako neprikladno i nezdravo vreme, njegovo studiozno proučavanje Upanišada se dosledno nastavljalo!

Zaista je za veliko čuđenje i divljenje da uprkos tome što je rođen i odrastao u luksuzu Svami Satjananda je vodio život pun velikog odricanja, asketizma i dinamične aktivnosti. Pored te neprekidne aktivnosti on je umeo da zadrži interesovanje za Upanišade živim i da nastavlja sa svojom sadhanom ozbiljnog izučavanja. Njegov život je zaista oličenje

sadhane. On je istinski ostvario dostojanstvo i veličinu *karmaništha vairagje*, dinamične nevezanosti, što *geru* odeća idealno predstavlja. On valjano i istinski časno živi prema tom veličanstvenom uzoru. Njegov život je zaista skladna kombinacija karme, gjane i bhaktija.

Talenat ima dva krila koja mu pružaju mogućnost da poleti punim krilima visoko – trud i istrajnost. Oba ova krila su u Svami Satjanande bila snažna i spremna. On je večito bio okupiran služeći druge, vežbajući jogu ili diskutujući o duhovnim temama. Često je sa lakoćom citirao *Gitu*, Upanišade, *Brahma sutre* i Šankaraćarjine sloke. Svami Šivanandi je on bio draži od samog života. Sledio je uputstva i učenja svoga gurua doslovce. Zbog toga je on danas u žiži interesovanja svih ljudi. Podrška i snaga svakog učenika je isključivo milost gurua.

Guru je grnčar, a učenik je zdela,
Pedantno on uklanja svaku i najmanju grešku.
Jedna ruka nepopustljivo udara spolja
Dok druga čvrsto podržava iznutra.

Takvi su nedokučivi putevi gurua. Milošću gurua učenik na kraju postane podesan sud i spreman da se u njega ulije božanski nektar!

Svaki put kad je Svami Satjam odlazio na kampove i šivire, radio je neumorno, bez odmora. Na kampovima za očna oboljenja bi bio toliko zauzet u operativnom delu da je zaboravljao kad je dan a kad noć. „Ovo treba da se uradi, ono treba da se uradi," to je bio njegov stalni refren i nikada se nije odmarao. Po povratku u Rišikeš, Svami Šivanandu bi zabolelo kad vidi njegovu slabašnu konstituciju. Govorio mu je da ide da se odmori i naložio posebnu ishranu od mleka i voća. Davao mu je striktna uputstva: „Ostani u svojoj sobi, ne razgovaraj ni sa kim, moraš potpuno da se odmoriš." Docnije bi rekao: „Eto, zato te nikad ne šaljem na programe van ašrama. Ti se vrlo nemarno odnosiš prema svom zdravlju."

Januara 1956. Svami Satjananda je pozvan da vodi programe u Maha Guđaratu i Sauraštri. Programi su trebali da se odvijaju u šesnaest gradova, počevši od druge nedelje januara sve do druge nedelje marta. Na turneji su ga pratili Svami Bhumananda, Svami Šantananda i Šri Manuvarja. Publika je odlično primila programe. Izveštaji o programima i prepisi njegovih predavanja počeli su masovno da pristižu u Šivananda ašram, gde su štampani u narednom broju *Joga Vedante* pod naslovom „Manas Muktavali".

S vremena na vreme na ovoj zemlji se pojave veliki *avatari* kao što je bio Gospod Buda. Svejedno da li se nazivaju avatarima ili Božjim izaslanicima, oni su uistinu manifestacije božje energije i milosti, koji svojom duhovnom strujom i mislima daju novi tračak nade ogromnom broju ljudi koji pate u svim delovima sveta. Svami Šivananda, otelotvorenje Božje milosti i saosećajnosti, veliki je avatar ovoga doba. Sada je jedan od njegovih mladih asketskih učenika odlučio da privede misiju svoga učitelja konačnom ispunjenju. Doneo je odluku da sva ta bića koja su zaboravila svoju istinsku prirodu i tumaraju okružena lažnim sjajem užitaka ovoga sveta, ostvare svoju pravu prirodu. Gledajući ovog mladog tapasvi sanjasina čovek ne može a da ne zaključi da ga je sam Stvaralac poslao na ovaj svet da ostvari njegov kolosalni plan.

Milošću Božjom i guruovim blagoslovima on je primio dar zlatnog govora od Majke Sarasvati, srebrni spokoj od meseca i zaslepljujuće blistav sjaj od sunca. Postao je uspešni medijum svoga gurua i preneo je njegovu duhovnu poruku u svaki kutak Guđarata. Pošto je neštedimice delio oslobađajuća učenja Svami Šivanande i u velikim gradovima i po malim selima Guđarata, Svami Satjam se posle dva meseca vratio pred stopala svog voljenog Gurudeva. Gurudev je primio svog najdražeg učenika pod toplo okrilje svoje bezgranične milosti i obasuo ga najboljim mogućim blagoslovima. Guru i učenik su zaista obojica blagosloveni!

Odlazak iz guruovog ašrama

Jednoga dana Svami Šivananda je pozvao Svami Satjanandu i rekao mu: „Satjam, ti si radio vredno dan i noć za Divine Life Society u Rišikešu. Ako ostaneš ovde postaćeš kao bonsai. Moraš sada da napustiš ovo mesto, jer se pokazalo da ti je postalo malo." Dao je Svami Satjamu stotinu i osam rupija i rekao: „Samo nastavi da na ovu cifru dodaješ nule na kraj, sa desne strane. To je sve što treba da radiš."

„Ja sam spreman", odlučno je odgovorio Svami Satjananda.

Baš tog dana se Svami Satjananda navršilo punih dvanaest godina života u ašramu. Svami Šivananda ga je poveo u svoju sobu za sadhanu i u roku od deset minuta mu je dao iskustvo krija joge. Guru i učenik, obojica su bili izvanredno sposobni i umešni. Bili su kao Nara i Narajan, čovek i Bog. Neka je blagoslovena veličanstvenost gurua i učenikov dar prijemčivosti.

Svami Satjam se poklonio Gurudevu i potom napustio sobu. Spakovao je dva dhotija u torbu i smesta napustio ašram. Stigao je u Delhi gde su mu se našli od pomoći Šivananda Šivanđali (Muktarani Bhatnagar) i Hanuman Prasad Mathur. Ubrzo su počeli da mu organizuju za njega programe u gradu i okolini.

U ašramu su njegova guru braća, guru bhai, čim su saznali za njegov iznenadni odlazak jako osetili njegovo odsustvo. Pošto su bili sanjasini, ostali su pribrani, nisu se prepustili sentimentalnosti, već su nastavili sa svojim dužnostima koje su im bile dodeljene.

Kasnije je Svami Šivananda stanarima ašrama dao sledeće objašnjenje:

> Da li je iko uspeo da zaustavi reku ili da spreči izlazak sunca i meseca, da li sam ja mogao da zaustavim Satjama? On ima mnogo toga pred sobom da ostvari. On je moj pravi naslednik. Većina učenika nije uopšte odana svome učitelju, a od malog broja njih preostalih, većina je

slepa u svojoj devociji. Pošto im ode guru njihov čamac se prevrne. Ali Satjam je blistavi plam koji nastavlja da širi ime Šive i svetlost njegovih učenja o čitavom svetu. Svami Satjam je zaista *satjam*, istinit *u reči, misli i delu*.

Slava Šivamu i Satjamu! Od srca se klanjam njihovim poštovanim stopalima!

Pošto je još u detinjstvu doživeo da mu se potpuno izgubi želja za zemaljskim predmetima, pošto je presekao okove uživanja, želja i ega kao Gospod Buda, Dharmendra se otisnuo na putovanje u potrazi za večnim, apsolutnim, blaženim, i to putovanje ga je na kraju dovelo do svetih stopala Svami Šivanande…

Pošto je proveo dvanaest godina u duhovnom prisustvu svog gurua, pročistio se u vatrama asketizma i osiguran blagoslovima da osvoji ceo svet, ovaj mladi sanjasin, sav blistav od znanja i mudrosti koje mu je guru dao, krenuo je na plemenitu misiju da ispuni guruov nalog. Glasno obznanivši: „Ja sam sanjasin," krenuo je napred ka svom cilju da uzdigne čovečanstvo iz dubina iskvarenosti do visina svetosti.

Crtice iz parivrađaka perioda



Smatram sebe veoma blagoslovenom i srećnom što sam imala prilike da pobliže upoznam izvor i podršku moje inspiracije, Svami Satjanandu Sarasvatija. On nije samo moj guru, on je uistinu moj Bog. Blažen i miran, a istovremeno energičan i odlučan, njegov život nastavlja da me inspiriše na duhovnom putu.

Zadatak prikupljanja istorije života mog gurua i predstavljanje ove verodostojne *Guru Gita* učenicima, poklonicima kao i neupućenim, u najmanju ruku je izazovno i zahtevno. Ipak milost i pomoć Gospoda Ganeše i Majke Sarasvati su uz mene i sa guruovim blagoslovom ovaj moj poduhvat će zasigurno uroditi bogatim plodovima.

Rečima Svami Ramanande:

Ja sam samo mali simbol
Istine koju ti otelotvoruješ...
Ja sam samo delić
Apsoluta za kojim ti tragaš...

ॐ

Satjavrat i Basanti Šrivastava iz Rađnandgaona (skraćeno Nandgrama) su putovali u Rišikeš da prisustvuju Svetskoj konferenciji religija koja je organizovana od 3. do 5. aprila 1953. Bili su izuzetno impresionirani Bhumandalešvar Svami Šivandom i njegovom grupom posvećenih učenika. Tri dana satsanga i boravka u društvu svetih ljudi su potpuno su im promenili tok života. Doživeli su Svami Šivanandu kao Đagadgurua, izvor magnetizma i energije, dok im je Svami Satjananda delovao kao neko voljeni koga dugo nisu videli. Nakon nekoliko sudbonosnih dana provedenih u Rišikešu vratili su se u Nandgram, ali im se činilo kao da su njihova srca i duše ostali u Rišikešu. Doneli su mnogo knjiga i časopisa iz ašrama i tokom narednih meseci su bili obuzeti čitanjem. Ubrzo su počeli prepisku sa Svami Šivanandom. Satjavratđi mu je zatražio da pošalje nekog svamija da drži satsange i časove tokom predstojećeg Ganeša festivala.

Uskoro je stigao odgovor od Svami Šivanande: „U vašoj državi Madhja Pradeš se govori hindi. U ašramu trenutno postoji samo jedan svami koji govori hindi – Svami Satjananda. Poslaću ga čim to bude moguće."

Međutim, proslava rođendana Svami Šivanande je trajala nedelju dana počevši od 8. septembra, i Svami Satjananda nije mogao da dođe za Ganeša festival u Nandgramu.

Kasnije je organizovan još jedan program za koji su obavljene sve pripreme, no on opet nije mogao da dođe.

U aprilu 1956. Svami Satjananda je bio u Delhiju. Gurudev Svami Šivananda je rekao Mata Krišnanandi: „Napiši pismo Satjavratu i obavesti ga da je Svami Satjananda sada parivrađaka i da trenutno boravi u Delhiju. Satjavrat može da mu piše i pozove ga u svoj grad. Takođe, priloži kontakt adresu Svami Satjanande u Delhiju."

Čim je primio pismo Mata Krišnanande, Satjavratdi je odmah pisao Svami Satjanandi u kome ga poziva u Nandgram.

Svami Satjananda je odgovorio iz Delhija:

Sve što je milošću Gurudeva Satjam naučio i razumeo, vodi ga na putu koji je odabrao. Sa osvitom samosvesti, prva stvar koju je Satjam uradio u životu je bila da izgradi svoju nezavisnu ličnost. Budin život ga je inspirisao da uzme sanjasu i sada je shvatio da mora sam da pređe put koji je odabrao.

Dvanaest godina sam bio u Šivananda ašramu. Tamo sam takođe imao nezavisnu prirodu i karakter sanjasina. Sada sam van ašrama, ali i dalje sam svoj. Ne želim da se sastajem i družim sa ljudima pod izgovorom da delim učenja voljenog Gurudeva. Ipak, to se dešava.

Moje misli, reči i dela prenose uzvišenu poruku Svami Šivanande, ali gde god budem išao, ići ću kao usamljeni sanjasin, ne kao predstavnik bilo kakve institucije.

Načelno ja sam Svami Satjananda Sarasvati iz Rišikeša, ali zapravo sam samo beznačajan učenik Svami Šivanande. U svoje ime pevaću pesme Gurudeva, a njegova učenja predstavljaću na praktičan, univerzalan način. Moja inspiracija i moj metod delovanja će biti neprocenjivi dar koji je Gurudev dao da ublaži patnju ljudi. Vrata svake institucije će mi biti širom otvorena. U koje ću sledeće selo ili grad putovati, ne znam. Sve što znam je da moram da putujem. Gde god bude trebalo da idem, tamo

ću ići. Nisam nikad planirao ni razmišljao o tome, niti ću to činiti u budućnosti.

Na svoja lutanja otisnuo sam se sa blagoslovima duboko poštovanog Gurudeva. Gde ću ići, kada ću ići, ne znam. Nemam fiksni program. Programi se organizuju kad i gde je prigodno. Puno pomoći i podrške mi pružaju Hanuman Prasad Mathur i Muktarani (Šivanđali).

Tvoj grad se zove Nandgram. Duboko u srcu osećam veliki afinitet i privlačnost ka Nandgramu. Sada pošto ste me pozvali u Nandgram, definitivno ću doći. Imam neki osećaj da će moj rad i misija početi odatle. Nandgram će postati moj *Sarnath*. Ja sam Satjam, a ti si Satjavrat. Ti si oličenje moje odluke, moj *vrat*.

Ja sam usamljeni putnik. Parivrađake lutaju sami. Ako se parivrađaka pridruži grupi, onda se svrha njegovog lutanja gubi. Život parivrađake ima dvostruku svrhu: da ojača ličnu sadhanu, i da širi mudrost i znanje stečene tom sadhanom. Ovi ciljevi mogu da se ostvare samo ako je on u osami. Ako putuje sa grupom sanjasina, on ispunjava samo drugi cilj. Tako postaje propovednik umesto parivrađake, jer njegovoj ličnosti nedostaje snage i izdržljivosti koja može samo sadhanom da se stekne. Satjam pripada prvoj kategoriji parivrađake.

Uskoro je još jedno pismo stiglo od Svami Satjama:

Primio sam tvoje pismo, kao i uplatnicu. Morao sam da uslišim zahtev ovdašnjih ljudi i održim govor povodom Buda Đajantija. Program je takođe bio javno oglašen. Zbog toga ću moći da dođem tek posle 23. maja.

Buda Đajanti, dan Budinog rođenja i prosvetljenja, svuda se slavi sa velikom radošću i uživanjem. Ali da li se iko seti Jašodhare, Budine žene? Ljudi kao da su zaboravili da bi bez Jašodhare Buda bio nepotpun. Jašodharina žrtva je bila mnogo veća nego Budina. Buda je radio sadhanu sa ličnim ciljem, dok je njena sadhana bila potpuno

nesebična. Išao je sve dok nije dostigao nirvanu, a onda je stao. Ali je ona koračala beskonačnom stazom, po kojoj je nastavila da hoda i hoda.

U životu Bude i u njegovim delima nalazimo sumnju, nesigurnost i izvesnu nepotpunost. Ali s druge strane, Jašodharin asketizam je bio ovozemaljski odraz zrelosti i veličine večne Prirode. Buda je napustio dom. Ona je ostala. On je našao nirvanu kroz odricanje. Ona se nije ničega odrekla i nije težila za nirvanom. Njena sadhana i tapasja su dosegle najviše visine kojima žena može da stremi, a to je stanje večnog ispunjenja. Muškarac je po prirodi nezadovoljni hrpa rasutih misli. Budin život nije bio izuzetak, dok je Jašodhara ostala enigma, izazov za sve koji veruju da su odricanje i uživanje dijametralno suprotni, konstantno u borbi jedno sa drugim. U suprotnom bi ona takođe ostala upletena u mrežu života i zaboravila svoje pravo ja među zadovoljstvima i uživanjima Kapilavastua. Da li bi Buda mogao da uradi ovo?

Buda Đajanti, dan Budinog rođenja i prosvetljenja, svuda se slavi sa velikom radošću i oduševljenjem. Ali da li se iko seti Jašodhare, Budine žene? Ljudi kao da su zaboravili da bez Jašodhare Buda ne bi bio potpun. Jašodharina žrtva bila je daleko veća nego Budina. Buda je sadhanu radio sa ličnim ciljem, dok je njena sadhana bila sasvim nesebična. Išao je putem sve dok nije dostigao nirvanu, a onda je stao. Ali ona je koračala beskonačnom stazom, po kojoj je nastavila da hoda i hoda.

U životu Bude i u njegovim delima nailazimo na sumnju, nesigurnost i izvesnu nepotpunost. Ali s druge strane, Jašodharin asketizam je bio ovozemaljski odraz zrelosti i dubine večne Prirode. Buda je napustio dom. Ona je ostala. On je našao nirvanu kroz odricanje. Ona se nije ničega odrekla i nije težila za nirvanom. Njena sadhana i tapasja su dosegle najviše visine kojima žena može da stremi, a to je stanje večnog ispunjenja. Muškarac je po prirodi nezadovoljna hrpa rasutih misli. Budin život nije

bio izuzetak, dok je Jašodhara ostala enigma, izazov za sve koji veruju da su odricanje i uživanje dijametralno suprotni, u neprekidnoj borbi jedno sa drugim. U suprotnom bi ona isto ostala upletena u mrežu života i zaboravila bi na svoje pravo ja, usred užitaka i razonoda grada Kapilavastu. Da li bi Buda to mogao?

U krajnjoj analizi se zaključuje da je Jašodhara našla večnog Budu u sebi, dok je Sidharta ostao samo Gautama i nije mogao da ide stazom večne sadhane. On je za njom stalno tragao ali nije mogao da je nađe.

Mahatma Budin rođendan slavi se širom sveta. Prošle su hiljade godina, ali poruke koje su ove velike duše dale čovečanstvu su nadživele. Dužnost sadhua i sanjasina je da te poruke ponavlja stalno, kako bi se čovečanstvo setilo tih večnih istina i dobilo inspiraciju iz života ovih velikih svetaca.

Sigurno si dosad poprilično dobro upoznao moje najdublje misli i osećanja. Doći ću u Rađnandgaon čim se ovaj program završi. Molim te da ne praviš veliku paradu oko mog smeštaja i programa. Neka bude jednostavno i skromno. Hari Om.

Dok smo čitali reči ovog velikog sveca srca su nam bila preplavljena emocijama i ushićenjem. Misli su mi odlutale ka onim nezaboravnim danima našeg boravka u Rišikešu aprila 1953. Odatle smo bili doneli puno knjiga i novina. Čitajući ih, oči su mi se zaustavile na članku koji je Svami Satjam napisao 8. septembra 1950. Čitala sam mnogo puta taj esej, iznova i iznova. Izgledalo mi je kao da se taj privlačni sanjasin smeši i kaže: „Gurudevova inspiracija se budi i komeša u meni. Smatraću da sam odužio svoj dug prema guruu tek kada njegovim učenjem ispunim srca miliona ljudi, i zato, osveštan najsvetijom prašinom sa njegovih lotosovih stopala, krećem stazom ka konačnom cilju apsolutne istine i nezaboravne lepote..."

Satjavratđi je bio načelnik kancelarije u Bengal Nagpur fabrici za preradu pamuka Savalis kompanije u Nandgramu. Menadžer fabrike i devet visokih službenika su bili Britanci. Svi su voleli Satvratđijevu prirodu i divili se njegovom ponašanju i načinu poslovanja. Atmosfera u fabrici je bila vrlo prijatna. Svi su živeli u miru i harmoniji. Tokom 1954. i 1955. kompanija je morala da napusti Indiju i počela je da gasi svoja postrojenja. B.N. Agraval iz Kalkute je od kompanije kupio fabriku u Rađnandgaonu. Svi strani službenici su otišli i dovedeni su novi rukovodioci da upravljaju fabrikom. Satjavratđijeve odgovornosti i obim posla su se tada prilično povećali. Njegov uticaj je mogao da se vidi u svim aspektima rada fabrike.

Kada su napravljeni planovi u aprilu 1956. da se pozove Svami Satjananda u Nandgram, svi iz fabričkog kruga su priskočili da pomognu sa velikim žarom i entuzijazmom. Održan je sastanak, planovi su napravljeni, pripreme su počele, poruka je stavljena u lokalne novine, pamfleti su odštampani...

Dolazak u Nandgram

Na poziv „Satje“ i „Dharme“ sedmog juna, sa prvim zracima izlazećeg sunca Svami Satjananda Sarasvati je kročio u Nandgram. Stotine ljudi se okupilo na železničkoj stanici da mu poželi dobrodošlicu. Pozdravljeni su prizorom impozantnog sanjasina nalik bogu Vamani, koji je zračio ogromnom snagom i energijom. Svi su se sa poštovanjem i divljenjem poklonili pred njegovim stopalima. Kada je konačno stigao u Satjavrađijev dom, sve je počelo da liči na vašar.

Neki koji su sebe smatrali velikim sadhakama i učenjacima, a bili su veoma impresionirani pisanjem Svami Satjanande, zamišljali su ga važnom i velikom ličnošću sasvim doslovno – važnom po govoru, velikom po težini! Međutim, bili su jako razočarani kada su videli sanjasina neusiljenog ponašanja, delikatnog i jednostavnog hoda i držanja kao u deteta, lica koje istovremeno zrači razdraganošću i ozbiljnošću, dečač-

ke pojave koja podseća na boga Vamanu. Ali kada je Svami Satjananda počeo da im se obraća kao starim poznanicima, pitajući ih umilnim glasom za zdravlje i raspoloženje, njihove sumnje su počele da se raspršuju.

U ovoj pustinji života mnoga bića trče za fatamorganom zadovoljstva i sreće. Svami Satjananda je vodič takvih izgubljenih, zabludelih duša. Ljudi su u potrazi za moći, za nekom silom koja će im ne samo pomoći u potrazi za srećom, već i ukloniti bol i patnju. Svami Satjananda poseduje takvu moć. Nije ni čudo što su na stanovnike Nandgrama snažno delovali i ostavili veliki utisak njegov govor, maniri, satsanzi i predavanja.

Postoje mnoge institucije u Nandgramu u koje redovno dolaze sveci i mudraci da drže programe. Satjavratđi je bio povezan sa svima njima, ali je gajio posebnu naklonost prema dečjem klubu Šankar Bhavan (mesto koje je zatražilo od Svami Šivanande da pošalje jednog sanjasina da drži satsange tokom Ganeša proslave u septembru). Na poseban zahtev ljudi iz Šankar Bhavana, odlučeno je da će se Svamiđijevi večernji satsanzi tamo održavati.

Ljudi su nadirali u Satjavratđijevu kuću po ceo dan. Dan je počinjao u pet ujutru sa časom asana i pranajama, a od šest pa na dalje, počinjao je stalan priliv dece. Škole su bile zatvorene za letnji raspust, te su deca tu mogla slobodno da uživaju. Od dva do četiri popodne je bio satsang za dame, i u šest popodne smo svi odlazili u Šankar Bhavan i vraćali se po završetku satsanga oko devet uveče. Satsanzi Svami Satjanande su uskoro počeli da se objavljuju u lokalnim novinama.

Na insistiranje lokalnog življa Svami Satjananda je odseo nedelju dana u Šankar Bhavanu. Pošto se B.N.C. fabrika nalazila van grada, bio je neophodan neki prevoz da se do nje stigne, a to je otežavalo većini ljudi iz grada da upoznaju Svamiđija. U Šankar Bhavan su od pet ujutru počeli da nadiru ljudi, i ostajali u velikom broju sve do deset uveče! Deca bi tamo provodila po čitav dan. Svami Satjananda je

postao njihov mesija. Po prvi put u njihovim životima, deca su imala priliku da dođu u blizak kontakt sa svetim čovekom i upiju neke bisere mudrosti. Deca bi nevino pitala: „Svamiđi, zašto ne sediš na srebrnoj stolici kao drugi svamiji koji dolaze ovde? Zašto ne jedeš badam halvu? Jednom kada je jedan drugi svami došao, on bi pojeo kilo badam halve, a da ne spominjemo ogromne količine voća i suvog voća za jedan obrok! Ne bi nam dao ni najmanji komadić za prasad. Zašto ti ne uzmeš malo badam halve napravljene za tebe? Gotovo ništa ne jedeš, i onda će sva halva ostati nama za prasad. To će biti tako zabavno!“

Deca su tokom celog dana prikazivala svoje raznorazne talente. Pevala su, plesala, igrala se i pravila skečeve. Naučila su i mnoge bhađane od Svamiđija. Ljudi bi sa iznenađenjem klicali: „Ko su ova deca! Šri Krišnini prijatelji pastiri, ili majmunska vojska Šri Rame ili duhovi i vilenjaci boga Šive? A ko si ti? Ne možemo sve ovo da pojmimo…“ Svami Satjananda bi odgovarao smejući se: „Ja sam samo sanjasin, a ova deca su Rame, Krišne i Šive budućnosti, buduće vođe nacije...“

Svako ko je upoznao Svami Satjanandu ili slušao njegove satsange, nije mogao da ga ikad zaboravi. Svi su se pitali: „Kako je moguće da se sve ove neverovatne vrline i kvaliteti razviju toliko rano u životu? Empatija, samožrtvovanje, velikodušnost, istina, bezuslovna ljubav, nežnost, dečja nevinost, skromnost, snaga, širina vidika – sve ove osobine su duboko utkane u njega. Njegova ličnost je inspiracija.“

Na poziv Đagmogan Motivale, Svamiđi je 24. juna otišao u Buranpur. Odatle je nastavio u Indor. Vratio se 30. juna, ostao dva-tri dana u Rađnandgaonu i onda otišao u Benares da prisustvuje okupljanju sadhua i svetaca. Pre odlaska rekao je da će se vratiti 26. jula.

Održan je sastanak lokalnih Svamiđijevih poklonika i poštovaoca, gde je odlučeno da će 26. svi otići na železničku stanicu kako bi ga dočekali i doveli ga u Šankar Bhavan. Posle bhađana, kirtana, puđe, prasada i satsanga, Satjavratđi će ga dovesti kući.

Glavni službenik na železničkoj stanici je bio učenik Svami Šivanande. Bio je presrećan Svami Satjanandinim dolaskom u Nandgram. 26. jula su svi krenuli ka stanici u jedan sat popodne. Kada je glavni službenik video veliku grupu odraslih ljudi i dece kako naviru ka platformi da kupe karte za peron, rekao je: „Deco, nema potrebe za kartama, samo vičite 'Svami Satjananda ki đai' i uđite na stanicu!"

Pošto je došao, Svami Satjanandu su odveli u Šankar Bhavan. Bhađani i kirtani su se pevali u glavnoj sali. Svamiđi se malo odmorio, okupao i onda došao u salu. Čim je seo, deca su se raspalila. Izveli su Tandava ples uz pevanje *Agad Bam*, priredili su maskenbal i prikazali svoje najveće talente njihovom voljenom Svamiđiju. Onda su se devojčice okupile i napravile vozić, Svamiđi im se pridružio kao da je želeo da kaže: „Zadržite svoje znanje, svoju filosofiju, svoju duhovnost. Nek moj život teče veličanstveno poput detinjeg. Pustite me da letim kao bezbrižne ptice. Pustite me da ostanem bezazlen i u neznanju. Ne treba mi vaše učenje ni erudicija. Pustite me da pevam sa ovim pticama, molim vas ne zaustavljajte me."

Ja sam ptica beskonačnog neba,
Ja sam nepresušni tok nektara,
Ja sam mirno beskonačno blaženstvo,
Ja sam sjajna zvezda radosti.

Deca, cveće i baloni su bili po celoj sali šireći smeh, radost i blaženstvo. Posle večere u pet popodne Svamiđi se obratio svima i onda su ga svi zajedno otpratili do fabrike.

Svamiđi je boravio u našem domu tri dana. „Nastaviću da putujem," rekao je, „a vaš dom će biti moja baza. Pisma upućena meni će stizati ovde. Vi ćete odgovarati na ta pisma i po potrebi organizovati moje programe. Gde god budem išao, slaću vam svoju kontakt adresu. Ako treba da me pitate nešto ili da me obavestite o predstojećim programima, pišite mi na tu adresu. Vas dvoje ste kao par točkova na mojoj kočiji.

Oboje ste izuzetno sposobni, i zbog toga vam predajem ovu odgovornost.“ Pošto je objasnio sve do detalja, Svami Satjam je otišao u Benares 30. jula kako bi proveo tamo svoj *ćaturmas*, četiri meseca monsuna koji se tradicionalno koriste za sadhanu.

Osećali smo se kao da je Svamiđi naša krv i meso, od koga smo bili razdvojeni sudbinom a sada ponovo spojeni Božjom milošću. Svamiđi je rekao da je Satjavrat otelotvorenje njegovog *vrat*a, dva davno izgubljena brata su sada postali jedno duhom.

U aprilu 1953, tokom prvog daršana u Rišikešu, videla sam Svami Satjama u obličju Adigurua Šankaraćarje i Sant Gjanešvare. 7. juna 1956, kada je došao u Nandgram prvi put, na stanici me je pogledao i rekao: „Majko, ti...“ a kada je došao od kola do naših vrata stavila sam cveće pred njegova stopala, on se nasmejao i rekao: „...konačno sam došao u tvoj dom.“ Podsetio me je na Šankaraćarjine reči: „Majko!, obećao sam ti da ću doći da budem uz tebe tokom tvojih poslednjih trenutaka, i sada sam održao svoje obećanje.“ Pomislila sam: „Zaista sam čekala svog Šankaraćarju sve ovo vreme i sada, sa Svami Satjanandom na tom pijedestalu, osetila sam da sam zaista blagoslovena.

Planiranje puta u Gangotri

Svami Satjananda je došao u Nandgram ponovo u novembru i ostao tri dana. Programi su organizovani za njega u Šakti, Amravati, Revi i Biharu.

„U maju sledeće godine ću ići u Gangotri i Jamunotri,“ objavio je jednog dana.

„Voleli bismo da pođemo sa tobom”, rekao je Satjavratđi.

„Naravno“, odgovorio je Svamiđi, „Ali ako želiš da ideš na takav put u visine Himalaja, trebalo bi da počneš sa svakodnevnim šetnjama od četiri do šest kilometara. Samo tako možeš da pomisliš da pođeš na takav put. Razdaljina između Gangotrija i Jamunotrija je oko sto devedeset kilometara. Hodaćeš petnaest do dvadeset kilometara svaki dan po

strmim, planinskim putevima. Ali svakako, svako bi trebalo da teži da poseti Himalaje bar jednom u životu. Beskorisno je posetiti Kašmir a da se ne poseti Badri-Kedar i Gangotri-Jamunotri. Šivanđali takođe želi da se pridruži. Piši joj, odredi datume i uzmi odmor. Kada dođete u Rišikeš, morate da uzmete dikšu od Guruđija. Piši Šivananda ašramu i obavi sve potrebne pripreme. U slučaju da imaš bilo kakve sumnje ili pitanja, pitaj me. Srešćemo se ponovo u Delhiju u maju sledeće godine."

Svami Satjananda nikada nije dopuštao bilo kome da mu dodirne stopala i ako bi mu neko ponudio nešto na dar, on ne bi prihvatio. Ako je neko baš insistirao da mu ostavi novac, kupio bi neke sitnice i podelio deci. Ništa nije primao, niti je zadržavao za sebe stvari. „Ljudi mi daju hranu za moj stomak i vozne karte za moje putovanje," govorio je. „Šta mi još treba? Zašto bih uopšte brinuo o takvim stvarima kada mi je Satjavrat sekretar, a Basanti blagajnik?"

U Šaktiju, Gađanan Šarma je organizovao trodnevni program, a u Amravatiju, Višnu Bhagvan je organizovao programe u mnogim školama i univerzitetima. Na poziv Krišna Čandra Sendre je otišao u Đabalpur. Tamo je putovao i posetio mnogo mesta, uključujući istorijske pećine na obalama Narmade. Odatle je otišao u Raipur i okolna sela. Stalno su nam stizala pisma i kopije njegovih predavanja iz svih ovih mesta. Pisma su sadržala savete po pitanju sadhane i drugih duhovnih stvari.

U martu je otišao u Bhagalpur. Tamo je odseo u Šiv Bhavanu i držao satsange. Iz Bhagalpura je posetio Aru i Ćhapru. U maju je otišao u Mungir. U Mungiru mu se najviše dopala Karna Ćaura, jedno drevno brdašce. Svakodnevno je odlazio u šetnju i tamo provodio vreme u kontemplaciji i meditaciji.

Svamiđi je nastavio da šalje uputstva i smernice po pitanju predstojećeg putovanja u Gangotri. „Stići ću u Delhi 17. maja", najavio je u jednom pismu, „i naći ću se sa vama na stanici 19. maja. Iz Delhija ćemo nastaviti za Rišikeš i stići

tamo do 21. maja. Napišite pismo Šivananda ašramu i obavestite ih o našem dolasku 21. maja. Takođe, obavestite ih da želite da uzmete dikšu od Puđa Gurudeva 23. maja."

Sve se odvijalo po planu. Pošto su sve potrebne pripreme za putovanje obavljene, nas dvoje smo stigli u Delhi 19. maja. Našli smo se sa Svami Satjanandom na stanici i tu noć odseli u kući Hanuman Prasad Mathura. Šivanđali je takođe doputovala, i narednog dana smo svi otišli u njenu kuću gde smo se sastali sa prijateljima i poznanicima i dovršili pripreme za put. Ujutru 21. otišli smo autobusom za Rišikeš. Svamiđi je imao dvodnevni program u Saharanpuru, tako da se on putem iskrcao, rekavši da će stići u Rišikeš 23. uveče. Satjavrat, Basanti i Šivanđali su stigli u Rišikeš uveče. Pošto su najavili svoj dolazak pismom, smeštaj im je bio obezbeđen u ašramu. Prisustvovali su večernjem satsangu i otišli na počinak.

Dvadeset drugog smo otišli na lokalnu pijacu i kupili male, prasad i druge stvari neophodne za dikšu. Mnoge učiteljice iz ovoga kraja su tokom letnjeg odmora dolazile u ašram na par nedelja. Šivanđali je takođe posećivala ašram svake godine. Preko nje sam se sprijateljila sa svima njima. Takođe smo upoznali svamije iz ašrama, imali satsange sa njima, šetali okolo, radili sevu, ćaskali sa ljudima i stekli puno korisnih informacija o putovanju u Gangotri.

Satjavrat i Basanti su bili aktivni društveni i duhovni pregaoci, ne samo u svojoj užoj porodici i društvu, već u celom gradu Nandgramu. Pevanje *Gite*, *Ramajane* i *Bhagavate* i drugi duhovni običaji bili su redovna pojava u njihovim domovima. Što se tiče postajanja učenikom nekog živog Gurua, imali su određenu buntovničku crtu u sebi. Ali od njihove posete Rišikešu 1953, prihvatili su Svami Šivanandu za svog Gurua. Svami Satjananda im je rekao da uzmu formalnu inicijaciju u mantru od Gurudeva i Satjavratđi je poslao pismo Šivananda ašramu u vezi sa tim. Kupio je na bazaru 22. maja sve neophodne stvari, ali videvši jedan nemi izraz na Basantinom licu, upisao je samo svoje ime u prijavi za dikšu, iako ga je Svami

Satjam savetovao da bi bilo bolje da oboje primimo mantra dikšu zajedno.

U četvrtak ujutru, 23. maja svi su sedeli u Gurudevovoj kolibi. Basanti je sedela do Satjavratđija pravo ispred Gurudeva. Šivanđali je takođe mislila da oboje treba da uzmu mantra dikšu od Gurudeva. Ona nije mogla više da se uzdrži i izlanula se: „Svamiđi, molim vas inicirajte i Basanti."

Gurudev je pogledao Basanti. U isto vreme Basanti je podigla glavu i pogledala u Gurudeva… Umesto Svami Šivanande, videla je Svami Satjanandu kako sedi! Nastavila je da ga netremice gleda. Svamiđi je isto nastavio da gleda u nju. Onda je počeo da se smeje i rekao: „Ođi, ona će takođe dobiti gurua, ali u pravo vreme. Njen guru će doći pravo na njen kućni prag da je inicira, i ona će uraditi puno toga za njegovu misiju."

Kada sam ponovo pogledala videla sam Svami Šivanandu kako sedi ispred mene. Nisam uopšte mogla jasno da mislim. Jedino što sam mogla je da se nekako poklonim njegovim stopalima. Satjavratđi je pak bio poprilično uzrujan što nisam uzela dikšu od Gurudeva.

Posle ručka je Satjavratđi otišao na autobusku stanicu da dočeka Svami Satjanandu koji je stizao iz Saharanpura. U ašramu se Svami Satjam sa velikom radošću i naklonošću susreo sa svom svojom guru braćom. Radnici u štampariji su bili presrećni da ga vide. Kada je otišao do Guruđija i poklonio se pred njim, delovalo je kao da će ga Guruđi potpuno prekriti talasom naklonosti koji je navirao iz njegovog nabujalog srca. Susret gurua i učenika je bio prizor za divljenje! Delovalo je kao da je sama guruova senka poprimila telesni oblik i da je širila srebrnkasti odsjaj svuda naokolo kao odraz punog meseca u talasima Gange.

Na večernjem satsangu Svami Satjam je održao govor u ime Gurudeva. Nakon govora se poklonio se pred Gurudevom. Gurudev se nasmejao, i tapšući Svami Satjamov džep rekao: „Deluje kao da su Satjamovi džepovi prepuni da će da puknu."

„Sanjasinovi džepovi su prazni, Svamiđi," odgovorio je Svami Satjam i uz smeh dodao: „Satjam će nastaviti svoje putovanje tek pošto ti napuniš njegove džepove do vrha."

Gurudev se pridružio smehu, a onda rekao jednom od svamija: „Ođi, otpevaj kirtan u čast Satjananda Maharađevog putovanja u Gangotri." Posle kirtana je otišao uz reči , „Đaja ho, Đaja ho, slava Svami Satjanandi i njegovim saputnicima, slava Ma Gangotri." Svi su opčinjeni posmatrali tu scenu. Ne samo njegovi džepovi, već i Svami Satjamov ceo prtljag je bio pun dragog kamenja!

Trebalo je da krenemo u četiri ujutru 24. maja. Doktor Čaterđi iz Are i Mata Krišnananda i Triveni Podar iz Bombaja su takođe stigli. Sve zajedno bilo je sedam putnika. Svi su bili zauzeti završnim pripremama, ali Šivanđali i Basanti su bile zauzete pričom. Probudile su se u dva ujutru i otišle da sede pored Gange. Šivanđali je svako leto dolazila u ašram i radila na prevodima. Dve „sestre" su dugo ćaskale o svojim iskustvima u ašramu.

Svami Satjam se sastao sa svim žiteljima ašrama i oprostio se sa njima. Nakon satsanga, bilo je diskusije o sutrašnjem putovanju. Svami Sajtam je rekao Basanti: „Trebalo je i ti da uzmeš mantra dikšu od Svamiđija, samo on je guru." Rekavši to otišao je. Morao je da se oprosti sa još mnogima pre polaska sledećeg jutra. Obišao je svaki kutak ašrama, prošao svim stazama kojima je toliko puta hodio, susreo se usput sa svakim žbunom i drvetom. Hodao je džunglom i brdima i konačno stigao do Ma Gange i njegovog omiljenog mesta, gde se njen tok kovitlao i stvarao snažan vir. Na to mesto je dolazio tokom svojih dana u ašramu na ponoćno plivanje. Video je veliku stenu na obali reke na kojoj je sedeo tokom meditacije dugo nakon ponoći, a Guruđi bi dolazio da ga traži. Hodajući obalom blizu Svamiđijevog kutira, došao je do mesta gde su dve sestre razgovarale. Pridružio im se u razgovoru. Sve troje su toliko duboko utonuli u satsang da su izgubili pojam o vremenu…

U tom momentu došao je Satjavratđi i rekao: „Svamiđi, četiri sata je. Stigla su kola sa kočijašima.“ Svami Satjam je odgovorio: „Trebalo bi da svi prvo zatražite blagoslov od Ma Gange”, i zatim je otišao ka Svami Šivanandinom kutiru. Upravo tada odjeknula je glasno mantra Om i par minuta kasnije Gurudev je izašao iz svog kutira. Bilo je vreme za njegovo kupanje u Gangi. Svami Satjam mu se poklonio. Mi smo takođe prišli i odali mu poštovanje.

„Neka vas sve Bog blagoslovi. Slava Ma Gangi, slava hodočasnicima na Gangotri, slava Svami Satjanandi Maharađu, Đaja ho, Namo Narajanaja…“ Govoreći tako, Svamiđi nam je dao svoje blagoslove.

Putovanje do Gangotrija

Na put krenusmo zbog blagoslova u srećnom raspoloženju. Šivananda ašram se nalazi u Muni ki Reti, tri kilometra od grada. Napustivši ašram u pola pet ujutru, došli smo do Rišikeša gde smo uhvatili autobus. Autobus je krenuo u sedam ujutru i prevalivši razdaljinu od 130 kilometara po planinskim putevima i zastajući usput na mnogo mesta, konačno nas je uveče ostavio u Darasu. Odavde se putovanje nastavlja peške. Ukupno 130 kilometara treba do Gangotrija i 130 kilometara nazad. Put do Jamuonotrija takođe počinje odavde, i dug je 225 kilometra u oba pravca. Ova dva puta ukupno iznose 485 kilometara hodanja po teškom terenu. Bog će nam zasigurno dati snage, a naš vodič će nas nepobedivo voditi napred.

Putovanje je otpočelo u pola četiri ujutru 25. maja. Imali smo dva nosača koji su nosili prtljag i posteljinu. Još jedan nosač je na leđima nosio stolicu za Mata Krišnanandu, jer ona nije mogla puno da hoda. Nas šestoro smo otpočeli sa pešačenjem. Nosila sam samo kameru, lekove, iglu i konac, cinober, klinčiće i kardamom u maloj torbi. Zastajali smo tu i tamo, pili čaj i jeli, odmarali se i onda nastavljali sa putem. Nekako smo uspeli da stignemo do Utarkašija do šest sati uveče. Pošto smo hodali dvadeset pet kilometara, bolela su

nas stopala. Ali izvesno uzbuđenje strujalo je našim srcima. Našeg prvog dana prešli smo dvadeset pet kilometara i bili smo ponosni na svoje postignuće.

Svami Satjam je sa nosačima stigao do Utarkašija do četiri popodne. Iznajmio je sobu, očistio je i pripremio krevete. Sve je bilo spremno i čekalo nas kada smo stigli tamo. Svami Satjamovi guru bhai – Svami Šardananda, Svami Ramprem i Svami Abhedananda su došli u Utarkaši mnogo godina ranije, radi sadhane, i živeli su malim kolibama. Kada smo stigli u Utarkaši njihov satsang je bio u toku.

U Utarkašiju, smo se odmorili neko vreme po uputstvima Svami Satjama. Onda smo popili čaj, izmasirali noge i otišli da se okupamo u Varuni Gangi. Nakon kupanja otišli smo na večeru. Na našu molbu Svami Satjamovi guru bhai su nam se pridružili. Posle večere vratili smo se u svoju sobu gde se satsang nastavio. Svi stanovnici dharmašale su se okupili u našoj sobi da slušaju satsang. Satsang se nastavio do devet uveče i onda smo prošetali i otpratili svamije. Ostaćemo u Utarkašiju dva dana da se odmorimo i obiđemo razna interesantna mesta.

Posle jutarnjeg kupanja u Gangi, naš satsang se nastavio tamo gde je stao prethodno veče. Počeo je čim su Svami Satjamovi guru bhai došli. Sa radošću i entuzijazmom pevali smo bhađane i kirtane. Svami Ramprem je takođe bio i pesnik. Njegov bhađan *Ganga kinare mera dera* je bio veoma popularan. Recitovao je i pevao mnogo svojih pesama i pesama na kojima je Svami Šardananda radio u ašramskom studiju. Guru bhai su pričali o svojim danima u ašramu. Posle ručka smo otišli u njihove male ašrame, obišli znamenitosti, posetili istorijske hramove, i šetali se obalama Gange. Trećeg dana, hodali smo do obližnjih brda, išli u hramove i konačno posetili bazar da kupimo sud u kom ćemo poneti vodu iz Gangotrija. Takođe smo kupili poseban ćup za vodu iz Ramešvarama. Ako i kada odemo u Ramešvaram, odnećemo ovu vodu tamo.

„Kupite još jedan mali bakarni sud," rekao je Svami Satjam: „Ponećemo u njemu nešto vode iz Gangotrija za

Svami Šivanandu.“ Kakva osećanja i naklonost prema guruu! Srećni su oni koji imaju priliku da vide takve gurue i učenike ovih dana.

Sledećeg dana nastavili smo naše putovanje. Krećemo u tri ujutru. Svami Satjam i nosači stići će do sledeće stanice do deset ili jedanaest ujutru. Stigavši, unajmili su sobu u dharmašali, očistili i pripremili je, i onda se malo odmorili. Nešto kasnije smo i mi stigli. Malo smo se odmorili a potom kupili hranu u obližnjoj prodavnici. Vlasnik prodavnice nam je dao i pribor za kuvanje, a da smo mu to tražili naredio bi i svom sluzi da nam takođe i pripremi obrok. Okupali se u Gangi i onda doneli hranu u našu sobu. Da je grad imao hotel, jeli bismo tamo.

Prvog dana Basanti je rekla: „Kuvaćemo sami hranu,“ Na šta je Svami Satjam odgovorio: „U tom slučaju je trebalo da ostaneš kod kuće. Sada kada ste došli čak dovde, trebalo bi da uživate u svakom detalju putovanja. Gledajte okolinu, slušajte razne zvuke, šetajte okolo, upoznajte se i pričajte sa drugim putnicima, dajte nekom lekove ukoliko su mu potrebni, naučite nekoga nečemu što znate, pomozite nekome ko je u nevolji, i onda vidite koliko radosti i sreće vam ovo putovanje donosi. Naučićete toliko novih stvari.“

Posle toga nikad više nisam povela temu mog kuvanja hrane. Bilo je nas sedmoro hodočasnika i tri nosača. Pošto smo završili sa obrokom, oni su očistili tanjire i šerpe i ja sam ih vratila vlasniku prodavnice.

Svakoga dana pre nego što krenemo dalje, Svami Satjam bi sve unapred objasnio– gde da stanemo za čaj, gde se put račva, kojim putem da idemo, gde da pazimo na odrone, itd. Objasnivši sve, brzo bi krenuo da bi rano stigao do sledeće destinacije i uzeo sobu za nas. Nosači su takođe brzo hodali i stizali rano. Mi bismo stigli do večeri i usledila bi ista rutina – odmor, kupanje u Gangi, večera, satsang, spavanje…

Hodali smo dvadeset do dvadeset pet kilometara svakog drugog dana i potom odmarali noge sledećeg. Jednostavno bismo šetali obalama Gange ili okolnim brdima i razgledali

lepe pećine i vodopade. Zatim bi se u tri ujutru sledećeg dana putovanje nastavljalo. Putem smo delili lekove drugim hodočasnicima, a kada bi nas lokalne žene srele i molile slatkim glasovima: „O majko, daj nam malo cinobera, daj nam nešto igala i konca," mi bismo im rado dali ove stvari.

Hodajući, pričajući, igrajući se, smejući se i postavljajući detinja pitanja u društvu velikog sveca, prelazili smo brda, potoke, izvore tople vode, vodopade i glečere. Na putu smo videli japanske pagode. Svami Satjam nas je uveo unutra. Statue su iste kao u indijskim hramovima, ali stil sedenja i štovanja je japanski. Svami Satjam nam je pričao o njihovom stilu meditacije i kako imaju nepokolebljivu veru u Boga i mantru.

Smrkavalo se. Krenula sam da zapalim sveću. „Zašto ne upališ lampu svoje duše," umešao se Svami Satjam, „koja će zauvek da gori? Ovaj život je prolazan kao sveća, ugasi ga najmanja promaja. Onda tama postaje još strašnija. Ali niko ne može da ugasi svetlost duše. Duša i njen blistavi sjaj su večiti."

Svami Satjam nas je onda odveo do tibetanskog kampa. Pričao je sa njima na njihovom jeziku, što ih je veoma impresioniralo. Poslužili su nam čaj koji je imao pomalo čudan ukus i miris, ali za pet minuta smo se osetili sasvim osveženi i puni energije.

Gangotri

U ovom stilu, uživajući u našem putovanju u potpunosti, prešli smo svih 130 kilometara, i u deset sati jednog lepog jutra stigli smo na Gangotri. Kao što malo dete hoda uz majku držeći njen prst u bucmastoj ruci i zapitkuje: „Šta je ovo?" i „Šta je to?", tako smo mi stigli sve do Gangotrija u Svami Satjamovom majčinskom društvu. Dospevši do tog svetog mesta, svi smo osetili kako je kroz nas prostrujao talas duhovnog blaženstva i ushićenja.

Bilo je veoma hladno. Voda u čaši bi se napolju zaledila od hladnoće. Ostavili smo prtljag u dharmašali i otišli na daršan sa Majka Gangom. Uronivši šake u vodu, imali smo

osećaj kao da smo dodirnuli santu leda. Jedva smo mogli da poprskamo svetu vodu po šakama, stopalima i licu. Samo je Svami Satjananda bio dovoljno hrabar da se okupa…

Ručali smo u hotelu i onda se odmorili. U tri popodne smo izašli i otišli u dugu šetnju pored Gange. Seli smo da meditiramo neko vreme, a onda smo se vratili za večeru. Posle večere smo otišli u hram posvećen Ma Gangi. Između bhađana i kirtana, Svami Satjam nam je pričao o Ganginoj nebeskoj slavi. Satsang se nastavio do kasno u noć i svi hodočasnici su ostali da slušaju Svami Satjamove reči. Kada se satsang konačno završio i kada smo izašli, Basantinih cipela nigde! Veoma uznemirena zbog toga, ponavljala je: „Ostavila sam ih ovde, ko je mogao da ih uzme…"

„Smiri se," rekao je Svami Satjam tiho, „gubitak cipela je dobar znak. Samo pomisli, ako je neko uzeo tvoje cipele, sa praga Ma Gange, onda to mora da je bio neko kome su jako potrebne. Ako je neki religiozni hodočasnik hodao 130 kilometara po ovom teškom planinskom terenu da bi došao do hrama Ma Gange i onda ukrao par cipela, budi uverena da mora da je bio u velikoj nevolji. Budi srećna što su mu tvoje cipele dale preko potrebnu utehu i olakšanje. Ti svakako imaš još jedan par cipela. Jednostavno idi bosa do dharmašale i iskusi kakav je osećaj nemati cipele. Onda sutra dođi opet u hram i pomoli se Majci da ti cipele budu ukradene tri do četiri puta svake godine, da nehotično zadobiješ ovu zaslugu."

Činilo mi se kao da čujem glas sa nebesa. Vratili smo se u našu sobu u dharmašali i počeli da pevamo bhađane i kirtane, ali ja sam bila zadubljena u mislima. Kakvu neverovatnu moć su nosile u sebi Svami Satjamove reči, jer nakon ovog događaja Satjavrat i ja smo bar tri ili četiri puta godišnje ostajali bez cipela tokom satsanga ili konvencija. Od tada sam stvorila naviku da odnosim cipele i sandale svamijima i drugim žiteljima ašrama.

Sledećeg dana iscrpljeni od napora puta, naši saputnici hodočasnici su se okupali, uradili štovanje i druge rituale u

hramu, napunili svoje posude sa vodom iz Gangotrija i pevajući u slavu Ma Gange počeli putovanje nazad istog dana. Ali mi smo planirali da ostanemo ovde par dana. Sa velikom teškoćom uspeli smo da dođemo u krilo Majke Gange, i to u društvu nekoga kalibra poput Svami Satjama. Sada ćemo lunjati planinama i džunglama ove oblasti narednih nekoliko dana i što više iskoristiti naš boravak ovde.

Svami Svananda je guru bhai Svami Satjama. On živi u malom ašramu u Gangotriju. Svakoga dana smo imali satsang sa njim. Šetali smo obalama Gange i išli daleko, gledajući drveće, brda, stenje i pećine. U ovoj oblasti jedva da je bilo cveća ili lišća, samo veliko drveće debele kore. Umorivši se od hodanja, vratili smo se u hotel. Dva avadhute stalno žive tamo, jedan je Svami Ramananda i drugi je Svami Krišnašaram, koji ima učenicu po imenu Bhagavati. Imali smo mnogo satsanga sa ova dva avadhute. Svami Krišnašaram je stalno držao *maunu*, nije uopšte govorio. Komunicirao bi putem gestova koje nam je interpretirala Bhagavati. Tokom zime, svi napuštaju Gangotri. Sveštenici iz hrama ponesu kip sa sobom a i vlasnici hotela i prodavnica ih zatvore i odlaze takođe. Samo dva avadhute i Bhagavati ostanu. Tada je svuda sneg i led i oni ne mogu da izlaze. Ostaju zadubljeni u dhjani i samadhiju.

Ostavljajući nas u Gangotriju, Svami Satjam je nastavio prema Gomukhu. Rekao nam je da je put do Gomukha veoma opasan i da bi trebalo da ostanemo u Gangotriju. Ali smo svi odlučili da idemo sa njim po svaku cenu, i nastavili smo da ga pratimo sve dok nije bio primoran da se predomisli po pitanju odlaska u Gomukh. Te večeri dugo smo hodali uz Gangu. Naloživši nam da sednemo malo udaljeni jedan od drugoga i da radimo đapu i meditaciju, on je nastavio da hoda. Bila sam u iskušenju da ga pratim ali mi je on to strogo zabranio i nastavio napred. Padao je mrak; posle nekog vremena vratili smo se u dharmašalu. Davši sastojke slugi za kuvanje kičarija, odlučila sam da sa Satjavratđijem, koji je poneo baterijsku lampu, krenem u potragu za Svamiđijem.

Jedva da smo krenuli, kad ugledasmo svetlo u daljini kako se kreće ka nama. Satjavratđi izusti glasom punim divljenja i čuda: „To Svamiđi ide ka nama. Božanska energija ovog svetog mesta ga prati. Trebalo bi da se tiho okrenemo nazad.“ I vratili smo se u dharmašalu.

Kada se vratio, Svamiđijevo lice zračilo je posebnim sjajem. Oči su mu bile crvene i kada bismo ga upitali bilo šta, umesto da odgovori on se samo smejao a blistavi odsjaj sa njegovog lica se širio posvuda. Zamolila sam ga da pojede nešto za večeru, ali pojevši dva ili tri zalogaja, ćutke je otišao u krevet. Sedeli smo dugo oko njega. Dok smo mu ukazivali naše poštovanje pre nego što i sami odemo u krevet, imali smo neobično iskustvo. Pokrili smo ga sa šest ili sedam ćebadi, ali stopala su mu još uvek bila ledena i kada smo ih dodirnuli, iskričava struja je potekla našim telima.

Svi su zadremali, ali ja nisam mogla da zaspim. Žestoka hladnoća je činila sedenje u meditaciji nemogućim. Legla sam i radila joga nidru. Tokom joga nidre imala sam viziju da nas je Svami Satjam postavio da sednemo na obalu Gange, a on je nastavio da hoda i hoda. Bio je veliki sneg a Svami Satjam je hodao uz Gangu. Onda je zastao; izgledalo je kao da govori nešto ili se moli nekome. Blještava svetlost pojavila se iz Gange i Svami Satjam se s poštovanjem poklonio. Svetlost se razlila na obližnju stenu prekrivenu ledom. Svami Satjam je seo u meditaciju tačno na to mesto, a svetlost ga je prepravila. Postepeno je svetlost izbledela, počeo je da pada sneg i Svami Satjam je zaspao na toj steni. Pahulje su nastavile da padaju na njega i uskoro je bio potpuno prekriven njima. Pokušali smo da ga probudimo, ali on je govorio: „Probudite me samo ako ćete mi pomoći i podržati me, ako ćete da me slušate i radite kako kažem….“ Tad se san završio.

U svakom kutku Gangotrija oseća se radost i blaženstvo. Božanska energija ovog mesta ovaplotila se pred Svami Satjamom i naložila mu da ispuni posebnu naredbu. Ma Ganga ga je takođe blagoslovila svojim daršanom i ostala da boravi u

njegovom telu ceo jedan dan. Svi smo svedočili o ovom neverovatnom događaju.

Jednog jutra dok smo se spremali da se okupamo u Gangi, Satjavratđi je rekao Svami Satjamu: „Svamiđi, molim te daj Basanti nešto."

„To nešto joj nije suđeno. Toga u njenoj sudbini nema," Svamiđi je odgovorio, „ali je zato bez sumnje deo moje sudbine. Daću vam to nešto što želite, ali ćete to onda morati da mi vratite. Obećajte mi da ga nećete zadržati, već da ćete ga vratiti meni."

„Da, vratićemo ga," rekli smo oboje, donoseći svečanu odluku. Svamiđi je šakama zahvatio malo vode iz Gange, napravio sankalpu i orosivši nas njom, reče: „Dajem vam ovo, a vi ćete ga vratiti."

„Kako ti želiš," odgovorili smo….

Ujutru, umotani u šalove, džempere i ćebad, sedeli bismo oko vatre i imali satsang sa Svami Satjamom. Kada bi sunce zasijalo i ogrejalo, izašli bismo smo napolje.

Jednog jutra Svami Satjam je rekao:

„Od pamtiveka volim ovaj svet i njegove stanovnike, jer sam u njemu i kroz njega svedočio o mnogim lilama Gospodnjim. Tuge ovoga sveta bile su moje suze a njegove radosti moj smeh. Nikada se nisam poistovetio sa transcedentalnim i neispoljenim Apsolutom. I nikada neću. Ali ovo putovanje u Gangotri raspršilo je neke od snova o večnoj ljubavi prema stvorenom svetu. U ovoj Gospodnjoj lili, čujem note nesklada. Sada je samo moje fizičko telo ovde, a ja sam negde drugde. Osećam se kao da hodam potpuno sâm planinama, šumama, rekama i poljima. Nema nikoga sem mene, sa štapom kojim se pomažem u hodu. Počinje da mi se dopada tiha osama. Postoji bezbroj staza u snegom prekrivenim večnim Himalajima kojima mogu da hodim.

Huk Gange koja prašti sa Himalaja nadjačava sve druge kreštave i neskladne zvuke sveta. Zadnje dve reči

reči: Sama neverovatna visina okomitih vrhova učini da jasni ljudski ego zadrhti pred njima. Da li je ovo poruka koju bi trebalo da primim od Gange i Himalaja?

Ami jantra, tumi jantri, „Ja nisam ništa drugo do prevozno sredstvo, a ti si O Majko, njegov vozač". Gde god se zaputiš, tamo ću i ja ići. Ovo osećanje prevladava u mom umu."

Svako popodne, kada je sunce bilo najtoplije, šetali bismo obalama Gange. Nismo se usuđivali da kročimo u ledenu vodu; samo bismo se polili sa dva, tri suda vode. Posedevši malo na suncu, presvukli bismo se, iscedili mokru odeću, odneli je u dharmašalu na sušenje i sedeli ispred peći. Ali Svami Satjam se kupao u reci svaki dan.

Trećeg dana, odjednom se tokom popodneva naoblačilo i počela je da pada kiša. Uskoro se kiša pretvorila u sneg. Kao da su kuglice belog pamuka vitlale posvuda. Krošnje drveća, planine, stene, sve je bilo prekriveno snegom. Meštani su govorili: „Majka Priroda priređuje predstavu za Svamiđija. Nije ovako padao sneg u junu u poslednjih petnaest godina. Ako nastavi da pada narednih nekoliko sati, ne samo da će sve biti okovano snegom, već će se i Ganga zalediti. Onda ćemo morati da lomimo led čekićem i dletom, topimo ga na peći i tek onda ćemo moći da pijemo vodu! Božje lile zaista izazivaju strahopoštovanje …"

Do večeri sneg je prestao da pada, ali je postalo jako hladno. Umotani u tri do četiri ćebeta, sedeli smo pored peći i grejali se lekovitim napitkom Svami Satjamovih reči. Ako bi zastao u priči, počeli bismo smo opet da cvokoćemo od hladnoće.

Svami Satjam je govorio:

Svake godine hiljade hodočasnika dolaze na ovo sveto mesto. Kada krenu od svoje kuće prepuni su osećanja bhaktija i pobožnosti, ali kada nakon napornog putovanja stignu na prag Ma Gange, oni božanstvo i poklonike

doživljavaju kao dva suprotna pola daleko jedan od drugog, i ponude beznačajnih darova Bogu smatraju za apsolutni vrhunac svog hodočašća. To potire samu svrhu herkulovskih napora svetaca i mudraca u svim prethodnim epohama. Asketizam koji je sastavni deo hodočašća, koji je trebalo da premosti prazninu između Boga i Njegovog poklonika, biva uludo protraćen. Ovih dana je postalo lako da se stigne do Badri Kedra. Da, i dalje postoji po neka teškoća da se stigne do Gangotri-Jamunotrija, i to je ono što hodočašće čini vrednim truda. Ali za dvadeset ili dvadeset pet godina i ovo putešestvije će takođe postati lako, a prava radost i vrednost hodočašća će nestati. Ljudi će dospeti na mesec, ali će se sve više i više udaljavati od svoje prave prirode.

Božanska reka Alaknanda je esencija svih reka sveta. Njena božanska veličanstvenost ogleda se u Kabi i Kašiju, u svakoj crkvi ili džamiji. Bilo da je u pitanju Biblija ili Kuran, Avesta ili Purane, sve one u sebi nose pesme Himalaja. Bilo da je u pitanju sadhu ili maulvi, otac ili fakir, njihov unutarnji duh nije ništa drugo do odraz svetog Badrikašrama. Njegova večna poruka je ono što su Prorok Muhamed i Isus Hrist došli da prenesu, njegova božanska veličina je ono što su Kabir, Nanak, Namdev i drugi došli da slave.

Ljudsku krv ne čine samo bela i crvena krvna zrnca, već ona nastaje iz prastare beline himalajskih snegova, raskošnog zelenila himalajskih šuma, azurnih prostranstava himalajskoga neba i slapova hitre Alaknande."

Nakon večere u Bairongatiju Svami Satjam nam je rekao da se odmorimo, ali smo nakupili nešto drva za ogrev i zapalivši malu vatru počeli smo da pevamo bhađane pored nje. Svami Satjam se nasmejao i rekao: „Znam zašto radite toliko seve. Izgleda da želite da takođe odete i do Khedarnatha."

„Svamiđi, možda ne idemo u Badri-Khedar ovaj put," uskliknuli smo, „ali možeš makar da nam omogućiš da

zavirimo u ta veličanstvena mesta ovde i sada.“ Svami Satjam se nasmejao i podelio je sa nama svoja iskustva Badri-Khedra.

Opis Badrinatha i Khedarnatha

„Bio sam u Badrinathu i Khedarnathu dva puta. Veliki rišiji, uključujući Parašaru, Vjasu i Đaimini, živeli su na obalama Sarasvati blizu Mane, koja je pet kilometara severno od Badrinata. Vedavjasa je tu sačinio četiri Vede. *Brahma sutre* su takođe napisane tu. Panini je tu napravio svoju gramatiku sanskrita a mudrac Kašjap je tu započeo muni tradiciju. U kasnijim godinama, i Ramanuđaćarja i Madhavaćarja su živeli tamo i napisali svoje rasprave o Vedanti. Dok su večni predeli Himalaja iznad Kedra dugo vremena ostali nepristupačni, dostupnost Badrikašrama učinila ga je ciljem mnogih stranih invazija, vojnih i kulturoloških takođe.

Badrikašram je uistinu spomenik pobedonosne sage Badarjana, velikog vidovnjaka i tvorca većina naših originalnih spisa na sanskritu. On je prva istorijska ličnost toga mesta. Najdublja osećanja i misli himalajske civilizacije po prvi put iskazana su kroz pesme, priče i Vede na obalama Alaknande. Sveti zvuci ove nebeske reke bili su inspiracija iza vedrih ali moćnih mantri *Sama Vede*.

Ova sveta zemlja prožela je pobožnošću i čistotom umove velikih duša koje su živele ovde. Nije u ovoj svetoj zemlji bilo noćnih klubova niti dama koje plešu, ni cigareta ni pića, niti bilo kojih drugih čulnih zadovoljstava. Zbog toga je mogla da inicira bezbrojne duše u mantru čistote i svetosti, uprkos brojnim invazijama i istorijskim premetima. Tu leže raštrkani ostaci naše civilizacije iz perioda Veda, Brahmana, Upanišada, Purana i čak još starijih vremena drevne prošlosti. Svedoci žalosnog stanja Bharatvarše, čuveni vrhovi Nara i Narajana opstajali su i čekali kadrog heroja koji će podići ovu naciju iz močvare u koju je utonula.

Badrikašram je na visini od 3.500 metara. Njegov nastanak u kasnijem periodu vulkanske ere je razlog zbog koga se njegova unutrašnjost nije ohladila, za razliku od drugih himalajskih planina. Njegovi vrhovi nikad nisu prekriveni snegom. Nalik srcu sveca, samo drveće bez trnja raste ovde, odajući utisak da je ovaj grad hramova takođe uzeo sanjasu. Uprkos svom čuvenju, Đjotirmath, je lišen prirodnog duhovnog bogatstva. Ovde nećemo naći Alaknandu niti spokojnu himalajsku civilizaciju. U zimu se na ovom mestu štuje Badrinarajan. Staza se odvaja na desno ka Bhavišja Badri. Tamošnji hram je iz perioda posle Ašoka, izgrađen u sedmom veku. Da li su u nekim davnim vremenima okolne doline slušale pojanje Trišarana i Pančašila mantri u ovom hramu? Dobro utabane staze Arjana na obalama Alaknande mora da su čule pojanje Tripitaka od strane lutajućih budističkih *bhikšua* koji su hodali njima u dalekoj prošlosti. Ovo je mesto rođenja osvajača Arjana.

Milioni Indijaca vekovima su dolazili ovom bogu u fizičkom obličju da bi se oslobodili neznanja, uskoumnosti, raznih životnih problema. Ovaj prelepi nebeski grad prizivao nas je da se osvežimo u Alaknandi čiste ljubavi koja teče između Boga i poklonika. Ali da li je iko ikada prihvatio taj poziv i od sebe načinio božanski hram?

Teško je pretpostaviti kolika masa ljudi dolazi ovde da poseti hram Narajana u fizičkom obličju. Dvorište hrama je uvek puno, ali unutrašnji deo gde je svetinja je prazan, ko će ući tamo i primiti ljubav, milost i blagoslove Narajana? Ko će nam pokazati put do transcedentalnog Narajana? Neprocenjivi darovi i donacije slivaju se u hram, ali O, škrti čoveče! Iako se razmećeš ljubavlju prema Svevišnjem, ono što mu nudiš samo su bezvredni, prolazni darovi, a svetu si dao svoj neprocenjiv imetak, svoju dušu! Kakva golema ironija! Narajana ti je podario ovaj retki ljudski život a ti si toliki idiot da umesto da mu ponudiš

svoju dušu, ti mu daješ bedne poklone kupljene na ulici! A opet, voleo bi da budeš veliki bhakta…

Svami Satjam je postao prilično emotivan. Onda se sabrao i nastavio:

Počujte sada o drugim mestima. Reka Mandakini teče kao struja svesnosti ispod svih promenjivih imena i obličja. To je reka nektara. Sam pogled na nju očima podari odmor i oporavak, ušima muziku, srcu sreću a duši blaženost. Ova plahovita reka u svojoj bujnoj mladosti usecala je svoj put kroz ove ponosne planine, kao što Mandakini uma buši licemerje i ponos sadhua!

Obožavam šume, planine, reke i mesec. Uživam da hodam u njihovom prisustvu. Meni su oni pravi sastojci života. Ko nije u potpunosti uživao u radosti i lepoti života, on je zaista mrlja na ovoj zemlji. Kako neko može da uživa u Kašmiru ako nije bio u Kedru? Upravo ovim putem su pet Pandava, njihova žena Draupadi i jedan usamljeni pas hodili pre mnogo milenijuma…

Ovaj put je bezvremen i večan. Svako će morati da korača njime pre ili kasnije. Život je kao noć provedena u krčmi pored puta. Pošto provedemo noć u njoj, tražićemo novu krčmu i jesti, piti i odmoriti se u njoj. Uskoro dođe vreme da napustimo i tu krčmu. Putnik koji je nervozan zbog stalnih dolazaka i odlazaka želeće da ostane u jednoj istoj krčmi. Ali kada njegovo vreme istekne, on će ipak biti izbačen iz nje.

Zbog toga, O putniče! Nastavi da hodaš uprkos znoju, umoru, vrelom suncu, hladnom vetru, gladi koja te razjeda, i očajničkoj žeđi. Nastavi da hodaš jer je blizu Kedar, tvoja veličanstvena destinacija. Put koji vodi do Kedra je kao devojka koja hita da se nađe sa svojim voljenim. Ja sam se takođe osećao kao da idem da se nađem sa nekim izuzetnim.

Gaurikund, na visini od dve hiljade metara, ima u blizini izvor tople vode. Nakon ovoga sledi uspon od jedanaest kilometara. Spokojna mesečina, nemi vrhovi prekriveni snegom, žuborenje Mandakinih talasa i senke koje lelujaju, drveće koje se nežno povija pokraj puta, sve je to privlačilo moju pažnju, ali je u centru moje težnje uvek bio „neko“ ko je živeo na mestu 3.850 metara iznad nivoa mora, čija su lepota i šarm činili da sve drugo izgleda bledo u poređenju sa njim. Bio je to veoma strm uspon. Svi su nastavili da hodaju, tražeći putokaze na putu gde se nalazi taj „neko“. Naznaka odgovora je došla, te nastavismo. Počeo je da duva oštar i hladan vetar a naša srca su počela da osećaju napor uspona. Drveće je počelo da se smeje sa vetrom. Da li je snegom prekriven Kedar dolazio da se sretne sa nama? Zaogrnuti ćebadima jednim preko drugog kao planinske mazge, oslanjajući se na štapove kao slepci, i posrćući kao ćopavci, nekako smo se vukli napred uzvikujući ‘Đaja Kedarnath‘ tu i tamo. Došli smo do visine od 3.000 metara, iste visine na kojoj se nalazi Gangotri. Planinski vrhovi koji sa tri strane okružuju put ovde su pod blagim nagibom, nisu strmi kao u Gangotriju. Zbog toga su prekriveni debelim snegom i mnogo je hladnije nego u Gangotriju.

Kedarnath je tačno ispred nas, 3.850 metara visok. Snegom prekrivene kosine u blagom padu prekrivaju tri njegove strane. Nema ni jednog drveta niti grma. Potpuno gole glave poput glave sanjasina! Kedar je simbol hrabrosti i junaštva; izazov dugo gajenoj lenjosti ljudske vrste. Milioni beslovesnih ega žrtvovani su u njegovom dvorištu. Ali ko je zaista video Njegovo pravo obličje? Ko zna gde se On nalazi? Da li je On zaista ovde? Ko je ovaj Bog koji se krije u ovom kamenom hramu? Ko će zdrobiti kamenje zverske okrutnosti i ući u hram? Onaj koji to uradi će Ga sresti.

Lingam u Kedarnathu je grub i iskrzan. Precizna arheološka istraživanja govore da mora da je to nekada

bio kip, koji je iz nekog razloga kasnije isklesan u sadašnji oblik šivalingama. Pretpostavlja se da je hram iz perioda nakon Ašoka. Dve glave su uklesane u desnom zidu hrama. Glave imaju velike uši a njihovi obrazi su odvaljeni.

Popodne je počela da pada kiša. Uskoro se kiša pretvorila u sneg i počeo je da duva ledeni vetar. Sveštenik nam je dao dodatne šalove i ćebad, čak i jedan debeli tepih i ponjavu, ali je hladnoća bila nepodnošljiva. Naposletku sam u pet sati uveče izašao i počeo dalje da se penjem. Svami koji je pošao sa mnom nije mogao da nastavi, imao je teškoće sa disanjem. Mora da sam prešao oko sto pedeset metara. Uspon je bio veoma strm i bilo je teško naći dobra mesta za oslonac. Bilo je toliko hladno da nije moglo ni da se pljune. Cipele su počele da mi se lede, srce je počelo da se umara, nivo kiseonika je nastavio da pada. Ugledao sam tračak skrivenog izvora Mandakini i čuvenu stazu kojom su Pandave hodili ka nebesima. Ovi prizori protresli su radošću celo moje biće i poželeo sam da skočim i dodirnem nebo.

Visoki himalajski vrhovi svuda naokolo bili su nemi svedoci prohujalih vremena. Svi ovi čudesni prizori su nektar za oči. Iznenada je na površinu jezera moga uma izronilo prastaro sećanje iz neke neznane prošlosti. Po prvi put u životu plakao sam bez vidljivog razloga. Suze su navirale, prekidane samo povremenim jecajima. Osećanje mi je preplavilo srce – O nacijo ove veličanstvene lepote, vitalnosti i vrline! Šta si danas postala? Do kojih dubina si pala! Pijući Mandakinin nektar koji daruje život, povratila si otrov u društvo. Mora da si pomešala razbuđujući zvuk duvanja u svetu školjku, sa žalosnim pištanjem dečje trube…

Bhagavata civilizacija potiče sa Himalaja, i spustivši se tokovima Mandakini niz strmine visokih planina i kroz krivudave doline proširila se do ostatka Indije, Arabije, Grčke i celog sveta. Ovo je civilizacija koja je iznedrila

Isusa, Budu, Muhameda i Mahavira, no danas je postala obično pretvaranje kako bi se nezasluženo iskoristila osećanja bogobojažljivih porodičnih ljudi. O Kedare! Zar nisi ti taj koji je u obličju Hiranjagarbhe obznanio Vede? Pogledaj, oni koji sebe nazivaju tvojim potomcima danas se mogu sresti kako mrmljaju: „dvanaest ana, deset ana, pet ana, koliko god želiš da daš, ali molim te daj nešto u ime Boga…“

Tako govoreći, Svami Satjam je bio preplavljen emocijom i nije mogao da nastavi…

Povratak

Četvrtog dana u Gangotriju pomolili smo se i uradili ceremoniju štovanja Majke Gange, napunili naše sudove njenom vodom i teškog srca napustili Gangotri. Naš povratak je bio sličan dolasku ovamo, zastajkivali smo tu i tamo, odmarali se, smejali se, pričali, slušali satsang i usput se kupali u mnogim rekama i vodopadima. Prešli smo glečer koji se smanjio od poslednjeg puta kad smo ga videli. Na mnogim mestima led se otopio i voda je tekla kroz njega. U takvim uslovima prelazak preko glečera je izuzetno opasan. Ipak, bezbedno smo ga prešli i na poseban dan Ganga Dušehra stigli smo u Utarkaši. Gharvali ga slave kao dan kada se Ganga spustila na zemlju. Mole se Ma Gangi i nose njenu vodu u svoje domove. Uživali smo gledajući Gharvali žene kako se smeše i kikoću odevene u novu odeću i nakit. Bile su nam drage njihove molbe za cinoberom i iglom i koncem. Ove žene su došle u Utarkaši iz dalekih mesta da štuju Ma Gangu.

Naše putovanje ka Gangotriju je bilo postalo prijatno tek nakon Bhatvadija. Pri povratku smo ostali u njemu dva dana. Lepota tog mesta od koje staje dah bila je nestvarna i očaravajuća. Uveče smo sedeli pored vodopada i uživali u prirodnom krajoliku oko nas. „Svamiđi,“ prekinula sam tišinu, „ovo poglavlje naših života će se uskoro završiti, i ponovo ćemo se

uplesti u uspone i padove, uživanja i teškoće sveta. Kako bi bilo lepo da nastavimo da putujemo ovako zauvek!“

Svamiđi je odgovorio:

Otcepi stare stranice iz knjige života, sada je počelo duhovno poglavlje tvog života. Ponovo si se rodila u Gangotriju. Ovo je jogički život. Dobio sam obavezujuće naređenje od Ma Gange, nedvosmislen nalog božanskih sila. I da bih ga ispunio, daću ti ‚nešto‘. Ovo može da se desi čak i sada, ali prvo moraš da prođeš kroz pripremni trening na duhovnom putu. Ukloni iz svoje mentalne ravni nesklad i nezadovoljstvo, ljubomoru i letargiju, i sputavajuće misli o prošlosti i budućnosti. Na fizičkoj ravni, nastavi sa svojim dužnostima. Na intelektualnoj ravni promišljaj o karmama svog života, ali izvan toga ne dozvoli svetovnim mislima i samskarama da uđu. Kada flauta dođe do Kanhejinih ruku, samo slatke note mogu da izađu iz nje. Na isti način, život posvećen služenju sopstvene ište postaje riznica svetlosti, moći i mudrosti. Ti si iskreni aspirant, sila je u tebi. Teret bola, patnje i osujećenja je stvar prošlosti. Novo poglavlje tvog života nosi blagostanje, sreću, radost, kontemplaciju o tvojoj išti i spoznaju sopstva…

Šta god poželiš to će doći. Stoga nikad, čak ni omaškom, nemoj da misliš nesretne misli. Nemoj da misliš loše o sebi ili drugima. „Moj gospod može da uradi sve. On će uvek uraditi ono što je dobro i korisno za mene“ – kada razviješ takav stav, sva patnja života će nestati. Ne dozvoli da te neuspesi uplaše. Nauči da budeš jaka i odlučna. Baci stranice prethodnih neuspeha u tamni jarak zaborava. Svetovni život je mali, skučeni kavez nade i tuge, uspeha i neuspeha, dok je duhovni život široko, otvoreno polje veselja i radosti. Nekada pobeđujemo, nekada gubimo, a nekada smo povređeni, ali ipak nastavljamo da se smejemo. Bol, bes, opčinjenost i požuda moraju uskoro da nestanu iz života. Ovo moraš sama da

razumeš. Dopusti da lišće starih navika i želja brzo otpadne, da bi novo lišće i novo cveće moglo da nikne i novo proleće da osvane.

U Utarkašiju smo odseli u Birla dharmašali. Svami Satjamovi guru bhai – Svami Šardananda, Abhedananda i Rampremananda – su došli da nas vide i proveli smo duge sate satsanga zajedno. Guru bhai su pričali o svojim danima u Šivananda ašramu. Sledećeg dana su nas poveli u obilazak i pokazali nam mnoge stare pećine i hramove. Ostali smo u njihovom nadahnjujućem društvu čitava dva dana. Svaki dan bi Svami Ramprem pevao bhađan *Ganga kinare mera dera*. Svami Satjam je pevao bhađan *Dulhan đaki rada rani, dulhau nand kumar*. Ovde je počeo da peva ovaj bhađan, koji je posle svakodnevno pevao.

Kako se približavala noć, krenula sam da upalim sveću. „Nema potrebe da pališ sveću," rekao je Svami Satjam, „upali lampicu svoga uma. Um je prekriven velom neznanja i zaslepljenosti. Kada ukloniš ovaj veo, bleštava svetlost lampe će zasijati," Slušala sam njegove reči mudrosti. Osećala sam kako se bezbrojni zraci blistave svetlosti šire oko mene.

Svami Satjam je govorio:

Svetlost i tama su prag ovog sveta. Kada kročiš u njega, tvoj vid ometaju zidovi koji te prekrivaju sa tri i po strane. Nakon par dana, počinješ da se osećaš kao da se gušiš. Želiš da pobegneš u širom otvorena Elizijska polja, i da bi to učinila osetićeš potrebu za svetim čovekom koji može da ti bude vodič i saputnik.

Nauči da usmeriš raštrkane zrake svoga uma i iskusiš radost meditacije sa mirnim umom. Prošla si stadijum spoljašnjeg štovanja i rituala. Položila si i prešla u sledeći razred, stadijum *para bhakti*, najviše devocije. Sada um mora da se stopi sa suptilnijim elementima imena i obličja. Stopi ime sa obličjem i u sebi iskusi to obličje. Kada se obličje iskusi unutra, sviće znanje. Drugim rečima, uroni

um u đapu i dharanu, dozvoli da se đapa stopi sa dharanom na ištu. Ovaploti ištu u sebi. Posle ovog stadijuma, nema više napora. Razlika između tame i svetlosti nestaje. Odavde se kola sama pokreću…

Svami Satjam se izgubio u meditaciji. Slušajući njegove reči i mi smo ušli u stanje meditacije…

Povratak u Rišikeš

U tri ujutru je otpočeo naš poslednji deo spusta. Svami Satjam je hitao napred, ali mi smo se susreli sa mnogo problema spuštajući se od Utarkašija do Dharasua. Oko podneva je počela da pada kiša i uskoro se pretvorila u grad. Bilo je teško hodati u mokroj odeći. Bili smo mrtvi umorni. Ipak, nastavili smo da hodamo. Svami Satjam je stigao u Darasu mnogo ranije od nas. Kako se dan pretvarao u sumrak, pošao je da nas traži. Jedva smo vukli noge po putu. Čim smo ga ugledali, ispunio nas je neverovatno osećanje radosti i dotrčali smo do njega. Poklonivši mu se, rekli smo: „Uspeli smo da prođemo i kroz kišu i oluju, konačno smo završili svoje hodočašće."

„Vraćate se sa daršana Ma Gangotri i hodali ste 160 kilometara po krivudavim, opasnim putevima, susrećući se sa mnogim teškoćama na putu," sa osmehom je rekao Svami Satjam. „Zato su vas oblaci poprskali vodom i uradili abhišek na vama. U Satja i Treta jugi, nebeska bića su bacala cveće, ali u ovo doba Kali juge ona nas zasipaju gradom kako bi proslavila kulminaciju vašeg putovanja!"

„Ali na neki način ovo je tek početak vašeg pravog putovanja. Na ogromnoj, širokoj sceni sveta, morate da obavite još puno ekspedicija. Dođite, okupajte se, večerajte, sedite na satsang i onda se odmorite. Sutra ćemo putovati 100 kilometara autobusom i stići u Rišikeš."

„Sada kada smo krenuli na ovaj put sa tobom", Satjavratđi je rekao, „mi smo kao slepci koji hodaju bez štapa. Sada smo prepušteni tvojoj milosti, Svamiđi; da li ćeš nas

spasiti, ili prekoriti, samo je na tebi. Ali mi te napustiti nećemo."

„Mi smo saputnici na ovom putovanju," odgovorio je Svami Satjam. „Podržavaću vas i voditi na ovom putu, ali vi sami morate da hodate."

„Bili smo tako hrabri i istrajni da smo završili ovo putovanje," uključila sam se. „Zar ne zaslužujemo neku nagradu?" Satjavratđi je već dobio svoju, nagradu' od Svami Šivanande, zar neću ja da dobijem svoju, nagradu' od tebe?" Želja da dobijem dikšu od Svami Satjama je opet isplivala na površinu.

Svami Satjam je odmahnuo glavom i rekao: „Smatraj da si ti takođe dobila svoju mantru od Svamiđija," rekao je, iskazujući svoje često ponavljano stanovište, a onda je dodao: „Ipak, i ja ću ti takođe dati ‚nešto'. Šta je to, samo će vreme reći. Moraš da počneš sa sadhanom kako bi stekla mudrost, čistotu i snagu. Ma Ganga mi je dala jasnu naredbu. Stvoriću tako visoko banjan drvo, čija će široka senka pružati utočište i utehu nebrojenim dušama koje pate. Imaš svoju sadhanu koju treba da radiš, i ja takođe svoju. Razumeš? Sada dođi, hajde da pojedemo tople pakore. Posle toga ćemo se okupati u Gangi i sav tvoj umor će nestati."

Napuštajući Darasu ujutru, stigli smo u Rišikeš kasno uveče. Imali smo daršan Gange, i onda smo večerali.

U devet uveče konačno smo stigli u ašram. Ostavili smo prtljag u svoje sobe i seli da popričamo sa nekim svamijima pored Gange do kasno u noć. Ujutru smo otišli na daršan Svami Šivanande. Kako nas je podučio Svami Satjam, ponudila sam Svamiđiju sud sa vodom iz Gangotrija.

„Ođi, sipaj mi vodu u šake," rekao je, a njegovo lice je zasijalo oduševljenjem. „Uradiću *aćamanu*." Drhtavim rukama sipala sam vodu u njegove dlanove i Svami Šivanda je šakama dotakao čelo i potom popio vodu. „Podeli ovu svetu vodu sa svima. Slava Ma Gangi. Neka vas bog blagoslovi sve!"

Sedeli smo uz njega i dao nam je prasad, kafu i *dosu*. Pitao nas je o našem putovanju i ispričao nam neka od svojih

iskustava na Himalajima i Kailaš-Mansarovaru. Nakon toga otišli smo u Višvanath hram i uradili puđu sa svetom Gangotri vodom. Ostali smo u ašramu još dva dana slušajući satsange Svami Šivanande, i posećujući različite ašrame, institucije, i druga interesantna mesta u Rišikešu. Sedeli smo pored Gange neko vreme, onda došli u Gita Bhavan i onda smo se parobrodom vratili u ašram. Posle večernjeg satsanga, opet bismo satima svi zajedno sedeli pored Gange.

„Došli smo iz doma naše bake do doma naše majke," Svami Satjam je rekao u jednoj od takvih prilika. „Gangotri je bila kao naša baka i mi smo bili njeni nestašni unučići, praveći razne neslane šale u njenom krilu. Ovde u Rišikešu Ganga je kao jaka i stroga majka, potpuno svesna svojih dužnosti i odgovornosti. Ona može da voli i da grdi, u skladu sa potrebom trenutka…"

Stigli smo do Haridvara na purnimu i uveče smo otišli u Har-ki-pauri da se okupamo. Na stepenicama nasipa svuda su bile velike gomile ružinih latica. Hodočasnici su Ma Gangi nudili cvetne lampe (čašice od papira sa malenom laticom ruže umočenom u ghi umesto fitilja). Bio je to neverovatan prizor! Hiljade upaljenih lampi i cvetova plutali su nežno na mekim talasima.

„Jedina želja koju ovo cveće ima je" prokomentarisao je Svami Satjam je da nastavi da se igra kao bezbrižno dete u krilu Ma Gange."

Mata Krišnananda i Triveni su iz Haridvara otišle svojim kućama, a mi smo ostali još nedelju dana. Od ranog jutra bi počeli sa razgledanjem, ponekad posećujući Mansa Devi, nekad Ćandi Devi, nekad Kanakhal. Posle celodnevnog razgledanja, uveče bismo otišli u Har-ki-pauri, gde bismo satima sedeli zajedno, gledali arati i stapali se sa božanskom aurom tog mesta. Uskoro je dr Ćaterđi takođe otputovao, i ostalo je samo nas četvoro. Otišli smo u Delhi i tamo ostali dva ili tri dana, i potom smo nastavili u Mathuru.

Hodočašće do Mathure - Vrindavana

Bio je jun mesec i vrelina indijskih ravnica je bila nepodnošljiva. Ipak, lutali smo ulicama Mathure tražeći radost koja nam je izmicala. Uveče smo otišli do obale Jamune, gde su ljudi uživali u vožnjama čamcima. Jedan stari lađar stajao je pored svog starog, oronulog broda. Niko mu se nije obraćao za vožnju.

„Hajde da se provozamo u čamcu ovog starca," Svami Satjam je predložio. Meštani su pokušali da odvrate Svamiđija od ove ideje, čak se i Basanti protivila vožnji u tom starom, oronulom čamcu. Ali Svami Satjam je rekao: „‚Čamac' koji koristimo da pređemo ovaj okean samsare je mnogo stariji od ovog drvenog čuna. Iako je naš ‚čamac' bušan i curi na mnogo mesta, to jedva da nas brine. A za plovidbu Jamunom želimo potpuno nov čamac!"

„Ne zanima nas u kom smo čamcu," rekao je Satjavratđi, „dokle god si ti naš lađar. Ceo teret naših života sada leži u tvojim rukama…"

Stari lađar je bio oduševljen da nas primi na svoj čamac i čak nam je pevao i bhađane. Videvši da se noć približava, drugi brodovi su počeli da se vraćaju, ali Svami Satjam je rekao lađaru: „Nastavićemo vožnju čamcem do devet uveče. Nastavi da veslaš još pet ili šest kilometara." Lađar je bio presrećan da nam izađe u susret.

Tamna noć, nadstrešnica od zvezda koje svetlucaju iznad naših glava, naš usamljeni čamac koji pluta plavim vodama i naš lađar koji nam priča o istoriji svake stare vile ili zgrade pored koje prolazimo, uključujući i drevne ruševine Kamsine palate… bili su to zaista magični trenuci. Naposletku smo pristali uz obalu u devet uveče.

Sledećeg dana otišli smo u Vrindavan, gde smo nastavili da šetamo ceo dan obilazeći sveta mesta. Vrativši se u Mathuru, posetili smo istorijska mesta a takođe i Krišnino mesto rođenja, stari zatvor, novi zatvor; nismo izostavili ni jedan delić grada. Čak i posle toliko razgledanja nismo bili zadovoljni. Seli smo na Višram Ghat i razgovarali satima. U vodi

su bile velike kornjače pa smo se bojali da se okupamo. Posle svog tog razgledanja, mnoge čudne misli su navirale iznutra.

Neprekidno izložena *Giti i* Bhagavati od detinjstva, stvorila sam u svom umu sliku Gospod Krišnine magične Mathure. Ali ispostavilo se da je ta slika san, plod moje mašte. Zašto je ovaj grad, ova pozornica za uvertiru Krišninog bogatog života, igralište za njegove lile iz detinjstva, toliko nepodnošljivo vreo? Zašto opeče svakoga svojom suvom vrelinom?

Svami Satjam je rekao:

Vrelina potiče od agonije koju su Gopi proživljavale zbog razdvajanja od njihovog voljenog Krišne, i od Durvasine kletve i siktanja bezbrojnih kobri koje ovde žive. Ceo svet nije ništa drugo do odraz ovog grada, Mathure. Grozote arogantnog Kamse, bes Durvase, bol za Gospodom i svađanje sveštenika i pandita koji polažu ekskluzivno pravo na Njega, ga polako prže. Čim smo u njega ušli, punom snagom njegovi vreli vetrovi udarili su nas direktno u lice.

Svi putevi ovog varljivog sveta nisu ništa do staze i bogaze Mathure. Uske, vijugave staze mogu se naći u mentalnom domenu svakog čoveka. Naše tačke gledišta su uske i jednostrane. Iako ima mnogo vrata i prozora ljubavi u vili našeg života, ne dopuštamo nikome da ikada uđe kroz njih. Ovi prozori ostaju širom otvoreni u beskrajnom iščekivanju Krišne, božanskog voljenog. Na kraju vreli vetrovi požude, mržnje i tuge počnu da duvaju kroz njih.

Mathura je metafora za vaš duhovni put. Ona je simbol okrutnosti, besa, potčinjavanja, sebičnosti i tužnog rastanka. U Mathuri nema mesta za Radhu, božansku buduću nevestu. O sadhake! Proširite ulice svoje Mathure, proširite vidike i njima obuhvatite sve! Samo tada ćete početi da nazirete tračke Radhe i Krišne.

Možda je zato Krišna napustio Mathuru i osnovao grad Dvariku. Kao što samo ime govori, Dvarika mora da je bio grad sa mnoštvom širom otvorenih vrata.

Dobri-loši, pijanci-kukavice - svi su tamo bili dobrodošli. Pitanje podobnosti nije čak bilo ni postavljano. Tamo nije bilo mesta za uskogrudu sebičnost.

O Gospode! Vodi nas onda u Dvariku, pretvori nas u malene kopije tog prelepog grada, tako da možeš da nam dođeš u svim obličjima, kroz sve kapije, ne dozvoljavajući izvitoperenosti i uskogrudosti da ti prepreče put. Učini naš um širokim, a srce velikim da možemo da prigrlimo ‚sve Jadave' u naš zagrljaj. Promeni mi viđenje tako da vidim samo pozitivnu stranu dela koja društvo osuđuje kao bezvredna i grešna. Daj mi snage da razumem i oprostim greške mojih prijatelja. Usadi u mene velikodušnost Ašoka drveta koje daje hlad podjednako svima kojima je on potreban. Učini da budem kao srebrni zraci meseca koji jednako obasjavaju sve. Povedi me iz Mathure i odvedi u Dvariku.

Svami Satjam je ušao u duboko stanje meditacije...

Agra, poslednje odredište puta

Posle Mathure smo nas četvoro posetili Agru. Ceo dan smo proveli u razgledanju i onda otišli da vidimo Tađ Mahal po noći. Šetali smo se po celom kompleksu i zatim seli zatvorenih očiju, a ispalo je da smo tako ostali preko dva sata. Umovi su nam bili nemirni i više puta smo bili u iskušenju da otvorimo oči i pogledamo okolo. Nekoliko puta smo kriomice otvorili oči, ali smo ih odmah zatvorili osetivši se pomalo uplašenim. Sat je odzvonio i oglasio ponoć, a Svami Satjam je glasno otpevao HARI OM. Sve troje smo se naklonili a onda smo nastavili da gledamo u njega.

„Tađ je simbol ljubavi," izjavio je Svami Satjam i posle kratke pauze nastavio:

U noći punog meseca na Gangotriju činilo se kao da je mesec sišao sa neba u podnožje Himalaja. Snegom pokrivene planine izgledale su kao da su za tu priliku posebno

ukrašene. Iz tišine i divljine šuma začuo se zvuk vine, najavljujući radost, mir i svetlost. Ganga je tiho tekla, kao da se trudila da sluša nemu muziku tog kosmičkog jedinstva. Mesec mladoženja, a čitava priroda njegova nevesta. Zvezde na nebu, visoki planinski vrhovi i hodočasnici na Večnom Putu bili su svadbena svita. To je bilo venčanje Šive i Parvati, Radhe i Krišne, individualnog i kosmičkog duha. Šiva i Parvati su proželi čitav univerzum…

Kao što je Tulsidas rekao u Ramaćaritamanasu: *Đaaki rahi bhaavanaa đaisi, Prabhu murat tin dekhi taisi* – „Priroda sopstvenih emocija i osećaja oblikuje iskustvo Boga." Imao sam isto to iskustvo. Još uvek sam zaljubljen u mesec, sneg koji je svuda naokolo, reku koja teče u slapovima, strmu planinsku stazu uz reku i hodanje u osami tom stazom. Meni je to istinska stvarnost života. Onaj ko nije uživao u prirodnoj lepoti i divoti života je mrlja na ovoj zemlji.

Iz Agre će Svami Satjam i Šivanđali otići u Delhi, odakle je Svami Satjam nameravao da ode u Amaranth, a Satjavrat i Basanti će se vratiti u Nandgram.

Sada smo stigli na poslednju etapu našeg putovanja. Imali smo retku priliku da budemo u društvu Svami Satjama šezdeset dana, tokom kojih smo hodali šumama, planinama, pored pećina i reke, sretali sadhue i mahatme, svete ljude i mudrace, slušali prosvetljujuće besede, i učili da gledamo na, i živimo život na jednostavan i lep način. Pešačili smo, razgovarali, spavali, budili se, jeli, pili, smejali i igrali smo se u društvu sveca, sve smo prepustili u njegove ruke i postali totalno bezbrižni. Uspomene na to putovanje će zauvek ostati urezane u našim umovima.

Sada su se naši umovi bunili na samu pomisao da treba da se rastanemo od Svami Satjama. „Deca moraju da se na rastanku pozdrave sa osmehom na licu i radošću u srcu," korio nas je Svami Satjam. „Dobra deca razumeju osećaj ljubavi i privrženosti njihove majke. Dva meseca radosnog

druženja su zasad dovoljna. Sve što ste dobili u ova dva meseca, čuvajte i podelite sa drugima da i oni mogu da imaju koristi. Sada treba da se vratite u svet iz koga ste došli. Budite pažljivi i oprezni. Držite se svojih dužnosti i obaveza. Neumorni napori i borba su ključ uspeha u životu. Moje najbolje želje i Božji blagoslovi će uvek biti sa vama."

Rekavši to, Svami Satjam je položio ruke na naše glave i poželeo nam sve najbolje. Nije mogao ništa više da kaže. Mi naravno nismo bili u poziciji da kažemo bilo šta. Dok je naš voz polazio osećali smo kao da su nam samo fizička tela u vozu. Duše su nam ostale pred stopalima velikog sveca…

Seva po siromašnim selima

U avgustu je Svami Satjam otišao u Amaranth i odatle je došao u Revu. Zvaničnici Bharat Sevak Samađa su ga molili da poseti neke od zaostalih seoskih područja tog kraja i da ih nauči nekim korisnim stvarima. Svamiđi je rado prihvatio njihov predlog. Odseo je u Raipur Kalćurijanu odakle će posećivati obližnja sela. Svakoga dana je prelazio mnogo kilometara. Kada su padale kiše probijao se kroz blato i kaljugu. Pričao je seljanima o zdravlju i higijeni, učio ih kako da spravljaju jednostavne lekove koristeći obično lekovito bilje, i govorio o *Giti* i *Ramajani*. Bio je prepun entuzijazma i oduševljenja za ovu vrstu posla. Za dva meseca obišao je šezdeset sela u jednoj od najzapuštenijih i najsiromašnijih oblasti države.

Svami Satjamov trud je doveo do masovnog buđenja seoske populacije, ali je takođe imao poguban uticaj na njegovo zdravlje. Često je u provali oblaka skroz pokisao i zatim ostajao u toj mokroj odeći i nastavljao sa radom. Posle nekog vremena je zaradio teški kašalj i prehladu. Grlo mu je zadavalo probleme, ali on i dalje nije obraćao na to mnogo pažnje. Kada mu se stanje pogoršalo otišao je u Delhi. Počeo je da pripravlja sam sebi ajurvedske lekove da se leči. Nastavljao je sa sastancima i programima nesmanjenim tempom. Skoro se uopšte nije odmarao i stoga se grlo nije zaceljivalo. Kada

su Hanuman Prasad Mathur i Šivanđali videli da mu se stanje pogoršava shvatili su da mu je preko potreban potpuni odmor. Znali su da će jedino Satjavratđi umeti da na pravi način reši ovu situaciju. Zato su poslali Svami Satjama u Nandgram i telefonom objasnili celu situaciju Satjavratđiju.

„Ništa ne brinite“, uveravao ih je Satjavratđi, „sve će biti u redu. Postaraću se da nedelju dana bude u potpunoj mouni. Posle toga, naredne nedelje imaćemo satsange samo uveče.”

Boravak u Nandgramu

Svami Satjam je stigao u Nandgram radi odmora i oporavka. O njegovom dolasku Satjavratđi je obavestio samo par odabranih ljudi. Tri dana se Svami Satjam potpuno odmarao, samo smo mi sa njim progovarali i to samo kad je bilo apsolutno neophodno. Ali koliko dugo mogu ostati skriveni miomiris cveta ili zraci sunca? Uskoro su ostali poznanici počeli da dolaze jedan po jedan, da bi se te posete pretvorile u pravu bujicu. Satjavratđi i Basanti su bili izuzetno oprezni da te posete ne iscrpe previše Svami Satjama.

Počeo je sa večernjim satsanzima, a zatim je krenuo u duge jutarnje šetnje. Sledeći korak su bili jutarnji časovi. Deca su po ceo dan navraćala u grupicama. Od dva do četiri popodne su bili satsanzi za žene. Uveče su bili bhađani, kirtani koji bi počinjali oko pola sedam i nastavljali se sve do devet. Posle toga bi usledilo predavanje dugo jedan sat.

Ratna i Manođ, oboje srednjoškolci, bili su sve vreme sa Svami Satjamom. Njihov posao je bio da se postaraju da on priča što je manje moguće. Šestogodišnji Kirit i dve trogodišnje devojčice Harša i Đjoti, isto su se veoma starali za Svamiđija. Svakog minuta su trčali do Basanti da joj daju izveštaj o Svamiđiju! Nisu uopšte hteli da idu svojim kućama, nego su se samo brinuli da li Svamiđi nešto želi ili ne želi da radi. Mnogo puta je Svamiđi primetio: „Tako male devojčice, a toliku halabuku dižu oko mene! Tako se dobro staraju o meni da se nekad pitam da se nisu moja majka i sestra ponovo rodile kao ove dve male devojčice!” Devojči-

ce su želele da Svamiđi manje priča a više se odmara. Zato su dovodile drugu decu da pričaju priče, igraju se igara ili pevaju pesme. Svami Satjam je dobijao tako preko potreban odmor ali je istovremeno bio vrlo srećan, postajao je dete u dečjem društvu.

Ljudi su dolazili kod Svami Satjama sa svojim problemima, a odlazili sa osmehom na licu. Prepirke između očeva i sinova, muževa i žena, svekrva i snaji počele su da se tope i nestaju. Svami Satjam je postao centar ljubavi i obožavanja svih ljudi. Zaposleni u fabrici, od nižih činovnika do menadžera na visokim položajima, svraćali su na putu do posla ili po povratku sa posla da se sretnu sa Svamiđijem. Žene su ostavljale sve svoje poslove i dolazile da iskažu svoje poštovanje Svamiđiju.

Što se dece tiče, on je bio njihov najbliži. Mala deca bi mu dolazila plačući, zarivala lice u njegovo krilo i žalila se: „Mama nas je opet grdila."

„Zašto?"

„Stalno govori: 'Možeš da ideš tek pošto se okupaš.' 'Idi posle doručka.' 'Nemoj sad da ideš, idi kasnije.'"

Starija deca su se žalila na decu iz škole ili na učitelje. Muževi i žene su dolazili svađajući se oko neke nevažne stvari. Svami Satjam bi ih postavio oboje da sednu i onda bi razrešio problem. Na kraju bi uz smeh izjavio: „Eto zašto se ja nikad nisam ženio!"

Deca su dolazila kod njega i rekla: „Molim te uči nas istoriju," ili „Molim te uči nas geografiju." Deca iz obe protivničke grupe koja su učestvovala u takmičenju u debati, dolazila su kod njega po savete, pisala beleške sa glavnim tačkama koje im je dao, vežbala svoj govor pred njim i onda odlazila sa blagoslovom.

Svami Satjam je čitavom gradu postao kao bliski član porodice. Ostao je u Nandgramu tri meseca i tokom ovog perioda, desetak ili dvanaest porodica iz fabričkog kruga nikad ga nije ostavljalo na miru, ni na minut. Uveče su dolazili sa spremljenim večerama i svi bi seli da jedu

zajedno. Ujutru su neke porodice pozivale druge da dođu na ručak. Sve porodice su živele u bungalovima sa velikim vrtovima i cvećem svuda okolo. Nedeljom bi se svi okupili u nečijoj bašti, kuvali ručak zajedno, jeli zajedno i slušali Svami Satjamov satsang. Kako su to bila divna vremena za sve nas! Ona izreka *Vasudhaiva kutumbakam*, „čitav svet je jedna porodica", bukvalno je zaživela u ovom malom uspavanom gradu.

Zabave i okupljanja u klubu privrednika bili bi nepotpuni bez Svami Satjamovog prisustva. Pored žena i dece pozivali su i njega te bi on držao satsang. Vreme je letelo. Svami Satjamovi satsanzi i časovi su se održavali na mnogo mesta. Pravljeni su programi za škole i koledže, a isto tako i u obližnjim selima. Ljudi su u grupama dolazili iz Durga, Raipura, Bhilaija i Nagpura, ostali nekoliko dana, prisustvovali Svami Satjamovim programima i zatim pravili planove za slične programe po svojim mestima.

Napravljen je plan za kamp u Amarakantaku u trajanju od nedelju dana tokom maja 1958. Odatle je Svami Satjam trebalo da ide u Revu, zatim u Rišikeš, Badrinath i Kedarnath. U selima Reva okruga je došlo do velikog buđenja. Napravljen je nacrt plana da se tamo osnuje tkaonica. Vlasnici su želeli da Svami Satjam dođe i svečano je pusti u rad. Na njihov zahtev otišao je u Revu 27. februara i na kraju je ostao četiri meseca. Kada je Krišna otišao iz Gokula za Mathuru, nisu samo ljudi i životinje plakali, već i žbunje i drveće. Slično nešto se desilo u Nandgramu na odlasku Svami Satjama u Revu …

Putovanje u Amarkantak

Maja 1958. Satjavratđi, Basanti, Manođ i Svami Narajananda iz Farhada su krenuli u Amarkantak. Svami Satjam je još uvek bio u Revi. Našli smo se na Pendara Roud stanici. Amarkantak je jedan sat udaljen odatle i išli smo tamo autobusom. Očekivali smo još neke poklonike da nam se kasnije pridruže.

Odseli smo u dharmašali u Amarkantaku. Ujutru smo otišli na kupanje u Narmadi, potom meditirali, pevali bhađane, kirtane i slušali satsange Svami Satjama. Svakog popodneva smo odlazili u šetnju po džungli, brdima i pećinama, razgledali drevne artefakte u Sonbhadri i Bhrigu Kamandalu. Svakog dana smo se šetali u Mai ki Mahima i Bagiji, i slušali priče i pripovesti iz davnina. Posle večernjeg kupanja u Narmadi sedeli bismo satima na obali reke. Posle večere Svami Satjam je zbijenim slušaocima u dharmašali držao satsang.

Iako smo se nagledali mnogih divnih brda, šuma i pećina, nedostajala je magija Himalaja. Ali smo kraj Narmade i u Mai ki mahima doživeli duboki mir i spokoj. Nedelja dana je proletela u treptaju oka. Odlučili smo da poslednji dan provedemo u razgledanju jer smo morali da krenemo za Revu narednog jutra. Uveče smo dobili poruku iz Mahasamunda da je određen dan venčanja Satjavratđijeve sestričine Kiran i da za dva dana počinju pripreme za svadbu. Zamoljeni smo da dođemo što pre.

Posle večernjeg satsanga posedali smo na pod da razgovaramo o budućim programima. „Morate oboje da idete u Mahasamund," rekao nam je Svami Satjam u maniru konačne odluke.

„Sutra ćemo ići zajedno do Bilaspura," usudila sam se da predložim. „Odatle ćemo Manođ i ja da odemo u Raipur, a potom u Nandgram. Moje stvari su tamo već spremne. Ostaću kod kuće jedan dan, narednog dana posle podne ću otići za Raipur i stići do večeri u Mahasamund da učestvujem u pripremama za venčanje. Niko neće ni primetiti da nema Satjavratđija. On mora neizostavno da ide sa tobom u Badri-Kedar kako smo se prvobitno dogovorili. Molim te povedi ga sa sobom." Posle mnogo mog moljakanja i pokušaja da ga privolim, Svamiđi je pristao na moj predlog. Još dva venčanja su bila zakazana u okrugu fabrike. Zamolila sam Svamiđija da napiše svoje blagoslove na njihovim pozivnicama za venčanje.

Sledećeg dana smo Manoď i ja otišli u Bilaspur i uhvatili voz do Raipura. Svi ostali su nastavili ka Revi preko Šahdola. U Nandgram smo stigli u dva popodne i pošto smo se našli sa prijateljima i poznanicima i proveli ceo dan kod kuće, sledećeg dana smo se vratili nazad i ugledasmo Sajavratđija koji nas čeka na stanici!

„Sinoć u Šahdolu," objašnjavao je, „Svamiđi je odjednm rekao: 'Ti moraš da ideš u Mahasamund. Tvoj zet nije živ i ako ne prisustvuješ venčanju tvoje sestričine, tvoja sestra će biti vrlo tužna i povređena. Zato te neću povesti sa mnom do Badri-Kedara ovog puta. Ti ionako moraš mnogo posla da obaviš za mene ovde.' Pošto je to rekao, Svamiđi me je poslao nazad a on sam je uhvatio voz za Revu." Takav je Svamiđi, osetljiv, osećajan i samilostan.

Iz Reve je Svami Satjam otišao u Rišikeš, Badrinath i Kedarnath sa Svami Narajananandom. Tamo je imao neka izuzetna iskustva. Vratio se sa blagoslovima božanske energije tog svetog kraja. Sa blagoslovima svog gurua otišao je na hodočašće iz Rišikeša do Ramešvarama, a odatle je u julu stigao u Nandgram i ostao sa nama nedelju dana. Nameravao je da ćaturmas provede u Farhadu, selu Svami Narajananande, koje se nalazi pet kilometara od Nandgrama na putu za Nagpur.

Pošto je započeo svoj ćaturmas, Svami Satjam je dolazio do Nandgrama svake subote uveče, držao satsange po dva dana, a onda se u ponedeljak ujutru vraćao u Farhad. Ponekad je dolazio volovskom zapregom, neki put ga je Satjavratđi doveo motorom, a onda u ponedeljak ujutru vratio nazad. Kada je bio kod nas u kući, ljudi iz fabrike i iz grada su stalno dolazili da ga vide.

Moja inicijacija

Posle daršana Ma Gange na Gangotriju, u mom umu se rodila želja da imam guru mantru. Sedeći pokraj Narmade u Amarkantaku, ta želja se ponovo pojavila i postajala je sve jača. Kada sam razgovarala sa Svami Satjamom o tome,

rekao je: „Ima samo jedan guru, a to je Svami Šivananda. Svakako dolaziš u Rišikeš, uzmi mantra dikšu i onda nastavi za Badri-Kedar."

„Ali Svami Šivananda mi je rekao da ću biti inicirana u mojoj kući," protestovala sam. Sudbina je imala nešto drugo pripremljeno za nas. Morali smo da se vratimo iz Amarkantaka i put u Badri-Kedar se nikada nije ostvario.

Počela sam da radim redovno sadhanu. Držala sam i joga časove i učila i druge da ih drže. Ali svaki put kada sam sedela u meditaciji hvatalo me je nestrpljenje i želja da imam guru mantru. Bilo je beskorisno da o tom raspravljam sa Svami Satjamom. On bi uvek isto rekao: „Svami Šivananda je jedini guru. Moraćeš ponovo da ideš u Rišikeš. Što se mene tiče, ja nikad neću postati guru ni graditi ašram. Lutaću kao duhovnik bez prebivališta dvanaest godina a onda ću možda živeti na Gangotriju." Svejedno ja sam se molila blagonaklonim božanstvima da se moja želja da dobijem od Svami Satjama guru mantru ostvari.

Svami Satjam je primio blagoslov i nalog od božanskih bića sa Himalaja. Blagoslovi Gurudeva su uvek tu, za sve što se zatraži. Svami Satjam je radio tokom ćaturmasa veliku sadhanu. Mora da je primio neku unutarnju inspiraciju ili komandu, jer kada je došao 24. avgusta, držao je predavanja i satsange dva dana kao i obično, ali pre nego što je otišao u ponedeljak ujutro rekao je: „Doći ću u četvrtak 29. u pet ujutru. Sve što treba posebno pripremi i uredi, a naročito prasad." Svi su netremice gledali u njega dok se on samo smejao. Na kraju sam ja pitala: „Šta je tako posebno oko datuma 29. da tražiš od mene da sve posebno uredim?"

„To je dan tvog ponovnog rođenja," rekao je Svami Satjam smejući se, „zato moraš sve da pozoveš."

„Ja ću sve pripremiti, ali ću tek kad ti dođeš sve postaviti i uraditi završne pripreme." To sam rekla jer nisam još bila sigurna šta namerava.

29. avgust je bio dan punog meseca, i kao što je obećao, Svami Satjam je stigao u rano jutro. Sve neophodne

pripreme su brzo dovršene, svi moji prijatelji i poznanici su pozvani i ubrzo su stigli. Neko vreme su se pevali bhađani i kirtani, a onda je počeo havan tokom kog sam dobila mantra dikšu. Petnaest minuta smo pevali bez prestanka mantru *Om Šri Ramaćandraaja Namah*. Svi su se prijatno iznenadili što mi je Svamiđi tako javno dao mantru, i ne samo to, već je rekao da ponovim mantru glasno (zajedno sa svima prisutnima).

Gospođa Rama Dandekar je prokomentarisala: „Svamiđi, uobičajeno je da se mantra šapne u uvo aspiranta prilikom inicijacije uz vrlo glasnu zvonjavu zvona i huk duvanja u školjku. Čak ni aspirant ne razume i ne čuje dobro mantru, da ne govorimo o drugima. Po prvi put u životu sada razumem i gledam stvari iz drugog ugla. U ime svih volela bih da nešto kažem. Da li bismo sve mi, ovde prisutne žene, koje nemamo gurua, isto mogle da dobijemo blagoslove i malu kao Basanti?"

„Ljudski um prima svakakve utiske, i dobre i loše," rekao je Svami Satjam, „ti utisci vremenom proizvedu posledicu. Utisci koji se prime na satsangu i ponavljanju Božjeg imena dovedu um u stanje opijenosti i uzvišenog blaženstva. Uvek kada bude neki razgovor o guruu i dikši vi ćete se setiti današnje ceremonije inicijacije." Onda je dodao: „Oni među vama koji smatraju da su primili danas dikšu zajedno sa Basanti, neka daju svoja imena Satjavratđiju. Satjavratđi će vam nabaviti male iz Rišikeša koje ću vam ja potom dati."

„Neki od prisutne gospode bi takođe želeli da dobiju tu privilegiju. Da li možemo i mi da ostavimo svoja imena?" upitao je Krišna Šankar Dev. „Mi vas ionako smatramo svojim guruom, ali zasluga za učvršćivanje ovog odnosa ide Satjavrat bhaiju i Basanti didi. Oni su u stvari most između Nandgrama i Rišikeša." Potom je dodao: „Svamiđi, Mina Dave kaže da ste vi mali Svamiđi a čika Satjavrat veliki Svamiđi, jer on malo uliva strah."

„Mina je u pravu", smejao se Svami Satjam. „Ja sam mali Svamiđi, običan duhovni radnik. Ali Satjavratđi je svakako veliki Svamiđi jer stalno planira velike programe, dan i

noć. Ponekad kada mi je dosta svega toga, zapretim da ću da odem u džunglu. Ali me on ne pušta, drži me u šakama tako čvrsto da ne mogu da se izbavim. Zato ja ovo mesto smatram mojim Sarnathom. Sada je Basanti otišla još korak dalje. Nikada nisam hteo da budem guru, ali sada kad sam to postao, umesto da dobijem jednog učenika, dobio sam ih odjednom toliko mnogo!"

Nastavio je: „Danas je vaša Basanti didi postala Ma Dharmašakti. Potrebni su joj vaši blagoslovi da može da dokaže da je dorasla svom imenu. 'Satja' i 'Dharma' će biti točkovi na kojima će leteti kočija mog joga pokreta. Neka sve nas blagoslovi Bog i Gurudev."

Dva dana smo imali inspirativne satsange sa Svamiđijem. 30. je bio Rakhi dan i svi su bili radosni i uzbuđeni. Ljudi su govorili; „Od sada nećemo ovo mesto više zvati kuća Basanti didi, već Satjadham." Na uporno insistiranje svih da ponovo dođe i održi satsang, Svami Satjam je rekao: „Osmog septembra je Svami Šivanandin rođendan. Doći ću uveče 6. septembra i vratiti se ujutru 9. septembra." Posete Svamiđija su uvek donosile radost i atmosferu proslave. Ovoga puta su se dva izuzetna događaja dešavala u vreme njegove posete. Svi su bili ispunjeni radosnim iščekivanjem. Za Svamiđijevu posetu dečaci su pripremili komični skeč, a devojčice ples Ras-garbha.

U dva po popodne 5. septembra stigao je Svami Narajanananda i rekao: „Svamiđi neće doći sutra uveče."

„Zašto neće doći?", upitala sam. „Šta je naveo kao razlog?"

„Možda se nešto naljutio. Rekao je da neće dolaziti mesec dana." Pošto je to rekao, Svami Narajanananda je otišao za Navagaon.

Nisam mogla da dokučim koji bi mogao da bude razlog za tako iznenadnu promenu Svamiđijeve odluke. Bila sam sasvim zbunjena. Na kraju sam sela pred njegovu sliku u mojoj sobi za meditaciju i upitala: „Je si li ti stvarno nešto kivan na nas Svamiđi? Pa ništa se nije desilo da izazove tako

nešto. Prošli put si rekao da ćeš doći 6. septembra. Odakle odjednom promena plana? Ti nisi samo naš guru, nego i naš otac, i kao deca mi imamo pravo da zahtevamo ono što nam s pravom pripada."

Moja prva komšinica je takođe došla kada je čula novost. Svi su bili uznemireni. Na kraju je odlučeno da se napiše pismo Svamiđiju, da saznamo pravi razlog. Hteli smo da se uverimo da to nije neki od starih svamijevih nestašluka. Pismo je napisano i poslato po radniku u fabrici.

Rad u fabrici se odvija u tri smene. Prva smena je od pola sedam ujutru do tri popodne, druga je od pola tri do deset uveče, a treća je od pola jedanaest uveče do pet ujutru. Radnici biciklima dolaze na posao iz drugih mesta udaljenih deset do dvanaest kilometara. Iz Farhada je dolazilo trideset do četrdeset radnika.

Svami Satjam je poslao odgovor po istom radniku koji je isporučio to pismo u pola četiri popodne i otišao da radi u fabriku u svojoj smeni. U pismu je Svamiđi pisao:

Dharmašakti,

Vrativši se ovamo posle tvoje inicijacije, rešio sam da ostanem ovde i da mesec dana nigde ne putujem. Stari svami ide u vašem pravcu pa sam ga zamolio da ponese ovu poruku i da jasno objasnim razloge i okolnosti. Sada počinjem da mislim da je stari napravio neku vragoliju i da se ti zbog toga veoma brineš. Ali zapamti, ja sam čovek nestalnih odluka i obećanja. Kršim ih lako kao što ih donosim…

Ja sam svuda. Telo može da bude na jednom mestu ali ja sam sve-prisutan. Nikad nemoj da sumnjaš u ovu istinu. Izvan zablude koja se zove telo, leži viđenje Atme. Doklegod tvoje oči budu videle samo telo, nećeš moći da vidiš onaj princip koji ga mu daje život.

Ima nečeg izvan mog tela, i to je razlog mog postojanja i zbog toga me drugi ljudi razumeju. To je čista svest. Ona je svuda. Ona može da poprima oblike i materijalizuje se pred tobom. To se zove ćinmaja vigraha, oblik svesti. Treba da nastojimo da gledamo iza fizičkog tela i opazimo večno, svesno biće koje je unutra. I kada se To uvidi i pojmi, onda mogu da budem sa tobom ne samo osmog dana ovog meseca, već svaki dan, ne, svaki momenat!

Ali, za to je potrebna vežba. Znati je jedna stvar, a uraditi je druga. Samo vežbanje vodi savršenstvu. Sada kada znaš put, čemu odlaganje? Počni iz ovih stopa. Satsang sa mnom mora te odvesti do atma sange, bliskog odnosa sa svojom dušom. Na tom nivou duha nema nikakvih razlika. Kada ovo znaš, onda ne možeš da budeš zaludena sa pukom fizičkom pojavom. Ako ti još bude nedostajalo moje fizičko prisustvo, onda pošalji Satjavratdija uveče 6. septembra. Napravi posebne pripreme za satsang i prasad. Do tada, pozdrav.

– Satjam

Satjavratđi je 6. uveče pošao u Farhad po Svamiđija. Mi smo ga iščekivali kao na iglama. Kada je Svamiđi konačno stigao u šest popodne, kao da je sam Bog došao, ništa manje. Mnogo ljudi se okupilo kod nas da ga dočeka. Posle puđe, bhađana, kirtana i prasada, Svami Satjam je posetio obližnje kuće. U jednoj kući je pevao bhađan i kirtan, na drugom mestu je održao predavanje, a opet na trećem je samo izmenio par lakih, prijateljskih šala. Čitave noći je išao od kuće do kuće i vodio satsange i bhađane. Svi smo ga pratili kroz noć. U četiri ujutru smo se vratili kod nas i okupali. U međuvremenu sam napravila malo vrućih pakora i čaj. Svi su ih jeli za doručak i onda smo se prošetali da dobrim delom puta otpratimo Svami Satjama.

Osnivanje ogranka Divine Life Society-a u Nandgramu

U pripremi je bio plan da se otvori ogranak Divine Life Society-a u Nandgramu. Dobili smo neophodno odobrenje iz Rišikeša sa uverenjem da ćemo do kraja meseca dobiti potrebna dokumenta i ašramsku literaturu. Posle večernjeg satsanga 8. septembra, odlučeno je da se kupi mala kuća gde će se svake nedelje održavati bhađani, kirtani i satsanzi i gde će se pokrenuti mala biblioteka. U tom centru će se organizovati i predavanja eminentnih svetih ljudi i svamija.

U oktobru su sve pripreme bile završene, Iz Rišikeša smo primili primerak osnivačkog dokumenta Divine Life Society-a, pismo sa blagoslovima Svami Šivanande i gomile knjiga, časopisa i reklamnog materijala.

Svami Satjam je tražio od nas da počnemo sa pripremama trodnevne konvencije koja će se održati u novembru. Vesti o predstojećoj konvenciji su objavljene u lokalnim dnevnim novinama i na reklamnim lecima. Na dan inauguracije Svami Satjam je govorio o Divine Life Society-u u Rišikešu i zvanično otvorio njegov ogranak u Nandgramu. Posle govora glavnog gosta Šri K.L. Šukle, pročitano je Svami Šivanandino pismo sa dobrim željama. Tom prilikom su govorili predstavnici svih vera i religija, indusi, muslimani, đaini, hrišćani, budisti. Svami Atmananda iz Ramakrišna Misije iz Raipura je isto održao predavanje. Svakoga dana su bila četiri dela programa, uključujući i jutarnji čas asana i pranajama. Svami Satjam i predstavnici različitih religija su tokom svakog segmenta programa držali predavanja. Učesnici su došli čak izdaleka, iz Durga, Bhilaija, Raipura i Gondije.

Osnovano je i joga udruženje za žene. Posle konvencije sastavljen je upravni odbor novootvorenog ogranka. Svi odbornici su bili za to da se izda časopis od deset do dvanaest stranica u kome će se objavljivati aktivnosti ovog ogranka i predstojeći Svami Satjamovi satsanzi i programi. Pošto je dobijeno odobrenje iz Rišikeš ašrama, časopis je počeo da izlazi pod imenom *Divine Life Message* (poruka božanskog

života, prim. prev.) Pošto je na brzinu pokrenuo aktivnosti novog ogranka Svami Satjam je otputovao za Bombaj.

U decembru je Svami Satjam posetio Burhanpur i Indor. Odatle se preko Khamgaona vratio u Nandgram. Nadgledao je aktivnosti ogranka Divine Life Society-a i posle satsang programa nastavio za Mahasamund. Pošto je održao tamo trodnevni program, otišao je u Raigarh, a odatle u Delhi.

Želeo je da započne izdavanje knjiga. U sledećem pismu je napisao: „Sakupi u jedan fajl sve rukopise na engleskom jeziku i daj da se prekucaju. Kada sledeći put dođem ja ću to pregledati i reći ću ti šta sledeće da radiš."

Satjavratđijev obim posla se značajno uvećao. Osim svog kancelarijskog posla, on se starao o programima i aktivnostima ogranka Divine Life Society-a, kao i o njegovoj biblioteci, organizovao je programe Svami Satjamu, vodio računa o njegovoj celokupnoj korespodenciji i klasifikovao rukopise njegovih govora. Ponovo je napravljen plan da se putuje u Badri-Kedar, za šta su obavljene sve neophodne pripreme.

Specijalni sadhana šivir

U januaru je Svami Satjam otišao u Raipur-Revu. Odatle je išao Katrasgarh i Ćapru da tamo vodi programe. Posle programa se vratio u Raipur-Revu. Planirao je da tamo provede dva meseca. Pisao nam je: „Organizuj da se povučem na osamljeno mesto u neko zabačeno selo tokom maja. Nas dvojica imamo mnogo posebne sadhane da uradimo. Svakako ćemo ići u Badri-Kedar 1960. godine. Seth Radha Kišan ima vrlo lepu baštu na usamljenom mestu u svom selu. Pokušaj da udesiš da tamo bude sadhana."

Na srećni dan Holija poslala sam Svami Satjamu venac cveća i nešto *gulala*, boje u prahu. Njegov odgovor je bio poučan:

> Primio sam tvoje pismo i poklone, ali moj Holi još nije stigao. Kada se moja sadhana okonča ja ću biti stvarno obojen. Satjavrate i Basanti, vas ću obojiti bojom crnoga

(Krišne), da ga se večno sećate. Premazaću vas bojom bhaktija, uroniti u boju sadhane, opiću vas Njegovim imenom i opraću vas vodom uspomene na Njega. Do sada sete videli samo onaj Holi u kom se boji telo, a sada obojite vaš um i da vidite zabavu!

Pathan Dhodgi, Bhagavati Babuovo selo je na kraju odabrano za sadhanu. Njegova porodica su bili stari zemljoposednici ovoga kraja i Satjavratđi je mnogo puta bio kod njega. Smešteno je u pustoj džungli, ali je samo prvih šest kilometara bilo teško preći. Leti se moglo tuda proći zapregnim kolima, ali je u kišnom periodu bilo moguće proći samo biciklom ili pešice. Bhagavati Babu je mnogo puta molio Svami Satjama da dođe kod njega. Na imanju je bio svega što je čovek mogao da poželi – velika kuća, velika svita posluge, i sve neophodne pogodnosti.

Svami Satjam je došao u pratnji samo sedmoro ljudi – Višvaprem i njen ujak Harsinghani, Satjavratđi i njegova sestra Anapurna, Basanti i njena mlađa sestra Ratna i njen prijatelj Bharati. Svami Satjam nije želeo veliku gužvu, mada će vikendima lokalni živalj biti pozvan na satsange.

Svami Satjam je u aprilu došao u Nandgram, a u maju smo otišli u selo Bhagavati Babua. Išli smo autobusom oko četrdeset pet kilometara do Bandha Bazara. Tu nas je čekalo dvoje zapregnih kola. Prošli smo oko šest kilometara kroz gustu džunglu i konačno stigli u Pathan Dhodgi. Obišli smo celu kuću i posle ručka se smestili po sobama. Zatim smo otišli u šetnju po džungli. Brežuljci i potoci su nas podsećali na Himalaje. Daleko od buke i meteža grada, ovo mesto je izgledalo kao raj ispunjen mirom i tišinom. Uveče su seljaci pevali *Ramajanu* i druge bhađane i kirtane.

Sutradan ujutru je započeo naš period povlačenja: asana, pranajama, bhađan, kirtan, đapa, dhjana i na kraju pitanja i odgovori. Posle ručka je bio odmor. Potom smo u 2 sata čitali Svami Šivanandinu knjigu *Sadhana* i imali satsang sa Svami Satjamom. Posle toga smo išli u šetnju. Posle večere je

bilo predavanje o *Giti*, *Ramajani* i *Bhagavati*. Za ta predavanja bi se okupili svi iz sela. Slušali su vrlo pažljivo i postavljali pitanja na kraju. Bili su impresionirani dubinom i širinom znanja Svami Satjama. Odmah su počeli da se ophode prema njemu kao prema svom 'ocu'. Pozivali su svoje rođake i poznanike iz obližnjih sela: „Veliki, mudri sveti čovek je došao u naše selo. Ima više od sto godina, ali izgleda kao mladić. Sâm Bog mu se javlja i daje mu sve znanje koje mu je potrebno. Morate svi doći na njegov daršan. Život će vam biti blagosloven."

Svakom od nas je sadhana počela da napreduje prema uputstvima Svami Satjama. Ja sam radila većinu asana, uključujući i siršasanu, stoj na glavi. Svami Satjam je dobro osmotrio moj stoj na glavi i rekao mi da ga radim po pet minuta. Zatim mi je rekao da radim *purasćaranu*, mantra sadhanu. Morala sam da uradim đapu od sto pedeset mala dnevno. Dao mi je detaljna uputstva kako da radim purasćaranu – koliko vremena da radim đapu, koliko da se odmaram, i tako dalje. Osvetio me je sa *ćandan tilakom* i dao mi svoj blagoslov i rekao da počnem sa purasćaranom. Prvi dan sam završila sa đapom u deset uveče. Nastavila sam sa đapom i sledeći dan. Trećeg dana mi se pojavila jedna intenzivna, plamena svetlost iz simbola koji sam vizualizovala u svojoj meditaciji. Jačina svetlosti se naizmenično pojačavala i stišavala. Ubrzo je toplina postala neizdrživa i nisam mogla da nastavim sa đapom. Četvrtog dana sveto je postalo još jače. Osećala sam veliku vrućinu i neugodnost. Odjednom me je obuzeo nalet straha. Počela sam da plačem i otišla da Svamiđiju ispričam o tome. Rekao mi je da se odmorim sat vremena i da posle toga ponovo nastavim sa vežbom. Toga dana nisam mogla da završim nijednu malu, ma koliko se upinjala. Onda mi je Svamiđi rekao da đapu radim u društvu, a ne sama. Čak i tada, čim bih zatvorila oči počela bih da doživljavam čudne stvari. Konačno je Svami Satjam rekao: „Obustavi anušthanu. Radi samo *likhit đapu*, pisanje mantre i *svadhjaju*, samoanalizu." Čak mi je i to bilo teško da radim. Počela bih da

nekontrolisano plačem čim bih krenula sa nekom vežbom. Na kraju mi je rekao da prestanem sa svime.

Jednoga dana je Višvaprem odjednom dobila visoku temperaturu. Ona je bila devojka iz grada i tako naglo razboljevanje u nepoznatoj, ruralnoj sredini ju je plašilo i onespokojavalo. „Hajde, daj mi svoju visoku temperaturu i ozdravi," povremeno bi joj Svami Satjam prigovarao. Svi su se smejali toj bezazlenoj opaski. Svami Satjam joj je takođe dao i neki homeopatski lek. Kasno uveče joj je potpuno nestala visoka temperatura!

Ali sledećeg jutra je Svami Satjam imao visoku temperaturu! Niti je mogao da otvori oči, niti da pije vode ni čaja. Nekako je Satjavratđi uspeo da ga napoji sa tri ili četiri kašike čaja, ali je on odmah sve povratio. Čak i homeopatski lek koji mu je dat. Satjavratđi je počeo da mu masira noge i stopala. Inače Svami Satjam nije nikom dozvoljavao da mu dotakne stopala, ali tog dana nije ništa rekao.

Anapurna i ja smo mislile da su ga to možda urekli seljaci. Odlučile smo da upotrebimo čili da odbijemo uroke. Ali bojale smo se da će se Satjavratđi naljutiti ako nas otkrije. Pozvala sam Satjavratđija da izađe napolje sa nekim izgovorom. U međuvremenu Anapurna je na brzinu donela malo soli i čilija i mahala njima ispred Svami Satjama i držeći sliku seljaka u umu, bacila čilije u peć. Desilo se čudo nad čudima! Ubrzo potom Svami Satjam je progovorio par rečenica po prvi put. Bile smo veoma zadovoljne sa ishodom našeg 'ekperimenta' i nastavljale smo da ga ponavljamo svakih pola sata. U međuvremenu, Svami Satjam je popio malo vode, srknuo malo čaja, uzeo neke lekove i pričao sa nama. Kada je palo veče Svamiđi je rekao: „Hajde da se malo prošetamo napolju. Vi pričajte, ja ću samo da slušam." Bili smo radosni što vidimo znake čudesnog oporavka. Pričali smo viceve, zbijali šale, pričali priče i tako zabavljali Svami Satjama. Sledećeg dana se naša rutina sadhane ponovo nastavila.

Sledećih četiri dana smo nastavili bez prekida sa redovnom đapom, dhjanom, bhađanom, kirtanom i satsangom o

Bhagavati i *Ramajani*. Posle petnaest dana sadhana se završila i svi smo se vratili u Nandgram. Narednog dana su Višvaprem i njen ujak napustili Nandgram i otišli u Bombaj.

U Nandgramu su u jeku bili maturski ispiti. Do kraja je ostalo samo par ispita. Jedna od naših poznanica Manđu Babaria je preko noći dobila visoku temperaturu. Njena majka je plačući došla kod nas: „Ostao joj je još samo poslednji ispit. Šta će biti ako ne bude mogla danas da izađe na ispit?"

„Ništa ne brini," tešio ju je Svami Satjam. „Sve će biti u redu. Dovedi je ovamo rikšom."

Devojku su doveli u našu kuću. Imala je vrlo visoku temperaturu. Svami Satjam joj je nežno šapnuo: „Daj meni svoju temperaturu. Popij malo kafe i odmah će ti biti dobro." Popodne je Svami Satjam dobio visoku temperaturu!

Svakakve misli su mi prolazile kroz glavu. U pogodnom trenutku pozvala sam na stranu Satjavratđija i rekla mu: „Svamiđi je isto to rekao Višvaprem tamo u selu. Ona se posle toga odmah oporavila a on se razboleo. Danas je opet rekao te iste reči i gledaj sad, dobio je visoku temperaturu. Morali smo sedam puta da upotrebimo čilije…" i sve sam mu ispričala.

Satjavratđi se bio jako naljutio kada je čuo za tu 'čili-magiju'. „To niste trebale da radite. Zar ti još ne uviđaš kog je kalibra Svamiđi? On će večeras već da bude bolje i do jutra će biti savršeno dobro. Sutra mu moraš ispričati o vašoj glupoj budalaštini i tražiti od njega oproštaj."

Sledeće večeri kada smo svi sedeli zajedno sve sam priznala Svamiđiju – kako smo mislile da je njegova visoka temperatura posledica kletve seljaka i kako smo bacali čilije i so u vatru sa mislima o seljacima na umu. Svami Satjam se isprva malo ljutio a onda je počeo da se smeje. „Što mi to niste onda rekle?" uzviknuo je a oči su mu se sijale koliko se zabavljao. „Voleo bih i ja da vidim i da naučim kako se hvata, i otarasi od uroka. Ja bih isto oterao mnoge duhove…"

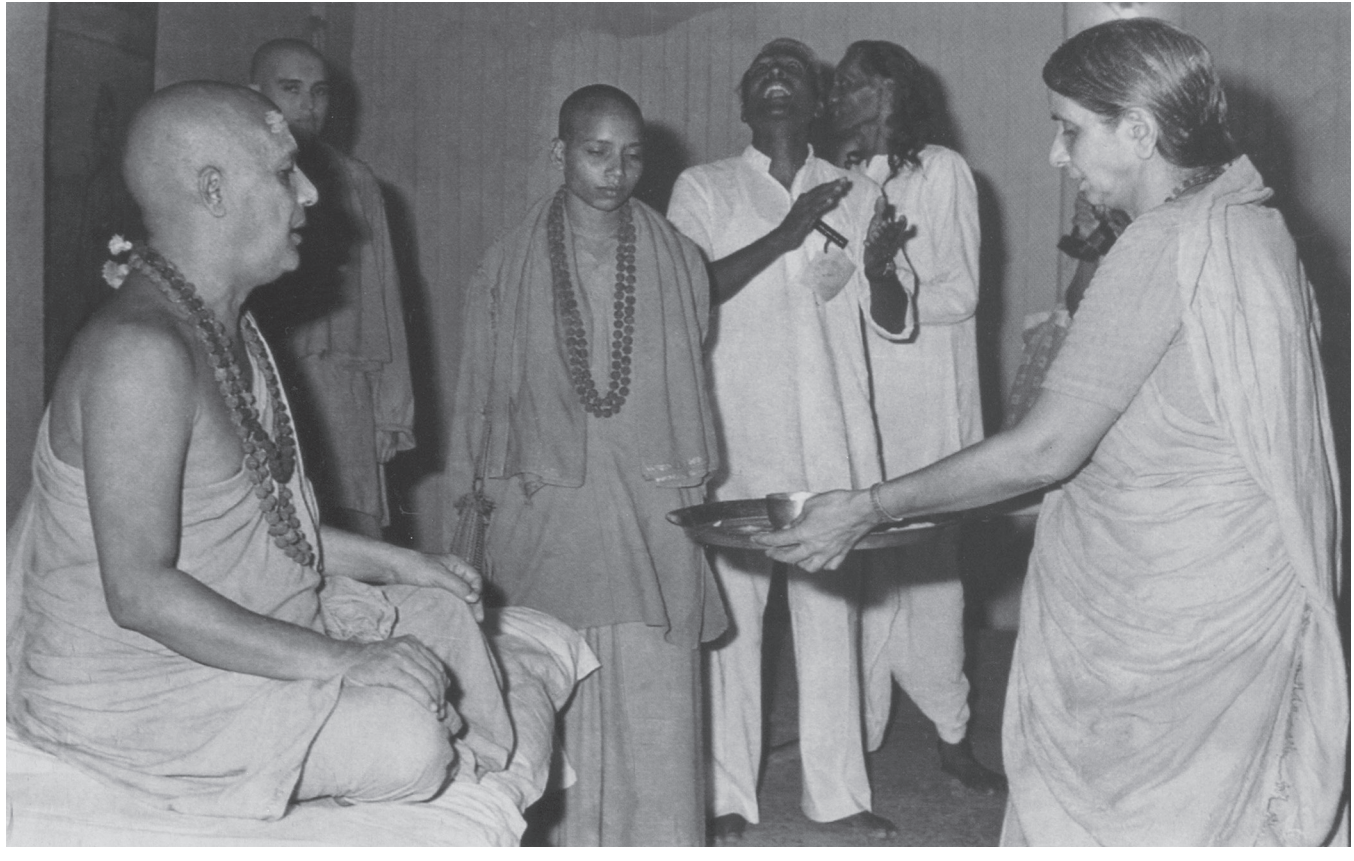
Svami Satjananda još uvek tu i tamo pominje ovaj događaj mada se on odigrao pre nekoliko decenija. „Sigurno ima





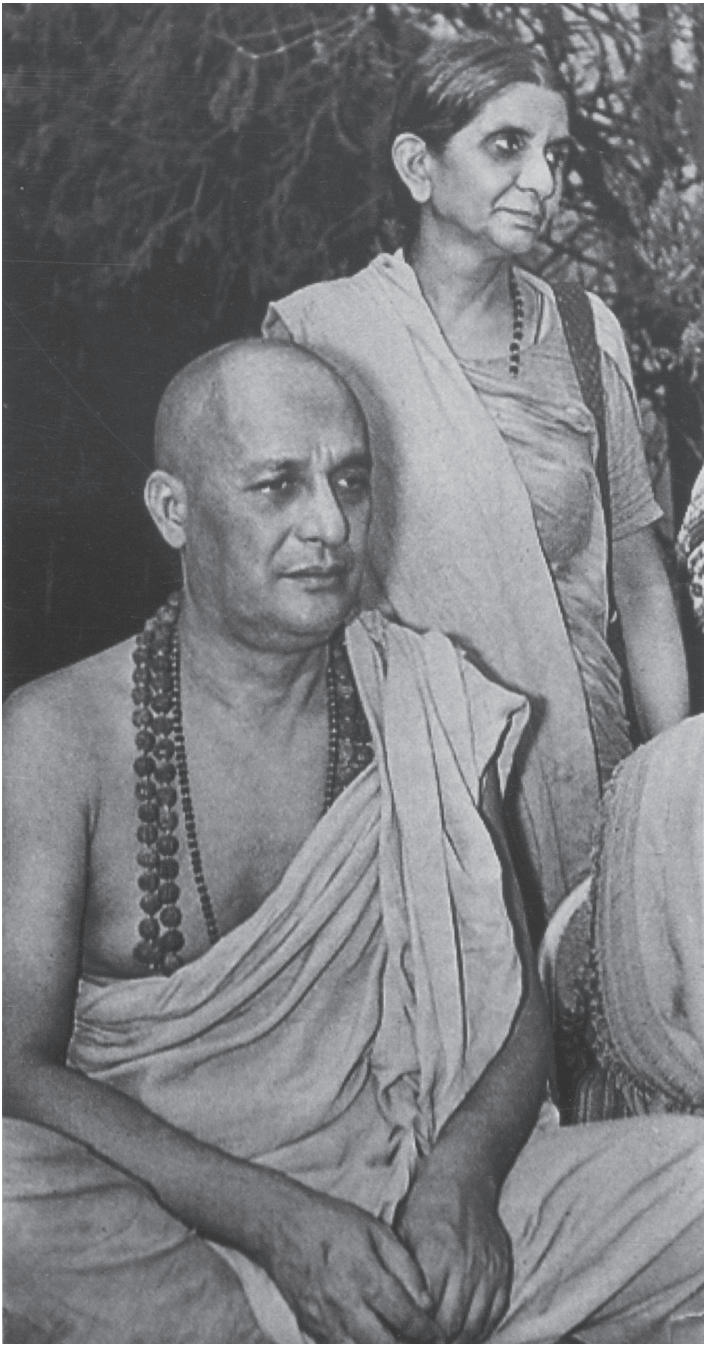












neke istine u tome šta se priča o urocima," rekao je kikoćući se. „Meni se to isto jednom dogodilo. Dharmašakti je morala da potroši mnogo čilija da ponovo ozdravim!"

Posle nedelju dana otputovao je za Mont Abu da malo predahne od strašnih letnjih vrućina. Svami Satjam je proveo detinjstvo u Almori, a zatim je mnogo godina bio u Rišikešu. Danas kada putuje preko ogromnih ravnica centralne Indije, vrućina mu mnogo smeta. U Nangramu vrelina iz okolne fabrike podigne živu u termometru još više. Zbog toga on stalno pravi planove o putovanjima na Himalaje. Ponekad pominje Gangotri, ponekad Badri-Kedar, ponekad bi išao na neko nepoznato odredište …

Ćaturmas u Bandha Bazaru

Svami Satjam je odlučio da provede predstojeći ćaturmas u Bandha Bazaru. Došao je u Nandgram jula meseca i ostao nedelju dana i za to vreme je nadgledao sve programe i aktivnosti. Prošao je kroz celokupnu prepisku i dao neophodna uputstva u vezi sa budućim programima i aktivnostima. Četiri dana pre Guru purnime Seth Radha Kišan je došao da doveze Svami Satjama. Satjavratđi mu je pravio društvo i vratio se sledećeg dana.

Ujutro, na dan Guru purnime, Satjavrat i Dharmašakti su otišli u Bandha Bazar. Put je bio veoma propao, na mnogo mesta su bili odroni i pukotine u putu kroz koje se tekli potoci i omanje rečice. Trebalo im je preko dva sata da pređu manje od pedesetak kilometara do Bandha Bazara. Seth Radha Kišanov voćnjak je bio još kilometar udaljen od sela. Usred voćnjaka je bila baštenska kućica sa dve sobe i verandama na obe strane. Bunar se nalazio u blizini kuće. Zidovi kuće su bili zastrti granama i lišćem bel drveća što joj je davalo izgled kolibe starih rišija. Baštovan i čuvar je živeo na ulazu imanja. Svami Satjam je dao sankalpu da će od *Ekadašija* da počne da radi specijalnu sadhanu. Odlučio je da četiri meseca neće nikuda ići i da će biti u mouni tokom dana. Uveče oko 6 sati će dolaziti Seth Radha Kišan i ostali, i

u to vreme će prekinuti sa mounom i održati njima satsang. Do pola devet uveče će se svi razići, a on će se ponovo vratiti mouni. Tokom prva dva meseca planirao je da jede samo voće i to jednom dnevno, a druga dva meseca će uzimati po jedan obrok dnevno.

Satjavrat i Dharmašakti su stigli u devet ujutru. Razgovarali su sa Svami Satjamom neko vreme, a onda je Dharmašakti pitala da li mogu da urade guru pađu. „Hajde da odemo na ono malo brdo iza nas," predložio je Svami Satjam. „Tamo gore na brdu ima jedan mali Hanuman hram. Možemo tamo da sedimo i razgovaramo." Brdo je bilo zaista kamenito i veliko, a na vrhu se nalazio hram sa malim pravougaonim dvorištem. U blizini se nalazilo malo jezerce. Otprilike četrdeset i pet stepenika je vodilo do hrama.

Pošto su stigli do hrama Svami Satjam je seo na stepenice, a Satjavrat i Dharmašakti su mu izveli pađu. Svami Satjam je sedeo sve vreme zatvorenih očiju. Pošto su završili pađu, seli su kraj njegovih stopala i zatvorili oči u meditaciji. Dharmašakti se tada dogodilo jedno izuzetno iskustvo. Osetila je kako blistava svetlost isijava iz Svami Satjama i razliva se po njoj celoj. Toplota te intenzivne svetlosti je učinila da se ona sva preznoji. Morala je da prekrije oči obema rukama da se odbrani od prejake svetlosti. Onda je Svamiđi prasnuo u smeh.

„Daj nam prasad," prekinuo je tišinu Satjavratđi, „svi smo gladni." Dharmašakti je primetila da je svetlost nestala čime se Svami Satjam nasmejao. Podelili su prasad i razgovarali neko vreme. Satjavrat i Dharmašakti su morali da idu u tri popodne da bi se vratili kući do pet, kada će ih sva deca željno čekati da prime Svami Satjamov prasad. Kada su kretali, Svami Satjam ih je upitao: „Vi radite svoje asane redovno, zar ne? Dobro, samo nastavite i sa siršasanom."

Svami Satjamova sadhana se nastavljala bez prekida. Satjavratđi je dolazio kod njega svake subote sa važnim pismima i fasciklama, ostajao u nedelju i vraćao se u ponedeljak ujutru.

Svakoga dana Seth Radha Kišan je dolazio oko četiri popodne sa čajem, voćem, orašastim plodovima, suvim voćem. Svami Satjam bi malo jeo, a ostalo podelio kao prasad. Tako su prošla dva meseca. Onda je počeo da uzima jedan obrok uveče. Mouna i sadhana su se nastavljali bez prekida.

U novembru je bila proslava dana kada je osnovan naš ogranak Divine Life Society-a u Nandgramu. Satjavratđi je obavio sve neophodne pripreme pošto se prethodno dogovorio sa Svami Satjamom. Kadgod bi Satjavratđi došao da ga poseti, Svami Satjam bi pitao: „Zašto nije došla i Dharmašakti?“ A Satjavratđi je odgovarao: „Pitao sam je da li hoće da pođe sa mnom, ali …“ Želela sam da dođem, ali bilo je u meni nekog oklevanja. Međutim i dalje sam nastavljala da radim asane, kao i svoje kućne poslove.

U novembru je Svami Satjam došao na proslavu prve godišnjice ogranka Divine Life Society-a koja se održala u skupštini grada. Cela proslava se održala prema prošlogodišnjem programu. Na stotine ljudi je došlo da prisustvuje. Predstavnici raznih religija besedili su o svojim verama. Satjavratđijeva sestra Anapurna je takođe došla da prisustvuje programu. Ona je shvatila celu situaciju i rekla je Svamiđiju kako se ja osećam. Svamiđi se samo slatko nasmejao …

„Da li još uvek radiš svoje asane? I siršasanu?“, zadirkivao me je. Onda mi je naložio šta da radim: „U redu, od sada radi samo pavanmuktasanu i sukh purvak pranajamu. Idi u duge šetnje ujutru i uveče. Čitaj dobre i inspirativne knjige. Razmišljaj o Kaušaljinom Rami i Jašodinom Krišni i živi odmerenim i disciplinovanim životom.” Okrenuo se ka Anapurni i rekao: „Moraćeš od januara da ostaneš sa Dharmašakti.“ Ubrzo potom je otišao za Bombaj.

Bogat blagoslovima Ma Gange i svoga Puđja Gurudeva, Svami Satjam je obasuo milošću svoju učenicu koja je čeznula da ima sina, a on sâm je izveo strogu sadhanu da prizove jedan izuzetan duh koji će primiti na svoja pleća odgovornost njegove misije i ubrzano je nastaviti i proširiti.

Uz blagoslove božanskih sila i milošću velikog gurua ta sankalpa se ostvarila…

Rođenje Svami Niranđananande

U rano jutro 14. februara 1960. predivna beba je objavila svoj dolazak na ovaj svet. U to vreme Svami Satjam je bio u Bombaju. Toga dana je rekao Višvaprem: „Onaj koga čekam je najzad stigao. Danas ćemo primiti telegram o njegovom rođenju." Svami Satjam je 20. marta došao u Nandgram. Uzeo je malog dečka u krilo, blagoslovio ga i rekao:

> Božja svetlost se spustila u vidu ovog deteta da prosvetli i najtamnije uglove ove planete. Rođen je uz pomoć najčistije, božanske sankalpe. On nije došao samo da bude tvoj voljeni sin. Došao je da ostvari veliki cilj i zadatak. Prema njemu svako od nas ima dužnost i odgovornost. On neće voleti nikakvo laskanje ni preveliko vezivanje. Moramo ga pripremiti za veliki zadatak koji je došao da preuzme na sebe, zadatak koji će obuhvatiti bezbroj drugih duša.
>
> On je oličenje božanske svetlosti i došao je već opremljen sa svim što je potrebno. Zalivajte ovu mladu biljku svetim imenom Rama, a kada dođe vreme, ovaj dragoceni cvet će širiti svetom svoj božanski miomiris. Dharmašakti, tražila si neko prikladno ime za dete i ja kažem: on je 'Niranđan' i neka tvoja mahamantra bude:
>
> *Mantra satjam, puđa satjam, satjam devo niranđanam*
> *Gurorvaakjam sadaa satjam, satjameva param padam.*

Izdavanje knjiga

Svami Satjam je ostao nekoliko dana u Nandgramu i potom je otišao u Bhilai, Raipur, Bilaspur i Raigarh. Odatle je nastavio za Bombaj. Pred kraj juna došao je u Nimgaon gde je proveo dva meseca ćaturmasa. U septembru se vratio ponovo u Nandgram. Sve pripreme za objavljivanje njegovih knjiga

su bile završene. Pregledao je pripremljene tekstove za štampu, preuredio ih malo i na kraju u oktobru 1960., prve tri knjige njegove misije su odštampane u Alahabadu u štampariji Deš Seva. Prva knjiga je bila *Lessons on Yoga, Part 1* (Lekcije o jogi - prvi deo), dvesta šezdeset strana koje su sadržale njegova pisma upućena Višvapremi i Satjavratu. Knjiga je doživela veliku popularnost. Čitaoci su imali osećaj kao da su ta pisma upućena baš njima. Druge dve knjige su bile objavljene na hindiju, *Kurukšetra ki ladai* i *Joga asana*, svaka je imala po pedeset do šezdeset strana.

Mnogi ljudi su postali učenici Svami Satjama. On je počeo sasvim sam, ali njegov karavan se samo uvećavao. Molbe za njegovim programima su pristizale iz mnogih mesta. S vremena na vreme su trodnevni ili četvorodnevni programi organizovani u gradu čelične industrije Bhilaiu. Durg, Raipur i Bilaspur su isto bila mesta u kojima su se često održavali njegovi programi. Svi su želeli da Svami Satjam sagradi ašram u njihovoj varošici ili gradu. Ali on je tu temu izbegavao. Satjavratđi je želeo da se Svami Satjam nastani u Rađnandgaonu. Čak je i kupio komad zemlje na kraju grada, na putu za Nagpur. Svami Satjam je međutim rekao: „Ja nemam želju da sada započinjem sa ašramom. Prvo ti moraš da objaviš još i još knjiga."

Čitav svet je porodica Svami Satjamu i on ne prvi razliku između prijatelja i nepoznatih ljudi. To je nalog koji mu je dao njegov guru i to je sada njegova sankalpa, da pomogne onim ljudima koji zaludno trče za opsenom sreće u ovoj pustinji od života. Sa tim ciljem na umu on vodi i brine se o svim izgubljenim dušama sa kojima dođe u kontakt.

Svet je jedna ogromna, prostrana pozornica, a čovek je sićušni glumac na njoj. Svami Satjam je jednom prilikom otišao u Raigarh posle svog programa u Bilaspuru. To je bilo negde 1956. godine. U to vreme nije znao nikoga u Raigarhu. Raigarh je grad bogatih trgovaca i biznismena. Svami Satjam je došao praznih ruku, samo sa iscepanom torbicom preko ramena. Šetao se gradom sve do kasno

popodne, ali nikom nije palo na pamet da mu se obrati. „Možda su ovde svi prezauzeti", pomislio je, „treba ja prvi da započnem konverzaciju sa nekim." Stao je ispred jedne velike radnje i glasno rekao: „Hari Om". Oholi vlasnik radnje se grubo obrecnuo na njega, ukorio ga i rekao mu da se skloni odatle. Rekavši: „Hari Om", Svami Satjam je krenuo dalje. Glad i žeđ su ga mučili, ali mu je um bio udubljen u adapa đapu.

Bila je jedna mala crkva niže niz tu ulicu. Stari sveštenik je izašao iz crkvice i ugledao mladog sanjasina koji zrači. Došao je do Svami Satjama i upitao: „Hoćeš li čaja?" „Rado", Svami Satjam je odgovorio. U blizini se nalazio mali hotel iz kog mu je otac doneo čaj i keks.

Vrlo brzo nakon toga, ime i slava Svami Satjanande su se proneli po celom regionu posredstvom novina. Pošto su čuli za njegove programe koje je održao u Šakti i Bilaspuru, ljudi iz Raigarha su pisali pismo Svami Satjamu tražeći da dođe tamo i vodi program. „Moram da idem tamo," rekao nam je Svami Satjam. „Utanači datume." Naposletku je određen datum za program. „Neću ti dopustiti da ideš tamo sam. Ići ću sa tobom," rekao je Satjavratđi. „Ne verujem ljudima Raigarha." Pošao je sa Svami Satjamom u Raigarh gde je održan veoma uspešan trodnevni program. Posle toga su ljudi Raigarha postali njegovi poklonici i učenici, i to u velikom broju i ubrzo su počeli da ga pritiskaju da sagradi tamo ašram. Svami Satjam je u početku odbijao, ali na kraju su oni pobedili i uspeli da se sazidala ašram. Igrom sudbine, ašram je bio samo par koraka udaljen od radnje, crkve i hotela gde je Svami Satjam prvi put 'okusio' Raigarh…

Kako je nadmudrio svoje protivnike

Osim ovog, još jedan interesantan događaj se desio u Nadgramu. Bilo je to u mesecu oktobru 1958. godine. Svami Satjam je u to vreme bio u selu Farhad, za vreme ćaturmasa. Predstavnici uprave Šankar Bhavan Bal Samađa su zatražili od Svami Satjama da održi predavanja 20. i 21. septembra,

u vreme festivala Ganeše, i Svami Satjam je na to pristao. Ali kada su došli po njega, rekao je: „Neću doći. Ne volim bespotrebnu raskoš i predstavu, a da ne govorim o nadmetanju iz sujete. Na to su se svi ovi programi sveli. Ako odem tamo možda ću reći neke stvari koje će uzburkati atmosferu i uznemiriti ljude. Zato bolje da ni ne idem." I nije ni otišao.

Za vreme Navaratrija, Durginog praznika, kada su ljudi iz Bal Samađa ponovo došli da ga mole, Svami Satjam je pristao da održi predavanje. Pošto su se dogovorili oko datuma, događaj je masovno oglašavan. Svami Satjam je došao ugovorene večeri i pošto je obišao sve 'Navaratri raskošne postavke' koje su bile po celom gradu, stigao je u Šankar Bhavan. Okupila se ogromna gužva ljudi koji su čekali ispred Šankar Bhavana da čuju njegovo predavanje. Predavanje je počelo u 9 uveče. Sigurno je bilo više od dvadeset hiljada ljudi. Svi su sa velikom pažnjom slušali Svamiđija.

Tokom svog govora Svami Satjam je postepeno došao do teme koja mu je bila na srcu:

> „Danas svet bezglavo trči za razmetljivim predstavama i čak uvlači i bogove i boginje u tu ludačku trku. Ophodite se prema Durgi kao prema Svetoj Majci, ali ni ne trepnete da uludo potrošite deset, dvanaest hiljada rupija na nepotrebnu raskoš i dekoraciju. Majka ni malo ne voli takav sjaj i velelepnost. U njenim očima su sva deca jednaka. Ona želi da svi žive zajedno i da međusobno dele ono što imaju. Bacate silni novac samo da se pokažete, nadmećete, radite to zbog svog ugleda i imena, dok živu Durgu ignorišete i vređate. Moja Durga luta u ritama, radi teške fizičke poslove da preživi, skuplja kravlju balegu po ulicama za ogrev da bi mogla da skuva jedan jedini obrok koji će imati tokom dana, i na kraju dana je prezire i ismeva isto to društvo koje ona služi! Majka kaže: „Ne treba meni ovaj luksuzni spektakl, ni ukrašavanje, umesto toga učinite nešto za ovu nesrećnu ženu…"

Ljudi su bili jako pogođeni Svamiđijevim govorom. Ali neki uskogrudi ljudi i nekoliko sujetnih pandita nisu voleli Svamiđijeve opaske i izrazili su svoje negodovanje. Usledio je argument u korist Svamiđija na čiju stranu je stao jedan plahoviti mladić. Na kraju su panditi izazvali Svamiđija na raspravu o ovoj temi prema starim duhovnim knjigama. „Dobro", rekao je Svami Satjam, „razgovaraćemo o ovome sutra."

Sledećeg dana održale su se velike pripreme za predstojeću debatu koje je bila na veliko promovisana. Podignuta je velika bina sa zvučnicima na sve strane, tako da ljudi iz daleka mogu da slušaju raspravu. Do večeri se bilo okupilo oko trideset ili trideset pet hiljada ljudi. U devet uveče je program počeo. Panditi su počeli da izlažu svoje argumente sa izjavama kao što je: „To i to piše u tom odeljku Veda," i slično. Svami Satjam je odgovorio: „Da, tačno. Ali zar ne piše isto i ovo…" i onda bi on pojasnio svoje stanovište na tako jednostavnom i razumljivom sanskritu da su svi prisutni ostali nemi i u neverici. Govorio je sa velikim autoritetom, naširoko je citirao Vede, Upanišade, Purane, *Bhagavatu*, *Gitu* i *Ramajanu*. Kada su se suočili sa uverljivim i neoborivim argumentima i njegovim vladanjem klasičnim sanskritom, panditi su počeli da se kolebaju i uzmiču. Rasprava je trajala sigurno sat i po, posle čega su se panditi predali. Objavili su da rado prihvataju poraz od Svami Satjanande, sjajnog učenika Svami Šivanande i poklonili su se njegovim stopalima.

Svami Satjam je skromno odgovorio: „Ja sam samo dete pred takvim učenim govornicima kao što ste vi." „U svakom slučaju, božja volja pobeđuje. Pun poštovanja nudim svoj naklon stopalima svih mojih poštovanih 'oponenata'."

Vazduhom se prolomilo pobedonosno klicanje i čuli su se uzvici odobravanja. Deca i odrasli su jednako skakali od radosti. Svami Satjam je počeo da peva bađan *Agara Bam* a deca su počela sa žustrim Tandava plesom, a onda su svi poskočili i igrali. Koji je to bio prizor!

Svami Satjananda je sa decom bio dete, bio je ozbiljan sa odraslima, nesebični karma jogi sa siromašnim i nepismenim

seljacima, jednostavan i praktičan sa običnim ljudima i mislilac i govornik prve klase sa učenim ljudima. Sa poklonicima je bio bhađan-kirtan *samrat* ili majstor bogoljubne pesme, a sa sadhakama ostvareni jogaćarja. Za izgubljene duše ovog sveta, bio je svetionik koje ih navodi, koji zna dobro sva tri vremenska perioda kao linije na svom dlanu. On više voli da bude u pozadini i da nema ni ugled ni slavu, ali je prvi da ukaže drugima poštovanje i čast. Njegovo učenje je neizmerno i duboko, ali još je od toga vredniji njegov žar za služenjem i njegovi neumorni napori da uzdigne druge ljude. Procenjujući potrebe i zahteve sadašnjeg društva, oblikovao je svoj život tako da jednostavno i lako osvaja svačije srce. Za njega su i deca i stari, i muškarci i žene - svi utelovljenje Apsolutnog Boga. U svakome vidi jedan isti duh i ne pravi nikakvu razliku među ljudima. Kao što majka jednako voli svoju decu, tako je Svami Satjanandina ljubav nepristrasna i univerzalna.

U novembru je Svami Satjam putovao u Gondiju na petodnevni program. Odatle je pošao u Bombaj, ali je na putu do Bombaja održao dvodnevne programe u Nagpuru i Amravatiju. U Bombaju je ostao dva meseca gde je vodio programe na mnogo različitih mesta, tako da su ljudi iz Bombaja odlučili da objave zbirku njegovih satsanga koje je održao.

Svami Satjam se vratio u Nandgram, pregledao sve fajlove je i rekao: „Od sada ćemo morati neprestano da izdajemo knjige. Trebalo bi sada da imamo našu sopstvenu štampariju. Ti vrlo dobro znaš sa kojim se teškoćama suočavamo da bismo knjige štampali u Alahabadu. Štamparija sada treba da bude naš glavni prioritet."

Satjavratđi je odgovorio: „Ako je to tvoja volja, ona će se pouzdano obistiniti."

Lutanja po Biharu

Svami Satjam je posetio Bihar u januaru 1961. Održao je program u Ćapri i posle toga ostao tamo mesec dana i držao programe po okolnim mestima. Odatle se vratio ponovo u Mungir…

U prvim danima kada je počeo da dolazi u Mungir odsedao je u kući jednog poklonika u Lal Darvađi. Kasnije počeo da odseda u Raibahadur Kedarnath Goenkinom Ananda Bhavanu, prelepom istorijskom imanju. Sazidao ga je pre mnogo vekova lokalni kralj Mir Kasim kao vilu za odmor izuzetne arhitekture. Oko vile su bašte sa drvećem punim voća, negovani travnjaci i razne vrste egzotičnih biljaka i drveća. Vredi videti prirodne lepote tog mesta.

Ali tamo ima nešto drugo što čini to mesto zaista izuzetnim. Ušuškan između drveća, leja cveća i fontana, nalazi se mali četvrtasti plato sa stolicama i klupama za ugodno opuštanje i uživanje. Neposredno ispod tog mesta teče moćna Ganga kao da ljubi bedeme ovog zdanja. Reka je na tom mestu veoma široka. Kada sedite na tom mestu vidite iznad plavo nebo, plavu vodu ispod, gde god da pogledate samo to vidite. Tu možete da sedite satima a da se ne zasitite tog lepog prizora.

To mesto koje oduzima dah, udaljeno od gradske vreve i meteža, bilo je priraslo srcu Svami Satjanande. Na tom mestu je on sačinio knjižicu bhađana *Siddha Prarthana*, koja je posle štampana u Alahabadu. Kadgod je Svami Satjananda došao u Bihar, ljubav i prijateljstvo Goenkađija i lepota Ananda Bhavana, uvek su ga privukli da dođe u Mungir i on je dolazio i ostajao tu po nekoliko dana. Sada se ta lista privlačnosti Mungira uvećala za jednu nova stvar, a to je Karna Ćaura. Odlazio je tamo kadgod je poželeo bilo to ujutro, popodne ili veče, i uvek bi tamo bio imao neka posebna iskustva.

Kadgod je boravio u Mungiru uvek je odlazio na Karna Ćauru i sedeo na tom drevnom platou, Nekada je meditirao, a nekada bi i spavao na platou. Ponekad je imao vizije koje bi ga skroz uzdrmale, ali se i pored toga uvek vraćao na to mesto.

Goenkađi je želeo da se Svamiđi nastani u Mungiru. Uvek bi mu govorio: „Molim te ostani u ovom gradu koji je blagosloven sa *utarvahini*, odnosno sa Gangom koja teče ka severu. Ako poželiš mi ćemo sagraditi i ašram za tebe." Na to

je Svami Satjananda uvek odgovarao: „Ja ne želim da sagradim ašram. Ali kad god budem došao u Mungir svakako ću odsedati u Ananda Bhavanu."

U Bagalupuru je odsedao u Šiva Bhavanu. Gospođa Adhjavati Sahaj je poznavala Svami Satjama još dok je bio u Rišikešu i svi u njenoj porodici su ga veoma poštovali. Mnogi članovi njene porodice su uzeli mantra inicijaciju od Svamiđija, uključujući i gospođu Sušilu Sahaj, dr B.L. Prasada i gospođu Hemlatu Prasad, takođe bliske poklonike koji su pomagali na sve moguće načine.

U Ćapri je Svamiđi boravio kod Kailaspati Narajana, posvećenog učenika koji je kasnije izdao knjigu njegovih satsanga. Iz Mungira je Svami Satjam putovao u Bhagalpur, Ćapru, Katrasgarh, Sitamarhi, Patnu i u druga mesta gde je držao satsang programe, a onda bi se ponovo vraćao u Mungir.

Promena u srcu oholog Thakura

Učenike i poklonike Svami Satjanande možete naći svuda. Njegova ličnost je takva da ko god ga sretne ili prisustvuje njegovom satsangu makar samo jednom, ne može ga zaboraviti za ceo život. Čak i ateista ili tvrdokorni protivnik Svamiđijevih pogleda, pošto ga upozna, taj se preobrazi u velikog poklonika. Ispričaću vam jedan događaj koji pokazuje ovu stranu Svamiđijeve ličnosti…

Postoji jedno malo selo po imenu Raipur u okrugu Reva. Celo selo živi u strahu od zemljoposednika Thakura Ravinandana Singha. Njegov mlađi brat Narendra Singh je bio major u vojsci i on je tokom Svamiđijevih dana u Rišikešu imao nameštenje u Delhiju. Redovno je dolazio u Rišikeš i tamo se sastajao sa Svami Satjamom koga je veoma cenio. Radio je mnogo lične sadhane i često je pisao pisma Svami Satjamu tražeći savete i dalja uputstva. Međutim, imao je jedan zahtev za Svamiđija od koga nije mogao da odustane: „Ako ikada dođeš u Revu, molim te poseti selo mojih predaka. Čitav kraj je vrlo nazadan i zastareo. Tvoje prisustvo će

svakako doneti neku pozitivnu promenu u moju porodicu a i u celo selo.“

Kada je Svamiđi posetio Revu 1959. odlučio je da ode i u to selo Raipur. Čim je kročio u selo meštani su ga upozorili: „Mahatmađi, molim vas, vratite se odakle ste došli. Može se desiti da naš despotski veleposednik Thakur posegne za čak i oskudnom imovinom koju sadhu i sanjasin ima.“

„Ja sam baš došao da posetim Thakurov dom,” odgovorio je Svamiđi. „Molim vas pokažite mi put.“

Seljani su ga preklinjali: „Molim vas nemojte da idete tamo. Sigurno ćete doživeti uvrede i poniženje. Jednom je sadhu prišao Takhuru sa svojom kravom vezanom za uže. Thakur mu je istrgao uže iz ruku, oteo kravu, a kada se ovaj pobunio dobro ga izvređao i izbacio ga iz sela. Uvek nosi pušku sa sobom. Čak su se i prosjaci plašili da mu priđu. Zato, Maharađ, odustanite od ideje da idete kod tog grubijana.”

„U tom slučaju,“ rekao je Svami Satjananda sa osmehom, „ja svakako moram da ga upoznam.“ Rekavši to, uputio se ka njegovoj kapiji.

Prilikom prvog susreta Thakurovo ponašanje prema Svami Satjanandi je bilo u najmanju ruku indiferentno. Na kraju je rekao: „Pošto vas je moj mlađi brat poslao, zamoliću vas da ostanete jedan dan u mojoj kući.” Thakur Ravinandan Singh je imao prijatelja Dharmadas Mišru, koji je bio načelnik policije u penziji. Toga dana su dva prijatelja imala satsang sa Svamiđijem. Kada se sledećeg dana Svamiđi spremao da pođe, Thakur mu je rekao: „Maharađ, ostanite još dan ili dva.“

Svamiđi mu je rekao: „Moj guru mi je naredio da imam sastsang sa svima, i onima na visokom položaju kao i na niskom, sa bogatima i siromašnima. Zato ću ja ostati u obližnjem hramu i imati satsang sa meštanima sela tamo.”

„Pa dobro, u tom slučaju ja pozivam sve seljane u moj dom, ali vi morate da ostanete u mojoj kući,“ odlučno je rekao Thakur.

Kada su bili pozvani na Svamiđijev satsang, nekoliko seljaka je došlo drhteći od straha. Što se tiče Svamiđijevog odlaska, on je stalno bio odlagan, tako da je ostao u Thakurovoj kući skoro mesec dana. Polako su seljaci počeli da prisustvuju Svamiđijevim satsanzima u sve većem broju.

Thakur je voleo *bhang* koji se svakoga dana spremao za njega. Purda običaja se tako strogo pridržavalo u toj oblasti, da ne samo smrtnici, već ni zrak sunca nije smeo da baci pogled na lice ženskog življa u domaćinstvu. Tradicija oružja je bila tako okorela u ovom kraju da su čak i žene nosile revolvere. Dečačići su nosili pištolje u školu. Devojčice, naravno, nisu uopšte išle u školu.

Thakurova porodica je bila izuzetno bogata, ali su bili tako pohlepni da su svakog monsuna iznosili sve 'zlato, srebro i novac' da se suši na suncu od bojazni da ne istruli od vlage! Pre iznošenja na sunce, ceo sanduk bi prvo izmerili, a potom ga merili ponovo pre nego što ga vrate na mesto. Ako bi sluge izvestile da se težina smanjila za stotinak grama, to se smatralo prihvatljivim. Ukoliko su naveli da je težina ostala ista, Thakur bi rekao: „Nije se dobro osušilo, sutra iznesite sve opet na sunce!"

Thakur je bio preterano predostrožan kada je trebalo negde da putuje. Kada je trebalo da ode do obližnjeg sela, petnaest kilometara udaljenog, obavljane su velike pripreme za njegov put. Bhang je bio pripravljen, slon je bio spreman da ponese Thakura i mnogo ljudi je bilo u pratnji. Kada su shvatili da su putovali osamnaest kilometara i premašili svoje odredište, onda su podigli šatore i uživali u hrani, piću i bhangu do kasno u noć, posle čega su se vratili kući. Sledećeg dana su ponovo obavljali preobilne pripreme, ali ovoga puta su bili obazrivi pa su zapitkivali putem mnogo ljudi, da bi stigli pravo na željeno mesto. Takve su bile čudne navike Thakura!

Satsanzi Svami Satjanande su doveli do velike promene u Thakurovom domaćinstvu. Počele si i žene da prisustvuju satsanzima, devojčice su krenule u školu, a siromašni meštani sela su počeli da budu pozivani na satsange. Thakur je s

vremena na vreme pomogao nekoj siromašnoj osobi, nekom u nevolji. Onoga dana kada je Svami Satjananda konačno odlazio, Thakur mu je dao petsto rupija.

„Ne mogu to da prihvatim", rekao je Svamiđi. „Kao sanjasin jedino želim da drugi razumeju moje učenje i pokušaju da žive u skladu sa njim, u miru, bratstvu i skladu. Vi ste mi dali hranu i odeću i siguran sam da ćete mi obezbediti i kartu za moj put. Šta će mi onda ovaj novac?"

Thakur je izvadio revolver i uperio ga pravo u Svamiđija. „Maharađ", rekao je, „ja sam mnoge opljačkao preteći im pištoljem. Šta da kažem o sadhuima, kad ni prosjake nisam poštedeo. Sada ću te ovim pištoljem prisiliti da uzmeš pare. Po prvi put u svom životu ja nešto dajem, a ne uzimam. Ako ne uzmeš, upucaću te."

Svamiđi se smejao dok su se dve Ganga-Jamuna reke suza slivale niz Thakurovo lice…

Tada je Svami Satjananda rekao: „Dobro, prihvatam tvoj prilog. Molim te pošalji to Satjavratđiju, jer on vodi brigu o svim mojim poslovima, troškovima i o izdavanju knjiga. Koliko god da pošalješ tamo, biće od pomoći mojoj misiju."

Eto do kakve je promene Svami Satjam doveo u srcima Thakura Ravinandana Singha i njegovog prijatelja Dharmadas Mišre. On koji je pre bio strah i trepet u selu, postao je svima kao član porodice. Kasnije je Dharmadas Mišra došao u Mungir ašram i naposletku, januara 1965. uzeo inicijaciju u sanjasu.

Osnivanje Međunarodnog joga pokreta (International Yoga Fellowship)

Prvi rođendan Svami Niranđana proslavljen je 14. februara 1961. Njegova fotografija napravljena tog dana ispala je zaista lepo. Kopija je poslata Svami Satjanandi. Dva meseca kasnije dobili smo paket sa kopijama njegovih najnovijih knjiga, *Yoga Nidra* i *The Science of Pranayama*. Bili smo oduševljeni kada smo ugledali upravo tu fotografiju štampanu u knjizi, pod sledećim naslovom:

Silazak velikog učenika, kome je sudbina da oživi indijsku duhovnu kulturu i predvodi renesansu joge.

Godine 1961, Svami Satjam je vodio mnoge programe u Biharu. Između različitih programa, boravio je u Ananda Bhavanu i radio na mnogim knjigama. Jedna od njih bila je prevod *Lessons on Yoga* na hindi pod nazivom *Yoga Sadhana*, prvi deo. Istovremeno, sakupljana su pisma za *Yoga Sadhana*, drugi deo. Programi su takođe održani u Bombaju, Amravatiju, Nandgramu, Bhilaiju, Bilaspuru, Raigarhu i Kalkuti. Poklonici iz Bombaja sabrali su Svamiđijeve satsange na engleskom u četiri knjige koje su bile spremne za štampu.

U januaru 1962. Svami Satjam je stigao u Nandgram. Imao je unutrašnji poriv da započne organizovani pokret. Posle konsultacija sa Satjavratđijem, doneo je odluku. Sazvan je sastanak 9. januara na koji su pozvani zapaženi pisac dr Baldev Prasad Mišra, ministar prihoda K.L. Šukla i druge istaknute ličnosti. Svami Satjam je obrazložio motivaciju i viziju koja stoji iza stvaranja Međunarodnog joga pokreta. Jednoglasno je dogovoreno da se pripremi sva potrebna dokumentacija za ovu organizaciju i odmah počnu da se sprovode njeni ciljevi i stremljenja.

Na sledećem sastanku sazvanom 15. januara, Svami Satjam je rekao: „Stiže *šivir* u Nagpuru, posle čega moram da idem u Bombaj. Mnoge knjige su spremne za objavljivanje tamo. Osam knjiga na engleskom: *Satyam Speaks, Words of Satyam, The Practice of Trataka, Yoga Chudamani Upanishads, Yogashakti speaks, Steps to Yoga, Yoga Initiation Papers i Pawanmuktasana,* dok se u Bhagalpuru, Ćapri i Mungiru pripremaju knjige na hindiju: *Yoga Sadhana (1. i 2. deo), Amarsangeet, Surya Namaskara i Yogasana Mudra Bandha*. Sve knjige će kasnije biti poslate u Nandgram na štampanje, gde će se njima baviti Satjananda izdavačko društvo (Satyananda Publication Trust), Nandgram". Odlučeno je da će Satjavratđi biti sekretar Satjananda izdavačkog društva i da će ga registrovati u najskorijem roku.

Sledeći sastanak u vezi sa Međunarodnim joga pokretom je održan 25. februara i tada su propisno izabrani članovi odbora. Svami Satijam je objasnio kako treba da se završi neophodna papirologija i kako različite aktivnosti pokreta treba da se sprovedu. Nakon što je sve detaljno objasnio, rekao je: „Satjavratđi će takođe morati da počne sa pripremama novog postrojenja za štampu. Već sada se štampa toliko knjiga, ko zna koliko će biti štampano u budućnosti. Temelj naše misije počiva upravo na ovim knjigama. Takođe sam dobio inspiraciju i ideju u vezi sa joga časopisom. Satjavrat i Dharmašakti će morati da preuzmu sve ove odgovornosti".

„Život je kao ruža", dodao je on. „Da biste stigli do ruže, morate da se probijete kroz trnje. Život je kao dragulj na glavi kobre. Da bi dobio dragulj, čovek mora da se uhvati u koštac sa zmijom. Život je kao sandalovina. Da bismo dobili mirisno drvo, treba pažljivo da isečemo grane, a da ne uznemirimo zmije otrovnice koje leže obmotane oko njih. Ovo je put britve koji i ovo dvoje moraju da slede. U ovo doba, transcendentalno iskustvo može lakše da dosegne porodični čovek nego sanjasin".

Nakon što je naveo sve buduće aktivnosti i rekao koje sve firme treba da kontaktiramo u vezi sa mašinama za štampu, Svami Satjam je otišao za Bihar. Od 24. do 30. marta boravio je u Sitamarhiju, nakon čega se vratio u Nandgram. Formalnosti u vezi sa registracijom Međunarodnog joga pokreta bile su tada već obavljene. Pogledao je relevantnu dokumentaciju, dao uputstva u vezi sa narednom fazom misije i stvorivši inspirativnu i radosnu atmosferu, otišao je u Nagpur. Iz Nagpura je krenuo za Bombaj, gde je ostao do kraja aprila. Početkom maja, vratio se u Nandgram.

Napisao je pismo Svami Šivanandi u kojem ga je obavestio o osnivanju Međunarodnog joga pokreta i tražio njegove blagoslove za uspeh misije. Ubrzo je stiglo blagodarno pismo od Svami Šivanande:

Božanska Dušo

Pozdrav!

Šaljem najsrdačnije čestitke svima vama za osnivanje Međunarodnog joga pokreta. Neka Svemogući Bog podari potpuni uspeh ovoj plemenitoj misiji. Šaljem prasad Gospoda Višvanatha za isto.

Duhovni mir je obeležje indijske civilizacije. To je božanski kvalitet, vezan za carstvo duše. Ovaj spokoj cveta u čistom srcu. Bilo da to zovete spokoj ili oslobođenje, duša ili Bog, to je jedno te isto. Ovaj mir se može postići kroz meditaciju, predanost, đapu i molitvu.

Nemoguće je pronaći mir sticanjem bogatstva ili drugih svetovnih predmeta. Onaj ko se odrekne strasti i želja dostiže večni mir.

Uklonite mržnju, pohlepu, zabludu, sebičnost i ljubomoru koje su duboko usađene u ljudsko društvo i širite poruku unutrašnjeg mira. Samo unutrašnji mir može dovesti do mira u svetu. Samo to je istinsko služenje čovečanstvu. Neka vam je Bog u pomoći i neka vam pruži potporu u velikom zadatku koji je pred vama.

Sa verom, ljubavlju i Om
Svami Šivananda Sarasvati

Divine Life Society
Šivananda Nagar (Rišikeš)

Sa dobijanjem blagoslova velikog gurua, aktivnosti misije ozbiljno su započele. Svi su bili silno inspirisani i oduševljeni idealima pokreta.

Ćaturmas u Ananda Bhavanu, Mungir

Svami Satjam došao je za ćaturmas u Mungir. Kad god je bio u Mungiru, boravio je u Ananda Bhavanu. Pored impozantnog zdanja glavne zgrade u Ananda Bhavanu, postoji i manja građevina, Gol Kothi, opremljena svim pogodnostima. Odlučio je da za vreme ćaturmasa boravi u njoj. Tiho,

osamljeno okruženje ovog mesta mu je sasvim odgovaralo. U tom starom kompleksu prožetom istorijom nisu se usuđivali da borave ni noćni stražari. Do jedanaest uveče stražari bi zaključali sve zgrade, dali ključeve Svami Satjamu i napustili posed. Vraćali su se tek u pet ujutro sledećeg dana.

U to vreme Svami Satjam je praktikovao tešku sadhanu. Samo jednom dnevno je jeo voće. Započeo je sa komplikovanim hatha joga delom sadhane. Noći su bile potpuno mirne i tihe, sa visokim, olistalim drvećem svuda okolo, zgradom Ananda Bhavana tačno u sredini, nalik brodu, i manjim Gol Kothijem odmah pored. Cela priroda je utihnula, osim zvukova talasa Gange koji su nežno zapljuskivali obalu. U ovom povoljnom okruženju, Svami Satjam je sasvim uronio u svoju sadhanu, ponekad radeći đapu celu noć.

Jedne noći, Svami Satjam je čuo da neko pleše uz pratnju nekakve glasne muzike. Pomislio je da je posluga, koja obično odlazi noću, to veče dovela plesačicu. Otišao je do njihovih soba da utvrdi o čemu se radi, ali sobe su bile zaključane. Ipak, mogao je da čuje zvuke melodične rage Basant Bahara. „Ovaj bungalov je nekada pripadao Mir Kasimu", reče u sebi. „Možda je neki kralj ili plemić ubio devojku plesačicu i njen duh još uvek luta ovuda." Pažljivo je slušao muziku. Zvučala je stvarna i živa. Melodija, harmonija i ritam su bili veoma prijatni za uši i nastavio je da sluša.

Ovu muziku je čuo mnogo puta tokom svog boravka u Ananda Bhavanu. Ali mu to nikada nije smetalo i uspešno je dovršio svoju sadhanu. Nakon toga, Svami Satjam se preselio u veću zgradu. Danju je tamo bilo oko osam ili deset baštovana i stražara. Ljudi su dolazili da šetaju prelepim baštama. Često bi navratili i Goenkađi i njegova porodica, ali niko nije ostajao tamo da prenoći. Niko se nije odvažio da noći ni blizu tog mesta, a kamoli da boravi tamo. U to vreme Mungir je bio retko naseljen. U blizini je takođe bila mrtvačnica, što je bio još jedan razlog zašto su ljudi zazirali od tog mesta. Nazivali su ga „ukleta kuća" i potpuno ga izbegavali noću.

Ali Svami Satjam je veoma voleo ovo mesto. Njegovo omiljeno mesto bilo je u zadnjem delu imanja, blizu Gange, gde su se ljudi čak i tokom dana plašili da idu. Često je sedeo tamo uživajući u spokojnom miru majke prirode, daleko od muka i briga užurbanog sveta.

Čudni događaji počeli su takođe da se odvijaju i u glavnoj zgradi. Mnogo puta bi Svami Satjam čuo nekoga kako broji novčiće u susednoj prostoriji. Znao je da tamo nije bilo nikoga, jer su vrata bila zabravljena i zaključana, a ključ je bio kod njega. Bilo je i drugih neobjašnjivih incidenata. Dok je noću radio sadhanu i anušthan, činilo se da mnogo ptica leti svuda po sobi. Svami Satjam nikada nije obraćao mnogo pažnje na ove pojave. Boravio je u Ananda Bhavanu mnogo puta i ovi događaji su se dešavali samo kada je radio rigoroznu sadhanu. Bili to duhovi ili sidhiji dobijeni od sadhane, Svami Satjam nije mario i potpuno ih ignorišući, nastavljao je sa sadhanom.

„Jedan deo moje ličnosti uvek je bio intelektualan", rekao je Svami Satjam. „Još od detinjstva imao sam izražen istraživački i analitički duh. U ašramu mog gurua, iako sam većinu vremena provodio u karma jogi, ipak sam pronalazio vremena za proučavanje klasičnih sistema filozofije i sadhane. Moja omiljena filozofija je samkhja. Mora da sam pročitao sve što može da se pročita o različitim religijama i filozofijama sveta".

„Kad god sam sreo svog guru bhaija Svami Ćidanandu, koga najviše cenim, prvo što bi rekao bilo je: 'Neću da se raspravljam s tobom, Satjam, uvek si u pravu'. Isto to je govorio i Svami Venkatešananda. Dan danas me moji guru bhaiji smatraju intelektualcem sklonim raspravama. Zbog ove crte moje ličnosti, strah i bojazan ne utiču na mene. Ja imam svoj način razmišljanja o stvarima."

Takva je priroda velikih ličnosti…

U međuvremenu, B.N.C. fabrika u Nandgramu već nekolicinu meseci je bio zatvoren. Za ponovno pokretanje fabrike nije bilo nade u bliskoj budućnosti. Vlasnik je živeo u Kalkuti,

a postrojenjem su upravljali sin i zet. Ostale važne administrativne pozicije popunili su rođaci i prijatelji. Kada vlasnici više nisu mogli da vode fabriku kako treba, ugasili su je. Radnici obezbeđenja su i dalje dolazili u kancelariju, ali je pet hiljada radnika bilo otpušteno. Borba se vodila između sindikata i uprave. Lokalni političari su dolivali ulje na vatru tako što su podstrekivali radnike.

Sadhana šivir u Rađgiru

U oktobru 1962. su poklonici iz Bhagalpura organizovali dvonedeljni sadhana šivir u Rađgiru na kome su prisustvovali sadhake iz Ćapre, Bombaja i Bhagalpura. Satjavrat i Dharmašakti su došli iz Nandgrama da prisustvuju sadhana programu. Poveli su i Niranđana koji je tad imao godinu i po dana. Rađgir je mesto koje vredi videti zbog njegovih prirodnih lepota i drevne istorije. Gospod Budha ga je vrlo često posećivao. Neko vreme je živeo na obližnjoj Gridhakut planini. Postoji mnogo pećina i vihara još iz vremena budizma. Čarobni slapovi, brda i termalni izvori zaista oduzimaju dah. U doba Mahabharate ovo je bio glavni grad kralja Đarasandha, a Gospod Krišna je tu dolazio sa Arđunom i Bhimom.

Redovni program šivira se sastojao od: sadhane, satsanga, predavanja, okrepljujućih kupanja u termalnim izvorima i dugih šetnji u lepoj prirodi. Svami Satjam je pričao interesantne stvari i razne anegdote. Uveče bismo posedali oko njega da čujemo inspirativni satsang:

> Zaista su srećni oni čija su srca ispunjena nežnim osećanjima prema guruu, jer na ovom putu su emocije kao električna struja. Ako sadhaka koji u sebi ima emocionalne energije u izobilju je ne upotrebi u pravu svrhu, propustiće životnu priliku. Pre svega, ljubav je teško naći u ovom svetu i čak i ako se nađe, ona je uvek okaljana požudom, strašću i drugim bazičnim emocijama, zbog kojih svetovna ljubav uvek završi u mržnji ili opsesiji. Isto se desi i sa ljubavlju prema guruu. Uglavnom je nema,

a ako je ima, to su neka mlaka osećanja poštovanja i divljenja, a ne čvrsti spoj ljubavi i privrženosti. Čak i kad postoji snažan osećaj ljubavi, on se često postepeno izokrene i izopači.

Ali kada su guru i učenik ujedinjeni na svim nivoima, kada nema nikakve zloupotrebe ni lažnosti u njihovom odnosu, onda se bude sve božanske energije i sile. Ljubav mora biti duboka i izuzetna, a opet čista i uzvišena. Kao što elektricitet teče i u emitovanje programa i u prijemnik, tako osećaj istinske ljubavi pokreće i gurua i učenika. Ako imate takvu prisnost sa guruom, onda smelo zakoračite na put dhjane, hrabro prelazite svaku etapu puta. Slušajte svaku poruku koju vam pošaljem. Koristite unutarnji jezik uma da šaljete i primate poruke na mentalnom planu. Shvatite ove ideje i potom ih primenjujte. Meditirajte, meditirajte… izgubite se u bujici neprekidnog sećanja. Šta se desilo, zašto se desilo, šta će se desiti – to su beskorisna pitanja. Ne gubite nikad vreme razmišljajući o tome. Sve je samo Božji dar vama poklonjen. On je jedan jedini koji daje, niko drugi. Nemojte da razmišljate zašto daje nekome a drugom ne. Upuštati se u takva razmišljanja je čista ludost.

Uzdignite se iz sitnih reakcija u svakodnevnom životu. To je viši nivo sadhane. Vežbajte ne-vezanost. Nesklad i nesaglasje su samo umišljanje uma. Patnja je samo jedna tvorevina uma. Budite blaženi i srećni. To je stvarna sanjasa. Uplitati se u sve i svašta je znak svetovnosti. Kada klatno oscilira od sreće do tuge, to ometa sadhanu. Dopustite da se život odvija prirodno, sam od sebe. Uvek budite veseli. Ne treba ništa da radite, Bog će sve neophodno obaviti. Ponašajte se kao prijemnik.

Mene samo zanima rad i delanje na mojoj misiji. Nemam potrebe da imam površna prijateljstva. Vrdalame i lenjivci će sami od sebe otpasti. Moj posao će nastaviti da sprovode Satjavrat i Dharmašakti. Ja u vama

dvoma vidim integritet. Drugi jesu sposobni i korisni, ali ne mogu da ih smatram svojima. Čak i kad bih se pretvorio u hulju, vas dvoje me nikad ne biste napustili, dok bi svi ostali okrenuli glavu i otišli.

Vaše napredovanje je zadovoljavajuće. Istrajte u svojoj sadhani. Oblaci neznanja će se zasigurno raspršiti i svetlost i znanje će zasjati. Držite to jedno ime, jedno obličje uvek na umu. Nemojte na to da zaboravite ni na sekund. Pustite da se talasi u umu umire, neka prođu oluje. Jer oluje neće proći sve dok se talasanje uma ne umiri u dubini duše…

Žene napreduju polako, ali sigurno i odlučno. Ranije je bilo malo žena na ovom putu, ali da li se uopšte neko potrudio da im pokaže put? Neki su pokušali, ali su se i sami izgubili. Velika je i retka podudarnost da me vas oboje sledite na sasvim paralelnom putu. Takva samskara je zaista nečuvena. Dharmašakti, ti si kao nagradu za svoju tapasju i dobre samskare primila jedan 'dragulj'. Upusti se u život tjage, tapasje i sadhane da bi osigurala svetlu budućnost svom 'dragulju'. Polako, korak po korak, počni da ukidaš talase misli, posredstvom 'imena' i 'obličja'. Ponekad ćeš videti oblake, ponekad munje, ponekad zvezde, ponekad mesečinu, ponekad šetnju po nebu… Da li razumeš?

Nekada ćeš čuti zvuk *vine*, sitara ili bubnja, nekada zujanje pčele, a ponekad *anahad* ili transcedentalni zvuk. Kada sadhana bude ispunjena radošću i blaženstvom, tada se skoro svakom desi da ne može da se otrgne iz tog osećaja. To isto može da bude prepreka. Ne dozvoli nikad da se osećaj bola, zadovoljstva ili blaženstva ispreči i omete tvoju neprekinutu svest o *mantri* - imenu i *išti* – obličju. Što više pažnje poklanjaš svom umu i njegovom hirovima, više će biti nervoze, brige, konfuzije, nesklada, i više zaboravljanja svog ište. Istinska ljubav je iskustvo koje se ne može opisati, dok su jelenji skokovi uma

ograničeni kavezom koji je *maja* stvorila. Tebi treba da je jedina briga tvoja sadhana. Napredak se već dešava, i tek će se dešavati.

Ženski um je uistinu promenljiv. Priroda žene je kao nektar, ali zaslepljen sebičnošću nektar se može pretvoriti u otrov. Ako joj um dostigne usredsređenost i ima zacrtan cilj, takav um može učiniti čuda! Ljudi se pitaju da li muškarac i žena zadrže svoje različite karakteristike i na duhovnom nivou. Na fizičkom nivou je to zaista istina, razlike postoje, ali ne i na duhovnom nivou. Oni su jedan element, jedna energija, jedan tok, i oboje podjednako moraju da prođu kroz vatru sadhane i oblikuju svoj um prema mantri i išti, imenu i obličju. Sve razlike koje se među njima uočavaju dolaze od vaspitanja, obrazovanja i drugih uticaja društva. Čim sadhana sazri, staro lišće otpada i dolazi proleće. Sve sumnje nestaju, a umesto njih dolazi samopouzdanje i vera.

Zapravo, društvo je ono što nameće ženskom umu sopstvene mane i propuste. Žena je primorana da se oblikuje prema kalupima i zahtevima društva. Žene su vekovima morale da prolaze kroz ponižavajuća iskušenja i stradanja, ali to ne znači da su one ponižene. Ako analizirate, konačni ishod je da je priroda svakog bića duhovna, *sat-ćit-ananda*. Samskare koje se spolja manifestuju, samo su veo koji prikriva pravu prirodu.

Meštani su se razišli posle satsanga, a učesnici sadhana šivira su ostali sa Svamidijem. Obraćajući im se, Svamiđi je rekao:

Kada se duhovni tokovi intenziviraju, držanje pažnje na imenu i obličju postaje neometeno. Kada se produži i na stanje sna, tada ste dotakli najdublju svest u sebi. Kada počnete da primećujete napredak u svojoj meditaciji, znajte da se sećanje na ime i obličje intenziviralo. Kada počne da se javlja kao stvarno, znaćete da je sećanje

prešlo u domen čulnog opažanja. Unutar vas teče reka inspiracije. Pustite da joj se tok proširi. Moraćete da potpuno pretresete i preispitate svoje sankalpe i ostvarite ih. Protresite staro lišće proteklih godina, neka otpadne. Neka novo lišće, novo cveće, nove grane najave početak novog proleća.

Ne dozvolite da se slabost ušunja među vaše sankalpe. Noć ispunjena sumnjama prolazi. Neka sunce vere zasija tako da možete i vi da povedete druge na ovaj put. Sve misli treba da su vam usmerene u jednom pravcu. Iza svake misli treba da bude skrivena želja da se postigne savršenstvo u opažanju obličja. Usavršite svoju sadhanu u osami. Koristite đapu, malu, slike, purasćaranu, mounu, osamljivanje, asane, pranajamu, samo-proučavanje, pisanje mantre i meditaciju. Kontemplacija na Boga i u snu, đapa i dhjana čak i dok sanjate! Narednih petnaest dana zaboravite na sve i prepustite se najuzvišenijem blaženstvu.

Uvek treba da radimo sa našim ciljem na umu. Treba da probudimo i ispoljimo moćnu energiju pomoću đape i dhjane, vere i verovanja. Moramo da ovaplotimo ištu kao svesno, živo biće. Moramo da naučimo da zatvorimo kapije čula, čak i na minut ili pola minuta biće dovoljno. Tek onda ćemo moći da očekujemo da se unutarnje kapije otvore. To je stanje meditacije za koje je neophodna tišina uma. To je moguće samo ako stalno držimo um na Božijem imenu, ako radimo đapu sa imenom.

Morate potpuno da iskorenite strah svake vrste. Nema potrebe da se plašite ni istine ni laži, poroka ni vrlina, smeš-ne smeš, boga ni demona. Strah se javlja kada se stvari kriju u srcu, kada postoji sklonost da se kriju dela od drugih. Ali pravi strah nastaje od gubitka vere u Boga. Svi drugi strahovi su samo različite manifestacije tog prvobitnog straha. Sve dok postoji strah, opstaće neznanje i destruktivnost. Morate da ostavite po strani

svoj strah i da duboko meditirate. Đapa sa svakim udahom i izdahom, postepeni nestanak svih misli, pobeda nad napetošću i nervozom, meditacija i još više meditacije. Samo tako možete da uđete u sebe. Kada ste unutra, sami ćete naći put dalje. Zatvorite sve kapije. Vetrovi svetovnosti će ih ponovo otvoriti. Ponovo ih morate čvrsto zatvoriti. Ukoliko đapa na ime prestane, onda će se sve zaustaviti.

Um ide na ispašu
Napetost je kao trn u slabini
Cveće privlači um.

Vrana piskavo grakće
Slavuj očarava
Papagaj budi sećanja.

Leto je vrelo
Zima kosti ledi
Usidri um na jednu misao.

Neka pas laje
Držite se po strani i van uticaja.
Oslobodite se misli o sticanju.

Ko nema briga i problema? Reka teče, to je njena priroda. Život se kreće, to mu je priroda. Ako već moramo da budemo napeti, onda neka to bude samo zbog jedne stvari – kako da vidim 'Božansko Obličje'. To treba da nam je stalno u mislima, da nam bude stalna briga. Nemojte misliti da ste dobijanjem mantre postali oslobođeni. Mi smo oduvek bili slobodni, uostalom, kada li smo počinili grehe? Na kraju krajeva, šta je dobro, a šta loše? Ubica još na ovom svetu dobije kaznu. Nismo dobili mantra dikšu zbog oslobođenja, već smo primili mantru zbog spoznaje Boga. Mi Njega volimo i zato smo

i počeli sadhanu. Odbacite sav prtljag kao što je dobrološe, sputava-oslobađa i sve ostale beskorisne ideje.

Svetovna ljubav vodi padu. Tuga pri odvajanju, sreća pri ujedinjenju – to su simptomi svetovne ljubavi. Prava ljubav je zrela i ozbiljna. Njena priroda je večni mir i beskrajna radost. Moj Bog nije nigde otišao, On ne dolazi od nekuda, On je u svakoj ćeliji moga bića – takav treba da nam je stav. Jedino tako guru i učenik mogu da izbegnu zamke vezivanja i propast. Jedino tako učenik može da priviri u višu spoznaju. Probudite i uzvisite svoj duh i, probijajući se kroz barijeru prostora i vremena, sjedinite se sa svojim guruom u meditaciji. Samo mehaničko ponavljanje guruovog imena neće biti dovoljno. Ova joga mora da se radi dan i noć. Ovaj svet je kavez, okovan zidovima uspeha i poraza, nade i odbacivanja, dok je duhovni život široko, otvoreno polje za veselu igru. Ponekad pobeđujemo, ponekad gubimo, ponekad budemo povređeni, pa ipak se dižemo sa smehom. Hari Om

Satsanzi su u ovom tonu tekli svakoga dana. Mnogo ljudi je dolazilo na satsange, postavljalo pitanja, pričalo o svojim problemima. Čak i kada je Svami Satjam vodio obične svetovne razgovore, oni su imali svojstvo satsanga. Kada je upitan nešto, odgovarao je uvek razumljivo i jasno. Jednog dana pričajući o bhakti koji se potpuno predao, rekao je: „Pravi bhakta prihvata jednako radost i patnju, zadovoljstvo i bol, kao vrlo povoljne darove od Boga."

Ono što ti smatraš prokletstvom
i uzrokom požara koja divlja unaokolo
je prikriveni Božji blagoslov.
Zauvek upamti ovu zlatnu istinu.

Zatim nam je ispričao jednu kratku priču koja ilustruje ovu tvrdnju. Tražeći Situ, Šri Rama i Lakšman su stigli do obale Pampa reke. Zaboli su strele u meki pesak i ušli u vodu da se

kupaju. Kada su posle kupanja povadili strele, jedna od njih je imala krv na vrhu. Shvatili su da je strela slučajno probola žabu u pesku. Bili su ojađeni zbog toga i rekli su žabi: „Trebalo je glasno da jaukneš kada te je strela probola."

Žaba je tužno odgovorila: „Svaki put kada bih se našla u nekim teškoćama ili u opasnosti ja sam vikala *Rama, Rama* da bih se spasla. Ali danas kada je moj spasitelj postao moj ubica, koga sam mogla da zovem u pomoć? I zašto? Ova rana je isto vid milosti moga Gospoda." Kakva su uzvišena osećanja takvog bhakte!

Nastavljali smo da plivamo neprekidnim tokovima Svamiđijevih satsanga oko nedelju dana. Potom smo sa obnovljenom snagom i entuzijazmom bili spremni da se vratimo svojim poslovima. Svi zajedno smo otišli da posetimo obližnju Nalandu. Održan je i sastanak odbora Međunarodnog joga pokreta (International Yoga Fellowship) na kom je napravljen plan za buduće programe pod detaljnim uputstvima Svami Satjama.

Početak rada „Joga vidja" štamparije

Svami Satjam je dao instrukcije da se štamparske mašine postave u Nandgramu. „Možda će trebati četiri do pet meseci da mašine stignu, da budu postavljene i da štamparija počne sa radom. Odlučio sam da od januara 1963. počnemo da izdajemo časopise na engleskom i na hindiju. Imaćeš mnogo posla. Knjige su već počele da pristižu u Nangram. Štampanje knjiga se nastavlja i one će biti kod tebe uskladištene. Buduće knjige će biti štampane u našoj štampariji." Sve nam je objasnio u vezi sa mašinama. Pokazali smo mu kataloge i brošure raznih mašina za štampanje koje smo bili nabavili.

Svami Satjam je preko Bhagalpura i Ćapre stigao u Mungir. Njegove obaveze su se naveliko uvećavale. Iz svih krajeva je dobijao veliku podršku za širenje joge. Premniti Babu je napravio film i potrošio sto šezdeset metara filmske trake da snimi Svamiđijevu pavanmuktasana seriju, i još mu je poklonio presu za lepljenje filmova. Devaniti Babu je priložio

duplikat filma u boji o joga asanama dug 3.700 metara. Goenkađi je sa drugim poklonicima donirao projektor od šesnaest milimetara, tri magnetofona, trake za magnetofon, transformatore i ručne časovnike.

Svami Satjam je dobio mnogo stvari od svojih poklonika, i dalje će ih primati, ali sve te stvari koje je dobio u prvim danima početka njegove misije su mu zaista prirasle srcu. I sada postane sentimentalan kada priča o njima. Kaže: „Sve te stvari su se pokazale neprocenjivim, jer samo zahvaljujući njima je otpočeo i zahuktao se rad na mom joga razglašavanju. Ljudi koji su ih donirali su istinsku doprineli otpočinjanju moje joga misije." Vrlo brzo se njegova joga misija proširila po Biharu.

Svami Satjam je snimao na svom magnetofonu bhađane i satsange gde god je išao. Često se nalazio sa velikim svetim i mudrim ljudima i snimao je njihove govore i predavanja pune blagoslova. Pored toga, puštao je filmove o pavanmuktasani i drugim joga asanama. Mnogo novih knjiga se štampa. Petnaest knjiga od šezdeset do trista stranica je već izašlo iz štampe i isporučene u Nandgram. Svamiđi će ih deliti besplatno svima redom.

U januaru 1963. primili smo pismo od Svami Satjama u kome piše: „Poslao sam za štampanje januarski broj dva časopisa, *Joga Vidja* na hindiju, i *Joga* na engleskom. Naredna dva ili tri meseca će biti štampani u nekim drugim štamparijama, ali kada se tvoja štamparija osposobi za rad, sav izdavački posao će preći u Nandgram. Tvoja štamparija će se zvati *Joga Vidja štamparija* (Yoga Vidya Printing Press). Registruj je na to ime." Časopisi su objavljeni na vreme i svi učenici, poklonici i poznanici su primili po primerak. Svi su od srca bili zahvalni na tom novom naporu i obećali su svu moguću pomoć i podršku sa svoje strane.

Satjavratđi je obezbedio kuću u samom srcu grada i ispred kuće postavio tablu sa natpisom „Satjananda izdavačko društvo" (Satyananda Publishing Society) i „Joga Vidja štamparija". Zatim je počeo da nabavlja opremu za štampariju. To

nije bio nimalo lak zadatak za njega. Sa jedne strane, zatvaranjem fabrike se povećao obim njegovog posla u kancelariji, a sa druge strane nije imao nikakvog prethodnog znanja ni iskustva o štamparskim mašinama. Odgovornost da pripremi i montira štampariju Satjavratđi je natovario na leđa Đai Narajanu, jednom od braće Dharmašakti, koji je četiri godine vodio Surući štampariju u Nagpuru. Đai Narajan je otišao u Amritsar i Alahabad da pogleda modele mašina u ponudi. Zatim je kupio dve štamparske mašine, prema uputstvima Svami Satjama, jednu veliku i jednu manju, kao i svu propratnu opremu. Mašina za obrezivanje knjiga je dobavljena iz Kalkute, a pisaće mašine su stigle iz Alahabada i Pune. Kada je oprema stigla u Nandgram, došao je mehaničar iz Nagpura da postavi mašine.

Ranije je vođenje štamparije bilo veliki i zamršen posao. Za svaku i najmanju sitnicu ili neophodni deo neke mašine, moralo se ići u Nagpur ili Raipur. Popravka raznih delova štamparske mašinerije mogla je da se obavi jedino u Kalkuti, jer u Nandgramu nije bilo dobrih majstora. Do 1963. godine su bile samo dve štamparije u Nandgramu. Joga Vidja štamparija je bila treća koja je proradila, a 1983. godine (kada je Joga Vidja štamparija prestala sa radom) postojale su trideset i dve aktivne štamparije. Nije bilo dostupno sve što je neophodno za rad, od majstora za popravku do rezervnih delova i druge pomoćne opreme.

Svami Satjam je boravio u Ćapri tokom januara i februara 1963. godine. U martu je stigao u Nandgram, a petnaestog u mesecu je otišao za Nagpur. Pošto je tamo održao program, nastavio je za Bombaj. U aprilu se vratio u Nandgram, pregledao štamparske mašine i izdavši detaljna uputstva u vezi sa radom štamparije, štampanjem časopisa i njihovog slanja na adrese pretplatnika, nastavio je put za Ćapru. Odatle nam je poslao u Nandgram sav neophodan materijal za časopise i zatim otišao u Mungir, gde je nameravao da ostane neko vreme.

Uz milost Svami Satjama sve je ubrzo došlo na svoje mesto. Mašine su počele zadovoljavajuće da rade, a sav materijal potreban za časopise je stigao iz Ćapre: dosijei, registri za knjiženje, obrasci, priznanice, tekstovi za časopise (uključujući i konačna verzija pripremljenog materijala za majski broj), kao i adrese pretplatnika. Uz blagoslove velikog svetog čoveka, Joga Vidja štamparija je svečano otpočela sa radom majskim brojem *Joga Vidja* i *Joga* časopisa.

„Mnogo sam srećan što sada imamo svoju štampariju", rekao je tom prilikom Svami Satjam. „Knjige su temelj naše misije. Želeo bih da otvorim moderne štamparije na sve četiri strane države odakle će se naše knjige štampati i deliti na mnogim jezicima. Sada kada je Joga Vidja štamparija počela sa radom u Nandgramu, a tu je takođe i naš Međunarodni joga pokret (IYFM), pored toga što je centar za distribuciju svih naših knjiga, u budućnosti će se sve aktivnosti naše misije voditi iz Nandgrama."

Ljudi iz Raigarha su uporno tražili da sagrade ašram gde bi Svami Satjam mogao da stalno živi. Ali Svami Satjam je uvek na to odgovarao: „Nikad neću napraviti ašram. Biću sadhu bez prebivališta sve do 1968. Pošto se okonča dvanaest godina lutanja, povući ću se na Himalaje." Ipak su ti ljudi napravili jedno mesto koje su počeli da zovu ašramom. Da budem iskrena, čak je i Satjavratđi razmišljao o ašramu i već je bio kupio komad zemlje. Ali prema smernicama koje mu je dao Svami Satjam, on se vredno bavio poslovima štamparije i izdavanjem knjiga i časopisa. Čak je bio zaboravio da je ikad planirao da sazida ašram ili kuću na tom komadu zemlje.

Na poseban zahtev Goenkađija, Svami satjam je odlučio da ćaturmas provede u Ananda Bhavanu. A na zahtev meštana je počeo da drži čas asana od pet do šest ujutru, a popodne satsang od pola šest do sedam. Od 4. jula, na sveti dan Guru purnime, Svami Satjam je počeo sa svojom hatha joga sadhanom. U njegovom umu nije bilo ni pomisli o ašramu. Ali sudbina se ne može izbeći. Ponekad se ona ostvari na najneverovatniji način …

Mahasamadhi Svami Šivanande

Ujutru u tri sata 14. Jula 1963. Godine Svami Satjam je imao jedno transcendentalno iskustvo koje je dole opisano njegovim rečima:

> Na dan 14. jula 1963. spavao sam u svom krevetu u Mungiru kada sam se najednom probudio iznutra. Ne mogu da kažem koji je to bio nivo svesti (neću koristiti reč san, ni vizija). Spavao sam dubokim snom i dok sam spavao odjednom je moja svest zašla izvan iskustva tela i uma. Stajao sam na obali Gange u Rišikešu i gledao kako parobrod prelazi na drugu stranu. Moj guru, Svami Šivananda, sedeo je na stolici u zadnjem delu palube i gledao u Svargašram. Čuli su se zvuci truba, duvanja u školjku i zvona kako zvone.
>
> Zatim se Svami Šivananda okrenuo na tren i pogledao me, u istom trenutku me je propeler malog parobroda zapljusnuo vodom po telu. To je bio kraj unutarnjeg buđenja, ali kada sam ustao iz kreveta, iskustvo je bilo tako jako i stvarno da nisam znao da li sam u Rišikešu ili Mungiru. Kada sam se osvrnuo oko sebe, pomislio sam: „Šta je ovo? Jel ja to sanjam?“ Mislio sam da je Rišikeš stvarnost, a da sanjam da sam u Mungiru. Stanje pometnje i zbunjenosti je bilo nepodnošljivo. Polako sam uspostavio kontrolu nad sobom i shvatio da sam u Mungiru, ne u Rišikešu.
>
> Ovo unutarnje iskustvo je bilo izuzetno živo i upečatljivo, to nije bio san. Izgledalo je kao da sam napustio *prithvi loku*, ovozemaljsku ravan, i da sam otputovao u ćandra loku da se sretnem sa Svami Šivanandom. Čitavo iskustvo je bilo vrlo jasno i bio sam potpuno svestan sve vreme. To je doista bilo transcendentalno večno iskustvo.

Ubrzo potom je Svami Satjananda rekao Goenkađiju: „Idem u Rišikeš. Guruđija više nema.” Otišao je na stanicu i uhvatio voz za Rišikeš. Kada je stigao, već se pevao

akhanda kirtan. Činilo se da su se svi učenici, poklonici, cela „porodica“ Svami Šivanande okupila tu da oda poslednju poštu.

Svami Šivanandi je 16. jula održan *bhu samadhi* u najsvetijem delu svetilišta, u samom srcu Samadhi mandira koji je već bio sagrađen. Svami Šivananda je znao koliko će još njegovo smrtno telo biti na ovoj zemlji. Uoči Šivaratrija je rekao: „Ako neko želi da uzme sanjasu, neka to sad učini. Ko zna da li ću još biti ovde sledećeg Šivaratrija.“ U junu je rekao: „Ovo mi je poslednje predavanje i satsang.” Narednog dana se razboleo. Pitao je svoje učenike koji su se okupili oko njega kroz smeh: „Ko će sa mnom?” Kada je neko progovorio da će on da ide, on je vrteo glavom i govorio: „Neko drugi će da ide sa mnom.” Doktori su govorili kako je njegovo stanje vrlo ozbiljno, ali kada bi ga nešto pitali on je odgovarao sa potpunom pažnjom i budnošću, kao da ima potpunu kontrolu nad svojom sposobnošću svesti. Dva dana nije ništa uzeo u usta, ni kap vode. Uveče 13. je tražio da mu donesu vodu iz Gange i popio je više od pola čaše. Posle toga je bio veoma srećan. Gledajući taj neobični izraz lica mirne radosti i blaženstva na njegovom licu učenici su sigurno osetili izvesnu slutnju. Tražili su da im da poslednja uputstva. Sa osmehom je napisao: „Zaboravi i zapamti – Šivananda.” Tim rečima oproštaja Svami Šivananda je podsetio svoje učenike da zaborave svet i zapamte Boga.

Smrtnog tela Svami Šivanande više nema, ali njegovo zaveštanje ostaje sa nama. Na kraju krajeva, čega više nema? Sve je još uvek tu. Svami Šivananda je nestao iz ovog prostora i vremena samo da bi postao bezvremen. Spustio se na ovu planetu da bi uspostavio i propagirao jogu. Ali da bi pretvorio jogu u svetsku kulturu, njegov omiljeni učenik, Svami Satjananda, je uz njegove blagoslove već osnovao International Yoga Fellowship Movement.

Kraj lutanja

Primivši blagoslove svog sveprisutnog i sveznajućeg gurua, Svami Satjananda se vratio u Mungir. Sledećih nekoliko dana je bez prestanka promišljao o naredbi koju mu je guru dao. A onda je blesnula sledeća naredba: „Tvoj život lutajućeg tragaoca je završen. Sada moraš da osnuješ ašram da bi preneo jogu različitim slojevima društva. Imaš mnogo toga da ostvariš."

Svami Satjananda je doneo odluku. „Od sada ću boraviti ovde u Mungiru," rekao je Goenkađiju. „Molim te sagradi mali ašram za mene." Goenkađi je bio presrećan da to učini. To je baš sve vreme priželjkivao. U to vreme, čak je i Ananda Bhavan počeo da liči na ašram, da ima atmosferu ašrama, sve sa Svamiđijevim učenicima i poklonicima koji su dolazili i ostajali u njemu danima. Tada bi se Goenkađi rado pobrinuo za sve što im je bilo potrebno.

Svami Satjananda je skicirao plan za ašram – veliku salu, svoju sobu, kuhinju, magacin, tri sobe za goste, havan kund, dvorište i travnjak. Urađen je građevinski projekat i započelo se sa izgradnjom neposredno uz Goenka dharmašalu.

U oktobru Svamiđi je došao u Nandgram. Rekao je: „Primio sam molbe da u mnogim mestima održim programe, šivire i satsange. Narednih dana otići ću u sva ova mesta, ali u decembru ove godine moj period lutajućeg tragaoca će se završiti. Od januara 1964. prebivaću u Mungiru. Na Basant Pančami upaliću akhanda đjoti u ime mog voljenog Gurudeva i započeću sa disciplinom življenja u jednom mestu." Izdao je uputstva kako da se za novu instituciju koja je nastajala u Mungiru štampaju papiri za pisma sa zaglavljem i logoom, takođe i notesi, priznanice, itd.

Oh! Hirovi večito ćudljivog Vremena! Postojao je period kada smo mogli da imamo daršan velikog svetog čoveka ne napuštajući naše domove. Znalac joge bez premca došao bi na naš prag i delio sa nama retko i neprocenjivo učenje o jogi. Od sada više nećemo imati ovu privilegiju.

Svami Satjananda će sada preduzeti i ostvariti još veći zadatak. U januaru 1964. njegova uloga kao parivrađake će se završiti i usvojiće položaj i ulogu paramahamse. Nikuda neće putovati već će stalno boraviti u Mungiru. Uronjen u stanje unutarnjeg jedinstva sa božanskim, njegov osnovni zadatak biće da potakne duhovni razvoj svih bića. Moć svetog čoveka daleko je veća kada on boravi u introvertnom stanju. Tišina je daleko moćnija od reči. Njegova duhovna svetlost širiće se iz Mungira, nadahnjujući i usmeravajući druge na putu sadhane i unutarnjeg razvoja. Svi poklonici, učenici i aspiranti od sada će viđati Svami Satjanandu u njegovom ašramu, u Biharskoj školi joge u Mungiru.

Svuda su organizovani programi. Svami Satjananda je posetio Bombaj, Punu, Amravati, Khamgaon, Nimgaon i naposletku Ađanta-Eloru. Tamo je primio specijalnu naredbu i blagoslov Gurudeva i drugih božanskih bića. Primio je takođe i uputstva u vezi sa sadhanom i statusom koji priliči paramahamsi. Tamo se zavetovao i odbacio svoju kurtu, sat i obuću. Potom je, posetivši usput Nagpur, Gondiju i Dongargarh, konačno došao u Nandgram u kom je ostao pet dana. Od ranog jutra do kasne večeri naša kuća bila je ispunjena ljudima koji su želeli da se sretnu sa njim. Ugledavši Svami Satjanandu usred zime ogrnutog samo dhotijem, starije žene bi zadrhtale od bola. Ljudi iz celog grada i mnogih obližnjih sela dolazili su bez prestanka da bi imali njegov daršan. Dolazili su iz svih mesta koje je ikada posetio, i takođe iz onih u kojima nikada nije bio. Izražavajući želju za mantra dikšom, rekli bi: „Guru Maharađ, mi smo siromašni ljudi, ne možemo ti ponuditi mnogo," i potom bi briznuli u plač.

Rečima dr Baldev Prasad Mišre:

„Pre mnogo godina Svami Satjananda je doputovao u Nandgram kao mlad asketa bez pratnje. Njegove urođene duhovne samskare imale su priliku da procvetaju

kada je primio blagoslove od osnivača čuvenog Divine Life Society, Njegove Svetosti Svami Šivanande, koga je prihvatio kao svoga gurua. Kada se otisnuo u svet kao parivrađaka, Nandgram je imao dobru sreću da bude prva etapa na njegovom veličanstvenom putovanju. Ne samo da je korisno upotrebio usamljena, zabačena mesta ovog podneblja za svoju ličnu sadhanu, već je takođe primenio različite načine i sredstva da pomogne i uzdigne stanovništvo ovoga kraja. Iako sam i bez ikoga oko sebe, usudio se da sanja o svetski poznatoj organizaciji za širenje joge. Nije ostao samo sanjar, ostvario je svoj san.

Bilo da čovek odluči da postane učenik Svami Satjanande ili ne, uvek može da ima velike koristi od njegovog inspirativnog društva. Ma kako zamršena i složena pitanja bila, on se nikada ne jedi. Štaviše, uvek je spreman da raspr̀si svačije sumnje i nesigurnosti na najjasniji i najrazumljiviji način. On zna mnoge tehnike za zdravo telo i um. Svaka kap koju dobijemo iz okeana njegove mudrosti je sama po sebi neprocenjiva".

Svami Satjananda je jednom rekao:

„Imajte samo jednu ištu. Bilo da je ona u obličju Boga ili pak samo jedna crna tačka, uvek bi trebalo da bude prisutna u vašem svesnom opažanju tokom đape, i vaša povezanost sa njom stalno treba da bude sveža i živa. Kada pažnja počne da vam luta i skreće sa ište, tada je vreme da završite sa đapom." Drugom prilikom rekao je: „Asana, pranajama, đapa i dhjana se rade da bi vašim srcima udahnule novu energiju, novu vitalnost. Ako neka praksa ili sistem dovodi do sve većeg umora, umesto svežine i blaženstva, znajte da je taj sistem pogrešan. Ako niste u stanju da ispravite grešku, trebalo bi da ga potpuno napustite."

Drugom prilikom je rekao:

„Samo onaj čije prisustvo uliva spokoj i vedrinu, i koji može da reši probleme ljudi, podesan je da bude guru. Aspirant napreduje sopstvenom verom i ubeđenjem, i ne bavi se guruovim vrlinama i manama. Dikša primljena od živog gurua ima poseban značaj. Njegovo obličje, učenje i mantra uništavaju loše samskare usađene u podsvesne i nesvesne slojeve uma. Prema tome, trebalo bi da nađete svoga gurua. Ali treba izabrati samo onu osobu koja u čoveku može da probudi unutarnju veru. Bilo da je učenik iniciran individualno ili u grupi, neophodni sastojci za njegov napredak su njegova vera i posvećenost."

Objašnjavajući ovu temu u jednoj drugoj prilici, rekao je:

„Postati guruov gurumukhi učenik ne znači da učenik postane guruov rob, niti da nikada ne može da ga napusti. Ukoliko to učenik poželi, uz guruovu dozvolu može da ode kod drugog vodiča. Ako je to njegova želja, može guruu da vrati malu i sa njim zauvek prekine sve veze."

Njegove pouke uvek su bile potpuno praktične i realne. Jednom je čak rekao, „Ako porodični čovek može da bude sanjasin, zašto sanjasin ne može da bude porodični čovek?"

Pet dana u društvu sa Svamiđijem proletelo je kao treptaj oka i trebalo je da uskoro ode. Blagoslovivši sve, pozvao je sve u novi Mungir ašram, i pošto je primio ljubav, duboku odanost i poštovanje hiljada dobronamernika, otputovao je u Durg. Satjavratđi ga je pratio. Ja nisam mogla da idem jer nam je kuća bila puna gostiju. Osim toga, mnogi poklonici koji su došli iz obližnjih sela zamolili su me, da im njihova „didi", priča još o Guruđiju i njegovoj misiji, a i Svami Satjananda mi je naložio da im čitam pasuse iz *Joga sadhane - prvi deo,* i da ih tumačim seljanima.

Bila sam u mnogim od ovih sela sa Svami Satjanandom i podučavala sam žene asanama i pranajami, i takođe nekim jednostavnim lekovitim sredstvima. Sve seljanke zvale su me „didi". Često su dolazile kod mene kada su imale neki problem ili kada im je trebao savet u vezi sa nekom važnom stvari. Ali i nevezano sa ovim, kada god bi došle u bazar svratile bi na deset do petnaest minuta. Blagoslovi velikog gurua zasipali su sve, kao kada majka deli slatkiše svojoj deci. Njegova je naredba bila da sa svima delim ono što sam dobila.

Održani su programi u Durgu, Bhilaiju, Raipuru, Bilaspuru i Raigarhu. Satjavratđi se vratio iz Raigarha a Svami Satjananda je nastavio za Kalkutu, potom za Ćapru, Bhagalpur i konačno Mungir. Izgradnja ašrama bližila se kraju. Goenkađi je bio zauzet pripremama za inauguraciju ašrama i prijem gostiju. Bio je van sebe od sreće.

U decembarskom broju *Joge*, objavljene su blagosiljajuće reči Svami Satjanande:

„Blagosloveno sopstvo,

Om Namah Šivaja

U osvit mog stupanja u Paramahamsu na blagodatni Basant Panćmi dan 19. januara 1964, zahvaljujem svim mojim učenicima, poklonicima i obožavaocima na ljubaznoj pomoći i saradnji koju su mi pružili tokom mog života parivrađake, omogućivši mi da širim duhovno i jogičko znanje od vrata do vrata i od mesta do mesta po celoj Indiji.

Od sada neću biti u mogućnosti da putujem, ali ću uvek biti spreman da pomognem onima koji zatraže moj savet i vođstvo putem korespondencije ili kroz lični kontakt u Biharskoj školi joge koja će početi sa radom u Mungiru pod ljubaznim pokroviteljstvom Šri Kedar Nath Goenke. Ova škola davaće petnaestodnevni trening u svim granama joge pod mojim

ličnim vodstvom kao njenim glavnim ačarjom. Svi ste pozvani da se pridružite ovoj školi koja je jedina škola ove vrste kako u zemlji tako i u inostranstvu, a koja daje praktično znanje joge.

Baš na ovaj dan, u znak sećanja na moga Gurua, Njegovu Svetost Šri Svami Šivanandu Sarasvatija koji je doživeo mahasamadhi 14. jula 1963., biće upaljen akhanda dipak da gori zauvek kao jemstvo mog dubokog poštovanja i zahvalnosti Gurudiju, od koga sam naučio sve praktične aspekte joge. Uveren sam da ćete svi nastaviti da ljubazno pomažete i podržavate sveobuhvatno širenje ove drevne nauke joge po celom svetu, na moderan i naučni način.

Naposletku molim se Svevišnjem Gospodu da vam podari Svoje blagoslove za mir, uspeh i kaivalju. Da živite jogički život i postignete Bogotvorenje.

Sa molitvama,
Svami Satjananda

U aprilu 1956. Paramguru Svami Šivananda blagoslovio je Svami Satjanandu i rekao, „Satjam, idi i pokori svet!“ Sada se poslušni učenik, šireći poruku joge svuda i prigrlivši ulogu paramahamse, spremao da upali večni plamen posvećen svom guruu.

Osećanja koja je 1954. izrazio Šri Kešav Dat Pandej deluju kao veoma prigodna sada:

> Da li je iko ikada ostvario potpunu pobedu i dominaciju nad stanovnicima ovoga sveta? Ne. Ali s vremena na vreme na ovoj planeti pojavljivali su se neki veliki ljudi, koji su potpuno i za uvek osvajali sva bića na njoj. Ne samo da su zadobili ljude svoga vremena već su takođe, kao Buda ili Šankaraćarja, ostavili neizbrisivi trag u srcima budućih generacija.

Da li su ratovali sa kraljevstvima ili narodima? Jesu li pobeđivali oružjem i armijama? Ne, zasigurno ne. Žrtvujući sopstveno zadovoljstvo i sreću, argatovali su za dobrobit čovečanstva i podsticali druge da čine isto. Njihova učenja nisu bila samo reči, već su zapravo bila spoljašnji izraz unutarnjih sopstvenih iskustava koja su imali na ovom putu. Kada su se ova iskustva uobličila u pouke, ove su bile nabijene ličnim uverenjem i snagom duše ovih velikih ljudi. Ovo je oružje kojim će ovi uzvišeni ljudi za sva vremena vladati srcima ljudi.

Videvši ovog mladog asketu, čovek se ne može osloboditi misli da ga je Tvorac ovde poslao da ispuni veličanstvenu misiju. U sam osvit svoga života ovaj je asketa našao gurua najvišeg kalibra i u potpunosti predao svoj život pred njegova stopala. Od svog gurua naučio je umetnost istinskog življenja. Sledeći ključne principe brahmaćarje, satje, ahimse, seve, karune i prema, naposletku je postigao samorealizaciju.

Od detinjstva je pokazivao učenost u sanskritu, hindiju i engleskom, a potom je u ašramu svoga gurua naučio još mnogo drugih jezika. Sarasvati mu je podarila jasan i moćan govor, mesec mu je podario smirenost a sunce svetlost znanja.

Biti neodoljivo privučen njegovim licem koje zrači u osmehu, postalo je veoma uobičajena pojava u ovim krajevima. Njegove su reči toliko mile da ušima nikada nije dosta. Čovek bi ga stalno i bez prekida slušao.

Za dobrobit javnosti iznedrio je mnogo knjiga na hindiju i engleskom. Ne samo da je plodan autor već i vrhunski pesnik i govornik takođe. Čak i dok je udubljen u službu društvu i čovečanstvu, nikada ne gubi iz vida svoj cilj. Zadobio je temeljito iskustveno znanje o svakom pojedinom stupnju duhovnoga života, zbog čega je širom sveta prepoznat kao nepogrešivi i nadahnjujući vodič na duhovnom putu, čije je srce prepuno želje da baš svaku

dušu ujedini sa večnim kosmičkim duhom. Istinski karma jogi čiji se život može sažeti sledećim rečima:

Mladi Dharmendra juče,
Svami Satjananda danas,
A čuveni paramahamsa sanjasin sutrašnjice

Neka mu Bog pomogne da ispuni svoju sankalpu i neka u srcima ljudi održi njegovo ime živim za sva vremena!

Počeci ašrama i stvaranje organizacije



Šri Svami Satjananda Sarasvati nije samo stekao sidhije i proveo život u samadhiju u šumi. On je jedan od onih jedinstvenih sadhua i retkih jogija koji su naširoko koristili joga praksu za dobrobit i korist celog čovečanstva, zbog čega je neosporno kralj miliona poklonika i učenika, u Indiji i u svetu.

O, pobedonosni junače duhovnog bojnog polja! Neka te sreća prati na tvom putu pobede. Neka te Bog i Ma Ganga blagosiljaju najvišim blagoslovima!

Satjam bhaktam sadaa šaantam tatvađnamćaiva joginam

Šivaanandam ća taćhišjam satjaanandam
namaamjaham.

Klanjam se Svami Šivanandi i njegovom učeniku Svami Satjanandi, koji su sušto otelotvorenje istine, predanosti i večnog mira; koji su ostvarili Viši Princip i koji su vrhunski jogiji!

ॐ

Mungir je *tapobhumi* Mudraca Mudgala, mesto na kome je radio svoje svete duhovne prakse. Ovde Ganga menja svoj pravac i počinje da teče prema severu, stvarajući blistavi oblik polumeseca koji okružuje varoš sa tri strane. Pošto je pogubio Tadaku i osigurao bezbedan završetak jagje mudraca Višvamitre, Bog Ram je prošao kroz ašram mudraca Gautame i čak prenoćio u čuvenom Kaštaharani ghatu u Mungiru, pre nego što je nastavio svoj put u Đanakpur da prisustvuje Sitinoj *svajamvari*, događaju na kome je ona birala za sebe muža. Mungir je mesto natopljeno istorijom.

Sveto tlo Bihara bilo je dom i ašram Mahariši Valmikija, gde je Ma Sita rodila sinove blizance Luva i Kuša. Mudrac Valmiki im je tu pružio obuku i obrazovanje u skladu sa junačkom ličnošću i ugledom njihovog oca, Rama, potomka slavne surjavanši Ikšvaku dinastije. I to takvu obuku, da su dva princa uspela da pokore do tada nepobedivu vojsku Ajodhje, kada je ova stigla na prag njihovog ašrama. Na ovom svetom tlu stvoren je ep Ramajana, najznačajniji spis tog doba.

Gospod Krišna, u društvu Bhime i Arđune, posetio je Rađgir, prestonicu kralja Đarasandha. Buda je isto rođen na biharskom svetom tlu. Sa svitom od hiljadu monaha, prošao je celim Biharom, uzduž i popreko. Mahavir je takođe uveličao tlo ove oblasti svojim svetim stopalima. Blagoslovena je zaista zemlja Bihara.

Bog Šiva je ovde sveprisutan u obliku Baidjanatešvar. Takođe se ovde nalazi planina Mandraćal, koja počiva na kornjači, avataru Gospoda Višnua, i koju su bogovi i demoni koristili kao štap za uzburkivanje okeana. Baš na ovoj planini je Gospod Vamana radio svoje duhovne prakse. Zemlja Bihara zaista je bila igralište na kome su se zbile mnogostruke Božije igre.

U okrugu Saharsa nalazi se selo po imenu Mahiši. Danas je to obično selo, ali postojalo je vreme kada je ono bilo selo velikog *karma kandina* – Mandana Mišre. Đagadguru Šankaraćarja došao je čak iz Kerale u ovo selo ne bi li učestvovao u debati sa Mandana Mišrom. Mišra je na kraju priznao poraz. Prihvativši da bude učenik Šankaraćarje, pod imenom Sureśvaraćarja, krenuo je prema jugu, ali ruševine njegove kuće i njegov hram posvećen božanstvu Ugatari, preživeli su do današnjeg dana.

Osnivanje Biharske škole joge u Mungiru

Velikodušni kraljevi velikog srca, kakav je bio Karna, vladali su osvećenim tlom Mungira, a njihovo mesto u sadašnjosti zauzeo je domaćin svetac, Raibahadur Kedarnat Goenka. Privučen njegovom ljubavlju i toplinom, Svami Satjananda odseo je u njegovom domu, Ananda Bhavanu, gde je intenzivno radio svoju sadhanu. Tokom sadhane, dobijao je daršan, blagoslove i smernice svog velikog gurua, i počeo da sija poput božije svetiljke. Goenkađi je već upravljao hramom, bolnicom, dharmašalom, školom i fakultetom u Mungiru. Samo ašram nije bio na spisku, a sada je i ta potreba iskrsla. Završivši gradnju ašrama u januaru 1964. konačno je vezao Svami Satjanandu za mesto Mungir.

Svi poklonici, učenici i poznanici Svami Satjanande dobili su pozivnicu: „19. januara 1964. godine, na radosni dan Basant Panćami i Sarasvati puđe, ašram će biti inaugurisan i akhand đjoti će biti upaljen. Svi ste pozvani da budete deo ovog događaja i primite blagoslove Svevišnjeg."

Poklonici i učenici slili su se iz Utar Pradeša, Maharaštre, Madhja Pradeša, Bengala, Gudarata, Orise i drugih država. Tokom povoljne Sarasvati puđe, praćen bhađanima, kirtanima i mantrama, Svami Satjananda upalio je akhand đjoti, simbol slavne tradicije i blistavog potencijala joge.

Kada je upalio Šivananda đjoti, suza se skotrljala niz lice ovog inače ravnodušnog i distanciranog sanjasina, kao da je kap vode iz Gange pala sa tamnih lokni Gospoda Šive, da opere stopala gurua. Guruovo svetlo obuzelo je ovog zaslužnog učenika i njegova poruka o jogi počela je da se širi u svim pravcima.

Pošto je postavljen za paramahamsu, prema smernicama dobijenim od svog gurua, i upalivši večni plamen u sećanje na njega u Biharskoj školi joge čiji je on bio ačarja, Svami Satjananda se zakleo da neće napuštati ašram tri godine. Za vođenje joga kampova, šivira i konvencija, slao je svoje učenike sanjasine, a on sâm je doslovce sledio odredbe svog zaveta.

Svamiđi je ovim povodom inaugurisao i Satjananda joga istraživačku biblioteku. „Ostaću u ašramu", govorio je, „i vodiću časove i držati satsange tokom petnaestodnevnih kurseva. S vremena na vreme takođe ću voditi konvencije. Posebni programi biće upriličeni na Basant Pančami, Guru purnimu, Šivananda Đanmotsav i ostale važne događaje. Poklonici i učenici mogu da dođu ovde kad god im je volja."

Glavni razlog Svamiđijevog napuštanja života parivrađake i prisvajanja uloge Paramahamsa ačarje je efektna propaganda joga tradicije njegovog gurua, Svami Šivanande. Hamsa, labud, simbolizuje određenu fazu u životu sanjasina, u kojoj labud njegovog duha biva smešten u Manasarovar, višu svest, i ne ide nikuda.

Ovo je stepen ljudske evolucije koji se spolja ogleda u poštovanju određenih pravila i discipline. Tačno je da Svami Šivananda fizički više nije prisutan među nama. Takođe

je tačno da veliki sveci nikada ne umiru. Njihov smrtni omot će možda nestati, ali suština njihovog duha prožima svaki kutak stvorenog sveta. Snaga i blistavost koji su se ispoljili u obliku Svami Šivanande sada osvetljavaju srca miliona širom sveta.

Činjenica da je naš Gurudev sam po sebi veličanstven jogi, kao i da je naš Param Gurudev bio svetski poznata duhovna ličnost, čini nas izuzetno ponosnim. Ne samo da je Svami Šivananda bio veliki svetac, već smo mu svi dužnici, jer je stvorio duhovni generator za dobrobit i vođenje sveta u obliku Svami Satjanande. Blagosloveni bili guru i učenik! Pokorno se klanjamo njihovim stopalima.

Petnaestodnevni kursevi ubrzo su, u punoj ozbiljnosti, počeli da se odvijaju u Biharskoj školi joge, u Šivananda ašramu. Časove je vodio Svamiđi lično. Asane i pranajame jutrom, praćene lakim doručkom u vidu kaše, zatim pevanje *Gite* i Upanišada, nakon kojih je sledio ručak u deset prepodne. Od jedan pa nadalje izvodile su se likhit đapa, nada joga, joga nidra, karma joga, po sat vremena okvirno, a onda večera u pet. Posle večere, bili su bhađan, kirtan i satsang. Gašenje svetla u osam uveče. *Šankhaprakšalana* je bila četvrtog dana. *Mouna vrat*, ćutnja bez prekida, trinaestog dana. Tog dana bi usledila ista rutina, ali u potpunoj tišini. U četiri poslepodne, Svamiđi je rekao „Hari Om", svi bi odgovorili sa „Hari Om" i *mouna* se tu završavala. Svi bi seli na travnjak i pili kašu, sledili su večera i bhađan-satsang. Na ovaj način, mouna i post išli su ruku pod ruku. Četrnaestog dana, rutina se poštovala do dva popodne, nakon čega je počinjalo pevanje Ramajane. Varošani su se takođe pridruživali pevanju Ramajane. Arati je obavljen u pet popodne, praćen prasadom i večerom. Na taj završni dan kursa, često se služio nekakav specijalitet iz Goenkađijevog Lakšmi Bhavana. Petnaestog dana Svamiđi bi se oprostio od učesnika.

Posećenost kurseva polako je počela da raste, a dodatni učesnici su bili smešteni u susednoj Goenka dharmašali.

Knjige o Ađapa đapa sadhani, Đapa jogi, Asana pranajami, Mula bandhi, Samadhi Vidji i Svara jogi, izdate su na hindi i engleskom jeziku. Objavljena je i *Vajragja vihar*, prevod Bhartiharijevog *Vajragja šataka* u stihu na hindi jeziku. Ovaj veličanstveni, poetični prepev Svamiđi je napisao tokom letnjeg raspusta u rodnom selu svojih predaka 1938. sa svega petnaest godina!

Tokom Ćaitra Navaratrija te godine, u *Joga vidja* magazinu, izdat je i sledeći članak, autora Šri D.N. Gupte, izdavača *Saći Bata*.

Tlo Mungira i tapasja sanjasina

Ljudi su značajno izgubili interesovanje za religiju i duhovnost u savremeno doba. Osećanja i sentimenti prilikom obožavanja Ma Durge ili Kali tokom godina su izbledela, i danas su se sva naša osećanja vere svela na drečave zvuke sa glasnih zvučnika koji krase naše hramove i svetilišta.

Ali ove godine u ašramu video sam festival Ramnavani, vođen onakvom čistotom i žarom kakvi su obeležavali našu kulturu. Oko dvesta pedeset ljudi, većinom obrazovanih dama iz dobrostojećih porodica, okupili su se u Biharskoj školi joge na Ramnavami, gde su učestvovali u celovečernjem bdenju i potom pevali kirtane posvećene Ramu zajedno sa Šri Svamiđijem tokom završnice. Celokupna atmosfera odisala je mirom, posvećenošću i spokojstvom.

Jedna mlada devojka se javila da otpeva bhađan. Mekim, melodičnim glasom, odala je sjajnu počast Tulsidasđiju, kompozitoru *Ramaćaritamanasa*. Njen glas je postajao sve mekši i mekši, dok se bhađan nije spokojno završio. Sačuvavši svoju tihu, a ipak dostojanstvenu pribranost, devojka se vratila na svoje mesto. Nije bilo aplauza ili drugog gesta uvažavanja. Atmosfera je ostala sveta i mirna. Usledio je Svamiđijev satsang, i konačno, svima je podeljen prasad.

Kakvo je bilo stanje ovog mesta do pre nekoliko meseci? Ljudi su oklevali da ovde dođu, ali sad, kao iz Aladinove čarobne lampe, mesto je pretvoreno u živ i dinamičan ašram. Ašram je zaista hram, ali bez idola ili božanstava, osim uljane lampe čije će svetlo večno goreti. Ovaj hram posvećen je plemenitom sećanju na učitelja Svami Šivanandu, i prateći njegov primer, potpuno je lišen pompe i raskoši. Bez kitnjastih slika i skulptura, samo uz osećaj da blagi osmeh sveca iz Rišikeša prožima ceo prostor.

Baš kao što hram Šivalaja, Dharmašala, Ćandikasthan itd. svoje postojanje duguju porodici Goenka, ovaj prelepi ašram i njegov mladi sanjasin, koji je život posvetio obnovi joge, ovde su zahvaljujući Šri Kedarnat Goenki.

Porodica Goenka mnogo je doprinela društvu. Ovo mesto, tako dugo zapostavljano, odjednom je postalo živo nakon izgradnje ašrama. Atmosfera čistote i lepote iz susednog Šivalaja hrama takođe je uveličana nastankom ovog ašrama.

Mnogi ljudi dolaze u ovaj ašram sa fizičkim oboljenjima ili mentalnom anksioznošću, a kroz čudotvorne efekte njegovog posebnog okruženja nalaze mir i utehu koji su im nedostajali tokom čitavog života. Za svaku pridošlicu ašram je prozor u jedan potpuno nov svet, svet mira i čistote.

Stvari od istorijske vrednosti i značaja trebalo bi čuvati, ne bi li ih poštovale buduće generacije. Vrlo je moguće da će ovaj moderni ašram i drevne istorijske ruine nasuprot njemu, postati atrakcija za sledbenike i poštovaoce širom sveta. Upravo tada ova sveta zemlja povratiće svoju drevnu slavu.

Ovaj san Šri D.N. Gupte, koga su svi iz milošte zvali Dadađi, konačno se materijalizovao dosta godina kasnije. Članak u kome je san iskazan, napisan je 1964. a ostvario se 1978. godine.

Samo prisustvo i društvo Svami Satjanande dovoljni su da preokrenu život ljudi. Savršen primer toga nalazimo u sledećem članku, koji je napisala Kumari Ratna, u *Joga vidji*.

Kamen temeljac

Ovaj slučaj dogodio se pre mnogo godina. Šri Svamiđi je došao kod nas i trebalo je da održi satsang te večeri. Uprkos protivljenju članova svoje porodice, Ratna, pravo otelotvorenje tvrdoglavosti i upornosti, umesto na satsang, otišla je uveče u bioskop. Kada se projekcija završila i vratila sam se kući u 22h, zapanjeno sam ugledala Šri Svamiđija kako sedi kod ulaza. Nije još otišao na spavanje i sedeo je napolju, na baštenskoj stolici. Noge su mi se skamenile. Niti sam mogla da se ušunjam u kuću, niti sam imala hrabrosti da ostanem pored Šri Svamiđija. Bila sam uhvaćena na delu. Pokušala sam da na vrhovima prstiju uđem unutra, kada je Šri Svamiđi progovorio: „Dođi, Ratna. Gde si nestala?" Nehotice je istina isplivala iz mene: „U bioskop."

„Koji film?"

„*Ham pańći ek daal ke* (Sa istog smo drveta ptice)", odgovorila sam.

Šri Svamiđi mi je pokazao da sednem. Znala sam da će uslediti ozbiljna grdnja. Nisam imala kud nego da sednem.

„Hej bre, sve ptice su sa jednog drveta, samo sede na različitim granama. Evo, uzmi moj primer. Moja grana donosi lepe, slatke plodove. Ne postoji nikakav problem na putu koji sam izabrao u životu. Lak je i, takoreći, obasut cvećem. Ne moram da mislim o odlasku u kancelariju ili kako da svakodnevno zaradim za hleb. Ali, da li znaš kakvi su plodovi koji vise sa grane na kojoj ti sediš? Spolja izgledaju tako da teraju vodu na usta, a iznutra su gorki!"

Nisam bila raspoložena da slušam predavanje u ovo doba noći. Talas ljutnje me je obuzeo: „Koje džangrizalo!

Juče je govorio da je sanjasa hod po ivici žileta, a danas tvrdi upravo suprotno." Ali zadržala sam svoje misli za sebe. Neko vreme držao me uključenu u neobavezan razgovor, a onda je rekao:

„Kaži mi jednu stvar, Ratna. Da si odvedena na jedno smrdljivo mesto i da ti je data injekcija koja bi te nekako učinila nesvesnom smrada, šta bi bilo?"

Osmehnula sam se na njegov privid neznanja: „Očigledno je, zar ne? Prvo se ništa ne bi desilo, a kasnije bi taj smrad svakako pokazao svoje štetne posledice."

„Ratna," rekao je ozbiljnijim tonom, „kasnije u životu učićeš iz psihologije da ljudski um ima tri komponente, svest, podsvest i nesvest. Um uvek prvo upija ono negativno. Uvek nam promakne kada se i kako ove negativne stvari akumuliraju u nesvesnom umu, jer smo u sadašnjosti pod uticajem „injekcije" svesnog uma.

„Ne kažem da treba da se uzdržavaš od filmova u potpunosti. Gledaj ih, ali postepeno smanji količinu. Jednom je neki lekar dao interesantan savet jednom alkoholičaru: „Ne škodi da pijete alkohol svaki dan, ali prvog dana, nakon što popijete jednu čašu, ispunite ostatak flaše pića vodom. Narednog dana, ponovo popijte čašu i napunite preostali prostor u flaši čistom vodom. Ponovite ovo nekoliko dana uzastopno." Alkoholičar je poslušao savet. Došao je dan kada u flaši više nije bilo alkohola, samo voda je ostala, a alkoholičar je razvio odbojnost prema piću. Na isti način, jednog dana ni ti nećeš uopšte više imati želju da gledaš filmove.

Svako biće na ovoj planeti hoda određenim putem. Čak i magare to radi. Međutim, i pošto prepešači sto milja, magare ostaje magare. Samo čovek ima potencijal da se degeneriše ili prosvetli nakon što prevali sto milja. Kakva je korist od života koji se uzdiže kao talas na okeanu, i po udaranju o obalu ponovo nestaje u istom okeanu? Zar ne želiš da se, čak i kada pređeš na onaj svet, ljudi okupljaju na tvom grobu, donose cveće u sećanje na tebe

i da tvoje ime bude ispisano zlatnim slovima na stranicama istorije?

„Dobre i loše stvari se prodaju na tržnici ovog sveta. Možeš da kupiš šta god želiš. Ali zapamti, kada neko kupi bol, suze koje ga prate delovaće slatko, pre nego slano. Cvet može biti ubran tek posle probijanja kroz trnje, a miris se oseća tek kada je cvet iskidan. Neka tvoj um bude kao cvet. Zdrobi njegove mnogostruke boje i oblike i pusti da nektar poteče. Život je kratak a taštine života prolazne, ali ako hoćeš, možeš da ostaviš trag za sobom. Niko nije Gandhi ili Buda po rođenju."

Svamiđi je prestao da govori, a moje sanjarenje se odjednom raspršilo. Kakvu magiju Svamiđijeve reči imaju! Svaki put uspeju da dodirnu i najskrovitije jezgro nečijeg bića. Njegove reči su jednostavne i direktne, ali toliko nadahnjuju da mogu da promene tok nečijeg života. Čula sam mnogo puta reč „kamen temeljac", ali ovo je prvi put da sam ga videla. Ko god dođe u dodir sa Svamiđijem, biva potpuno transformisan, a njegove ideje i stavovi bivaju u potpunosti promenjeni.

Ove Svamiđijeve reči ostaju uvek sveže u mom pamćenju. Kad god život prolazi kroz mračniju fazu, ovi dragulji osvetljavaju mi put i nadahnjuju me da nastavim da hodam stazom koju mi je on pokazao.

Različite aktivnosti i programi u mungirskom ašramu

14. jula upriličena je prva godišnjica Svami Šivanandinog mahasamadhija. Tokom pevanja bhađana i kirtana, stotinu osam ljudi iz komšiluka dobilo je bogat obrok i ćebad kao prasad. Na večernjem satsangu, Šri Svamiđi je prepričavao svoja iskustva sa Svami Šivanandom.

Ujutru, na dan Guru purnime, kada su se havan i puđa završili, jedna Parsi gospođa iz Bombaja upalila je *akhanda agni*, večnu vatru u havan kundu. Vatra će na ovom mestu ostati zauvek živa, pomoću drva manga.

8. septembra proslavljena je sedamdeset i sedma godišnjica rođenja Svami Šivanande. Prorektor univerziteta u Bhagalpuru, dr Ramdhari Sing Dinkar, predsedavao je ovom događaju. U svom pozdravnom govoru rekao je: „Svamiđi vraća dug svom guruu tako što širi poruku joge, u cilju postizanja snage i spokojstva. Činjenica da ljudi svih zemalja i veroispovesti dolaze da uče i vežbaju jogu, razlog je za veliki ponos." Na priredbi su, između ostalih, prisustvovali državni ministar rada, ministar vera, ministar socijalne politike, ministar obrazovanja, predsedavajući zakonodavne skupštine i lični lekar predsednika Indije, dr Dukan Ram. Ove uvažene ličnosti obišle su ašram i iskazale zadovoljstvo i radost. Program se završio nastupom Šri Ćandrasekhar Khana, poznatog muzičara iz Bihara.

Kasnije te godine, počeli su radovi na izgradnji Joga nidra vihara, nadovezanog na Pańćavati (soba Šri Svamiđija).

Šri Radhešjam Agraval, advokat, socijalni radnik i ugledni sadhaka iz Nandgrama, bio je Svamiđijev poznanik od 1956. godine. Pre nego što ga je sreo odlazio je na mnoga mesta tražeći sadhanu, ali upoznavši Svamiđija konačno je našao svoj put. Posle izgradnje ašrama u Mungiru, otišao je tamo da pohađa kurs, i po završetku kursa zamolio je da održi zahvalnicu u ime svih učesnika:

> Zahvalnica je formalnost, svojstvena sastancima i konvencijama, ali ova škola joge je mesto na kome svaka pojedinačna aktivnost ima svoju duboku i uzvišenu filozofiju. Uzvišenje uma i intelekta vode razvoju srca, i nudeći ovo moje srce Biharskoj školi joge i Paramahamsa Satjanandi, želeo bih da kažem nešto u ime svih aspiranata.
>
> Odsedao sam u mnogim ašramima, a samo posetio i video još mnogo više. Nailazio sam na stvari vredne pomena u jednima, dobijao poneko zadovoljenje u drugima, ali ni u jednom nisam našao potpunu ispunjenost. Svuda je ostajao isti problem – koja je to sadhana koju treba raditi po povratku kući? Moje misli su obletale oko

ovog pitanja. Čak i ako bi neko išao na Himalaje, koju sadhanu tamo treba da radi…

Danas, sa velikom radošću iznosim da, posle petnaest dana provedenih u ovom ašramu, sve što sam vežbao pod vođstvom poštovanog Svamiđija, i celokupno nadahnuće koje sam upio za ubuduće, su stavili tačku na moju sumnju i pitanja. Najteža stvar u praktikovanju joge je naći svoj pravi put. Jednom kada se on nađe, aspirant će sigurno ostvariti svoj cilj. Koliko će se brzo kretati ovom stazom u potpunosti zavisi od njegovog urođenog potencijala i od truda koji ulaže u sadhanu.

Istinska je sreća stanovnika Mungira to što su se Himalaji, kolevka joge, bukvalno spustili u njihovo malo mesto u obliku ove škole joge. Nije li slučajnost to što Ganga, koja izvire na himalajskim vrhovima, silazi u ovo mesto i ljulja ga u svom krilu? Ljudi iz Mungira treba da budu svesni jedinstvene prirode ovog ašrama, koji je osigurao svetlu budućnost i sebi i varoši Mungir.

1. Aktivnosti ovog joga ašrama su organizovane na takav način da bude interesovanje i privlače nauci joge čak i najobičnijeg poklonika, dok u drugim ašramima čak ni iskusni poklonici nisu u stanju da nađu pravo vođstvo ili motivaciju. Škola je uključena u zahvalni zadatak oblikovanja aspiranata, poput gline, u gotove posude, koje će, kada se ispeku kako dolikuje na vatri sadhane, biti veoma korisne društvu i naciji.

2. Plan i program ove škole je koncizan i interesantan, i ovo je jedini institut u Indiji, a verovatno i u svetu, na kome su časovi joge vođeni po principu patšala tradicije. Ovo je mesto gde učenje i razumevanje idu ruku pod ruku, gde su biblioteka i laboratorija objedinjene.

3. Kao što Bog pomaže svim vernicima: artama, atrtartisima, đigjasima i gjanima, tako u senci ove institucije svoj zaklon pronalaze poklonici svih vrsta. Ašram je kao prelep potok koji nosi krepku vodu nauke joge. Ovde poklonici imaju priliku da ostvare fizičko zdravlje kroz

asane i pranajame, mentalno zdravlje kroz pratjaharu i dharanu, duhovno iskustvo kroz višu praksu, kao što je ćidakaša dharana, i druge.

4. U drugim ašramima, na aspirante se retko obraća pažnja pojedinačno. Aspiranti su željni susreta sa glavnim svamijem, ali on za njih nikad nema vremena, dok je u ovoj školi Šri Svamiđi taj koji želi da se upozna sa učesnicima, pita ih za njihove probleme i da im odgovarajuće savete.

5. Maksimum prakse i učenje u minimalnom vremenskom okviru – ovo je jedinstvena odlika kurseva vođenih u ovoj školi. Tokom kratkog perioda od petnaest dana, pojedinac dobije dovoljno znanja i iskustva da nastavi da vežba sam. Joga je široka i ozbiljna materija, koju je u drugim ašramima teško razumeti i upiti čak i posle godina provedenih u proučavanju, dok se ovde nauči mnogo toga za samo petnaest dana. Ovaj ašram je prava blagodat za iskrene poklonike.

6. Drže se posebni časovi za žene i decu. Veoma mali broj ašrama pruža priliku i ohrabrenje ženama. Ova škola je prilično uspešna u buđenju interesovanja za ovu materiju kod dece, usađujući im tako pozitivne samskare.

Ne bi bilo neprimereno pomenuti ni to da se ovakva obuka ne može naći po ovako niskoj ceni. Ašram naplaćuje svega dvadeset i jedan rupi za petnaestodnevni kurs, koji uključuje obroke, smeštaj i druge troškove.

Na kraju, u ime svih učesnika, želeo bih da izrazim duboku zahvalnost upravi i volonterima ove škole joge, a posebno Šri Svamiđiju.

Kakav divan i inspirativan opis ašrama !

Različite aktivnosti počele su da se sprovode u ašramu redovno i efikasno, a posetioci i aspiranti dolazili su u sve većem broju. Posao se proširio, mesto se proslavilo, a Svamiđijev zarazni entuzijazam i žar su takođe prešli na druge.

Prva Međunarodna joga konvencija 1964.

Šri Svamiđi je odlučio da organizuje joga konvenciju od prvog do sedmog novembra. Svi učenici, poštovaoci i saradnici bili su veoma srećni da čuju ovu vest.

Pored stalne podrške i podstreka od strane Šri Kedarnat Goenke, i njegov sin Krišna Kant Goenka takođe je veoma mnogo doprineo Šri Svamiđijevoj misiji. Kao njegov sekretar, izvršavao je Svamiđijeva naređenja i instrukcije. Napravljen je plan za konvenciju i uskoro se punim poletom počelo sa pripremama i štampanjem letaka i pozivnica. Obaveštenje o konvenciji objavljeno je takođe i u magazinima *Joga* i *Joga vidja*.

Stigle su čestitke od predsednika države dr Rađendre Prasada i premijera države Pandita Đavaharlal Nehrua. Đagadgurui su poslali blagoslove i najbolje želje. Svami Ćidananda je došao iz Rišikeša i bio je počasni gost ovog programa. Hiljade Svamiđijevih učenika, poklonika i pratioca i članova Međunarodnog joga pokreta učestvovali su na konvenciji.

Neki od uvaženih učesnika bili su i Šri Satjendra Nath Sinha (predsednik Parlamenta Bihara), Šri Anand Mohan Sahaj (bivši sekretar u vladi Indije), dr Dukhan Rad, Šri K.P. Sing, Šri N.K. Sinha, Šri I.N. Thakur, Šri Vinodananda Đha, Svami Atmananda iz Rajpur Vidjananda ašrama i dr Baldev Prasad Mišra iz Nandgrama.

Konvenciju je prvog novembra inaugurisao Guverner Bihara, Šri Anant Šajanam Ijengar. Konvencija se u celosti održala u Goenka Dharmašali, uključujući i smeštaj i ishranu svih učesnika. Svakoga dana održane su četiri sesije i Šri Svamiđi je na svim bio prisutan. Joga istraživači i praktičari iz mnogih udaljenih mesta držali su referate o različitim aspektima joge. Takođe su sveti ljudi i svamiji držali besede. Svi su bili duboko dirnuti besedama Svami Ćidanande i Svami Satjanande. Dva guru-brata podelila su sa svima mnogo anegdota i iskustava iz ašrama njihovog zajedničkog gurua.

Trud koji su volonteri uložili bio je vredan svake hvale. Šri Svamiđi ih je odlično pripremio. Čitava sedmodnevna

konvencija održana je na divan način. Kao suvenir, ovim povodom izdata je knjiga *Mehanizam meditacije* koja je naišla na veoma dobra prijem kod publike. Ova je knjiga prevedena i na hindi i doživela je mnoga ponovna izdanja.

Nakon konvencije, u mnogim vodećim novinama u Delhiju, Panđabu, Madrasu, Utar Pradešu i drugim mestima objavljivani su prikazi knjiga Biharske škole joge, a takođe i magazina *Joga* i *Joga vidja*. Pokrenuo se čitav talas znatiželje i interesovanja za jogu. Pisma su počela da stižu sa svih strana. Pošto Šri Svamiđi nije nigde putovao, poslao je Svami Jogašakti u Ćandigar, Delhi i Bombaj. Prenela je njegovu poruku do svih ovih mesta. Delila je ašramske knjige i prikazivala filmove o joga sadhani u ašramu. Čitajući o ovim programima u novinama ili gledajući ove filmove, ljudi su počeli da organizuju joga kampove u raznim gradovima, a mnogi su počeli da dolaze i u Mungir.

Aktivnosti u 1965.

U januaru 1965. na praznik Basant Pańćami, trodnevnim satsang programom proslavljena je prva godišnjica ašrama.

10. marta ašram je posetio Mahariši Mehiđi. Tog dana upriličen je poseban satsang program. Bio je to takođe i poslednji dan četvrtog joga kursa te godine i svim učesnicima su podeljeni sertifikati. Takođe, ovom prilikom prikazan je i film o asanama.

12. maja Svami Jogašakti je ponovo pošla na turneju, noseći Svamiđijev blagoslov i poruku. Postojalo je veliko interesovanje i podrška Svamiđijevoj misiji u Tatanagaru, Rajgaru, Bilaspuru, Rajpuru, Bhilajiu, Nandgramu, Gondiji, Balaghatu, Bombaju, Delhiju i Kalkuti. Organizovani su programi u svim ovim mestima, ali Svamiđi nije nigde putovao tokom tri naredne godine. Zato je počeo da šalje svoje sanjasine u sva ova mesta. U međuvremenu, u ašram su dolazili ljudi iz Madhja Pradeša, Maharaštre, Gudarata, Rađastana i iz inostranstva, da nauče jogu.

14. jula obeležen je „nirvana dan“ Svami Šivanande. Organizovana je gozba za sto osam lokalnih beskućnika, i oni su takođe kao prasad dobili kurte na poklon. Šri Svamiđi im je sam posluživao hranu. Cela porodica Šri Goenke mu je pomagala u ovome. Nakon gozbe pevala se *Ramajana*, i kirtani, i potom je bio razdeljen prasad. Uveče je bio prikazan film o Isusu Hristu.

17. jula proslavljena je Guru purnima havanom, puđom i podelom prasada. Prisustvovao je veliki broj ludi iz raznih mesta. Na večernjem satsangu i kirtanu bili su prisutni takođe i meštani Mungira.

26. jula ujutru bio je havan i satsang. Potom je održan sastanak na kom je odlučeno da se druga Međunarodna joga konvencija održi od prvog do sedmog novembra. Napravljen je plan za ovaj događaj i pozivnice su poslate mnogim svetim ljudima i naučnicima. Pripreme su uskoro počele punom parom.

8. septembra, na Svami Šivanandin rođendan, organizovan je poseban program sa satsangom, bhađanima i pevanjem *Ramajane*.

Aćarja Vinoba Bhave posetio je 15. septembra Mungir. U devet sati Šri Svamiđi ga je dočekao u ašramu. Imali su plodan razgovor. Posle ručka u glavnom holu ašrama upriličen je sastanak sa volonterima Sarvodaja pokreta. Vinobađi i saradnici bili su impresionirani Šri Svamiđijevim ašramom i misijom. Izrazili su veliku želju da učestvuju u drugoj joga konvenciji. U šest popodne otišli su iz ašrama i uputili se ka njihovoj sledećoj destinaciji.

Gospođa Viđajalakšmi Pandit obilazila je Bihar u oktobru i takođe je posetila ašram. Sâm ašram i susret sa Šri Svamiđijem ostavili su na nju dubok utisak. Kada se, nakon Svamiđijevog satsanga, obratila prisutnima, nastavila je da govori sledeća tri sata. Iz ašrama je otišla veoma srećna.

Druga Međunarodna joga konvencija 1965.
Ova sedmodnevna konvencija na kojoj je učestvovalo više od 1.500 domaćih i stranih delegata, počela je prvog novembra. Inaugurisao ju je Njegova Svetost Svami Nirañan Dev Tirth, Šankaraćarja Puri Pitha, a zatvorio ju je Šri Anant Šajanam Ijengar, guverner Bihara. Guverner Rađasthana dr Sampurnanand svečano je predstavio bilten konvencije.

Na konvenciji su, između ostalih, učestovali i Svami Ćidananda iz Rišikeša, Svami Rananathananda iz Ramakrišna Misije iz Kalkute, prof. Tripurari Čakravarti, Svami Atmananda iz Raipura, Mahariši Mehi Dasđi iz Bhagalpura, Jogirađ Šri Nitja Ćeitanija iz Delhija, Šri Madhusudanaćarja iz Rađgira, Šrikant Takur, urednik *Arijavarte* iz Patne, majka Marija iz Rima, dr Brus Robertson iz Kanade, gospođica Šakuntala Gosvami iz Vrindavana, Viragiđi iz Varanasija, Svami Sadhanananda iz Asama, Jogirađ Manuvarja iz Ahmedabada, Šri Đanardan Svami iz Nagpura, Šri Ram Kumar iz Joga udruženja iz Kalkute, Šri Prakaš Ćandra Sur, gospođa Sumitra Devi (ministraka za informacije iz Bihara), Šri Šiva Šankar, Šri Vinodananda Đha (bivši premijer), Šri Balešvar Ram (ministar turizma iz Bihara) i dr Dukhan Ram iz Patne.

Jedna posebna stvar dogodila se tokom konvencije. Časne sestre iz instituta Notr Dam u Đamalpuru, kojim inače upravlja njihova matična kuća u Americi, prenebregle su svoja stroga pravila i svih sedam dana su učestvovale na konvenciji. Svakoga dana bile su održane četiri sesije i na svakoj je Šri Svamiđi održao predavanje. Tema konvencije bila je „Uloga i potencijal joge u pomaganju čovečanstvu". Svi prisutni sveti ljudi i velikodostojnici izneli su svoje poglede na ovu temu. Suvenir u obliku knjige *Dinamika joge* objavljena je ovim povodom. Konvencija se završila u pozitivnom duhu a gosti i poštovaoci vratili su se kućama sa obnovljenim elanom i entuzijazmom.

Aktivnosti u 1966.

Prva međuregionalna Joga konvencija organizovana je u Gondiji od 28. do 30. januara 1966. Aspiranti i poklonici slili su se iz Nagpura, Amravtija, Khamgaona, Nandgrama, Bhilajia, Raipura, Bilaspura i mnogih drugih mesta. Konvenciju je vodila Svami Jogašakti. Sveti čovek iz Mandale, časni Svami Sitaram Dasđi, čovek koji ima sto pedeset i tri godine, takođe je došao i blagoslovio konvenciju. Nakon svog blagoslova, predstavio je knjigu suvenir konvencije. Predavanja su takođe održali i Đanardan Svami iz Nagpura i Svami Prathananda iz Mungira. U ime ženskih delegata Šrimati Šakuntala Gosvami Šrivastava svako veče je držala predavanja o *Ramajani*. Šri Dharmadas Mišra iz Raipur-Reve primio je sanjasa inicijaciju. Ova trodnevna konvencija je bila izuzetno uspešna.

7. februara 1966. Svami Ćidananda, Predsednik Divine Life Society iz Rišikeša, došao je u ašram kao glavni gost na proslavu druge godišnjice Biharske škole joge. Nakon njegovog, i govora drugih okupljenih velikodostojnika, Šri Svamiđi je održao uzbudljivo predavanje o *Giti*, u kom je rasvetlio važnost karma joge. Na kraju je pozvao sve prisutne da zdušno podrže joga pokret i pomognu da se poruka joge pronese do svakog kutka, a ne da grade kult ličnosti zasnovan na njegovom liku.

2. jula 1966. u Biharskoj školi proslavljena je Guru purnima. U svom govoru, Šri Svamiđi objasnio je da svrha ovog svetog dana nije u proslavljanju rođenja nijednog određenog gurua, već je ovaj dan posvećen svim *brahmaništama*, guruima koji su spoznali božansku svest.

Popodne je održan sastanak na kom je Šri Svamiđi predočio plan za treću Međunarodnu joga konvenciju koja je bila planirana da se održi od 1. do 7. novembra te godine. Razdelivši različite dužnosti okupljenim članovima, rekao je da će Ranćhodđi, gjani i krija jogi star četiristo godina, doći u Mungir da blagoslovi ovaj događaj. Po tradiciji on je bio

znan kao Babađi, i bio je poznat po organizovanju medicinskih kampova za lečenje očnih bolesti, i uspostavljanju javnih kuhinja u raznim mestima.

Bilo je predviđeno da, kao predvodnik inostranih delegata, događaju takođe prisustvuje i osnivač Maitreja budističkog univerziteta, gospodin Inarbear koji je imao osamdeset godina.

Te večeri, pod vođstvom Šri Svamiđija, započelo se sa sistematičnim proučavanjem *Gite* i sa time se nastavilo sve do 30. oktobra.

Na Svami Šivanandin „nirvana dan", 14. jula, poslužena je gozba za siromašne i zapostavljene, nakon koje je Šri Svamiđi dao satsang. Poseban satsang program organizovan je i 8. septembra.

Treća Međunarodna joga konvencija 1966.

Punim mahom započelo se sa pripremama za Treću Međunarodnu konvenciju sa planom da se ona održi od 1. do 7. novembra. Počeli su da pristižu mnogi sveti ljudi i naučnici: krija jogin Babu, budista Jogi Inarbeara iz Norveške, Svami Ćidananda, Mata Sevananda i Svami Karunananda iz Rišikeša; Šri Biragiđi, Šri Golvalkar, Šri S.M. Bhat i jogaćarja K.M. Kamata iz Bombaja; jogaćarja Šri R.C. Gupta iz Simle; Svami Šivananda iz Asama; Baldev Prasad Mišra iz Nandgarama; Šri M.D. Đafete iz Bombaja; Tripurari Čakravarti iz Kalkute; jogaćarja K.B. Saharabudhe iz Raigarha; Paramahamsa Ramhridaja Das iz Varanasija; Šri Manuvarja iz Ahmedabada; parivrađaka Sadhanananda i sudija M.L. Abhajankar iz Bombaja; Šri Đ. Mišra iz Dharbange; Šri B.P. Sinha i Šri Đagat Narajan Lal iz Patne; Vilijam Huveringer iz SAD; trianaestogodišnje čudo od deteta Kumari Sarođ Balu; jogaćarja Baiduk Pasek iz Poljske, Šri T.N. Bharde iz Bombaja; jogaćarja Sju Homla iz Meksika; jogaćarja dr R. Poldemana iz Holandije; dr Šarmu iz Raigarha; Svami Purnanandu iz Kerale; Šanti Kumara Bahta iz Bombaja; Svami

Nitja Ćeitanija Jati iz Delhija; Svami Šarananda iz Vrindavana; jogaćarja Roma Bler iz Sidneja; Jukiko Fuđita iz Japana; Svami Atmananda iz Raipura; Jogi Himalaja iz Kerale; Prabha Atre iz Radio Indije iz Bombaja, i članovi joga udruženja iz Kalkute koji su demonstrirali asane.

Oko dve hiljade domaćih i stranih delegata okupilo se na konvenciji. Pored članova i volontera udruženja International Yoga Fellowship (Međunarodnog joga pokreta), među njima su bili i Šri Svamiđijevi učenici i poklonici. Kako se dobar glas o Svamiđiju i njegovom radu širio, tako je sve veći broj aspiranata dolazio u Mungir. U Goenka dharmašali podignuta je ogromna šatra sa pozornicom. Obroci su takođe bili organizovani na ovom mestu. Stotine volontera vodilo je računa o raznim aktivnostima na konvenciji. Poklonici i prijatelji su takođe pripomagali.

Ali jedno pitanje opterećivalo je umove svih prisutnih. Svami Satjananda je natuknuo da će nakon treće Međunarodne joga konvencije ući u mahasamadhi. Ovo je bio razlog teskobe i nespokojstva kroz koje su prolazili njegovi učenici i sledbenici.

Naslov suvenir publikacije izdate 1966. bio je *Nauka joge*. Gospodin Pai iz Bombaja ja takođe prisustvovao na konvenciji. Bio je takođe i na prethodne dve konvencije. Snimao je ceo program od inauguracije do završne svečanosti. Film koji je napravio prikazuje se u ašramu s vremena na vreme.

Prvog novembra, nakon inauguracije, Šri Svamiđi je objavio: „Kao Ganga, joga će takođe morati da siđe sa Himalaja u ogromnu široku niziju". Svami Ćidananda je govorio na temu „Ljudski život – neprocenjiva mogućnost". Svami Sevananda, Svami Šivanandin učenik iz Južne Amerike, podelio je svoja iskustva iz oblasti joge.

Šri Karunananda, Svami Šivanandin učenik iz Australije, koji sada živi u Kurukšetri kao *koupina* asketski jogi, izveo je neverovatnu demonstraciju asana i pranajama. Njegov

bhađan *Brahma murari surarćita lingam*, i kirtani uz ritam pljeskanja rukama, očarali su sve prisutne. Na zahtev publike pevao je kirtane svake večeri.

Na svakoj sesiji ovog sedmodnevnog programa Šri Svamiđi je držao besede i satsang. Okupljeni sveti ljudi i naučnici takođe su izrazili svoje viđenje različitih aspekata joge. Kao i prethodnih godina, grad Mungir je upriličio zvaničan prijem u Šri Svamiđijevu čast 6. novembra, na kom su ga ugostili zvaničnici, poklonici i učenici.

Potom je Šri Svamiđi predao vođstvo škole u ruke svoje učenice Svami Atmanande. Pred hiljadama delegata i gostiju ogrnuo ju je svojim dhotijem, naznačivši njeno imenovanje u ćarju. Šta sada sledi? Ovo pitanje lebdelo je u svačijem umu.

Čestitke i izrazi najboljih želja stigle su od Šrimati Indire Gandhi i drugih nacionalnih lidera. Šri Svamiđijevi posvećeni sledbenici i dobronamernici već su bili izrazili svoju podršku i najbolje želje. Jedino što je nedostajalo bila je instrukcija od Gurudeva. Šri Svamiđi je od njega čekao znak šta dalje da uradi. Molio se za vođstvo i instrukcije.

A onda su dostojnog učenika obasuli blagoslovi velikog gurua. Pored blagoslova, Šri Svamiđi je od svog gurua primio i posebnu naredbu:

> Zaboravi za sada na samadhi! Mnogo posla je pred tobom. Ti si Bhagirath Joga-Ganga, moraš ovu životvornu nauku iz snegom okovanih himalajskih pećina da podariš muškarcima i ženama širom sveta, čiji su životi ophrvani sukobima. Nastavićeš da primaš moje instrukcije i vođstvo.

Program je poslednjeg dana završen u velikoj radosti i blaženstvu. Svi učesnici vratili su se u svoja mesta sa blagoslovima Gurudeva i obnovljenim entuzijazmom.

Šri Svamiđijeva slava i glas o njegovom radu nastavili su da se šire. Šri Svamiđijeva bliska saradnica, Šrimati Viđaja Premniti osvrnula se na ovu temu u članku koji je objavljen u novembarskom broju časopisa *Joga vidja* 1963. godine. U to vreme Šivananda ašram je bio u jeku izgradnje. Kako su njeni pogledi bili tačni:

San sanjasina

Kad biste istraživali snove, shvatili biste da velikim dušama nalog da stvore veličanstvene institucije i pokrete obično dođe kroz medijum snova. San našeg Gurudeva je da iz grobnice u kojoj je bila pohranjena na videlo iznese drevnu nauku joge, i da ne zastane sve dok je uspešno ne integriše u modernu kulturu i civilizaciju.

Šri Svamiđi je savršen i potpuno razvijen jogi. Kroz svoju ličnu praksu testirao je jogičke principe i uvideo je da ova nauka koju su nam ostavili drevni rišiji potpuno tačna i validna. Koristeći ove principe on stvara temelje kulture i civilizacije koja se rađa. Temelje i strukturu ljudskog društva oduvek su gradili veliki vizionari i mudraci. Običan čovek sposoban je samo da živi unutar već ustanovljenih postulata. S vremena na vreme pojave se izuzetni muškarci i žene, neuzdrmani teškoćama, uvredama, nehajem niti porugom, već ostave za sobom neizbrisiv trag u društvu.

Naš Guruđi se takođe poduhvatio misije čiju važnost i dalekosežne efekte obični ljudi mogu prevideti, ali nove generacije će bez sumnje shvatiti doprinos koji je Šri Svamiđijev sveobuhvatni trud imao na zdravlje i duh našeg društva. Njegov doprinos da se na svetlo dana iznesu drevne prakse i znanja, i obnovi slava joga nauke ne kompromitujući njene osnovne vrednosti, je bez premca. Postavio je jogu rame uz rame sa naukom i dokazao da ona za moderno društvo može biti veoma korisna oblast znanja. Ona je relevantna za ovu Kali jugu, doba gvožđa, čelika, uglja, bakra, pare, elektriciteta i atomske energije,

isto koliko je to bila za vreme Satja juge rišija i mudraca. Šri Svamiđi uputio je takoreći otvoren izazov takozvanim obrazovanim ljudima našeg doba da prvo malo vežbaju pre nego što nešto kažu o ovoj temi o kojoj ne znaju ništa.

Šri Svamiđi je istinski prorok. Ima jasnu viziju u kom pravcu će se civilizacija razvijati. U snovima, meditaciji i ekstazi video je odbleske budućnosti, čak i lica njemu nepoznatih ljudi. Znao je za mnoge aspirante, saradnike i učenike i pre nego što su se sreli, znao je da će oni pružiti veliku pomoć i podršku njegovoj misiji. Danas Šri Svamiđi tačno zna šta u određenoj oblasti treba uraditi i kako stvoriti temelj za to. Ovladao je umetnošću predstavljanja joge običnom čoveku u skladu sa naučnim postulatima. Svoje ideje deli sa svima koji žele da na nju obrate pažnju.

Ima mnogo ljudi kao što su Satjavrat, Basanti, Šrimati Adjavati Sahaj, Devadut Đoši i drugi, koji poznaju Svami Satjanandu Sarasvatija iz vremena kada je živeo u ašramu svog gurua. Ima mnogo onih koji su primili inicijaciju od Svami Šivanande ali Svami Satjanandu doživljavaju kao svog sadhana gurua. Ima mnogo dece iz Delhija ili Bombaja koja su Šri Svamiđijevi saradnici i pratioci, koja su postala njegovi učenici i pod njegovim vođstvom rade sadhanu.

Šri Svamiđijev san je da svako prihvati jogu u svoj stil življenja, kao što je prihvatio kaput, pantalone ili kravatu. Običnim ljudima manjka sposobnost da misle i rasuđuju svojom glavom, stalno se kolebaju pod spoljašnjim uticajima. To stavlja mnogo veću odgovornost na pleća reformatora i neimare društva. Zbog toga sveti ljudi i sanjasini preuzmu ovo breme na svoja pleća. Pošto ne mare za svoje lične interese, njihovi napori budu uspešni.

Videla sam mnoge ljude koji su došli kod Šri Svamiđija po pomoć i podršku – tužni i ophrvani patnjom, mladi i stari, muškarci i žene podjednako, i on svakom od njih

ukaže na najpogodniji put i metod. Koliko je bolan život običnog čoveka, koliko mu je potrebna svetlost istinskoga znanja. Visoki zvaničnici vlade, hipnotisani sopstvenim razmetanjem i platama, ne mogu to da pojme. Danas se svako pre svega pobrine za sopstvenu dobrobit. Pre toga čak ni ne pomisli na nekog drugog. Ali može li sanjasin ikada da misli ovako? Nikada. On ostaje veran svom odabranom putu, bez obzira na prepreke koje se mogu pojaviti.

Sa takvom gvozdenom voljom i očeličenom odlučnošću, Šri Svamiđi obavlja svoju dužnost obnavljanja drevne jogičke kulture. Knjigama, magazinima, audio trakama i filmovima, besedama na univerzitetima i u zajednicama širom zemlje, on svira samo jednu melodiju, melodiju joge. Blagodatni sanjasin i blistavi jogi, Šri Svamiđi danas više nije samo obična individua, već je postao institucija. Vetrovi sveprožimajućeg dometa pronose se stranicama magazina Međunarodnog joga pokreta.

Šri Svamiđi osniva joga školu u Mungiru u januaru 1964. Ona će nesumnjivo biti prva institucija ove vrste u Indiji. Stižu vesti da će takođe biti osnovan Institut za istraživanja u jogi, u kom će dejstva joga praksi na telo i um biti merena i zabeležena modernim naučnim instrumentima. Ovaj institut će takođe biti prvi ove vrste u Biharu, ako ne i u celoj Indiji. Vlada takođe podržava ove napore i čvrsto sam uverena da će nešto divno procvetati u Biharu.

Ovaj članak napisan je 1963. ali je tako jasno i jezgrovito predvideo budućnost. Danas se Šri Svamiđijev san nesumnjivo ostvario.

Aktivnosti u 1967.

Od 13. do 15. januara u Raigarhu je organizovana trodnevna konvencija. Šri Svamiđi je inaugurisao i vodio šivir. Šri Svamiđi se bio zavetovao da tri godine ne napušta Mungir.

Kada se navršilo tri godine, povodom treće joga konvencije u novembru 1966, oslobodio se ove obavezujuće discipline. Tako je 12. januara, na svom prvom putovanju van Mungira, došao u Raigarh.

Mnogi sveti ljudi i mudraci, poklonici i aspiranti došli su iz raznih mesta da učestvuju na trodnevnoj konvenciji. Okupljeni velikodostojnici držali su predavanja i besede. Na svakoj sesiji Šri Svamiđi je održao satsang, a uveče je Šakuntala Devi govorila o *Ramajani.*

Meštani Raigarha izgradili su ašram i želeli su da ga vodi Šri Svamiđi. Ali Šri Svamiđi je oklevao. Odlagao je svoju odluku. Pre svega, on nikada nije zagovarao pravljenje ašrama. Sada kada je konačno napravio jedan u Mungiru, rekao je da je to više nego dovoljno.

Šri Svamiđi je u Raigarh prvi put došao u novembru 1956. Tada niko nije mario čak ni da popriča sa njim. Jedan bogati biznismen mu je čak uputio uvredljive reči, a ta ista osoba danas moli za dozvolu da donira ašram. Zar činjenice nisu čudnije od mašte?

Nakon upornih molbi, Šri Svmaiđi je pristao da 23. maja inauguriše ašram. Organizatori su imali još jednu molbu, da takođe i akhand dipak blistavo gori u ašramu. Na kraju je bilo odlučeno da će Šri Svamiđi 23. maja doći sa dipkom iz Mungira i održati poseban trodnevni program.

16. marta 1967. u Mungir je došao Đadguru Abhinav Vidja Tirth, Šankaraćarja Šarada Pitha iz Šringerija, i ostao je dva dana. Dočekan je u skladu sa južnoindijskom tradicijom. Imao je daršan večnog plamena, akhanda đjotija, koji se održava da gori bez prekida u znak sećanja na Svami Šivanandu. Sve Šankaraćarje sa sobom nose svoje statue božanstava i *ćandramouleśvara lingam* (šivalingam od plavog safira). 17. marta ujutru, sa šivalingamom je urađen tradicionalni *dugdha abhišek* (abhišek sa mlekom). Prema propisanim pravilima i ritualima, ceremonija je završena sa pedeset litara

mleka. Hiljade poklonika i velikodostojnika okupili su se u ašramu da prisustvuju ovoj čuvenoj drevnoj ceremoniji.

Nakon toga, Šankaraćarja je blagoslovio sve prisutne besedom. Govorio je o životu Svami Satjanande i veličao njegov trud na polju joge. „Đagadgurui su večni izvori vedske tradicije“, rekao je. Da bi protkao čitavu naciju jednom duhovnom niti, Adi Šankaraćarja je bio ustanovio četiri matha u četiri kutka Indije. Četiri matha su: na istoku Govardhan Pith u Đaganath Puriju, na zapadu Dvarika Pith, na severu Đošimath u Badrikašramu i na jugu Šaradha Pith u Šringeriju. Guru parampara Biharske škole joge iz Mungira povezana je sa Šringeri Mathom.

U maju su ljudi iz Raigarha rezervisali dva vagona za Šri Svamiđijevo putovanje od Mungira do Raigarha. Svamiđija je pratilo oko osamdeset do osamdeset pet poklonika iz Mungira, Bhagalpura i Ćhapre. Upalivši dipak na večnom plamenu u Mungiru i ponevši ga sa sobom u maloj vitrini u obliku hrama, Šri Svamiđi je krenuo u Raigarh. Putem su se grupi priključili i poklonici iz Kalkute, Kharagpura i Tatanagara. Tokom celog putovanja o dipku se vodilo računa sa velikom pažnjom.

23. maja popodne voz je stigao u Raigarh. Stotine ljudi okupilo sa na stanici da ga dočeka. Kada se Šri Svamiđi pojavio sa dipkom u rukama, svi su ga pozdravljali i polagali mu vence od cveća oko vrata, servirana je zakuska, pevani su kirtani i bhađani. Pola sata kasnije krenuli su u svečanoj povorci praćeni muzikom i pevajući kirtane. Povorka je polako stigla do Hanuman dharmašale u kojoj je bio organizovan smeštaj za sve goste. Svi su se okupali, ručali i potom odmorili. Mnogi drugi ljudi takođe su stigli iz drugih mesta da bi učestvovali Ana ovom specijalnom programu.

Svi su potom u četiri sata popodne došli u ašram. Dipak je ustoličen kako valja i nakon toga usledili su bhađani, kirtani i satsang. Program se nastavio od jutra do mraka i naredna dva dana. Predavši akhanda dipak Svami Sadhananandi, Šri

Svamiđi je izdao uputstva u vezi sa vođenjem ašrama i podučavanjem joge koje je trebalo da se u njemu odvija. Sazvao je upravni odbor koji će upravljati ašramom, i završivši time sve neophodne korake Šri Svamiđi se sa poklonicima vratio u Mungir. Tako je u Madhja Pradešu nastao prvi ašram. Kakva igra sudbine, da je ašram ustanovljen nedaleko od crkve i hotela u kom je mnogo godina ranije Šri Svamiđiju tadašnji crkveni otac ponudio osveženje i zakusku.

Prvi kurs za joga učitelje

Potreba za školovanim joga učiteljima je rasla, kako u Indiji tako i van nje. Za studije u Biharskoj školi joge, neke joga učitelje iz inostranstva sponzorisale su njihove vlade i trebalo je da doputuju u julu. Šri Svamiđi je odlučio da u Mungiru bude održan Međunarodni kurs za joga učitelje. Kurs će trajati devet meseci, i tokom tog perioda uobičajeni petnaestodnevni kursevi premešteni su iz Mungira u Raigarh.

Za devetomesečni kurs napravljen je sveobuhvatan program. Cilj ovog kursa koji je održan od 1. jula 1967. do 31. marta 1968. bio je da onima koji su već imali iza sebe određenu podlogu i školovanje u jogi, omogući specijalan trening u suptilnijim aspektima joge.

Učesnici iz Indije i inostranstva počeli su da pristižu u junu. Neki od učesnika dobili su stipendije od vlada svojih zemalja. Prethodno su putem prospekta kursa učesnici bili obavešteni koliko će biti težak i izazovan stil življenja tokom kursa. Morali su da se pridržavaju *brahmaćarje* u mislima i ponašanju. Nisu mogli da imaju bilo kakav kontakt sa ljudima van ašrama. Ne samo da nisu imali kontakt, već nisu mogli ni da privire van zidina ašrama.

Sve vreme kursa Svamiđi će se baviti joga sadhanom zajedno sa učesnicima. Kada se po završetku treninga sa njim vrate u svoje zemlje, oni će postati glasnici indijske duhovne kulture i tradicije.

Četvrta Međunarodna joga konvencija u Gondiji

Povodom Guru purnime, od 18. do 20. jula, u Mungiru je organizovan trodnevni program. 21. jula, veoma srdačno i posvećeno proslavljena je Guru purnima. Mnogo ljudi je uzelo učešća u proslavi. Posvećenici iz Gondije su takođe bili prisutni. Tamo je takođe bio napravljen ašram. Ljudi iz Gondije svim su srcem želeli da Šri Svamiđi održi četvrtu Međunarodnu joga konvenciju u Gondiji, od 1. do 7. novembra. Šri Svamiđi je to odobrio i dao je svoj blagoslov, i uputio ih kako da pripreme konvenciju. Mnogo istaknutih svetih ljudi i naučnika trebalo je da bude pozvano. Detaljno im je objasnio koga da pozovu i šta da napišu u pozivnim pismima.

Trebalo je pozvati i Đagadguru Abhinav Satćidanandu, Šankaraćarju Dvarika Pitha, da inauguriše konvenciju. Plan je bio da nekoliko svamija iz Mungira dođu oko mesec dana pre konvencije. Do tada bi Satjavratđi povremeno svraćao da pripomogne sa pripremama. Šri Svamiđi bi sa poklonicima i učenicima stigao u Gondiju 29. oktobra.

Primivši Šri Svamiđijeve dragocene savete, uputstva i blagoslove, poklonici iz Gondije vratili su se u svoje rodno mesto i počeli da štampaju pamflete i šalju pozivna pisma.

Nakon što je ustanovljen Mungir ašram, Satjavratđi je imao još više posla. Kada je u aprilu-maju zatvorena fabrika, pet hiljada radnika je ostalo bez posla. Radnici su započeli protest, slučaj je dospeo do suda, ali problem nije razrešen. Naposletku je intervenisala vlada i preuzela je upravu nad fabrikom. Nakon što je više od petnaest meseci bio zatvoren, fabrika je konačno ponovo otvorena pod upravom Šri Rađa Ram Gupte. Došao je i sve pregledao i sazvao je sastanak sa celom upravom. Zbog nepravilne upotrebe, mnoge mašine bile su u lošem stanju. Naručene su nove mašine, a stare behu remontovane, kotao je upaljen i fabrika je proradila.

Satjavratđi je bio zauzet vođenjem štamparije i izdavanjem knjiga i časopisa. Odlučio je da se ne vrati na svoj stari

posao fabrici. „Imam puno posla u štampariji. Zatim tu je i ašram u Mungiru u koji svako malo moram da odem, pošto Šri Svamiđi uopšte ne napušta Mungir“. Ovako govoreći, Satjavratđi nije otišao ni na jedan od sastanaka koje je sazivao Rađa Ram Gupta, koji je slao pozive mnogo puta a u nekoliko navrata je čak javio telefonom, ali Satjavratđi svaki put našao odgovarajući izgovor.

Jednog dana Rađa Ram Gupta je došao u našu kuću (štampariju) i rekao: „Ja sam nov u ovoj kompaniji i nemam baš mnogo iskustva u ovoj oblasti. Moraš da se vratiš u fabriku i pomogneš mi da je ponovo pokrenem. Sakupio sam sve relevantne informacije i nakon nedelju dana rukovođenja stekao sam određeno praktično iskustvo. Pregledao sam tvoje fajlove i registre i čuo sam mnogo toga dobrog o tebi. Zato sam došao po tebe. Bez tvoje podrške neću moći da pokrenem fabriku. Vodi računa o fabrici i istovremeno nastavi da se staraš za tvoju štampariju i stvari koje se tiču tvog gurua. Takođe, možeš da ideš u Mungir kad god bude potrebno. Kada fabrika bude uspešno proradila, neću te više pritiskati. Ali u naredne dve do tri godine mi moraš pomoći. Sad kada sam došao na tvoj prag, neću otići sve dok ne pristaneš da pođeš sa mnom“.

Satjavratđi je otišao u fabriku sa njim i ponovo organizovao sve što je bilo potrebno. Uspostavljeni su kontakti sa starim saradnicima, poslata su pisma starim mušterijama, i polako je fabrika počela ponovo uspešno da posluje. Satjavratđi se preselio u fabrički krug, a ja sam nastavila da stanujem u štampariji. U to vreme je štamparija već dobro radila. Angažovali smo iskusnog Anila Raija koji je u potpunosti preuzeo brigu o štampariji.

Svami Niranđan je stalno bio nestrpljiv da ide u Mungir. Nakon što je 1964. tamo podignut ašram često je odlazio tamo. Nekada sa Satjavratđijem, nekada sa Dharmašakti, a nekada bismo sve troje zajedno išli u ašram i u njemu provodili po nekoliko dana.

1967. Satjavratđi je otišao u Mungir na sastanak povodom Basant Panćamija. Po povratku je rekao Rađa Ram Gupti: „Radio sam tri godine u fabrici, nakon što je ponovo bila otvorena. Sada kada ponovo uspešno radi, mislim da je vreme da prestanem".

Razumljivo, Rađa Ram Gupta nije baš bio srećan da ovo čuje. Ali Satjavratđi mu je objasnio: „Živeću i dalje u ovom gradu. Ako se ikada ukaže potreba, sigurno ću ti pomoći; a takođe, možda će meni ponekad zatrebati tvoja pomoć. Molim te dozvoli mi da sada odem i iza sebe ostavim sve raščišćeno i kako treba".

Uz Božiju milost sve se dobro završilo. U aprilu je Satjavratđi konačno napustio posao u fabrici i u roku od petnaest dana sravnjeni su svi njegovi računi. U maju se iselio iz fabričkog kruga i vratio se da živi u gradu. Guptađi je želeo da on ostane da stanuje u službenom smeštaju. „Ne moraš da se iseliš odavde. Ostani još godinu ili dve. Ima ovde puno ljudi koji su napustili kompaniju pre sedam ili osam godina a još uvek ovde stanuju. Čemu žurba da napustiš ovaj smeštaj?". Ali Satjavrađi je već bio doneo odluku.

Uprkos odlasku iz fabrike, Satjavratđijev odnos sa Rađa Ram Guptom je ostao veoma prisan. Kada god bi ovaj čuo da Satjavratđi ide u ašram, spremio bi posteljinu i mreže za komarce za ašram. Pomagao je ašram svim sredstvima. U maju je otputovao u Raigarh da se sretne sa Šri Svamiđijem koga je veoma poštovao.

U septembru su iz Mungira došli Krišnananda i Prarthanananda, da pomognu u pripremama za konvenciju u Gondiji. Po Svamiđijevim instrukcijama, u oktobru je Satjavratđi otišao u Gondiju a Prarthanananda se vratio u Mungir. Broj učesnika je na svakoj konvenciji bivao sve veći. Pričalo se da će ovaj put doći još više svetih ljudi i mudraca.

Za ašram u Gondiji je kupljeno trinaest hektara zemljišta, na Kurva putu, dva kilometra od grada. Bilo je planirano da se u ašramu otvori osnovna „Šivananda škola". Da se

takođe gaji povrće, voće i cveće. Gospodin Patvardhan je u to vreme bio regionalni načelnik uprave za šume. Uz njegov nesebičan trud i podršku lokalne zajednice, ašram je brzo sagrađen.

Za Međunarodnu joga konvenciju, velika šatra podignuta je u dvorištu srednje škole u centru grada. Smeštaj za učesnike organizovan je u samoj zgradi škole.

Knjiga *Kroćenje kundalini* je izdata kao suvenir sa konvencije. Satjavratđi je već bio u Gondiji. Anapurna je iz Raipura doputovala u Nandgram. Ona je zajedno sa Dharmašakti i Niranđanpm trebalo da 29. oktobra prati Šri Svamiđija u Gondiju.

Svamiđi je trebalo da stigne u Nandgram 29. do jedanaest sati prepodne. Tri vagona bila su rezervisana za njegovu pratnju koja se, pored učenika i poklonika iz Mungira, Bhagalpura, Čapre i Patne, sastojala i od devedeset učesnika devetomesečnog Kursa za joga učitelje. Umesto uobičajenih pet do deset minuta, voz je na svakoj usputnoj stanici zastajao dvadeset pet do trideset minuta. Svamiđi je sada u ovaj kraj dolazio nakon pauze od četiri godine. Hiljade ljudi tiskalo se na svakoj stanici, iščekujući dolazak Svamiđijevog voza. Donosili su toliko voća, cveća, prasada i zakuske da bi i nakon što je svako ko bi se zatekao na stanici u to vreme dobio svoj deo, uvek bi još mnogo preostalo!

Naposletku, voz je stigao u Nandgram u jedan popodne. Videvši nepregledno mnoštvo ljudi okupljenih da bi imali njegov daršan, Svamiđi je iskočio na peron. Dharmašakti se sa Niranđanom i Anapurnom ukrcala na voz. Lavina cveća, venaca od cveća i zakuski se približavala. Postalo je teško kontrolisati toliku masu ljudi. Voz, koji je po redu vožnje trebalo da ovde zastane tri minuta, na kraju je ostao pola sata. U pola dva je konačno napustio Nandgram i nakon usputnog zastajanja u Dongarghu stigao je u Gondiju u četiri sata popodne. Na stanici je bila toliko mnogo ljudi da je volonterima trebalo sat vremena da nas bezbedno izvedu iz nje.

Mnogi veliki sveti ljudi i mahatme došli su da učestvuju na konvenciji: Đagadguru Šri Satćidananda Maharađ iz Dvarkapitha; Baba Sitaram Das iz Mandale, sa svojih sto pedeset šest godina; Svami Ćidananda i Svami Karunananda iz Rišikeša; Svami Manuvarja iz Ahmedabada; Svami Atmananda iz Raipura; Svami Šarananda iz Vrindavana; Svami Purnananda iz Kerale; Svami Šivananda iz Asama; Svami Nirmalananda iz Australije; Šri Morarđi Desai, Šri Babasaheb Bharde, Premijer Maharaštre Šri Basant Rao Naik, Ministar obrazovanja Maharaštre Šri N.D. Ćoudhari; Svami Karmananda; dr Tađuk Pasek iz Poljske; joga terapeut dr R. Polderman iz Holandije; dr M.D. Đafete iz Bombaja; A.E. Vikarma sa Cejlona; Predsednica joga instituta iz Albukerkija gospođa Sulej Hudson; jogini iz Novog Meksika; Šri K.S. Kende iz Pune; Šri K.S. Đoši iz Sagara; Hridajamata iz Pariza; Svami Dajasagar iz Pariza; Rišiđi Maharađ iz Pariza; Kakasaheb Kelkar iz Nju Delhija; Savita Ben Mehta iz Portandara i Šri Ašok Mehta iz Nagpura.

Tema konvencije bila je „Primena joge u oblasti obrazovanja“. Konvenciju je inaugurisao Šankaraćarja Dvarikapitha. Šri Svamiđi je bio prisutan tokom celog programa koji se sastojao od satsanga, bhađana i kirtana, i demonstracije asana takođe. Večernjim satima Šakunthala Gosvami je držala besede o *Ramajani*. Svakog dana prikazivani su i filmovi Biharske škole joge.

2. novembra u tri sata popodne tri učesnice kursa za joga učitelje trebalo je da budu inicirane u sanjasu. Šri Svamiđi je rekao Satjavratđiju: „Ti moraš da uzmeš sanjasu danas“.

„Sve što dolazi od tebe je blagodatno“, odgovorio je Satjavratđi, „tako da se ne može postaviti pitanje prihvatam li ovo ili ne“.

Tako su četiri učenika inicirani u sanjasu 2. novembra ujutro, na blagorodan Divali dan: Svami Devatmananda Sarasvati, Svami Jogešvarananda Sarasvati, Svami Satjavratananda Sarasvati i Svami Vivekananda Sarasvati.

Satsanzi, bhađani i kirtani nastavili su se tokom celog dana. Uveče je ceo grad bio osvetljen hiljadama svetiljki. Raskošnim vatrometom osvetljeno je čitavo nebo, a njegovi gromoglasni zvuci odjekivali su na sve strane. Za četiri novo inicirana sanjasina građani Gondije priredili su zvaničan prijem. Na prijemu su govorili Đagadguru Šankaraćarja i Šri Svamiđi.

Za vreme sedmodnevne konvencije govornici su izlagali svoje viđenje o tome kako se joga može uvesti u obrazovni sistem. Mnogi sveti ljudi i mahatme su takođe svojim prisustvom blagoslovili konvenciju. Davali su satsange o jogi i drugim duhovnim temama. Sedam dana Joga-Ganga tekao je bez prekida kroz grad. Šestog dana organizovan je zvanični prijem na kom su upućene čestitke Šri Svamiđiju, a sedmog dana održana je završna svečanost. Osmog novembra Šri Svamiđi je sa učenicima, poklonicima i studentima otputovao u Mungir. Naložio je Svami Satjavratanandi, svom novopečenom sanjasa učeniku, da ostane u Nandgramu i vodi računa o štampariji, knjigama i magazinima kao i pre.

Aktivnosti u 1968.

Od prvog do trećeg januara u Patni je organizovana joga konvencija. Vodio ju je Šri Svamiđi.

Do tada je Gondija ašram bio završen. Narod Gondije pozvali su Šri Svamiđija na ceremoniju inauguracije 12. februara. Iz Gondije Šri Svamiđi je trebalo da nastavi do Nagpura na jednodnevni program tamo, a potom do Bombaja na jednonedeljnu konvenciju, i naposletku do Muzafarpura na još jedan program od nedelju dana. Stiglo je pismo od Šri Svamiđija: „Dharmašakti će mi se pridružiti na ovom putovanju. Nakon programa u Gondiji, Nagpuru, Bombaju i Muzafarpuru, doći će u Mungir i ostaće nekoliko dana“.

Šri Svamiđi je takođe pisao Niranđanu: „Niranđane, zamolio sam te da ideš u školu da bi naučio da čitaš i pišeš.

Naučio si ono što je trebalo da naučiš. Sada čak pišeš izvrsna pisma. Ovde svi obožavaju da čitaju tvoja pisma. Došlo je vreme da odlučiš gde hoćeš da živiš".

Niranđan je istog trena doneo odluku. Mi se u nju nismo mešali. Sve smo prepustili u Šri Svamiđijeve ruke. Rekavši: „Odlučio sam da odem u Mungir da živim sa Svamiđijem". Niranđan je otišao do škole i saopštio direktoru: „Odlazim u Mungir. Molim vas izbrišite moje ime iz školskog dnevnika".

Svi njegovi nastavnici su se veoma nasekirali. Pokušavali su da ga odgovore: „Ostani još par meseci. Imaš ispite u martu…". Došli su čak i u naš dom i pokušali da nas ubede. Na kraju krajeva, Niranđan je bio njihov najbolji učenik o kome se širio dobar glas i zahvaljujući kome se i škola pročula. Sa pet godina najbolji u drugom razredu, i sa šest godina najbolji u trećem razredu. Pored toga što je bio zadužen da pomaže slabijim učenicima, Niranđan je bio svestran i briljirao je u svim školskim aktivnostima. Njegova spremnost da pomogne i da sarađuje učinila ga je miljenikom svih nastavnika. Ako bi na ispitima koji se približavali opet bio najbolji učenik četvrtog razreda, reputacija škole bi zasigurno značajno porasla. Ali na kraju, volja sudbine je prevladala…

Šri Svamiđi je sa oko petnaest do dvadeset poklonika i polaznika devetomesečnog kursa za joga učitelje stigao u Gondiju dvanaestog u četiri popodne. Od Nandgrama su mu se pridružili Niranđan i Dharmašakti. Satjavratđi je bio na putu za Nagpur, donoseći knjige i magazine. Trebalo je da se tamo sa nama sretne četrnaestog, i odatle da nam se pridruži na putu za Bombaj.

Narod Gondije je sve pripremio za program. Program je počeo tako što je sekretar Šivananda društva za kulturu i obrazovanje, Šri Mahadev Dhote, predao Šri Svamiđiju sva dokumenta i ključeve ašrama. Šri Svamiđi je na licu mesta prosledio sve fascikle, ključeve i svu odgovornost za ašram Svami Jogašakti. U svom govoru nagovestio je svoju viziju

Šivananda osnovne škole. „Moram da uradim mnogo toga“, rekao je. „Ne mogu da boravim samo u jednom mestu, ali će moji učenici ostati ovde i nastaviti rad koji sam započeo. Očekujem vašu punu podršku i saradnju u ovome. Uz vašu pomoć, škola i farma će zasigurno biti uspešne. Nastaviću da vas obilazim s vremena na vreme“.

Sazvavši sastanak upravnog odbora ašrama i objasnivši svamiju odgovornom za ašram i njegovim asistentima sanjasinima sve u vezi sa potrebnim formularima, pravilima i propisima ašrama, Šri Svamiđi je 13. februara uveče otputovao za Nagpur.

U Nagpur je stigao četrnaestog ujutro. Programi su bili pripremljeni na tri ili četiri mesta u gradu, i trajali su ceo dan. Šri Svamiđi nas je poslao u razgledanje lokalnog muzeja i bašti. Posle večere vodio je program u Rama Mandiru i potom uhvatio voz za Bombaj.

Voz je stigao u Bombaj 15. februara uveče. Smešteni smo u dvorac na obali, nalik palati. Na gornjim spratovima ove sedmospratnice bile su kancelarije i hotel, a donji spratovi korišćeni su za sastanke, venčanja i slične događaje. Konvencija u Bombaju održana je na hipodromu na kom je podignuta velika šatra.

Mnogi sveti ljudi i mudraci blagoslovili su konvenciju svojim prisustvom. Mnogi nacionalni lideri takođe su učestvovali, uključujući i Potpredsednika Republike Šri V.V. Girija, Šri Morarđi Desaija i drugih. Velika konvencija u finansijskog i industrijskoj prestonici Indije očekivano je privukla veliki broj ljudi. Iz svih krajeva grada ljudi su pristizali na konvenciju.

Ljudi iz Bombaja izrazili su želju da imaju ašram. Zemljište za ašram nabavljeno je u Somaja Bilding Trastu (u Ghatkoparu) i 22. februara 1968. Guverner Maharaštre, Šri P.V. Ćerian, postavio je kamen temeljac za Bombajsku školu joge. Šri Morarđi Desai i Šrimati Savita Ben „Porbander“ su održali govore.

23. februara Šri Svamiđi je otišao u Porbander na jedan dan. Nakon njegovog povratka 24. svi smo otputovali iz Bombaja. Satjavratđi se vratio u Nandgram. Šri Svamiđijeva grupa stigla je u Mokamu 25. popodne. Poslati su za nas jedan automobil i autobus. Naposletku stigosmo u Muzafarpur u četiri sata popodne. U okviru Sati Rani hrama postoji velika dharmašala i u njoj je bio organizovan smeštaj i hrana za nas.

Inauguracija programa u Muzafarpuru bila je planirana iste večeri. Velika šatra podignuta je na hipodromu. Te večeri održani su kirtani, bhađani i besede. Zvanični deo programa počeo je u četiri sata sledećeg jutra. Sedmodnevna konvencija bila je veliki uspeh. Šri Svamiđi je stalno bio u kontaktu sa ljudima i mnogi su takođe primili i mantra dikšu.

3. marta Šri Svamiđi je kolima otputovao za Mungir. Na putu je organizovan ručak na Mišrađijevoj farmi. Posle ručka, odmorivši se jedan sat, grupa je nastavila putovanje, i u tri popodne stigla je u Mungir.

Trening polaznika devetomesečnog Kursa za joga učitelje takođe se bližio kraju. Usred njihove zahtevne sadhane bili su odvedeni i na konvenciju u Gondiji. Po povratku, njihov trening i sadhana su se nastavili. Polaznici iz inostranstva veoma su rado prihvatili mogućnost da pri kraju kursa mesec dana putuju Indijom i učestvuju na različitim konvencijama. Videli su, čuli i iskusili mnogo različitih stvari i bili su veoma zadovoljni poštovanjem koje im je ukazano kao joga učiteljima.

Planovi za Šri Svamiđijevu svetsku turneju počeli su da se kristališu. Predviđeno je da krene 27. aprila. Pre nego što otputuje u inostranstvo, otići će u ašram svog gurua i tamo u samadhi hramu u kom je on sahranjen od njega dobiti naredbu i blagoslov. Šri Svamiđi je doneo odluku da proslavi 31. mart kao „dan buđenja jogičke svesti“ i da potom 1. aprila ode u Rišikeš. Od 19. do 21. aprila održaće Svetski joga seminar na kom je potpredsednik Indije, Šri V.V. Giri

ljubazno pristao da učestvuje. Urađene su sve pripreme za ovaj program.

Poseban satsang program upriličen je 31. marta u znak proslave svanuća jogičke svesti. Prvog aprila, zajedno sa petnaest ili šesnaest poklonika iz Mungira i svim polaznicima Kursa za joga učitelje, Šri Svamiđi je otputovao za Delhi. Sa njim su takođe pošli i Niranđan i Dharmašakti. Desilo se da smo u Delhi stigli 2. aprila, na blagorodan dan Ramnavami.

Na stanici nas je sačekao Šri Manohar Gupta. Odseli smo u njegovoj kući u Kamla Nagaru. Ostali smo kod njega tri dana. Vodio nas je da vidimo mesta od istorijskog i turističkog značaja. Šri Svamiđi je posetio Trimurti Bhavan gde se sreo sa Šrimati Indirom Gandhi. Imali su dug i plodonosan razgovor. Posetio je i Šri Jašvant Rao Ćouhana sa kim je srdačno popričao. Mnogi programi su bili održani širom Delhija.

Šri Svamiđi je u 5. ujutru otputovao za Rišikeš i tamo stigao uveče. Uprava ašrama bila je obaveštena o Šri Svamiđijevom dolasku. Dva svamija iz ašrama došla su na autobusku stanicu da nas dočekaju. Autobusom smo svi zajedno nastavili ka ašramu. Naša grupa je brojala sedamdeset ili osamdeset ljudi i svi smo bili smešteni u ašramu. Svi stanovnici ašrama poželeli su dobrodošlicu Svami Satjanandi. Proveli su nas kroz ceo ašram. Obišli smo štampariju, Višvanath hram, Samadhi mauzolej, kutir Gurudeva, Anapurna Bhavan, akhanda kirtan hol, bolnicu i biblioteku. Uveče su u akhanda kirtan holu organizovani kirtani, bhađani i satsang.

Sutradan nam je Šri Svamiđi rekao: „Pođite u razgledanje grada ali vodite računa da se vratite do ručka“. Studentima iz inostranstva objasnio je gde da odu i kako da stignu do tamo. U našoj grupi bilo je i šest ili sedam žena iz Indije. Rekao im je: „Dharmašakti je ovde bila puno puta. Ona dobro poznaje ovo mesto. Budite sa njom i obiđite znamenitosti ovoga mesta“.

Ujutro smo se kupali u Gangi a potom posetili Samadhi hram, štampariju, Gita Bhavan i druga obližnja mesta. Posle ručka otišli smo do Lakšman Đhule i obišli razne hramove. Vratili smo se pre večere i nakon nje učestvovali u večernjem satsang programu. Dharmašakti i Niranđan bi satima sedeli kod Svami Šivanandinog kutira na obali Ganga. Tu su takođe imali i daršan njegovog đjotija.

Šri Svamiđi je obišao samadhi mauzolej i kutir svog gurua, a potom je lutao obalama Ganga i po njemu dobro znanim brdima, džunglom i potocima. Zašao je u svaki kutak i sreo se sa svima.

Naposletku je od svog gurua primio nalog i blagoslov. Trećeg dana našeg boravka uveče je priređen poseban satsang program. Tom prilikom govorili su Šri Svamiđi i njegova guru-braća. Svamiđi je na poklon od ašrama primio jedan sanduk knjiga i jedan pun voća. Svi su dobili poseban prasad. Četvrtog aprila ujutru otputovali smo za Delhi, a narednog dana stigli smo u Mungir.

Završna ceremonija Međunarodnog kursa za učitelje joge održana je u Mungiru 19, 20. i 21. aprila. Nakon što je studentima uručio sertifikate i knjige, Šri Svamiđi je govorio o značaju ovog događaja. „Ove 'joga bebe'", rekao je, „bile su negovane u utrobi ove majčinske joga škole devet meseci i kucnuo je čas da ih blagosiljamo da krenu da ostvare uzvišeni cilj, a to je dobrobit i blagostanje čovečanstva. Ovom blagodatnom prilikom, iskreno se nadam i želim da se ova jogička deca nalik Lavu i Kušu (sinovi blizanci Rame i Site, prim. prev.) pokažu sposobnim da zauzdaju podivljalog pastuva materijalizma".

Sveti ljudi i mahatme koji su prisustvovali ceremoniji takođe su izrazili svoja viđenja. Polaznici su pričali o svojim iskustvima i naklonosti prema drevnim mudracima Indije koji su u himalajskim vrletima stvorili i usavršili nauku joge, i prema Majci Gang koja je doslovce spustila ovu nauku sa snegom prekrivenih Himalaja do samog praga čovečanstva

koje pati. Svaki polaznik izrazio je najdublju zahvalnost svom voljenom Gurudevu, Šri Svamiđiju. Završni govor dao je Premijer Bihara, Šri Bhola Pasvan.

22. aprila Šri Svamiđi je ispratio sve polaznike Kursa za učitelje joge i dao im blagoslov za zadatak koji ih je čekao, širenje joge u njihovim zemljama.

Ljudi iz mnogih mesta došli su da učestvuju na ovoj završnoj ceremoniji. Svami Satjavrat je došao iz Nandgrama 17. aprila. Po završetku programa ljudi iz Raigarha zamolili su Šri Svamiđija za dozvolu da u svom mestu organizuju petu Međunarodnu joga konvenciju.

„U redu", pristao je Šri Svamiđi. „Započnite sa pripremama za ovaj događaj. Morate za glavnog gosta da pozovete Šankaraćarju Šardapitha. Počnite što pre da šaljete pozivna pisma. Oglasite konvenciju u magazinima *Joga* i *Joga vidja*. U avgustu ću vam poslati Svami Jogešvaranandu. Ona će nadgledati celokupne pripreme. Zatražite savet od Satjavratđija kad god bude potrebno. Formulari, reklamni materijal, knjige – sve će biti štampano u našoj štampariji u Nandgramu. Kasnije će još ovdašnjih svamija doći da pomognu u pripremama. Ja ću doći po završetku moje svetske turneje, možda dva ili tri dana pre početka konvencije".

Svami Satjavrat je pitao za dozvolu da dovede Niranđana u Nandgram za vreme Šri Svamiđijevog odsustva zbog svetske turneje. Plan je bio da ga dovede nazad u Mungir za proslavu Guru purnime. Šri Svamiđi se složio i 24. smo svi zajedno krenuli za Kalkutu. 25. je Šri Svamiđi odleteo za Bombaj, odakle je za 26. imao rezervisan međunarodni let. Svami Satjavrat, Niranđan i Dharmašakti su iz Kalkute nastavili za Nandgram.

Avion je bio ofarban u tonu šafrana dok je unutrašnjost bila oslikana replikama murala iz Ađanta pećina. Izgledalo je kao da Šri Svamiđijeva glava počiva na jastucima od oblaka i lebdi u utihnulom prostranstvu beskrajnog neba.

Prva svetska turneja

Svami Satjananda Sarasvati, lučonoša globalne renesanse joge, zaputio se na svoju prvu svetsku turneju iz Bombaja 26. aprila 1968. Šri Svamiđi je nakratko sleteo u Kuala Lumpur, u kom je njegov Gurudev Svami Šivananda svojevremeno radio kao doktor na plantažama kaučuka negdašnje Malezije. U devet sati uveče Šri Svamiđijev avion sleteo je u Singapur. Odmah je bio okružen znatiželjnim reporterima. Potom je u njegovu čast organizovan prijem u ime građana Singapura. 27. aprila dao je satsang i posetio razna mesta i institucije u gradu. Ljudi u Singapuru su dobro upoznati sa životom i radom Svami Šivanande. Obrazovani i učeni ljudi gaje duboko poštovanje prema njemu.

Šri Svamiđi je 3. maja otputovao za Hong Kong. Tamo su ga opet opkolili reporteri i upućivali mu mnoga pitanja. Iz Hong Konga odleteo je za Sidnej u kom je ostao sedam dana. Za vreme svog boravka dao je čak šesnaest intervjua za televiziju, uporedo sa programima koje je vodio na različitim mestima. Iz Sidneja otišao je u Tokio, potom za Honolulu i naposletku stigao u Severnu Ameriku. Tamo je posetio Vankuver, San Francisko, Los Anđeles, Čikago i Toronto.

Potom je prešao Atlantik i stigao u Evropu. Jedanaest dana je ostao u Londonu i danonoćno držao programe. Nije imao ni tren odmora, čak su i njegovi obroci bili nalik intervjuima. Za vreme svog boravka održao je besedu u Vestminsterskoj opatiji. Tada je bilo nezamislivo da sanjasin iz Indije, ogrnut sa dva dhotija, govori sa crkvene govornice. No snaga njegove ličnosti bila je takva da je njegova poslanica oberučke bivala prihvaćena.

Šri Svamiđi je iz Francuske poslao pozdrave povodom Guru purnime. Održao je programe u Norveškoj, Finskoj, Holandiji, Belgiji, Danskoj, Nemačkoj, Francuskoj, Švajcarskoj i Austriji. Rasplamsavši iskru jogičkog preporoda širom sveta u proteklih pet meseci, Šri Svamiđi se vratio u Indiju 17. septembra.

Sletevši u Delhi 17. započeo je turneju Indijom, ostavši po jedan dan u Porbanderu, Ahmedabadu, Jaipuru, Khamgaonu, Amravatiju i Nagpuru. U Gondiji i Nandgramu ostao je po tri dana. Takođe je na po jedan dan posetio i Bhilai, Raipur, Bilaspur, Kotak, Bhubanešvar i Kalkutu. U svakom od ovih mesta dočekan je kako doliči junaku.

Svamiđi je u Mungir doputovao 25. oktobra. Ostao je dva dana a potom sa Svami Niranđanom 27. otišao za Raigarh. U Raigarh su stigli 29. ujutru. Još nekoliko svamija i poklonika iz Mungira doputovali su u Raigrah 30. oktobra.

Peta Međunarodna joga konvencija u Raigarhu

Povodom pete Međunarodne joga konvencije građani Raigarha zamolili su da se štampaju kompletne Svamiđijeve literature na hindi jeziku. Dharmašakti i Svami Satjavrat, u pratnji dvoje sluga, doputovali su u Raigarh 29. i doneli ove knjige.

Probrani duhovni i politički lideri uzeli su učešća i na ovoj konvenciji. Počasni gost konvencije bio je Đagadguru Abhinav Satćidananda iz Dvarkapitha. Svami Satćidananda, Šri Svamišjev guru-brat došao je čak iz Njujorka da bi prisustvovao na konvenciji.

Prvog novembra Šankaraćarja je zvanično inaugurisao konvenciju, a program je vodio Šri Svamiđi. Tokom celog dana smenjivali su se kirtani, bhađani, satsanzi i predavanja. Tema ove konvencije bila je „Obrazovanje i joga". Pedeset značajnih svetih ljudi izrazilo je svoje viđenje na ovu temu. Šrimati Šakuntala Gosvami držala je divne besede o *Ramajani* i *Bhagavati*. Sedmoga dana Svami Satćidananda iz Njujorka zvanično je proglasio konvenciju završenom.

Sutradan, Šri Svamiđi je otputovao sa poklonicima i učenicima. U Kalkutu su stigli 9. a zatim u Mungir 10. novembra. Tromesečni kurs za joga učitelje trebalo je da počne 20. novembra. Dharmašakti je došla u Mungir sa Šri Svamiđijem, da bi ostala tamo tri meseca.

Razvoj ašrama

U ranim danima u ašramu nije bilo mnogo soba. Kako je sve više ljudi počelo da dolazi, nestašica životnog prostora postajala je sve češći problem. Joga Nidra Vihar izgrađen je 1965. 1966. da bi poslužila kao biblioteka, u blizini je sagrađena velika soba pod imenom Oađhi. Do nje je dozidana još jedna soba sa dodatnom „podzemnom" prostorijom za Šri Svamiđijevu sadhanu. Ispred je bio kutir slamnatog krova u kom je Šri Svamiđi davao inicijacije u krija jogu. Dharmašakti je baš na tom mestu 1965. bila inicirana u krija jogu. Ova koliba bila je napravljena od slame i blata i obrasla vinovom lozom. Dharmašakti ju je svakodnevno čistila i pod premazivala svežom kravljom balegom. Podsećala se na stare slike kutira mudraca iz davnina, koje je ranije imala prilike da vidi. Na tom mestu je 1967. sagrađena dvosobna kancelarija. Tokom devetomesečnog kursa za joga učitelje neki od polaznika bili su smešteni u obližnjoj dharmašali. Ponekada bi Šri Svamiđi poveo učesnike kursa u Ananda Bhavan i tamo bi proveli nekoliko dana.

Kada su mnogi studenti iz inostranstva pokazali veliko interesovanje da pohađaju sledeći kurs za joga učitelje, po savetu i uz pomoć Goenkađija započeo je rad na izgradnji trospratne zgrade. Gradnja je počela u julu a već u oktobru zgrada je bila gotova. Ova zgrada lako može da primi sto pedeset studenata, pa i dve stotine ako je neophodno, a za vreme programa čak i dvesta pedeset.

Dok je putovao po svetu ljudi su molili Šri Svamiđija da upriliči još jedan kurs za joga učitelje, i tada je doneta odluka da kurs počne 20. novembra. Sto dvadeset dva buduća polaznika već su poslali prijave. Neki od njih već su bili na Međunarodnoj joga konvenciji u Raigarhu i posle konvencije došli su sa Šri Svamiđijem u Mungir.

Sto dvadeset i pet polaznika iz inostranstva i dvadeset i pet ili trideset iz Indije priključili su se kursu za joga učitelje koji je počeo 20. novembra 1968. Svi su bili smešteni u

novoj zgradi. Tokom ovog tromesečnog kursa na engleskom jeziku učesnici su dobijali instrukcije i obučavani su u mnogim vidovima joge. Na kraju kursa 20. februara, na upriličenoj završnoj svečanosti, primili su sertifikate. Polaznici su izrazili iskrenu zahvalnost Šri Svamiđiju i doneli su uzvišenu odluku da u svojim mestima prenesu poruku joge.

Šri Svamiđi je jednom prilikom rekao:

„Ja ne verujem u apstraktnu filozofiju ili sistem. Čovek mora da traga za konačnom istinom i kada je dosegne, sav privid i neistina blede do beznačajnosti.

Šta god da radim, to činim zarad ispunjenja vizije Gurudeva, a ne iz moje lične želje ili ambicije. Zato nekih dana moram da usmerim vrele zrake besa na nekoga, a drugih dana da za nekoga drugog budem kao umirujući mesečevi zraci. Jednog dana sa ushićenjem služim drugom ljudskom biću a ako već sledećeg dana moram nekoga da razljutim da bi se određeni posao uradio, smatram sebe potpuno nevinim i da nisam učinio ništa loše.

Sklonost ka ogovaranju i uvredama, kojoj su žene često sklone, je nešto što mi je zaista mrsko. Guru seva nije pretvarati se da ste pobožni poklonik, ni da pojedete ostatke guruovog obroka na godišnjicu njegovog rođenja. Potpuno predati svoje telo, um i dušu guruu jeste istinsko služenje gurua.

Guruovo srce je okean ljubavi, milosti i saosećanja. Čak i ako bi neko počinio milion propusta, guru nikada ne bi imao srca da povredi prestupnikovo srce."

Aktivnosti u 1969.

U februaru 1969. na Basant Pańcami, proslavljen je dan osnivanja Biharske škole joge. Ovim povodom održan je trodnevni program koji se sastojao od bhađana, kirtana, satsanga i pevanja *Ramajane*.

Prvog marta 1969. Šri Svamiđi je sa sedam učenika započeo *madhu sańcaj* (sakupljanje meda) turneju kroz Indiju.

Med se dobija iz bezbroj raznobojnih cvetova i njegova svojstva i načini upotrebe su takođe nebrojeni. Koristi se u razne svrhe, u jagji kao ponuda Svevišnjem, za *pančamrit*, slasnu poslasticu, kao lek i tonik, i za spašavanje života maloj deci. Medonosne pčele su uistinu sveta bića. Svojim malenim, delikatnim telima sisaju nektar iz cveća i polažu ga u svoje košnice. Potom se vraćaju po sledeći tovar. Ovo nije samo njihova dnevna rutina, već životna sadhana.

Svaki cvet ima tačno određenu količinu nektara u sebi. Ali sam cvet ne može da iz sebe iscrpi taj nektar i ponudi ga drugima. Medonosne pčele usisaju ovaj nektar i one od njega naprave med. Slično tome, naša srca sadrže nektar, ali ko vlada veštinom da ga isisa? Ko je spreman da žrtvuje svoj život da bi čovečanstvu dao med? Kakav veličanstven i golem zadatak! Može ga izvršiti samo onaj koji je bez mana, neustrašiv, uporan, vredan i prosvetljen karma jogi. Sa ovim ciljem i svrhom na umu, Šri Svamiđi je krenuo na ovu Madhu Sanćaj turneju po celoj Indiji. Njegovi poklonici u raznim mestima organizovali su okupljanja od dva, tri ili četiri dana.

Šri Svamiđi je sa sedmoro učenika krenuo iz Mungira i nakon programa održanih u Bhagalpuru, Patni, Muzafarpuru, Dhanbadu, Kalkuti, Kharagpuru, Tatanagaru, Raigarhu, Bilaspuru, Sambalpuru, Raipuru, Gondiji, Nandgramu, Bhilaiju, Nagpuru, Amravatiju, Bombaju, Puni, Porbanderu, Ahmedabadu, Đaipuru, Delhiju, Bhopalu, Sagaru, Đabalpuru i Gorakhpuru, vratio se u Mungir drugog juna. Bila je ovo istorijska tromesečna turneja.

Šri Svamiđijeva *madhu vidja*, tehnika deljenja nektara, je suptilna i misteriozna, a istovremeno i neprevaziđena u svojoj efikasnosti. On je uistinu širio nektar oko sebe od aprila 1956. od dana kada je otišao iz ašrama svog gurua. Sa svojim krčagom nektara krenuo je 26. aprila 1968. na svoju prvu svetsku turneju. U svim zemljama koje je posetio neštedimice je delio nektar joge i poklonicima i skepticima istom merom.

Svami Satjananda Sarasvati je izuzetna osoba koja veruje u dela a ne u priču. Njegov život protkan je dvema strujama, gjane i karme. Čini se da su se brahma gjana iz Brahma Sutri i nesebična karma joga iz *Bhagavad Gite* savršeno stopile u njegovom životu i pogledu na svet. Mudrost u mislima i umešnost u delanju; ovo dvoje se susteknu samo u izuzetno nadarenim osobama. Indija nikada nije oskudevala u velikodušnim svetim ljudima i izvanrednim naučnicima. Veliki mudraci, sveci i lučonoše rađali su se u ovoj svetoj zemlji. Ali je retko ovakav svestrani dar bio viđen u jednom svetom čoveku.

Veličanstvene promene dešavaju se u tradiciji sanjase, jedna po jedna. Sklonost da se od sopstvenih problema beži pod okrilje sanjase sada nestaje. Mudrost i sposobnost razlučivanja osvanu danas u umovima mladih ljudi; uspavana energija Indije počinje da se budi.

U svojoj poruci izgovorenoj povodom Guru purnime u julu, Šri Svamiđi je rekao:

„Naša istorija, prepuna masakra i krvoprolića, upućuje na neizbežni zaključak da ni naši hramovi, ni mehaničko ponavljanje stotri, pa čak ni natprirodne sile koje prizivamo, nisu uspeli da preobraze naše živote ni da nam pomognu kada nas preplave teškoće. Gde se delo takozvano čudotvorno božanstvo Somnatha kada ga je Mohamed Gaznavi harao i rušio osamnaest puta? Gde se delo tobožnje božanstvo Kaši Višvanatha dok je grad bio pod udarom napadačkih ratova? Gde su bile sidhe i jogini dok su požari rata do pepela spaljivali srce Indije?

Sveštenici, lakoverne mase, ekstremno materijalistički orjentisani ljudi – vesnici sudbine, kako vaše tako i moje – oni su nam naneli više zla od Nadir Šaha i Taimur Langa zajedno. Poslušajte ovog sadhua koji stoji pred vama, ako želite da se uspravite i kročite napred. Ništa osim vašeg neumornog truda neće vam pomoći da ostvarite dugo priželjkivane planove. Nema tih bogova i boginje,

sveštenika i asketa koji mogu pomoći materijalni napredak nacije. Zahvaljujući našem oronulom duhovnom stanovištu, vekovima smo patili dok je ostatak sveta grabio napred u materijalnom razvoju.

„Živi sveci“ su u svakom dobu i u svakoj naciji učinkovito služili čovečanstvu. Šankara je promenio celokupni poredak Indije. Tulsidas je bio čudesno uspešan pokrenuvši potpunu revoluciju u stremljenjima i ponašanju naših sunarodnika. Bez pogovora je iz naroda uklonio prokletstvo duhova, đavola i zlih sila. On je bio taj koji je obeshrabrivao zloupotrebu sidhija. Ramakrišna je pripremio Indiju da se bori sa svoj istinski cilj. Naša dužnost sada je da im se odužimo – ovim zaštitnicima čovečanstva.

Guru purnima je dan buđenja i uskrsnuća. U osvit ove *karma juge*, doba neprekidne karma joge, budimo ispunjeni vitalnošću i neka naši umovi razviju jasnu i proširenu viziju da ugledamo naše Sopstvo, živog Boga u svakom ljudskom biću.

Šesta Međunarodna konvencija u Sidneju

Na molbu australijskih poklonika, šesta u nizu međunarodnih joga konvencija održana je u Sidneju od 9. do 16. septembra. Šri Svamiđi je iz Mungira otputovao 5. septembra. Na konvenciji, koju je sam Šri Svamiđi vodio, učestvovalo je šest stotina i osamdeset delegata iz mnogih zemalja.

Posle konvencije, a pre nego što se 30. septembra vratio u Mungir, Šri Svamiđi je putovao u Njujork, Pariz i Beč.

Specijalni kamp za decu sa smetnjama u razvoju i prestupnike održan je u Mungiru od prvog do trideset prvog oktobra i vodio ga je sâm Šri Svamiđi.

Od prvog do sedmog novembra u Mungiru Šri Svamiđi je održao krija joga kurs. Osamdeset polaznika prošlo je kroz ovaj trening.

Na poseban zahtev indijskih aspiranata, od 20. novembra do 20. februara sledeće godine održan je tromesečni

sadhana kurs na hindi jeziku. Skoro devedeset ljudi ga je pohađalo. Zamolili su da se ovakav kurs ponovo održi u bliskoj budućnosti.

Aktivnosti u 1970.

10. februara 1970. Basant Pańćami programom proslavljen je dan osnivanja ašrama. Program se sastojao od bhađana, kirtana, beseda i satsanga.

12. februara u Mungir su doputovali Svami Satjavrat, Dharmašakti i Kumari Ratna (Dharmašaktina mlađa sestra). Došli su da 14. februara proslave Svami Niranđanov rođendan, i planirali su da ostanu nedelju dana. Od trena kada je Šri Svamiđi 1956. po prvi put došao u Nandgram, Ratna je bila vođa njegove „armije majmuna“ koju su činila deca Nandgrama. Šri Svamiđi ju je od milja zvao „Ram-ratan“. Na večernjem satsangu svima je predstavio Ram-ratanu i prisetio se događaja iz 1956 - 1957. Na kraju ju je zamolio da kaže nekoliko reči:

„Od kako sam doputovala stalno su mi u glavi ti rani dani. Sada su oni samo daleke uspomene. U to vreme Šri Svamiđi je provodio vreme sa nama i igrao se kao dete. Mi deca smo bili vrhovni vladari jutarnjih i večernjih sati. Nikada nismo dozvolili da Šri Svamiđi prekine beskrajni niz priča koje nam je pričao. Kako bi se jedna privela kraju, molili bismo ga za drugu. Uopšte se nismo plašili Didine (Dharmašaktine) grdnje. Retko bi se umor pokazao na Šri Svamiđijevom licu; bio je beskrajno strpljiv i spreman da se nosi sa našim izlivima gneva. Ne uviđajući njegovu veličinu i misiju koju ima na umu nesumnjivo je da smo bili malo grubi i surovi prema njemu. Danas nam je jasno da on nije bio samo naš najbolji drug i prijatelj u igri, već kolosalna osoba od svetskog značaja. On nosi samouverenu auru osobe koja donosi novu epohu. Ali i pored toga ima samilost osetljivog vođe. Pokrenuo je revoluciju koja je potpalila ceo svet. Revoluciju koja se ne

dešava spolja, već tihu, unutrašnju, čiji su zahtevi daleko veći od sićušnih zahteva nas dece. Čovečanstvo je dugo čekalo na ovakvog lučonošu.

Šri Svamiđi je inspiracija za joga pokret širom sveta, i vodič velikom broju darovitih sanjasina, kako iz Indije tako i iz drugih zemalja. Ogromna odgovornost je na njegovim plećima i zbog nje je zauzet od jutra do mraka. Ne može sebi da priušti luksuz da se priseća prošlih poglavlja svog života, poglavlja našeg sjajnog detinjstva u kojima takođe leže skrivene borbe naših duša. Uvek sam u iskušenju da ga pitam, „Sada kada si titan neograničenog potencijala, setiš li se ikada onih zlatnih trenutaka kada smo izvodili skečeve i igrali se zajedno; kada si nam kao majka pričao priče, kada si nam naređivao kao otac? Durili smo se, a ti si nas molio i štitio. Volela bih da mogu još jednom da proživim te zlatne trenutke!"

Iako je Šri Svamiđi van svih ograničenja, ipak je u opsegu našeg duha. 7. jun 1956. zauvek je urezan u mom sećanju zato što je to bio najslađi i najlepši dan u mom životu. Pošto je znatiželja nadvladala sumnje koje su zanovetale u mom umu, stigavši na železničku stanicu u Nandgramu 7. juna ujutru, bila sam zapanjena likom lepog mladića, lica uokvirenog uvojcima, kao da je veličanstvena grčka skulptura oživela. Božanski zagonetan osmeh na njegovom licu podsetio me je na tibetanskog lamu čije lice, jedva osvetljeno lelujavom svetlošću malene uljane lampe u zamračenom manastiru, nosi isti nedokučiv osmeh. Kao da se bliski deo mog sopstvenog duha koji je dugo bio otuđen, ponovo sjedinio sa mnom. Opčinivši nas decu svojim iskrenim, prostodušnim osmesima i smehom, ubrzo je postao naš spasitelj. Doživljavali smo ga kao ravnopravnog sa Šri Ramom i Krišnom, i ovo veličanstveno jogičko zdanje koje je pred našim očima nastalo je zahvaljujući čaroliji našeg najdražeg „mesije".

Nebrojene struje samilosti teku iz njegovog bića u ranjena srca svih duša koje pate na ovoj zemlji. Razbuktali

plamen njegove joge i tapasje osvetlio je bezbroj domova. On je kao prečista ostriga u kojoj se ispoljio divni biser Niranđan, njegov *manas putra*. Iako po godinama mlad, Niranđan je posvećen putu svog gurua i ostvaruje njegove snove.

Na bojnom polju prepunom sukoba koje nazivamo životom, „Satjam" oglašava jogu, kao što Šri Krišna duva u školjku, gradeći temelje nove epohe i nove kulture. Njegovi govori, pesme i povrh svega njegov joga pokret, dovode do veličanstvenog buđenja u srcima masa koje pate."

Svi prisutni bili su duboko dirnuti rečima Kumari Ratne. „Deda", urednik *Saći Bata*, prozbori: „Natera mi suze na oči, dete moje…"

Trodnevno okupljanje trebalo je da bude održano je u Patni sa početkom od 17. februara. Nakon toga Šri Svamiđi će se 19. uveče vratiti u Mungir i ubrzo otputovati za Bilaspur 21. februara. Održavši tamo trodnevni program od 23. do 25. vratiće se u Mungir 26. Saopštio je Svami Satjavratu: „Ići ćemo svi zajedno. Vas troje i Niranđan ćete mi se pridružiti. Molim te nabavi pet karata."

Da bi se dodatno razvile aktivnosti joga pokreta u Mungiru, Šri Kedarnat Goenka kupio je veliku kuću u području Tvrđave i poklonio ju je Šri Svamiđiju. U junu 1970. Šri Svamiđi je zvanično inaugurisao ovu građevinu i nazvao je Šivananda Kutir Jogašram. Sedmodnevni i desetodnevni kursevi počeli su da se održavaju u njoj. Jednomesečni i tromesečni kursevi i dalje su se održavali u ašramu.

Sedma Međunarodna joga konvencija u Parizu

Sedmu Međunarodnu joga konvenciju od 16. do 18. maja 1970. u Parizu organizovala je Svami Devatmananda. Šri Svamiđi je inaugurisao konvenciju i vodio je ceo program na njoj. U ambasadi Indije u Parizu održao je predavanje

na temu „Metodi i tehnike tantre“, koje je uklonilo mnoge zablude koje su ljudi imali o tantri. Takođe je održao prosvećujuće besede o svara jogi, kundalini jogi i krija jogi. Nakon što je precizirao planove za izgradnju dva nova ašrama, jedan u Parizu i jedan u Irskoj, vratio se u Indiju.

18. jula u Mungiru je, uz prisustvo hiljada poklonika iz Indije i inostranstva, proslavljena Guru purnima. Usred bhađana i kirtana i intoniranja mantri urađena je guru puđa i Šri Svamiđi je inicirao stotine aspiranata. Večernji satsang privukao je toliko sveta da se publika prelivala kroz glavnu kapiju na ulicu. Očarani, slušali su bhađane, kirtane i satsang.

Ovom prilikom Šri Svamiđi je takođe inaugurisao Međunarodnu joga biblioteku. Biće korišćena tokom trogodišnjeg sanjasa trening kursa koji je počinjao 8. Septembra te godine. U bliskoj budućnosti postaće najveća biblioteka ove vrste na svetu.

18. avgusta Šri Svamiđi se uputio na svoju četvrtu svetsku turneju. Tokom turneje je posetio Englesku, Severnu Irsku, Dansku, Francusku, Belgiju, Zapadnu Nemačku, Švajcarsku i Austriju i u njima je vodio joga seminare, držao javna predavanja i inicirao aspirante u mantru. Turneja je bila veliki uspeh u svakom pogledu i Šri Svamiđi se vratio u Mungir 6. septembra.

8. septembra počeo je trogodišnji sanjasa trening kurs. Ovaj kurs privukao je veliki broj zainteresovanih kandidata, od kojih je njih sto osmoro konačno primljeno.

Trogodišnji kurs obuke u sanjasi

Trening sto osam aspiranata počeo je 8. septembra u četiri sata ujutru, u blagodatnom periodu *brahma muhurte*. Bila je to godišnjica rođenja Svami Šivanande Sarasvatija. Ovo osveštano tlo Bihara ponovo odzvanja svetim himnama sanjasina, koje se nisu čule od zlatnog perioda Cara Ašoke.

Rečima Svami Niranđana:

Svami Šivananda gajio je nadu i viziju,
A Svami Satjananda je učinio da njegov san urodi plodom,
Ovo je glavni i najdragoceniji san Indije,
Da čovečanstvu podari – razvijeno, probuđeno biće.

Sanjasa nije odricanje,
Već priprema za žrtvovanje.
Žrtvovanje ne znači samouništenje,
Već služenje sa potpunom posvećenošću celog života.

Puko zaogrtanje odorom boje cigle ne oboji njome um,
Niti obrijana glava ili ućebana duga kosa čine sanjasina,
Spremnima da bez predaha služe, nije li briga o kosi
nepotrebna smetnja?

Sanjasin je opsednut samo jednim žarom
Dužnošću – prema svom guruu i guruovoj misji
Dužnošću prema čovečanstvu i svome Tvorcu.

Sadhana, svadhjaja i seva; bez sna, bez odmora, bez odeće, bez hrane, bez ogovaranja. Samo temeljito proučavanje drevnih rukopisa – Veda, agama, nigama, Purana i daršana, uz sticanje praktičnog znanja o ljudskoj anatomiji i fiziologiji. Takođe će biti izloženi treningu u fizičkoj kulturi, različitim joga sadhanama, vođenjem ašrama, organizacionim veštinama, učiće o kulturama iz raznih delova sveta i oblastima koje su sa njima u vezi. Ukratko, tokom sledećih trideset i šest meseci ovi sanjasini proći će kroz program treninga, iskustava i samoproučavanja da bi razvili *prađnašakti, bhaktibhavanu* i *karmašakti,* tj. svojstva glave, srca i ruku.

Narednih šest meseci u ašramu nije organizovan ni jedan program. Niti je Šri Svamiđi igde putovao. Bilo je to vreme naporne sadhane i tapasje za sve stanovnike ašrama. Ašram je bio zatvoren čak i za poklonike iz Mungira.

Sadhana ovih sto osam sanjasa aspiranata započela je u skladu sa drevnim gurukulima iz Treta i Dvapara epoha. Izvesno vreme Šri Svamiđi je sa polaznicima živeo u Ananda Bhavanu, gde su uronili u intenzivnu sadhanu. U decembru je doputovao Kedrivalđi iz Dhanbada. Zamolio je Šri Svamiđija da sa svim polaznicima sanjasa kursa dođe u Dhanbad i da ostanu mesec dana. On će sve pripremiti. Tamo je bilo obilje prostora i mnogo soba, farma, bašta, čak i bazen za kupanje. Njegovo imanje se nalazilo u Dhansaru, četiri milje izvan Dhanbada. Ugljenokop, kantina i kancelarije su takođe bile u blizini.

„U redu“, odgovorio je Šri Svamiđi, „doći ćemo u januaru:“

Aktivnosti u 1971.

Prvog januara 1971. tri svamija iz Mungira spremali su se da odu u inostranstvo. Pričalo se takođe da Svami Niranđan ide u Irsku. Primivši telegram, Svami Satjavrat i Dharmašakti su prvog januara stigli u Kalkutu. Svami Amritananda i Svami Satćidananda otišli su za Belfast drugog januara. „Odlazim za Irsku 28. februara“, rekao je Šri Svamiđi. Niranđan ide sa mnom. Pođite sada sa mnom u Mungir.“ 4. januara svi smo doputovali u Mungir. Odlučeno je da svi zajedno 8. januara otputujemo za Dhanbad. Posle dva dana provedena tamo, Svami Satjavrat će se vratiti u Nandgram; Dharmašakti će ostati nedelju dana.

Pošto je dao sva neophodna uputstva za sadhanu sanjasa polaznicima koji će ostati u Mungiru, Šri Svamiđi je sa pedeset polaznika otišao u Dhanbad. Tamo će raditi sadhanu mesec dana, i podučavati seljake tog kraja jogi. Potom će pešice nastaviti ka Orisi podučavajući putem seljake *Giti, Ramajani* i jogi, i živeće od milostinje. Njihovo odredište biće Sambalpur, u kom će se od 3. aprila održati osma Međunarodna joga konvencija. U okviru priprema za konvenciju, sanjasini će tamo voditi seminare i časove.

Od 8. septembra 1970. u ašramu su se svakodnevno pevali kirtani. Šri Svamiđi je radio istraživanje o dejstvu kirtana na um i emocije. Nakon dva ili tri kirtana svamiji su već bili u stanju dubokog zanosa. Njihali su se i igrali u ritmu kirtana, i mnogi bi izgubili svest. Mnogo puta je i Šri Svamiđi padao u trans.

Svami Satjavrat je otišao za Nandgram 11. januara. Dharmašakti za njim 16. januara. Šri Svamiđi je u poslednjoj nedelji januara otputovao u Dhanbad, odakle se vratio sa Niranđanom. Ostali sanjasini nastavili su svoju sadhanu u Dhanbadu i ostali su tamo do 10. februara.

Šri Svamiđi je 27. februara otišao u Kalkutu. Prvog marta sa jedanaestogodišnjim Svami Niranđanom odleteo je za Irsku. Ostavivši Svami Nianđana u ašramu u Belfastu, vodio je nekolicinu joga konvencija i seminara u mnogim zemljama Evrope i potom se 28. marta vratio u Mungir.

Osma Međunarodna joga konvencija u Sambalpuru

Sve pripreme za osmu Međunarodnu joga konvenciju obavio je Lajons klub. Fabrika hartije „Orijent“ iz Vrađrađ Nagara ima sedište u Sambalpuru. Njihov kompleks bio je veoma prostran, sa mnogo kancelarija, spavaćih soba za klijente kada dođu u posetu, skladišta, garaža i velikim dvorištem. U njemu je za konvenciju podignuta ogromna šatra, i obezbeđen smeštaj i hrana za sve delegate.

Šri Svamiđi je u Sambalpur stigao 2. aprila. Hiljade delegata došlo je da učestvuje na konvenciji. Bilo je i mnogo delegata iz inostranstva. Konvenciju je inaugurisao Predsednik Vrhovnog Suda Orise, Šri Mišrađi. Tema konvencije bila je „Joga i društveni rad“. Šri Svamiđi je vodio ceo program. Kao i obično, svakoga dana održale su se četiri sesije. U svakoj od njih bilo je kirtana, bhađana i beseda uvaženih sanjasina i uvaženih ličnosti. Posebna odlika ove konvencije ogledala se u naučnom a ne religioznom tonu i pravcu koji su obeležili svaku od beseda. Sva predavanja su bila praktična,

a ne apstraktna i teorijska. Petodnevna konvencja završila se 7. uveče. Osmog aprila Šri Svamiđi je otišao u Konark i vratio se desetog. U Sambalpuru je građen ašram. Bio je gotovo završen i inauguracija je bila planirana za sledeći mesec.

Dvanaestog popodne Šri Svamiđi je posetio Vrađrađ Nagar i obišao fabriku hartije Orijent i reku Šankh. Nakon odmora i večere u hotelu kompanije, održao je satsang u Birla hramu u blizini. Posle satsanga otputovao je u Raigarh i stigao u dva ujutru. Tamo je ostao četiri dana, držeći satsange i predavanja. Sazvan je sastanak da bi se razmotrili budući planovi za ašram u Raigarhu. Šri Svamiđi je planirao da se vrati u Mungir, ali je na posebnu molbu Svami Satjavrata pristao da svrati u Nandgram. Svami Satjavratova žarka želja bila je da Šri Svamiđi sa svojim sanjasa polaznicima ostane u Nangramu do Guru purnime. Trening ovih sanjasina nastavio bi se u Nandgramu. Već se bio dogovorio sa svojim saradnicima i volonterima u Nandgramu i svi su bili potpuno posvećeni ovom planu.

Nandgram ašram je od grada udaljen četiri kilometra. Kupljeno je tri hektara zemljišta na G.E. putu i na njemu je iskopan bunar i sagrađena sala dužine dvadeset pet, a širine devet metara. Duž hola sa obe strane postoji široka veranda sa po jednom sobom na svakom ćošku, tako da postoje ukupno četiri sobe. U to vreme u toku je bila i izgradnja ostave, kuhinje i velike trpezarije. Takođe i Šri Svamiđijeve sobe i još jedne dodatne sobe ispred nje, kao i nekolicine toaleta i kupatila. Dvorište je bilo veliko i u njemu je bila postavljena privremena kuhinja. Jedna od četiri sobe u ćošku privremeno je pripremljena za Šri Svamiđija, a preostale tri sobe korišćene su kao ostava, kancelarija i biblioteka. Organizovavši sve ovo, Svami Satjavrat je izložio svoj plan Šri Svamiđiju.

„U redu“, odgovorio je Šri Svamiđi, „doći ću sa svojim sanjasinima u Nandgram, i oni će tamo nastaviti sa svojim učenjem, meditacijom i karma jogom. Ostaćemo do Guru

purnime, mada ću ja u međuvremenu povremeno odlaziti i vraćati se."

Kada su ljudi u Raigarhu i Bilaspuru saznali za ovaj plan, zamolili su Šri Svamiđija da održi programe i u njihovim mestima. Nakon što je u Raigarhu proveo četiri dana, Svamiđi je došao u Bilaspur i tamo takođe održao četvorodnevni program. Potom je i u Korbi održao program. Svami Satjavrat se vratio šesnaestog da bi nastavio sa pripremama u Nandgramu. Otišao je u B.N.C. fabriku i našao se sa Rađa Ram Guptom, izložio mu svoj plan i zamolio ga za veliku količinu posteljine i jorgana. Guptađi mu je odgovorio da može da uzme šta god mu je potrebno.

20. aprila Šri Svamiđi je poslao sve sanjasine u Nandgram sa Dharmašakti. On je sa dva sanjasina prvo otišao u Sagar. U Nandgram će stići 23. aprila.

Kada je Šri Svamiđi doputovao u Nandgram, ljudi su ga oberučke dočekali, sa toplinom u srcu. U svim njegovim nastojanjima, podržavali su ga svim sredstvima. Sanjasa trening nastavljen je prvog maja. Kao deo karma joge pomagali su u izgradnji ašrama. Svako veče od šest do osam sati bio je satsang, kom su prisustvovali ne samo ljudi iz komšiluka već i iz obližnjih sela i gradova takođe. Šri Svamiđi je izašao u susret svima koji su zatražili od njega pomoć u vezi sa fizičkim, mentalnim, emocionalnim ili duhovnim teškoćama.

Videvši zainteresovanost koju su ljudi pokazali, započelo se sa jutarnjim časovima asana. Dvadeset devetog aprila u ašramu je proslavljena godišnjica rođenja Šankaraćarje. U programu je učestvovalo mnogo ljudi iz Nandgama i okoline. Nekoliko istaknutih ličnosti besedilo je o Šankaraćarjinom životu i delu. U svom govoru Šri Svamiđi je poručio: „Đagadguru Šankaraćarja izbegao je sve sukobe i prepirke i organizovao je sanjasine u snažnu i vitalnu tradiciju. Pojavio se kao ujedinjujući faktor u društvu tog vremena, zacelivši duboki rascep koji je postojao." Šri Svamiđi je takođe

prosvetio prisutne o Šankaraćarjinoj filozofiji Vedante, i pomenuo ašrame koje je ovaj osnovao.

Šri Svamiđi je u selu Surevani, udaljenom oko 40 kilometara od Nagpura, obavio ceremoniju prana pratištha za statuu Devi. Sanjasini koji su ga pratili održali su akhanda kirtan u obližnjem hramu.

23. maja je otišao za Sambalpur gde je svečano otvorio Utkal školu joge i tom prilikom u njoj upalio akhanda plamen. Ostavivši pet svamija da vode ašram, vratio se potom u Mungir.

30. maja Šri Svamiđi je otputovao u Belfast i tamo održao joga seminar. Obišavši mnoge zemlje u Evropi i Južnoj Americi, vratio se u Indiju i stigao u Nandgram 26. juna. Za ovo vreme, tamo je trening sanjasina nastavljen nesmanjenim tempom.

Ostvarenje sna

Dharmašakti je bila veoma srećna što je Šri Svamiđi boravio u Nandgramu. Rasporedivši dnevne dužnosti svom osoblju u štampariji, odlazila bi u ašram gde je pomagala u magacinu i upravljala kuhinjom. Tokom celog dana posetioci su svraćali u ašram. Dočekivala ih je i pričala im je o različitim ašramskim aktivnostima. Kad god je Šri Svamiđi bio na putu, po njegovim uputstvima vodila je računa o svemu u ašramu. Ako bi zbog nekog zaduženja u vezi sa izgradnjom Svami Satjavrat morao da otputuje van grada, vodila je takođe računa o slanju i primanju pisama i paketa te je svakodnevno odlazila i u poštu. Završivši obaveze u ašramu, kući se vraćala tek pošto bi prisustvovala večernjem satsangu. Njen san je napokon postajao stvarnost.

Stalno je u snovima viđala divnog, ozarenog svetog čoveka. Takođe, često je dobijala znake i nagoveštaje. Pripisivala je sve ovo svom proučavanju *Gite, Ramajane* i priča o svetim ljudima, što je radila od malena. Konačno, drugog aprila 1953. doputovala je u Rišikeš, i ugledavši mladog

sanjasina kako stoji iza Svami Šivanande, odjednom joj je sinulo: „Ovo je Šankaraćarja koji me posećuje u snovima!“

Šri Svamiđi je 7. juna 1956. stigao u Nandgram. Iskočivši iz voza izjavio je: „Majko, stigao sam…“ i Dharmašakti je pomislila: „Da, on je zaista moj Adiguru Šankaraćarja…“ Ogromni vakuum u njenom životu beše popunjen, i njen život je krenuo drugim pravcem. Naučila je, razumela i od njega primila mnogo. Putovala je sa njim na mnoga mesta, vodila kampove i okupljanja, ali njen san je još uvek ostao samo san.

Toliko toga se desilo od 1956. – ašram u Mungiru, večni plamen u njemu, međunarodne joga konvencije, kampovi i okupljanja, brojni ašrami u inostranstvu, mnoštvo domaćih i stranih joga aspiranata, devetomesečni i tromesečni kursevi za joga učitelje, i kao kruna svega trogodišnji sanjasa kurs na kom je sto osam aspiranata iz Indije i inostranstva ponudilo sebe veličanstvenoj jagji. Među ovim aspirantima ima muškaraca i žena svih godišta, i na njih se više ne gleda samo kao na fizička bića već kao na čisti duh otelotvoren u ljudskom obličju. Videvši drugačiju sliku svetih ljudi i sanjasina od one koja je bila uvrežena u društvu , svet je sada bez pogovora počeo da sledi Šri Svamiđija.

Ko bi mogao da pretpostavi 1956. da će sićušni sanjasin dečačke pojave, koji je svojim magnetskim prisustvom i blagim rečima osvojio svačije srce, koji se igrao sa decom kao Kanheja, koji je jasno i lucidno podučavao odrasle složenim principima asana, pranajame, *Gite, Bhagavata*, Veda i Upanišada, jednoga dana lansirati jogičku revoluciju širom sveta? A opet, ovo ne bi trebalo da bude iznenađenje jer on je postao sanjasin čelične odvažnosti i imao je blagoslov svog gurua, Svami Šivanande, da postane *digvidđaji*, osvajač sveta. Blagoslovi Gurudeva se šire svuda, kao grane *banjan* drveta. Šri Svamiđi je posvećen obnavljanju jogičke kulture. Koliko je mnogo doprineo da se drevne nauke ponovo iznesu na svetlo dana! On se sada bez ostatka upustio u hva-

le vredan zadatak obnove davno izgubljenog ugleda joge u ovom modernom vremenu kojim dominira nauka.

Šri Svamiđi ima dar da svakoga ko mu se obrati za vođstvo na putu, usmeri u najprikladnijem i najprimenljivijem pravcu. U času može da prepozna prirodu nečije patnje i pravi lek za nju. On poseduje veselu razigranost sanjasina, sjaj tapasvija i jednousmerenost jogija. Vetrovi joga pokreta kovitlaju iz epicentra u Mungiru i stižu do svih delova sveta.

Dharmašaktin san je konačno postao stvarnost kada je 23. aprila 1971. Šri Svamiđi, pokretačka sila iza joga pokreta, sa vrelim zracima popodnevnog sunca stigao u Rađnandgaon. Ljudi su mu pružili veoma topao doček. Dharmašakti mu je takođe poželela dobrodošlicu na pragu svog doma. Šri Svamiđi će tu ostati četiri meseca. Trening sanjasina će se istovremeno nastaviti tu. Šri Svamiđi će povremeno putovati na programe van grada ali će se uvek vraćati tu. Na blagodatni dan Guru purnime inaugurisaće „Rađnandgaon školu joge" i upaliće večni plamen.

Nandgram je blagosloven da primi isto učenje i ideale koje je Gospod Buda propovedao hiljadama učenika u Vaišaliju pre 2500 godina. Stranice drevne istorije ponovo se listaju pred našim očima. Majka Gang dotiče do našeg sopstvenog praga. Dharmašaktin san je konačno postao stvarnost.

Inauguracija Nandgram joga škole

Kada je Šri Svamiđi napokon stigao u Nandgram, svi građevinski radovi su bili završeni. Pripreme za Guru Purnimu bile su u punom zamahu. U tome su pomagali i volonteri Međunarodnog joga društva iz Gondije, Durga, Bhilaija, Raipura, Bilaspura i Raigarha. Hiljade ljudi iz Delhija, Bombaja, Kalkute, Mungira, Nagpura, Đabalpura i obližnjih sela došli su na proslavu Guru Purnime. Pristigli su takođe i mnogi sveti ljudi i mudraci. Iz Radio Indije došao je Kešri Bađpai sa celom svojom ekipom. Ministar

Obrazovanja Bhopal Rao Pavar i drugi ministri i poslanici takođe su prisustvovali.

Kirtan je počeo u pet ujutru u četvrtak 8. jula 1971. Na hiljade ljudi je pohrlilo kao da je u ašram stigla cela populacija Nandgrama. Guru pada puđa počela je u šest sati i nastavila se do devet. Stotine ljudi iščekivalo je mantra dikšu. Inicijacija se odvijala od devet do podne. U podne je poslužen ručak i potom je program nastavljen. Konferencija za štampu, tokom koje su novinari imali mogućnost da lično razgovaraju sa polaznicima sanjasa kursa i drugim Šri Svamiđijevim učenicima iz inostranstva, održana je od jedan do tri sata posle podne. Kirtan se pevao dvadeset četiri sata, bez prekida.

Šri Svamiđi je upalio večni plamen i time priveo kraju ceremoniju inauguracije joga škole. Duhovni odsjaj ovog plamena rasteraće tminu neznanja ne samo iz Nandgrama već iz celog sveta.

Posle beseda svetih ljudi, naučnika, Ministra Obrazovanja, poslanika i drugih poklonika, prevod na hindi Šri Svamiđijevog klasika *Dinamika joge* podaren je svima kao prasad. Učesnici su potom sa najvećom pažnjom slušali Šri Svamiđijevu besedu o važnosti i neophodnosti joge za dobro zdravlje i blagostanje:

„Nakon vedskog perioda, upravo sada jogička tradicija ponovo oživljava. Danas se i mladi i stari interesuju za jogu. U skorijoj istoriji bili smo pod vladavinom raznih drugih rasa koje su nas ispunile prezirom i nehajnošću prema našoj sopstvenoj kulturi, prema našoj nauci joge i tantre. Počeli smo da mrzimo sopstvenu religiju i duhovnost. Neosnovane i umišljene strahove od štetnih dejstava joge širili su oni koji su naumili da iskorene jogu koja predstavlja temelj naše celokupne kulture i civilizacije. Sada je došlo drugo vreme. Pre nekoliko godina Svami Kuvalijananda je uradio veoma detaljno istraživanje o

dejstvima joge na telo i um. Koristio je osetljive aparate da bi izmerio i kvantifikovao ova dejstva, i rezultati su objavljeni u časopisu *Joga Mimamsa*.

Kada sam proučio ova istraživanja, veoma sam se inspirisao. U samim počecima bio sam Vedantin sto posto. „Ja sam to što jesam" – ovo je bila srž moje sadhane. Kada sam pročitao ovaj časopis u meni se rodila inspirativna misao: „Izgubljena svetlost joge mora se ponovo podariti Indiji." Ljudi sada postepeno počinju da razumeju i cene jogu, iako mnogi još uvek misle da je ona isključivo namenjena sanjasinima. Ali ja nedvosmisleno tvrdim da je joga od veće važnosti za svetovne ljude nego za sanjasine. Zbog svakodnevnog naprezanja svetovni ljudi su skloni mnogim fizičkim, mentalnim i emocionalnim problemima. Zbog toga joga može da odigra veliku ulogu pomažući im da ove probleme stave pod kontrolu i održe ravnotežu i stabilnost u životu. Tokom godina koje sam proveo kao duhovnik prosjak, sreo sam na hiljade muškaraca i žena iz svih slojeva društva, i shvatio sam da je indijsko društvo bilo potpuno zbunjeno i izgubljeno. Slepo pridržavanje svetih spisa vodilo ga je na stranputicu.

Razmislite pažljivo i oslonite se na logiku. Joga o kojoj govorim je sam temelj života. Na kraju krajeva, šta je cilj i svrha života? Beskrajna sreća i potpuno oslobođenje od patnje i bola – zar to nije ono što svako želi? I baš ova želja tera ljude putem bhoge ili putem joge. Ako se krene samo putem bhoge, on vodi propadanju i bolesti, a ako se krene samo putem joge, on vodi neurozama i kompleksima. Mora postojati sinteza, sjedinjenje ova dva puta. Joga nije bežanje od života. Ona znači obgrliti život još čvršće i jače. Da biste naučili kako da to uradite, idite u ašram i ostanite u njemu nekoliko dana. Biće vam to od velike pomoći za sopstveni osećaj spokoja i blagostanja. U davna vremena ljudi su išli na mesta hodočašća da bi od sadhua i svetih ljudi učili asane, pranajamu i đapu. Sada ovu blagodet možete da ostvarite u joga ašramima.

Stalno ponavljam samo jednu te istu stvar. Pravo seme bolesti ne leži u telu već u umu. Ako je um pod kontrolom, telo će ostati zdravo čak i ako se o njemu ne brine. Raznorazne misli dovode do lučenja različitih hemikalija u mozgu. One takođe izazivaju različite vrste elektromagnetnih talasa. Kada se u ovim procesima javi neravnoteža, iskrsnu mnoga mentalna i psihološka oboljenja. Zato morate da naučite veštinu ispravnog mišljenja i da izbegavate negativne misli koliko god je to moguće. Danas je čovek suočen sa baražnom vatrom negativnih utisaka i uticaja, čak i na običnoj pijaci. Kao što prljava sredina pogoduje infekciji i bolesti u telu, tako negativne misli stvaraju pustoš u mozgu i umu.

Mnogi pate od nesanice. Potrebne su im pilule da bi zaspali. Umesto da leče koren drveta oni leče njegove grane. Paraziti negativnih misli nastavljaju da proždiru mozak i um. Oni su pravi uzrok kulturnog propadanja i rasula koje vidimo svuda oko nas. Kao *Raktabide*, negativne samskare množe se geometrijskom progresijom. Kao što se vakcinišete protiv velikih ili malih boginja, tako morate da vakcinišete i um. Imate na raspolaganju vakcinu joge, upotrebite je. Što više budete upili praksu, duh i kulturu joge, više dobrobiti ćete imati u svakodnevnom životu. Bolji odnosi u porodici i društvu, zdrav um, uzvišene misli – mnoga su postignuća i uspesi joge.

Svami Nitjananda je nosio samo parče tkanine oko bedara. Govorio je: „Zašto brinuti o novcu? On dođe a onda ode istim putem kojim je i došao. Ako niste mogli da sprečite njegov dolazak, kako onda možete da predupredite njegov odlazak? Morate da naučite da budete odvezani u životu."

On me je inspirisao da napravim ašram. Pre toga sam stalno lutao tamo-amo. Kada mi je ovo prvi put predložio, moje pitanje je bilo: „Odakle će doći novac?" A on je odgovorio: „Ne brini o novcu. On dolazi sam od sebe." Prihvatio sam njegov predlog. Sada postoje ašrami u

Mungiru, Raigarhu i Sambalpuru, ali sam oduvek Nandgram doživljavao kao moj Sarnath, moje sedište, bez obzira na činjenicu da je ašram ovde tek sada napravljen. U Kali jugi sva pravila su okrenuta naglavce. Dete se rađa pre oca. Nandgram ašram je kao otac, a Mungir i drugi ašrami su kao njegova deca.

Na kraju, ispričaću vam o jednom jezgrovitom metodu – radite đapu sa malom i povucite um unutra. Postepeno, nikada u žurbi. Koncentrišite se na centar između obrva i u toj tački vizualizujte svoju ištu. Nakon nekog vremena, spontano ćete dosegnuti odluku, usmerenje iz dubina vašeg nesvesnog uma i to će vas povesti pravo do vašeg odredišta. Samo zapamtite, budite redovni u vašoj sadhani, neka ne bude prekida u njoj. Konačno, primite moje najbolje želje za ovaj novonastali joga ašram. Hari Om."

Publika je slušala u potpunoj tišini. Osim u holu, ljudi su bili zbijeni i na obe verande, u dvorištu, čak i na krovu. Po završetku satsanga Šri Svamiđi je vodio šanti path i sve prisutne obasuo blagoslovima. Šrimati Šakuntala Gosvami govorila je o *Ramajani* do deset sati uveče. Najavljeno je da će prvi kurs u tek otvorenoj školi joge biti održan počev od 16. jula.

Sledeća poruka blagoslova stigla je iz Belfasta od Svami Niranđana:

„Na blagodatan i sveti Guru purnima dan na tlu joga škole u Nandgramu ostvarićete blisku vezu sa velikim guruom. Škola je upravo izgrađena ali njeni koreni sežu daleko u prošlost. Ne samo ljudska bića, već štaviše i nebeska bića će slaviti ovaj veličanstveni događaj.

Šri Rama, Šri Krišna i sva druga božanstva, Adiguru Šankaraćarja, Svami Višvanananda, Svami Šivananda – svi oni su imali gurua i njihova predanost guru bila je na najvišem nivou. Tulsidas kaže: „Guruova stopala su kao lotos i zaslužuju obožavanje i bezgraničnu ljubav, jer on

je okean samilosti i uistinu sam Bog u ljudskom obličju." I nastavlja: „Istinska mudrost i znanje nikada ne mogu zasjati bez gurua." Ovo nam ukazuje na put koji moramo slediti u našem životu. Upanišade takođe nedvosmisleno tvrde, *Durlabha sahadavastha sadgurukarunam vina, bez guruove milosti,* najviše stanje ne može se dosegnuti.

Guru koji je spoznao najvišu istinu i suštinu, može da nam podari to znanje. Ovaj osećaj odzvanja u *Joga Vašišthi* koja kaže, „Zapalivši plamen mudrosti u srcu istinskog aspiranta, guruove reči omogućiće mu da spozna Sopstvo. Bez pomoći i podrške gurua veoma je teško, ako ne i nemoguće, dostići spoznaju. Samo guruovom milošću može se spoznati Neuslovljeni Brahman. Jedino guru uklanja prepreke sa duhovnog puta. Jedino on rascepi veo neznanja."

Pre nego što dođete kod gurua morate da se opremite sledećim vrlinama: guru bhaktijem, niškama karma jogom, jamama, nijamama, upasanom i vežbanjem mentalne istinoljubivosti i brahmaćarjom. Kada se oslobodite ideje da ste ograničeno i zasebno biće, guru će vas uputiti u *mahavakje*, velike vedske istine. Uklониće sumnje i zamke sa vašeg puta. Ali morate biti iskreni u svojoj rešenosti i trudu. Sopstvenom vizijom morate direktno spoznati stanje sat-ćit-anande. Sveti spisi nalažu nam da praktikujemo *šravanu* (slušanje), *manu* (promišljanje) i *nididhjasanu* (duboku meditaciju). Ova besmrtna poruka prenošena je kroz vekove. Ovo je poruka *Gite* i *Ramajane*. Ovo je poruka mudraca i svetih ljudi, koja je očuvana i prenošena kroz tradiciju guru-učenik. Ovo nisu moje reči, već reči mog gurua. Čak šta više, ovo nisu ni reči moga gurua, već njegovog gurua. Ova besmrtna poruka dolazi od besmrtne loze naših uzvišenih gurua. „Čoveče! Sve je u tebi", opominju božanske energije, „ali to ne možeš da spoznaš. Za to ti je potreban guru, sedeći kraj njegovih stopala moći ćeš da upiješ svetlost istinskog znanja i proširiš je celim svetom."

Biti sa sadguruom je stvar neizmerne sreće i moji dragi i poštovani stanovnici Nandgrama dele sada tu istu sreću. Neka svi u izobilju prime Božiji i Guruov blagoslov!"

U Mungiru je bila poplava. Ma Ganga tekla je kroz sam ašram. Šri Svamiđi je 10. jula kolima otišao u Mungir, nameravajući da se ubrzo vrati.

Prvi kurs u joga školi počeo je 16. jula. Šri Svamiđi se vratio 21. jula. 26. jula u pet ujutru počeli su kirtani i bhađani i ceo dan je proveden u smehu i veselju. Uveče je bio nadahnjujući satsang. Osim lokalnih poklonika došli su i ljudi iz Durga, Bhilaija, Raipura i Gondije. Program se nastavio do deset sati uveče.

Kurs se završio 28. jula. Šri Svamiđi je učesnicima podelio sertifikate i knjige i dao im blagoslov za svetlu budućnost.

Tilak Đajanti proslavljen je 1. avgusta. Tom prilikom upriličena su predavanja i satsang. Drugog avgusta sanjasini su poslati da pešice obilaze sela i drže satsange. Dva svamija su odlazila u selo, prosili su hranu, podučavali seljane asanama i pranajamama, a posle podne su radili karma jogu sa njima, i uveče držala satsang o *Giti* i *Ramajani*. Pošto su se zadržali dva dana u selu, nastavljali su dalje.

9. avgusta 1971. Šri Svamiđi je otišao u Sambalpur. Održao je trodnevni program tamo, i onda otputovao u Mungir.

Godišnjica rođenja Svami Šivanande proslavljena je u svim pridruženim ašramima i školama joge. Tom prilikom održani su satsanzi.

Od 15. oktobra do 15. novembra u Biharskoj školi joge u Mungiru organizovan je kurs krija joge. Časove je vodio sam Šri Svamiđi.

Uskoro su se u Nandgram joga školi redovno svakog meseca održavala dva kursa. S vremena na vreme organizovani su i satsanzi. Počevši od jula, Svami Jogešvarananda

bio je aćarja škole. U decembru je Šri Svamiđi poslao Svami Šivaprema da ga na ovom mestu zameni.

30. decembra Svami Atmananda je iz Belfasta došla u Mungir. Planirala je da dođe u Nandgram i ostane jedan dan, ali su se njeni planovi promenili. Pozvala je telefonom i zamolila nas da se nađemo sa njom na železničkoj stanici. Svami Satjavrat je u jedanaest sati otišao na stanicu. Poneo je sa sobom knjige i druge stvari koje je pripremio za Svami Niranđana i predao ih Svami Atmanandi. Bio je veoma srećan toga dana.

Odlazak Svami Satjavratanande

31. decembra Svami Satjavrat je ustao u četiri sata ujutru i sledio svoju uobičajenu rutinu. Otišao je do štamparije i izdao radna uputstva za taj dan. Potom je nastavio dalje. Trebalo je da primi neki račun, da izda neku priznanicu, preda ponudu fabrici … Pošto je završio sve ove uobičajene poslove, otišao je u poštu. Kada je obavio poslove, vratio se u štampariju, i putem popričao sa nekolicinom poznanika. Pregledao je dokumenta i objasnio radnicima šta dalje treba da urade. „Danas imamo mnogo posla“, skrenuo im je pažnju, „moramo ga završiti danas.“ Nisam odolela da ne upitam: „Zašto sve moramo danas završiti?“ „Poslednji je dan u godini, zar ne?“, odgovorio je.

U pola dvanaest je stigao Svami Šivaprem i rekao: „Dadađi, molim te dođi u ašram. Moraš danas da izvršiš Šri Svamiđijevo naređenje. Moraš da preuzmeš ključeve od Svami Jogešvaranande i preurediš rad ašrama.“

„Ne brini,“ odgovorio mu je Satjavratđi, „taj zadatak je moja odgovornosti. Hajde prvo da ručamo. Onda ću poći sa tobom i rešiću sve tvoje probleme. Danas moram da završim sve preostale poslove. Na kraju krajeva, danas je poslednji dan. Budi siguran, sve ću brzo završiti.“

Posle ručka mi je rekao: „Donesi mi sve voće koje imaš.“ Imala sam pomorandže, dala sam mu ih i sve ih je pojeo.

Rekla sam: „Ja ću isto poći s tobom u ašram," na šta je on odgovorio: „Neću ići džipom. Šivaprem je došao biciklom, pa ću i ja uzeti bicikl iz štamparije. U međuvremenu ti pripremi odgovore na ova pisma. Brzo ću se vratiti. Pored svega, moramo da pošaljemo dobre vesti Šri Svamiđiju."

Sakupivši sve ključeve, dokumenta i fascikle od ašrama i predavši ih Svami Šivapremu, Satjavratđi je objasnio sve u vezi sa vođenjem ašrama, napisao je pismo banci u kojoj je bio otvoren ašramski račun, dao ga Šivapremu da ga i on potpiše, i objasnio mu šta još treba da uradi u banci 2. januara.

Manibai Šah, gospođa iz Nagpura živela je u ašramu sa sinom Gunđanom, koji je bio oboleo od dečje paralize. Napravila bi čaj kad god bi Satjavratđi došao u ašram. Nakon posluženja uvek bi mu rekla: „Sačuvaj malo i za mene, Dadađi," na šta bi on uvek odgovorio: „Dodaj mi tvoju čašu. Sipaću ti sada, ne dam da piješ ostatke iza mene." Toga dana, kada se spremao da krene nazad pošto je završio sve što je trebalo u ašramu, Manibai ga je pozvala: „Dadađi, sačekaj! Čaj je spreman. Poslužiću ga za minut."

„Kasnim," odgovorio je Satjavratđi: „Moram ubrzo da krenem." Do tada je ona već donela čaj. Popio je pola čaše i rekao: „Manibai, uvek si me molila da ti dozvolim da popiješ ono što bi ostalo iza mene, zar ne? Danas ti ostavljam ovo kao prasad od mene, nešto po čemu da me pamtiš. Zdravo Gunđane. Hari Om."

Svami Satjavratananda se zaputio ka svom odredištu. Bilo je dva sata posle podne, put je bio pust. Jedva da je odmakao dvesta metara od ašrama kada je čuo zvuk autobusa koji mu se približavao od pozadi. Sišao je sa bicikla i stao pored puta da bi ga pustio da prođe. Vozač je izgubio kontrolu i autobus je skrenuo ka ivici puta. Pre nego što je vozač uspeo da povrati kontrolu, autobus ga je udario i nastavio dalje… Odbačen je visoko u vazduh zajedno sa biciklom i pao je u polje pet do šest metara dalje… Ležao je tamo kao

u dubokom, spokojnom snu, i bicikl pored njega. Bez povrede, čak ni ogrebotine. Takva je bila volja Gospodnja…

Sudbina se mora ostvariti. Sa svojim blagodatnim karmama i blagoslovima velikog gurua, živeo je život punim plućima i čak i u smrti izašao kao pobednik.

Ali ove vesti su obavile čitav grad pokrovom tame. Hiljade ljudi okupilo se u ašramu. Bio je to zapis sudbine, niko to nije mogao da spreči. Direktor B.N.C. kompanije, Rađa Ram Gupta, iz istih stopa je pozvao Šri Svamiđija. Uz pomoć lokalnog poslanika u parlamentu, Ram Sahađ Pandeja, poziv je preusmeren kao prioritetan i veza je odmah uspostavljena. Šri Svamiđi je naložio da se bhu samadhi obavi u samom ašramu. Stanovnici Nandgrama nisu mogli da se oproste od svog „Dadađija". Hiljade njih je ostalo u ašramu čitavu noć, pevajući akhanda kirtan. Sledećeg jutra još stotine ih je došlo iz okolnih gradića i sela, kada su pročitali vest u novinama.

U 9 sati ujutru 1. januara 1972. uz prisustvo hiljade ljudi, Svami Satjavratananda Sarasvati je sahranjen uz intoniranje Veda i pevanje Raminog imena. Najbolje želje i molitve hiljada ljudi učinile su Svami Satjavrata besmrtnim. Život je prolazan ali ime ostaje, i njegovo ime ostaće upamćeno generacijama.

U pola jedan posle podne Svami Satjavrat je rekao da ima dobre vesti za Šri Svamiđija kada se on bude vratio u Nandgram. Šri Svamiđi je dobru vest dobio na vreme. Ali vest o Svami Satjavratovoj smrti ožalostila je ljude širom sveta. Mnogi su poslali pisma saučešća, mnogi su došli lično. Neki su izrazili sumnju u budućnost Šri Svamiđijeve misije bez Satjavratđija. Svako se bavio svojim mislima, ali urednik *Saći Bata*, Šri Devendranath Gupta, napisao je: „Sanjasini su iznad tuge i žalosti. Bave se svojom dužnošću a ne njenim plodovima. Čak ni Majka Zemlja neće moći da primeti bilo kakvu razliku dok se Šri Svamiđijeva misija nastavlja, uprkos gubitku Šri Svamiđijeve „desne ruke". Vreme i plima nikoga ne čekaju, već nastavljaju svojim putem…"

A uzvišene duše kakav je bio, Satjavratđi je 31. decembra ujutru u svom dnevniku ostavio sledeći zapis:

„Do mog poslednjeg daha, moje ruke zaposlene su služenjem guruu, osećaj moje ište sija poput punog meseca, nema ni traga vezanosti za bilo šta svetovno, a moj intelekt je bridak i istančan. Ko god umre u ovakvom stanju tela i uma zasigurno će se sjediniti sa Vrhovnim Sopstvom. Čovek se mora boriti dan i noć da dosegne ovakav veličanstven kraj zemaljskog postojanja. Ne sme se dozvoliti da negativni uticaji ophrvaju um ni na jedan tren, i čovek se mora moliti Bogu za snagu da u ovome istraje. Prisećanje Njegovog Imena i Obličja bi stalno trebalo obnavljati, sve dok ono ne postane nerazdvojni deo svakog čovekovog daha."

Šri Svamiđi je stigao kolima 5. januara. Ceo sledeći dan proveo je u štampariji, tešeći sve prisutne, podsećajući ih na njihove dužnosti u ovom kritičnom trenutku. Proverio je sve detalje u vezi sa Joga Vidja štamparijom i zadužio je dva svamija da o svemu vode računa. Poklonici iz okoline nastavili su da svraćaju do kasno u noć. Šri Svamiđi je ostao tri dana i potom, izdavši instrukcije u vezi sa štamparijom i ašramom, vratio se kolima u Mungir.

Posle petnaest dana vratio se u Nandgram. Nakon obilaska štamparije sazvao je sastanak ašramskog odbora koji se održao u prostorijama štamparije, izdao je uputstva i naređenja svim članovima odbora i onda se nakon tri dana vratio u Mungir.

Kada se spremao da pođe, Dharmašakti ga je zamolila: „Molim te, preseli štampariju i štampanje *Joge* i *Joga Vidje* u Mungir. Teško da mogu bilo šta da uradim sama trenutno, a kamoli da upravljam štamparijom i izdavanjem svih ovih knjiga i časopisa."

„Hoćeš li da živiš ili da umreš?", upitao me je strogo. „Ako hoćeš da živiš, onda umesto da se gušiš u tuzi, utopi se

u radu koji nosi ogromnu odgovornost. Moraš da nastaviš da živiš zbog Niranđana, da svedočiš veličanstvenim delima koje će on ostvariti. Razumi ovo dobro i budi jaka i odlučna. Dharmašakti, ako si ti pretrpela ogromni gubitak, isto to važi i za ceo svet, a i za mene. Da bi ispunila nezavršene Satjavratđijeve zadatke, moraš da živiš kao avadhuta. To je ono što očekujem od tebe. Naređujem ti to. Vratiću se za petnaest ili dvadeset dana."

Šri Svamiđi je ponovo došao 13. februara, na sveti dan Šivaratri. Ostao je tri dana. „Moraš da se staraš i o ašramu i o štampariji", glasila je njegova naredba, „i svakog meseca moraš da obiđeš Raipur. Preuzmi na sebe naručivanje papira i drugih potrepština za štampariju. Od sada moraš sve ovo da radiš. Isto tako moraš da dolaziš na sastanke koje sazovem u Mungiru. Kada budem došao 15. marta, imaćemo ovde sastanak." Rekavši ovo, otputovao je u Mungir 16. februara.

Aktivnosti u 1972.

Šri Svamiđi je doputovao u Nandgram 15. marta i sazvao sastanak za sutradan. 25. decembra napuniće pedeset godina života. Razmatrali su se planovi da se njegovih slavnih pola veka kao pionira jogičke renesanse obeleži veličanstvenom proslavom Zlatnog jubileja u Nandgramu. Na sastanku u februaru Šri Svamiđi je predložio da bi bilo zgodnije da se Jubilej održi u Mungiru. Ali svi članovi želeli su da program bude u Nandgramu, jer je to bila žarka Satjavratđijeva želja.

Na sastanku održanom 16. marta Šri Svamiđi je rekao: „Možemo takođe ovaj program da održimo ovde u Nandgramu. Ali onda će svi volonteri iz Mungira morati da doputuju ovde i pomognu sa pripremama. Očekujemo mnogo hiljada gostiju iz Indije i inostranstva, mnogo toga će morati ovde da se uradi. Mungir je već bio domaćin mnogih programa i konvencija ove veličine. Tamo su dostupna sva potrebna sredstva i infrastruktura. Na Basant Pančami prvi koraci

u ovom smeru su već napravljeni. Svamiji Satćidananda, Mahešvarananda, Vedananda i Agnimitra već su otputovali u inostranstvo da promovišu ovaj događaj. Svami Niranđan je sada u Londonu gde pohađa koledž i takođe drži joga programe u školama, koledžima i na televiziji. Poklonici i učenici iz inostranstva daju mu punu podršku i pomoć.“ U svetlu ovih činjenica, članovi odbora nisu imali izbora do da prihvate Mungir kao mesto u kom će se proslava održati.

Šri Svamiđi je 16. i 17. održao program u Mahešvari Bhavanu. 18. ujutru otišao je za Nagpur, zajedno sa sedam ili osam učenika. Od 18. do 20. marta, u Dhanvate dvorani u Nagpuru držao je besede o tantra šastrama. 21. otputovao je u Gondiju, gde je održao jednodnevni satsang program. Sledećeg jutra krenuo je na veliku turneju obišavši Balaghat, Sivni, Ćhindvara, Baitul, Atner, Itarsi, Khandva, Indore, Dhar, Uđain, Bhopal, Panćmarhi, Sagar, Tikamgarh, Ćhatarpur, Satnu, Revu, Katni, Jabalpur, Narsingjpur, Mandlu, Sihor, Umariju, Šahdol, Amalai, Alahabad, Mirzapur, Varanasi i Gaju. Održao je jednodnevne satsang programe u svim ovim mestima i onda se iz Gaje vratio u Mungir.

Na ovoj turneji putovao je kolima. Dva ašramska vozila, Pušpak i Garuda, činila su njegov konvoj. Preko dana je držao programe i uveče nakon programa bi otputova dalje. Stigavši na sledeće odredište usred noći ili u cik zore, opet bi tokom dana držao program i po završetku bi uveče nastavio svoje putovanje. Samo je Šri Svamiđi mogao da izdrži ovaj surovi ritam! Držati programe danju i noću putovati bilo bi nedostižno za bilo koga.

Kao deo proslave Guru purnime u Mungiru, satsanzi su održavani od 23. do 25. jula, i Guru purnima je proslavljena 26. jula. Istog dana u okviru kutir ašrama u Mungiru osnovan je Napredni Institut Obrazovanja. Institut će voditi računa o deci sa posebnim fizičkim i mentalnim potrebama. Dečji psiholozi i drugi specijalisti radiće pod Šri Svamiđijevim vođstvom na unapređenju kvaliteta života ove dece.

8. septembra prigodnim programom obeležena je godišnjica rođenja Svami Šivanande. Uskoro potom Šri Svamiđi je otišao za Sambalpur. Tamo je stigao 21. septembra uveče. Ujutru 22. septembra dao je mantra inicijaciju velikom broju aspiranata, držao inspirativne satsange tokom celog dana, a uveče je otputovao u Bilaspur. Posle intenzivnog programa koji je potrajao ceo dan, 23. uveče nastavio je put za Nandgram.

Celog dana držao je razne programe u Nandgramu, i uveče je otišao za Nagpur gde je sledio ovaj isti obrazac. Nakon celodnevnog programa bez pauze u Nagpuru, u deset uveče otputovao je za Raipur. Tamo su programi počeli od ranog jutra. Nakon programa održanih u zatvoru, na medicinskom fakultetu, Rađkumar koledžu i u Raipur ašramu, Šri Svamiđi je nastavio do mesta gde će se održati Raipur joga skup. Upalivši uljanu lampu i ukrasivši sliku Gurudeva Svami Šivanande vencem cveća, svečano je otvorio joga skup. Održao je inauguracioni govor i ostavivši dva svamija da vode skup, nastavio je za Rourkelu u devet uveče.

Putujući noću, držeći programe danju, samo je Šri Svamiđi mogao da praktikuje ovu tešku „jogu"…

Zlatni jubilej 1973.

Datum održavanja Zlatnog jubileja napokon je određen – od 9. do 15. oktobra 1973. Svami Šivananda je radio kao doktor u Maleziji. 1923. napustio je svoju unosnu profesiju i, vrativši se u Indiju, naposletku je došao u Rišikeš. U maju 1923. primio je inspiraciju i inicijaciju od strane božanskog medijuma. Srećna je podudarnost da će 25. decembra 1973. njegov posvećeni učenik i osnivač Međunarodnog joga pokreta i Biharske škole joge, Svami Satjananda Sarasvati, stupiti u pedesetu godinu svoga života. Tako će Konvencijom Zlatnog jubileja biti proslavljena pedeseta godišnjica guruove sanjase a takođe i dana učenikovog rođenja. Kao u ratnom stanju, započelo je štampanje i slanje formulara, letaka i pozivnica.

Povodom Basant Pančamija u Mungiru je održan trodnevni program. Program je dao svež podstrek pripremama za Zlatni jubilej. Mnogi učenici počeli su da putuju širom zemlje i van nje i da šire poruku joge i upućuju pozive na konvenciju.

Posetivši Australiju u martu, Šri Svamiđi je započeo svoja putovanja po inostranstvu. Pošto je svečano otvorio joga konvenciju u Viktoriji, proputovao je kroz razna mesta u Australiji. Vratio se u Mungir 20. aprila da bi prisustvovao sastanku odbora za doček za konvenciju. Izdao je instrukcije i uputstva za sledeću fazu priprema i onda otputovao u Južnu Ameriku. Odatle je u maju nastavio za Evropu.

14. jula sa posebnom radošću i poletom proslavljen je Svami Šivanandin „nirvana dan". 8. septembra, na godišnjicu rođenja Svami Šivanande, organizovan je program bhađana, kirtana i satsanga.

Početkom oktobra u Mungir su počeli da pristižu delegati za konvenciju. Do 8. oktobra više od deset hiljada poklonika, učenika i delegata već su bili doputovali, a mnogo ih je još bilo na putu. Svami Šantananda, Đagadguru Đjotirmatha, bio je počasni gost konvencije. Maharši Mehidas, Svami Ćidananda iz Rišikeša, Avadhuta Svami Karunananda, Mata Sevananda, Šri Šudhananda Bharati, Šri Viragiđi, Šri Manuvarja i dr Baldev Prasad Mišra iz Nandgrama su takođe doputovali da učestvuju na konvenciji.

Svami Niranđan je sa grupom od dvadeset i četiri poklonika doputovao iz Južne Amerike. Predstavnici iz dvadeset zemalja – jogini, dokroti, profesori, naučnici, umetnici i joga učitelji u velikom broju su se odazvali pozivu na konvenciju.

Konvencija je počela 9. oktobra u pet sati ujutru, jagjom koja je održana u ašramu. Do osam ujutru sve je bilo prepuno. Pratnja Šankaraćarje, Svami Šantanande, glasno je najavila njegov dolazak. Nakon što su članovi njegove pratnje blagoslovili prisutne intonirajući vedske himne, Šankaraćarja je otpočeo sa svojom svečanom besedom. Govorio je o

Svami Šivanandi uputivši izdašne pohvale njegovom životu i delima. Takođe je hvalio monumentalnu misiju koje se latio Svami Satjananda i uputio je najbolje želje za uspeh njegovih nastojanja. Nakon toga okupljenima se obratio Maharši Mehidas. Tokom celog ovog i narednih nekoliko dana okupljeni sveti ljudi i mahatme, uključujući i Šri Svamiđija, održali su inspirativne besede.

Bhađani i kirtani počinjali su u tri sata ujutru. Časovi meditacije i krija joge održavali su se od četiri do šest ujutru. Potom, od osam do jedanaest pre podne, i od dva do četiri posle podne, i od pet do sedam uveče, pozvani velikodostojnici uključujući i svete ljude, doktore, istraživače, stručnjake iz oblasti obrazovanja i cenjene mislioce, držali su besede, demonstrirali asane i vodili diskusije o temama koje su korisne i relevantne za običnog čoveka. Šri Svamiđi je govorio u svakoj sesiji. Na bini je uvek bilo mudraca, svetih ljudi, rišija i maharišija. Da bi slušali divne besede održane na konvenciji, ljudi su se verali na krov obližnje dharmašale i krošnje drveća. Uprkos ogromnih gužvi sva događanja na konvenciji besprekorno su održana, sa velikom disciplinom i uljudnošću, kako na bini tako i van nje.

Jedanaestog uveče pojavili su se tamni oblaci, da bi i oni imali daršan ovog skupa mudraca i svetih ljudi. Izrazili su svoje odobravanje potmulom grmljavinom, natopivši vodom sve okolo. Ugledavši ovu crnu masu kako se kovitla na nebu, publika je postala nervozna, ali Šri Svamiđi je nastavio svoju gromoglasnu besedu ne zastavši ni za tren … čak i drveće, grančice i lišće su oživeli na ovoj konvenciji. Svi moraju da uzmu učešće u proslavi zlatnog jubileja Guruovog odricanja od sveta. Nema oproštaja za one koji ne dođu. Morate da dođete po svaku cenu…".

U ponoć je razarački ples Gospoda Indre počeo svom silinom. Po Šri Svamiđijevom nalogu počeli su kirtani u ašramu, a takođe i u svim školama i hotelima u kojima su odseli delegati. Usledilo je živahno takmičenje koje je potrajalo

celu noć; nekada bi zvuk kirtana preuzeo vođstvo, a nekada zvuk Indrinog mahnitog plesa. Indrina mahnita oluja zasipala nas je slapovima, a Šri Svamiđi se sa njom spokojno suočio kao *Govardhana Giridhari* Krišna.

Da bi se uverio u njih, čovek mora videti na delu Gurudevove sposobnosti da odlučuje i upravlja. Od pet sati ujutru desetine džipova počelo je da jurca gradom. Situacija je bila takva da, sa olujnim vetrom i neprestanom kišom, nije bilo moguće čak ni izaći na verandu iz sobe. U ovakvim izazovnim okolnostima volonteri konvencije bi u ašramskoj kuhinji utovarili čaj i doručak u džipove i raznosili ih po celom gradu poslužujući topao doručak svim gostima i delegatima konvencije. Istovremeno su ohrabrivali sve njih da nastave da pevaju akhanda kirtan.

Dok su delegati bili zaneti kirtanom, Šri Svamiđi je pregovarao sa božanskim energijama. Čitav dan je protekao u žestokom gnevu oluje, ali predveče je Gospod Indra počeo da se povlači. Izgledalo je da je konačno pristao na primirje. Dvadeset sati mahnitog vetra i provala oblaka ostavili su prostor konvencije u ruševinama. Većina sijalica i neonskih cevi bile su uništene. Voda je bila svuda.

Rođeni Biharci bili su sigurni da oluje koje donese istočni vetar obično traju danima, ako ne i nedeljama, i da su šanse da kiša stane minimalne. Ali Božijom milošću, oblaci su tokom noći nestali. 13. ujutru punom parom započelo se sa ponovnim podizanjem šatri i izgradnjom bine. Stotine ljudi su se pridružili izbacivanju vode, čišćenju, popravci kablova i postavljanju osvetljenja. U 9 sati ujutru program se nastavio u ašramskom holu, pesmom koja slavi Šri Svamiđija:

Udval hamsa anek, vimal maanas ke randan
Đanmaanas ke paramahamsa, teraa abhinandan.

Potom je Svami Ćidananda otpevao bhađan i dirnuo sve prisutne u srce svojom besedom. Onda je svom voljenom

guru bhaiju predao nekoliko darova kao zalog dobrih želja i čestitki iz ašrama njegovog Gurua. Bio je ovo zlatni trenutak ovog Zlatnog jubileja guruovog odricanja od sveta, i učenikovog rođenja. Osnivač stotine ašrama širom zemaljske kugle, a ipak ostajući nevezan usred svog ovog bogatstva i slave, Svami Satjananda je primio darove iz ašrama svog gurua sa bezazlenim osećanjem. Ogrnuvši se šalom, sa kutijom knjiga ispred sebe i poređavši suvo voće, biskvite i slatkiše u krilo, sa širokim dečjim osmehom na licu rekao je: „Sada sam bogat!".

Zatim se, odgurnuvši u stranu sve ove predmete, naklonio da legne ničice pred svojim guru bhaijem, no „visoko poštovani guru bhai" sprečio je „dragog guru bhaija" usred njegove namere i čvrsto ga privio u topli zagrljaj. Njihova srca (a i oči) bila su preplavljena osećanjima. Svi su kao paralisani posmatrali ovaj redak prizor i moj um je odlutao u prošlost…

23. maja 1957, veče pre našeg polaska za Gangotri, Svami Šivananda je na večernjem satsangu rekao: „Izgleda da su Satjamovi džepovi puni", na šta je Svami Satjam odgovorio: „Sanjasinovi džepovi su prazni, Svamiđi. Satjam će na ovo putovanje poći tek kada mu do vrha napuniš džepove."

Retko smo u stanju da pojmimo istinsku nameru koja postoji iza na izgled haotičnih tokova sudbine. U ovom slučaju prava namera iza Indrinog „besa" bila je da osigura da se čestitanje „visoko poštovanog guru bhaija" „dragom guru bhaiju" odigra ispred akhanda đjotija, simbola Svami Šivanande, uzvišenog „oca" ovih slavnih „sinova", da bi očev blagoslov mogao da ispuni tela i umove oba njegova „naslednika". Da bi baš ovu mogućnost pretvorio u stvarnost, Indra je morao da izazove svu ovu pustoš.

Do sredine popodneva čitav prostor u kom se održavao program bio je preuređen. Tlo je još uvek bilo veoma vlažno te je kamionima donesena slama kojom je ceo prostor pokriven. Preko nje razastrti su tepisi i potom je održan

popodnevni program. Dva guru bhaija ponovo su bili jedan do drugoga na bini i svi u publici sedeli su kao začarani dok su dva svamija prepričavala svoja iskustva iz ašrama, prepuna radosti i međusobne ljubavi. „Prava čovekova priroda zasenjena je njegovom životinjskom prirodom", rekao je Svami Ćidanananda, „i to je razlog za njegove mnogobrojne patnje. Samo život koji ima potencijal da razotkrije skriveno božanstvo u čoveku, je vredan življenja. Iako smo zaokupljeni ovozemaljskim stvarima, naša istinska svrha nije samo da prosto živimo i umremo. Moramo da se krećemo ka stanju večite radosti i blaženstva. Tama nije ništa drugo do odsustvo svetlosti. U zbilji, svetlost je sama istina. O čoveče! Probudi se, ova svetlost te zove! Zaboravljajući večnu istinu i birajući put neistine, nikad nećeš dosegnuti trajno blaženstvo. Samo večna istina ti može podariti trajnu radost i blaženstvo."

Na ovaj način Svami Ćidananda sažeo je suštinu duhovnog života i nastavio da objašnjava grube, suptilne i kauzalne stvarnosti, i demonske i božanske energije koje postoje u svakome od nas. Takođe je hvalio različite poduhvate Sami Satjanande i pomolio se za njihov uspeh. Uputivši najbolje želje svim okupljenim delegatima i aspirantima, kako iz Indije tako i iz inostranstva, Svami Ćidananda je završio sa šanti pathom, molitvom za mir i dobrobit čitavog sveta.

Za vreme satsanga 14, pre nego što je trinaestogodišnji Svami Niranđan otpočeo svoju besedu, Šri Svamiđi je predstavio svog najmlađeg učenika svima prisutnima i tom prilikom je rekao: „Što se Niranđana tiče, uvek ću biti uz njega. Ali lični gubitak koji sam doživeo nikada se ne može nadomestiti." Šri Svamiđi nije zaboravio Svami Satjavrata, svog dragog učenika i nerazdvojnog saradnika. Reči Rabindranat Tagorea isplivale su mu: „Iza obala okeana života i smrti stojiš besmrtan, podsećajući me na mila zajednička sećanja."

Tokom popodnevnog satsanga okupljeni delegati zamolili su za odobrenje da javno čestitaju Šri Svamiđiju. Želja im je odobrena i dodeljen im je jedan sat da to učine.

Uveče, ogromna masa sveta koja se okupila povodom završne sesije uznemirila je organizatore i volontere. Šatra, veranda, krovovi, ograde, drveće, putevi i staze bili su prepuni ljudi. Nakon završnog govora i šanti patha, primivši tople blagoslove Šri Svamiđija, ogromno mnoštvo ljudi razišlo se brzo i u miru. Napeti volonteri bili su zaprepašćeni ovim do tada nečuveni prizorom!

Tako se ova sedmodnevna Konvencija Zlatnog jubileja uspešno privela kraju. Vrhunac programa bio je *dugdh abišek* šivalingam u predivno ukrašenom Šiva hramu u neposrednoj blizini. Takođe je vredelo posetiti izložbu ašramskih knjiga i literature koja je sadržala i grafički prikaz svakog pojedinog aspekta kundalini. Tokom sedam dana publika je imala sreću da čuje najcenjenije mudrace i naučnike. Bhađan *Brahma murari surarćita lingam* koji je otpevao avadhuta Svami Karunananda, bhađani i kirtani gospođe Amarsangit, očaravajuće besede Šrimati Krišna Devi o *Ramajani* - sve je to ostavilo neizbrisiv utisak na naše umove.

Rečima reportera Šri Sadhan Ćeitanje:

„Svaki put kada se preduzme neko blagodatno delo, prepreke se neminovno pojave da testiraju našu istrajnost i odluku. Setio sam se Krišne i njegovih drugarica čobanica koji su se zajedno igrali na obali Jamune. Svako malo lopta bi im pala u reku i da bi je povratili svaki put su morali da igraju igru mačke i miša sa ogromnom zmijom Kalijom. Koliko dugo bi trajala ovaj igra mačke i miša?

Kada se nebo otvorilo za vreme Konvencije Zlatnog jubileja i kada su se sve pripreme raspale u paramparčad, uspeo sam da bacim pogled na Šri Svamiđija. Naš sopstveni Krišna stajao je spokojan i neuznemiren. Bez trunke straha pred Indrinim nemilosrdnim gnevom. Štaviše, izgledalo je kao da Šri Svamiđi stoji na obali Jamune i izaziva Kaliju.

Hajde Kalija, raširi svoje kobrine kapuljače
Da mogu po njima da skačem i igram do mile volje
Ne podrhtavaj i ne njiši se, O mnogoglava zmijo
Da se ne spotaknem i da mi stopala ne zadrhte
Ne obmanjuj se mojom veličinom niti pojavom
Ovaj maleni Krišna veći je od najgolemije zmije…

Naposletku, zavesa je spuštena na sedmodnevnu proslavu. Konvencija je odredila novi pravac i ulila novi podstrek pokretu joga renesanse. Kao i uvek, gospodin Pai iz Bombaja snimao je sve detalje konvencije i ovaj film je prikazivan u mnogim mestima tokom nadolazećeg joga festivala u Ćatisgarhu.

Koordinatori i volonteri Međunarodnog joga pokreta odlučili su da organizuju trodnevne joga kampove u mnogim mestima po celom Ćatisgarhu. Kao sekretaru, Dharmašakti je pripao zadatak da predstavi ovaj predlog Šri Svamiđiju i dobije njegovo odobrenje. Šri Svamiđi je prihvatio ovu ideju i pozvao je na sastanak sve one koji bi bili deo ovog poduhvata. Rekao je: „Dajte mi napismeno vaša imena i imena vaših gradova". „Prvi program u ovom nizu održaće se u Nandgramu od 29. do 31. decembra. Na tom programu objaviću datume sledećih programa. Tokom dva meseca neprekidno ću voditi programe po celom Ćatisgarhu".

Pripreme za program u Nandgramu počele su punom parom. Šri Svamiđi je sa tri svamija doputovao kolima 28. decembra 1973. U Šri Svamiđijevoj pratnji bili su takođe i Svami Niranđan, zajedno sa Sanandanom i Sanat Kumarom, dva dečaka iz Južne Amerike. U novembru su već bila došla i četiri svamija, da pomognu sa pripremama. Pored lokalnog stanovništva, više od sedam stotina delegata iz udaljenih mesta učestvovalo je u programu.

Redovni časovi počeli su ujutru 29. decembra. Svakoga dana održala su se četiri programa. Okupljeni sveti ljudi, mudraci i naučnici držali su satsange i besede, uključujući

i Šri Svamiđija i Svami Niranđana. Tema konvencije bila je „Surat Šabda joga“. Drugi istaknuti momenti programa takođe su bili i bhađani i kitani gospođe Amarsangit i Rađeš Muhamadove večernje besede o *Ramajani*.

Tokom satsanga 31. decembra ujutro Šri Svamiđi je rekao:

„Bilo da 31. decembar smatramo godišnjicom smrti Satjavratđija ili nečim drugim, činjenica je da smrt dotiče samo fizičko telo a ne i duh u njemu. Duh i dalje postoji, baš kao i pre. Uzajamno razumevanje koje sam delio sa njim nema premca. Nisam našao nikoga drugog ko je toliko usklađen sa mnom kao što to beše Satjavratđi…

Život je prolazan, ali jedno je sigurno – da sam u svom životu imao dobru sreću da budem sa ljudskim bićem od koga sam naučio kako se može ovladati i rukovoditi sopstvenim razmišljanjem, kako se može biti porodični čovek a ipak živeti idealnim životom, i kako ga zbog njegovog potpunog i bezrezervnog služenja, guru pre smatra svojim sopstvenim guruom a ne učenikom. Imao sam najuzvišeniji odnos sa Svami Satjavratom i gajio sam veliko poštovanje prema njemu…“

Šri Svamiđi je nastavio u ovom duhu skoro sat vremena, odajući najviše počasti uspomeni na ovu veliku dušu, podsećajući se dragih događaja i na kraju je završio sa šanti pathom i dva minuta ćutanja u znak sećanja na nju.

Nakon večernjeg satsanga objavio je da će se ovaj niz programa zvati Ćatisgarh joga konvencija. Programi će se održati po celom Ćatisgarhu tokom februara i marta meseca. Objavio je takođe i datume i druge potrebne detalje. Objasnivši sve u vezi sa organizacijom nadolazećih programa, otputovao je u Mungir.

Aktivnosti u 1974.

28. januara 1974. na blagodatni Basant Pańćami dan, inaugurisana je Dhanbad joga škola u rudniku uglja Bera u Dansaru (četiri kilometra od Dhanbada). Za nju je Šri Gopikrišan Keđrival donirao svoje imanje. Šri Svamiđi ga je pretvorio u ašram, zadužio je svamije da drže časove joge i upravljaju ašramom, i održavši inspirativan satsang, vratio se u Mungir. Tamo je, takođe povodom Basant Pańćamija, održan dvodnevni satsang program.

U okviru Ćatisgarh joga konvencije dvodnevni joga programi bili su zakazani u dvadeset gradova. Šri Svamiđi je sa Svami Niranđanom, Sanandanom, Sanatkumarom i još četiri svamija otputovao iz Mungira 4. februara. Prvo je stigao u Alahabad i potom je vodio programe u Ambikapuru, Korbi, Đađgiru, Bilaspuru, Raipuru, Bhilaiju, Mahasamandu, Dhamtariju, Đagdalpuru i naposletku u Nandgramu. Posle jednog dana odmora nastavio je za Gondiju. Odatle je otišao u Balaghat, Pańćmarhi, Jabalpur, Satnu, Bhopal, Sagar i Tikamgarh, i napokon se vratio u Mungir 30. marta.

4. aprila Šri Svamiđi je otputovao za Južnu Ameriku. Svečano otvorivši joga konvenciju tamo, vratio se 10. aprila. 12. aprila doputovao je u Sambalpur, gde je bila pripremljena joga konvencija od 13. do 15. aprila. Inaugurisao je i vodio program, i nakon njega se vratio u Mungir 16. aprila.

Guru purnima je proslavljena 4. jula u Mungiru. Za ovu priliku organizovan je trodnevni skup.

Svami Niranđan je došao u Kolumbiju da upravlja ašramom u Bogoti. Tamo su u toku bile opsežne pripreme za predstojeću proslavu Srebrnog jubileja.

Šri Svamiđi je otputovao u Nemačku, gde su bili organizovani programi od 28. septembra do 18. oktobra. Potom se vratio u Mungir.

„Ugljenokop“ joga konvencija održana je u Dhanbadu od prvog do trećeg novembra 1974. Konvenciju je svečano otvorio Šankaraćarja Badrikašrama, a vodio ju je Šri

Svamiđi. U programu su učestvovali mnogi sveti ljudi, naučnici, učenjaci i muzičari.

Aktivnosti u 1975.

U četvrtak 30. januara Šri Svamiđi je uradio bhumi puđan u Raipur ašramu.

Na blagodatni Basan Pańćami dan, bhađanima, kirtanima, satsangom i intoniranjem *Ramajane* proslavljen je dan osnivanja Mungir ašrama.

U Bilaspuru je od 8. do 11. marta organizovana regionalna joga konferencija koju je svečano otvorio i vodio.

U Gui je inaugurisao i vodio joga program od 17. do 25. aprila.

U maju mesecu u Nandgramu je organizovan jednomesečni kamp za decu. Šri Svamiđi je doputovao 14. maja. Deca su imala sreću da imaju njegov daršan i prime njegove blagoslove. Ostao je u Nandgramu tri dana, tokom kojih se razgovaralo i o organizovanju međunarodne joga konvencije u Nandgramu.

Šri Svamiđi je sazvao sastanak na kom je odlučeno da se od 7. do 10. novembra održi četvorodnevna konvencija. Svamiđi je jasno i u detalje objasnio šta i kako treba pripremiti za ovaj događaj. Ostavio je četiri svamija da pomognu sa pripremama. Još njih će doći u septembru. „Ja ću pozvati Šankaraćarju Badrikašrama, Svami Šantanandađija“, rekao je Šri Svamiđi, i izdavši poslednje instrukcije, otputovao je za Đabalpur gde je bio pripremljen joga skup.

U Đabalpuru je prvo svečano otvorio Mahila Joga Mitra Mandal. Dva dana kasnije inaugurisao je joga skup, i zaduživ̆si dva svamija da ga vode, vratio se u Mungir.

Povodom Guru Purnime u Mungiru je od 23. do 25. jula održan trodnevni sadhana kamp. Program se sastojao od bhađana, kirtana, satsanga i beseda o *Ramajani* koje je držala Šrimati Krišna Devi.

Na dan Guru purnime, 26. jula u pet sati ujutru, Šri Svamiđi je poslao pet učenika na „Sve-indijsku turneju“. Ovi

sanjasini će zastajati svakih deset kilometara i živeće od milostinje. Držaće satsange, besede o *Giti* i *Ramajani*, podučavati seljane nečemu korisnom i ukoliko bude potrebno takođe će raditi karma jogu sa njima. U svakom selu zadržaće se samo jedan dan. Na ovaj način će pešice obići 77.000 sela, preneće poruku joge ogromnoj seoskoj populaciji Indije.

Svami Niranđan je zauzet pripremama za Konvenciju Srebrnog jubileja. Trenutno obilazi gradove u raznim regionima Kolumbije.

Šri Svamiđi i Svami Amritananda doputovali su u Bogotu 1. oktobra, da bi učestvovali na Konvenciji Srebrnog jubileja. Nakon konvencije Šri Svamiđi je posetio Ekvador, Peru, Arubu, Brazil, Boliviju, Čile, Panamu, Venecuelu, Argentinu, Kurakao, Gvatemalu, Urugvaj, El Salvador, Paragvaj, Trinidad, Gajanu i druge ostrvske nacije u blizini. Vraćajući se, zastao je u Barseloni, Kopenhagenu, Stokholmu i Parizu, i onda stigao u Mungir.

Međunarodna joga konvencija u Nandgramu

Šri Svamiđi je stigao u Nandgram 5. novembra 1975. uveče. Konvencija je trebalo da počne 7. novembra. Sve pripreme su bile dobro obavljene i na vreme. Delegati su počeli da pristižu 6. novembra. Njihov smeštaj je bio organizovan u četiri velike dharmašale. Uskoro su dharmašale bile popunjene do poslednjeg mesta. Šrimati Krišna Devi nije mogla da dođe na konvenciju ali su Šrimati Amarsangit i Šri Rađeš Muhamad nadomestili njeno odsustvo.

Među gostima su bili Šri Ašok Das, Šri Somnath Kanauđ, Svami Ananda Kapila, Kumari Gita Ajengar, prof. Rao, dr Kendhe, Šri Višnu Kumar Arja, i predstavnici mnogih ašrama i instituta. Više od dve hiljade delegata doputovalo je iz drugih mesta. Svami Šantananda, Šankaraćarja Badrikašrama, svečano je otvorio konvenciju i ostao je tri dana. Šri Svamiđi je vodio ceo program i svojim strastvenim satsanzima inspirisao je sve prisutne. Svi su bili oduševljeni

Kumari Gita Ajengarinom demonstracijom asana, bhađanima Šrimati Amarsangit i Rađeš Kumarovim besedama o *Ramajani*. Takođe, okupljeni sveti ljudi i naučnici održali su poučne besede.

Delegati su došli iz Bengala, Bihara, Orise, Utar Pradeša, Guđarata, Maharaštre, Rađasthana, Madhja Pradeša i iz inostranstva. Svi su se prirodno srodili sa Nandgramom. To je Svami Satjavratovo mesto, koje je Svami Satjananda odredio da bude njegov Sarnath. Povrh toga, ovaj grad odlikuje i to što je rodno mesto Svami Niranđana. Sve ovo je privuklo ljude iz svih krajeva sveta. Četvorodnevni program je bio veoma uspešan. Naslov knjige koja je kao suvenir objavljena ovom prilikom bio je „Tantričke meditacije".

Nakon konvencije Šri Svamiđi je od 11. novembra u planu imao petnaestodnevni kurs meditacije. Inaugurisao je kurs već 10. novembra uveče, u dvorištu ašrama zasadio je mladicu *banjan* drveta kao simbol njegovih blagoslova, i potom kolima otputovao za Raigarh. Tamo je za 11. novembar bio sazvan sastanak upravnog odbora ašrama. Šri Svamiđi je uneo određene izmene u ašramsku administraciju, i onda se vratio u Mungir.

Od 17. do 19. decembra Šri Svamiđi je održao satsange u Bombaju. Zatim je otišao u Patnu na trodnevnu konvenciju. Na ovom putovanju pratila su ga četiri svamija.

Aktivnosti u 1976.

Trinaesta godišnjica osnivanja Mungir ašrama proslavljena je od 5. do 7. februara. Program se sastojao od satsanga, Šri Ašok Dasovih bhađana i beseda o *Ramajani* koje su držali Šrimati Krišna Devi i Šri Rađeš Muhamad. Mnogo ljudi je učestvovalo u poletnom i inspirativnom programu.

Grupa sanjasina na „Sve-indijskoj turneji" priveli su kraju uspešan obilazak države Bihar i sada su ušli u državu Madhja Pradeš.

Na specijalni poziv Privredne komore Indije i lokalne televizije, Šri Svamiđi je otišao u Kalkutu gde je 19. i 20. februara održao besede. Tema je bila „Hatha joga i tantra u modernom vremenu". Pre dolaska u Kalkutu Šri Svamiđi je 18. održao program u Asansolu. Iz Kalkute je nastavio za Alahabad. Tamo je održao program od 24. do 26. Potom se vratio u Kalkutu i tamo ostao do 2. marta. Zatim je, posetivši Supaul, Sambalpur i Ramgarh, 11. doputovao u Nandgram gde je bio organizovan sedmodnevni program. Potom je otišao u Barhaiju na dvodnevni program 20. i 21. i onda se vratio u Mungir.

13. aprila Šri Svamiđi je opet posetio Nandgram i ostao je do 16. aprila. Ujutru je davao dikšu a uveče je besedio o duhovnim temama.

16. aprila uveče, učestvovao je u programu u Bhilai hotelu. Program je organizovao joga centar Bhilai čeličane.

U izdavačkoj kući ašrama u Mungiru, Ašram grafika, postavljena je nova slovoslagačka mašina kako bi se unapredili standardi štampanja i izdavaštva. U januaru je otpočeo dopisni kurs krija joge, u vidu mesečnog časopisa *Krija* na engelskom i na hindiju. Trogodišnji program kursa će biti potpuno dovršen do decembra 1976.

Od 1. do 10. maja Šri Svamiđi je vodio krija joga kurs u Tenughatu u Hazaribhagu.

U Mungiru je od 7. do 22. maja organizovan kurs za decu od deset do osamnaest godina. Pohađalo ga je oko sto pedesetoro dece.

Svami Vedananda, Svami Agehananda, Svami Šankaraćarja, Svami Vidjutananda i Svami Šradhananda, pet sanjasina koji su 26. jula pešice započeli istorijsku turneju, sada obilaze sela Madhja Pradeša. Sreli su se sa Šri Svamiđijem u selu Sarsiba u regionu Bilaspura. U tom selu je organizovan satsang program. Po Šri Svamiđijevom naređenju, ovi sanjasini će učestvovati u predstojećem programu u Raigarh ašramu.

Guru purnima je proslavljena 11. jula 1976. u Madhja Pradeš školi joge u Raigarhu. 11. je urađena Guru puđa i potom je održan dvodnevni program bhađana, kirtana i satsanga. Šri Svamiđi je predvodio sve događaje.

Svami Niranđan, koji trenutno uspešno vodi Satjananda ašram u Bogoti, održao je uspešne joga konvencije u Gvatemali i San Salvadoru.

Šri Svamiđi je 25. jula bio u Rančiju gde je predsedavao završnoj svečanosti joga seminara koji je organizovao klub lokalne čeličane. Potom je od 5. i 6. avgusta posetio Kalkutu, 7. Kharagpur, 8. Kutak, 9. Višakhapatnam i 10. Madras. Od 10. do 14. bio je u Mahabalipuramu, i od 15. do 16. u Hajderabadu. Zatim je 17. posetio Nagpur, a 18. Jabalpur. Iz Jabalpura se vratio u Mungir.

U Sidneju je od 9. do 14. oktobra 1976. organizovana Međunarodna joga konvencija. Šri Svamiđi i Svami Amritananda otputovali su u Australiju da učestvuju na konvenciji.

Od 6. do 10. novembra 1976. u Raipuru je organizovana nacionalna joga konvencija. Konvenciju je svečano otvorio Šri Svamiđi. Ovom prilikom je takođe zvanično inaugurisan i novosagrađeni ašram u Raipuru. Mnogo govornika pozvano je na konvenciju. Kada su predavanja završena, okupljenim delegatima data je mogućnost da postavljaju pitanja. Šrimati Krišna Devi očarala je publiku svojim zanosnim besedama o *Ramajani*. Uspešno privevši konvenciju kraju, Šri Svamiđi se 11. vratio u Mungir.

Svečano je otvorio i vodio trodnevni joga seminar u Bhopalu, od 1. do 3. decembra. Seminar je upriličila kompanija *Bharat Heavy Electicals ltd*. Program se sastojao od sadržajnih predavanja nakon kojih bi usledila pitanja i odgovori.

Prošlo je četrnaest godina od kako je 1963. Šri Svamiđi dao Satjavratđiju dve sićušne mladice, pod imenom *Joga* i *Joga vidja,* i on ih je negovao svojom krvlju i znojem. Danas su ove mladice veličanstveno drveće čije su se krošnje raširile po celom svetu. U trenucima krize, Dharmašakti je mnogo

puta poželela da vrati ove biljke njihovom pravom vlasniku, ali Šri Svamiđi bi joj svaki put odgovorio: „Moraš da nastaviš rad koji je Satjavrat započeo. Odbaci plašt slabe, bespomoćne žene. Postani kao avadhuta i oberučke prihvati odgovornost.“ U januaru 1977. Gurudev je naposletku prihvatio nazad pod svoje okrilje ova dva simbola večne nade, *Jogu* i *Joga vidju*.

Božijom milošću i blagoslovima od Boga i gurua i pokojnog Satjavratđija, bila mi je data snaga da preuzmem odgovornost za štampariju, ašram, Međunarodni joga pokret, časopise, knjige i mnoge druge oblasti misije Gurudeva. Sada se jedna od ovih odgovornosti okončala. Nekolicina drugih je ostala, i nadam se da ću i sa njima uskoro završiti.

Od januara 1977. oba časopisa, *Joga* i *Joga vidja*, biće štampani u Ašram grafici u Mungiru. Po nalogu Gurudeva, knjige na hindiju nastaviće da se štampaju u Joga Vidja štampariji u Nandgramu.

Aktivnosti u 1977.

Od januara se počelo sa štampanjem časopisa *Joga* i *Joga vidja* u Mungiru.

Četrnaesta godišnjica osnivanja Biharske škole joge proslavljena je od 24. do 26. januara. Šri Svamiđi je svečano otvorio i vodio program.

U Tope Ćanćiju organizovan je krija joga kurs tokom koga su se, po Šri Svamiđijevim instrukcijama, svi učesnici držali moune. On im se pridružio na kraju kursa da bi im preneo najbolje želje i blagoslove.

24. januara 1977. Šri Svamiđi je ustanovio Istraživački joga centar u okviru Biharske škole joge. Ovaj centar će sakupljati i proučavati informacije o istraživanjima i eksperimentima rađenim o različitim aspektima joge po celom svetu. Teme kojima će se istraživački centar baviti su: krija joga, Kundalini joga, Prana vidja, joga nidra, gjana joga, karma joga, bhakti joga, trataka, ađapa đapa, svara joga,

nada joga, hatha joga, šatkarma, asana, pranajama, mudra, bandha, pratjahara, dharana, dhjana, raznovrsne terapije kao što su polipatija, homeopatija, osteopatija, kiropraktika, ajurveda, joga terapija, psihologija, najsavremenije tehnike kao što su biofidbek, Kirlijanova fotografija, enoplazmička teorija, piramidologija i kosmologija. Druge tehnike poput Zena, katoličke meditacije, astrologije, grafologije, frenologije, hipnoze, tantričke puđe, čakra vidje, psihičke psihologije, mantre, jantre i mandale takođe će biti proučavane.

Istraživački odbor radiće pod vodstvom Svami Satjanande. Pored Svami Niranđana i Svami Jogamudranande, članovi odbora su i pet doktora iz Indije i dvadeset i dva doktora iz inostranstva.

20. februara Šri Svamiđi je došao u Katmandu sa dve svami, Amritanandom i Jogamudranandom. Održao je predavanja u Lajons klubu i u ambasadi Indije. Specijalni satsang program održan je u rezidenciji G-đe Hausner, specijalnog izaslanika UNESKO-a. Ovi programi imali su veoma pozitivan uticaj na žitelje Nepala. Šri Svamiđi se vratio u Indiju 25. februara.

Svami Niranđan, praćen Svami Satjavedanandom, završio je uspešnu turneju po raznim mestima Tasmanije. Osim podučavanja asana, pranajame, mudri i bandhi, Svami Niranđan je takođe držao časove prana vidje i javna predavanja o različitim aspektima joge.

Na specijalnu molbu australijskih aspiranata, Šri Svamiđi je sa Svami Amritanandom otputovao u Australiju. Više od hiljadu poklonika i aspiranata iz Australije, Novog Zelanda i obližnjih pacifičkih ostrva učestvovalo je u specijalnom satsang programu koji je bio organizovan od prvog do trećeg jula u Satjananda ašramu. Po završetku programa Šri Svamiđi se 7. jula vratio u Indiju, posetivši putem Manilu i Hong Kong.

Nakon šestogodišnjeg boravka u Evropi, Južnoj Americi i Australiji, Svami Niranđan se vratio u Mungir.

Guru Purnima je proslavljena u Raipur ašramu. Šri Svamiđi je sa Svami Niranđanom i Svami Amritanandom učestvovao u trodnevnoj proslavi. Zbog neodložnog posla u Kalkuti morao je da ode drugog dana.

19. avgusta 1977. je na trećem spratu Jamuna zgrade na Tiatar Roudu svečano otvorio Kalkuta ašram Biharske škole joge.

Zajedno sa Svami Amritanandom učestvovao je na konvenciji evropskih joga učitelja u Zinalu u Švajcarskoj. Konvenciju, koja je održana od 3. do 6. septembra, organizovala je Evropska unija nacionalnih federacija joge. Dva Šri Svamiđijeva guru bhaija, Svami Satćidananda iz Njujorka i Svami Venkatešananda sa Mauricijusa, takođe su učestvovala na konvenciji koja je privukla aspirante, učitelje i poklonike iz celog sveta.

U Mungiru se priprema krija joga kurs od 26. novembra do 10. decembra, koji će pohađati sedamdeset australijskih aspiranata i učenika. Dr Svami Karmananda iz Sidneja je već doputovao u Mungir da bi pomogao u istraživanjima.

Šri Svamiđi je 17. novembra svečano otvorio novi objekat Joga kluba za žene u Kumaradubiju. Održavši besedu, nastavio je za Kalkutu. Od 18. do 23. novembra boravio je u Kalkuta ašramu, držeći redovne satsange učenicima i poklonicima.

Od 15. do 17. decembra Šri Svamiđi je posetio Medeljin u Kolumbiji, i potom se preko Barselone vratio u Indiju.

Mnoge kompilacije Šri Svamiđijevih satsanga već su bile objavljene, zajedno sa knjigama o jogičkom lečenju mnogih bolesti. Druge knjige koje su pod Šri Svamiđijevim vođstvom napisali razni doktori sanjasini, takođe su u štampi.

Izveštaji o brojnim naučnim istraživanjima počev od 1977. uskoro će biti objavljeni u ašramskim časopisima.

U januaru 1978. su stigli izveštaji od eksperata, doktora i naučnika o istraživanjima u vezi sa dijabetesom, bolestima

srca, hipertenzijom, kožnim oboljenjima, artritisom, joga nidrom, meditacijom i siršasanom. Ovi detaljni izveštaji objavljeni su u časopisima na engleskom i hindiju, a nedugo potom objavljeni su i u obliku knjige. Istraživački rad se nastavlja.

Istorija Ganga Daršana

Pre više od pet hiljada godina, u doba Mahabharate, u oboj oblasti je živeo jedan veliki jogin i ratnik, kralj Karna. Mada ga je rodila Kunti, odgajila ga je Radha i zbog toga je poznat pod imenom Radheja. U vrlo nesrećnim uslovima stekao je znanje i veštinu ratovanja, a okolnosti su ga načinile vladarom kraljevstva Ange (u sadašnje vreme Bhagalpur). Prema lokalnom narodnom predanju, čitava oblast utvrđenja u Mungiru bio je jedna od kraljevskih rezidencija Karne. Da li je on ovde stvarno živeo ili ne, to je na istoričarima da diskutuju i odluče, ali nama duhovnim aspirantima predstavlja veliko zadovoljstvo da mislimo da je veliki tantrički sadhaka Karna živeo baš na ovom mestu.

Majka Ganga okružuje grad Mungir sa tri strane. U gradu postoji brdašce koje pokriva oko dvadeset tri hektara i mnogo je uzvišenije od ostatka grada. Tri velike kapije postoje na utvrđenju na tri različita strane sveta. Brdo okružuje dubok jarak sa tri strane. Ispred toga se nalazi put, a jezero je sa strane. Verovatno je ranije bilo dva jezera koji su se zvali Rađa i Rani Tal. Na vrhu brega je istorijska tvrđava. Oko nje je nekad bilo mnogo palata i zgrada. Ispred glavne palate nalazila se ogromna kamena ploča, čak oko metar debela, i ona je poznata pod imenom Karne Ćaura. Velikodušni kralj Karna je svakoga dana sa tog mesta, baš sa Karna Ćaure, delio po pedeset kilograma zlata svojim podanicima. Lokalni živalj ponekad naziva čitav ovaj predeo brega Karna Ćaura.

Mir Kasim je bio poslednji vladar ove tvrđave. Posle toga je pala u ruke Britanaca. Do 1978. tvrđava je bila vlasništvo kralja Muršidabada, Rađa Kamala Ranđan Rai. Zgrade na

imanju su bile ruševine, i ceo ovaj kraj je bio poznat kao okupljalište otpadnika od društva. Činilo se kao da duh Karna Ćaure promišlja o uspomenama na svoje slavno doba i čeka pravog naslednika baštine kralja Karne koji će da obnovi ovo mesto i povrati mu slavu iz prošlosti.

Tokom svojih lutanja kao parivrađaka, Šri Svamiđi je došao 1956. u Mungir na poziv poznanika iz ovog kraja, čija se kuća nalazila blizu tvrđave. U to vreme Šri Svamiđi nije vodio nikakve velike i podrobno organizovane programe. Samo bi ponekad dao jedan večernji satsang. Ostalo vreme je provodio na tom pustom bregu. Šri Svamiđija je odmah privukla visina i osamljenost tog mesta. Po vazda je bio tamo, pevao bhađane, pisao, nekada radio sadhanu. Letnjih dana je ostajao tamo sve do sumraka. Nekada je ostajao i da spava. Mnogo puta se pitao kako ga čudno opčinjava ovo mesto. „Ja sam domaćinov gost", razmišljao je, „nemam zacrtan raspored ni neki program u domu mog domaćina. Dolazak ovamo i boravak pod slobodnim, otvorenim nebom daje mi osećaj oslobođenja i slobode." Pošto je rođen i odrastao u srcu prirode, sasvim je bilo prirodno što ga čista i lepa divljina Karna Ćaure toliko privlači …

Posle nekog vremena, počeo je da ima čudna iskustva kadgod bi seo ili zaspao na kameni plato Karma Ćaure. Ponekad su iskustva bila prijatna, a ponekad zastrašujuća. Pitao se da li su ta iskustva stvarna ili su samo halucinacije. Kad je bio u Mungiru sve vreme je mislio na ovo mesto. Kada ode iz Mungir, više mu uopšte ne pada na pamet. Ni tračak sećanja mu više ne ostane u umu.

Jednog dana Šri Svamiđi je zaspao na platou. Kada se probudio osećao se sav malaksao, slab i letargičan. Pomislio je: "Mora da je već došlo jutro. Zaspao sam na otvorenom. Možda sam zato tako umoran. Proći će kada se okupam." Ali lenjost je bila jaka da nije mogao da ustane. Kada je konačno smogao snage, i mentalne i telesne, da se digne video je da je već pola osam uveče.

Drugi put kada je zaspao na tom mestu osetio je kao da se zemlja pod njim trese. „Mora da je zemljotres," pomislio je. Poznato je da je Mungir u seizmološki aktivnoj zoni. Ostao je na mestu, uveravajući sebe da je na otvorenom i da nema ništa nad glavom i da nema čega da se plaši….

Odjednom je primetio da je ploča platoa napukla nekih pet metara od njega. Iz pukotine je izašao visoki, bradati čovek sav zamotan u belo. Bela odeća i bradu su se vijorili na vetru. Pogledao je u Šri Svamiđija i nestao. Na trenutak je Šri Svamiđi bio paralisan od straha. Ali se strah raspršio čim je sebi rekao da nema čega da se boji. Prišao je mestu na kome je kamena ploča bila napukla. To je bila velika pukotina ispod koje su se nazirali ostaci nečega što je mogao biti grob. Pojavila se misao: „Možda će se onaj čovek vratiti i odneti me nekud." Smesta je otišao odatle. Imao je mnogo takvih iskustava na Karna Ćauri, ali sve ih je zaboravljao čim ode iz Mungira.

Posle nekoliko meseci Šri Svamiđi se vratio u Mungir. Imao je svega nekoliko poznanika u tom gradu, zato skoro da nije imao nikakvih obaveza, Posle večere je odlazio na breg i neko vreme provodio na Karna Ćauri. Nekada mu se dešavalo da tamo zaspi. Jednom je iz čiste radoznalosti proveo tamo tri noći zaredom. Poslednju noć, dok je ležao na Karna Ćauri u šavasani, osetio je najednom kao da se diže uvis. Dizao se tako brzo da mu je srce počelo divlje da lupa. Kada se najzad 'spustio', bio je potpuno mokar od znoja. Pokušao je da povrati pribranost na sve načine: pokušao je da spava prvo na desnoj strani, pa na levoj, pa u šavasani, u makarasani i na kraju je radio duboko disanje u ležećem položaju. Ali osećaj težine i lupanje srca se nastavljalo. Odjednom je isti onaj čovek ponovo izašao iz pukotine i rekao: „Ostani tu!"

Šri Svamiđi je brzo ustao i misleći na svog ištu, žurno napustio to mesto. „Ovo mesto nije sigurno", zaključio je i prestao tamo da ide. Šri Svamiđi je radio tantričke sadhane na mestu kremacije, još kada je imao devet godina. Bio je

neustrašiv u takvim stvarima i zbog toga takva iskustva nisu imala negativan uticaj na njegovu psihu.

Kada se ponovo vratio u Mungir, odseo je u Ananda Bhavanu na poziv Goenkađija. To mesto je bilo bogato prirodnom lepotom i tu je isto Šri Svamiđi imao mnogo iskustava. Dok je bio u Ananda Bhavanu potpuno se predavao sadhani i skoro da nije ni pomišljao na Karna Ćauru. Od tada kad god je dolazio Mungir boravio je u Ananda Bhavanu. Radio je intenzivnu sadhanu i povremeno držao satsange. Ubrzo su njegove aktivnosti počele da se množe i počeli su da mu organizuju razne programe. Šri Svamiđijevi učenici i poklonici su dolazili u Mungir, ostajali u Ananda Bhavanu i isto radili sadhanu. Tu su takođe prevodili i prikupljali građu za njegove knjige.

Šri Svamiđi je u Mungiru 1963. imao viziju svoga gurua i tom prilikom primio od njega mandat koji je ostvaren inauguracijom Šivananda ašrama 19. januara 1964. Večni plamen je tada upaljen, otpočelo je držanje redovnih časova, držali su se programi i konvencije, ljudi su počeli da dolaze u velikom broju iz Indije i iz inostranstva. Ali i pored svih tih aktivnosti Šri Svamiđi nije mogao da zaboravi na Karna Ćauru. Ta istorijska tvrđava se nalazila baš ispred njegovog ašrama. Odmah pored puta, ispred ašrama, bio je šanac sa vodom, a iza njega je počinjalo brdo na čijem je vrhu bila ruševina stare palate. To brdo je bilo u centru pažnje svakoga ko je dolazio u posetu ašramu. Svi su ga u čudu gledali i zapitkivali Šri Svamiđija o ruševinama. On im je pričao o istoriji tog mesta, a ponekad bi u letnje jutro poveo posetioce u šetnju do vrha brda.

Šri Devendranath Gupta, urednik nedeljnika „Saći Bat“ se negde u to vreme upoznao sa Šri Svamiđijem. Na njega je veliki uticaj ostavio Šri Svamiđi i silno ga nadahnuo, ali ne samo on, već i njegov ašram, knjige, časovi, programi i konvencije. Nikad nije propustio priliku da napomene da će jednoga dana Karna Ćaura dospeti u Šri Svamiđijeve ruke

i da će u toj vekovima staroj istoriji biti ispisano jedno novo poglavlje. Pričao je kako je država još 1950 planirala da na tom istorijskom mestu sazida naselje za službenike vlade, ali da je javnim protestima izvršen pritisak na vladu da ovo mesto ostavi za javno korišćenje.

Mnoge legende i priče su ispredane o ovom mestu. U davna vremena Bagalpur je bio poznat kao kraljevstvo Anga kojim je vladao kralj Karna. Taj velikodušni kralj je bio vatreni poklonik Ćandi. Za vreme svojih istraživanja, britanski istoričar Bjukanan je otkrio da je Karna sagradio ovaj kompleks zgrada koji je poznat pod imenom Karna Ćaura, ne kao svoje mesto stanovanja, već da tu radi svoja dobročinstva.

Tokom doba britanske vladavine Mir Kasim je zauzeo ovi mesto. Sazidao je palatu i prateće zgrade čije ruševine mogu i danas da se vide na Karna Ćauri. Građevine iz doba Mahabharate su naravno odavno nestale. Komandanti britanske vojske i drugi viđeni posetioci su odsedeli u ovoj palati. Sa vrha ovog brda su britanski oficiri ispaljivali počasne plotune prilikom važnih događaja. Kasnije su Britanci prodali ovo mesto kralju Viđajnagaramu, koji ga je kasnije prodao kralju Muršidabada, Rađi Anadaraji-u. Njegov sin Ašutoš Rai, je došao da živi na ovom imanju. On je organizovao muzičke večeri na velikom, prostranom platou Karna Ćaure. Negde u to vreme, narod je počeo da dolazi ovamo u šetnju, da se sastaju i druže, dolazili su zbog razonode i opuštanja. Posle ukidanja *zamindara*, Rađa Ašutoš Rai i njegov sin Kamel Ranšan Rai su otišli da žive u Munšidabad.

Posle toga je do imanja na vrhu brda od trinaest hektara Karna Ćaure, sazidana fabrika oružja i atmosfera celog ovog mesta je počela da se narušava. Posečeno je bezbroj drveća, uključujući i mnogo retkih i egzotičnih drveća oko samog platoa. Postojalo je jedno izuzetno drvo sa istočne strane Karna Ćaura platoa. Kada bi neko samo dotakao njegovu granu, celo drvo je počinjalo da se trese i pomera. To drvo je do pre dve decenije još uvek postojalo. Međutim, tokom

vremena je mnogo ovih retkih drveta uništeno, plato je oštećen, a razni otpadnici od društvo su zauzeli stare ruševine. Mnoge starosedeoce grada je bolelo ovakvo propadanje i poročnost u samom srcu grada Mungira.

Brežuljak je okružen jarkom sa tri strane. Ispred brda je put koji vodi ka izlazu iz utvrđenja i jedna velika čistina, zaravan. Odmah do brda je sa jedne strane puta podignuta fabrika oružja, a sa druge regionalna podstanica električne energije. Odmah pored je bilo mesto za vežbanje gađanja lokalnog streljačkog kluba. Ranije su tu bila dva jezerca – Rađa tal i Rani tal, sada je samo jedno preostalo. Možda su jedno popunili zemljom da naprave taj proplanak. Kružile su glasine po gradu da će na mestu ruševina biti sazidan hotel sa pet zvezdica, gde bi se neobuzdano pušilo i pilo. Prodavnica oružja već tu bila, samo je još falila prodavnica pića, a i to će sigurno ubrzo nići!

Karna Ćaura se ponovo rađa kao Ganga Daršan

Starosedeoce grada, one koji su upoznati sa istorijom Karna Ćaure, ova vest je jako uzbudila. Često se moglo čuti kako među sobom govore: „Zar ne bi bilo divno da Šri Svamiđi dobije ovo mesto i pretvori ga u centar joge? Na kraju krajeva, on na umu ima velike planove za širenje nauke i kulture joge." Grupa zainteresovanih građana predvođena Šri Devendranath Guptom susrela se povodom ovog pitanja sa Šri Svamiđijem.

„Ovo imanje zaista ima posebno mesto u mom srcu," rekao je Šri Svamiđi. „Ukoliko vlasnik bude voljan da ga proda, ja ću svakako ga uzeti. Ja imam velike planove za ovo mesto - centar za učenje joge, joga biblioteku, istraživački joga centar i bolnicu, samo da navedem neke od njih. Molim vas raspitajte se kako stvari stoje."

Šri Devendranath je otišao kod Rađa Kamala Ranđana Raija i raspravljao sa njim o ovom pitanju. On je posetio nekadašnjeg kralja ovog regiona mnogo puta, objašnjavao

mu, predlagao, molio ga i zahtevao. Kad god je Šri Svamiđi došao u posetu ašramu u Kalkuti, Devendranathđi je odlazio u Muršidabad da doprati do Kalkute njegovo veličanstvo, Rađu, gde je upriličio sastanak sa Šri Svamiđijem. Konačno, u januaru 1978. Rađa Kamala Ranđan Rai je pristao da proda ovo istorijsko imanje Svami Satjanandi Sarasvatiju koji će ga staviti u dobru namenu.

Rađa Kamala Ranđan Rai je odlučio da preda imanje Šri Svamiđiju, ali ova prodaja treba da bude odobrena pred vladinim zakonodavnim telom. Porez koji je određen za ovo zemljište bio je veoma visok i imanje je trenutno bilo u vladinim rukama, a država je htela da ga proda da bi povratila dug od poreza koji joj pripada.

Šri Devendranath Gupta, koga od milja zovemo Dadađi, uzeo je na svoja pleća zadatak da ode u Delhi i sastane se sa svim nadležnim ministrima i zvaničnicima. On se zdušno bacio na ovaj izuzetni zadatak i bio je čvrsto rešen da ga ostvari. Bio je advokat po profesiji, a kasnije je otpočeo sa izdavanjem nedeljnih novina *Saći Bat*. U to vreme je imao sedamdeset devet godina, kosu dugu do ramena, belu dugu rastresitu bradu i uvek je nosio jednostavni dhoti, kurtu i šal, *ćadar*. Pojavom je podsećao na Rabindranata Tagorea. Čak je u tako poodmaklim godinama bio pun žara i entuzijazma da uspešno okonča ovu misiju. Morao je mnogo puta da putuje u Delhi, da ide po raznim državnim odeljenjima i sretne se sa mnogo raznih zvaničnika. Oko ovog posla nije falilo smutljivaca i mnoge lovci na zemljište su nudili visoke cene. Dadađi je morao da se suoči sa mnogo prepreka i problema tokom svog zadatka.

Na kraju je ipak presudio prst sudbine. Šrimati Indira Gandhi, premijerka Indije, poznavala je Šri Svamiđija i čitala je dobar broj njegovih knjiga. Na nju je ostavila duboki utisak i njegova ličnost i njegova misija. Povodom ovog pitanja, ona je dala svoju punu podršku, i konačno je imanje došlo u ruke Šri Svamiđija.

Pošto je prodaja ugovorena sa Rađa Kamala Ranđan Rai, Šri Svamiđi je otišao na Karna Ćauru sa velikom grupom učenika i poklonika. Obišli su celo imanje i onda su svi zajedno seli na Karna Ćaura plato. Dok su tamo sedeli Šri Svamiđi je rekao: „Baš sa ovoga platoa odakle je Karna nekada davno delio svoje zlato, ja ću da delim plodove joge."

Prve nedelje marta zakonodavno državno telo je izdalo sve neophodne dozvole. Svi dokumenti od važnosti su sakupljeni i nabavljen je vlasnički list. Šri Svamiđi je otposlao telegrame svim ašramima i joga centrima u Biharu, Orisi, i Madhja Pradešu i pozvao sve da dođu u Mungir. Ujutro 11. marta 1978. poveo je sve na Karna Ćauru na karma jogu. Posle dva sata napornog raskrčivanja i raščišćavanja terena, Šri Svamiđi je rekao svima da se malo odmore. On je seo na stenu i sa uzvišice posmatrao Majku Gangu u daljini. Mi smo svi posedali u krug oko njega.

„Da li vidite kako na ovom mestu Majka Ganga pravi pun zaokret, a grad Mungir leži usred tog luka, kao neko dete koje sedi u majčinom krilu?" primetio je zamišljeno Šri Svamiđi. „Prizori prelepih jutra i večeri kraj reke, sa širokim, prostranim poljima svuda naokolo je nešto što zaista vredi videti. Majka Ganga simbolizuje jogu. Njeno putovanje od Gangotrija sve dole do okeana, predstavlja putovanje duše od grubog materijalnog nivoa do suptilnog…" Preplavile su ga duboke, neizrecive emocije …

Vratili smo se u ašram u deset ujutru. Posle ručka nam je rečeno da se odmaramo do jedan popodne kada ćemo svi zajedno ponovo da idemo u Ganga Daršan. Nekoliko svamija je skovalo svoj plan. „Mi idemo odmah u Ganga Daršan. Tamo ćemo se odmarati," rekli su. Međutim, našli su malu čistinu na vrhu brda, iskopali na njoj rupe da postave četiri stuba od bambusa i podigli malu uzvišenu platformu, onakvu kakvu farmeri postavljaju u poljima. Napravili su je dobro i udobno, koliko god su mogli, i bili su prilično zadovoljni svojom rukotvorinom, nadajući se da će to biti prijatno iznenađenje za Šri Svamiđija.

U jedan popodne Šri Svamiđi je stigao u Ganga Daršan zajedno sa svim ostalima. „Au!“, uzviknuo je, „kako ste napravili divnu platformu.“ Odmah se popeo na nju i počeo da se smeje. Tog momenta je počela da pada kiša i to je učinilo Šri Svamiđija još srećnijim. Svi sanjasini su se priključili karma jogi sa preporođenom energijom i entuzijazmom.

Na ovaj način blago ovog istorijskog mesta se pretvorilo u još nešto bolje. „Karna Ćaura“ je preporođena i ponovo rođena kao „Ganga Daršan”. Šri Svamiđijevi dolasci u Mungir i iskustva koja je ovde imao, nisu bili obični događaji. Njihovo pravo značenje i važnost otkriće se u vremenima koja dolaze.

Uskoro su punom parom počeli radovi na izgradnji. Prvo je sazidan zid oko čitavog imanja, a potom bunar u dnu brda. Glavni plato Karna Ćaure postao je sadhana hol. Plato nije ni na koji način narušen, samo su podignuti zidovi na sve četiri strane tog platoa. Onda su počeli radovi na izgradnji kutira za Šri Svamiđija, koji je neposredno pored sale za sadhanu.

Aktivnosti u 1978.

Doktor Svami Šankardevananda je sa svojim kolegama izveo istraživanja u sledećim oblastima: dijabetes u svetlu dugotrajne joga terapije, bolesti srca i joga, fiziološka dejstva meditacije, korist bandhi u hipertenziji, koristi joga nidre, upotreba kunđal krije u lečenju kožnih bolesti, dejstva siršasane i lečenje artritisa jogom. Izveštaji ovih istraživačkih aktivnosti objavljivani su kao serija članaka u časopisima *Joga* i *Joga Vidja*. Na teme iz tih oblasti sakupljen je materijal i izdato je više knjiga.

U februaru 1978. je organizovan trodnevni program koji se sastojao od bhađana, kirtana, satsanga i pevanja *Ramajane*, povodom proslave Basant Pańćamija.

Šri Svamiđi je 7. Aprila 1978. govorio o lečenju hipertenzije pomoću tehnika joge na simpozijumu koji je orga-

nizovala Svetska zdravstvena organizacija u mungirskom ogranku Indijske medicinske asocijacije. Održao je satsang 10. aprila u Kumardabi joga klubu za žene u Dhanbadu. Svečano je otvorio *Ramajana* program 15. aprila na skupu u Đamalpurskoj železničkoj stanici. Obratio se devojkama iz Baiđnath Goenka srednje škole na kulturnom programu koji je održan 16. aprila.

Kurs za lečenje dijabetesa je održan od 16. aprila do 7. maja u ašramu u Kalkuti, a od 1. do 16. maja u Raigarh ašramu.

Svami Niranđan je vodio joga kamp u Kharagpuru od 22. do 24. aprila. Šri Svamiđi je posetio Dhanbad sa Svami Amritanandom 28. aprila..

Posle toga je otputovao u Južnu Ameriku. Napravljeni su planovi da se u tamošnjem ašramu napravi štamparija. Uskoro će početi da izlazi joga časopis na španskom jeziku. Mnoge Šri Svamiđijeve knjige su već prevedene i izdate na španskom, holandskom i francuskom jeziku. Za to vreme ubrzanim tempom napreduju radovi na izgradnji Ganga Daršana. Ove godine proslava Guru purnime će se održati u novoj sadhana sali u Ganga Daršanu.

20. jula 1978. Guru purnima je organizovana u novo izgrađenom sadhana holu na istorijskom mestu, Karna Ćauri. Tom prilikom je održan dvodnevni satsang program. Počelo se sa bhađanima i kirtanima od pet ujutru 20. jula, a Guru pada puđa u šest ujutru. Masa ljudi se okupila pod oblačnim nebom. Pošto je u deset sati puđa završena zajedno sa ostalim programima, Šri Svamiđi je svima naložio da se odmah vrate u Šivananda ašram jer se spremao veliki pljusak. To je inače bilo vreme ručku. Taman kada su se svi vratili u ašram počela je kiša. To je bilo srećno znamenje. Kiša je konačno stala u dva popodne. U tri sata popodne Šri Svamiđi se vratio u Ganga Daršan sa svim svojim sanjasinima i hiljadama gostiju i poklonika. Svi su pomogli da se ukloni sva voda koja se nakupila posle kiše, posuli su pesak,

položili slamu i preko toga stavili tepihe. Za večernji satsang Ganga Daršan je bio krcat, a nepregledna gomila ljudi se pružala od pozornice sve do puta. Izgledalo je kao da je ceo Mungir došao da posmatra ovu priredbu. Ljudi je bilo svuda, čak i po drveću i na krovovima okolnih građevina. Program je počeo sa serijom dirljivih bhađana koje je Šri Ćand Rašekhar Khan izvodio vrlo emotivno. Šri Rađeš Muhamad i Šrimati Krišna Devi oživeli su nam priče iz *Ramajane* u svom jedinstvenom stilu. Program se završio sa Šri Svamiđijevim inspirativnim satsangom. Ponovo se naoblačilo i počele su prve kapi kiše. Svamiđi se obratio tom mnogobrojnom skupu ljudi: „Molim vas da se brzo raziđete. Skoro je osam sati. Gospod Indra nam je velikodušno dozvolio da dođemo do samog kraja programa." Stigli smo u ašram baš kad je kiša počela jako da pada. Božja lila je zaista nedokučiva…

U septembru je Šri Svamiđi inaugurisao Svetsku joga konvenciju koju je organizovao Satjananda ašram Australije, u Mengrou Mauntinu. Program je održan od 30. septembra do 2. oktobra i prisustvovalo je preko 12.000 ljudi.

Posle konvencije Šri Svamiđi je vodio jutarnje časove meditacije u Vaga Vaga koledžu 3. oktobra. Na univerzitetu u Melburnu 4. oktobra, a 5. i 6. oktobra u Hobartu, u Tasmaniji. Potom je u ašramu u Melburnu održao satsang poklonicima i joga učiteljima. Tokom tog proputovanja, više od sedamsto aspiranata je primilo inicijacije u mantru od Šri Svamiđija.

Na svom povratku u Indiju Šri Svamiđi je zastao u Hong Kongu 8. oktobra i u hinduističkom hramu održao satsang poklonicima i aspirantima.

Šri Svamiđi se obratio u Bokaru pred skupom ljudi 1. novembra i potom je sa svojim učenicima nastavio za Đhariju. Tamo je posetio Matri Sadan i dao svoje blagoslove i najbolje želje za uspeh te institucije.

Od 2. do 5. novembra je svečano otvorio i vodio Međunarodnu joga konvenciju pri ugljenokopu koja je organizovana na gradilištu Katau Sethije u Dhanbadu. Više od 10.000

delegata je učestvovalo na toj velikoj konvenciji. Mnogi sveti i učeni ljudi pozvani su da kao glavni govornici uveličaju ovaj događaj. Šrimati Krišna Devi, Šri Rađeš Muhamed i čudo od deteta Višnu Arora iz Ratlama, takođe su prisustvovali na konvenciji.

U Sambalpurskom ašramu je održan specijalni kurs za obolele od astme od 15. do 20. novembra.

Šri Svamiđi je vodio krija joga kurs u školi joge u Bogoti, u Kolumbiji, od 17. do 24. Novembra. U decembru je otputovao u Thane sa Svami Niranđanom i Svami Amritanandom i drugim učenicima, zbog učestvovanja u Sve-indijskoj joga konvenciji koju je organizovalo Ghantali joga udruženje. Na konvenciji koja je održana od 23. do 26. decembra, bilo je više od 3.000 delegata. Tema konvencije je bila „Naučna osnova joge i njena praktična primena u rešavanju problema sa kojima se moderni čovek suočava". Na konvenciji je takođe prisustvovao veliki broj doktora i terapeuta, priznatih u celoj zemlji, koji su držali predavanja o različitim vidovima joga terapije.

Vanredni sastanak doktora i joga istraživača bio je sazvan 24. decembra na kome je tema diskusije bila „Prihvatanje joge u sadašnje naučno doba". Svi su se složili da je pod hitno potrebno više naučnih istraživanja koja bi potkrepila validnost joge kao naučne discipline.

Posle konvencije Šri Svamiđi je ostao u Bombaju još jedan dan, gde je snimao intervju u televizijskom centru Bombaja. Prenos tog intervjua je bio 3. januara.

Aktivnosti u 1979.

Šri Svamiđi je održao satsange u Rađgiru i Bihar Šarifu od 3. do 5. januara i u Rančiju od 8. do 11. januara.

Govorio je 9. februara na završnoj ceremoniji kampa za oči koji je održan u Đamalpuru. Održao je satsang u selu Dašratpur 11, a u selu Abhajpur 13. februara.

Nakon toga, Šri Svamiđi je otišao u Australiju. U Satjananda ašramu u Sidneju, držao je predavanja i inicirao mnoge aspirante u mantru i sanjasu.

Po povratku u Indiju, od 1. marta do 2. aprila Šri Svamiđi je bio na turneji po Indiji. Tokom turneje posetio je i održao satsange u Betulu, Khamgaonu, Puni, Sekunderabadu, Nandgramu, Sambalpuru, Đabalpuru, Bombaju, Bangaloru, Nagpuru, Raipuru, Raigarhu i drugim mestima.

Šri Svamiđi je ponovo otputovao u Australiju u maju gde je održao govor na seminaru organizovanom u Satjananda Ašramu, u Mengrou Mauntinu. Dvadeset i pet učenika je 7. maja dobilo sanjasa inicijaciju. Tokom povratka iz Australije svratio je u Singapur i održao satsang u novom ašramu kojim upravlja Svami Atmananda. Pre povratka u Mungir ostao je jedan dan u Bombaju.

Organizovan je program u Patni od 19. do 22. maja. Ovaj trodnevni program inaugurisao je guverner, Krišna Valabh Sing, koji je u svom govoru inauguracije rekao:

„Šri Svamiđi gradi ogroman joga ašram u Mungiru, što će doprineti širenju nauke joge, ne samo u Indiji već i celom svetu. Danas imamo više od pet stotina ašrama i centara koji aktivno propagiraju Svamiđijevu poruku joge.

Joga je prvo i najvažnije sredstvo za duhovni rast i napredak koje nam omogućava da lako i brzo postignemo životni cilj. Kroz jogu dobijamo i energiju i mir. Za nas, Šri Svamiđi predstavlja ideal snage, inteligencije, veštine i efikasnosti. On je doista stub joge i duhovnosti.

Šri Svamiđi je iniciran u sanjasu od strane svog gurua u Šivananda Ašramu, u Rišikešu, nakon čega je primio bogato znanje o drevnoj nauci joge. Nakon toga, narednih dvanaest godina je praktikovao intenzivnu joga sadhanu i bio čvrsto rešen da jogu učini široko rasprostranjenom naukom za dobrobit celog čovečanstva, Šri

Svamiđi se danas bavi zadatkom propagiranja joge u svakom kutku sveta. Širom sveta su ljudi privučeni putem joge, nadajući se fizičkom, mentalnom i duhovnom dobrobitu. Ova tema joge nije nova stvar za nas Indijce, ali zbog čistog zanemarivanja i neznanja, zaboravili smo je. Danas, uz pomoć Šri Svamiđija, pokušavamo da se setimo i povratimo naše izgubljeno nasleđe."

Šri K.B.N. Singh, bivši zamenik sekretara Univerziteta u Bhagalpuru je rekao:

„Upravo ta joga koja se gubila iz dana u dan, čijih plodova smo neznanjem i nebrigom bili lišeni, danas se oživljava kroz herkulovske napore Šri Svamiđija i prostire se po celom svetu. Danas joga nije samo sredstvo za napredak u duhovnom životu, već sasvim naučno potvrđen sistem sposoban da ublaži fizičku i psihičku patnju običnog čoveka upletenog u zamke svetovnog života. Današnji dolazak Njegove Svetosti, Svamija Satjanande Sarasvatija u Patnu, predstavlja veliku čast za sve nas i svi smo izuzetno srećni što smo u njegovom časnom prisustvu. U ime naroda Patne, upućujem veoma toplu dobrodošlicu Šri Svamiđiju."

Šri Svamiđi je posetio Danapur 16. juna. Pružena mu je srdačna dobrodošlica u rezidenciji potpukovnika zajednice Bisle u Prihvatnom centru Bihara. Brigadir Thambu je predsedavao satsang sesijom koja je usledila. Ujutru 17. juna, Šri Svamiđi se sastao sa guvernerom Bihara, Šri K.B.N. Singom i Glavnim ministrom, Šri Ramsundar Dasom, u Rađ Bhavanu, nakon čega održao satsang. Uveče je nastavio u Delhi, odakle je odleteo u Kolumbiju. Kurs krija joge održao je od 21. do 26. juna u Medeljinu, u Kolumbiji. Takođe je inaugurisao novopostavljenu mašinu za ofset štampu u ašramu u Bogoti.

Svami Niranđan je vodio program u Grčkoj od 6. do 22. juna. Nakon toga, od 24. juna do 8. jula održan je program

u Švajcarskoj. Satsang za Guru purnimu održan je u Barseloni 9. jula. Nakon Barselone, otputovao je u Dablin da se pripremi za Međunarodnu joga konvenciju koja se tamo održavala od 2. do 23. septembra.

Šri Svamiji je stigao 6. jula u Bilaspur za proslavu Guru purnime. Pratili su ga svamiji iz ašrama u Mungiru, Sambalpuru, Raigarhu, Raipuru, Nandgramu i Betulu. U Najodija dharmašali bio je organizovan smeštaj, kao i program. Na veče Guru purnime, započeta je trodnevna šivir sadhana, sa bhađanom, kirtanom i meditacijom. Ujutru 9. jula u pet sati su počeli bhađani i kirtani. Guru pada puđa je počela u šest ujutro. Hiljade ljudi učestvovalo je u Guru puđi, a stotine aspiranata primilo je mantra inicijaciju. Podela prasada i satsang trajali su do kasno uveče. Nakon završetka programa, Šri Svamiđi se uputio u Gondiju.

Narod Gondije proslavio je Guru purnimu sa Šri Svamiđijem 10. jula. Tim povodom održan je i poseban satsang. Satsanzi i sesije sa pitanjima i odgovorima održani su jedanaestog i dvanaestog. Na zahtev svojih poklonika, Šri Svamiđi je obišao mnoge njihove domove. Svi su bili srećni što su na ovaj način primili blagoslove svog gurua. Posle večernjeg satsanga, Šri Svamiđi se oprostio od svih i otišao za Mungir.

Sri Svamiđi je stigao u Dhanbad 14. jula. Sastanak ašramskog odbora održan je 15. jula. Bhumi puđa za novu zgradu priređena je unutar Dhanbad ašrama i uveče je otišao za Mungir.

Šri Svamiđi je 23. jula iz Kalkute doleteo u Singapur gde je organizovan poseban događaj pod nazivom „Krišna, naš vodič“. Svi programi od 24. do 26. jula održani su u ogromnoj kongresnoj sali „Singapurske razvojne banke“. Poseban program održan je 26. jula, u okviru kog je Bhaskar Akademija predstavila plesnu dramu pod nazivom „Uša Kalijanam“. Šri Svamiđi se 30. preko Bangkoka vratio u Mungir.

Obišao je različite ašrame i joga centre po Evropi između 18. i 25. avgusta. Predsedavao je godišnjom konferencijom

Evropske federacije joge u Zinalu u Švajcarskoj i velikom Međunarodnom joga konvencijom u Dablinu u Irskoj.

Šri Svamiđi je 27. i 28. septembra držao satsange u Ćandigarhu i od 1. do 3. oktobra u Udaipuru.

Grupa australijskih aspiranata je od 19. novembra do 4. decembra dobila obuku iz krija joge pod vođstvom i nadzorom Šri Svamiđija. Nakon toga, od 5. do 20. decembra, sličan kurs je održan za italijanske aspirante.

Šri Svamiđi je otputovao u Rađgir da vodi krija joga kurs od 24. do 27. decembra. Večernji satsanzi bili su otvoreni za sve.

Održan je poseban kurs za veliku grupu iz Kolumbije, koja je boravila u ašramu od 19. decembra do 7. januara.

Aktivnosti u 1980.

Velika grupa australijskih poklonika stigla je 10. januara. Za njih su organizovane posebne satsang sesije koje su trajale do 20. Nakon toga, 21. do 31. januara je održan specijalni kurs za španske aspirant, nakon čega je od 13. do 20. februara usledio kurs za aspirante iz Bombaja i Čehoslovačke.

Velika proslava, Basant Pańćami, organizovana je u Ganga Daršanu 22. januara, u znak sećanja na dan osnivanja Biharske škole joge. Pored ljudi iz lokalne siromašne zajednice, svečanosti su prisustvovali mnogi meštani, kao i stanovnici devet ili deset okolnih sela.

Šri Svamiđi je 23. januara svečano otvorio srednju školu u Đhanđharpuru, Parvati Lakšmi Kanja, a to veče je dao satsang u Kamešvar Sing sanskrit koledžu u Darbhangi.

Šri Svamiđi je posetio Bolangir od 2. do 4. februara i vodio Joga konvenciju za zapadnu Orisu. Četvrtog februara zvanično je otvorio Bolangirsku školu joge.

Mnogi aspiranti su primili inicijaciju u sanjasu u Mungiru 14. februara, na dan Šivaratrija. 20. februara Šri Svamiđi je svečano otvorio Ramaćaritamanas konvenciju u Barijarpuru.

Joga program je vodio u Kahalgaonu od 25. do 27. februara. Šri Svamiđi je svečano zapalio plamen 25. februara da označi otvaranje Kahalgaon joga centra.

Svami Niranđan je vodio dva kursa u Satjananda ašramu u Parizu između 9. i 24. februara.

Šri Svamiđi je odlučio da od sada vodi jednomesečne kurseve za joga učitelje: jedan na engleskom u martu i drugi na hindiju u junu. Martovski kurs za joga učitelj je privukao sedamdeset učesnika iz cele Indije. Učesnici su učili razne joga prakse i dobili su praktične informacije o anatomiji i fiziologiji čoveka. Takođe su imali prilike da prisustvuju satsanzima Šri Svamiđija i časovima koje su držali stručnjaci iz oblasti medicine, dr Svami Šankardevananda i dr Svami Karmananda. Svi učesnici su primili sertifikate na kraju kursa. Junski kurs za joga učitelje je bio višestruko prebukiran i mnoge uplate za rezervaciju mesta na kursu su morale biti vraćene. Šri Svamiđi je zato odlučio da vodi još jedan kurs za joga učitelje u julu da bi tako veliki broj zainteresovanih mogao da prisustvuje kursu.

Odlučeno je da Guru purnima 1980. bude proslavljena u Satni. Šri Svamiđi će biti tamo od 25. do 27. jula.

Jedan vanredan kurs je održan za francuske i španske aspirante od 1. do 12. aprila.

Od 29. aprila do 30. maja Šri Svamiđi je išao na turneju i učestvovao na joga konvencijama koje su održane u Bogoti, u Kolumbiji, zatim u oktobru u Atini, Rimu, Frankfurtu, Beču, Cirihu, Kopenhagenu, Stokholmu, Parizu, Barseloni, Londonu i Belfastu. Vratio se u Delhi 31. maja.

Svami Niranđan je vodio programe na televiziji i radiju za đake i učitelje škola u Francuskom gradu Lilu. Takođe je održao satsang na tu temu u Parizu. Vodio je joga kampove u Španiji, u Kadizu, i držao satsange i predavanja u Malagi. Pored toga, održao je predavanja u Toro Molinu, Las Palmasu i Tenerifima. Planira da uskoro poseti Ameriku. Pre turneje po Americi posetiće Mungir.

Sekretar Satjananda ašrama Južne Afrike, Babubhai Gosai, posetio je Indiju tokom svoje sveske turneje. Tom prilikom se susreo sa Šrimati Indirom Gandhi 10. februara u Delhiju i darovao joj komplet knjiga u izdanju Biharske škole joge. Šrimati Gandhi je pohvalila Šri Svamiđijev pregalački rad na polju joge i izrazila svoje najbolje želje za predstojeću Međunarodnu joga konvenciju koja je organizovana u Johanesburgu u oktobru 1980.

Šri Svamiđi je okončao svoju uragansku turneju u mesecu junu po Grčkoj, Italiji, Nemačkoj, Austriji, Švajcarskoj, Belgiji, Danskoj, Francuskoj, Španiji, Majorki, Engleskoj, Republici Irskoj i Severnoj Irskoj. Posetio je joga centre i ašrame u tim zemljama i održao je niz javnih predavanja. Kao deo programa njegove turneje bili su i intervju za radio i televiziju, časovi meditacije i satsanzi i mantra i sanjasa inicijacije. Šri Svamiđi je dao opasku: „Ova turneja će inspirisati na hiljade ljudi da dođu na konvenciju u Bogotu." Napravljeni su dogovori sa mnogim avio kompanijama i hotelima, da obezbede popust svima koji učestvuju na predstojećoj konvenciji. Posle toga je Šri Svamiđi predsedavao italijanskom joga konvencijom.

Svoj američki program Svami Niranđan je otpočeo sa predavanjima, satsanzima i časovima joge.

Šri Svamiđi je 24. jula 1980. stigao u Satnu zbog Guru purnima programa, kao i da vodi sadhana šivir koji je sazvan 25. i 26. jula. Na šiviru su bila predavanja koja su držali čuveni sveti ljudi i naučnici iz različitih delova zemlje, zatim demonstracija asana, pevani su bhađani i kirtani.

Guru pada puđa je počela u šest sati ujutru 27. jula. Na hiljade poklonika i učenika su učestvovali sa velikom radošću i devocijom. Ši Svamiđi je davao inicijacije u mantru i upanajan uz pratnju bhađana i kirtana. Te večeri je održao inspirativni satsang, a onda je ujutru 28. otišao za Mungir.

Savremena ofset štamparska mašina je stigla u Mungir ašram. Šri Svamiđijeva knjiga o tantri pod nazivom Tantra

joga panorama je bila objavljena na italijanskom jeziku, a njegova čuvena knjiga *Joga Nidra* je izdata na francuskom.

Šri Svamiđi je vodio internacionalni joga seminar u Šamarandu u Francuskoj od 31. avgusta do 6. septembra. Potom je predsedavao programom šeste internacionalne joga nedelje u Zinalu, u Švajcarskoj. Od 15. septembra do 7. oktobra je išao na proputovanje po Španiji prilikom kog je posetio Malagu, Toro Molino, Madrid, Kazablanku (Maroko), Las Palmas i Tenerife. U Bogotu je stigao 8. oktobra. Od 10. do 14. oktobra je vodio Internacionalni joga festival 1980. Na festival je došlo na hiljade ljudi iz celog sveta i festival se pokazao veoma uspešnim.

Drugog novembra Šri Svamiđi je vodio joga konvenciju za mungirski okrug u Barijarpuru.

Svami Niranđan ima turneju po SAD kao izaslanik Biharske škole joge i Svami Satjanande Sarasvatija. Održao je mnoga predavanja i programe u velikom broju Lajons klubova i u pet rehabilitacionih centara za odvikavanje od droge i alkohola po Severnoj Kaliforniji. Posle toga je vodio obuku u jogi u San Kventinu u zatvoru.

Šri Svamiđi je otputovao za Singapur 6. novembra gde će svečano otvoriti jedan ašram. Posle toga će nastaviti za Australiju gde se pod njegovim vođstvom i nadzorom održavaju sledeće aktivnosti: joga kamp, uvodni krija joga kurs, napredni krija joga kurs, sadhana kurs, kurs za joga učitelje, kao i „otvorena nedelja".

U znak sećanja na Gurudeva

Šri Svamiđi je izgovorio sledeće reči sećajući se svoga voljenog Gurudeva Svami Šivanande Sarasvatija:

> Još od najdrevnijih vremena svet vode duhovno prosvetljeni ljudi koji se s vremena na vreme pojave da podignu svest čoveku i da nas podsete na put kojim trebamo ići. Svami Šivananda je bio velika duša koja je došla na ovaj

svet da uputi u duhovni život hiljade i hiljade ljudi širom planete. On nikada nije došao na Zapad i nikada nije išao na Istok, ali danas on je svuda prisutan.

Sreo sam većinu velikih ljudi koji spadaju u odabrano društvo duhovnog života u poslednjih 30 do 50 godina. Imam najvišu veru, poštovanje, devociju prema njima i prihvatam ih sve, zbog njihovih besprekornih ličnosti, ali praktično nikoga u životu nisam sreo ko je uspeo da uveri moj pronicljivi intelekt. Uvek sam bio kritičan prema svemu, uključujući i prema sebi, ali je Svami Šivananda sa svojim načinom života, sa svojom dnevnom rutinom, sa ophođenjem prema ljudima i sa načinom na koji se ispoljavala njegova lična duhovna moć, za mene bio toliko uverljiv i toliko impresivan da sam ga prihvatio kao svog gurua. Ponosan sam, zapravo bolje reći, osećam se veoma srećnim što je Svami Šivananda moj guru.

Ne želim da poredim druge sa Svami Šivanandom, ali svakako kada sam bio mlad i kada sam izrastao u sanjasina, imao sam svoje sumnje oko poznatih ljudi. Kada sam video čoveka koji može da čini čuda, moj intelekt se pitao: „Zbog čega je to potrebno?“ ili „Ako može to čudo da izvede, zašto ne izvede ono drugo čudo? i u svom umu sam zamišljao neko posebno čudo. Kada bih čuo osobu kako priča o univerzalnosti religije i jednakosti ljudi, moj intelekt je odmah izbacio pitanje: „Zašto to ne primenjuješ na sebi?“ i mislio sam, „Kakva je korist pričati o tome? Ja to isto mogu da radim.“ Kada bih naišao na nekog velikog čoveka koji se svega odrekao i propovedao odvezanost, ja bih ga samo pogledao i pitanje se sâmo javilo: „Zašto to onda jednostavno ne živiš umesto da pokušavaš da druge uveriš u to?“

Stalno sam kritikovao celog svog života, još od svoje desete godine. Moj intelekt je uvek bio sumnjičav i nepoverljiv u sve i svašta. Ali dok sam živeo sa Svamiđijem, od 1943. do 1956. vrlo sam revnosno posmatrao svaku stvar koju je on radio i sa pažnjom sam studirao svaku reč koju

je napisao u knjigama. Ustanovio sam da nema zadrške između njegovog propovedanja, njegovog delovanja i njegovog ličnog života. Zato sam zaključio da kada nema apsolutno nikakvog odstupanja između onoga što čovek misli, govori i radi, takva osoba je mahatma, onaj koji ima univerzalnu svest.

Život Svami Šivanande, kako ga ja znam, bio je život jednog jednostavnog bezazleno deteta. Zapravo on uopšte nije u sebi imao čak ni trunke ega jogina. Kada dospete na visoko mesto duhovne evolucije, postajete dete - to ne znači da ste detinjasti, već bezazleni kao dete. Sve u Svami Šivanandi je bilo tako prirodno. On nije morao to da uvežbava, niti je morao da misli o tome. To je bilo kao da njegova ličnost, um, telo i duh odaju neku vrstu prijatnog mirisa.

Postoje dve vrste ljudi - oni koji ispoljavaju svoju prirodu i oni koji ispoljavaju svoj intelekt. Video sam mnogo ljudi koji su vrlo skromni, ali to nije njihova priroda. Oni su prepredeni, ali se sa drugima ponašaju kao ponizni i skromni. Video sam ljude darežljive i saosećajne, ali mogao sam da namirišem da to nije njihova priroda. Oni imaju vere u to što rade i zato to rade. Video sam ljude koji su neokaljani, uzdržani, čestiti i darežljivi, ali sa sigurnošću znam da sve to nije bilo deo njihove prirode. To je sve bio odraz njihovog verovanja.

Može čovek da bude samilostan, ponizan, darežljiv i neiskvaren, ali da li je on to uistinu, ili je to samo način na koji je sebe istrenirao samo zato jer zna da su to dobre osobine. Svami Šivananda nije bio lažno dobar čovek, on je bio suštinski, istinski i primarno dobar zato što je to bio sastavni deo njega. U mojim očima, to je bila jedna stvar koja je činila Svami Šivanandu potpuno drugačijim od svih drugih ljudi koje sam sreo u svom životu.

Svami Šivananda je rođen 8. septembra 1887. na jugu Indije na obali reke Tamraparni. Postojalo je predskazanje da će se sledeća božanska inkarnacija roditi baš na tim

obalama. U njegovoj porodici, pre oko tri veka postojao je još jedan sveti čovek koji je bio visoko cenjen kao veliki učitelj i poklonik Gospoda Šive. Stoga je sasvim prirodno Svami Šivananda poprimio svu veličinu i izuzetnost porodičnim nasleđem.

Postao je doktor, otišao u Maleziju i tamo radio kao lekar sve do 1922. Kada je uvideo da su boljke čoveka dublje prirode, napustio je svoju profesiju, vratio se u Indiju i 1923. primio inicijaciju u sanjasu. Od 1923. živeo je u Rišikešu sve do svoje smrti 1963. Njegova namera nije bila da stvara i razvija ašram, ali se ašram oko njega stvorio. Njegova namera nije bila da pravi učenike i da postane Guru, ali učenici su se okupljali oko njega i napravili ga guruom.

Broj učenika je rastao iz godine u godinu, sve dok na kraju nisu morali da traže neko novo mesto gde će moći da žive svi zajedno. Na mestu gde je sadašnji Rišikeš ašram bila je jedna oronula štala koju su Svamiđi i njegovi mladi učenici kupili i nastanili se u njoj. Oko te štale podignuta je građevina, nastao je ašram i smeštena internacionalna ustanova Divine Life Society.

Došao sam u ašram Svami Šivanande 19. marta 1943. godine u rano jutro. Kada sam se sreo sa Svamiđijem, on je sedeo u maloj sobi koja mu je služila kao kancelarija. Čim me je ugledao, ustao je i pozdravio me sa „Om Namo Narajanaja“ i naklonio se mojim stopalima. Imao sam tada oko devetnaest godina. Rekao mi je da sednem i pitao zbog čega sam došao. Rekao sam mu da sam u potrazi za nečim. Na tom prvom susretu nisam bio u stanju da mu sve kažem. On je rekao da bi trebalo da ostanem ovde, i tako sam ostao dvanaest godina.

Tih godina živeo sam sa osobom čije je svako delo bilo u apsolutnom saglasju sa onim što mi nazivamo božje ophođenje, božje delo. Što više mislim o tome i poredim ga sa svojim životom, to više razumem šta reč savršen-

stvo stvarno znači. Znam da vi svi nećete imati prilike da budete svedok ovakvom primeru savršenstva, osim naravno, ako se neko drugi kao što je on bio, ne spusti među nas. Ali svakako u slučaju Svami Šivanande savršenstvo je bio jedan apsolutni odraz lepote i veličanstvenosti njegove ličnosti.

Tokom tih godina sa Svami Šivanandom nisam učio hatha jogu, rađa jogu, bhakti jogu, tantru, Upanišade ni Gitu. Od jutra do mraka, a ponekad i noću, radio sam, radio i radio kao magarac, zato što je on meni dao samo jednu zapovest: „Radi vredno i tako ćeš se pročistiti. Ne moraš da unosiš svetlost u sebe, svetlost je već u tebi."

Nisam mogao intelektom da razumem šta je on meni govorio, ali pošto sam ga prihvatio za svog gurua, prihvatio sam i njegovu zapovest.

Dvanaest godina živeo sam van vremena i prostora i radio sam kao da sam bio opsednut. Radio sam sve poslove, od čišćenja toaleta do upravljanja ašramom.

Prve godine ašramskog života su bile tako teške, da kada ih sada zamišljam, mislim da je to sve bio samo san. Siguran sam da niko od mojih učenika ne bi bio u stanju da preživi kao svami tamo! Zajedno sa mnogim mladim sanjasinima pomagao sam u izgradnji ašrama korak po korak. U to vreme nikad nismo znali šta ćemo jesti sledećeg dana. Kad god sam otišao kod Svamiđija, on bi mi rekao: „Izgledaš mnogo mršavo i slabo. Treba mnogo da jedeš." Jedini odgovor koji sam mogao da iscedim iz sebe je bio: „Odakle mi hrana?" Onda bi se on nasmejao i rekao mi: „Nema veze. Prana je u tebi i iz nje ćeš dobiti svu energiju koja ti je potrebna." Njegov osmeh je bio divan. Pomislim da me ne bi osvojio smeh ni stotinu mladih žena, ali jedan osmeh Svami Šivanande bio je dovoljan da me ubije.

Osim što smo imali vrlo malo da jedemo, nismo imali ni gde da spavamo, nismo imali sobu, ni krov nad glavom, ni prekrivače. Nikad nisam video mrežu za komarce

sve vreme boravka u ašramu, samo rojeve i rojeve ogromnih komaraca.

Za vodu za piće smo morali da silazimo tri stotine stepenika, i naravno pošto se napijemo vode morali smo ponovo njima da se popnemo gore. Kada sam imao dijareju, to je bio veliki problem. Svaka epizoda je uključivala dva i po kilometra hoda. Dok se ta epizoda završila i taman kad sam došao nazad, morao sam ponovo da idem. Naravno da nije bilo više vode u mojoj kofi i morao sam da silazim tri stotina stepenika ponovo dole da uzmem još vode, pa da ponovo trčim u džunglu.

Jednom sam imao žuticu a nisam ni znao da je imam. Vraćao sam se jednog jutra sa pijace, kada me jedan stariji svami pozvao: „Ej, pa ti imaš žuticu!" Nisam ni znao šta znači žutica, jer do tada nikad nisam bio bolestan. Kada sam se vratio u ašram pitao sam Svamiđija: „Šta je to žutica?" On mi je samo rekao da je to neka vrsta bolesti. Zaboravio sam na to i ništa se nije ni dogodilo. Drugi put sam imao tifus i pošto sam bio van ašrama, nisam imao nikoga da mi pomaže i da me neguje. Nisam mogao da spremam hranu sebi i bio sam toliko gladan da sam otišao u baštu, ubrao neke zelene papaje i pojeo ih tako sirove. Sledećeg dana sam imao grčeve u stomaku. O bože, to je bilo tako bolno! Ali eto, i to je prošlo.

Tokom tih teških perioda čija je svrha, na kraju krajeva, bila za naš razvoj, mi smo nesvesno radili dan i noć, zidali smo sobe, pisali knjige i štampali ih. Nikada nismo ni pomišljali na to da mi radimo. To je bio transcendentalni život, a rad je bio relaksaciju. Mogu sa sigurnošću da vam kažem da tokom tih dvanaest godina zaista nisam imao nikakvih mentalnih uznemirenja. Čak i ako je bilo nečeg da me muči, to se nikad nije drznulo da promoli glavu.

Živeti sa Svami Šivanandom bilo je kao živeti sa malom bebom. U njegovom prisustvu nikad niste bili svesni svog ega. Uzmite u krilo malu bebu i otkrićete gde vam je ego. Bilo kojih da ste godina, bilo da ste neki veliki službenik

ili biznismen, predsednik velike kompanija, premijer nacije ili čak kriminalac, kako se ponašate sa bebom u krilu? Tad nestanu sve razlike, formalnosti, nema više ni ličnosti. Takav je bio uticaj Svami Šivanandine ličnosti, tako žive sveci.

Vrlo je teško govoriti o jednom tako velikom čoveku, jer, šta o njemu reći? Nije lako pojmiti duhovnu iluminaciju neke osobe. Um i logika su ograničeni, dok su duhovna postignuća beskonačna. Sa ograničenim i određenim merenjem, ne možete da izmerite bezgraničnost duhovnog života.

Svami Šivananda nam je davao potpunu slobodu. Morali smo da se nosimo sa svim poslovima ašrama, od zidanja zgrada i štampanje knjiga do brige oko gostiju i finansija. Svaki problem koji se pojavio u ašramu, šta god je bilo potrebno da se uradi, mi smo sâmi to morali da rešavamo. Ako smo napravili neku grešku, nismo bili kažnjeni. Svamiđi je verovao da je svako došao u ašram sa plemenitim namerama i imao je potpuno poverenje u iskrenost, u namere i ciljeve svojih učenika. Čak i kada bi Svamiđi čuo kako se svamiji svađaju između sebe, on je rekao: „To je samo kratkotrajna promena rutine, malo opuštanja!"

Mnogi neupućeni u ašramski život dolazili su kod Svamiđija da se žale kako se svamiji svađaju i vređaju jedan drugoga. On je govorio: „To su svamiji, sanjasini koji su se odrekli sveta sa određenim ciljem i namerom. To je kod njih privremena maja. Biće oni vrlo brzo ponovo u redu." To je ono što je držalo njegove učenike uz njega. Svami Šivananda nije stvorio tu celu iluziju, celokupnu Maju, nego njegovi učenici, a on je samo sve to posmatrao. Davao nam je mnogo prilika da učimo stvari i zbog toga danas njegovi učenici po celom svetu obavljaju tako izvanredan posao, i to na vrlo satvičan i human način. Oni ne rade ništa na rađasičan način, nego smireno, tiho i jednostavno.

Tokom mog boravka sa Svami Šivanandom dolazili su ljudi kod mene iz raznih ašrama, jer su znali da sam vrsni znalac sanskrita. Zapitkivali su me: „Šta te tvoj guru uči?" Ja sam odgovarao: „Ništa". „Pa zar te ne uči hatha jogu?", nastavljali su. „Ne," rekao sam, „pišem njegova pisma na pisaćoj mašini." „Da li ti daje šakti path?" dalje su pitali. „Ne znam ništa o tom šakti pathu", bio je moj odgovor. „Da li ti je dao neke moći, neke sidhije", pitali su. „Ne," rekao sam, „ništa".

Iskreno govoreći, sve što ja govorim u predavanjima, sve što sam napisao u knjigama, hatha joga koju podučavam i drugo, nije došlo meni ni učenjem, ni studiranjem. Nisam čitao knjige o svim tim stvarima, ali meni je to sve jasno, i jesam svakako autoritet kada je u pitanju hatha joga, tantra i kundalini. Vidite, znanje ne dolazi odnekud spolja. To je otkrivanje onoga što već postoji unutar mene. To što je u meni, isto je i u vama. Jedina razlika je u tome što ja imam samo jedno geslo u životu – služiti gurua, bez ikakvog motiva, bez očekivanja. To je bila moja strast, moja radost i moje zadovoljstvo.

Jednom je jedan vrlo uticajan politički lider došao u ašram. Rekao mi je: „Gledaj mladiću, ti traćiš svoje vreme ovde. Ti si tako briljantan u svemu i odličan si govornik, mogao bi da imaš uticaj u celoj državi. Pođi sa mnom i ja ću ti reći što da radiš." Samo sam ćutao i mislio: „Ovo je test koji mi je moj guru poslao." To je bilo najveće iskušenje, jer taj političar je želeo da me učini predsednikom jedne velike federacije, liderom hiljada moćnih ljudi, ali nisam prihvatio tu ponudu. Setio sam se šta mi je Svamiđi rekao: „Radi vredno i naporno i pročisti se, a onda će se svetlost iz tebe ukazati." Čvrsto sam verovao i osećao sa sigurnošću da će se to obistiniti.

Čuo sam mnogo mitoloških priča o velikim ljudima dobročiniteljima, ali nikada nisam video nijednog osim Svami Šivanande. Niko od njega nije otišao a da nije nešto dobio. Ako je neko tražio novac, odeću, ćebad,

hranu, sklonište, lekove, ljubav, naklonost, priznanje, sertifikat, pismo preporuke, bilo šta da je želeo to je i dobio. Toliko je bilo veliko Svamiđijevo srce. On nije bio uopšte bogat, zapravo, dugi niz godina ašram je bio u velikim dugovima.

Kad bi neko rekao Svamiđiju u kakvoj je finansijskoj situaciji ašram, on bi rekao: „To nije do mene. Bog je taj koji daje." Kada nečeg nije bilo u ašramu mi smo morali to da donesemo sa tržnice iz Rišikeša. Ako ga nije bilo tamo, doneli bismo iz Dehraduna (koji je četrdesetak kilometara udaljen od Delhija).

Svamđijeva velikodušnost je predstavljala jedan od najvećih problema za ustanovu. Njegovo ponašanje, njegov načelni stav i ličnost postali su velika smetnja, i to do te mere da onog momenta kada je novac za ašram pristigao u poštu, on je istog časa podeljen raznim ljudima i opet ništa nije ostajalo na računu. Zato, svaki put kada je Svamiđi pitao koliko ima novca, mi bismo mu govorili da nema ništa. Kada je shvatio šta radimo, počeo je odmah da daje novac čim mu ljudi doniraju i stave pred njegova stopala.

Nisu svi u Svami Šivanandinom ašramu pričali dobro o njemu. Neki su ga kritikovali na sva usta. Neki su čak dolazili u ašram samo da se podsmevaju i rugaju, ne samo Svamiđiju nego i svemu što se odnosi na njega. Svami Šivananda je znao to vrlo dobro. Kad mu neko na to skrene pažnju, jedino što je rekao bilo je: „Božja kreacija je divna i mi svi moramo da budemo različiti. Kad ne bi bilo nekog protivljenja ili kritikovanja, evolucija čoveka bi se zaustavila u mrtvu tačku. Ako mislite, želite ili verujete da svi treba da vas prihvate, vaš savet, filozofiju, način života, i da se u potpunosti slažu sa vama, onda se nadate i priželjkujete jedan svet koji nikada neće postojati.

„Svet je kombinacija tri gune. Zbog toga ćete uvek naći ljude koji predstavljaju drugačiji sklop ove tri osobine. Kada bi svako u vašoj ustanovi bio kao vi, to bi bilo

kao orgulje ili harmonijum sa samo jednom notom, a ne sedam. U muzici, kao i u životu, svaka nota je potpuno drugačija od ostalih. Ako ne znate kako da kombinujete te note kada svirate harmonijum proizvešćete samo buku i zbrku. Ali ako umete dobro da kombinujete note, moći ćete da stvorite divnu muziku od različitih zvukova. Na isti način spletkaroši, ogovarači, klevetnici i drugi slični ljudi treba da postoje, i oni će uvek postojati, zato treba da naučite da živite sa njima i da ne dozvolite da vas uznemire.

Vrlo je teško držati se te filozofije u životu, ali je za vas to neminovno. Ako ne možete živeti sa različitim vrstama ljudi u društvu, u svojoj porodici, u jednoj ustanovi, onda ste osuđeni na nevolju, frustraciju i razne vrste mentalnih problema. Vi to vrlo dobro znate.

Kada su mu ljudi dolazili sa svojim problemima Svamiđijevo ponašanje je bilo tako prirodno i bez ikakve taštine, gizdavosti i egoizma. Nikada nisam video nekog ko je takav. Mnogi ljudi koji imaju sidhije prave od toga predstavu i neku vrstu pozorišne drame, ili time daju sebi na značaju, ali on nikada to nije radio. Kada su ljudi dolazili kod njega sa problemima, on je uvek govorio: „Moliću se za vas“, ili „Treba da radiš ovu mantru i meditaciju,“ ili „Bog je vrlo dobar i On će poslušati tvoje molitve. Biće sve u redu.“

Ako je neko rekao Svamiđiju da mu je pomogla njegova duhovna moć, on bi smesta to odbacio. Rekao bi: „Ne, ne, Bog je velik, on je to učinio. Damo sam mu bio od pomoći.“ Mnogi ljudi su stavili na tržište svoje duhovne moći ili su je unovčili zbog političkog uticaja ili da bi dobili učenike. To se i danas radi u svetu i to se dešava kroz vekove. Ali Svamiđi nikad nije bio deo toga.

Po Svamiđiju, duhovna moć koju stekneš snagom sadhane je samo odraz Božje bolje. Stoga, ti si samo posrednik, instrument. Samo toliko zasluga možeš da sebi pripišeš. Ti si oruđe, ali nisi onaj koji čini čuda. Ti nisi

iscelitelj, nisi prorok, to je On. To je samokontrola najviše kategorije koju sadhu, sanjasin ili svetac mora da ima.

Jednom me je škorpion ubo dva puta u nožni prst i to je bilo strašno iskustvo. Plakao sam doslovce kao malo dete, ne iz straha, jer ja ne znam za strah, nego zbog toga što je bol bio nepodnošljiv. Bol je bio tako silan da sam poželeo da odsečem svoj prst, ali pre nego što sam to uradio došao je Svamiđi. Pitao je: „Šta ti se desilo?“ Rekao sam: „Škorpion“. „Daj da vidim“, zatražio je, i kada je dotakao stopalo odmah je sve bilo u redu. Onda sam upitao: „Kako si to uradio?“ Njegov odgovor je bio: „O, slučajno sam se setio prave mantre za tu svrhu“. Znao sam da nije izgovorio mantre, ali nije hteo da se isceljenje pripiše njemu.

Bio sam u Mungiru 13. jula 1963. godine i te noći dok sam spavao imao sam vrlo jasnu viziju. Video sam Svamiđija kako prelazi preko Gange u Rišikešu na prilično velikom brodu. Stajao sam na obali reke dok se brod kretao ka suprotnoj obali. San se završio i ja sam znao da je Svamiđi napustio telo. Fizičko telo gurua može da ode svakog momenta i to je neizbežno, ali njegov duh ostaje zauvek ukoliko učenik može da ostane usklađen sa njim. Onda će ga on voditi stalno, u svakom trenutku, u snovima, u mislima i emocijama, a i u stvarnom životu.

Aktivnosti u 1981.

Trećeg januara 1981. je održana proslava stogodišnjice rođenja Premćanda (čuveni pesnik Indije, prim. prev.) u *Šri Krišna seva sadanu*, u Mungiru. Šri Svamiđi je predsedavao ovim događaje.

U Ganga Daršanu se punom parom nastavljalo sa izgradnjom. Sadhana hol je bio završen. U novom holu su održani redovni mesečni kursevi za joga učitelje i za zdravlje. Zgrada kod bunara je isto bila završena, kao i kutir. Počeli su radovi na izgradnji još jednog sprata. Zgrada Joga Arogja

je skoro završena. Sledeći projekat je izgradnja Anapurna Bhavana. U prizemlju će biti smeštena kuhinja i četiri velike prostorije za ručavanje sa dugim verandama na obe strane. Na gornjem spratu će biti trideset i pet do četrdeset soba. Studenti su već počeli da žive u kompleksu Ganga Daršana. Za obroke odlaze u Šivananda ašram i potom se vraćaju ovamo.

Znameniti Basant Pančami dan je proslavljen 9. februara u prisustvu Šri Svamiđija. U Ganga Daršanu je organizovan program sa havanom, bhađanima, kirtanima i satsangom, posle koga je novo sazidana zgrada Joga Arogja zvanično i svečano otvorena.

15. februara je Šri Svamiđi uručio sertifikate studentima RD&DJ koledža iz Mungira koji su učestvovali u programu nacionalne službe. On im je izložio i rasvetlio koji je značaj i važnost joge u studentskom životu. Uveče je održao govor na satsang skupu koji su organizovali meštani Fulka, seoceta blizu Đamalpura.

Šri Svamiđi je 16. februara svečano započeo *Ramajana* program u naselju Rampur u Đamalpuru.

Od 27. februara do 1. marta Šri Svamiđi je učestvovao u satsang diskusiji organizovanoj u Sanatan Dharma mandiru, u Nju Delhiju, pod pokroviteljstvom Sve-indijskog Gita samelana. Odmah nakon toga je vodio konvenciju povodom Srebrnog joga jubileja u Bhilaiu koji je organizovao Joga niketan pri Bhilai čeličani. Tokom trodnevnog događaja svakoga dana su bila po četiri programa, a Šri Svamiđi je bio prisutan na svakom od njih.

Posle toga Šri Svamiđi je nastavio za Raigarh gde se 10. marta obratio prisutnima na skupu članova ĐK (JC's) kluba.

Iz Raigarha se vratio u Mungir. Tokom marta i aprila se održava dvomesečni sanjasa kurs u Mungiru za aspirante koji žele da se upoznaju sa različitim aspektima sanjasa života pre nego što sami uzmu sanjasu. Polaznici kursa dva meseca žive kao sanjasini.

Šri Svamiđi je u aprilu otputovao za Evropu. Od 2. do 4. aprila je u Milanu, Italiji, održao kurs „Tantra joga meditacija" koji je organizovao Svami Om Murti. Posle toga je u Grčkoj održao joga konvenciju od 7. do 9. aprila, u organizaciji Svami Šivamurti. Potom se uputio u Italiju da vodi program od 11. do 12. aprila koji je u Torinu organizovao Svami Anandananda.

Tokom 1980. održavani su kursevi za obuku joga instruktora u martu, junu, julu i avgustu na hindi jeziku i tokom oktobra na engleskom jeziku za građane Indije. U novembru je održan kurs krija joge na hindiju i engleskom. U novembru, decembru i januaru 1981. održani su joga kursevi za aspirante iz inostranstva.

Šri Svamiđi je 19. aprila pokrenuo kurs za obuku u jogi, u trajanju od nedelju dana na Bhagalpurskom mašinskom fakultetu.

Posle toga je održao predavanje na programu koji je organizovao Sabaur joga mitra mandal na Biharskom poljoprivrednom koledžu.

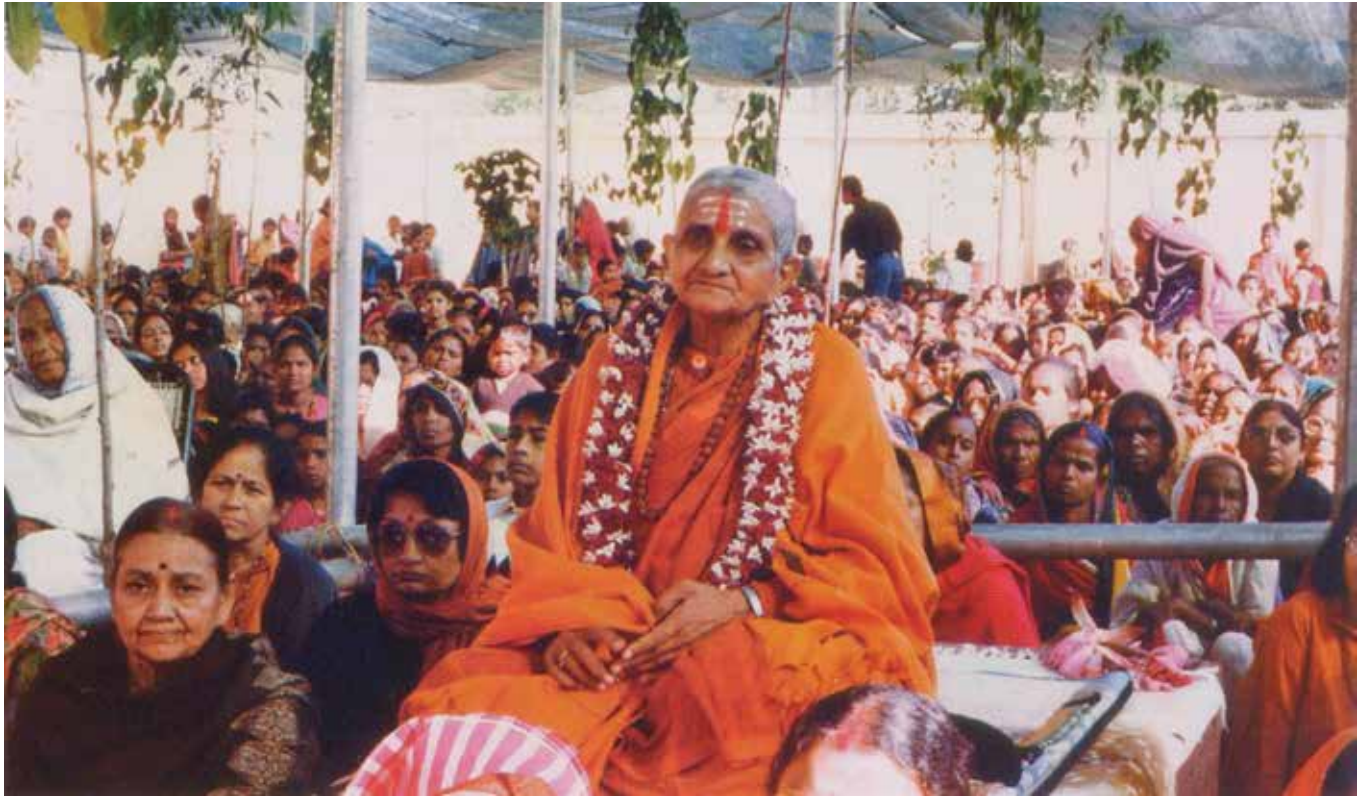
Svami Niranđan je proputovao uzduž i popreko Sjedinjene Američke Države šireći poruku joge američkim građanima. U njegovom programu su bili jednonedeljni i vikend kursevi u Njujorku; nedeljni časovi u Elizabetu, u Nju Džersiju; predavanja po raznim centrima za rehabilitaciju od zavisnosti od droge u San Francisku i okolini; predavanja u trideset Lajons klubova po celoj severnoj Kaliforniji; časovi joge u Douniju i Anhajmu; poseta sedištu Self-Realisation Fellowship-a u Los Anđelesu (misija Paramahamsa Joganande, prim. prev.); predavanja u Juka Vali, u Kaliforniji; turneja po joga centrima u Solt Lejk Sitiju, u Juti; predavanja u Čikagu, okrugu Medison i Mortonu, u Ilinoisu; intervjui u Vudstoku i Ročesteru, Njujork; i kurs za učitelje joge u San Francisku.

Svami Niranđan je započeo svoju drugu turneju po američkim državama u januaru 1981. Na turneji su ga pratili



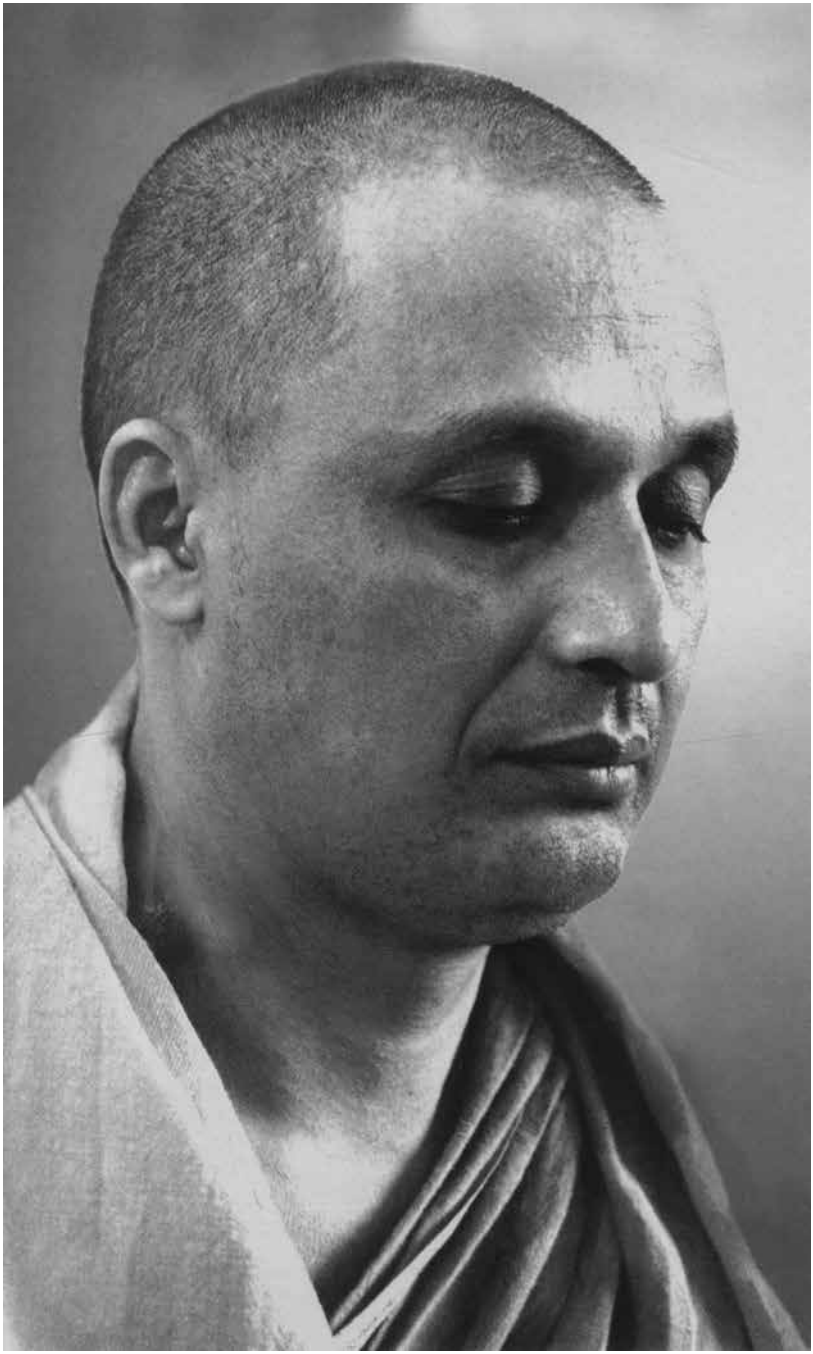


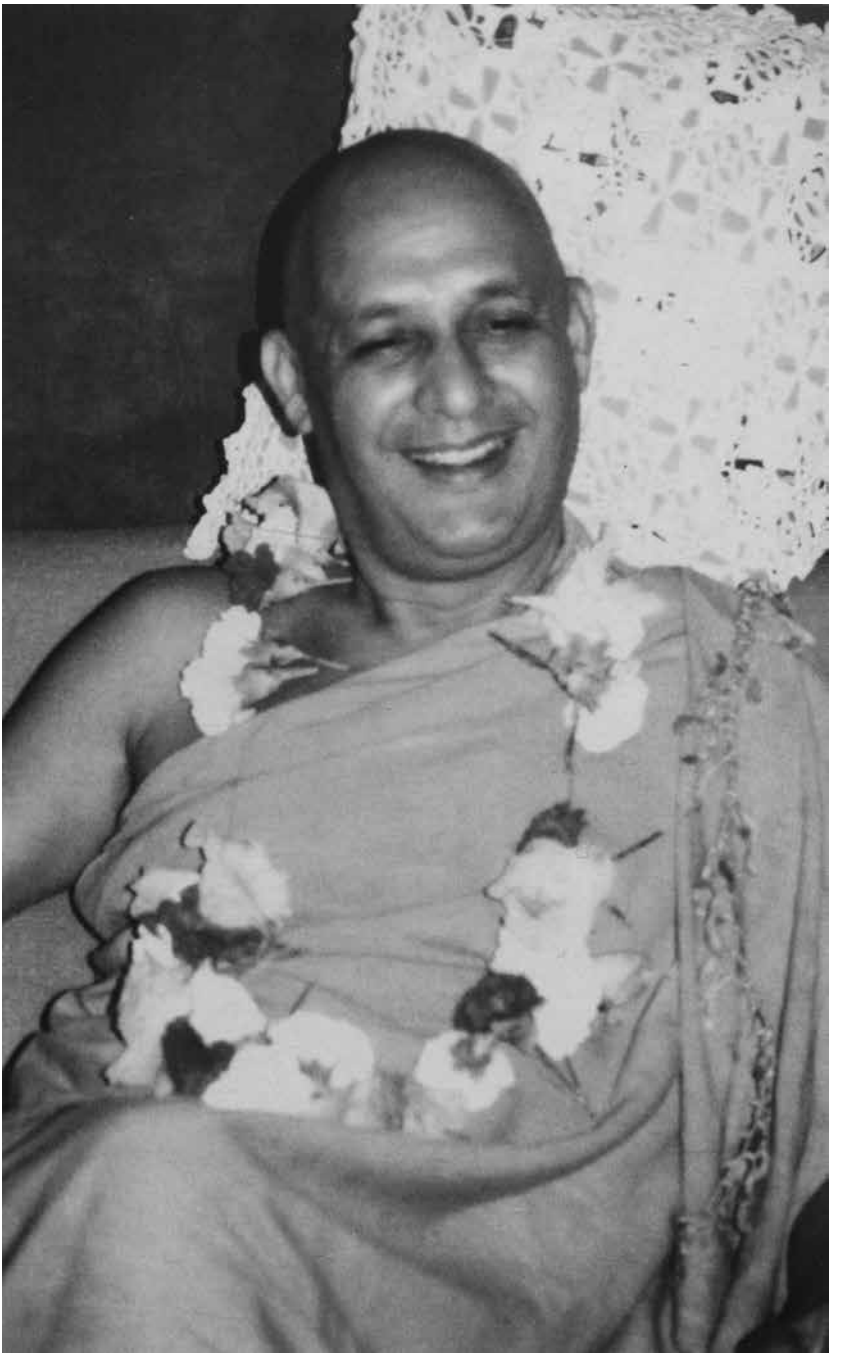












Svami Prašantananda i Anđali Mata (učenica Svami Rammurtija). Na njegovom planu puta su se nalazili programi u sledećim mestima: Los Anđeles, Juka Vali, San Francisko, Anis, Benson, Deming, Albukerki, Oklahoma Siti, Sent Luis i Čikago.

Posle ovih programa Svami Niranđan će ostati u Ročesteru, u državi Njujork, gde će voditi ašram i držati predavanja i časove joge.

Uveče 17. maja Šri Svamiđi je inaugurisao proslavu devedeset osmog rođendana Maharši Mehidasđi Maharađa u Mungiru. Program je organizovao Sant mat satsang ašram. 12. juna položio je kamen temeljac za institut „Tantra, joga i astrologija". Na događaju je glavni gost bio parlamentarac Šri Ćandrašekhar Sing. Odlučeno je da se Guru purnima slavi ove godine u Đabalpuru. Mahila joga mandal iz Đabalpura, volontirali su da budu domaćini ovoga događaja. U Mungir su stigli praktikanti joge iz Švajcarske, Kolumbije, Brazila i Italije da pohađaju joga sadhana kurs od 6. do 13. jula. Posle kursa su svi učesnici otputovali u Đabalpur. Porodica Nainani je takođe došla iz Barselone da učestvuje u programu Guru purnime.

Šri Svamiđi je 14. jula stigao u Đabalpur. Poklonici i učenici, znani i neznani ljudi su pristizali iz čitave zemlje. Program sa satsanzima, predavanjima, bhađanima i kirtanima je održan od 15. do 16. jula.

17. jula se počelo sa bhađanima i kirtanima od pet ujutru i nastavljalo sve do jedanaest pre podne uz Guru pada pađu, mantra dikšu i *upanajan dikšu*. Uveče je Šri Svamiđi održao završni satsang posle koga su organizatori izrazili svoju zahvalnost i završili sa šanti pathom.

Šri Svamiđi je otputovao avionom u Delhi 18. jula. Odatle je odleteo za Finsku preko Pariza. U Finskoj je od 22. do 28. jula održao kurs za joga učitelje koji je organizovala Finska joga federacija za četiristo joga učitelja. Šri Svamiđi je potom održao kurs za evropske joga učitelje na Joga

univerzitetu u Parizu od 29. jula do 9. avgusta, i još program u Zinal u Švajcarskoj od 12. do 19. avgusta.

U Ganga Daršanu, u Mungiru, se kao i obično nastavilo sa održavanjem jednomesečnih obuka za koga učitelje. Osim toga, kursevi o jogi za zdravlje u trajanju od petnaest dana, isto se održavaju od 16. do 30. svakog meseca na iskrene zahteve ljudi.

Šri Svamiđi je otputovao u Zinal u Švajcarskoj da učestvuje na Internacionalnoj nedelji joge koja se održala od 6. do 13. septembra. Ove godine Evropska Joga Federacija će kao deo svog programa uvrstiti i proslavu devedeset i četvrtu godišnjicu rođenja Svami Šivanande. Konferencijom će predsedavati Svami Ćidananda, predsednik Divine Life Society-a iz Rišikeša i Svami Satćidananda koji je na čelu Instituta za integralnu jogu iz SAD, i ovaj program je privukao učesnike četrdeset osam različitih nacionalnosti. Na programu su prisustvovali upravnici svih Satjananda joga ašrama kao i šezdeset i dva učenika i poklonika iz Španije.

Posle konferencije je Šri Svamiđi otišao u Pariz. Tu je držao programe od 16. do 20. septembra koje je organizovala Svami Jogabhakti. U „Kući svesti" je imao javno predavanje na kome je govorio o tantri i ulozi joge u lečenju, i potom je održao kurs u trajanju od nedelju dana na Kondorse koledžu gde je izlagao o teoretskom i primenjenom aspektu joga tehnika koje razvijaju unutrašnji potencijal čoveka.

Šri Svamiđi je podelio diplome prvoj generaciji diplomaca koji su prošli kroz četvorogodišnji kurs za joga učitelje koji je vodio Šivananda ašram u Francuskoj. Tu je takođe prihvatio da bude predsednik škole za obuku joga učitelja.

Od 20. do 23. septembra Šri Svamiđi je obilazio razne ašrame i joga centre u Španiji dajući satsange i inicirajući poklonike u mantru.

24. septembra je stigao u Rim gde je održao jedan poseban satsang za tragaoce zainteresovane za obuku u krija jogi.

Pošto je okončao turneju po Evropi, Šri Svamiđi je 26. septembra posetio Nagpur u Indiji gde je održao satsang konferenciju. Zatim se kolima uputio za Raipur preko Nandgrama. U Raipur ašramu je 30. septembra dao novinarima intervju. Od 1. oktobra je na programu bila četvorodnevna Nacionalna joga konferencija, isto u Raipuru.

Šri Svamiđi je predsedavao događajem koji se odvio na Netađi stadionu u Raipuru. Tu mega-konvenciju je svečano otvorio premijer Madhje Pradeš, Šri Arđun Sing. Pozvani su iz Bhopala, Indora, Nagpura i Barode uvaženi govornici. Većina sanjasina učenika Šri Svamiđija su prisustvovali konvenciji kao i mnogi lekari i terapeuti koji su dugi niz godina povezani sa njim. Predstavnik Raipura Šri Nađib Đang i njegova supruga pružili su mnogo pomoći i podrške. Gospođa Krišna Devi i Šri Rađeš Muhamad držali su predavanja o *Ramajani*. Kumari Karuna Mišra je govorila o Vedanti, dok su Somnath Kanauđ i Kumari Mira Harne pevali predivne bhađane za dušu. Posle četiri dana ovog veoma uspešnog programa Šri Svamiđi se 6. oktobra vratio u Mungir.

Svami Niranđan je u Los Anđelesu vodio joga kamp za više od dvesta učesnika. U septembru je vodio programe u Šarlotsvilu i u drugim mestima Virdžinije. Takođe je u Vašingtonu vodio jedan veliki joga program.

Šri Svamiđi i Svami Amritananda su stigli u Singapur petog novembra na proslavu prve godišnjice ašrama u Singapuru. Šri Svamiđi je šestog novembra održao predavanje u Elizabet medicinskom fakultetu. Inaugurisao je sedmog novembra proslavu prve godišnjice i održao inspirativni satsang poklonicima i učenicima koji su došli iz Malezije i iz drugih obližnjih zemalja. Mnogim aspirantima je dao mantra inicijaciju. Šri Svamiđi je u Singapuru ostao do 10. novembra i držao satsange, govore i davao inicijacije po domovima divotija. Vratio se u Indiju jedanaestog novembra.

U decembru je Šri Svamiđi putovao u Južnu Ameriku. Od 3. do 17. decembra je proputovao uzduž i popreko

čitavom Kolumbijom. Zatim je otputovao u Nemačku i posle se vratio u Mungir da održi predstojeći kurs za evropske joga učitelje u Ganga Daršanu.

Velika turneja po Južnoj Indiji je planirana za Šri Svamiđija tokom januara i februara 1982. Pripreme su počele za prvu južnoindijsku joga konvenciju koja će se održati u Bangaloru poslednje nedelje januara.

Razvoj Ganga Daršana

Vreme leti, a tako i joga kampanja Gurudeva. Kompleks Ganga Daršan, smešten na vrhu čuvenog brežuljka, koji potiče još iz davnog Mahabharata doba, sada ubrzano dobija novi oblik. Zaravan na vrhu brda, kamena ploča poznata kao Karna Ćaura, gde je jednom davno deljeno zlato narodu, sada je postao sala za sadhanu. Velikodušni kralj Karna je imao običaj da svakodnevno razdeli po pedeset kilograma zlata sa ovog mesta. Danas sa istog tog mesta sjajni učenik Bhumandalešvara Svami Šivanande, Svami Satjananda Sarasvati deli zlatnu veštinu joge. Bila su vremena kada je ljudima bilo potrebno zlato i bogatstvo. Ali danas, u ovom potrošačkom društvu ljudi imaju sve udobnosti i raskoš, pa ipak ne znaju za mir, zdravlje ni radost. Svuda traže blagostanje za telo i mir za svoj um, ali evo na ovom istorijskom mestu to nalaze uz pomoć joge. Šri Svamiđi otvara nova poglavlja joge da bi pomogao i savetovao obične, neupućene ljude kao i ozbiljne tragaoce.

Još jedan sprat je podignut na zgradi kutira odmah pored sale za sadhanu. Tu će boraviti Šri Svamiđi. Napravljen je put iza kutira koji se spušta krivinom dole sve do zadnje kapije ašrama odakle će vozila moći da dođu do zgrade Anapurne ili do zgrade štamparije. Iza tog puta se nalazi zgrada Joga Arogja. Bliže kapiji se nalazi gradilište gde se sada polako podiže zgrada Anapurne. Počeli su i građevinski radovi na najnovijoj zgradi, zgradi štamparije. Biće duga celih dvesta metara. U prizemlju će biti smeštena štamparija,

a na gornjem spratu će biti šezdeset i pet do sedamdeset soba za boravak u ašramu. Na gornjem spratu, na oba kraja zgrade će biti prostrane sale. To će biti zgrada za smeštaj žena u kojoj će živeti svamiji kao i žene koje dolaze da pohađaju kurseve u ašramu i zvaće se Šakti Vihar.

Panoramski pogled na Gangu koja ovde pravi zaokret i teče prema severu, ka svom izvoru, je jedan prizor koji vredi videti u Ganga Daršanu! Sada prava Joga Ganga teče iz Ganga Daršana. Pored kurseva za joga učitelje u trajanju od mesec dana, počeli su dvonedeljni joga sadhana kurs i kurs joge za zdravlje. Šri Svamiđi će vremenom pokrenuti i druge značajne projekte. Njegova vizija je neizmerna i seže daleko.

Jednoga dana Šri Svamiđi je sedeo okružen velikom grupom ljudi. Rekao im je: „Pošto izgradimo zgradu štamparije počećemo sa glavnom zgradom. Ona će imati sedam spratova i u njoj će biti smešten istraživački centar sa kompjuterizovanim mašinama za istraživanja raznih bolesti i primenu medicine i joge u njihovom lečenju. Ustanova pod imenom Šivananda Math će davati školarine zaslužnim đacima, knjige i sav potreban školski pribor siromašnoj deci. Osim toga otvaraće škole po zabačenim selima, praviti ručne česmebunare kao i velike bunare i deliti odeću i lekove seljanima u oskudici. Pružaće svu moguću pomoć onima koji su u nevolji i nemaštini…“ Svi su bili zapanjeni širinom delokruga Šri Svamiđijeve vizije. Rečima Šri Govardhana Prasada Singa:

Na svetom bregu kralja Karne
stoji veličanstvena pojava Svami Satjanande.
O Majko Ganga! Nežno šapni ko je od dvojice veći,
bogati kralj ili siromah sanjasin?

O drevna tvrđavo iz doba Mir Kasima!
Koliko ćeš još dugo ćutati?
Reci mi istinu! Je li onaj Karna iz prošlosti
Stvarno Satjananda sadašnjosti?

Onaj raniji je darovao zlato svaki božji dan.
Ovaj novi daje dobiti joge na sve moguće načine.
Jedan je darovao bogatstvo i prosperitet pukoj sirotinji,
Drugi oduzima bol paćenicima.

Jedan je đak Parašurame,
Drugi učenik Šivanande.
Jedan je imao silnu vojsku, kočije i vojnike,
Drugi ima milione učenika i joga sledbenika.

Karna je na bojnom polju tražio Arđunu,
Svami Satjam traži beskonačno.
Prvi je želeo da se bori i pobedi,
Ovaj drugi se iznutra bori sa željama.

Karna je bio rađa Dvapara juge
Svami Satjam je Rađariši Kali juge,
Koji podučava Šri Krišninu karma jogu
Svim Arđunama modernog doba.
Karna Ćaura je sad postala Ganga Daršan
podignut da oživi drevnu joga tradiciju.
Vrata su mu otvorene za svakoga,
Niko, bilo mlad ili star, nije sa njih odvraćen.

O Majko Ganga! Sad čujem tvoj šapat,
Karna Ćaura je beskrajno srećna.
Jer se onaj Karna iz davnina vratio
A Majka Ganga blista od zadovoljstva.

Aktivnosti u 1982.

Prvi internacionalni kurs krija joge održan je u Ganga Daršanu od 31. decembra 1981. do 15. januara 1982. pod rukovođenjem Šri Svamiđija. Na kurs su došli tragaoci iz Francuske, Italije, Švajcarske, Nemačke, Belgije, Jugoslavije, Grčke, Izraela, SAD, Kolumbije i Australije. Časovi su se održavali u Karna Ćaura Sali za sadhanu. Časovi drugih

kurseva, joga za zdravlje i joga sadhane, bili su u starom Šivananda ašramu.

Grupa aspiranata iz Čilea je došla u ašram u februaru zbog obuke u krija jogi. Mnogi ljudi koji vežbaju jogu u inostranstvu, pokazuju veliko interesovanje i entuzijazam da nauče ovu drevnu veštinu.

Šri Svamiđi je od 18. januara do 16. februara išao na veliku turneju po celoj Južnoj Indiji. Prvo je otputovao za Bombaj, gde je održao programe 18. i 19. januara. U Bangalor je otišao 20. januara. Od 22. do 24. januara je održao prvu joga konvenciju Južne Indije. Zatim je vodio programe u Hasanu 25. januara, u Misoreu 26. januara, u Trivandrumu od 27. do 29. januara, u Koimabatoreu od 29. do 31. januara, u Trićiju od 2. do 3. februara, u Maduraju od 4. do 5. februara, u Biveliju 6. februara, u Madrasu od 7. do 10. februara, u Hajderabadu od 11. do 14. februara i u Puni 15. februara. U Bombaj se vratio 16. februara.

Kurs za joga učitelje na hindi jeziku održaće se u Ganga Daršanu u martu, aprilu, maju, junu, julu, avgustu i oktobru. Tokom maja i oktobra održaće se zajedno kursevi i na engleskom i na hindiju. Istovremeno će se održavati i dvonedeljni kurs za zdravlje i joga sadhana kurs. Posebni kursevi krija joge, svara joge i napredni sadhana kurs održaće se tokom novembra, decembra, januara i februara.

Šri Svamiđi je imao turneju po Evropi tokom marta i aprila. Prvo mesto koje je posetio bila je švajcarska gde je svečano otvorio i vodio godišnju konvenciju Švajcarske joga federacije od 19. do 21. marta. U Ženevi je 26. marta održao predavanje na internacionalnom kongresu prirodne medicine. Od 28. marta do 3. aprila je držao satsange u Španiji i Maroku. Posle toga je u Londonu učestvovao u programima i intervjuima od 5. do 7. aprila, koje je organizovala Svami Pragjamurti. Naredni programi Šri Svamiđija su bili u Martiniku od 8. do 13. aprila, u Glazgovu od 14. do 16. aprila, u Njukaslu od 17. do 18. aprila, u

Mančesteru od 19. do 21. aprila i 23. aprila u Danskoj, u Satjananda ašramu.

U Ganga Daršanu je u februaru organizovan trodnevni program bhađana, kirtana i satsanga da se obeleži dan osnivanja Biharske škole joge. Šri Rađeš Ramajani je svake večeri držao besede o *Ramajani*. Na programu su bili mnogi poklonici i izvan grada Mungira.

Na praznik Holi, 9. marta svečano je otvorena kuhinja u novo izgrađenoj zgradi Anapurne u Ganga Daršanu. Sve do tada su se obroci pripremali i služili u starom ašramu. Na dan 9. marta, sanjasini i studenti su posluženi *prasadom* u zgradi Anapurne i od tog dana se svi obroci tu pripremaju. Kompletna kuhinja je iz starog ašrama prebačena u Ganga Daršan. Petnaestog marta je kancelarija ašrama isto premeštena u Ganga Daršan. Većina aktivnosti će se od sada odvijati u Ganga Daršanu. Sanjasini nastavljaju da žive u oba ašrama.

Zidanje zgrade štamparije je u punom jeku. Krov je izliven u junu, a započeto je poliranje podova. Odlučeno je da se proslava Guru purnime održi u ovoj zgradi. Takođe je planirano da se štamparija u decembru premesti u novu zgradu. Sobe na gornjem spratu će biti dovršene kasnije.

Ruševine nekadašnje kraljevske palate nije moguće obnoviti ni ponovo sazidati. Šri Svamiđi je objavio da će se na tom mestu sazidati zgrada od sedam spratova i da će on na samu Guru purnimu, taj povoljan dan, tu održati bhumi puđu. Otkazani su julski kursevi, joga za zdravlje i obuka za joga učitelje i otpočelo se sa ozbiljnim pripremama za Guru purnimu.

Svami Niranđan je održao tantra joga šivir u fondaciji Astara, u Kaliforniji, SAD.

Šri Svamiđi je 9. maja stigao u Tokio gde mu je veliki broj poklonika i učenika pripremio topli doček. Šri Svamiđi je krenuo na veliku turneju po Japanu, tokom koje je posetio Kjoto, Hirošimu i Nagasaki. U svim mestima koje je posetio

držao je predavanja i satsange. Doktor Hiroši Motojama, osnivač Internacionalnog instituta za religiju i parapsihologiju, zajedno sa svojim saradnicima, srdačno je primio Šri Svamiđija i organizovao mu mnoga predavanja na univerzitetima i po istraživačkim centrima.

Šri Svamiđi se na svom putovanju za Kolumbiju zaustavio u Los Anđelesu. Iz San Franciska je Svami Niranđan zajedno sa Kamal i Đivat Mukhim Svami Prašantanandom i Mata Anđani, došao na daršan. Mnogo indijskih i američkih učenika su bili dobre sreće da dobiju njegov daršan i čuju njegov satsang.

Po dolasku u Medelin u Kolumbiji, Šri Svamiđi je 19. maja svečano otvorio tamošnji novi ašram. Potom je putovao u San Agustin koji je živa relikvija kolumbijske drevne prošlosti.

U Santo Domingo je stigao 23. maja gde je svečano otvorio i održao seminar karipska joga i zdravlje u organizaciji lokalnog Satjananda ašrama. U sirijsko-libansko-palestinskom klubu je držao redovno predavanja od 23. do 32. maja. Obratio se i medicinskom osoblju, dao je intervju za televiziji i inicirao mnoge aspirante u mantru. Vratio se u Indiju 3. juna.

Kurs za joga učitelje koji je tokom maja održan na oba jezika, hindi i engleskom, pobudio je veliki entuzijazam kod joga praktikanata. Časovi su se zasebno održavali za obe grupe.

Šri Devendranath Gupta koji je od milja nazvan Dadađi, preminuo je 16. juna 1982. godine. Imao je osamdeset i tri godine. Bio je vrlo blizak učenik i privrženi divoti Šri Svamiđija, i u vreme kada je napustio telo, bio je zamenik predsednika upravnog odbora ašrama. U Mungiru je bio pravnik od 1928. i bio je dopisnik vodećih novina tog vremena uključujući i *Statesman, Indian Nation, Amrit Bazar Patrika, Jugantar, Anand Bazar Patrika, Searchlight* i drugih. Kasnije je pokrenuo svoj nedeljni časopis *Saći Bat*. Od momenta kako

je ašram otvoren 1964. njegov san je bio da se Karma Ćaura preuredi koji se na kraju materijalizovao 1978. upravo zahvaljujući njegovim svesrdnim naporima. Dadađi je bio istinski svetac koji je oličavao ideale „jednostavnog življenja i uzvišenog razmišljanja".

Proslava Guru purnime je održana u Ganga Daršanu od 4. do 6. jula. Dvodnevni šivir je počeo 4. jula i sastojao se od sadhana joga časa ujutru, Šri Svamiđijevog satsanga popodne posle koga su usledila pitanja učesnika na koja je on davao odgovore, zatim je usledilo predavanje o *Giti* koje su održale Sandhja Kumari i Karuna Mišra, i *Ramajana* katha koje je vodila Šrimati Krišna Devi. Ceo program se odvijao u novosagrađenoj zgradi štamparije.

Popodne 5. jula Šri Svamiđi je izveo bhumi puđan i položio kamen temeljac za glavnu zgradu Ganga Daršana.

6. juli je započeo u pet ujutru sa bhađanom i kirtanom u ogromnom holu zgrade štamparije. Gupu pada puđa je počela u šest ujutru. Sakupilo se na hiljade poklonika iz Indije i inostranstva da ukažu poštovanje svom voljenom Gurudevu i od njega dobiju blagoslove. Stotine aspiranata je dobilo inicijaciju u mantru, karma sanjasu i purna sanjasu. Upanajan obred je za dečake isto izveden posle čega je usledio Šri Svamiđijev blagosloveni govor. Uveče je održan program bhađana i kirtana tokom kog je Kumari Karuna Mišra govorila o Upanišadama, a Šrimati Krišna Devi o *Ramajani*.

Šri Svamiđi je 9. jula vodio seminar o jogičkoj i duhovnoj literaturi, u organizaciji Bhagalpur joga mitra mandala. Održao je javni skup i satsang 18. jula koji je organizovao Institut za naturopatiju iz Mungira.

U avgustu je Šri Svamiđi posetio SAD. Od 22. avgusta do 13. septembra održao je seriju programa koje mu je Svami Niranđan organizovao. Sledeći joga programi i seminari su bili u Italiji od 15. do 30. septembra. Posle toga je otišao u Grčku gde je ostao od 1. do 7. oktobra i vodio programe u organizaciji grčkog Satjananda ašrama.

Posle američke i evropske turneje, Šri Svamiđi se vratio u Indiju i neko vreme ostao u Ganga Daršanu i bio sa učesnicima kursa za joga učitelje.

Šri Svamiđi je 28. oktobra stigao u Sambalpur, u Orisu. Tamo je vodio Sve-indijsku joga konvenciju od 29. oktobra do 1. novembra. Iz cele Indije, ali i iz inostranstva, zbog konvencije su se u velikom broju sjatili učenici, poklonici, aspiranti i joga praktikanti. Tokom konvencije je bilo puno predavanja, satsanga, privatnih viđanja sa ljudima i mantra inicijacija.

Šri Svamiđi je u Portoriku održao program 14. i 15. novembra koji je organizovala internacionalna federacija joga učitelja. U Južnoj Americi je držao predavanja i satsange od 21. do 24. novembra i u Santo Domingu od 25. do 27. novembra. Kasnije je ostao u Medelinu, u Kolumbiji od 28. novembra do 6. decembra, gde je nastavio sa svojim programom satsanga i predavanja.

Svami Nirañan je držao predavanja o jogi i vodio joga kampove u Mičigenu, Virdžiniji, Vašingtonu, Portoriku, Denveru i San Hozeu.

Šri Svamiđi je vodio Mithila joga konvenciji u Begusaraju od 10. do 12. decembra i svečano otvorio novo sagrađeni tamošnji ašram.

Od 25. do 27. decembra Šri Svamiđi je vodio joga konvenciju u Thaneu. U Homi Bhabha atomskom istraživačkom centru je 24. decembra održao predavanje na temu patologija bolesti sa stanovišta joge. U Thane je sa svojim učenicima stigao 25. decembra gde ga je dočekao Šri Morarđi Desai. Joga konvenciju u Thaneu je inaugurisao sâm Šri Morarđi Desai dok je nastavak konvencije vodio Šri Svamiđi. Doktori, istraživači, naučnici i joga terapeuti su se okupili u velikom broju da prisustvuju konvenciji, kao i na hiljade divotija i učenika. Ova velika četvorodnevna konvencija se u mnogim aspektima pokazala kao veoma značajna.

U Bombaju je Šri Svamiđi održao satsang 29. decembra u bombajskom ogranku Biharske škole joge, a 30. je otišao za Mungir.

Proglašenje Svami Niranđana za naslednika Šri Svamiđija

Na povoljni dan Basan Pańćami, 19. januara 1983. i na devetnaestu godišnjicu osnivanja Biharske škole joge, Svami Satjananda Sarasvati je predao svoju dužnost predsednika Svami Niranđananandi Sarasvatiju. Svami Niranđan je do sada vodio Satjananda ašrame u Americi. Upravo se bio vratio 16. januara, pre samo tri dana i to po izričitoj želji svog gurua.

U svetlu procvata i popularnosti joge u celom svetu, od Svami Satjanande se stalno traži da vodi sve više i više programa, u zemlji i inostranstvu i da daje još veći podstrek i vođstvo ašramima, joga školama i centrima povezanim sa Biharskom školom joge. Šri Svamiđi će nastaviti da radi za misiju širenja joge i da vodi Biharsku školu joge u svojstvu njenog osnivača predsednika.

Jedino dete Svami Satjanandinih prvih učenika Satjavrata i Dharmašakti, Svami Niranđanananda Sarasvati je rođen 14. februara 1960. da bi ostvario Šri Svamiđijevu misiju. Šri Svamiđi je 19. marta stigao u Nandgram iz Mumbaija. Oči su mu se ozarile čim je uzeo u ruke ovu bebu staru trideset pet dana. Izgledalo je kao da guru i učenik razmenjuju tajne poglede... i onda je guru prasnuo u smeh: „Ovo je Niranđan, koji je došao zbog jednog specijalnog zadatka. Zbog jedne misije koja zahteva učešće mnogo, mnogo duša. Došao je kao zrak svetlosti, opremljen svime što je potrebno. Siguran sam da ćete vas dvoje ovu iskru božanskog pretvoriti u nešto istinski božje. On ne zaslužuje samo ljubav i pažnju svojih roditelja, već i društva, nacije i celog čovečanstva. On je istinski i potpuno neokaljan i besprekoran, savršen, zato ga uvek zovite Niranđan."

Sa blagoslovima svog svetog gurua mali Niranđan je zadivio svakoga svojim talentom i delima. U godinama kada druga deca skrivaju lice u majčinom krilu pred drugima i idu držeći oca za ruku, on je otišao da živi u ašram i uzeo sanjasu. Od samog početka dečko-jogi Niranđan je primao jednu drugu vrstu obrazovanja. Život sa guruom u ašramu gde vlada disciplina u njemu je razvio zapanjujuću samosvesnost i intuiciju. Uz to je još bio neprestano izložen različitim ljudima, situacijama i kulturama.

Kada je imao deset godina 10. februara 1970. na veoma povoljni dan Basant Panćami, iniciran je u sanjasu. Marta 1971. poslat je u severnu Irsku da pripomogne u tek otvorenom novom ašramu. Išao je na turneje, držao predavanja i držao programe po Irskoj, Škotskoj, Engleskoj, Francuskoj, Švajcarskoj i Austriji, i potom se oktobra 1973. vratio u Mungir sa grupom poklonika iz Kolumbije da prisustvuje proslavi Zlatnog jubileja.

Svami Niranđan je otišao za Južnu Ameriku 1974. godine. Tamo je istraživao arheološka nalazišta i druge istorijske artefakte, nalazeći dokaze o postojanju drevne jogičke kulture u pre-kolumbijskoj civilizaciji. Nekoliko narednih godina vodio je ašrame, držao predavanja i seminare, držao joga časove i putovao u razne delove Južne Amerike i Australije.

1976. se sa Šri Svamiđijem vratio u Indiju iz Australije. U Mungiru je potpuno preuzeo na sebe sve poslove ašrama, uključujući i štampariju. Bio je uz to i sekretar Šri Svamiđija. U decembru 1977. počeo je da vodi ašram u Kalkuti. Doprineo je i istraživačkom radu o dijabetesu koje je sprovedeno u Kalkuti i Burli, u Orisi. Uradio je izuzetno vredan posao tokom svog boravka u Kalkuti.

Juna 1979. Svami Niranđan je došao u Grčku. Proputovao je po mnogim mestima Evrope održavao programe, konvencije i seminare i pomagao u organizaciji i vođenju raznih ašrama i joga centara. Njegov boravak u Evropi je bio vrlo uzbudljiv i pun događaja i obaveza.

U aprilu 1980. je otputovao u SAD. Tamo je držao predavanja i vodio programe u preko dvadeset i pet gradova. U oktobru je osnovao Satjananda ašram, SAD. Tokom svog boravka susreo se sa mnogim hrišćanskim sveštenicima, budističkim monasima, učenicima Svami Šivanande i drugim važnim religijskim i duhovnim ličnostima. Posetio je mnoge istraživačke centre i učestvovao u dugoročnim projektima sa dr Džo Kamijom iz Kalifornije. Držao je programe po koledžima, univerzitetima, Lajons i Rotari klubovima u celoj zemlji. Ostao je u Americi sve do početka 1983. vodeći ašrame i propagirajući jogu.

U Indiju se vratio 16. januara 1983. po Šri Svamiđijevoj direktivi, a 19. januara 1983. na povoljni dan Basant Pančami, Šri Svamiđi je postavio dvadeset trogodišnjeg Svami Niranđana Sarasvatija za predsednika Biharske škole joge i stavio mu time veliku odgovornost na njegova mlađana pleća.

Rečima Svami Satjasanganande, Šri Svamiđijeve sekretarice:

> 1983. nagoveštava nove dosege i horizonte za Biharsku školu joge. Sagraditi jednu instituciju, samo po sebi je gigantski poduhvat ali naći odgovarajućeg naslednika da održi visoke ideale i standarde nije ni malo manje važno. Od samog početka ove institucije Svami Satjananda je igrao dvostruku ulogu, gurua i administratora, dve uloge koje su dijametralno suprotne i oprečne jedna drugoj, što mu je pričinjavalo pokatkad teškoće, a što je sa neviđenom veštinom prenebregao i preživeo.
>
> Mi smo upoznati sa ulogom gurua. On inspiriše, upućuje, podučava i svetlost je i vodilja u mnogim životima. Onima koji imaju gurua nezamislivo je da vode ovaj život a da ne neguju taj odnos. To bi bilo jednako kao da nemate oči da gledate ili uši da slušate, ali da li ste ikad zastali i zapitali se kako guru udovolji zahtevima

svojih učenika? Kako je moguće da, ne samo jedan ili dva, tri učenika, već hiljade i milioni ljudi crpe snagu iz tog jednog izvora? Jasno je da on može da ode u dublja i viša stanja svesti gde nema dualnosti, gde može jasno da razluči istinu od neistine, svetovno i materijalno iskustvo od čistog iskustva. Baš ta sposobnost mu omogućava da rešava probleme ljudi sa savršenom preciznošću.

Međutim, ako uz to on mora još da ima ulogu administratora, biće neophodno da se povremeno spusti na realne, svakodnevne životne poslove. Tako da on sa jedne strane mora da bude duboko u sebi, a sa druge strane mora da tu istu svest usmeri na spoljašnja dešavanja. Naravno, to neprekidno prebacivanje svesti sa višeg na niže stanje uma nije dečja igra i nije jednostavno, jer ta dva stanja uma nisu međusobno povezana. Samo *divanmukta*, onaj koji se prosvetlio za života, može to da čini i to sa najvećom lakoćom. Svami Satjananda je oličenje takve osobe. Sve njegove odluke koje je donosio kao administrator su bile bez greške, a njegovo vođenje ljudi je bilo prosvetljujuće.

Koliko će ga još dugo te obaveze i zahtevi pritiskati? Šri Svamiđi često kaže u šali: „Moj život je podeljen na cikluse od dvadeset godina. Rođen sam 1923, priključio sam se ašramu svog gurua 1943, otvorio sam svoj ašram 1963, a sada 1983. je moja poslednja prekretnica, penzionišem se." Kada ugleda naša razočarana i neutešna lica uvek žurno doda: „Kada kažem da ću da se penzionišem, mislim, kao upravnik. Nastaviću da vodim i inspirišem ljude sve dokle god sam živ."

Još jedna važna stvar koju Šri Svamiđi često napominje jeste da je neophodno da se još tokom svog života osnivač ustanove povuče i postavi nekoga ko će naslediti dužnost, tako da osoba koja dolazi posle njega može da dobro nauči da vlada poslom. To je posebno važno kada se radi o sanjasa ustanovi gde zaista ništa ne pripada jednoj osobi.

Nesposobnost mnogih duhovnih vođa da sprovedu ovu promenu je doprinela propadanju mnogih ustanova. Videli smo mnogo đivanmukta koji su tokom života bili dinamični, ali nisu mogli da napuste stubove na kojima im počiva snaga. Jasno je da su u nekom trenutku morali da predaju odgovornost drugima a da bi se ta odgovornost održala i ostvarila, mora se napraviti odluka u pravo vreme. Uostalom, cveće cveta samo kada je dobro zemljište i prikladna sezona. Šri Svamiđi koji je uvek svoje odluke donosio u pravo vreme, izabrao je 1983. godinu da imenuje svog naslednika. Ova njegova odluka je izmamila sijaset pitanja u glavama ljudi. Možda ste i vi jedan od onih koji se pitaju o budućnosti Biharske škole joge posle Šri Svamiđijevog povlačenja sa funkcije upravnika.

Uvidećete da je Šri Svamiđi sa svojim istančanim okom za detalje mislio ne samo o sadašnjosti već i o godinama koje dolaze. Uostalom, učenici i poklonici i celog sveta moraju da budu sigurni da se ustanova za koju su naporno i vredno radili neće raspustiti. Trenutno BŠJ (skraćenica za Biharsku školu joge, prim. prev.), sa sedištem u Mungiru ima mnogo ašrama, bezbroj centara i ogroman broj nadahnutih škola, hiljade joga učitelja i ima sanjasine raznih nacionalnosti i religija po čitavom svetu. Da bi se to sve održalo, potrebni su odgovarajući učitelji, efikasna administracija, dobra interna organizacija i vođstvo koje inspiriše.

Sanjasini koje je Šri Svamiđi obučio da budu joga učitelji su veoma visokog kalibra i pokazuju odlične rezultate i reakcije gde god idu. Ti sanjasini, čiji broj se samo uvećava, nastaviće posvuda da šire učenje. Što se tiče upravljanja ašramom, Svami Niranđanananda, predsedavajući odborom direktora, neposredno će rukovoditi svim poslovima. Jednom učeniku je od najveće važnosti da može da sledi svaki nalog svog gurua, bio on verbalan ili izrečen na neki drugi način. On treba da iščekuje i

da uvek bude budan i spreman da ispuni svaku potrebu gurua. Jedino tako guru može da prenese svoje znanje i savete učeniku i da nastavi preko učenika sa svojom misijom.

Svami Niranđanananda je uvek ispoljavao i održavao uzor i standard takvog učenika. Sa samo dvadeset tri godine, njegovo iskustvo, zrelost i oštroumno promišljanje moglo se porediti sa duplo starijom osobom. Već od sedme svoje godine proputovao je svetom naširoko, ne znajući skoro ništa o prevelikim obavezama koje će se kasnije obrušiti na njega. Međutim, sudeći prema njegovim prošlim delima, oseća se da odgovornost leži na vrlo mladim ali sposobnim plećima.

U sanjasa *parampara*, odnosno tradiciji, prema smernicama koje je postavio Adi Šankaraćarja, dužnost je gurua da zaslužnim i vrlim učenicima prenese svoje znanje tako da oni mogu da nastave posao i pošto guru ostavi svoje dužnosti. Uostalom, taj posao se obavlja sa vrlo određenim ciljem na umu i nije nikakav hir nekog pojedinca. To je jedno mnogo veće i šire viđenje, a koristi i dalekosežni rezultati će se osetiti ne samo u ovoj dekadi već i u dekadama koje dolaze. Ova kultura, način življenja i filozofija ne smeju se ugasiti sa protokom vremena, ali se ne smeju ni suziti i ograničiti na samo par ljudi. Upravo obrnuto, moramo da unesemo raznovrsnost, moramo da prenesemo sisteme joge u sve krajeve sveta. Moramo da očuvamo ovu riznicu znanja, koje može da nam pomogne u svakoj oblasti života, da bi naša deca, ali i naši unuci i praunuci, mogli sâmi da znaju, prosude i odrede za sebe najbolji način života.

Sada kada Šri Svamiđi nije više na kormilu i ne upravlja ustanovom, njegov delokrug i doseg koji će moći da pokrije će se znatno uvećati. Zato možemo da iščekujemo i da se radujemo seminarima i konvencijama po raznim zemljama, gradovima, varošicama i selima, koji se za njega sad mogu organizovati, tako da će moći, kao

što je rekao njegov Guru da nastavi da širi jogu od vrata do vrata i od obale do obale.

Poklonici, učenici i obožavaoci Šri Svamiđija gledali su ga sa divljenjem tog istorijskog Basant Pańćami dana. Izgledao je vrlo veseo i srećan. Inicirao je mnogo aspiranata u mantru i karma sanjasu. Tom prilikom je takođe dvadeset aspiranata dobilo purna sanjasu, posle čega je usledio njegov izuzetni satsang. Stari učenici Šri Svamiđija, koji su uz njega od njegovih parivrađaka dana, molili su se i nadali da će ova besmrtna ptica slobodnog neba nastaviti sve da blagosilja svojim inspirativnim prisustvom i rečima mudrosti …

Razvijanje i jačanje misije



O ti, dragulju među ljudima!

Sam Stvoritelj ostaje zadivljen kad vidi tvoj sjajni lik. Pročistio si svoje čitavo biće u vatri znanja sve dok nije zasjalo kao topljeno zlato, a ostao si u ovom svetu nezainteresovan i nedotaknut kao list lotosa.

Ganga tatastham ćirajogiraađam, joge ramantam šući šaanta murtim

Aananda samstham vipine vasantam, kaašaajavantam satatam namami.

„Klanjam se Svami Satjanandi u njegovoj odori boje crvene zemlje, večnom majstoru joge, koji živi na obalama svete Gange i sâmo je otelotvorenje mira, čistote i blaženstva."



Hari anant, hari katha ananta – „Bog je bezgraničan, a isto tako je i njegova igra." Ipak ljudi teže da opišu slavu Boga na razne načine i svim mogućim rečima. Tako sam se i ja upustila u poduhvat da nešto napišem o voljenom Gurudevu, vrlo težak, ako ne i nemoguć zadatak. Uvek sam imala sklonost ka pisanju. Ranije sam redovno pisala za nedeljno izdanje lokalnih novina i za ženski časopis *Didi* i *Đanani* a teme su bile recepti, vez, uobičajeni postovi i praznici. Sve je to postalo potpuno nevažno pošto sam upoznala Šri Svamiđija. Tada sam počela da zapisujem njegove satsange, koje sam kasnije temeljno dopunjavala. Ponekad sam slala neki od njih u lokalne novine i časopise da ih objave. 1957. Šri Svamiđi mi je rekao da pišem o svojim iskustvima koja sam imala za vreme puta na *Gangotri*. Tako su počeli ovi moji memoari.

Kasnije me je Šri Svamiđi uputio da sakupim i lektorišem njegove satsange, da sažmem njegova učenja u oblik kratkih i jezgrovitih izreka, zatim da pišem članke o Badrinathu, Kedranathu, Gangotriju, Jamunotriju i drugim popularnim mestima hodočašća. „Ovi tekstovi treba da budu dobar uvod u teme koje obrađuju. Odmah se preduzmi tog zadatka. Treba ubrzo da dobiješ tri ili četiri gotove knjige. Ti si inteligentna i sposobna i ne treba ti objašnjavati u detalje. Uvek imaj uza sebe papir i olovku i samo piši."

Posle izdavanja knjižice *Akaša ka tara, dharati ka phul* (dar ljubavi Šri Svamiđiju od Svami Niranđana), Satjavratđi je rekao: „Moraš sada da napišeš knjigu o životu i delima Šri Svamiđija." Satjavratđi je s vremena na vreme vodio razgovore sa Šri Svamiđijem i kadgod je Šri Svamiđi pomenuo nešto od značaja ili nešto što se odnosilo na njegovo detinjstvo, Satjavratđi bi to stenografski zapisao, a ja bih to kasnije zapisala u svoj dnevnik. Satjavratđi je uvek govorio: „Dobro čuvaj sve te dnevnike i papire. Oni su dragoceni. Jednog dana treba da napišeš *Guru Gitu*. Da li ću ja biti tu ili ne, budi sigurna da će moja duša biti izuzetno zadovoljna onoga dana kada tvoja knjiga bude gotova. Imaš moje najbolje želje i blagoslove i oni će ti uvek pomoći u pisanju."

Posle nesreće koju je Satjavratđi doživeo, ovaj zadatak je počeo da mi se čini nemogućim. Ali ideje za knjigu su nastavljale da se javljaju. Ponekad dok sam dugo gledala u stare sveske ja bih se katkad izgubila u sećanjima. Vreme je letelo, okolnosti su se menjale. Dve decenije su protekle pre nego što sam ponovo počela ozbiljno da razmišljam o knjizi. Milošću Gospoda ja uz sebe imam „vrč nektara" mog Gurudeva – njegove reči, njegove ideje, privatne razgovore, satsange, putovanja na koja smo zajedno išli, iskustva kroz koja smo zajedno prolazili. Neke anegdote o njemu sam čula od njegove guru braće, o drugima sam čitala u knjigama. Na bilo koji materijal da sam naišla u dnevnicima i sveskama njegovih sledbenika, učenika i prijatelja, ja sam sve to sakupljala i u svojoj glavi ih već poslagala na odgovarajuća mesta u knjizi.

„Lako je postati Bog," imao je običaj da kaže Šri Svamiđi, „ali je vrlo teško postati istinsko ljudsko biće." A ja sam uzela sebi slobodu da pišem o jednom istinski velikom ljudskom biću, čijem je toku života sada dat novi pravac.

Može se čuti o tome kako su se velike askete i duhovnici upleli u mreže porodičnog života zbog vezanosti za neke sitne, tričave stvari, ali to što je Šri Svamiđi napustio ustanovu tako prosperitetnu i uvaženu kao što je Ganga Daršan, koju je od nule, iz ničega, sam stvorio i prešao na način življenja

lutajućeg duhovnika bez prebijene pare, govori mnogo o kvalitetu njegovog *tjaga* i njegove vairagje. Čini se kao da se veliki kralj Đanaka iz starih vremena, u ovome dobu vratio u obliku Svami Satjanande. Kadgod pomislim na taj značajan momenat njegovog života, meni presahnu reči da adekvatno izrazim svoja osećanja.

Bhumandalešvar Svami Šivananda je oblikovao sjajno sunce od svetlosti svoje blistave duše čiji zraci koji život daju sada prožimaju svaku, baš svaku česticu ovoga sveta. Šri Svamiđi je napustio svoj dom još u nežnim godinama, kada je imao devetnaest godina i sudbina ga je dovela do stopala Svami Šivanande. Dvanaest godina teškog i napornog ašramskog života pružili su mu vredne uvide u ljudsku narav. Uvideo je da stavovi „ja sam svetiji od tebe" i „propovedam sa visoke govornice", nisu i ne mogu biti cilj njegovog života. On mora da živi kao običan čovek. Tako se 1956. uputio ka svome cilju uz blagoslove svog gurua Svami Šivanande.

Prvi program koji je vodio bio je u Delhiju. Baš tu u Delhiju je usadio seme svoje sankalpe i misije u Satjavratđija. Naposletku je 7. juna 1956. stigao u Nandgram gde je smelo izjavio: „Joga je kultura sutrašnjice", i „Nandgram je moj Sarnath.'

Teorijsko znanje je korisno da bi se razvila moć razlučivanja, ali po Šri Svamiđijevom mišljenju, znanje mora da se usvoji, upije i da se primenjuje u životu čoveka. Čovek ne treba samo da zna i da razume duhovne istine već i da oblikuje prema njima svoj život. Naše znanje o jogi je sažeto u zagonetne *sutre* koje samo poneki indijski aspirant razume. Ali danas na stotine i hiljade aspiranata širom Indije i celog sveta znaju za kundalini šakti i vežba asane i pranajame, đapa đapu i krija jogu. Joga-Ganga postoji za dobrobit svih.

Šri Svamiđi je osnivač, idejni tvorac i vođa pokreta *International Fellowship Movement*. Cilj mu je da u um čoveka usadi jogičke kvalitete i vrline. On je razrušio sve zidove pogrešnih uverenja i neznanja koji su bili podignuti oko riznice joge koja život daje. On je vodio krstaški rat da nauku joge

oslobodi iz drevnih spisa u kojima je tavorila zarobljena kao u nekom trezoru.

Čarvaka, budizam, đainizam, njaja, vaišešika, joga, mimamsa, Vedanta, Upanišade i *Gita* – sve ovo čini uzvišenu filozofiju drevne Indije. Prekrajanjem ovih različitih filozofija, isecanjem malih delova i ponovnim spajanjem, kasnije je dovelo do nastanka raznih sekti i verskih grupa. Svaka od ovih filozofija naglašava samo jedan aspekt Apsolutne Istine. Istina ima mnogo oblika, ali običnom čoveku nije lako da pojmi taj osnovni princip. Kao posledica toga sledbenici jedne filozofije postaju neprijateljski nastrojeni prema sledbenicima druge škole misli.

Zato je najprirodnije da su u ovom dobu, u kom su se potrebe čoveka promenile, kada su njegova verovanja, vrednosti i način života doživeli ogromnu promenu, kulturne i duhovne tradicije počele da se razgrađuju, uprkos svim nastojanjima da se sačuvaju. Čak se i nacija srušila. Šta reći o državi i njenoj kulturi, kada joj je čak i njen najčuveniji religiozni lik, Gospod Šiva, prešao na kinesku stranu zajedno sa njegovim staništem planinom Kailaš! U takvim okolnostima, u dobu koje je zatrovano materijalizmom i potrošačkim mentalitetom, Šri Svamiđi je započeo svoj joga pokret. Godine 1962. su njegovi planovi počeli da poprimaju konkretni oblik. Grad Nandgram je postao epicentar International Yoga Fellowship Movement-a i Šri Svamiđijeva Joga-Ganga je počela da teče od vrata do vrata i od obale do obale.

Božanski guru je dao svoje blagoslove i nalog dostojnom učeniku, koji je odlučio da osnuje joga ašram na obali reke Gange, baš na mestu gde ona teče prema severu, i održi večno živim plam guruove mudrosti i znanja. Ta se odluka materijalizovala uz pomoć i podršku Šri Kedarnath Goenke.

U Biharsku školu joge su počeli da dolaze ljudi svih kasta, verovanja, svih religija i iz svih društvenih kategorija. Ni Biharska škola joge, a ni pokret International Yoga Fellowship nisu promovisali nikakvu religiju, sektu ni doktrinu. Umesto toga, cilj je bio da se radi za fizičku, mentalnu i

duhovnu dobrobit i napredak običnog čoveka širenjem sistematičnih i naučnih tehnika sadhane. Malo po malo su ljudi počeli da prihvataju principe joge kao i vežbe joge. Oblast aktivnosti se počela proširivati i aspiranti su počeli da pristižu iz svih krajeva zemljine kugle. Počeli su da niču ogranci pokreta International Yoga Felloowship i Biharske škole joge u mnogim gradovima i varošicama, a organizovani su kampovi i konvencije po celoj državi, a i svetu.

U budućnosti se pružaju razne mogućnosti nezamislive po vrsti, a njihov delokrug je beskonačan. Nauka joge je veoma stara riznica blaga Indije. Kao i u svim naukama, i u ovoj oblasti se nastavlja sa novim istraživanjima i otkrićima. Domet ove nauke sada ne doseže više do nekoliko pustinjaka i isposnika. Sada su ponosni učesnici ove grandiozne jogajagje i deca i odrasli, muškarci i žene, mladi i stari, bogati i siromašni, nepismeni i obrazovani, inženjeri, doktori, advokati i profesori.

Šri Svamiđi je rešen da oživi i obnovi drevnu jogičku kulturu. On bez prestanka nastoji da jogi ponovo povrati izgubljenu slavu i ugled. Na kraju krajeva, nauka joge je relevantna i u sadašnje atomsko doba jednako kao što je bila u doba drevnih rišija.

Rečima se ne mogu opisati herkulovski napori koje je Šri Svamiđi uložio u svoju misiju. U tako kratkom vremenskom periodu je po celom svetu niklo na stotine ašrama, joga centara i pridruženih institucija, gde se do danas održalo na hiljade konvencija, časova, seminara i kurseva za joga učitelje, da ne spominjemo sve turneje na koje je Šri Svamiđi putovao noću da bi danju vodio programe, i samo u mesec dana obišao dvadeset i pet gradova. Ni odmora, ni opuštanja, samo putovanja i programi. Samo je neko Šri Svamiđijevog kalibra mogao da vodi takvu kampanju u vojničkom stilu. Drugi se ne bi ni drznuli da pomisle na ostvarenje tako nečega.

Do sada je objavljeno preko stotinu knjiga čije je autor Šri Svamiđi. Mnogi naslovi se rasprodaju čim izađu iz štampe,

takva je potražnja za njegovim knjigama. Prodati su već milioni primeraka Šri Svamiđijevog klasika, knjige *Asana pranajama mudra bandha*, a knjiga je doštampavana više od dvadeset pet puta, i na engleskom i na hindiju. Prevedena je na mnoge jezike i često je od milja nazivaju „porodični lekar". I još mnogo drugih njegovih knjiga je prevedeno na strane jezike.

Šri Svamiđi je jednom rekao: „Moja misija je put određen božanskom voljom čija je krajnja destinacija preobražaj ljudskog društva i civilizacije u božansku. To je moja sadhana i ja ću je se držati do kraja života." Sledeći izreku *vasudhaiva kutumbakam* (Izreka iz Upanišada: „ceo svet je jedna porodica", prim. prev.) Šri Svamiđi nastoji da čitav svet preobrazi u jednu porodicu.

Prva i najvažnija dužnost učenika, poklonika i članova institucija koje je stvorio Šri Svamiđi, je da neprestano budu svesni gore pomenutog iskaza. Treba svi naporno da radimo kako bismo poboljšali svoje okruženje, ma gde se nalazili. Mi moramo stvoriti jednu veliku globalnu porodicu svojim stavom ljubavi i samilosti. Da bi se održao plam mira u svetu i opšteg bratstva moramo da posvetimo svoje živote ovoj plemenitoj jagji Šri Svamiđija.

Šri Svamiđi je bio sam kada je napustio ašram svog gurua, ali su mu se putem ljudi pridruživali i njegov karavan je tako rastao. I nastaviće da se uvećava i u budućnosti… Šri Svamiđi je od samog početka bio čist i netaknut kao lotosov list i takav će ostati zauvek. Ono što on kaže to i radi, a ono što radi, to i govori. Njegove reči i dela su se uvek podudarali. To je ono što sam ja videla, razumela i doživela tokom moje dugogodišnje prisnosti sa Šri Svamiđijem.

Biharska škola joge deluje i razvija se u više domena. Pošto je Ganga Daršan sagrađen, otvorile su se brojne mogućnosti i putevi za istraživački rad i u tom pravcu se uveliko radi. Šri Svamiđi je takođe počeo sa nesebičnim radom za dobrobit drugih kroz Šivananda Math. Sa satsanzima, predavanjima, joga seminarima, sa iniciranjem u mantru se nastavlja nesmanjenim intenzitetom.

Aktivnosti tokom 1983.

U Bhagalpuru, u amfiteatru Saboura, poljoprivrednog fakulteta, na dan 23. januara 1983. godine Šri Svamiđi je održao sastsang i mantra dikša program.

25. januara Svami Niranđanananda Sarasvati je svečano otvorio *Prembhakti Harinam Jaš Sankirtan Samelan* u Surjagarhu, u Mungiru i održao uvodni govor.

U Ganga Daršanu su održani kurs joga za zdravlje i kurs za instruktore joge. U maju će se za decu od sedam do četrnaest godina održati kurs gurukul obrazovanja. To će biti kurs u trajanju od mesec dana na kome se očekuje da prisustvuju na stotine dece. Zbog toga će u maju svi drugi kursevi biti otkazani.

Šri Svamiđi je 3. februara stigao u London sa Svami Satjasanganandom. Iz Londona je otputovao u Mančester gde je održao predavanja o krija jogi, tantri i hatha jogi. 5. februara je održao lucidno predavanje o meditaciji i mnoge aspirante inicirao u karma sanjasu.

Šri Svamiđi se vratio u London 7. februara i u Kakston holu svečano otvorio trodnevni program. U svom govoru je objavio da se povlači sa dužnosti predsednika Biharske škole joge i da na to mesto postavlja Svami Niranđana. Okupljenim poklonicima i dobronamernicima je bilo izuzetno drago da čuju ove vesti. Većina njih je dobro znala Svami Niranđana i već su naslućivali da će on biti postavljen za predsednika.

Šri Svamiđi je tokom programa govorio o krija jogi, joga nidri i meditaciji. Takođe je pojasnio mnoge druge aspekte joge i tantre. Kasnije je organizovan joga seminar u Londonu na kome je Šri Svamiđi mnoge aspirante inicirao u mantru i sanjasu.

Tokom njegovog boravka u Londonu Šri Svamiđi se sastao sa Šri Bhanotom, urednikom BBC vesti na hindi jeziku. Takođe je dao intervjue gospodinu Brajanu Natširu, uredniku lista *Yoga Today,* i gospodinu Kaušalu, uredniku časopisa na hindiju *Amardip*.

Šri Svamiđi je otišao u Plimut 11. februara na dvodnevni seminar o kundalini jogi. Mnogi aspiranti su primili mantra dikšu tokom tog seminara. 14. februara je Šri Svamiđi otišao kolima u Harlou. U Harlou je svečano otvorio joga seminar 14. uveče. 15. februara je održao predavanja o joga nidri, krija jogi, meditaciji i raznim drugim aspektima joge. Takođe je dao intervju Ronaldu Frimenu, lokalnom novinaru. Šri Svamiđi se 16. februara vratio u London odakle je odleteo za Pariz.

U Parizu je 16. Šri Svamiđi posetio Šivananda ašram. 17. februara se lično susreo sa mnogim aspirantima i tragaocima i davao mantra dikšu i sanjasa dikšu.

Na konferenciji organizovanoj u Tenon bolnici 18. februara Šri Svamiđi je održao predavanje na temu „Joga i medicinsko lečenje kardiovaskularnih bolesti." Na konferenciji su prisustvovali eminentni francuski lekari. Posle toga je Šri Svamiđi otišao u Šivananda ašram gde je mnoge poklonike inicirao u mantru.

Šri Svamiđi je 19. podelio diplome dvadeset petoro studenata DIPS univerziteta koji su upravo završili trogodišnji joga kurs koji je u Šivananda ašramu vodio Svami Devatmananda. Šri Svamiđi je tom prilikom pregledao istraživačke radove koje su studenti napisali tokom studija. Potom je na univerzitetu Sorboni Šri Svamiđi vodio diskusiju na temu „sinteza zapadnih i istočnjačkih filozofija". Tog istog dana uveče je održao predavanje na „Dima Medika" sa temom „drevna vedska tradicija riši sanjase i koliko je ona važna i primenjiva modernom čoveku". Inicirao je u sanjasu mnoge zaslužne aspirante a onda otišao u Pizu 20. februara.

Na aerodromu u Pizi su ga njegovi italijanski poklonici i učenici darovali toplim dočekom. Organizovan je seminar u Pizi na kome je Šri Svamiđi držao predavanja o Patanđalijevim *Joga sutrama.* Svakoga dana je Šri Svamiđi držao predavanja i davao mantra i karma sanjasa inicijacije. 23. februara je Šri Svamiđi otišao za Švajcarsku, u Ženevu.

U Ženevi je održan seminar na temu čakri u trajanju od četiri dana. Seminar je privukao mnoge ljude iz čitave Evrope, koji su na seminaru mogli čuti kako Šri Svamiđi u najsitnije detalje objašnjava poziciju i funkciju različitih čakri u ljudskom telu. Mnogi učesnici seminara su pored toga primili od Šri Svamiđija mantra i karma sanjasa inicijaciju.

27. februara je stigao u Barselonu gde su ga mnogi učenici i aspiranti željno iščekivali. Posetio je domove mnogih poklonika i tamo držao satsange. Svakoga dana su se održavali i satsanzi u ašramu u Barseloni. Šri Svamiđi je 3. marta otputovao u „Zemlju svamija", jedan ašram u ruralnom području, na sat vremena vožnje od Barselone. Tamo je proveo ceo dan u predivnom prirodnom okruženju ašrama. Mnogi aspiranti su tamo primili mantra i karma sanjasa dikšu.

Nacrt plana za budućnost

U nastavku su neki odlomci Šri Svamiđijevih satsanga koje je održao u Mančesteru i Londonu tokom februara 1983:

> Pre nego što sam otišao kod Svami Šivanande ja sam posetio mnoge gurue, ali kada sam ga našao, našao sam svetlost. Veoma sam ponosan što sam živeo sa njim do 1956. To je bilo fantastično vreme. Mnogo puta sam čitao o Hristu, ali nikada nisam verovao da je takav jedan čovek mogao da postoji na ovome svetu. Samilost, ljubav i pažnja prema drugima su osobine koje se veoma teško nalaze, ali ja sam ih našao u Svami Šivanandi.
>
> On se nije ni za šta vezivao, ali je svakoga voleo. Imao je ogromno srce, ali i disciplinu i njegov život je bio neprekidno žrtvovanje. Svako ko je došao kod njega i bilo šta da je zatražio, to bi i dobio. Bio je veoma moćan. Na hiljade ljudi je došlo kod njega da zatraži ozdravljenje. Iscelio je na milione ljudi, ali nikada to nije obznanio. U momentima kada je napuštao telo, učenici su ga upitali: „Koja je vaša poruka čovečanstvu?" On nije ništa rekao,

nego je dohvatio olovku i napisao svoju poslednju poruku svetu: „Bog se moli za vas. Sve ostalo je nevažno."

Za ovako kratko vreme ne mogu sve da vam ispričam o njemu. Ja ionako ne volim puno da pričam o svom guruu. Dobro, ja njega volim i to je samo moja stvar, ne vaša. Vi morate da nađete svoga gurua i imate ista osećanja prema njemu. Izjutra 19. marta 1956. pozvao me je u svoj kutir i dao mi zadatak. Morao sam da idem u veliki svet. Tada mi je rekao: „Rodio si se 1923. Došao si kod mene 1943. 1963. ćeš početi sam da radiš. Tvoj rad u okviru institucije će biti okončan 1983, a posle toga ćeš biti na kosmičkom nivou." Dakle, ja postupam po njegovim instrukcijama.

Često sam posle Svami Šivanandinog mahasamadhija jasno osećao njegovo prisustvo. Razgovetno sam čuo njegov glas. Ali evo, i dan danas ne znam kako da stupim u kontakt s njim. Čak i kada bi to poželeo, ne mogu. Ali kada dođe do tog iskustva, ono je vrlo jasno, prijatno, mirno i tiho. Ono mi dođe u trenutku kada hoću sve što sam stvorio da odbacim, kadgod poželim nešto da okončam. Ja ne volim ašrame. U suštini uvek sam verovao da jedan svami treba da vodi drugačiji način života, ali ja nisam u stanju da to uradim. Moram da nastavljam dalje, sviđalo se to meni ili ne.

Poslednji put kada sam osetio njegovo prisustvo, bilo je to novembra 1982. kada sam bio u Portoriku na obali i kada sam se osećao nekako tupim i pomalo depresivnim zbog vremenskih prilika. On mi je tada rekao: „Sada si slobodan od ašramskog života," i sa tim me je pustio da odem. U tom momentu je bilo oko desetak svamija iz Amerike, Kolumbije i Evrope sa mnom, uključujući i Svami Nirandana. Pozvao sam ga da mi priđe i rekao mu: „Sada imam jasan plan. Više neću da budem uključen u administrativnu stranu Biharske škole joge, niti bilo koje druge ustanove. Otkaži sve tvoje programe u Americi i vrati se što pre u Mungir."

Kada je došao kod mene sa četiri godine života, odabrao sam ga i trenirao ga ne govoreći mu da će on da me nasledi. Od sada će on da vodi računa o čitavoj misiji koliko god bude u mogućnosti. Da li će dobro upravljati njom ili ne, to je sad na njemu. To više nije moja briga. Ja pripadam jogi, ne Biharskoj školi joge. Ustanova je samo sredstvo, a ne i cilj sama po sebi.

U početku jedan pokret je instrument, a filozofija mu je cilj, ali kasnije ustanova postaje cilj, a filozofija instrument. To se dešava sa svim religijama, sa svim institucijama. Mi živimo samo da obezbedimo da organizacija ili ustanova opstaje, i ne mislim da se time više bavim sada kada sam se penzionisao. Povlačim se iz institucije koju sam stvorio i u kojoj sam iskreno i predano radio.

To znači da više neću imati ništa sa tom ustanovom, kao takvom. Nisam protiv nje, nisam imao nikakvih poteškoća sa njom, ali od sada više neću sebe da sputavam bilo kakvom ustanovom ili verovanjem. Sanjasin mora da bude izvan ustanova i verovanja. Za njega su sve duhovne ustanove deo njegove duše i svaka religija, svako verovanje je jednako dragoceno, važno i značajno.

Narednih dvadeset godina radiću za dobro ljudi i radiću svoju sadhanu. Lično mislim da je čak i joga sredstvo, a ne cilj. Razmišljao sam tokom mnogih godina kako ljudi kada dožive uspeh, slavu i moć zaborave na svrhu i smisao. Umesto da rade za čovečanstvo, oni rade samo za sebe. Mi moramo da radimo za jogu samo dotle dok ne uverimo ljude da im ona može biti od pomoći. Mi treba da zagovaramo određenu filozofiju ili nauku samo dotle da ljudi mogu da imaju koristi od nje, ali ako zaboravimo da je cilj dobrobit svih ljudi, a da nije cilj sâmo učenje, onda smo načinili veliku grešku.

Ako dobro i valjano promislite o ovome, uvidećete da ustanove počinju da stagniraju. One dobijaju na moći sa velikom administracijom i službenicima koji dopunjuju i popravljaju uređenje, dodaju stranu po stranu zakonskih

odredbi, pripremaju dogme da bi ustanova opstala, a onda se i povezuju sa političkim strankama. To se obično završava opštim haosom i to može svakom da se dogodi. Zato sam pomislio da postanem slobodnjak i da idem i pričam ljudima o jogi. Shvatio sam da joga može mnogo više da pruži ljudima od onoga što već daje. Podučavanje joge jeste neophodno, ali joga se već podučava i to kroz različite ustanove, ali je postala veoma ograničena i neprihvatljiva za mnoge.

Svi duhovni tragaoci bi trebali da imaju iste ove aspiracije i ideale o kojima sada pričam. Treba da budu slobodni od toga da predstavljaju bilo kakav pokret, organizaciju, udruženje, red ili grupu, i treba da stalno idu od mesta do mesta, tako da ne može da se kaže kako rade za neku instituciji, ili za ime, slavu, novac ili bilo šta drugo. Počevši od novembra 1983. pa nadalje, napustiću ašram i narednih dvadeset godina provešću kao duhovnik bez stalnog boravišta, nazovimo to kao „kraljevski prosjak".

Neko vreme ću ići od mesta do mesta, posećujući sve tirthe. Ja nisam ljubitelj gužve. Meni nije potrebna hrana za oči, jer sam uvideo da ima samo vrlo malo ljudi koji su postali kičma stub civilizacije. Čak i ako okupiš mase ljudi, na desetine hiljada, sve to vremenom nestane. To je istorija dokazala. Ići ću samo po tirthama, a kako ću posle toga provesti sledećih dvadeset godina svog života, to će reći budućnost.

Šri Svamiđi je otputovao za Indiju 5. marta 1983. i pošto je proveo jedan dan u Bombaju, vratio se u Mungir.

Od 9. do 16. aprila Šri Svamiđi je boravio u Satjananda ašramu u Australiji. Mnogi poklonici su primili mantra dikšu od njega, a šezdeset aspiranata je primilo sanjasa dikšu. Šri Svamiđi je produžio svoj boravak u Australiji i ostao je do 22. maja u Mengrou Mauntinu. Tu je svečano pustio u pogon novu zgradu štamparije i izveo svečano osvećenje novih štamparskih mašina. Dana 21. maja je inicirao mnoge

aspirante u mantru, karma sanjasu i purna sanjasu. Tom prilikom je i govorio o svara jogi. Zajedno sa Svami Satjasanganandom se 22. maja uputio natrag ka Indiji.

Od 15. do 17. maja je u Barijarpuru, mestu udaljenom petnaest kilometara od Mungira, održana konvencija velikih razmera pod nazivom „Anga joga". Podignut je veliki šator u lokalnoj srednjoj školi „Filips". Svami Niranđan je upalio svečani plamen uveče 15. maja i održao uvodni govor. Ujutru 16. maja on je inicirao mnoge aspirante u mantru, a popodne je izveo *bhumi pudan* i položio kamen temeljac od pet kamenova za ašram u Barijarpuru. Naredna tri dana svako jutro su se održavali časovi asana i pranajama, a satsanzi i predavanja tokom dana.

Četiri stotine i pedesetoro dece iz cele zemlje sjatilo se u Biharsku školu joge, u Ganga Daršan, da učestvuju u gurukul obrazovnom kursu. Deci je data potpuna sloboda da se igraju i da budu nestašna po čitavim prostranim baštama ašrama prepunih drveća. Ceo kurs se odvijao pod umešnim nadzorom Svami Niranđana, i u svakom pogledu se pokazao kao izuzetno uspelim. Kurs se završio 25. maja. Mnogo dece je uzelo mantra dikšu i srećni i veseli su napustili ašram sa žarkom željom da ponovo dođu naredne godine.

Od 3. juna počeo je kurs za učitelje joge.

Šri Svamiđi je 10. jula zajedno sa Svami Satjasanganandom i drugim sanjasinima posetio Patnu. Viđao se sa poklonicima i učenicima i govorio na javnim skupovima i pres konferencijama. Programi su se odvijali u Rotari klubu, lokalnim koledžima i na mnogim drugim mestima. Šri Svamiđijeva poruka je snimljena i ubrzo emitovana na Sveindijskom radiju (All India Radio). Mnogo učenika je uzelo mantra dikšu, na stotine ljudi je od Šri Svamiđija dobilo lični savet i vođstvo, hiljade ljudi su imale njegov daršan i čule njegove satsange. 13. jula Šri Svamiđi je otišao za Kalkutu. U ašramu u Kalkuti je ostao od 14. do 20. jula i tu je držao satsange i davao mantra inicijaciju mnogim aspirantima.

Guru purnima 1983.

Šri Svamiđi je sa učenicima sanjasinima stigao 21. jula u Raipur da vodi Guru Purnima *Mahotsav*. Poseban sadhana šivir je održan 22. i 23. jula. Od pet ujutru 24. su počeli bhađani i kirtani. Guru puđa je počela u 6. ujutru. Na hiljade divotija je došlo iz čitave Indije da radi guru puđu, štovanje svog gurua, prema staroj indijskoj tradiciji. Poklonici iz Australije i Južne Amerike su snimali ceo događaj za televiziju. Televizija Raipura je takođe snimala program koji posle par nedelje pušten kao dvadeset petominutni prilog.

Šri Svamiđi je dao mantra i karma sanjasa inicijacije i održao jedan satsang sa dubokim značenjem. Rekao je:

> Od 1964. učestvujem u proslavama Guru purnime, ali ove godine mi je poslednji put. Posle toga više neću učestvovati u ovakvim i sličnim programima. Zbog toga je ovogodišnja Guru purnima veoma značajna i ja hoću da svima vama to bude sasvim jasno.
>
> Do Guru purnime prošle godine moja ličnost je bila ograničena i uslovljena, kao da je bila podeljena na dva dela, jedan spoljašnji i jedan unutrašnji. Jedna osoba je bila sadhu, a druga guru. Ja sam morao da igram obe uloge. Ponekad je to bilo veoma opterećujuće, ali nekako sam poslednjih dvadeset godina uspevao da se uspešno nosim sa obe uloge.
>
> Tokom ranijih programa Guru purnime pitao sam se da li se Guru purnima slavi za gurua ili za aspiranta. Vi ne vidite razliku, jer vi dolazite puni vere, a vera tako silno zrači da zaslepi oči i tako vam mnoge stvari promaknu. Kao što je svetlost petnaest ili dvadeset upaljenih lampi dovoljna da zaslepi oči, tako isto u svetlu vere čovek ne vidi nikakvu grešku. Guru purnima koja se proslavlja ove godine je za jednog slobodnog, oslobođenog sadhua koji nije ni za koga i ni za šta vezan. Na ovaj dan proslave, nema nagrada ni priznanja ni za koga. Slobodan od svih dužnosti i odgovornosti, sada ću prenositi poruku joge od

vrata do vrata, po Indiji i inostranstvu, a počivati bilo gde u krilu Majke Zemlje. Kad osetim želju da dođem, ja ću doći, inače neću dolaziti. Ja nisam nikome dužan ni obavezan. Došao sam ovamo samo da oživim moćnu tradiciju vaših predaka i da vam ukažem na značaj Guru purnime koju proslavljate.

Na ovaj sveti dan Guru purnime sanjasini moraju isto da promisle i da odluče šta je njihova dužnost i obaveza, koja je njihova sadhana i tradicija. Asana i pranajama nije naš posao ni profesija, to je u stvari naša sadhana. I mi treba da se držimo podalje od to malo statusa i poštovanja koje steknemo podučavajući jogu. Sanjasin treba stalno da ostane u potpunosti nedodirnut i odvojen od svih stvari. On mora da živi kao lotosov list u vodi.

Druga stvar na koju sam želeo da vam skrenem pažnju je da pošto ste dobili inicijaciju u mantru, izuzetno je važno da redovno radite đapu sa tom mantrom. Bez sadhane se ne može steći samopouzdanje, a bez samopouzdanja čovek je bespomoćan pred svakodnevnim problemima koji dolaze u životu. Vi imate skladište potencijalne energije u sebi. Putem sadhane možete da probudite tu energiju i upotrebite je da rešite svoje probleme. Ne tvrdim da se svi čovekovi problemi mogu na ovaj način rešiti, ali čovek može u velikoj meri sâm da reši svoje probleme. Napravite svoj sadhana program od petnaest do dvadeset pet minuta, koji će se sastojati od asana, pranajama i đapa meditacije i onda budite redovni u vežbanju. Ova sadhana će vremenom probuditi *atmašakti*, božansku energiju koja u svakome leži uspavana. Jedini razlog zbog kog vam je danas data mantra jeste da se ta energija probudi, i to je moja Guru purnima poruka svima.

Posle programa Šri Svamiđi je krenuo da se povuče u svoju sobu u Raipur ašramu. Ali, dok je ulazio u kola pozvao je Dharmašakti i rekao joj: „Ja neću ići u Nandgram. Ti razumeš zbog čega, zar ne? Naredna dva dana neću izlaziti iz

sobe.“ Pošto je to rekao, otišao je. Dharmašakti je stigla u ašram posle sat vremena. Njena soba se nalazila preko puta Šri Svamiđijeve. Soba mu je bila zaključana sa spoljašnje strane i on je dao striktna uputstva da ostane tako zaključana naredna dva dana. Mi smo trebali da otvorimo vrata tek kada nas on pozove telefonom.

Pošto je bila doneta odluka da se program Guru purnime održi u Raipuru, Dharmašakti je zatražila od Šri Svamiđija da posle toga održi program u Nandgramu, 26. jula. Šri Svamiđi je pristao i ugovoreno je da program bude održan od 25. do 27. jula. Detalji programa su objavljeni u časopisu ašrama. Dharmašakti je obavila sve neophodne pripreme za program u Nandgramu i pošto je objasnila sve u detalje svamiju zaduženom za program u ašramu Nandgrama, otišla je u Raipur na proslavu Guru purnime. Tokom tog programa je takođe razgovarala o predstojećem programu u Nandgramu. „Neka to bude dvodnevni program. Ja ću tamo ostati od 25. popodne do 26. popodne.” Ona je prenela poruku u Nandgram i program je bio odštampan u lokalnim novinama. Sada sa ovom iznenadnom promenom plana, Dharmašakti je strpljivo čekala misleći: „Neka bude po želji Gurua. Ja neću otići odavde dok se sa njim ne vidim.” Svami koji je živeo u ašramu, i drugi učenici i poklonici, su povremeno dolazili do Šri Svamiđijevih vrata, videli da su zaključana i potom odlazili.

Šri Svamiđi je izašao iz samadhija 26. ujutru. Pozvao je kancelariju u prizemlju i zamolio ih da otvore vrata. Dharmašakti je otišla na njegov daršan i sedeći kraj njegovih stopala dugo vremena ga slušala kako priča. „Sada pošto sam slobodan kao ptica”, rekao je, „proveo sam poslednja dva dana vrlo opušten i bezbrižan. Mnogo puta u prošlosti ja sam pomišljao da uradim ovako nešto, ali na dan Guru purnime je uvek bilo puno posla tako da nikada nisam imao vremena za sebe. Ti vrlo dobro poznaješ moje najdublje misli i težnje. Radim sve ono što nikad nisam ni pomišljao da ću raditi. Ja to samo vraćam dugove svome guruu. To nije moj izbor, ni moja

želja. Nisam napustio svoj dom da bih postao guru ili otvorio ašram. Napustio sam kuću zato što više nije bilo razloga da tamo ostajem. Celog života sam puštao da božja želja vodi moje postupke. Zadatak koji mi je guru naložio je za mene glas Boga. Ako On želi nešto da uradi preko mene, to će se zasigurno desiti. Ništa ne mogu da učinim po tom pitanju. Moja jedina molitva Bogu je da postanem medijum za sprovođenje božanske volje, a ne za jeftino prikazivanje jogičkih moći. Na kraju krajeva, samo Božja volja vlada suvereno.

Ti si sa mnom dugo vremena. Nemoj mnogo da misliš o tome što nisam otišao u Nandgram. Ja sam svuda, ja sam sa svima. Ako imaš nešto posebno za mene na dar, donesi to sa sobom sledeći put kada dođeš u Mungir. Kada ideš u Nandgram?"

„Svamiđi", odgovorila sam, „tvoj let je popodne. Nameravala sam da krenem uveče, tek pošto ti odeš. Ne mislim ja mnogo, ali kada se budem vratila u Nandgram ljudi će mi sigurno postavljati svakojaka pitanja o tvom izostanku. Neće baš biti lako, zato mi daj blagoslove da bih bila dovoljno jaka da se suočim sa svim teškoćama."

Šri Svamiđi je počeo da se smeje: „Ti si odavno dobila moje blagoslove. Ne samo otac, već čitav svet će kazivati pohvale o hrabrom i odvažnom detetu. Ti si sposobna i zato si dobila blagoslove. Hari Om."

Šri Svamiđi je tog popodneva otišao u Mungir. Ja sam se večernjim vozom vratila u Nandgram. Od Raipura to je dva sata vožnje vozom. Kada sam došla do štamparije već su me mnogi ljudi čekali. Saznala sam da se u ašramu još od jutra izvode bhađani i kirtani. Više od pet stotina ljudi se tamo okupilo, uključujući i mnoge divotije iz drugih gradova. Kao objašnjenje zašto nema Šri Svamiđija, ja sam rekla samo ovo: „Šri Svamiđi nije mogao da dođe zbog nekih neizbežnih okolnosti." Pošto sam odgovorila na bezbrojne telefonske pozive i porazgovarala sa bezbroj ljudi, konačno sam poslala kući sve zaposlene u štampariji i u osam uveče zaključala štampariju. Naposletku sam se povukla u svoju sobu. Imala sam nameru

da radim nešto u vezi sa Guru purnimom, ali nisam bila u stanju ništa da radim. Čitava kolekcija misli se rasplitala u mom umu. Veoma sam se trudila da meditiram, ili barem radim đapu, ali nisam mogla. Na kraju sam se bespomoćno prepustila bujici misli koja je proticala kroz moj um.

Mreža misli se plela i dalje i samo se uvećavala. Šri Svamiđi, njegova dela, njegove reči, sve je to proletalo pred mojim očima kao na filmskom platnu. Zašto postoji patnja u životu? Zašto toliko nepotpunosti i oskudice u čovečanstvu? Ja sam poprimila učenje svog gurua koje kaže da celovitost i ispunjenost ljudskog postojanja leži u spoju materijalnog i duhovnog života. Ključ tog spoja je u osećaju povezanosti i srodnosti sa čitavim ljudskim rodom, u osećaju jedinstva sa kosmičkim duhom. Hrana nam ne može dati mir, niti nam puki ideali mogu doneti sreću. Umesto da se usmerimo samo na telo, um i duh, treba da svesnost proširimo u svim pravcima i da prigrlimo ceo svet oko sebe. Težite kompromisu između bhoge i joge, tjage i vairagje, istine i neistine, teorije i prakse. Razvijanjem u samo jednom pravcu neće nikad dovesti do potpune lepote i ispunjenosti.

Kakvo divno uzvišeno učenje sa kojim postaje kristalno jasna ideja da svi putevi vode konačnom cilju!

Kolosalnu misiju, zbog koje je Šri Svamiđi napustio dom, uzeo sanjasu, pretrpeo nebrojene teškoće i nedaće tokom svojih lutanja, sagradio ašrame i otpočeo monumentalan pokret širenja svetlosti joge, nije nimalo bilo lako ostvariti, kao što mnogi ljudi misle. Bilo je mnogo složenije nego hodati po oštrici mača, ili naterati slona da prođe kroz iglene uši. I na kraju svega toga Šri Svamiđi jednostavno izjavi: „Joga nije nikakva sekta ni religija, nego način življenja."

Guru *paduka* puđa je bila organizovana i u Ganga Daršanu. Rano ujutru 24. jula se otpočelo sa bhađanima i kirtanima. Drugi sprat glavne zgrade je bio preplavljen poklonicima i učenicima.

Paduka puđa je svečano proslavljena sa velikom radošću i devocijom i ujutru i uveče. Šri Ćandrašekhar Khan je izveo

program devocijske muzike a Šrimati Krišna Devi je održala poučno predavanje o *Ramajani*.

U oktobru 1983. je u Ganga Daršanu održan kurs krija joga i tatva šudhi pod vođstvom i nadzorom Šri Svamiđija. Posebni časovi su se držali za indijske polaznike i one iz inostranstva. Na kursu je učestvovalo više od dve stotine aspiranata iz cele Indije. Na kursu za polaznike iz inostranstva su bili aspiranti iz Engleske, Italije i Grčke. Na kraju kursa mnogi aspiranti su uzeli inicijaciju u karma sanjasu.

Šri Svamiđi je 26. oktobra održao satsang u lokalnom Rotari klubu u Mungiru.

Svami Niranđanananda je 9. novembra u Barijarpuru svečano otvorio kamp za očne bolesti.

Šri Svamiđi je napustio Mungir 9. novembra i započeo svetsku turneju. Posle daršana, satsanga i dikše u Dhanbadu, Šri Svamiđi je stigao u Kalkutu gde je od 11. do 13. novembra vodio seminar sa temom „Jogom protiv hipertenzije i srodnih oboljenja." Na seminaru su učestvovali: dr Svami Šankardevananda, dr Svami Vivekananda, sudija T.K. Vasu (vrhovni sudija višeg suda u Kalkuti), Šri D. Rai, dr T.V. Tulpule iz Bombaja, dr S.S. Sanjal iz „Belvi" klinike, profesor A.K. Madti sa odeljenja za neurofiziologiju univerziteta u Kalkuti, dr Uša Sundaram i mnogi drugi lekari i terapeuti. Grupa eminentnih lekara je vodila panel-diskusiju na temu „Uticaj joge na bolesti srca." Za vreme seminara dva lekara su uzela purna sanjasu. Posle seminara Šri Svamiđi je otišao u Australiju.

Šri Svamiđi je stigao u Sidnej 16. novembra sa Svami Satjasanganandom. 28. novembra se obratio velikom skupu u ašramu Mengrou Mauntin i svečano otvorio trodnevni seminar. Napredni kurs krija joge je isto otpočeo 28. novembra pod njegovim budnim vođstvom. Tokom seminara je održao niz satsanga o krija jogi i tantri koja su rasvetlila teme.

Šri Svamiđi je 4. decembra svečano započeo nedelju pod nazivom „Mantra, nada i simbol." Tokom te nedelje dao je dikšu mnogim aspirantima. Šri Svamiđi je 11. decembra

otpočeo specijalni kurs za karma sanjasu tokom kojeg je preko pedeset aspiranata inicirano u karma sanjasu.

Šri Svamiđi je u Sidneju 18. decembra održao javno predavanje. Na dan 19. decembra mnogi aspiranti su primili mantra dikšu u Meinli ašramu. 24. decembra mnogi divotiji i poznanici sjatili su se u ašram Mengrou Mauntin da prime mantra inicijaciju, duhovno ime i lično vođstvo. 25. decembra je dvadeset pet aspiranata uzelo purna sanjasu, a mnogi drugi su inicirani u mantru i karma sanjasu.

Aktivnosti u 1984.

U januaru je u Ganga Daršanu otpočeo tromesečni uvodni sanjasa kurs. Cilj kursa nije da učesnici uzmu sanjasu, već da im se pruži prilika da iskuse sanjasa način života i da im se pomogne da steknu vredna iskustva iz sanjasa načina življenja.

Ove godine će kao i prethodnih biti održani kursevi za joga učitelje, joga za zdravlje i drugi kursevi obuke. U maju će biti organizovan kurs za decu, ali ovoga puta će deca doći u pratnji staratelja.

Na Basant Pančami, 7. februara proslavljen je dan osnivanja Biharske škole joge. U znak sećanja na taj dan održan je trodnevni program. Više od dve hiljade učenika, poklonika i dobronamernika je učestvovalo u programu, na kome je bio havan, pevanje *Gite*, bhađani, kirtani, molitve, meditacija i *Narajan bhod*. Svako veče Svami Niranđan je držao inspirativne satsange.

Šri Svamiđi je 15. januara otišao za Australiju. U Njukaslu je davao intervjue za novine i radio ABC. Posetio je dom Šri Ghoša gde je održao satsang sa temom „Značaj joge u svakodnevnom životu" okupljenim indijskim iseljenicima i drugim članovima *Indijskog vedskog društva*.

Šri Svamiđi je 20. januara otišao u Kvinslend, grad Kernz. Na putu je stao u Taunsvil da bi dao televizijski intervju. U Kernzu je učestvovao na konferenciji za novinare za radio

i lokalne novine. Narednog dana je održao javno predavanje o meditaciji. 22. januara je svečano otvorio Satjananda ašram u Kernzu, a 23. je održao predavanje o terapeutskim dejstvima joge. Takođe je aspirantima davao mantra i karma sanjasa inicijacije, kao i duhovna imena.

Šri Svamiđi je 26. januara došao u Roklin, u Viktoriji, pošto se putem na kratko zaustavio u Satjananda ašramu u Kanberi. Narednog dana je upalio plamen da svečano otvori novo sagrađeni Satjananda ašram u Roklinu i održao inspirativni satsang sa temom „Važnost ašramskog života". Mirna i spokojna atmosfera ovog ašrama sazidanog u divljini pokazala se veoma delotvornom i korisnom za duhovne aspirante. Ašram je dovoljno prostran da smesti dvesta pedeset ljudi odje.

Tokom seminara u Roklin ašramu, koji je trajao osam dana, Šri Svamiđi je držao satsange o raznim oblastima joge. Dao je mnogim aspirantima duhovno ime i mnoge inicirao u mantru i karma sanjasu. Pošto je 31. januara inaugurisao krija joga kurs, otišao je u Kanberu.

Šri Svamiđi je 1. februara dao intervju dopisniku *Kambera Tajmsa* i dugim australijskim novinama u klubu novinara Kanbere. Da je specijalni intervju TV mreži Kanal 7. Pošto je inicirao mnogo aspiranata u mantru i karma sanjasu, 2. februara se vratio u Mengrou Mauntin.

Jan Similton sa ABC radija je 5. februara intervjuisao Šri Svamiđija za program „Siti ekstra" i ovaj intervju je emitovan širom Australije. 12. februara Šri Svamiđi je imao javno predavanje u Gosfordu.

Potom je otišao u Kvinslend gde je držao niz satsanga i predavanja od 17. do 20. februara i takođe učestvovao u joga seminaru u Brizbejnu. Pošto je na Zlatnoj obali održao javno predavanje, Šri Svamiđi je produžio za Nju Saut Vejls, gde je održao javna predavanja u Lilijan Roku, Nimbinu, Belingenu, Tari, Njukaslu i Sidneju od 21. do 29. februara.

Šri Svamiđijeva turneja po Australiji se pokazala velikim uspehom. Na hiljade praktičara joge i duhovnih aspiranata

posetilo je njegove programe. U svakom mestu koje je posetio on je inicirao na stotine aspiranata u sanjasu, karma sanjasu, mantru, duhovno ime i simbol. U Mengrou Mauntinu je trideset i šest aspiranata uzelo karma sanjasu, dvadeset i sedam u Lilijan Roku, šesnaest u Nimbinu, jedanaest u Belingenu, deset u Njukaslu i Tari, šezdeset u Roklinu, dvanaest u Kanberi, dvadeset i sedam u Brizbejnu, šesnaest u Kernzu i trideset u Hobartu.

U martu je Šri Svamiđi davao satsange i javna predavanja u Oaklandu i Lejk Vangapaiu na Novom Zelandu, zatim u Lančestonu i Hobartu u Tasmaniji, Pertu u Zapadnoj Australiji, Roklinu u Viktoriji, Alis Springsu na Severnoj teritoriji, i u Adelaidi u Južnoj Australiji. Takođe je svečano započeo krija joga kurs u Satjananda ašramu u Sidneju.

Svami Niranđan je svečano otvorio Ramajana samelane, koje su organizovala Đamalpur železnica - Ramajana odbor, na Kaljanpur železničkoj stanici 19. februara, i na Barijarpur železničkoj stanici 21. februara.

U Ganga Daršanu 19. februara, na sveti dan Šivaratrija, organizovan je posebni program koji se sastojao od bhađana, kirtana i satsanga. Dajući male i duhovna imena koje je Šri Svamiđi poslao iz Australije, Svami Niranđan je kraj svetog oltara vatre inicirao devet aspiranata u purna sanjasu i deset u karma sanjasu.

U maju su u Ganga Daršanu održana dva kursa na temu „Efikasni biznis".

Šri Svamiđi je 30. maja stigao na jug Francuske, gde je 31. maja svečano otvorio Satjananda joga centar u Tulonu. Održao je 1. juna javno predavanje sa temom „Disciplina i sloboda kroz jogu" u Nimu, u Pablo Neruda holu. Svečano je otpočeo sa krija joga kursom 2. juna i održao inspirativne satsange o raznim vidovima joge.

Šri Svamiđi je 8. juna otišao na Azurnu obalu i predivno ostrvo Dez Ambe da održi petodnevni seminar. Ovo mediteransko ostrvo je sa svih strana okruženo borovima. Tu je

Šri Svamiđi davao satsange o važnosti i značaju tantre u svakodnevnom životu i inicirao je mnoge aspirante u mantru. 12. juna je dao i inicijaciju u purna sanjasu. Šri Svamiđijevi programi na jugu Francuske su bili veoma uspešni.

13. juna Šri Svamiđi je otišao u Pariz gde su ga poklonici i učenici toplo dočekali. 15. juna je počeo sa trodelnom serijom predavanja pod naslovom „Indijske duhovne knjige i njihova praktična primena u svakodnevnom životu.“ U tim predavanjima u Šivananda ašramu on je izlagao suptilne pojedinosti iz Veda, tantre šastre i drugih značajnih škola indijske filozofije i misli.

Izlažući iscrpnu i temeljnu analizu grčke škole filozofije i njen uticaj na zapadnu religiju i civilizaciju, Šri Svamiđi je prikazao kako je ta filozofija dovela do stvaranja kulture i društva u kome su materijalni i duhovni život odvojeni jedan od drugoga, dok je učenje kojima su protkane Vede dovelo do razvijanja jednog divnog načina življenja u kojem se svetovni život, religiozna verovanja i duhovne težnje stapaju u skladnu celinu. Predavanja koja je Šri Svamiđi održao na ovom programu bila su bez premca po lucidnosti, originalnosti i jasnoći misli, i jasno su odražavala prirodnu genijalnost njegove ličnosti.

Od 18. do 24. juna Šri Svamiđi je održao nebrojena javna predavanja o različitim vidovima joge i tantre. U centru „L'om e de la konesons“ u Parizu održao je 18. juna predavanje o „Duhovnom traganju u bračnom životu”. 19. juna je kao počasni gost učestvovao u privatnom programu masona. Tema njegovog govora je bila „Joga, poklon Indije u pravi čas zapadnom svetu.“ U Satjananda ašramu u Parizu je 20. i 21. održao satsange pred ogromnim skupom.

U Parizu 22. juna, Šri Svamiđi je posetio čuvenu kliniku doktora Dosija i profesora Kloareka u bolnici Tenon. Ovi čuveni doktori su svetski poznati specijalisti i stručnjaci za bolesti srca. Šri Svamiđi je u Sali za konferencije bolnice Tenon održao predavanje na temu „Joga, medicina

budućnosti." Iste večeri je na Sorboni, čuvenom francuskom univerzitetu, održao predavanje „Najnovija naučna istraživanja o jogi". Na predavanju je Šri Svamiđi obavestio publiku o činjenicama koje su inspirisale Ruse da pošalju u svemir jednog indijskog vežbača joge.

23. juna je Šri Svamiđi učestvovao u diskusiji za okruglim stolom „Joga i obrazovanje u budućnosti" sa članovima odeljenja za obrazovanje i profesorima Kondorse koledža u Parizu.

Na poziv gospodina Žerara Klica u ime Evropske joga unije, 25. juna Šri Svamiđi je otišao za Šamarand, Francuska. Održao je petodnevni kurs na Šamarand joga univerzitetu. U predavanjima o jogi i tantri centralna tema su bile Patanđalijeve *Joga sutre*. Vrhunac programa je bilo predstavljanje prevoda na Francuski jezik knjige *Four Chapters of Freedom* (na francuskom pod naslovom „Liberte") Šri Svamiđijevih majstorskih komentara *Joga sutri* na engleskom jeziku. Knjigu je prevela Svami Jogabhakti, a izdala je Evropska joga unija na direktivu gospodina Žerara Klica. Joga federacija je ovu knjigu preporučila da bude udžbenik nastavnog programa za joga učitelje u celoj Evropi. Pre nego što je napustio Francusku Šri Svamiđi je sedam aspiranata inicirao u sanjasu.

Šri Svamiđi je 30. juna otišao u Grčku da u Solunu predvodi proslavu Guru purnime. To je bio prvi put da se proslava Guru purnime odvija u fizičkom prisustvu Šri Svamiđija u Evropi. Trodnevni program je počeo veče uoči Guru purnime u kome su učestvovali sanjasini, poklonici, učenici i dobronamernici iz grčke i svih delova sveta. 13. jula na sveti dan Guru purnime na hiljade divotija je imalo daršan Gurudeva Svami Satjanande Sarasvatija i primilo njegove blagoslove. Mnogi aspiranti su inicirani u mantru i u karma sanjasu. Za sve evropske divotije to je bilo iskustvo za pamćenje i čuvanje.

U Ganga Daršanu je održan specijalni Guru purnima sadhana šivir od 10. do 12. jula. Šri Ćandrašekhar Khan je pevao divne bhađane uveče 10. jula. Šrimati Krišna Devi i Šri Rađeš Mohamed su održali predavanja o *Ramajani*, obe večeri 11. i 12. jula. 12. jula su rano ujutru počeli bhađani i kirtani, a potom je bio havan i posle je usledila paduka puđa. Više od tri hiljade ljudi je učestvovalo u programu koji je ispao veoma uspešan.

Šri Svamiđi se 14. jula vratio iz Grčke u Francusku. Tamo je održao sedmodnevni seminar za joga učitelje koji je organizovala Svami Jogabhakti u inspirativnom okruženju Šatoa Tejrarga, jednog zamka na jugu Francuske, starog osam stotina godina.

Na seminaru je tatva šudhi časove vodila Svami Satjasangananda. Tu je bila prvi put u Evropi predstavljena tatva šudhi. Tokom seminara Šri Svamiđi je dao mnogo satsanga na temu filozofije joge i tantre i njene primene u svakodnevnom životu.

Šri Svamiđi je 23. jula otišao u centralnu Francusku gde je učestvovao na dvonedeljnom seminaru koje su organizovale Svami Devatmananda i Svami Pragjananda u L'ermitažu, jednom ašramu na selu. Učesnici su većinom bili studenti DIPS-a, (Širenje učenja Svami Satjanande Sarasvatija) na kome se obučavaju za joga učitelje. Šri Svamiđi je svakoga dana držao satsange koji su pokrivali široki spektar tema, od Upanišada, *Ramajane*, *Mahabharate*, Veda i Purana. Tri aspiranta su primila inicijaciju u purna sanjasu tokom seminara.

Posle toga je na poziv Siru Nainali Šri Svamiđi otišao za Švajcarsku, u Nešatel gde je vodio sadhana kurs. U Ženevu je otišao 18. avgusta zbog učešća na seminaru o svara jogi, samkhji, tantri i Vedanti. Na tom seminaru Šri Svamiđi je držao jasna i visokoumna predavanja o određenim temama iz oblasti joge o kojima su ljudi vrlo malo znali.

Posle iniciranja tri aspiranta u karma sanjasu Šri Svamiđi je otišao za Delhi, a potom stigao 29. avgusta u Mungir.

U Ganga Daršanu su se redovno održavali sadhana kursevi, kursevi za joga učitelje i kursevi joge za zdravlje. Sanjasini ašrama su takođe putovali i vodili kampove i šivire.

Šri Svamiđi je 14. oktobra inaugurisao krija joga i tatva šudhi kurs na hindi jeziku i održao inspirativni satsang učesnicima kursa.

6. novembra je Svami Niranđan svečano započeo krija joga i tatva šudhi kurs na engleskom jeziku. Svami Anandananda je sa grupom divotija stigao iz Italije da se priključe kursu. Svami Sanjam je isto dovela grupu iz Engleske. Tokom novembra i decembra Šri Svamiđi je dao četiri inicijacije u purna sanjasu, devedeset u karma sanjasu i više stotina u mantru.

Osvit kompjuterskog doba u ašramu

U oktobru 1984. u čast povoljnog praznika Viđajadašamija, dva kompjutera su stigla u ašram i postavljena u Ganga Daršanu i time je mali grad Mungir stavljen na kompjutersku mapu Indije. Ti kompjuteri će služiti da se sabiraju podaci istraživanja o tehnikama joge kao i predavanja Šri Svamiđija, ali će biti sakupljan i drugi probran materijal iz drevne literature o tantri i jogi.

Aktivnosti u 1985.

Svami Niranđan je održao satsang program u ašramu u Dhanbadu od 3. do 6. januara. Posle toga su organizovani Svami Niranđanovi programi u domu Šri Sanđiva Kumara, u ISM dvorani za predavanja, u Dhanbad Lajons klubu, u dvorani za predavanja u Koal Bhavanu, u Siđua klubu, Digladih klubu, Sudamadih rudniku uglja, Mulidih rudniku uglja, ženskom satsang udruženju, u Guđarati Samađu (Đharija), u Agrasen Bhavanu (Đharija), Pistodevi Vidjamandiru, u Kusaur klubu, Golukdih rudniku uglja, Kuđima rudniku uglja i Sarajidheli.

Svami Niranđan je 24. januara svečano otvorio šivir u Kaljanpuru, Mungir. U Surjagarhu je 3. februara otvorio

terapijski kamp za slepe. 10. januara je učestvovao u godišnjim proslavama Sarasvati Šišu Mandira u Mungiru, a 17. je svečano otvorio centar za naturopatiju i jogu u okviru Bal Bharati Vidjamandira u Mungiru.

Na dan Basant Pańćamija, dana kada je osnovana Biharska škola joge, počeo je trodnevni program sa bhađanima, kirtanima i satsanzima. Organizovana je svečana trpeza za ljude koji žive u siromaštvu i oskudici.

Šri Svamiđi je inicirao osam indijskih aspiranata u purna sanjasu 17. februara, na sveti dan Šivaratrija. Takođe je inicirao dvadeset i pet aspiranata u karma sanjasu i mnoge druge u mantru.

Šri Svamiđi je 24. februara krenuo na put u Englesku, zajedno sa Svami Satjasanganandom. U London su stigli 26. februara. Tamo je Šri Svamiđi 2. marta održao predavanje o meditaciji u okviru radionice koju je organizovala Antonija Bojlo, a od 8. do 10. marta vodio je seminar o jogi i tantri koji je u Konvej Holu organizovala Svami Pragjamurti. Predavanja Šri Svamiđija na ovom seminaru su bila usmerena na praktičnu stranu tantričke meditacije u odnosu na telo, um i svest. Tokom svog boravka u Londonu Šri Svamiđi je inicirao trinaest aspiranata u karma sanjasu i jednog u purna sanjasu.

Šri Svamiđi se vratio u Ganga Daršan 26. marta na dva meseca. On je oktobra 1984. stvorio dve javne ustanove: Šivananda Math i Yoga Research Foundation (centar za istraživanja u jogi), a sada su te ustanove zvanično registrovane. Pod okriljem Šivananda matha je počeo da izlazi *Šivananda Math* tromesečni časopis koji će da obezbedi školarinu zaslužnim učenicima kao i knjige i svu školsku opremu deci koja žive u oskudici.

Šri Svamiđi je doneo odluku da se ove godine Guru purnima proslavlja u Satjananda ašramu u Atini. Otišao je u Grčku 22. juna, u pratnji Svami Satjasanganande, da vodi trodnevni program sadhane i satsanga.

Na putu do Atine zaustavio se u Bombaju i dao daršan i satsang svojim bombajskim divotijima.

24. juna je otišao u Atinu gde su ga toplo dočekali grčki divotiji i učenici. Šri Svamiđi je otišao da vidi novi ašram u Pajaniji koji se prostire na deset hektara. Mirno okruženje ovog ašrama je idealno mesto da evropski divotiji iskoriste priliku i uživaju u Šri Svamiđijevom prisustvu i njegovim satsanzima.

Proslava Guru purnime je počela 29. juna 1985. sa Šri Svamiđijevim pobuđujućim predavanjem. Svami Jogašakti iz Kolumbije je pevala bhađane i kirtane, dok su Svami Satjasangananda i Svami Devatmananda održale predavanja o odnosu gurua i učenika. U svojim satsanzima Šri Svamiđi je pojašnjavao jogu i tantru i neke vidove indijske filozofije.

Na znameniti dan Guru purnime 2. jula, održana je Guru paduka puđa sa snažnom devocijom i poštovanjem, od strane na hiljade poklonika iz Grčke, Evrope, Amerike i Engleske. To je bila izuzetna prilika za sve učenike sa zapada da prisustvuju jednom takvom svetom događaju.

Guru paduka puđa je isto održana u Ganga Daršanu, u Mungiru, takođe sa velikom radošću i toplinom. Više od dve hiljade divotija je učestvovalo u programu koji se sadržao od bhađana, kirtana, pevanja *Ramajane* i satsanga.

Šri Svamiđi je svečano otpočeo tatva šudhi kurs u Grčkoj 3. jula koji je vodila Svami Satjasangananda.

9. jula je otputovao u Antverpen, u Belgiji, na poziv Šri Rama Senona, svog starog učenika, direktora Rađa joga Vedanta instituta. Tokom svog boravka u Antverpenu Šri Svamiđi je držao detaljna predavanja o pranajami, mudri, bandhi i kundalini jogi. Takođe je održao posebni čas joga nidre koji je prenosila televizija. Inicirao je četrdeset petoro u karma sanjasu i sedamnaestoro u purna sanjasu.

Šri Svamiđi se vratio u Atinu 14. jula gde je inicirao mnoge divotije u mantru, karma sanjasu i purna sanjasu. Iz Atine je otputovao za Indiju 19. jula. Ostao je u Bombaju tri dana gde su mu programe organizovali članovi novootvorenog Satjananda joga centra. Šri Svamiđi je držao satsange i predavanja na mnogo mesta u Bombaju. Otišao je za Delhi 23. jula, a 24. se vratio u Mungir.

Šri Svamiđi je 18. oktobra otišao u Dhanbad gde se susreo sa poklonicima i održao satsang. Stigao je 19. oktobra u Novamundi privatnim avionom Šri R.N. Šarme, zamenika predsednika kompanije „Tata gvožđe i čelik". Šri Svamiđija su dočekali tradicionalnom dobrodošlicom studenti TISKO osnovne i srednje škole. Pošto se obratio pred ogromnim skupom u Novamundi joga kendri, razgovarao je sa učesnicima krija joga kursa koje su držali svamiji Biharske škole joge. Uveče je održao javno predavanje u Novamundi klubu.

Šri Svamiđi je na poziv Satjananda joga centra 21. oktobra otišao za Bombaj. Tokom svog boravka u Bombaju Šri Svamiđi je održao tri javna predavanja u Bharatja vidja bhavanu sa temom kundalini joge. U svojim predavanjima Šri Svamiđi je govorio o malo poznatim aspektima tantre. Predavanjima su prisustvovali ljudi iz svih grupa društva Bombaja. 29. oktobra Šri Svamiđi je pozvan da govori u atomskom istraživačkom centru Homi Bhabha, u Trombaju.

Šri Svamiđi je svakoga dana držao satsange u domu Šri i Šrimanti Munši, u Šato Vindzoru. Dao je mantra dikšu i karma sanjasu mnogim aspirantima.

U novembru se Šri Svamiđi vratio u Mungir gde je držao satsang učesnicima kurseva krija joge i tatva šudhi. Sedmoro učesnika iz Indije je primilo inicijaciju u purna sanjasu, a mnogi aspiranti su inicirani u mantru. U novembru je Svami Pragjamurti dovela grupu iz Engleske na kurs krija joge. Svami Anandananda je takođe doveo grupu iz Italije da iskusi život u ašramu i karma jogu. Šri Svamiđi je dobio pozive da poseti razne krajeve zemlje i sveta i da drži programe. Sledeću poruku je poslao svim svojim poklonicima i učenicima:

Šri Svamiđijeva poruka

Primio sam vremenom mnogo pisama od učenika, a i grupe posetilaca su mi uručile poziv da ih posetim. Naravno da ću doći, jer sam duboko privržen svojim učenicima i sanjasinima koje smatram svojim najrođenijima. Ali trenutno to nije izvodljivo.

Ali s obzirom na želje svih vas, odlučio sam da pošaljem u svoje ime Svami Niranđana. Iako neću biti lično prisutan, moj duh, srce i um će vam doputovati sa Niranđanom.

Imajući to u vidi, svi sanjasini, karma sanjasini, učenici, divotiji i prijatelji treba da budu informisani o njegovom dolasku. Svami Niranđan ne dolazi u posetu samo kao moj predstavnik , već zapravo bez ikakve razlike, kao moja duša.

Nadam se da je moja poruka jasna.

Aktivnosti u 1986.

U januaru 1986. organizovani su programi u Madhja Pradešu. Orisi i Maharaštri. Šri Svamiđi je poslao Svami Niranđana i četiri druga svamija da vode te programe. Svami Niranđan i svamiji koji su ga pratili napustili su 6. januara Mungir i 6. januara stigli u Kalkutu. Posle satsanga koji su u Kalkuti održali, ujutru 7. januara su stigli u Raigarh. U Raigarhu su održali napakovan program od satsanga, časova i inicijacija. Uveče je takođe bilo organizovano javno predavanje.

Svami Niranđan je stigao u Bhilai 9. januara gde je bila organizovana četvorodnevna konvencija, od 9. do 12. januara. Uveče 9. januara je svečano otvorio konvenciju upalivši ceremonijalni plamen i okitivši vencem cveća Šri Svamiđijev portret. Tokom čitave konvencije su se izvodili bhađani, kirtani, održavali se satsanzi, časovi asana i pranajama i joga nidre, a vreme je bilo izdvojeno i za pitanja i odgovore. Na specijalni zahtev ljudi iz Nandgrama, Svami Niranđan je pristao da dođe u posetu u Nandgram takođe.

Ujutru 12. januara Svami Niranđan se kolima uputio iz Bhilaija u Nandgram. Ljudi iz Nandgrama su od ranog jutra počeli da se okupljaju u ašramu da bi videli svog voljenog Niranđana. Čim je Svami Niranđan stigao u ašram dočekala ga je bučna i uzbuđena dobrodošlica. Pre svega drugog, on je otišao pred *samadhi sthal* da oda poštu Svami Satjavratanandi, a onda je u glavnom holu ašrama dao mantra dikšu aspirantima, kojih je bilo četrdeset i pet. Više od dve hiljade ljudi se već bilo okupilo u ašramu, a ljudi su još pristizali.

Stariji ljudi u toj gužvi su silno nastojali da se probiju koji santimetar bliže i bolje vide svoga dragog Niranđana. U obraćanju skupu Svami Niranđan je rekao: „Nisam došao ovamo da vam pružim daršan, već sam došao da vam prenesem poruku pađja Gurudeva i od vas primim blagoslove i vaše dobre želje.“ Pošto se video sa svima, Svami Niranđan se vratio u Bhilai u jedanaest sati, gde ga je čekao program prepun aktivnosti: predavanja, inicijacija, sastajanja sa ljudima i konferencije za štampu. Program u Bhilaiju se završio 12. januara.

Svami Niranđan je kolima stigao u Raipur 13. januara. Prvo je održao konferenciju za štampu, a potom su usledili programi u ajurvedskom koledžu i koledžu za žene. Raipurski centar Sve-indijskog radija (All India Radio) snimio je specijalni intervju posle koga se on obratio velikom skupu aspiranata i poklonika. Pošto je ujutru 14. januara dao inicijacije u mantru, Svami Niranđan je otišao u crkvu Svetog Jozefa gde je održao predavanje pod naslovom „Važnost joge u moderno doba.” Tokom dana je držao predavanja i davao intervjue, a potom se kasno uveče zaputio u Sambalpur sa svojom grupom.

U Sambalpur su stigli ujutru 15. januara. Od 16. do 18. je bila organizovana trodnevna konvencija „Utkal joga“. Tokom cele konvencije su bili bhađani, kirtani, inicijacije, satsanzi i vreme odvojeno za pitanja i odgovore. Šrimati Krišna Devi je govorila o *Ramajani* sva tri dana konvencije. Svami Niranđan je 17. održao javno predavanje na Burla koledžu za inženjere. Posle završetka konvencije 18. januara, grupa je krenula ka Bombaju.

U Bombaj su stigli 19. januara i Svami Niranđan je u Thane-u održao javno predavanje sa temom „Joga za bolje zdravlje” i podelio sertifikate polaznicima kursa za joga učitelje. Od 20. do 25. je držao časove ćidakaš dharane u Bharatija Vidja Bhavanu. Mnogi ljudi su dobili priliku da imaju privatni razgovor sa Svami Niranđanom. Održao javno predavanje 21. januara pod naslovom „Rađa joga Patanđalija” u Juhuu,

u ISKKON centru. 22. januara je držao predavanje o terapiji jogom u *Bombaj-Zapad Rotari klubu*. Svami Niranđan je 23. govorio pred zaposlenima *Gestkin Vilijams Kompani* u Bhandupu, na temu „Jogom protiv stresa“ i naučio ih jednostavne i efikasne joga vežbe. 24. januara je u Tata auditorijumu održao predavanje pod naslovom „Joga, nauka današnjice, a kultura sutrašnjice.“ 25. januara je održan asana čas za decu pod vođstvom Svami Niranđana u Bharatija Vidja Bhavanu. Sve ove programe je organizovao Satjananda joga centar iz Bombaja. Posle toga, uveče 25. januara Svami Niranđan je otišao za Gondiju.

Popodne 25. januara je stigao u Gondiju gde ga je sačekala topla dobrodošlica. Usledio je program čiji je raspored bio maksimalno popunjen i satsanzima, inicijacijama, intervjuima i vremenom odvojenim za pitanja i odgovore. Zatim se 29. vratio preko Kalkute u Mungir.

Šri Svamiđi je 5. februara otišao u Delhi. Odatle je nastavio za Amravati u Maharaštri da bi inaugurisao i vodio trodnevnu nacionalnu joga konvenciju. Svečano je otvorio konvenciju 7. februara sa govorom „Značaj joge za sveobuhvatni razvoj čoveka”, govor koji je sve prisutne veoma dirnuo. 8. i 9. februara je davao satsange i sretao se sa joga učiteljima i učenicima joge iz cele Indije koji su došli da prisustvuju konvenciji. Šri Svamiđi se 10. februara vratio u Delhi, a potom i u Mungir.

Šri Svamiđi je 1. marta otputovao u Patnu gde je svečano otvorio okupljanje dece iz istočnih delova Indije. Dečji skup je organizovala Sve-indijska Šišu Sanga. Šri Svamiđi je upalio ceremonijalni plamen i time označio početak skupa. Posle toga su mu deca iz Meghalaje postala pratnja u znak poštovanja Šri Svamiđija. Šri Svamiđi je u svom govoru bodrio decu da uče o svom bogatom kulturnom nasleđu i da ga budu svesni. Vratio se u Mungir drugog marta.

Šri Svamiđi je sa satsanzima studentima i poklonicima nastavio u Ganga Daršanu. Od decembra 1985. do marta 1986. na stotine ljudi je primilo inicijaciju u mantru. Šezdeset

i osam aspiranata je primilo inicijaciju u karma sanjasu a tri u purna sanjasu.

Organizovani su programi u Bombaju, Lonavali, Khuću i Bhuđu na koje je Šri Svamiđi poslao Svami Niranđana. Svami Niranđan je stigao u Dhanbad 5. maja gde je održao program sa satsanzima i inicijacijom u mantru. Posle toga je otišao u posetu Disergarha i Sankatorije, i za činovnike *Istočnih rudnika* 7. i 8. maja održao jednodnevni kurs joge protiv stresa.

Svami Niranđan je stigao u Bombaj 9. maja. Pozvan je u Bhabha atomski centar za istraživanje u Trombaju da 10. maja održi predavanje pod naslovom „Joga u svakodnevnom životu". Otišao je 11. maja u Lonavalu da održi joga kurs za studente i učitelje Satjananda joga centra iz Bombaja. Pored svakodnevnih časova joge i satsanga, on je izlagao i tumačio razne teme iz Veda i Upanišada. Mnogi aspiranti su primili inicijaciju u mantru na kaju tog kursa.

Vratio se u Bombaj 18. maja. Tu je održao trodnevni šivir o prana vidji u organizaciji Satjananda joga centra. Pored ovoga imao je i razne druge aktivnosti, predavanje na temu „Sklad na sklad" na dan godišnje konvencije u Rotari klubu u hotelu „Tađ", zatim kurs za savladavanje stresa u kompaniji Tata i Rouz, i inspirativni satsang u domu Pratibhe Munši.

Svami Niranđan je otišao avionom u Bhuđ, u Khuću 19. maja gde je držao časove joge, inicirao aspirante u mantru, davao intervjue i novinarima i privatno, i obratio se članovima Rotari kluba, Komercijalnoj komori i Udruženju trgovaca. Takođe je održao vrlo dirljivi govor oficirima i vojnicima indijske vojske, vazduhoplovnim jedinicama i graničnim jedinicama. Pored toga je svako veče držao satsange u Šanti Niketanu.

Svami Niranđan se vratio u Bombaj 26. maja, a potom je otputovao preko Kalkute za Mungir, gde je stigao 30. maja.

Ove godine se Guru purnima mahotsav održala u Ganga Daršanu. Specijalni sadhana šivir je organizovan od 18. do 20. jula na kome su bili časovi asana u pranajama, bhađani,

kirtani, satsanzi i pevanje *Gite* i Upanišada. Dr Manas Višvas iz Datije, u državi Madhja Pradeš, svake večeri je držao predavanja o *Ramajani*.

Srećni dan Guru purnime 21. jula, otpočeo je sa bhađanima, kirtanima i pevanjem mantri od pet časova ujutru. Guru paduka je počela u šest sati u kojoj je učestvovalo više od tri hiljade ljudi. Paduka puđa se odvijala u glavnoj zgradi dok je Šri Svamiđi ostao u kutiru. Na poseban zahtev divotija dopušteno im je da imaju daršan Šri Svamiđija i da mu iz daljine odaju poštu. Divotiji su posle paduka puđe stali u red da bi se naklonili Šri Svamiđiju u kutiru, i potom ponovo formirali red za odlazak. To se nastavljalo sve do jedanaest sati. Ujutru je Šri Svamiđi inicirao mnoge divotije u mantru i sanjasu. Ranije u julu je oko pedeset ili šezdeset ljudi primilo karma sanjasu. U velikoj sali na drugom spratu novosagrađene glavne zgrade se odvijala puđa, satsang i ostatak programa. Ceo događaj je bio vrlo inspirativan i uzvišen.

Šri Svamiđi je neko vreme ostao u Ganga Daršanu da bi ostvario neke vanredne projekte. Osnovao je Šivananda Math u znak sećanja na svog gurua, Svami Šivanandu iz Rišikeša, kome se bližila stogodišnjica rođenja i koja će se proslaviti širom sveta. Svami Šivananda je bio oličenje ljubavi, služenja, saosećanja i milosrđa. Šivananda Math je registrovan kao dobrotvorna ustanova koja će biti posvećena promovisanju ovih uzvišenih ideala Svami Šivanande. Neka je slava velikom guruu i njegovom jednako velikom učeniku!

Od samog začetka Šivananda Math daje školarine, knjige, sveske i drugi školski materijal đacima mungirskog okruga koji žive u siromaštvu i oskudici. To je jedan obiman projekat koji se obavlja prema zacrtanim smernicama ove ustanove, a u cilju pomaganja zaslužnih đaka na svaki mogući način. Još jedna aktivnost je nabavka i besplatno davanje neophodnih lekova svima onima kojima su potrebni, a nisu u mogućnosti da ih pribave.

24. decembra 1985. podeljena je odeća muškarcima, ženama i deci iz okoline Lakšmipura, u okrugu Mungir, koji

su nedavno preživeli nemile događaje kao što su paljenje kuće, krvoproliće ili pljačku. Šri Svamiđi prethodno obavesti zvaničnike okruga o njegovom planu i pošto od njih primi sve potrebne informacije o porodicama pogođenim nedaćom, on potom pripremi detaljni spisak potrepština koje treba pripremiti dati kome šta treba. Prema tom spisku su spakovani paketi odeće za distribuciju za svih dve stotine i šesnaest porodica. Svami Niranđan je zajedno sa sedam svamija i dvadeset dvoje lokalnih volontera Šivananda Matha poslat da podeli pakete odeće porodicama u nevolji. Šivananda Math je odeću dobio na dar od poklonika iz Singapura. Dvema porodicama je podeljeno i kuhinjsko posuđe.

Šri Svamiđi planira da ubrzo uspostavi ambulantu koja će služiti kao pokretna bolnica Šivananda Matha. Ambulanta će povesti lekare, medicinske sestre i lekove u zabačene seoske krajeve gde će se obavljati pregledi pacijenata i deliti lekovi. Svake dve nedelje će sa ambulantom kretati i veterinari koji će se pobrinuti za zdravlje stoke u selima. Postoje planovi za otvaranje škola u zabitim krajevima. Glavni ministar Bihara, Šri Bhagat Đha Azad, posetio je ašram i vodio plodne razgovore sa Šri Svamiđijem. Bio je vrlo zadovoljan kada je čuo za programe i planove Šri Svamiđija i obećao je da će dati zemljište za buduće škole, kao i da će obezbediti učitelje za njihov rad. Šri Svamiđijeva misija zaista raste i razvija se neverovatnom brzinom.

Stogodišnjica rođenja Svami Šivanande

Sto godina od rođenja Svami Šivanande će biti 8. septembra 1987. godine. Stoga će Guru purnima ove godine biti proslavljana kao stoletna guru purnima. Na proslavu će doći divotiji i učenici iz svih krajeva Indije i sveta. Organizatori očekuju da dođe do deset hiljada ljudi. Šri Svamiđi je odlučio da tom prilikom održi trodnevni satsang šivir. Na programu će svakodnevno biti pevana u osam ujutru *Saundarja Lahari* i *Bhagavad Gita,* a u dva popodne će se pevati *Ramajana* i Upanišade. Svami Šivananda je veoma voleo muziku, tako da će

muzika zauzeti značajno mesto na proslavi povodom njegove stogodišnjice. Poznati muzičari se utrkuju koji će da učestvuje na tom programu. Svakoga dana od tri dana proslave biće održan tročasovni muzički program.

Šri Svamiđi je u svom umu imao jasan plan za istraživački centar. On tačno zna šta treba da radi i gde da to radi. Biće donete kompjuterizovane mašine, a prostorije su već za njih projektovane. Posle obavljenih preliminarnih istraživačkih radova biće sazvan skup doktora i terapeuta. Istraživanje se sprovodi već niz godina i izveštaji i radovi već pristižu od raznih lekara.

Biblioteka je prilično velika, sa stotinu i jednim velikim ormanom ispunjenim knjigama iz raznoraznih oblasti. Pored knjiga na engleskom i hindi jeziku u biblioteci ima knjiga i na raznim drugim jezicima. Šri Svamiđi ima veliku viziju u svom umu i njegove raznolike aktivnosti šire se u mnoga područja i oblasti društva.

„Karma joge je prava joga", izreka je Šri Svamiđija koju su njegovi učenici primili k srcu. Oni idu putem karma joge hrabro i odlučno. Šri Svamiđi je zaista dao novo usmerenje razvoju čoveka.

Bhumandalešvar Svami Šivananda je prošao kroz rigoroznu sadhanu i preneo sve blagodeti dobijene njome na svog natčovečanskog učenika. Dvanaest godina je u svom naručju krio Satjama, okean znanja i mudrosti, a onda ga poslao da ide sa naredbom *bahuđan hitaaja, bahuđan sukhaaja* – da radi za dobrobit i sreću mnogih.

Kada je primio blagoslove svog gurua da ide i da osvoji svet, Satjam je prigrlio način življenja parivrađake i otisnuo se na put osvetljen snagom duše njegovog svemoćnog gurua. Idući kroz nepoznata mesta, krećući se među nepoznatim ljudima, suočio se sa mnogim iskušenjima i mukama, ali je nastavljao da ide. I ubrzo su i počeli da pristižu plodovi njegovog truda. Uspeh ga je obasipao na svakom koraku, gdegod je išao. „Gde je sada trnje na putu, moj put je posut cvećem…"

Juna 1957. je od božanskih sila dobio nagoveštaje i upute. U Badrinathu je 1961. primio drugi nalog. O povratku iz Badrinatha je primio blagoslove i naređenja od svog gurua i zavetovao se da će ispuniti božanski nalog koji mu je dat. *Joga će biti kultura sutrašnjice* – sa tom smelom izjavom Šri Svamiđi je osnovao Internacionalno joga udruženje (International Yoga Fellowship). Posle mahasamadhija njegovog gurua, Šri Svamiđi je u svom sećanju upalio večni plamen i počeo revnosno da ostvaruje svoj zadatak. Posle rigorozne tapasje i sadhane, ustalio se kao paramahamsa i počeo da širi svoju misiju na sve strane zemaljske kugle.

Sistematična obuka u jogi koju je Šri Svamiđi sprovodio, bezbroj joga ašrama i centara osnovanih u Indiji i inostranstvu, joga konvencije, uspešne svetske turneje, stalni istraživački rad o raznim bolestima – sve ovo su sjajna svedočanstva napretka i uspeha joga pokreta. Njegove knjige su prodate u stotine i hiljade primeraka i još se mnogo štampa i doštampava. Njegovi radovi su prevedeni na mnoge indijske i strane jezike i objavljeni po celoj planeti. Časopisi blizanci *Joga* i *Joga vidja* se redovno izdaju dvadeset i jednu godinu. Na zahtev ozbiljnih tragalaca celokupan materijal za naprednu sadhanu krija joge je tokom tri godine serijski objavljivan u mesečniku *Krija* i na hindiju i na engleskom.

Šri Vasudev Šarma jedan zaposleni u *Joga Vedanta univerzitetskoj štampariji u šumi*, u Rišikešu je na trideset prvi rođendan Šri Svamiđija izjavio sledeće:

> Ovaj stub Ananda kutira, te kolosalne građevine koja se veličanstveno diže u nebesa sa obale Gange, blista od ponosa na ovaj srećni dan, jer je primio podršku božanskog stuba čije je srce čistije od Gange, karakter postojaniji i čvršći od Himalaja a govor slađi od najslađega meda …

Ova iskrena osećanja su izražena 1954, ali te reči zvuče istinito i danas, sa tim što je Ganga Daršan zamenio Ananda kutir…

Šri Svamiđi je početkom 1954. napisao jedan esej pod naslovom „Ja sam sanjasin". U svojoj ličnosti on čak i danas nosi potpuno iste ideale:

Ja sam sanjasin

Čovek je osvojio božanske sfere, prešao beskrajna mora, izmerio nepregledno prostranstvo neba, istražio najdublje dubine okeana, razotkrio bezbroj tajni prirode, primio razne filozofije i religije, potisnuo svoje patnje i tuge, spojio lancem života dve obale, rođenje i smrt, otkrio svetost i uvideo osnovu koja podupire večni život. Sve je dobio, sve je izgubio, sve video. Ipak, čovek je ostao necelovit. Želje su mu neispunjene i žudnje koje nikad ne posustaju progone ga bez prestanka. Smrt je kraj, a rođenje početak ovog putovanja zvanog život.

Smrt dovrši život i život dovrši smrt. Ne može ni dharma, ni karma, ni joga, ni mantra, ni tantra da učini život celovitim i kompletnim. Čak i ta celovitost koja se postigne jogičkim i duhovnim životom, ista je kao bogat i obrazovan sin neplodne majke (to jest, nepostojeći sin).

Taj problem postoji i dan danas. Niko se još nije pojavio da ga razreši. Jogiji, gjani, mahatme, askete i naučnici – svi su pokušali i nisu uspeli. Mi se ili izgubimo u svojim ličnim lutanjem za smislom života ili utonemo u materijalistička iskušenja sveta ili zaboravimo na sve u kratkotrajnim trenucima duhovnog blaženstva. Neko je u potrazi za atmanom, drugi traži paramatmana. Neko je ostvario Boga, a neko se izgubio u zamkama materijalnog sveta. Neko se otisnuo na put da otkrije beskonačni kosmos, drugi zaranja u dubine okeana da razotkrije njegove tajne, a neko treći je dosegao samu ivicu prostora. Neko traga za spokojem, drugi diže oluju. Ipak, niko do danas nije došao do celovitog, sveobuhvatnog razumevanja života.

Život se razvija samo u nekoliko ograničenih pravaca i ne ide dalje od toga. Hindus ne može da postane

musliman, ni musliman hindus. Grihastha ne postaje sanjasin, niti sanjasin postaje grihastha. Neko je rekao da je ovaj svet stvaran, drugi kaže da je nestvaran. Neko kaže: „Sve je Jedno," dok drugi tvrdi „Mnoštvo", a treći kaže: „Pre svega, ništa ne postoji". Što više tragamo, to smo više izgubljeni. Što više znanja stičemo to manje znamo. Posle vekovnog traganja od strane probranog društva od jogina, gjanija, svetaca i mahatmi, tajna života nije razotkrivena. Ali danas mi moramo da proniknemo u tu složenost.

Shvatili smo da je život sveti. Život nije prokletstvo, ni greh, već je to predivni dar. Jogiji, bhakte, naučnici, filozofi i ostvareni učitelji pokušali su da poboljšaju kvalitet života. Ali do kog rezultata su došli? Prava priroda života je ostala skrivena, zar ne? Mi moramo da sklonimo velove kojima su život obavile religijske dogme i zapovesti svetih knjiga i speremo slojeve boje kojima je život vekovima premazivan. Tek tada, i samo tada mi ćemo ugledati život u svoj svojoj izvornoj divoti. Život je jednostavan i čist, svet i celovit. Od najvećeg do najsićušnijeg, život je svuda ukorenjen. On je stvaran i sveprisutan. Sve one obloge koje su mu nametnute samo su prikaz i parada, ništa više.

Nek se moj život nastavi, ovakav kakav jeste, neka ide u pravcu koji teži da sledi. Zadržite vaše znanje, vašu filozofiju, vašu duhovnost, vašu nauku, vaše društveno ponašanje, vašu religiju. Neka moj život divno protiče kao život deteta. Pustite me da letim kao bezbrižne ptice, pustite me da ostanem bezazlen i neuk. Ne treba mi vaša mudrost ni znanje. Ne trebaju mi vaše školarine ni vaše knjige. Ja želim da lutam po džunglama i planinama. Pustite me da pevam sa pticama. Ne zaustavljajte me. Pustite me da trčim stazama pokrivenim suvim lišćem, da ga osetim kako se drobi pod mojim stopalima dok trčim. Ne zaustavljajte me. Pustite me da netremice gledam u čudesni prizor prirode koji se u zoru javi. Pustite me da živim na lišću iz šume, na vodi iz potoka i vazduhu

nepreglednog neba. Zadržite za sebe vašu civilizaciju, vaš ponos, vaš ugled i vašu religiju. Ne vezujete me, pustite me da idem kud ja hoću. Ne sputavajte me okovima društvenih normi i pravila, ne obmanjujte me vašim religijskim verovanjima, ne osujećujte me vašim naučnim argumentima. Ne odvlačite me na pogrešni put.

Ja sam ptica beskrajnog neba
Ja sam nepresušni tok nektara
Ja sam spokojno večno blaženstvo
Ja sam blistava zvezda radosti
Odlazite suze, patnjo i tugo,
zatočeništvo bola je razoreno.
Gde je sad na putu trnje
kada je moj put posut cvećem.
Ja sam sanjasin, ja sam sanjasin…

Kako su istinite reči ovog sanjasina rođenog sa duhovnim samskarama stečenim kroz niz života. Dijamant se rodi u vidu uglja prekrivenog prašnom. Ako ga otkrije stručnjak za drago kamenje, njegov blistavi sjaj će se proširi po celom svetu, inače niko za njega neće znati. Ovaj jedinstveni dijamant po imenu Satjam, počeo je da širi svoju svetlost čim je izašao iz uglja, ali to nisu mnogi opazili. Sudbina je dovela ovaj dijamant na prag draguljara koji je odmah prepoznao njegovu vrednost i počeo da ga obrađuje, seče i polira grube ivice ovog dragog kamena. Za dvanaest godina dijamant je dobio takav sjaj i blistavost da je obasjao čitav Ananda kutir. Postepeno je njegova svetlost počela da se širi i van ašrama. Guru je ovom sjajnom učeniku dao svoje odabrane blagoslove i poslao ga da osvoji svet. Sada ovaj učenik nalik suncu, mora da dovrši svoju misiji i da oslobodi ovaj svet tame a da se ne uplete u ropstvo prijateljstva ni neprijateljstva ni sa kime …

Prirodne lepote njegovog rodnog Kumaona, bogatstvo i ugled njegovog oca, toplina i poštovanje svojih prijatelja –

sve je to Palav imao, ali nijedno od ovoga nije moglo da za zadrži i sputa. On nije bio stvoren da bi ostao omeđen sa četiri zida njegovog doma. Slobodan kao ptica on je sve napustio da jezdi po prostranom nebu … To se dogodilo 1942.

Sada je 1988. godina. Prošlo je četrdeset i šest godina. On više nije momčić Dharmendra, već Satjam, pravi lav, čija rika objavljuje poruku joge i uklanja tamu neznanja iz svih krajeva sveta. Gotovo pola veka kasnije, njegovo osećanje nevezanosti i obestrašćenosti još uvek ne jenjava. Stvorio je bogatu zaostavštinu – Šivananda ašram, Ganga Daršan od sedam spratova, Šivananda Math, *Yoga Research Foundation* (Fondacija za joga istraživanje) i još mnogo toga, ali da li ovaj *Bhagiratha* modernog doba koji je običnom čoveku doveo na dohvat ruke Joga-Gangu, može da ostane ograničen u zidinama Ganga Daršana?

Svami Satjananda Sarasvati, joga mesija, konačno je napustio Ganga Daršan 8. avgusta 1988, da otpočne period lutanja po svetu, slobodan kao ptica, da se zahvali božanskim silama za sve što je postigao i da traži blagoslove i vođstvo za budući tok svog života.

Njegovo kompletno i potpuno odricanje odisalo je sentimentima koje je skoro pre pola stoleća izrazio: „Neka moj život teče bezazleno kao što je proticalo detinjstvo. Pustite me da ostanem neuk, ja ne želim vašu mudrost ni znanje. Hoću da letim visoko kao bezbrižne ptice po azurnom nebu. Pustite me da pevam zajedno sa pticama. Ne zaustavljajte me, ne potkresujte mi krila …"

O Satjam! Od cvetova tvoje ljubavi, privrženosti, saosećanja, mudrosti i znanja koje je palo tokom tvojih bezbrojnih satsanga, predavanja i razgovora, ja sam nanizala ovaj mali venčić. U tom venčiću nema zaista ničeg što bih mogla nazvati mojim. Sve šta je u njemu, sve pripada tebi. Stavljam ovaj nevažni sićušni venac pred tvoja lotos-stopala kao dar, sa podvojenim osećanjem, sa ustručavanjem i sa razuzdanom radošću …

Nek moj život teče, ovakav kakav jeste,
neka ide u pravcu koji teži da sledi.
Zadržite vaše znanje, vašu filozofiju, vašu duhovnost,
Vašu nauku, vaše društveno ponašanje, vašu religiju.
Neka moj život divno protiče kao život deteta.
Pustite me da letim kao bezbrižne ptice,
pustite me da ostanem bezazlen i neuk.

Ne treba meni vaše znanje.
Ja volim da lutam po džungli.
Pustite me da pevam sa pticama, ne zaustavljajte me.
Pustite me da se smejem u blistavoj bašti života.
Pustite me da trčim po suvom lišću.
Pustite me da gledam prirodu u zoru,
Pustite da me šumsko lišće, izvorska voda i čisti vazduh hrane.

Zadržite za sebe vašu civilizaciju, vaš ponos, vaš ugled.
Pustite me da idem kud ja hoću
Daleko, daleko izvan horizonta
Gde ne dopiru zemaljski zraci
Gde svetovni zraci ne mogu prići.

Ne sputavajte me vašim društvenim pravilima,
Ne utičite na mene vašim religijama,
Ne vucite me dole vašim običajima.
Ostavite me na miru.
Pustite me da živim.

Vrhunac prorokove vizije



O, ti zaslepljujuće sunce Ganga Daršana!

Hodajući putem koji vodi večnom i bezgraničnom svetlu, vođena zracima svetlosti tvog Sopstva, ja se u dubokoj zahvalnosti klanjam tvojim svetim stopalima. Rečeno tvojim rečima:

Ja sam ptica beskrajnog neba
Ja sam nepresušni tok nektara
Ja sam spokojno večno blaženstvo
Ja sam blistava zvezda radosti.
Odlazite suze, patnjo i tugo,
Zatočeništvo bola je razoreno.
Gde je sad na putu trnje
kada je moj put posut cvećem.

ॐ

Binu hari kripa milahi nahin santa – bez milosti Božje nemoguće je doći u kontakt sa svetim čovekom. Moj život je primer koji potvrđuje ovu Tulsidasovu izjavu. U svakom dobu se na ovom svetu pojave veliki sveci i bhakte da nam kažu istinu, da nas nauče i da nam pokažu istinu.

Želja, dopuštenje i nalog da napišem nešto o životu ovog dragulja među svetim ljudima, uvek su bili tu. Imala sam i nadahnuće i blagoslov Gurudeva. Sve šta Gurudev kaže, to se i ostvari. To sam ja lično videla i iskusila na svakom koraku svog života. Da lako kormilarim kroz varljive struje i virove porodičnog i društvenog života pomagala mi je pored Gurudeva, podrška i podstrek njegovog najboljeg prijatelja i učenika, Satjavratđija, koji je bio moj zaštitnik, vodič i drug saputnik na ovom putovanju kroz život.

Ne bi bilo preterivanje ako kažem da je to što nas je dovelo do stopala velikog svetog čoveka ranije u ovom životu, posledica naših povoljnih karmi iz prethodnih života. Mi smo imali izuzetno mnogo sreće da primimo blagoslove Svami Šivanande i brižnu zaštitu i društvo Svami Satjanande. Kada se sećam tih ranih dana, ja se izgubim u bujici sećanja. Od 1956. naovamo svi događaji i dešavanja su mi uvek pred očima. Satjavratđija su uvek interesovale knjige i časopisi. On je večito kupovao i naručivao razne knjige i isto tako ih delio drugima. Naši ormani su uvek bili puni knjiga. 1956. smo primili ceo komplet knjiga Svami Šivanande. Svakoga

meseca su počeli da pristižu razni časopisi i mesečnici. Zadatak da primam, dajem i uređujem ovu veliku kolekciju materijala za čitanje je pao na moja pleća.

Posle 1956. na predlog Satjavratđija imala sam poseban orman za sebe u kome sam čuvala Svami Šivanandine knjige na hindiju, Svami Satjanandine knjige i kolekcije svega što je psao, transkripcije njegovih satsanga, njegove dnevnike, pisma i razne druge časopise i knjige koje su bile povezane sa njim. Kada je 1971. sazidan ašram, Satjavratđi je tamo preneo celokupnu našu biblioteku, ali je moja mini biblioteka ostala kod mene. Posle Šri Svamiđijevih satsanga i predavanja, nas dvoje smo često seli sa njim i razgovarali o mnogim različitim temama. Ako bi Šri Svamiđi koji put progovorio o sebi, Satjavratđi bi smesta sve to stenografski zapisao. Kasnije sam ja te zabeleške transkribovala i sačuvala u posebnom dosijeu.

Čim su počele da se objavljuju Šri Svamiđijeve knjige, počela sam i ja da pišem na njegov podstrek. Jedna od Satjavratđijevih strastvenih želja je bila da sakupi građu i objavi biografiju Šri Svamiđija, zbog čega me je on stalno bockao. Stalno mi je govorio kako bi ta knjiga trebala da izgleda, šta da pišem, kako da pišem, i slično. Šri Svamiđi je ponekad komentarisao: „Čemu truda pisati takve beskorisne stvari?“, na šta bi mu Satjavratđi odgovarao: „Maharađ, sada kada si od nas načinio dva točka svojih kočija, znaš dobro da kad se točkovi jednom pokrenu zasigurno će ostaviti neki pisani trag. Uz tvoju milost i blagoslove izvući ćemo neki smisao iz tih pisanija.“ Onda je Šri Svamiđi rekao: „Dobro, kako hoćete. Hajde baš da vidim šta će na kraju od tog pisanja ispasti.“

Posle 1969. Satjavratđi je izneo mnoga zapažanja koje ja nisam mogla da razumem u to vreme. Sada jasno vidim kako su te izjave istinite, o stanju u kome je Šri Svamiđi, o njegovoj sadhani i mislima. On je govorio: „Šri Svamiđi ima u svom umu jedan veliki plan za drevne ruševine koje se nalaze ispred ašrama, na Karna Ćauri. Taj njegov plan će se sigurno materijalizovati. Sa tog mesta će biti ispisana nova istorija.

Ponekad su mi Šri Svamiđijeve zamisli i planovi prolazili kao munje kroz um i u tim momentima sam se pitala da li sam ja u Kali jugi ili razmišljam o nekom rišiju iz Treta juge. Ja nemam nimalo sumnje da naš cenjeni Gurudev ide stopama tih slavnih rišija iz prošlosti i nastaviće i dalje da ide. Svakim proteklim danom Šri Svamiđi postaje sve suptilniji i uzvišeniji. Ljudi ne mogu da ga razumeju jer su obuzeti svojim ličnim motivima. „Ja možda neću biti uz tebe, ali moja podrška i moje dobre želje će uvek biti sa tobom. Moraš sve da razumeš i sve da urediš. Još nešto, moraš neizostavno da pišeš." Ja sam samo slušala i smejala se.

Kada je Satjavratđi preminuo, ja sam bila u potpunosti slomljena. Nisam se osećala sposobnom da bilo šta radim. Tada mi je Šri Svamiđi rekao: „Moraš da preuzmeš na sebe sve odgovornosti kao jedan avadhuta. Ti moraš da dovršiš sve Satjavratove nezavršene poslove." Ubrzo se sve vratilo u normalu, uz neizgovorene blagoslove i vođstvo Šri Svamiđija, ali pisanje mi se I dalje činilo nemogućim zadatkom. Kako je vreme proticalo, ja bih nekada osetila inspiraciju da pišem, ali kada bih sela da zapišem svoje misli, najčešće sam se gubila u mislima. Svami Niranđanovo pismo je stiglo iz Amerike: „Moraš da pišeš biografiju Šri Svamiđija." Međutim, ma koliko se ja trudila, moje pero je odbijalo da se pomeri. Svaki zalazak sunca me je podsećao da je moj život na zalasku. Unutrašnji glas me je stalno upozoravao da mi vreme izmiče:

Mnogo toga je proteklo, samo je malo još preostalo.
Ne odlaži više.
Zapiši sve što si sakupila.
Zasigurno ćeš uspeti.

Ranije sam povremeno uzimala i proučavala sve što sam bila sakupila o Šri Svamiđiju, fajlove, sveske, časopise i knjige, ali sada bih ih sve poređala pred sebe i samo radila trataku na njima. Lutanje misli je počelo da se stišavala i počela je da se formira jasna slika kako treba sve ovo cveće da se

aranžira u prelepi buket. Moje pero se pokrenulo. Nekako sam uspela da zapišem nešto o slavnom životu ovog modernog Šukadeve, Bhagirata ovoga doba. Ali ako ne nastavim dalje da pišem kako će se knjiga završiti? Svako dalje pisanje o Šri Svamiđiju je Sizifov zadatak.

Sve što sam do sada napisala je priča o životu i radu mog voljenog gurua, Svami Satjanande Sarasvatija, i za to sam dobila od njega i nalog i blagoslov. Sve što dalje budem pisala biće posvećeno tom izuzetnom tapasvinu iz Ganga Daršana koji se u jednom potezu smanjio sa veličine nepreglednog okeana i postao sićušna kapljica. Posle mnogo razmišljanja došla sam do zaključka da je Šri Svamiđi bio, i uvek će biti okean. Time što se smanjio na malu tačkicu da bi radio svoju sadhanu i tapasju, on će postati neizmerno veliki okean za sva buduća vremena. To je cilj kome on sada teži i uz Božju milost će ga svakako ostvariti.

Svami Satjananda Sarasvati se već 1983. oslobodio svih administrativnih obaveza i odgovornosti u ašramu. Nastavio je da s vremena na vreme drži satsange i predavanja u Ganga Daršanu i na drugim mestima. Pod njegovim vođstvom i smernicama Ganga Daršan je vrlo brzo napredovao i nastaviće da se razvija i u budućnosti.

Napuštanje Ganga Daršana

Posle proslave Guru purnima 1987. kao stogodišnjice rođenja Svami Šivanande, sa velikom radošću i entuzijazmom, Šri Svamiđi je počeo u svojim razgovorima i satsanzima, tu i tamo da daje nagoveštaje o svom skorom odlasku i hodočašću. Tokom Guru purnime 1988. Šri Svamiđi je sam održao trodnevni satsang program. Ostajao je na bini od ranog jutra do noći, držeći časove *Saundarje Lahari*, Upanišada, *Gite*, *Ramajane*, đape, meditacije i nada joge. Upozoravao je okupljene ljude da su ovo njegovi poslednji satsanzi.

Deset dana posle Guru purnime, u nedelju 8. 8. 88. pozvao je sve da se okupe u kutiru da gledaju seriju o *Ramajani*, mnogo ranije nego što je program počeo. Napustio je

ašram kao parivrađaka, ništa ne ponevši sa sobom. Samo je na insistiranje Svami Niranđana pristao da ponese 108 rupija. Odlučno je odbio svaku drugu pomoć. Svami Niranđan je mislio da će se Šri Svamiđi vratiti posle hodočašća u Ganga Daršan, ali Šri Svamiđi je imao nešto sasvim drugo na umu. Tiho je napustio Šri Nivas, njegove sobe u ašramu. Svi stanovnici ašrama su za to vreme bili okupirani gledanjem televizijske serije. Sa mislima da je sve prepustio i predao Svami Niranđanu, Šri Svamiđi je napustio Ganga Daršan i uputio se prema svojoj novoj destinaciji.

Njegovim rečima kazano: „*Ja sam ptica beskrajnog neba, ja sam nepresušni tok nektara.*" Izgledalo je kao da je sama Majka Priroda raširila svoje ruke da pozdravi ovog prvoklasnog sanjasina, oličenje tjage i vairagje: „*Gde je sada trnje na putu, moj put je posut cvećem…*"

Veliki tapasvi Ganga Daršana, ostajući veran svom starom nadimku „Nirmohi", ostavio je sve što je stvorio i krenuo u obilazak svetih mesta, *tirthi*, da oda poštu raznim božanstvima i ispuni obećanje koje je pre mnogo godina dao. Prvo je otišao da poseti Kaši Višvanath, posle toga je posetio Vindhjavasini, Dvarkadhiš, Vaišnava Devi, Gangotri, Jamunotri, Kedarnath, Badrinath, Haridvar i Šivananda ašram u Rišikešu. U oktobru je otišao u Deoghar da primi daršan Baba Baidjanatha. Čim je čuo tu vest Svami Niranđan je doputovao u Deoghar da se sretne sa Šri Svamiđijem.

Svami Niranđan ga je zamolio da dođe u Ganga Daršan na neko vreme, ali je on odlučno rekao:

> Ja nemam nikakvu obavezu da budem guru Biharske škole joge, niti sam za to vezan. Moj parivrađaka period je ponovo započeo. Pošto sam napustio ašram svog gurua, punih osam godina sam lutao celom zemljom kao lutajući duhovnik. Sada ću da idem na svaki Gospodnji prag kao kraljevski prosjak bez stalnog boravišta. Ako ikada budem posetio Ganga Daršan, to će biti u svojstvu sadhake, a ne gurua.

Dalje je dodao:

Niranđane, ti imaš uvek moje blagoslove. Ja sam potpuno siguram da si ti sposoban da se nosiš sa raznim odgovornostima koje sam ti natovario na pleća. Ne brini da li neko ostaje, da li neko ide, samo nastavi da obavljaš svoje dužnosti pošteno i iskreno usred ovog sebičnog sveta. Iskušenja razotkriju svačije pravo lice. Posle vizije Ma Gange koju sam imao na Gangotriju, i pošto sam primio njene blagoslove dao sam sankalpu da te učinim svojim naslednikom, a to je bilo četiri godine pre nego što si se ti rodio. Pošto se uspešno ostvarila ta sankalpa, ja sam se upravo vratio sa Gangotrija gde sam odao poštovanje Ma Gangi. Sledeće godine ću i tebe povesti na daršan i na blagoslove Ma Gange.

Pošto je proveo četiri sata sa njim, Svami Niranđan se uveče vratio iz Deoghara. Sledećeg jutra je preneo vesti o Šri Svamiđiju svim sanjasinima i ostalima koji žive u ašramu. Svakoga je veoma pogodilo saznanje da se Šri Svamiđi neće vratiti. Svami Niranđan ih je utešio rečima: „Šri Svamiđi je slobodan da radi šta hoće. Nama, učenicima, jedina dužnost je da ispunimo nalog svog gurua. U tradiciji sanjase mi možemo da pročitamo da su odvezanost i vairagja prave karakteristike sanjasina, kao što je Svami Šivananda govorio, baš taj duh sanjase mi možemo da nađemo kako blista u Šri Svamiđiju."

Sve aktivnosti su se nastavile kao pre u Ganga Daršanu, sad pod veštom upravom Svami Niranđana. Šri Svamiđijevi blagoslovi prožimaju svaki atom ašrama. Svako ko dođe u ašram uvek ga napušta sa posebnim osećanjem.

Januara 1989. Šri Svamiđi je bio u Alahabadu na Kumbha Meli. Svami Niranđan je sledeći njegova uputstva došao u Alahabad 12. januara. Šri Svamiđi je 13. januara poveo na obilazak kroz Kumbha Melu Svami Niranđana i Svami Satjasanganandu i upoznao ih sa nekoliko svetih ljudi i sanjasina. Kasno uveče 13. januara hodali su deset kilometara da se

okupaju u Sangamu u pola tri ujutru, u veoma povoljni čas, *muhurtu*, na dan Makar Sankrantija. Pošto je od Šri Svamiđija primio satsang, blagoslov i instrukciju da se vrati u februaru, Svami Niranđan se vratio u Mungir.

Po Šri Svamiđijevoj direktivi Svami Niranđan se vratio u Alahabad 4. februara. Od tri do šest ujutru, na povoljni dan Mouni Amavasju, okupali su se u Sangamu. Posle toga su Šri Svamiđi i Svami Niranđan posetili razne *akhare*, sreli se sa raznim svetim ljudima i imali satsang sa njima. Svami Niranđan se četvrtog dana vratio u Mungir da vodi srebrni jubilej Biharske škole joge.

Na Basant Pańćami, 19. januara 1964. godine Šri Svamiđi je upalio *akhanda djoti* i time označio osnivanje Biharske škole joge. 10. februara 1989. na srećni dan Basant Pańćami je radosno proslavljen srebrni jubilej Biharske škole joge. Program se sastojao od bhađana, kirtana, predavanja, satsanga i Narajan bhođa. Trodnevni simpozijum za lekare iz Indije i inostranstva je organizovan od 11. do 13. januara. Tu se održala javna rasprava o astmi i napravljen je plan istraživanja. Planirano je da se vode joga kampovi na mnogo različitih mesta da bi se sakupili podaci za istraživanje.

Sledeći uputstva Šri Svamiđija, Svami Niranđan je stigao u Delhi 28. maja. Odatle je sa Šri Svamiđijem krenuo kolima na Gangotri. Satjavratđi i Basanti 1957. godine su Šri Svamiđija pratili na putu do Gangotrija. To je bilo veoma dugo putovanje od sedamdeset i pet milja od Dharasua do Gangotrija. Sada su tu izgrađeni putevi gde redovno saobraćaju kola i autobusi. Na putu do Gangotrija, Šri Svamiđi mu je ispričao neke anegdote sa puta iz 1957. Pokazao mu je mesta gde su se zaustavljali i gde su zanoćili, mesta gde su se suočili sa teškoćama, i drugo. Šri Svamiđi se rado sećao Satjavratđija, svog dragog prijatelja i družbenika i ispričao je mnoge anegdote o njemu.

Šri Svamiđi je poveo Svami Niranđana do mesta gde je imao daršan i gde je zatražio blagoslove od Ma Gange da dobije naslednika. Onda je rekao: „Niranđan, ovo je pravo

mesto tvog rođenja." (Moguće je da su se ovde sudarili tokovi misli Šri Svamiđija i nekog jogina koji je sedeo u dubokoj meditaciji u jednoj od pećina Himalaja. Dve duše su se srele u nemoj komunikaciji, a rođenje Svami Niranđana je usledilo nakon nekog vremena.) Šri Svamiđi ga je poveo da u okolini vidi planinu, džungle i potoke i upoznao ga sa *mahatmama* koji borave u tom kraju. Pošto je obavio zadatak da zatraži blagoslove za svog naslednika, Šri Svamiđi je trećeg dana poslao nazad Svami Niranđana, a sam je ostao još nekoliko dana. Posle toga je nastavio sa svojim svetim hodočašćem.

Na izričit zahtev Svami Niranđana, Šri Svamiđi je počeo da šalje izveštaje sa svog hodočašća da se oni objavljuju u časopisima ašrama. Mislim da je najbolje da se jedan takav izveštaj sa njegovog hodočašća prenese u ovoj knjizi baš njegovim rečima. Da se nešto više piše o tom velikom mudracu sada se čini kao upaliti mala svetiljku usred zaslepljujućeg podnevnog sunca.

Jednom je sanjasinka koja je pratila Šri Svamiđija na nekim od tih putovanja po svetim mestima rekla: „Šri Svamiđi je bez svake sumnje dosegao najviše stanje. U ašramu svog gurua on je radio intenzivnu sadhanu, sevu i karma jogu. Teško je radio dan i noć bez trenutka odmora. Na taj način je stekao razne sposobnosti, ljudske i nadljudske, koje mi danas u njemu vidimo. On je potpuno indiferentan na kritike i pohvale, ne haje ni za jedno ni za drugo.

„Kada je Ganga Daršan sagrađen, posao je počeo da se proširuje, a sa tim su došle i olakšice i lagodnost. Kada je putovao vozom išao je u zasebnom kupeu. Kada je putovao avionom, leteo je prvom klasom. Celu Indiju je proputovao sa dvoje pouzdanih kola, „Pušpak" i „Garuda". U Ganga Daršanu je živeo udobno u klimatizovanom Šri Nivasu, njegovom lepom stanu na poslednjem spratu glavne zgrade. Ali u trenu je sve to napustio i počeo da putuje u pretrpanim autobusima i drugorazrednim kupeima železnice. Svi znamo kakve gužve mogu da budu u indijskim autobusima, da ne može da se diše. Ali Svamiđiju to nije smetalo. Peške

je prelazio veoma velike razdaljine, tako da su mu stopala bila puna žuljeva. Tokom seminara i konvencija je odsedao u hotelima sa pet zvezdica, a sada je spavao na podu u prepunim dharmašalama.

„Jednom je nedaleko od najbližeg sela izvlačio vodu iz bunara. Bunar je bio veoma dubok, i pošto je video ženu iz sela kako dolazi sa sinom da uzme vode, počeo je i njima da puni posude sa vodom. Ruke su mu bile pune žuljeva, ali mu je lice blistalo. Tokom svojih lutanja čak je i ispod drveta spavao. U svakoj situaciji, u svakom momentu, bio je „blaženi *Satčidananda*", ali zapravo kada se prisećam njegovih iskustava i pomislim kroz kakve je sve teškoće prolazio, ja...." i tu su je preplavila osećanja i nije mogla da završi rečenicu.

„Bila sam vrlo uznemirena i tužna zbog te iznenadne drastične promene Šri Svamiđijevog načina života. Poslednje četiri dekade ja njega posmatram. Ali vreme je neumitno. Šri Svamiđi se prilagođava vremenu, hodeći putem koji su išli Rama, Šri Krišna, Buda, Mahavir i veliki rišiji i muniji naše slavne prošlosti. Ova knjiga je mali pokušaj da se prikaže veličina ovog tapasvina i rišija savremenog doba.

Čudni su putevi sudbine. Moji roditelji nisu znali šta mene čeka u budućnosti. Zbog toga su me vaspitali na takav način da ne skrećem sa svog puta dužnosti čak i kada se suočim sa velikim burama i nedaćama. Čak i usred luksuza i udobnosti nisam podlegla i upala u materijalizam. Kada je juna 1956. Šri Svamiđi stigao u Nangram, moj otac mi je, kao da je celog života čekao na dolazak Šri Svamiđija, sa velikom srećom i zadovoljstvom, rekao: „Dete moje, sada kada si našla svog pravog oca, više ne brinem za tebe". Često je ponavljao tu misao, sve dok u velikom miru i sreći nije napustio svoje telo 2. oktobra 1956.

Sve što sam videla, shvatila, naučila i dobila boraveći kraj stopala svog božanskog oca, ja sam sve to ponudila svetu da vidi i ima od toga koristi. Uz moje duboko izvinjenje Šri Svamiđiju i oprost za sve što sam nenamerno zgrešila, bilo što sam nešto počinila ili nisam učinila, to jest izostavila, ponizno

tražim od svih inteligentnih čitalaca ove knjige da ovu knjigu ne samo pročitaju, već da shvate lekcije koje knjiga sadrži i da ih usvoje i primene u životu."

Sledeća priča koja sledi je deo Šri Svamiđijevih izveštaja sa njegovih putovanja kada je kao „kraljevski prosjak" obilazio sveta mesta, a zapisao je Svami Niranđan…

Prozor u novo poglavlje Šri Svamiđijevog života

Sa radnog stola Svami Niranđana:

1983. Svamiđi me je pozvao da se vratim u Indiju i preuzmem predsedavanje Biharskom školom joge. Tog istog dana kada sam stigao u Mungir, 19. januara, Svamiđi mi je rekao: „Pozvao sam te ovamo da u potpunosti preuzmeš posao Biharske škole joge i sve što sam stvorio i da me u svemu nasleđiš. Moja uloga ovde je završena. Neki drugi horizonti me mame i ja moram da idem."

Naravno, njegove reči su mi tada naterale suze na oči, kao i sada, jer nisam želeo da izgubim Svamiđija. Ali razumeo sam da je Svamiđijeva uloga daleko veća, šira i sveobuhvatnija i da bi on iskusio svoju univerzalnu ulogu, mi ćemo morati da se odreknemo njegovog fizičkog prisustva. Ipak, uzeo sam slobodu da zatražim od njega da ostane još neko vreme u Mungiru, fizički prisutan, samo da bi me vodio i dao inspiraciju, jer ja praktično od detinjstva nisam bio u njegovom prisustvu. Pristao je, i kao što vrlo dobro znate, ostao je u Mungiru sve do 1988. godine.

1988. godina je došla i on je ponovo počeo da priča o planovima da ode. To je pominjao i javno u svojim satsanzima kao i privatno u razgovorima sa svojim učenicima. Naravno, svaki put je rekao: „Moj odlazak će biti iznenadan i otići ću kao i što sam došao, samo sa jednom đholom!" Mnogi nisu verovali da će se to ikad desiti i jednostavno su to zanemarivali, a mnogi od nas su se tajno molili da se to nikad ne dogodi. Ali držeći se svoje reči, 8. avgusta 1988. Svamiđi je rekao zbogom Biharskoj školi

joge, Mungiru i svemu što je stvorio za tako kratak period od dvadeset godina.

Od tada s vremena na vreme primamo od njega dopise u kojima opisuje svoja iskustva na mestima koje posećuje. Ti dopisi nam služe kao prozor u trenutni život Svamiđija, i daju nam pogled u pravac kojim se uputio.

Iz tih opisa vidimo da je jedno sigurno, a to je da se Svamiđi sada potpuno i sasvim predao Božanskoj Volji. Njegov život je, kako smo i ranije videli, bio isto tako odraz toga. Međutim, sada je njegov cilj potpuno predavanje, čak do te mere da će se odreći hrane, odeće i utočišta ako to bude Njegova volja. Ne viđa se ni sa kim, jede jednom dnevno, i to tako malo da se ni ptica ne bi najela, kuva sam sebi, živi bilo gde, u bilo kojoj kući od blata koja mu se nudi, i stalno se prepušta *nam smaranu*, ponavljanju Božjeg imena.

Imao sam veliku sreću da četiri puta od kako je otišao imam njegov daršan. U Baidjanath Dham-u gde mi je objavio vest da je sada konačno na novom putu i da njegov povratak u Mungir, kao ranije u svojstvu gurua, nije moguć. Na Kumbha Meli, kada je pričao kako sada živi životom Paramahamsa Nage jer je to inicijacija koju je primio od Svami Šivanandađija. U Rišikešu i na Gangotriju gde se zaneo u unutarnju viziju i ispričao mi o svom poslednjem boravku na Gangotriju 1957. kada je četiri godine pre mog rođenja doneo sankalpu da mene napravi svojim naslednikom. Na kraju u njegovoj *kutiji* od blata u Trajambakešvaru gde sam shvatio, a da mi on ništa nije rekao, da je ptica konačno napustila kavez.

Preobražaj je neverovatan, a opet, promena je tako prirodna i spontana da čovek ima osećaj da je to još jedan vid božanskog koju nam je Svamiđi pokazao na toliko mnogo načina. Možda se sve ovo nama čini malo čudno, jer mi u celom svom životnom iskustvu nismo čuli, niti znamo ijednog sanjasina ili mahatmu koji je preduzeo jedan takav korak. Dovoljno je samo da pogledamo u

šastre i da nam bude jasno da je put koji je Svamiđi odabrao, isti put kojim su velike mahatme kao što su Šukadeva, Adi Šankaraćarja. Datatreja, Mahavir i druge paramahamse odabrale za sebe i hodajući iza sebe ostavili tragove u pesku vremena.

Otkako sam preuzeo na sebe poslove, uvek sam se trudio da sâm snosim institucionalnu odgovornost, ostavljajući Svamiđija da bude slobodan za veću misiju za koju je predodređen. Ali sada čvrsto verujem, više nego ikad, da Svamiđijev put više niko od nas, ni na koji način ne treba da ometa ni sputava, ni emocionalnom vezanošću, ni ličnim potrebama, zbog čega bismo možda želeli da ga vidimo ponekad. Njegova sudbina je sudbina čoveka koji može da stvori sveopštu viziju i mi treba da se smatramo privilegovanim da možemo da mu pužimo podršku na bilo koji način budemo mogli, jer se na taj način, kroz povezivanje sa njim, mi sami možemo duhovno uzdići.

Zbog toga ja molim sve porodične ljude, poklonike, učenike, karma sanjasine, prijatelje i dobronamernike da ne pokušavaju da pronađu gde Svamiđi boravi niti da pokušaju da se vide sa njim osim ako ih on sam ne pozove. A svim sanjasinima kažem, pripremite se za rad koji nam predstoji i trudite se da podražavate primer koji je pred vas postavio naš voljeni Svamiđi. Da, ptica je stvarno odletela i sada je ne može zadržati nijedan kavez niti katanac.

Kraljevski prosjak: 1

Gospod Višvanat od Kašija mi je dao svoj blagoslov.
Vindhjavasini mi ga je obećala.
Kod Sankata Moćana, da, i tu sam popunio prijavu.
Ne za sebe, a svakako ne za Biharsku školu joge,
Već za nekoga, negde, ko je u mutnim vodama bure.
Sangam je bio okrepljujući.
Pašupatinath je odisao autoritetom i disciplinom.
Vaišnava Devi me je dirnula.

Kada sam se okupao u Brahma kundu u Haridvaru
Čitavo telo je osetilo slast te kapi
Nektara o kom Purane govore.
Jamuna Devi u Jamunotriju mi je progovorila.
Ganga kod Gangotrija mi je potakla jedan san.
Možda je san nemoguć, ali ako ona poželi
Nema ničeg za mene nemogućeg.
Kedarnath, o Bože! Tu sam se izgubio,
Osećaj za vreme i orjentaciju i sve što je iskustveno
Ja se plašim da ponovo imam takvo iskustvo.
Badri Višal, prijatni vrhunac svega ovoga,
Divna iskustva života.
Nema reči da opišu to iskustvo.
Ja nisam osećao da nema Svamiđija,
A svakako sam mu rekao da je ašram
Centrala moći duhovnog života.
Ovim ja završavam prvi deo svojih lutanja.

Rečima Šri Svamiđija:

Tela ničim odenutog
Praznih ruku
Pustite me da lutam obalom Gange
Sa Šivinim imenom na usnama
I sa mislima o Devi i sa Durgom na umu.
Neka ni ne znam da postojim,
A kada budem umirao, neću ni znati da umirem.

Decembar 1988.

Sa radnog stola Svami Niranđana:

Ljudi hrle religiji, guruima i duhovnim organizacijama da dobiju savet i da ostvare svoje želje. To im pruži neku satisfakciju, a i mnoge od želja im budu ispunjene. Problemi ove planete možda neće biti rešeni, ali će oni barem dobiti priliku da zarone u okean znanja. Oni steknu neku mudrost, ali ona se ne ispolji kroz njihovo ponašanje, jer

te kapljice mudrosti koje steknu, brzo ispare na vrelini peska „samsare“.

Sposobnost da se uzvišena mudrost usmeri u kreativnu aktivnost je vrlo retki dar koji samo par izuzetnih ljudi poseduje. Pri susretu sa Svamiđijem, makar taj susret bio površan, čovek biva duboko impresioniran uvidom da on oslikava takvu jednu osobu. Iza njegove ličnosti postoji jedan tok u kome su mudrost i delanje glavne struje. U njemu se spontano ispoljavaju kao celina i ostvarenje Svevišnjeg koje navode *Brahma Sutre* i nesebično delanje iz *Gite*.

Mi spadamo u onu drugu kategoriju. Da bi se svetu dao pravac, da bi se svet motivisao i inspirisao, potreban je takav vođa koji oličava i obuhvata ljutnju kao i oprost i mir, izvrsnost i oštroumnost kao i jednostavnost i bezazlenost, zdravorazumsku svesnost kao i moć uvida. Jedan takav u kome se ispoljava silovita briljantnost Parašurame kao oštroumnost i mirna mudrost Rame. Jedan koji simbolizuje odlučnost i pravičnu razboritost Krišne i Judhišthire, sjaj i toplinu sunca, i srebrnastu, umirujuću i isceljujuću svežinu meseca. Takav svestran, mističan i praktičan vođa može od skupine raspršenih, nejedinstvenih i neusmerenih energija jasno da oblikuje i usmeri budućnost.

Svako ko je sreo i video Svamiđija, duboko u sebi zna da je on takav vođa. On je trenutno na hodočašću kroz Indiju u poseti njenim *sidha* tirthama sa jasno određenim konstruktivnim ciljem. On u svoje srce i um uliva novi priliv energije, novu mantru da ujedini budućnost. Budite spremni da ga primite.

Kraljevski prosjak: 2

U Vasukhinathu, dok sam ležao u hladu drveta
Usnio sam jedan vidoviti san
Kako mi se zmija sa kapuljačom obavila oko vrata
I jasno mi govori: „Postani *Čakravarti*.“

Zato sam devet dana Navaratrija radio *anušthanu*
U okrilju duhovne svetinje Kamakhje.
Na Dašnami dan štovao sam kanju u kojoj je otelotvorena Devi
Izveo ritual pranja njenih stopala.
Čistota i nevinost *šradhe*
Koja je u meni oživela
Bila je kao u deteta
Koje zove svoju majku
Dobio sam svoj odgovor od nje.
U Kalighatu, u Kalkuti, imao sam daršan Kali,
Koja uništava *kalu*, vreme i sudbinu.
Đaganath Puri je bio prepun *anande*.
Dok sam satima sedeo, jednostavno sam negde odlutao
U senci gaja kraj hrama.
Negujem svoju čežnju
Da još jednom dođem u ovo dvorište
Gde šradha postaje živo iskustvo.
Tu sam sreo Svami Nitjabodha, Mahatmu
I ostale Ozije. (Ozi je od milja za Australijance, prim. prev.)
Ovim je drugi deo moga monaškog lutanja završen.

Januar 1989.

Sa radnog stola Svami Niranđana:

Ove godine sam imao čast da dva puta u avgustu budem u prisustvu Svamiđija tokom Kumbha Mele u Alahabadu. Prvi put je bilo na dan Makar Sankrantija. Stigao sam u Alahabad u dva ujutru 13. januara i Svamiđi me je poveo na obilazak Mela Nagara i Sangama. Tog dana smo imali i daršan mnogih sadhua koji su se tom prilikom okupili. Posle ratri đagarana (biti budan celu noć) 14. januara u tri ujutru smo se po prvi put okupali u ledenoj vodi Sangama, koje se svelo samo na tri brza potapanja u vodu tog zaista ledenog jutra. Posle toga je u sedam ujutru

Svamiđi napustio Alahabad i otišao u nepoznatom pravcu, a ja sam se istog dana vratio u Mungir.

Sledeća poseta, za koju sam već imao dozvolu od Svamiđija, bila je tokom vrlo povoljnog dana Mouni Amavasje. Imali smo daršan sadhua i svamija kao što su Mahamandalešvar Šri Svami Višvadevanandađi iz Nirvani Akhare, zatim Šri Godavari Giri Maharađ, veliki naga svetac iz Đuna Akhare, Pilot Baba, Svami Santoši Mata iz Kankhala u Haridvaru, Maharađ Amarkantaka Udasin Sampradaje, Šri Svami Ćidanandađi iz Divine Life Society-a u Rišikešu, i dr Brahmamitra Avasthea veliki naučni istraživač iz Kešavananda Joga Sansthana. Najviša tačka naše posete je bio daršan Šri Devaraha Babe.

Drugo kupanje u reci u mestu Sangama je bilo 6. januara u 1.30 ujutru i potom smo se u neopisivoj gužvi polako vratili u mesto gde smo odseli.

Posete Kumbha Meli su na moj um ostavile večne i čudesne utiske, jer sam tamo doživeo veru, ne kao neku ideju, već kao živu realnost.

Kraljevski prosjak: 3

Khađuraho, 18-20. novembar 1988.

Khađuraho, koji je dinastija Ćandela sagradila u znak počasti Gospodu Šivi, bio je nestvarni doživljaj rituala i obreda koji su bili neraskidivi deo života naših predaka, rišija i munija, koji ne samo da su stvorili našu civilizaciju, već su svoje živote posvetili ispitivanju energije i svesti koje su izvan domena materije. Veličanstveni prikazi tog dramatičnog kosmičkog procesa kreacije objašnjavaju život kao molitvu. Tu ratnici, muzičari, *deve*, *apsare*, *gandharve*, muškarci, žene i divlje životinje oživljavaju i jednoglasno govore o vremenu kada se ne samo erotika, koja je veoma naglašena u svim prikazima u hramu, ali i svaki vid života smatrao sredstvom da se dosegne Bog.

Ćitrakut, 21. novembar
Na tom mestu, „na stepeništu Ćitrakuta gde su se svi sveci skupili da posmatraju kako sveti Tulsidas trljanjem pravi *ćandan* pastu da stavi *tilak* svom *išta devati*, Šri Rami, baš tu se Gospod ovaplotio u ljudskom obličju." Tu u pošumljenoj prirodi Kamadgirija, zaronio sam u mislima u vreme kada je Šri Ramđi našavši ovde svoje utočište, za večnost osvetio ovu zemlju pod nogama. Tokom tih momenata razmišljanja, dok sam se odmarao u podnožju planine gde hiljade ljudi radi *parikramu*, potoci žubore, drveće igra na povetarcu, rečice koje teku pevale su mi o slavnoj godini kada je Šri Ramđi u Ćitrakutu odigrao svoju *lilu* zajedno sa Sitom i Lakšmanom.

Maihar, 22. novembar
Dugi uspon do svetilišta Šarade Devi, podsećao je na uspon kundalini do sahasrare, a moje povremeno odmaranje zbog izranjavljenih stopala od dugog hoda do Kedarnatha, bilo je kao odmor i predah u svakoj čakri. Šarado Devi, boginjo *vidje*, kojoj u znak poštovanja dolaze svi značajni muzičari i umetnici, tebe pozdravljam jer budiš kreativnu energiju.

Amarkantak, 3-7. decembar
Amarkantak, „šuma besmrtnika", sva treperava od energije velikih tapasvina, rišija i munija, koji su od početka vremena tamo radili sadhanu, sada odiše mirom, skladom i ravnotežom. Dok sam zaranjao u vodu kod Narmada Udgama osećao sam kako mi miluje telo dah Šive, iz čijeg tela je reka i potekla.

Kupanje kod Kapila Dhare gde je hladna kao led Narmada u slobodnom padu, gutljaj vode sa izvora reke Sone, šetnja kroz gustu šumu do Bhrigu Kamandala i odmor kod Mai ki Bagije, osećao sam da sam se srodio sa prirodom.

Moje fizičko telo je svake noći počivalo u ašramu Udasin Sampradaje, moje astralno sopstvo je bilo slobodno napolju, „veličanstveno hodeći uz Šivu", tela premazanog bhasmom, sa zmijom obavijenom oko vrata, sa trozupcem i *dhamaru* u ruci tiho koračajući divljom šumom.

Mahakalešvar, Uđain, 11-14. decembar
Večno osveštan grad Uđain koji je Šiva s ponosom osvojio, u kome sam obavio bhasma *abhišek* na Mahakaleshvar, svajambhu đjotirlingam Gospoda Šive. Čitava ceremonija je trajala sat i po i samo je nekoliko odabranih ljudi prisustvovalo.

Ostatak dana sam proveo u gladovanju i pevanju mantri ispred Mahakalešvarđija. Crni lingam visine jednog metra oko koga je obavijen Nag rađ, zmijski car, savršeno je postavljen na srebrnu joni, okružen metežom stotina poklonika, tiho je isijavao šakti iz sebe, prkoseći svem mogućem rezonovanju i budeći u život bezvremenu tradiciju šradhe i bhakti.

Kala Bhairava, Uđain, 14. decembar
Pio si madiru koju su ti tvoji verni poklonici nudili. Sada ti ja nudim opijanje koje je mene provelo kroz nekoliko inkarnacija, jer je to sve što imam. I sa tom skromnom ponudom tražim tvoju zaštitu dok se budem kretao kroz divljine života.

Omkarešvar, 15-16. decembar
Sveto ostrvo u obliku slova Om, na obalama Narmade Devi, gde je Adi Šankaraćarja dobio sanjasa dikšu od svog gurua Govinda Pada a gde je guru izveo čudo i uvukao celu reku Narmadu u svoj *kamandal*, tu je vera postajala živo iskustvo. Tu u pećini u kojoj je živeo Šankaraćarja stojeći sa sklopljenim rukama ja sam čuo glas iznutra koji kaže: „Šta ti tražiš? Zatraži i biće tvoje." To me je podsetilo na reči Maitreji i Naćikete i iz mene je

provalio sanskrit i rekao sam: „Digviđaj (pobednik) - ne. Besmrtnost – nemoguće. Prosperitet – imao sam ga previše. Mokša – ona je u meni. Došao sam ovde samo da ispunim obećanje koje sam ti dao pre trideset godina, da ću se vratiti kad obavim posao."

Tajni prolaz iz Šankaraćarjine pećine doveo me je do *garbha grihe*, samog središta svetinje, gde je đjotirlinga Omkarešvar stajao u meditativnoj tišini usred pevanja mantri. Zvona su zvonila, duvalo se iz školjki i usred sve te graje, dok sam položio čelo na stopala Omkarešvarđija, jasno sam doživeo da taj đjotirlinga večno blista u sahasrari.

Datija, 18-19. decembar

Šaktin Pitambari Pith pred čijim su stopalima sveci i mudraci ostvarili najvišu svest – ja sam se tu vratio posle trideset godina i saznao da je Šri Svamiđi iz Pitabari Pitha napustio svoje fizičko telo. On je bio moj treći tantrički guru sa kojim sam živeo četiri dana tokom svojih parivrađaka dana, a pošto sam odslužio Svami Šivanandu u Rišikešu. Njegovu posvećenost propagiranju tantričke sadhane ću zauvek brižljivo čuvati u sebi.

Sa ovim sam završio treći deo svog kraljevskog prosjačenja.

Avgust 1989.

Sa radnog stola Svami Niranđana:

Postoji mnogo različitih faza u životu sanjasina. On gradi ašram na nekom mestu i služi, to je jedna faza. Potom napušta ašram i svoje poslove, to je druga faza. U početku on radi sa grupom ljudi ograničenog broja, a posle ujedinjenja sa univerzalnom svešću, on radi na tome da postigne sveopšti cilj i napušta svoju grupu koja je omeđena. To više stanje se po tradiciji naziva *kšetra sanjasa*. Cilj Svamiđija pre više od godinu dana kada je napustio

ašram, nije bio da samo posećuje razne tirthe, već je u to vreme odlučio da uzme kšetra sanjasu.

U skladu sa uputstvima Svami Šivanande, kada je Svamiđi otpočeo da radi na širenju joge, da bi jogu učinio dostupnom svima, morao je da obustavi svoju paramahamsa sadhanu na neko vreme. Prvu preporuku koju je Svamiđi dobio od Svami Šivanande je bilo da bude na usluzi drugima. Kada se oslobodi tog služenja, to jest, kad sve unutrašnje samskare budu spaljene, onda će početi sadhana.

Imao sam priliku da živim sa Svamiđijem od 5. do 11. avgusta u Trajambakešvaru. Živeo je u maloj sobi, dva i po sa tri metra, koju je sam čistio. Spavao je na podu, samo na asuri. Jeo je samo proklijao mung za ručak i brahma khičari za večeru koji je sam spremao. Nije bilo ni vode ni struje. Nije se ni sa kim viđao. Bio je potpuno u sadhani i ceo dan je bio u potpunom ćutanju.

Svamiđi je rekao da mora doći vreme u našem životu kada se sećanje božjeg imena odvija sa potpunom svesnošću. To ne treba da bude kao ađapa đapa kada se dešava da se mantra ponavlja nesvesno. Ova đapa mora da je neprekidna i sa totalnom svesnošću. Svamiđi mi je rekao da je jedini cilj njegove sadhane da se ponavljanje imena ne prekine. Ukoliko bude mogao da bude svestan imena čak i kad mu je um rastresen, onda će doći do uvida o *anahad nadu*.

Ipak, tokom ovog perioda kada je guruova svest usmerena na univerzalnu ili kosmičku dimenziju, učenici još uvek žele da ga sretnu na svom nivou svesti. Međutim, to dovodi do ometanja njegove sadhane. Iz tog razloga Svamiđi nikom ne govori gde se nalazi, ni šta radi. Svamiđi će nastaviti sa svojom sadhanom i asketskim životom, ne samo godinu ili dve, nego jedan duži vremenski period. On ima cilj da postigne stanje potpunog stapanja sa *atmom*, bez napuštanja fizičkog tela. Da bi to ostvario potrebna mu je naša pomoć.

Učenici ne treba da budu emotivni i da misle kako Svamiđi sam kuva svoje obroke i sprema sobu. Umesto toga bi trebalo da misle kako mogu da mu pomognu da ostvari svoj cilj. Mi učenici, moramo doslovce da se držimo njegovih uputstava. On je nama dao mnoga uputstva, ali mi sledimo samo ona koja nam se sviđaju, a na ostala zaboravljamo tvrdeći da ćemo i to obaviti ali kada iznutra dođe neka inspiracija. To je licemerje. Ako je to u pitanju, onda nema nikakvog smisla biti učenik. Ako tako sledimo guruova uputstva, to radimo iz svog neznanja. Ako idemo putem neznanja a mislimo da je ispravno ono što radimo, onda nema rešenja. Takva osoba će zauvek ostati nazadna. Sada vi treba za sebe da odlučite kojim putem ćete ići.

Kraljevski prosjak: 4
Mathura, Vrindavan, Gokul i Barsana
1-11. januara 1989.

1989. je otpočela sa hodočašćem u Mathuru Madal ili Vrađ gde se Gospod Krišna manifestovao kao avatar u dvapara jugi i gde je čitavu Vrađ lilu odigrao. Sam Gospod je u *Varaha Purani* rekao da nema drugog mesta na sva tri sveta koje mu je draže od Vrađa ili Mathure:

Na vidjate ća paataale naantarikše na maanuše
Samatvam mathurajaa hi prijam mama vasundhare.
(15:8)
Mathureti ća vikhjaatamasti kšetram param mama
Suramjaa ća sušastaa ća đanmabhumih prijaa mama.
(150:11)

Kristalno plava voda Jamune dolazeći sa Jamunotrija slobodno protiče kroz ovaj grad, i sedeći na obalama ove reke ja sam duboko uronio u nostalgična sećanja na veselu igru, *lilu*, Krišne sa Radhom, koju su tokom vremena mnogo puta čuveni pesnici opevali u svojim pesmama.

Sve je u Vrađu veličalo radosne uspomene na Krišninu svest, i u daršanu Gokula, prvog doma Krišne gde je dobio ime Makhan Ćor, ili u Vrindavanu gde je savladao Kaliju i odigrao svoju rasa lilu sa gopima i stekao ime „Rasija", ili na parikrami oko brda, Govardhana Parvat, gde je zaštitio svoj narod od Indrinog gneva tako što je podigao na prst celu planinu i po tome prozvan „Giridhara", ili dok se šetate kroz Barsanu gde je živela Radha, njegova omiljena gopi.

Proveo sam dvanaest dana na Krišninoj zemlji u ašramu Svami Akhandanandađija i tokom tog vremena cela *Bhagavata* katha je oživela sa svim slikovitim pričama o legendi koja će mi uvek biti inspiracija. Tu sam još imao daršan velikog sveca, Devratha Babe.

Kumbha Mela: Prajag, Alahabad, 12-14. januar i 2-7. februar

Prajag, ušće triju reka: Gange, Jamune i Sarasvati, koje su simboli ide, pingale i sušumne, uvek se veliča kao *tirtharađ*, kralj svih tirthi. U *Padma Purani* stoji:

Grahanaam ća jathaa surjo nakštranaam jathaa šaši
Tirthanaamutamam tirtham prajaagaakhjamanutamam.

(Utara khanda, 24.4)

„Kao što je Sunce glavno među svim planetama, a Mesec među zvezdama, Prajag je glavna tirtha." Purna Kumbha Mela se održava na Prajagu svakih dvanaest godina kada su pozicije planeta Brihaspati, ili Jupitera, u Vriš raši (u biku) i Surje, odnosno Sunca, u Makar raši (u jarcu). Ove godine je Mela bila izuzetno povoljna jer je pala na Somavati Amavasju koja se desila posle sto sedamdeset i dve godine.

Učestvovao sam u dva *snan parva*, festivala kupanja u reci, na Makar Sankranti 14. januara i na Somavati

Amavasju 6. februara. Nabijene energijom vode Sangama naelektrisale su moje telo i mogao sam da osetim kako je istinita izreka da kupanje na ovom mestu daje čoveku ponovno rođenje dok je još u ovom životu.

Pozvao sam Svami Niranđana da bude sa mnom u ovoj tako važnoj prilici i da dobije daršan od Gange, Jamune i Sarasvati Devi. Ostalih dana smo se tiskali u gužvi zajedno sa milionima poklonika koji su kao ja došli ovamo. Biti među njima je bilo samo po sebi vrlo dirljivo iskustvo. Gomile ljudi svih kultura, rasa i veroispovesti, sa samo jednom misli na umu da se okupaju u Prajagu, to mi je dalo jedinstveni uvid da svedočim veri u pokretu, i odmah mi se javila zamisao kako je „Vera" dinamičan princip i kako je poznato da može i planine da pomera.

Kad sam isto imao daršan mnogih sadhua i svetih ljudi koji su se tu okupili, uključujući i Mahant Godavari iz Đuna Akhare, Devraha Babe, Đagadgurua Šankaraćarja i mnogih drugih tapasvina i tjagija. Danima posle, a čak i sad kad zatvorim oči, imao sam sliku gomile ljudi koji se tiskaju na peskovitim obalama Gange i svih deva, gandharvi i apsara, nebeskih bića okupljenih na nebu da posmatraju ovaj izuzetni spektakl.

Datija, 15. januar – 8. februar

Odvojio sam nekoliko dana između dva snan parva u Kumbhi da posetim Pitambari Pith u Datiji da radim anušthanu Tripuri Sundari koja je tu u hramu pohranjena. Svamiji koji su me pratili pevali su Saundarju Lahari za uspešnost moje sadhane.

Katni, 8–10. februar

Posle drugog kupanja na Kumbha Meli, kada sam doneo sankalpu da odbacim pokrov gurua i da odenem ruho parivrađake, otputovao sam u Katni na poziv Šri Agravala da svečano otvorim njegovu školu joge. Iako sam u potpunosti odbacio podučavanje, propovedanje i

iniciranje učenika, ovaj dogovor sam održao jer sam ranije dao obećanje.

Dvarka, 18–20. februar

Dvarka je predeo gde se Gospod Krišna preselio iz Mathure, sa celokupnim Vrišni plemenom da uspostavi svoje kraljevstvo i gde je odigrao još jednu epizodu svoje lile zbog koje je dobio ime „Rańornatđi", što znači onaj koji je pobegao sa bojnog polja.

Slike Bal Gopala i Kanheje sada je zamenio Dvarkanath, ili kralj Dvarke. Sedeći na obali Gomati reke, proživljavao sam staro vreme kada je grad Dvarka, koji je sad pod vodom, cvetao kao kraljevstvo Gospoda. Uz pevanje narodnih pesama imao sam daršan slike „Rańornatđija" iz hrama Ćaturbhuđ, čarobno ukrašene sa stotinu osam različitih vrsta *bhoge*, a opet još jedan aspekt božanskog.

Moj boravak u Dvarki je bio ograničen na tri sata, od 7.15 do 10.45 popodne. Vrata hrama su u to vreme bila zatvorena da se Gospod ne bi uznemiravao, sedeći u mojoj hotelskoj sobi ja sam se izgubio u *nam smarani* (sećanje na Ime) i u dubokoj unutarnjoj viziji Višnua kako se odmara na pomračenom mesecu.

Somnath, 21–23. februar

Somnath, jedan od Dvadaš đjotirlingama sa svojom istorijom koja bledi u legendu, za koji se kaže da ga je originalno sagradio od zlata Somrađ, sam bog meseca. Danas, uprkos tome što je hram preživeo pljačku i pustošenje nebrojeno puta, kameni đjotirlinga veličanstveno blista u hramu. Dane sam provodio kraj obale mora u razmišljanju i ćintan.

Širdi, 12–14. mart

Prva tirtha koju sam u Maharaštri posetio bio je samadhi Sai Babe koji je proglašen za avatara. Kaže se da ne samo

hram, već i čitav grad Širdi vibrira duhovnim vibracijama velikog sveca Sai Babe.

Sedeći uz Babin *dhuni*, večno upaljenu vatru, zaista sam osetio snažno duhovno energetsko polje koje samo tapasja i vairagja jednog *mahapuruše* može stvoriti. Arati u rano jutro kome sam prisustvovao, bio je ispunjen šradhom i ljubavlju na hiljade divotija koji bi se tu okupili.

Mahabalešvar, 5-8. april

Divno smešten u hram od crnog kamena, đjotirlinga od Mahabalešvata, za koji se isto kaže da je izvor pet reka: Savitri, Krišna, Venja, Kojan i Gajatri. Zbog toga se ovaj đjotirlinga, koji nosi znak *rudrakše*, neprekidno kupa osveštanim vodama ovih reka.

Kaže se da su Brahma, Maheš i Višnu doveka ovde prisutni, a lepota ovih dolina koja ostavlja bez daha, senovite i guste šume, potoci, sve ovo doprinosi verovatnoći ovog verovanja. Mnoge sate sam ovde proveo šetajući se kroz šume koje su predivne ali opasne i samo se retki usuđuju da zađu ovamo. Video sam mesto gde je Brahma održao jagju i jednoga dana sam slučajno nabasao na napušteni Šivin hram ispred kog puca pogled na divnu Krišna dolinu.

Nasik, Trajambakešvar, 12-14. april

Moja sledeća tirtha je bila odlazak u svete gradove Nasik i Trajambakešvar gde počinje jedna od sedam svetih reka Indije, Godavari. To je bilo baš ovde, u Pańćavati, gde je Šri Rama proveo jedanaest godina u izgnanstvu i baš ovde je Situ oteo Ravana.

Posle *arćane* u Kušravatu, izvoru reke Godavari, imao sam daršan đjotirlingama Gospoda Trajambakešvara koji je jedinstven zbog toga što tri lingama izviru iz jednog kamena. Tu sam izveo specijalnu puđu sa pevanjem *Rudraštakam*. Posle toga sam uradio parikramu oko *mandira* i imao daršan mnogih mahatma koji tu borave.

Bhimašankar, 5. i 6. maj
Hodočašće u Bhimašankar je bilo kao povratak u prirodu. Bujne zelene šume Bhimašankara, netaknute i neiskvarene modernom civilizacijom, isijavale su mir i sklad. Sam hram je veoma star, i za razliku od većine tirthi u kojima morate da se popnete da biste prišli božanstvu da ga obožavate, ovde morate da siđete stepenicama da biste imali daršan đjotirlingama.

Iako je ovo mesto manje poznato od drugih đjotirlingama, mirno okruženje i duhovne vibracije ga čine veoma važnom tirthom. Poznato je da se Šiva ovde odmarao pošto je ubio demona Tripurasuru.

Ghušmešvar, 7-9. maj
Đjotirlinga u Ghušmešvaru je dobio ime po bhakti po imenu Ghušma, i to joj je bio dar od Šive za njenu nepopustljivu devociju. Još se naziva Šivalaja jer joj je Šiva obećao da će zauvek biti prisutan tu. U blizini ovog hrama su čuvene Elora pećine koje sam isto posetio posle mnogo godina. Prelepe skulpture izvajane u ogromnim planinama, nalaze se na prostoru od kilometar i po, prizor su od kog zastaje dah i milina su za oči.

Nathdvara, 15-17. maj
Sedište Valabh Sampradaje poznate po običajima i obredima koje su Puštimargi usvojili, Nathvara vam daje osećaj kao da ste zaista u prisustvu Gospoda Krišne. Bogata folklorna tradicija prepričavanja legendi o Gospodu Krišni, svakodnevno se oživljava pevanjem u dvorištu kuće u kojoj je smešteno božanstvo, a dok za to vreme divotiji *pudari* obavljaju sve potrebe Krišne, kao što je kupanje, oblačenje, hranjenje, čak ga i hlade lepezama dok se on odmara na svilom prekrivenom krevetu. Divotiji imaju daršan ukrasnih predmeta, nakita i kostima Gospoda Krišne uz prskanje vode sa mirisom *khasa* i ruže, sve u svemu, divno iskustvo za jednog bhaktu.

Prema legendi kip Šri Natđija od crnog kamena donet je ovde iz Mathure 1669. i kada su jednom pokušali da pomere statuu, prikolica na kojoj je bilo božanstvo potonula je u zemlju skroz do osovina, ukazujući na to da kip više želi da ostane gde jeste.

Kankoli, 15-17. maj

Nedaleko od Nathdvare je jedno drugo važno sedište sekte Pušti Marge u kojoj se nalazi lik Dvarkadhiš. To je vrlo jednostavan hram, ali sa istim složenim obredima kao u Nathdvari. Ovde sam po prvi put video sliku koja oslikava jedan drevni događaj kada je Šri Krišna primio bhang kao prasad od Gospoda Šive. Ćaranamrit koji sam u hramu dobio, bio je čudnim čudom thandai sa bhangom. Proveo sam mnogo u hramu sedeći usred pevanja Krišninih bhađana na lokalnom dijalektu.

Eklingi, 15-17. maj

Hram Eklingi se prostire na ogromnoj površini i u njemu se nalazi mnogo kipova skoro svih božanstava. Glavno božanstvo, koje je u *garbha grihi*, jeste lik Šive sa četiri lica koji je izvajan u lingamu od crnog mermera. Božanstvo se svaki dan ukrašava u najsitnije detalje, dok se kao deo tog obreda pevaju mantre. Da bih ušao unutra u garbha grihu puđari su mi dali specijalnu odoru i imao sam lični daršan Eklingi Maharađa.

Puškar, 18-20. maj

Kao što je Prajag poznat kao kralj svih tirthi, Puškar je poznat kao guru svih tirthi. Nijedno hodočašće nije kompletno bez posete Puškaru. Njegov najveći značaj je u tome što se tu nalazi jedan jedini hram u Indiji posvećen Brahmi. Kaže se da je riši Agastja ovde doživeo njegov daršan. Posle kupanja u jezeru Puškar i u Agastjakundu, imao sam daršan Brahmađija i uradio posebnu puđu u tom divnom hramu.

Mont Abu, maj 1989.
U umetničkom i veličanstvenom Đain hramu u Dilvari meditirao sam ispred velike tamne statue Gospoda Mahavira. Tu sam, sav ispunjen osećajem odricanja, *tjaga bhavom*, dobio inspiraciju da idem dalje putem samootkrivanja.

Ovde sam isto imao daršan pećine i mesta u kome je Datatreja sprovodio asketizam, a koje je sada pod patronatom Niranđani Akhare. Pre mnogo, mnogo godina, boravio sam ovde u mojim pređašnjim lutanjima. Osećam kako Gospod Datatreja upravlja mojom budućnošću.

Ađmer, maj 1989.
Posle provedenog vremena u Puškaru otišao sam u Dargaha od Kvađa Moinudina Kristija i ponudio šal na dar. Na hiljade ljudi dolazi ovde da se moli, bez obzira na svoju kastu i religiju. U ovoj atmosferi ispunjenoj devocijom i verom radio sam đapu i dhjanu.

Gangotri i Badrinath, 30. maj - 20. jun
Ovaj deo moje tirthe se završio odlaskom u Rišikeš u posetu ašramu moga gurua, odlazak na Gangotri i u Badrinath. Pozvao sam bio Svami Niranđana da pođe sa mnom na ovaj put. Susreo sam se sa mnogim svetim ljudima i mahatmama i okupao u ledenoj vodi Gange na Gangotriju i u vreloj vodi Tapt Kunda u Badrinathu. U Badrinathu sam takođe imao daršan Sarasvati Udgama u Manasu, gde ona izvire svom silinom iz planine – prizor koji vredi videti!

Ćaturmas: 14. juli - 14. septembar
Sada počinje moj Ćaturmas, a mene je veliki mahatma Đuna Akhare pozvao da dođem u Nil Parbatu, u Trajambakešvaru. Nil Parbat se nalazi usred bogatog planinskog masiva, okružen planinama sa svih strana. Nekoliko planina u lancu je prirodnog oblika šivalingama. Nil Parbat je *đagrat* i sidha mesto, mesto moći, i ja sam izabrao malu

gošalu da u njoj budem naredna dva meseca. To je mala prostorija, dva i po sa dva i po metra i ovde ću boraviti *adnatvasu*, u osami, i nastaviti naredni deo moje sadhane nam smarane i stalnog sećanja na Gospoda u samoći.

Kraljevski prosjak: 5

Trajambakešvar, 14. juli 1989.

Evo me kod Trajambakešvara, Šivinog đjotirlingama, posle dvadeset i šest godina. Baš na ovom mestu 1963. mi se obznanilo sledeće poglavlje mog života koje me je dovelo u Mungir i u širenje joge. Na ovom mestu sam isto doneo sankalpu ili obećanje da ću se vratiti i zatražiti dalju pouku, kada se odreknem svega što sam postigao i ostvario na polju propagiranja joge.

Jutros sam otišao da primim daršan Gospoda Mritjunđaje i zatražio sam od njega dopuštenje da ovde provedem dva meseca ćaturmasa. Čudna koincidencija me dovodi ponovo na isto mesto posle mnogo godina. Njegova svetost Mahant Šivgiriđi Maharađ, starešina Đuna Akhare u Trajambakešvaru pozvao me je da dođem i boravim u Nil Parbatu, baš u istom mestu gde sam odseo pre dvadeset i šest godina. Odlučio sam da budem u gošali u podnožju Nil Parbata, u maloj sobi dva i po sa dva i po metra, koja je oličenje svega starovremenog, i po gradnji, i po čistoti i jednostavnosti.

Sam sam. Šta ću da radim ovde? Svuda oko mene se uzdižu Brahmagiri brda odakle se spušta reka Godavari i teče prema istočnom moru. Dok meditiram pod gular drvetom ispred mog kutira i iščekujem Njegovu sledeću komandu, inspiriše me i opija čudesna lepota tih planina oblika šivalingama koje su svuda okolo.

Trajambakešvar, 18. juli

Danas počinje Guru Purnima *vrat*. Tačno u ponoć obasjala me je svetlost i počela je snažna ciklonska oluja, a sa njom je došla jasna zapovest: „Usavrši neprekidno

držanje svesnosti na svojoj guru mantri, sa svakim dahom i otkucajem srca. To je sada tvoj zadatak."

Dakle ovde započinje novo poglavlje mog života. Isto kao što sam celog sebe dao da ostvarim Njegovu prethodnu zapovest, sada ću dati sve od sebe i učiniti sve što bude potrebno da ostvarim ovaj novi zadatak. Prošlost je završena. Čovek sam, i možda ću se vraćati natrag u prošlost i možda će me okolnosti primorati da se ponovo povezujem sa ljudima sa kojima sam ranije bio u vezi. To će onda isto biti Njegova volja. Ali sa moje strane, nastojaću da raskinem sa prošlošću i da ostvarim zadatak koji mi je Gospod Mritjunđaja dodelio.

Trajambakešvar, 8. septembar

Jedno pitanje koje me je s vremena na vreme mučilo je danas našlo odgovor. Gde ću da ostvarim moj sledeći zadatak? Mnoga mesta su mi bila ponuđena – jedna divna pećina kod Gangotrija na samoj obali Gange, jedan kutir kod Kedarnatha i mnogo drugih, ali ja sam oklevao da donesem odluku dok mi smernice ne budu sasvim jasne. Probudio sam se u ponoć kao obično. Nebo je bilo spokojno, prozračni zraci Aštamija su prodirali kroz male prozore mog kutira i tada sam shvatio da sam opet obavijen nekom čudesnom svetlošću. Zapovest je bila jasna: „Idi na mesto gde sam sahranjen, *šmašan bhumi*."

Istoga jutra dok sam spremao čaj Svami Satjasanganananda je stigla čak iz Mungira i prva stvar koju sam joj rekao je da nađe mesto za mene. Nagovestio sam joj šta sam video i opisao joj kako bi mesto trebalo da izgleda, kakav je položaj i kako izgleda okolina. Jedva tri sata od kako je stigla već je otišla da traži mesto koje sam joj opisao.

Trajambakešvar, 12. septembar

Na današnji dan pre četrdeset i tri godine ja sam ostavio sve što sam posedovao u *purvašramu*, ime, kastu, uključujući i kaput i pantalone i obukao sam geru odeću. Na

ovaj dan mi je u Rišikešu, na obalama Gange, moj guru Svami Šivanandađi dao paramahamsa dikšu Dašnami reda sanjase.

Rano popodne je stigao svami iz Mungira da me obavesti da je Svami Satsangi samo dva dana pošto je otišla da traži mesto locirala tačan položaj Šivinog šmašan bhumija za moj sledeći zadatak. To veče sam obavio *purnahuti* da bi se moje molitve ostvarile i obelodanilo božansko mesto i jasan plan, isto kao što mi je pre dvadeset i šest godina razotkrio Biharsku školu joge i Ganga Daršan, na istom ovom mestu isti Gospod Mritjunđaja.

Želeo bih sada da svima vama koji me od ranije poznajete bude jasno da sam ja umro i da ću nastaviti da živim na šmašan bhumiju mog išta devate sve dok mi on ne da neki drugi nalog. Pre nego što se konačno smestim posetiću Kamakhju i odati joj poštu u njenom fizičkom obliku, na šta sam se obavezao prošle godine na Viđaja dašami dan.

Hamsa je odleteo
Raširenih krila vinuo se visoko
U beskrajno prostranstvo neba
Traži svoje krajnje konačište
Posle mnogo juga.
Znanja ima na pretek
Ni božanske milosti i blagoslova mu ne nedostaje.
Još uvek danas u potrazi
Nemirno maše krilima.
Gledajući odozgo na svoju kreaciju
Triju svetova
Izgraviranih preko horizonta,
Da, on visoko leti
Neumorno nastavlja da leti i traži,
Posmatrajući svet dole kao lilu
Sama, sasvim sama, u beskrajnom nebu
Moja duša leti da se sjedini sa voljenim.

30. septembar 1989. (Navaratri)

Om Namo Naraajanaaja,
O Gospode Mritjunđaja!

Tebi sam rituale radio
Kao Kaala Bhairavi sa jednom tatvom,
Kao Kaamakši sa pet tatvi,
Kao Višnuu sa cvećem, voćem, vodom i mlekom.

U mnogim formama, na mnogo načina
I na mnogim mestima
Ja sam štovao svako obličje
Koji si mi predstavio kao svoj lik.

A sada, na mestu gde si sahranjen
Tu ću te sad štovati svakim svojim dahom.

Dajem ti obećanje.

Daršan učenicima

Šri Svamiđi je u januaru 1990. pozvao svamije koji žive u Ganga Daršanu. Za većinu nas to je bio prvi susret sa njim od Guru purnime 1988. Za one koji su se oslanjali na savet Svami Niranđana, poruka je jednostavno bila da je za pravog učenika povezanost sa guruom kosmička, unutarnja i potpuno nezavisna od fizičkih okolnosti. Mi bismo trebali da poštujemo Šri Svamiđijevu želju da bude sam.

Posao u Biharskoj školi joge se nastavljao u skladu sa ovim odricanjem čak i tako jedne lične stvari kao što je čežnja da se vidi svoj guru, da se popriča sa njim. Zbog toga je to bilo divno iskustvo izaći iz autobusa, za koji se nagoveštavalo da putuje negde drugde, i videti svog gurua kako sedi u šatoru i čeka nas, i još znati da nas je on pozvao da dođemo. Njegove oči su blistale kao i čitavo telo, kosa i brada su mu bili dugi, odbacio je geru *dhoti* i nosio je samo *langoti*, a u ruci mu je bila mala *mala* od korala i kristala.

Podigao je ruku u pozdrav i rekao „Om Namo Narajanaja“ i rekao nam da koristimo tu mantru u znak pozdrava. Zbog osobitosti ovog susreta, svako je poneo svoje lične utiske sa satsanga. Govorio je i na hindiju i na engleskom i sećanja su različita, ali evo jednog pokušaja da se podeli sa svima njegova poruka:

Pozvao sam vas sve da vam kažem da više ne dolazite osim na moj poziv. Ovo je Paramahamsa Akhara. Ovo nije ašram. Akhara služi samo za sadhanu a ne za karmu, nema spremanja hrane, samo *bhikša*. Akhara je jedna tradicija. Kao Niranđani ili Nirvani Akhara, ovo je Paramahamsa Akhara, a Swami Šivananda je *devata* (predsedavajuće božanstvo zaštitnik, prim. prev.).

Akhara je sada u izgradnji. Kada se posao završi niko ovde sem mene i mog crnog psa neće boraviti. Pas je prevozno sredstvo Bhairave. Zgrada Akhare je samo za *naga* sanjasine. Oni mogu ostati ovde samo tri dana. Moraće sami sebi da spremaju hranu. Mi nešto sada ovde zidamo. Moj učenik, Swami Atmananda, sve napušta, sva svoja postignuća i doći će da mi se pridruži.

Ja ću ovde ostati, pod dve zastave, crnom i geru. Kada je crna zastava podignuta niko ne sme da uđe. To može da traje jedan, dva ili tri dana. To znači da niko ne treba da dolazi. Kada je geru zastava podignuta, to znači da nema zabrane i da možemo da se sretnemo. Uskoro ću upaliti dhuni ovoga mesta i na taj dan odreći ću se i ovog poslednjeg komada tkanine.

Kada dođe čas moje smrti ja neću umreti okružen doktorima, poklonicima i transfuzijom. Ja ću otići svesno, pravo kroz *brahmarandhru*. Ja ću umreti u samadhiju, a ako se budem ponovo rodio to će biti u porodici jogina. Ne dolazite da me zapitkujete, treba da se ponosite sa mnom. Kada završite sa svojim poslovima i svojim željama i svojim ugledom i slavom, onda ćete moći da dođete ovamo, ali ne pre toga, jeste li razumeli? Čak i

želja za samadhijem mora da dođe iznutra, kao što se meni desilo.

Neophodno je da se sve želje prevaziđu, pa čak i za mokšom. Sanjasini su usamljenici. Oni ne treba da su emocionalno vezani jedni za druge, niti za bilo šta. Oni treba da budu sposobni da ostanu sami i nezavisni.

Mogu samo da kažem da je meni Bog pomogao. Ništa nije moja želja, samo Njegova. Bog je bio veoma dobar prema meni. Mnogo mi je pomagao. Dao mi je sve. Nisam morao kao drugi da prolazim kroz krize. Ne, On mi je jednostavno dao najboljeg učenika – Svami Niranđana. On donosi odluke. On ne mora da traži. Sada sve što se dešava biće samo zato što on to želi.

Svaki čovek ima lične samskare prema sanjasi, prema TV-u, prema hrani, itd. Ljudi ne mogu da dolaze ovamo, da li me razumete? Mogu da idu u ašram i da svrše sa svojim samskarama tamo – oni nisu ništa drugo do samskara. Svami Niranđan ima za njih mesto. On divno upravlja ašramom sa pet zvezdica – ali ovo ovde je jedan ašram od bezbroj zvezdica, beskonačno zvezdica.

Prestanite da mislite na mene. Ne želim vašu telepatiju ni vašu vidovitost, nikakve vibracije. Ne želim nikakve misli. Morate da me zaboravite. Više nisam na raspolaganju za savete. Smatrajte da sam umro. Nema emocionalne vezanosti – neka je apsolutno jasno. Om Namo Narajanaja.

Baidjanath Dham – prošlost i sadašnjost

Gospod Trajambakešvar, đjotirlingam blizu Nasika, je išta devata Šri Svamiđija. Na rođendan Šri Svami Šivanande Sarasvatija, 8. septembra 1989. dok je u maloj štali u blizini hrama obavljao ćaturmas vrat, Šri Svamiđi je primio zapovest od svog išta devate u kojoj je jasno iskazano koju sadhanu mora da izvede i na kom mestu.

Isprva smo svi bili iznenađeni kada je rekao Deoghar. Na kraju krajeva, ima mnogo duhovnih mesta koji ulivaju

poštovanje i koji su povoljni za sadhanu, a koji su mu nuđeni tokom njegove *tirtha jatre*. Zašto ne lepa pećina kod Gangotrija na obali Gange, ili kamena *gumpha* (niz pećina, prim. prev.) na usamljenom mestu na Mont Abuu za koju se kaže da je sam Datatreja u njoj radio tapasju, ili čak i kutija kraj Kedranath hrama?

Sada posle godinu dana kada smo videli njegov život paramahamse, lako je razumeti zašto je ovo pravo mesto za njega. Deoghar je po mnogo osnova idealan za Šri Svamiđija. Klimatski uslovi su ovde izuzetno pogodni za sadhanu. Opaka leta koja su česta u Biharu ovde nisu poznata. Čak i najtoplijih dana povetarac je svež, dok u oktobru kada se u drugim mestima sve puši od vreline, ovde vazduh prijatno osvežava. Deoghar je nekada bio nepregledna šuma. Jedini žitelji su bili plemenski narod po imenu Santhali, a ceo okrug se zvao Santhal Parganas. 1983. godine je dobio status nezavisnog okruga. Čitav predeo je valovit i okružen brdima. Postepeno su Santhali počeli da krče džunglu da bi gajili useve, a kasnije su došli Bengalci u velikom broju i naselili se kupujući zemlju od Santhalija po bagatelnim cenama. Priča se da su tokom Drugog svetskog rata došli i Marvari iz Kalkute i sazidali prostrane kuće da čuvaju svoje drago kamenje i novac na sigurnom, u podzemnim sefovima. Te kuće još uvek postoje mada su u ruševnom stanju.

Istorijski gledano, Deoghar, koji je isto poznat pod imenom Baidjanath Dham, pominje se u *Šiva Purani* gde se navodi da on potiče iz Treta juge, doba Rame i Ravane. Skorija istorija datira razvoj grada na pre dvesta godina, vreme kada su Britanci prvi put došli ovamo. Postoji nekoliko gradova koji su dobili naziv prema britanskim komesarima koji su odaslani ovamo i njihovi aristokratski letnjikovci se još uvek nalaze ovde. Britanci su voleli ovo mesto. Ovde su nalazili predah od strašne vrućine Bihara, a još više od toga, ovde im se pružala dobra prilika da se bave lovom. Priča se da su tigrovi, leopardi, slonovi i medvedi slobodno lutali gustim džunglama Deoghara.

Gledano sa stanovišta geografije, Deoghar se nalazi na jugoistoku Bihara (sada Đharkhand). Iako je udaljen samo sto četrdeset kilometara od Mungira postoji ogromna razlika između ova dva mesta. Ovde su ljudi blaži, a nereda i sukoba, po kojima je Mungir veoma poznat, ovde uopšte nema. Ovdašnji živalj sačinjavaju pretežno Pande (sveštenici), Santhali i Bengali. Pande je ovamo dovela kraljevska porodica Gidaur (Bihar) iz Mithile, da ovde izvedu puđu Gospodu Šivi.

Centralna ličnost oko koje se ovde sve vrti je naravno Baba Baidyanath, đjotiringa Šive. Isklesan iz jednog komada stene, njegova veličanstvenost i moć privlače na stotine hiljada ljudi da dođu u Deoghar i odaju mu poštu. Hram je otvoren za sve, bez obzira kojoj kasti, veri i religiji pripadaju. Strancima nije zabranjen ulazak u hram, kao što je to čest slučaj u nekim drugim tirthama.

Jedna interesantna činjenica je da je ovaj đjotirlinga, za razliku od svih drugih, napravljen od jednog komada crnog kamena koji je malo ulegnut, tako da je realno lingam zapravo ne postoji. Rasprostranjena je priča da je lingam postao vremenom konkavan zbog toga što poklonici dodiruju kamen tokom obreda štovanja, ali drevna priča kaže da je Ravana udario pesnicom lingam iz sve snage iz besa i osećaja osujećenosti kada je želeo da ga podigne od zemlje, a nije uspeo, tako da je udarcem prouzrokovao ulegnuće u kamenu.

Bilo je nekih polemika oko toga da li je Baba Baidjanath iz Deoghara jedan od dvanaest đjotirlingama koji se pominju u Puranama. Neki tvrde da je lingam u Baidjanathu u Parliju, u državi Guđarat, zapravo onaj pravi. Naravno, nije rađeno nikakvo istraživanje o tome. Ipak, *Šiva Purana* u prikazivanju dvanaest đjotirlingama opisuje ga kao *Baidjanatham ćitabhumau*: drugim rečima, Baidjanath je mesto kremacije, ili *šmašan bhumi*, Gospoda Šive.

Nije slučajnost što je Deoghar takođe poznat kao šmašan bhumi Šive. Legenda kaže da je ovde on igrao svoj kosmički ples posle kog je nazvan Natarađa. Veruje se da čak i dan danas izlazi pepeo iz zemlje oko mandira, a čak se mogu naći

i kosti. Šri Svamiji je tokom svojih tirtha jatri, hodočasnog obilaska dvanaest đjotirlingama, ovde izveo obred štovanja. Uostalom, dovoljna je samo jedna poseta ovom hramu da bilo koga uveri da je ovo sedište Gospoda Šive prava elektrana moći. U svojim opisima Baidjanath Dhama Hanumanu, Narada Muni je izjavio da je to jedino mesto gde Šiva daje blagodeti svakoj osobi koja dođe, bilo da ona to zaslužuje ili ne, bilo da je grešnik ili svetac.

To se može jasno videti po tome što poklonici ovamo naviru tokom cele godine, u neverovatno velikom broju, na stotine hiljada, na milione. U te poklonike spadaju i kraljevi, carevi, zvaničnici, bogati i siromašni. Čak i religiozni sveti ljudi i sadhui dolaze ovamo u velikom broju. U jednom periodu ovo je bila baza mnogobrojnih sidha, naga, tantrika i *aghora* koji su ovde radili sadhanu. Danas ih je mnogo manje, moguće da je to zbog činjenice što su se te male grupe u velikoj meri degradirale. Ovde se čvrsto veruje da će moć Baba Baidjanatha oterati na ovaj ili ovaj način svakog lažnog sadhua ili onoga ko radi sadhanu sa pogrešnim namerama. Vera u njegovu sveprisutnost je kod ljudi toliko jaka da je zaista On sveprisutan! Čak i u svakodnevnom životu, dok uzgredno šetate ulicama, ne možete da ne primetite zrake svetosti koji isijavaju iz čitavog područja hrama.

Postoji jedna neobična a i pomalo smešna priča o poreklu Baba Baidjanatha. Zasluga za nastanak ovog mesta pripada Ravani, poznatom *rakšasa* kralju iz epa *Ramajane*, koji je igrom slučaja bio i izuzetno obrazovan i ostvareni jogi. Priča ide ovako: Ravana se vraćao u Lanku sa planine Kailaš gde je posle dugog perioda izvođenja vrlo stroge tapasje dobio od Šive veliki dar. Dar je bio đjotirlingam koji je sad nosio nazad u Lanku da ga tamo ustoliči da bi njegov išta devata, Gospod Šiva bio tu za večnost. Međutim, Gospod Šiva je pre nego što mu je dao linga postavio jedan uslov Ravani. Naložio je da se linga nikad ne sme spustiti na zemlju na putu do Lanke, inače ga neće moći više nikad odvojiti od zemlje. Ravana je pristao na to i krenuo je na put.

Sada su se sve deve zabrinule, uključujući i Višnu, šta će sad biti kada je Ravana stekao silnu moć u Lanki pomoću Šivinog đjotirlingama. Zbog toga su se tajno dogovorili da ga na neki način u tome spreče. Varuna je ušao u njegovo telo zbog čega je Ravana osetio strašno jak poriv za mokrenjem. Ravana se zaustavio i ugledavši mladog Brahmina u blizini, dao mu je da pridrži linga i naložio da ga ne spušta na zemlju dok se on ne vrati. Ravani se obavljanje posla veoma odužilo i dečko, za koga se kaže da je bio sam Višnu, spustio je linga na zemlju gde je ovaj odmah potonuo u tle. Kada se Ravana vratio, na zaprepašćenje je uvideo da ma koliko se trudio, kamen se ni za milimetar nije micao. Tako je ostao tu, a mesto u kome se to sve desilo je Deoghar. Zbog toga se ovo mesto isto naziva i Ravanešvar Baidjanath. Mesto na koje se Ravana spustio na zemlju je danas označeno kao Harlađori mandir. Mesto gde je lingam položen je sada Deoghar, a sam lingam je poznat kao Baidjanath.

Naziv Deoghar doslovno znači „dom bogova" je moderno ime. U radovima na sanskritu pronašli smo za njega imena Hridajapith, Ravana-vana, Ketaki-vana, Haritaki-vana i Vaidjanatha. Svetinja Baidjanata se pominje u nekoliko autentičnih radova o hodočašćima koji datiraju od dvanaestog do četrnaestog veka ove ere. Izvorni delovi Purana takođe ga pominju, i pošto one dokazano potiču pre desetog veka, mora da je Baidjanath bio prilično popularan još u doba Purana.

Da se približimo više modernim vremenima, postoji jedna interesantna priča o hodočašću u Baidjanath u knjizi *Khulasatu-e-tavarikh*, napisanoj između 1695. i 1699. godine ove ere. Priča ide ovako:

> U okrugu Mungira, uz sâma brda, leži mesto po imenu Đharkhand od Biđanatha (Baidjanath) koje je posvećeno Mahadevu. Ovde se događaju čudesne pojave koje zbunjuju sve one koji primećuju samo spoljašnju stranu. Drugim rečima, u ovom hramu postoji pipal drvo čije

poreklo nikom nije znano. Ako bilo kome od pomagača u hramu zatreba novac da podmiri svoje troškove, on će početi da se uzdržava od hrane i pića, sešće pod drvo i moliti se Mahadevu da mu se ostvari želja, Posle dva ili tri dana, drvo će da stvori list prekriven linijama Hindi slova ispisanim nekim nevidljivim perom koja će sadržati nalog izvesnom žitelju bilo kog dela sveta da uplati određenu sumu osobi koja se za nju molila. Iako taj čovek možda živi petsto milja udaljeno od Baidjanatha, sve će o njemu pisati na tom listu, imena i tog čoveka, njegove dece, žene, oca mu i dede, njegova adresa, stan, država i drugi tačni podaci o njemu. Visoki sveštenik će dati potvrdu o tome napisanu na posebnom listu papira i dati je pomoćniku hrama. To se naziva *hundi* (menica) Baiđanatha. Podnosilac zahteva će uzeti tu menicu i otići na mesto ispisano na njoj, prema smernicama datim u njoj. Čovek na čije je ime ispisan ček uplaćuje novac bez pokušaja izvrdavanja ili varanja. Jednom je jedan Brahmin doneo hundi Baiđnatha baš osobi koja piše ovu knjigu, a pisac je znajući da to donosi dobru sreću, uplatio novac i udovoljio Brahminu. Još čarobnije od toga je jedna pećina koja se nalazi na ovom svetom mestu. Visoki sveštenik ulazi u pećinu jedanput godišnje, na dan Šiva vrata, i pošto iz nje iznese malo zemlje, podeli je ostalim sveštenicima hrama. Moć istinski moćnoga pretvori ovu zemlju u zlato i to u onoj razmeri u skladu sa stepenom zasluga svakog od njih. (iz knjige *India of Aurangzeb* 1901, Jadunath Sarkar)

Šri Svamiđi je prvi put posetio Deoghar 1956. godine tokom svog parivrađaka perioda, a potom 1989. tokom svog hodočašća po sidha tirthama. Naravno, bio je ovde nekoliko puta držeći programe koje je sponzorisao Satsangnagar Šri Anukula Ćanda Thakura i drugih organizacija, kao na primer Lajons klub i Rotari klub. On opisuje Baba Baidjanath kao Šivin građanski sud gde se molitva poklonika čuje i usliši bez ikakvog odlaganja. Kaže da je to verovatno najmoćnije

mesto da se sretne sa božanskim, samo ako imaš oči da vidiš i snagu da izdržiš to iskustvo.

Šri Svamiđi takođe kaže da je ovaj *ćita bhumi* (mesto kremacije) sedište Gospoda Šive u vidu Aghore. Aghore su jedan ogranak sadhua kojima ništa nije odbojno. Reč *ghora* doslovno znači „ekstremno", a *aghora* znači „nije ekstremno", što ukazuje na to da aghore u svojoj sadhani idu izvan prirodnih krajnosti kao što su dobro i loše, prljavo i čisto, dan i noć. Aghore smatraju Šivu svojim guruom. Oni rade sadhanu na mestu gde se obavlja kremacija i njih mrtva tela ne uznemiruju niti su im odbojna, kao ni jesti ljudsko meso, piti krv čoveka ili bilo koje životinje.

Pravi aghora je prevazišao telo i svaki drugi oblik materije. Jedina stvarnost koja za njega postoji je čista svest. On ispoljava čistu vairagju i odsustvo strasti prema materijalnim stvarima, i to se odražava spolja na njegovom načinu življenja. Naravno da jednom prosečnom posmatraču aghora deluje jezivo bizarno, ali on ionako ne mari za mišljenja drugih. Baidjanath Dham, ćita bhumi Šive, smatra se vrlo važnim mestom za aghora sadhanu i mnoge aghore drže da je veliko postignuće okončati svoju sadhanu baš na ovom mestu.

Još jedna jedinstvena ali malo poznata činjenica o Deogharu je da osim što je Šivasthan, to veoma važan sidha šakti-pith. U nekim Puranama se navodi da se pojava Baidjanatha Dhama u Deogharu desila u Satja jugi, ili prvom dobu na svetu kada je Sati, Šivina žena, sebe žrtvovala. Kaže se da kada je Gospod Šiva nosio telo svoje žene Sati, koja je na jagji svoga oca u inat očevom pokazivanju nepoštovanja prema njenom mužu prinela sebe kao žrtvu, Gospod Višnu je videvši neobuzdanu patnju i bes koji je savladao Šivu, poslao svoju sudaršan čakru da iseče na delove njeno mrtvo telo. Bilo je isečeno na šezdeset četiri dela i dok je Šiva divlje impulsivno tumarao uzduž i popreko po univerzumu, delovi Satinog tela su padali svuda, i tako su nastala šezdeset i četiri pitha, odnosno, važna mesta za obožavanje Šakti. Njeno srce je palo u Baidjanath Dham, koji je poznat i pod imenom hridaja pith

(sedište srca). Baš na tom mestu je kasnije podignut đjotirlinga. Tako da su ovde zauvek prisutni oboje, i Šiva i Kali. Svakoga dana se prvo uradi arati i puđa Devi, a potom se otvore vrata Baba Baidjanath mandira.

Jedan običaj se održao kroz vekove uprkos snažnom opiranju, a to je svakodnevno žrtvovanje mlade koze, kao podnošenje žrtve hramu. Mnogo je napora učinjeno da se prestane sa tim običajem, posebno u periodu kada su vaišnavizam i budizam bili jaki, ali je taj običaj opstao. Slučaj je čak dospeo do suda, ali je okončan u korist odbrane, pošto su uspeli da svoje argumente potkrepe dokazima u korist *bali pratha* (žrtvovanje živog bića) obilato citirajući šastre. Danas je država odgovorna za održavanje hrama, plaća da se mlada koza dnevno prinosi kao žrtva pred stopala Šive i njegove žene Šakti.

Šri Svamiđi kaže da je Baidhanath Dham ili Deoghar, osim što je najvažnije mesto za aghora sadhanu, drugi po redu za tantričku sadhanu odmah iza Kamakhje. Kada se kaže tantrička sadhana, ne misli se samo na panća tatvu, kao što je većina ljudi sklona da pomisli. U stvari, taj vid tantre je u ogromnoj meri pogrešno tumačen. Postoji jedna vrlo popularna pesma koja to ilustruje. To je priča o guruu koji podučava svoga učenika. On mu kaže da je prva *bhikša* koju učenik treba da mu donese žitarica, s tim da učenik ne bi smeo da priđe blizu selu ni gradu, čak ni da zatraži od nekoga da mu je da. Ali mora da mu je donese u velikoj količini. Druga bhikša koju guru traži od učenika da mu donese je meso, ali mu zabranjuje da prilazi bilo kom živom biću. Ne sme da mu donese nikog ni živog ni mrtvog, ali mora biti puna činija mesa. Pesma se nastavlja u istom maniru, ali na kraju guru kaže učeniku da je značenje njegovih instrukcija krajnje ezoterično i da je onaj koji može da razume ove prosvetljujuće stihove zaista najmudriji učenik.

Stoga, da bi se razumela i primenila na sebi ova sadhana, mora da se uđe duboko u njena ezoterična skrivena značenja i da se ne dozvoli da ga njena prizemna tumačenja odvrate. Kao što u tantri postoje dakšina marga i vama marga, postoji

i treća grana a to je kaula marga, za koju se može reći da je mešavina dakšine i vama marge. Kaula marga se u ranijim vremenima naveliko praktikovala u Mithili (Bihar) i Orisi, a kaulaćari se smatrao „pravim" tantrikom. U kaula margi se u okviru *kule*, ili porodice dobija inicijacija. Majka inicira sina i ćerku, a ćerka inicira svog muža i decu. To je izuzetno ezoterična praksa koju sada vrlo retki znaju i primenjuju ispravno. U Deogharu ima mnogo ljudi koji pripadaju kaula margi. Možda su brahmini iz Mithile kada su dovedeni da urade obred obožavanja đjotirlinga doneli sa sobom to znanje, odnosno *vidju*. Pripadnici kaula marge mogu biti obični domaćini, ali oni imaju potpuno drugačiji način života i drugu svesnost, jer su posvećeni sadhani i samo-realizaciji.

Verovatno najznačajnije obeležje Baba Baidjanath Dhama koje zaslužuje posebnu pažnju jeste godišnja Kanvarija mela, skup koji se održava u mesecu Šravanu (juli). Veruje se da je to najpovoljnije vreme da se đjotirlingam okupa vodom Gange, uz darivanje cveća i bel lišća, uz molitve Šivi. To verovanje je duboko ukorenjeno da milioni poklonika, bogati i siromašni jednako, hodaju bosonogi od Sultanganđa stotinu i četiri kilometra, noseći u zemljanim ćupovima čistu vodu Gange, Ganga *dal*. Voda se uzima u Sultanganđu, jer je to najbliže mesto Deogharu gde protiče Ganga.

Te ljude zovu *kanvarijama*, ili nosioci *kanvara*, a to su zemljani ćupovi zakačeni na krajeve prečke od bambusa. Zemljani ćupovi se ne smeju spustiti na zemlju, nigde tokom tog putovanja od Sultanganđa do Baba Baidjanatha. To je možda simbolika Ravanine greške kad je spustio Šivin đjotirlinga na tlo. Lokalne vlasti urade velike pripreme, sagrade se mesta za odmor i obezbede se dobrovoljci duž puta da pruže svaku neophodnu ispomoć. Medicinska podrška je takođe spremna. Zapravo, tokom meseca šravana čitav kraj oživi jer poklonici obučeni u odeću boje šafrana šetaju krivudavim putevima i sve vreme do svog cilja uzvikuju „Bol Bam!".

Deoghar takođe živne tokom ovog perioda. Celo mesto se bavi opsluživanjem ovih kanvarija, prema kojima se odnose

kao prema Šivinim gostima. Nijedan kanvarija se ne vraća razočaran ili obeshrabren u svojoj čvrstoj veri prema Baba Baidjanathu. Veruje se da se želja svake osobe na tom poduhvatu ispunjava. Zato, čovek uvek mora da bude predostrožan kada prilazi ovom đjotirlingamu, jer u svom neznanju možete da zatražite nešto što zapravo nije namenjeno vama.

Postoji još i posebna vrsta kanvarija poznatih kao „Dak Bam". Oni su kao ekspresni voz u odnosu na druge koji su putnički voz koji staje na svakoj stanici. Oni hodaju bez stajanja i celu razdaljinu pređu u jednom potezu, a odmore se tek pošto su pali ničice pred stopala Gospoda Šive. Do danas je šampion jedna devojka od osamnaest godina koja je za dvanaest sati prešla razdaljinu od sto i četiri kilometra i pred stopalima Gospoda Šive doživela mokšu.

U Deogharu i okolini postoji nekoliko duhovnih mesta koja se mogu posetiti, ali jedno zaslužuje posebnu pažnju, a to je Vasukinath, koji se nalazi dvadeset i pet kilometara istočno od Deoghara, na putu za Dumku. Šri Svamiđi kaže o Vasukinathu da ako je Baidhanath građanski sud Gospoda Šive, Vasukhinat je krivični sud. On nam je pričao o svom učeniku koji je imao neizlečivu kožnu bolest koja se toliko pogoršala da je čovek morao da bude pod mrežom za komarce dvadeset i četiri časa da spreči muve i druge insekte da mu sleću na inficiranu i izranjavljenu kožu. Nikakvi lekovi ni doktori nisu mogli da pomognu. Kao poslednju svoju nadu, pošao je sa Šri Svamiđijem u Vasukinath sa zavetom da će tamo raditi dharanu sve dok ne dobije Šivine blagoslove. Ostao je tamo tri noći, spavajući na podu ispred hrama. Treću noć je usnio jedan san u kome je video ime leka koji će ga izlečiti, zajedno sa lekarom koji će mu ga prepisati. Kasnije se taj čovek potpuno oporavio. Doktor mu je rekao da je već primio mnogo pacijenata koje mu je Gospod Vasukinath poslao.

Mnogo takvih čuda se desilo u Vasukinathu i bilo bi ih nemoguće sve nabrojati. Ovde je Šiva poznat kao Nag Nath, kralj zmija, što se smatra jednom od najmoćnijih vidova njegovih otelotvorenja. Kao kralj zmija on predstavlja onoga

koji je ukrotio kosmičku svest. Stoga je on svemoćan, sveprisutan i sveznajući. To su osobine koje se pripisuju Bogu. Poznato je da u znak poštovanja prema Nag Nathu poklonici puzeći pređu celu razdaljinu od Sultangañda do Vasukinatha. Ako ste taj prizor videli shvatili ste koja je to velika tapasja, još je i veća jer ti ljudi nisu sadhui ni tapasvini, već obični domaćini koji nemaju ni osnovnu obuku ni disciplinu koja je neophodna kad se radi tapasja. Oni to jednostavno rade iz *šradhe*, vere i devocije.

Sâm hram je isposnički i vrlo upečatljiv, a njegov zabačen i usamljenički ambijent čini ga još dramatičnijim i inspirativnijim. U Puranama stoji da je ovo područje bilo naseljeno *rakšasama* koji su neprestano maltretirali ostala plemena u okrugu. U jednom momentu su rakšase postale toliko moćne da su čak oteli kralja glavnog plemena. Kralj je bio bhakta Gospoda Šive, i u nevolji je mislio na njega tolikom silinom devocije da se Gospod Šiva pojavio pred njim zajedno sa Parvati i darovao mu Pašupat oružje koje ga je učinilo nepobedivim i tako mu omogućio da pobije sve rakšase.

Legenda kaže da je ovaj lingam slučajno otkrio čovek po imenu Vasuki, baš na ovom mestu kada je sakupljao lekovito bilje i nabasao, zapravo udario u njega. Kako je udario kamen potekla je krv i Vasuki se prestravljen molio Šivi da mu oprosti tu grešku. Šiva ne samo da mu je oprostio, već mu je rekao da će to mesto kasnije biti poznato ne kao Nag Nath, već kao Vasukinath kao nagrada za njegovu devociju. Vasukinath je veoma važno mesto tantričke sadhane. Tu su povremeno živele mnoge velike tantričke sidhe.

Istorija Rikhije

Naziv *Rikhija* je izvedeno iz reči *riši* što znači „onaj koji vidi". Jednom je ovaj predeo bio pod gustom šumom. Niko se nije usuđivao da ovde zabasa i luta. To je privuklo mnoge rišije ovamo jer su oni uvek najradije bili u osami i radili svoju sadhanu. Tako da je Rikhija mesto gde su živeli rišiji.

Šri Aurobindo je ovde živeo pre nego što je krenuo da stvara svoju misiju u Pondičeriju. Šri Rabindranath Tagore je za svoj univerzitet odabrao ovo mesto, ali je kasnije univerzitet zasnovan u Bolpuru pod imenom Šantiniketan. Mahatma Gandhi je ovde imao ašram koji su posećivali svi indijski veliki lideri pokreta za oslobođenje. *Mukhija* odnosno poglavar Rikhije, Šri Taranath Mukjerđi, sa devedeset i osam godina (1991. godine) živeo je ovde kada je imao devetnaest godina, pošto je napustio udobnost života aristokratske porodice u potrazi za svojim idealima i principima. On nam živopisno oslikava istoriju Rikhije poslednjih sto godina. On nam kaže kako je to čudna podudarnost da je pre pedeset ili šezdeset godina jedan sanjasin po imenu Satjananda (čiji je guru isto bio Svami Šivananda iz Ramakrišna Matha) došao da ovde živi u osami. On je bio ostvaren i dinamičan sadhu, ali je sve napustio da radi na ovom mestu svoju sadhanu.

Šri Panć Dašnam Paramahamsa Alakh Bara

Danas je Rikhija malo selo koje se sastoji od više zaselaka uključujući Paniju Pagar gde se nalazi Šri Svamiđijevo mesto sadhane, *sadhana sthal*. Šri Svamiđi je jednom rekao da kada sadhu bira sebi mesto gde da živi, mora da uzme u obzir samo jednu stvar, a to je obilje vode. Krov nad glavom nije toliko važan kao što je voda u izobilju. U Paniji Pagar je sadhana sthal Šri Svamiđija, koje je poznato kao Šri Panć Dašnam Paramahamsa Akhara. *Šri Panć* su Brahma, Višnu, Maheš, Devi i Ganeša. Njih petoro čine Šri Panć *darbar* i glavne su ličnosti vedske tradicije. Njima se pripisuje funkcionisanje svega u univerzumu, njegovo stvaranje, održanje i uništenje. Oni su *purna avatari* (savršene manifestacije). Oni isto imaju i *amsa avatare* (delimične manifestacije) koje su oni sami stvorili, ali njihovo delovanje je ograničeno. Šri Panć i njihovi pomoćni oblici čine čitav dijapazon bogova i boginja vedskog panteona. Oni označavaju različite nivoe svesti.

U vedskoj i tantričkoj tradiciji sasvim je uobičajena praksa da se ova božanstva predstave u simboličkom obliku. Tako svaki bog i boginja imaju svoj specifični simbol u vidu mantre, jantre i mandale. Da bi se prizvalo određeno božanstvo dovoljno je meditirati na njegov simbol. Simbol Šri Panć od Paramahamsa Akhare je školjka koja predstavlja Višnua, *kalaš* (zemljani ćup) predstavlja Brahmu i trozubac ili *trišul* koji predstavlja Maheša. Devi i Ganešu predstavljaju njihove jantre. To čini logo Paramahamsa Akhare.

Reč *dašnam* predstavlja red sanjase koji je ustanovio Adiguru Šankaraćarja. On uključuje deset grupa sanjasina, od kojih je jedna Sarasvati, a njoj Šri Svamiđi pripada. Sarasvati red je posvećen vidji i učenju.

Reč *paramahamsa* predstavlja vidju koja je Šri Svamiđiju preneta tokom inicijacije u sanjasu. Kada mu je to znanje preneo guru, Šri Svamiđi ga je odmah primenio na sebi na sasvim praktičan način. Čak i tada mu se to činilo kao najprirodniji način življenja, ali njegov guru Svami Šivananda mu je naložio da prvo mora da ostvari svoj zadatak, misiju propagiranja nauke joge „… od vrata do vrata i od obale do obale," a kada to obavi, onda može da se ponovo vrati načinu življenja paramahamse.

Reč *akhara* označava mesto gde žive sadhui. Ta reč se ne pominje ni u zapisima Adigurua Šankaraćarje, čak ni kod Datatreje, iako su obojica u velikoj meri zaslužni za iniciranje velikog broja sanjasina i formiranja različitih redova i grupa sanjase. Šri Svamiđi kaže da je to verovatno skraćeni oblik od *alakh bara*, što znači „kuća u osami ili nevidljiva kuća", što ukazuje na činjenicu da sadhui uglavnom žive na izolovanim mestima. Reč „akhara" se takođe upotrebljava za mesto gde se podučava i vežba rvanje i drugo fizičko vežbanje. Nage, militantna grupa sadhua, možda su oni izmislili tu reč, jer je borba i vojevanje deo njihove obuke, a mesto gde su živeli i vežbali svoje veštine je stoga poznato pod imenom akhara. Svaki naga sadhu je obučen da jaše

konje, vešt u streličarstvu, bacanju koplja ili *bala*, a da održe i zaštite cilj Dharme poznato je da čak mogu i da upotrebe svoj trišul kao smrtonosno oružje. Veruje se da je trišul koji naga ima, dobio na dar od Šive.

Akhara nije ašram. Ašram je mesto rada, *šrama*, gde sanjasin radi na usavršavanju svog tela, uma, emocija i duha. Ašram je otvoren svakome ko ima duhovne aspiracije, bilo da je on sanjasin ili ne. Poklonici mogu da dođu s vremena na vreme i borave u ašramu da bi poprimili šire razumevanje života. Tu se podučava joga i druge duhovne nauke.

S druge strane akhara je mesto gde sanjasin, koji je već sebe usavršio, učvršćuje i stabilizuje svoje učenje i daje mu na snazi da bi dosegao veće duhovne visine. Da bi taj cilj ostvario, on radije ostaje povučeno od sveta da ne bi narušio svoj *vrat* ili zavet, kojigod da je dao. Iz tog razloga nije dozvoljeno posetiocima da ostaju u akhari.

Tokom perioda sadhane, sadhu ne daje *upadeš* (vođstvo), *daršan* (fizičko prisustvo), čak ni *dikšu* (inicijaciju) ne daje, tako da poklonici postaju prepreka na njegovom putu sadhane. Šri Svamiđi je uvek govorio da jedina teškoća sa kojom se suočava u sadhani jeste stalni priliv posetilaca koji žele da imaju njegov daršan. On nema problema sa telom, umom, emocijama, ni duhom. Sve je to čvrsto usmereno na putu ka samo-realizaciji, ali česti *daršanarthi* (posetioci) zaista jesu problem, jer viđanje sa njima znači prekid u sadhani.

Šri Svamiđi kaže: „Ja nemam više ništa nikome da kažem i nemam više uputstava da dam. Tokom dvadeset i šest i više godina živeo sam sa ljudima i odgovarao na njihova pitanja i pomagao im na duhovnom putu. Sada povlačim svoju odgovornost. Oni koji su prijemčivi, oni će svakako imati koristi od onoga što sam im rekao, ali oni koji to nisu, oni će sad morati sami da se snalaze."

Ne smemo da potcenimo istinu ovih reči. Jer Šri Svamiđi je zaista sve rekao. Nema teme koju nam nije rasvetlio, i sve je to dostupno u njegovim knjigama. Sada je njegova uloga

postala više univerzalna. Ako želimo da mu priđemo, to treba da bude putem duha a ne preko tela i uma, što je samo materijalan odnos. Pravi odnos između gurua i učenika je kada njihove duše opšte. Ipak, svi zahtevaju fizički daršan gurua, ne shvatajući da je istinsko duhovno postignuće kada učenik može da opšti sa guruom čak i kad on nije fizički prisutan. Tome treba da težimo jer to je jedini trajan i postojan odnos sa guruom.

Akšara purasćarana

Za Šri Svamiđija je sadhana način života jer ona zauzima čitav dan. Ona nije ograničena na nekoliko sati u kojima on sedi i radi svoje vežbe. Svaki pojedini aspekt života se uzima u obzir i menja se, odnosno preoblikuje, tako da odgovara zahtevima njegove sadhane. Za većinu nas sadhana znači da se na nekoliko sati isključimo iz života i njegovih potreba, da bi se duhovno obnovili. To je kao da cele nedelje živite grešno, a onda odete na ispovest da sebe razrešite od greha i spremite se za narednu nedelju činjenja grehova.

Ipak, u stvarnosti to nije tako. Za sadhanu čovek mora da bude odlučan, jak, hrabar i disciplinovan. Svako delo, svaki događaj se posmatra iz perspektive lične sadhane, a nikako nezavisno od nje. Samo tada se sadhana pretvori u ostvarenje. Na kraju krajeva, Šri Svamiđijev čitav život je bio jedno veliko dostignuće. On se isticao na svakom polju – kao učenik, kao guru, kao administrator i kao sledbenik joge i tantre. Nema sadhane koju on nije radio. Živeo je kao prosjak i kao kralj. Lakšmi mu je podarila ogromno bogatstvo, Sarasvati mu je dala vidju, Kali mu je podarila kosmičku svesnost, a Durga mu je dala ogromnu duhovnu moć. Naprosto nije bilo nikakve potrebe da on napusti, odnosno da se odrekne svega što je stvorio i da živi ovde u Deogharu tako isposnički.

Međutim, Šri Svamiđi kaže da kada je zbog sanjase napustio dom goruća želja u njemu je bila za samo-ostvarenjem

pred stopalima svoga gurua. Nije mu bila želja da gomila bogatstvo, koga je već imao u izobilju, niti da sagradi ašram ni da pravi učenike i stekne slavu i ime. On je sve to prirodno ostvario u sklopu svoje dužnosti i služenja svom guruu. U svačijem životu postoje dužnosti i obaveze koje se moraju ispuniti. Ukoliko ih ne ispuni, one će ga jednoga dana sustići. Te obaveze, a to se odnosi i na sanjasine, zovu se *pitri rin* (obaveze prema precima), *deva rin* (obaveze prema božanskim bićima) i *guru rin* (obaveze prema guruu). Biharska škola joge je bila Šri Svamidijevo ispunjenje njegove guru rin.

Sanjasin u suštini ne pripada nikome. On se odrekao svega da bi uzeo sanjasu. To odricanje je apsolutno. Od dana kada primi sanjasu njegovo čitavo biće – telo, um, emocije i duh su posvećeni guruu i Božanskom. Oni mogu da ga koriste kako im volja. Isto kao što jedan okretan pas leži dokon po čitav dan, ali smesta živne čim čuje komandu svog gospodara, na isti način sanjasin obavlja svoje aktivnosti, ali je stalno budan i spreman da primi naređenje. Naredba možda dođe, a možda ne, ali ako dođe i kada dođe, sanjasin napušta u trenu sve ono čime je bio okupiran, bez obzira koliko je to bilo važno.

To najpodrobnije objašnjava sve šta se u životu Šri Svamidija dešavalo poslednjih godina. On je stvorio Biharsku školu joge na zapovest svog gurua, a vodio ga je u tome njegov išta devata. Kada je sledeća naredba došla on je da bi je ispunio napustio sve šta je napravio. Šri Svamiđi kaže: „Ja sam samo sluga. Ako dođe naredna zapovest, napustiću čak i sve ovo. Nije važno. Niko ne treba da žali što je izgubio gurua. Ostavio sam čak i ulogu gurua onoga dana kada sam napustio Mungir. Ako vi od mene želite i dalje da vas vodim i savetujem, idite u Mungir ili potražite nekog mahatmu ili sadhua. Nemojte meni da dolazite. Ja sam sadhaka."

Povrh toga kaže, kada bi Akhara funkcionisala kao ašram gde sadhu daje poklonicima daršan i upadeš, onda je mogao

i u Mungiru da ostane. Život u Akhari mora da se razlikuje. To je ezoteričan život, stoga da bi ga u potpunosti doživeo, čovek mora da se povuče u sebe i da neprekidno bude svestan atmana. Zato može da se kaže da je ašram neka vrsta mesta za obuku sanjasina gde se on priprema fizički, mentalno, emocionalno i duhovno, dok je akhara mesto provere gde se kovano gvožđe isprobava, proverava i testira.

Istina je da nisu sve akhare koje ste posećivali ovakve vrste. Većina akhara funkcioniše više kao math i ustanova. Jedan razlog tome može biti što se često dešavalo da kada mahatma akhare napusti svoj *gadi* (položaj) nije bilo nikoga njegovog kapaciteta da ga zameni i da održi disciplinu. Postoji nekoliko akhara na zabačenim i nepristupačnim mestima, ali i tamo često dolaze sadhui međutim, samo na određeni period vremena, dok traje njihova sadhana, a kasnije i oni odlaze u naseljenije krajeve.

Šri Svamiđi je na svoj lični način oživeo tu vrlo važnu tradiciju akhare. Jer jogi ili mahatma jedino u osami može da dosegne duhovne visine. Svi naši epovi i šastre pominju rišije, munije, sadhue i mahatme koji su svoje isposnice imali ili u gustim šumama ili visoko u brdima. Te pustinjačke kolibe je priroda sakrila i kamuflirala, ali nekada su ih sasvim slučajno tokom lova otkrivali kraljevi i carevi. Najčešće je kralj ušao u isposnicu da se pokloni mahatmi. Ukoliko je mahatma bio u samadhiju, on nije davao telesni daršan, ma koliko posetilac bio važna ličnost. Međutim, smatra se velikom čašću da se barem ima daršan *bhumi*, ili zemlje na kojoj je mahatma radio svoju sadhanu. Takvo je bilo mišljenje i osećaj, samo tlo je postalo sveto. Isti taj osećaj imate kada uđete u neki hram. Ne morate da telesno „vidite" Boga, a opet možete da osetite Njegovo prisustvo.

Šri Svamiđi je tokom cele godine ostajao napolju, i tokom letnjih i zimskih meseci. Samo je tokom četiri meseca *ćaturmasa* (od jula do oktobra) radio purasćaranu u svojoj *kutiji* pod slamnatim krovom. Ostali deo godine je sedeo pokraj

dhunija, koje je zvao Mahakal Ćita Dhuni, ili je sedeo u *vediju* gde je radio pańćagni vidju. Šri Svamiđi sa smehom kaže za sebe da je car koji ima za svaku sezonu drugi apartman.

Osnovna sadhana koju Šri Svamiđi radi je akšara purasćarana, iako se u osnovi može malo razlikovati u svakoj sezoni. Na primer, zimi se akšara purasćarana radi posredstvom pranajame, a u leto posredstvom pańćagni sadhane koja je nama nepoznata, ali po usputnim opaskama bazira se na višim oblicima pranajame.

Akšara purasćarana je sadhana koja je u šastrama određena za ovu *jugu*, ovo doba. Zasniva se na principima nada, kala i bindu, što je po tantri baza i temelj ovog univerzuma. Akšara purasćarana pročišćava mnoge nivoe bivstvovanja, posebno ako je izvodi sidha, mahatma ili tapasvi.

Tokom sadhane jogi ne postoji u ovom vremenu i prostoru. On putuje u beskonačnost i može da utiče na razne domene, da ih restrukturira, domene nepoznate i neviđene prosečnom čoveku. Zbog toga je neophodno da sadhu dostigne satvičnu prirodu pre nego što uđe u takvu sadhanu, tako da se osete pozitivne vibracije. To pročišćenje se može osetiti na svim nivoima, telesnom, mentalnom i duhovnom. Dakle, iako se tapasvi drži podalje od društva, ne može se reći da on ništa ne doprinosi društvu. Taj doprinos je možda suptilan, ali je večit i on će preživeti sva pustošenja koja vreme donosi.

Pańćagni sadhana

Pańćagni vidja je podnositi pet vatri. Šri Svamiđi je radi u vediju na otvorenom. Četiri dhuni se razgorevaju drvetom u znak poštovanja prema Agni devati, a peti dhuni je Surja devata. Te spoljašnje vatre simbolizuju pet unutrašnjih vatri koje bukte u nama: *kama* (strast), *krodha* (bes), *lobha* (pohlepa), *mada* (ego) i *moha* (vezanost). Šri Svamiđi kaže da smo onaj ko može da izdrži tih pet unutrašnjih vatri može da podnese spoljašnje vatre, i obrnuto.

Ova vidja se pominje u *Katha Upanišadi* gde je Jama, Gospodar Smrti, opisuje mladom Naćiketi. Obredi i običaji ove vidje su *gupta* (tajni) koji su poznati samo vrlo malom broju ljudi, budući da daju uvid u više duhovne sfere i budi svesnost o njima, daje besmrtnost jogiju koji je radi. Ona je namenjena samo onima koji imaju savršenu vairagju kao Naćiketa. Svami Šivananda daje Šri Svamiđiju nadimak Naćiketa i sasvim ga ispravno povezuje sa Naćiketom:

> Samo retki imaju takvu vairagju od rane mladosti. Svami Satjananda je pun Naćiketa elementa. Ali pored toga, sve čega god se jednostavan – idealan sadhaka i Naćiketa sevak…

Šivina žena Parvati je radila ovu vidju da bi doživela sjedinjenje sa Šivom. Zbog toga se ona opisuje kao večna Šivina žena. Gospod Datatreja, avadhuta paramahamsa, koji se veliča ko inkarnacija Brahme, Višnua i Maheše, isto je radio pańćagni sadhanu. Šarada Devi, žena Ramakrišne Paramahamse, je takođe radila ovu sadhanu.

Kaže se da je Parvati sve vreme držala na umu Gospoda dok je radila pańćagni, ponavljajući njegovo ime. Duvali su snažni naleti vrelog vetra, udari vetra su obarali ogromno drveće, ali ona je bila potpuno izgubljena u mislima o Šivi. Spoljašnje uznemiravajuće okolnosti nisu remetile njenu pažnju. Tako isto iznutra može da naleti snažan talas besa ili strasti, pohlepe ili vezanosti i potpuno izbaci iz koloseka onoga ko nije dobro učvršćen u sadhani.

U Akhari može da se oseti snažno prisustvo božanskog u samoj Prirodi. Sunce, mesec, zvezde i najvažnije od svega, godišnja doba i vetar igraju značajnu ulogu tokom pańćagni sadhane. Zbog toga je ova sadhana, prema nekim starim spisima, samo za one koji su stavili pod kontrolu svoje *pańća tatve*. Rikhija je posebno poznata po čestim promenama vremena, ponekad čak i u jednom satu. U jednom danu možete

imati daršan sva četiri godišnja doba, i još uz to su ovde uragani takvi da mogu da vas oduvaju sa zemlje. Zato jogi koji radi pańćagni mora prvo da se sprijatelji sa pet elemenata: *agni* (vatra), *vaju* (vazduh), *đal* (voda), *prithvi* (zemlja) i *akaša* (etar).

Dolazak u Rikhiju

Šri Svamiđi je prvi put došao u Rikhiju 23. septembra 1989. Bio je to savršen dan. Tog dana je bila ravnodnevnica, noć i dan su bili jednaki, to jest, dvanaest sati je bio dan i dvanaest sati noć, pojava koja se dešava samo dva puta godišnje. Prva njegova anušthana je počela 30. oktobra 1989. tokom Ašvin Navaratrija. Dan pre nego što je počela anušthana Šri Svamiđi je pozvao par sanjasina koji su se zatekli u akhari da vide veličanstveni prizor: jednu debelu nag zmiju geru boje, dugu skoro četiri metra, kako radi *parikramu* (obredno obilaženje oko neke svetinje) oko čitavog imanja i nestaje u drvetu u samom središtu Akhare. Nije bila nikakva koincidencija što se taj događaj pojavio u snu pre nego što se dogodio. Pošto je to bio izuzetno povoljan znak, tu je postavljen *murti* Svami Šivanande i jedan murti Adi Šankaraćarje. Tokom svoje tirtha jatre, Puđja Svamiđi je u Vasukinathu imao daršan Nag Natha obavijenog oko njegovog vrata koji mu kaže: „Postani *ćakravarti*."

Rečima Šri Samiđija:

U Vasukinathu, dok sam ležao pod senom drveta
Usnio sam vidoviti san
Kako se zmija narogušene kapuljače obavija oko mog vrata
I jasno kazuje naredbu: „Postani čakravartin."

Mahakal Ćita Dhuni

Ubrzo pošto je došao u Rikhiji, Šri Svamiđi je zapalio dhuni, to jest vatru i nazvao je Mahakal Ćita Dhuni. Vatra se održava drvetom. U Akhari ima dve vrste dhunija. Zovu se tapa

dhuni i puđa dhuni. Tapa dhuni se potpaljuje drvima i gori dvadeset i četiri sata na dan, i po kiši i po suncu. To je tapasja dhuni koji sve sagoreva i sve pročišćava. Šri Svamiđi čak i kuva sebi hranu na toj vatri.

Sa druge strane, puđa dhuni se potpaljuje sa posebno pripremljenom *gojthom* (kravlja balega). Ovaj duni se pali samo tokom purasćarane. On je bez dima i ispušta blagi miris koji je veoma pročišćavajući. Dakle gojtha i drvo su hrana koju Akhara troši, a Šri Svamiđi često sebe naziva „gojtha paramahamsom".

Paljenje dhunija je veoma drevna tradicija kod sadhua. To označava vrlo važnu fazu u životu sadhua. Poznato je da su dhuni velikih sidha kao što su bili Gorakhnath, Gospod Datatreja i drugi, imali čudesne moći i one su do dan danas žive. Veruje se da je zbog svoje svetosti, pepeo iz sadhuovog dhunija vrlo moćan. To je razumljivo jer, kada sadhu zapali dhuni on mu kroz svoju sevu i hranjenjem daje život. Čitav život provodi pored dhunija i Agni je *sakši*, svedok svega što on radi.

U vedskoj i tantričkoj tradiciji Agni je uvek važan deo svakog običaja, bio on društveni, kulturni, religijski ili duhovni. Čak je i pri sklapanju braka Agni taj koji par proglasi mužem i ženom. Kada je Sita trebala da dokaže svoju čestitost pošto se izbavila iz Lanke, morala je da prođe kroz Agni. Kao što u današnje vreme svaki sudski proces počinje tek pošto se svedok nad *Bhagavad Gitom* zakune da će govoriti samo istinu, u ranija vremena se tako zaklinjalo pred Agni. Iskreno se verovalo da se pred Agni ne može uopšte izgovoriti laž niti počiniti neko nedelo.

Jogi potpali dhuni sa tim mislima u umu, tako da je dhuni svedok, to jest sakši, svake njegove misli, svake reči i svakog dela. Ako to nije satvično, on neće proći test Agni. U praksi se isto to pokazalo u Akhari, jer čim je Šri Svamiđi upalio Mahakal Ćita Dhuni, sve drugo u Akhari je počelo da dolazi na svoje mesto i da se događa.

Akhara ima svoj jedinstveni komplet alatki koje su višenamenska. One se mogu koristiti za puđu i obred obožavanja, za zaštitu, za sečenje, hlađenje i obedovanje, kao i za održavanje vatre. Neke služe samo za ukras, a druge se koriste za sadhanu ili za prenošenje duhovne moći dugima. One se mogu koristiti, a i ne moraju nikad, ali prema tradiciji sadhu je dužan da ih poseduje i radi obrednu puđu na te predmete. To su: *bhala* (koplje), *dhanuš ban* (luk), *joga danda*, *vjaghra ćarm* (leopardova koža), *mriga ćarm* (jelenja koža), *šankha* (školjka), *damaru* (mali doboš), *nagara* (veliki doboš) i Parašuramina sekira.

Ovu svojinu jogija ne bi nikako smeli potcenjivati. U Vedama mogu da se nađu navodi da postoje mantre koje rišiji koriste da prenesu moć na vlat kuša trave, koja potom postaje smrtonosno oružje. Jogi to može da učini i sa svojim *trišulom* (trozubac), *ćimtom* (mašicama) i drugim alatkama. Zna se za sidha nage koji mogu da prouzrokuju pojavu kancera ako udare nekoga svojim trišulom ili joga dandom. Svaki predmet koji sadhu poseduje može drugome da isto tako da duhovnu moć i materijalnu dobit.

Kroz satsang te alatke steknu moć da budu nepobedive. U *Šrimad Bhagavati* je objašnjeno da je šankha postala toliko poštovani simbol samo zato što je večito izložena satsangu Gospoda Višnua. *Satsang* znači „biti u društvu istine" i to je možda najvažnija karika duhovne transformacije. Kroz satsang se naše duhovne samskare neguju i transformišu. Na isti način imovina sadhua se preobrazi kroz satsang koji primaju.

U Akhari se najčešće koriste damaru i šankha. Damaru predstavlja Šivu, a šankha je simbol Višnua. Šri Svamiđi počinje svoju sadhanu sa lupanjem damarua i sa hukom iz školjke. Na sam zvuk damarua, tamas se raspršri, a kada se duva u šankh, satva se budi. Damaru se još koristi svako jutro u četiri sata tokom puđe drvetu Rudrakše, a školjka za puđu Tulsi Ma.

Išta devi akhare je Tulsi Mai. Ona je blagonaklona sila koja vlada svim lokama. Šri Svamiđi svakodnevno sâm izvodi *snan* (kupanje) i pređu Tulsi Mai. U šastrama su pobrojane određene vrste drveća koje su prirodna stanište devata. Svaka devata ima drvo kome je naklonjena. To drveće poseduje božanske kvalitete. Kao što savremena biologija govori o drveću koje ima plodove i drveću koje ima lekovita svojstva, stari spisi govore o jednoj takvoj grupi drveća koja mogu da prizovu spuštanje devata. To drveće u velikoj meri doprinosi pročišćenju atmosfere, i time pojačava duhovne vibracije u okruženju. Akhara ima samo drveće sa tim osobinama i ona se svakodnevno obožavaju.

Postoji jedna dirljiva priča o Bal Krišni kada je on zabranio majci da radi jagju u čast Gospoda Indre. Upitao je: „Zbog čega se moliš Indri? On nije toga vredan. Ima groznu narav i uz to je i osvetoljubiv. Ako ga uznemiriš, on će da poremeti godišnja doba i izazove glad i propast, Treba da se moliš drveću koje, iako im niko to ne traži, daju plodove da jedeš i drva da pališ vatru. Treba da se moliš zemlji ili *bhumi*, koja ti daje zemljište da možeš da gajiš žitarice i hranu za jelo, ili kravama koje ti daju mleko da piješ. Oni su vredni molitve."

Na sanskritu se drveće zove *vrikša* i ono je svakako vredno poštovanja jer mi mnogo zavisimo od njih. Obred kojim se priziva božansko u jednom drvetu se zove *devata avahana*. To drveće onda služi kao sila zaštite i pomaže jogiju u sadhani. Na kraju krajeva, jogi se na putu sadhane ne sreće samo sa materijalnim domenom. Postoje mnoge dublje i više oblasti i na psihičkom i na kauzalnom nivou. Čak i na tim nivoima postoje negativne sile a sa njima se suočiti je mnogo teže jer imaju neograničene moći. Kada jogi prevaziđe um i kada se otisne visoko u beskraj, on tada može lako da postane žrtva ovih sila. U tom trenutku božanske sile mu priteknu u pomoć i pruže mu podršku u sadhani. Isti princip je primenjen i kod obožavanja jantre i mandale, gde su

devate postavljene na spoljašnjoj zaštitnoj ivici ili *bhupuri*, da bi zaštitile i sprečile da negativne sile ne ugroze sadhakino iskustvo Božanskog.

Šri Svamiđi živi sam u Akhari. Njegovo jedino društvo su dva opasna psa. Psi se smatraju *vahanom* ili „vozilom" devate Bhairave. Isto tako orao Garuda nosi Višnua, bik Nandi nosi Šivu, a psi nose Bhairav Natha. U svim važnijim Šivinim hramovima možete naći Bhairav Natha u spoljašnjem obodu hrama. Prvo treba da se oda pošta službeniku obezbeđenja, pa tek onda Gospodu Šivi. Šri Svamiđijeva dva službenika obezbeđenja su Bhola Nath i Bhairavi Nath. Oni su ceo dan pored Šri Svamiđija i čuvaju njega, njegov dhuni i *mandap* (nadstrešnica). Žestoko se bune ako se bilo ko drzne da uđe u taj deo. Na zvuk njegovog damarua i šankha oni znaju da je počeo sa sadhanom i pošto su pojurili do njega da po običaju dobiju svoje keksiće, oni zauzmu mesto blizu vedi. Oni neće ni od koga da uzmu hranu osim od Šri Svamiđija, i na dužnosti su svih dvadeset i četiri sata. Oni su prelepi i dragi psi.

Nijedna druga životinja ne može da se meri po budnosti sa psima. Pas je fokusiran na dužnost, veran je, ali najvažnija lekcija koju možemo da naučimo od psa je njegova bezazlenost. Oni su potpuno operisani od rage i dveše. Psi imaju samo jednog gospodara. Zato je Šri Svamiđi često govorio da učenik treba da bude kao pas: odan, poslušan i da služi samo jednog gospodara. Naravno da su morali da imaju pohvale vrednu i zasluženu dobru karmu čim su odabrani da služe Šri Svamiđija.

Način života paramahamse

Ovde u Akhari smo mogli da vidimo još jednu transformaciju načina življenja Šri Svamiđija. On je odbacio geru odeću, a ogrnuo na sebe *koupinu*, ili tkanina koja se veže oko bedara. To je isto vrlo važno obeležje u životu sadhua, jer ono ukazuje na to da su vairagja i odsustvo strasti postali sastavni

deo bića koje ga nosi. U šastrama se navodi da je onaj ko ogrne koupinu i prihvati se činije za prošnju, uistinu sam Šiva. Kaže se isto da onaj učenik koji ima sreću da dotakne koupinu svoga gurua dobija trostruke blagoslove, jer mu to može dati momentalno oslobođenje. Šri Svamiđi kaže da će doći period kada će čak i to parče krpe odbaciti.

Šri Svamiđi od kako je došao nije nikada izašao iz Akhare. On kaže: „Ovde ću da živim kao paramahamsa koji nema nikakve veze sa svetom." Paramahamsa živi jednostavno sa najminimalnijim materijalnim udobnostima. Krevet mu je od same trave, odeća mu je njegova koža. Jede malo, ishrana mu je oskudna i sâm je sprema. Ne daje upadeš, gjanu ni dikšu, niti se drži kao veliki mahatma, već živi povučeno, daleko od sjaja javnog života. To je potpuno opravdano, jer paramahamsa, odnosno onaj ko je dosegao paramahamsa svest, stiče svete kvalitete. Međutim, ti sidhiji nisu tu da se sa njima razmeće i stvara kapital privlačeći sebi veliki broj ljudi. Oni zapravo služe da se ostvare duhovni ciljevi.

U *Narada Parivradakopanišadi* je rečeno:

> Vrlo se retko na ovom svetu može sresti monah bez mesta boravka koji je i paramahamsa. Ako takav postoji, on je uvek i sav od čistote. On je taj Puruša koji Vede veličaju. Um velikog čoveka (mahapuruša) uvek počiva na meni, i ja isto u njemu počivam. On je uvek zadovoljan. Na njega ne utiču ni hladnoća ni toplota, ni sreća ni nesreća, ni odličja ni poniženje. On prima i uvrede i bes. On u sebi nema šest ljudskih slabosti (glad i žeđ, tugu i zabludu, starost i smrt) i oslobođen je od šest svojstava tela (rođenje, postojanje, promena, rast, propadanje i smrt). On ništa drugo ne vidi sem sopstva. Bez odeće je, nikome se ne klanja, ne govori *svaha*, ne izgovara *svadha*, nema u sebi ni krivice ni hvale, ne pridržava se mantri ni obreda (*karma kanda*), ne meditira na druga božanstva (osim na Vrhovnog Boga), ostavio je sve aktivnosti, čvrsto ukorenjen u Svest koja se sastoji od Postojanja, Znanja i Blaženstva,

stalno svestan jednog jedinog Vrhovnog blaženstva, on uvek meditira na Brahma *pranavu*, i na to da je on sâm Brahman i time sebe ispunjava. Takav čovek je Paramahamsa, monah koji nema doma i prepušten je lutanju.

Postoje četiri faze sanjase: bahudak, kutićak, hamsa i paramahamsa. *Bahudak* označava onu fazu u kojoj sanjasin živi kao učenik u službi svom guruu. Posle služenja guruu, kada krene sa parivrađaka životom, on se onda naziva *kutićak*. Hamsa je faza u kojoj on kontaktira sa svetom oko sebe, ostvaruje misiju njegovog gurua, a pri tom ostaje neiskvaren svim tim, isto kao što je labud (hamsa) u vodi, a nikad se ne ukvasi. *Paramahamsa* je poslednja faza i kulminacija svega što je postigao na duhovnom planu.

Paramahamsa je dakle, red u koji sanjasin ulazi inicijacijom, ali važnije od toga je da je to stanje svesti. Ne mora svaki paramahamsa koga sretnete da ima ostvarenu tu svest, ali je barem načinio korak u pravom smeru time što se inicirao u tradiciju. Naravno, bilo je paramahamsi koji su dosegli to stanje, ali njih nema mnogo. Većina ostalih se po tradiciji drže striktno pravila i načina ponašanja i nikada nisu dostigli paramahamsa svest.

Onaj ko je došao do tog stanja ide izvan granica tradicije. On je oslobođeno biće. Naravno, on nikada neće osporiti važnost tradicije zbog toga što je svestan da društvo koje nema tradiciju može da klizne u anarhiju i rasulo. To isto važi i za sanjasu. Danas lažnih sadhua ima na pretek, ali ako ih malo bolje proverite, uvidećete da su njihovi ciljevi više materijalni nego spiritualni. Mnogi čak misle da je sanjasa zanimanje. To se dešava kada neko raskine sa tradicijom. Tradicija sanjase zahteva da se mora proći kroz dvanaest godina treninga, pod guruovim vodstvom, posle čega sanjasin slobodno ide kud hoće i primenjuje na sebi sve što je naučio, i ispituje svoje snage i svoje slabosti. Kada se on čvrsto utemelji u svojoj posvećenosti duhovnom životu, on se onda skrasi na jednom mestu da širi duhovni nauk koji je naučio i

usavršio. Služenje društvu se radi sa *niškama bhavom* (bez ličnih želja). Pošto obavi svoj zadatak, sanjasin se povlači u osamu.

Mnogi ljudi se pitaju zbog čega Šri Svamiđi radi sve te sadhane i živi asketski kada je već dokazao svoju duhovnu veličinu. Kao odgovor na to Šri Svamiđi kaže da osim što je to najbolji način života i što on oseća da ga najviše ispunjava, on je svestan činjenice da ukoliko on ne da primer drugima, oni koji dolaze iza njega će uzeti sebi za slobodu da se nazovu paramahamsom a da se nisu podvrgavali disciplinama koje su neophodne da se dođe do tog stanja. On iz svog beskrajnog saosećanja i milosti utire put i daje smernice iskrenim sanjasinima da uh buduće generacije slede.

Prema tradiciji paramahamsa živi od *bhikše*. On ne prima dakšinu. *Dakšina* je ponuda koju poklonik želi da daruje nekom sadhuu. Za sadhua to može, ali i ne mora biti od koristi, ali on je obavezan da je primi. Ali kod *bhikše* sadhu zahteva od poklonika da mu da samo ono što mu je neophodno, ništa više, ništa manje. To je poznato kao vežba aparigraha, ne posedovanje materijalnih predmeta i jedna je od osnovnih stvari za sadhua.

Paramahamsa živi u zanosom zagrljaju sa Božanskim. Njegova svest je veoma pročišćena. On je u stanju da po volji njome upravlja i usmeri je u različite smerove istovremeno. U paramahamsi se može videti uravnoteženo sagledavanje dvojnosti u životu kao što su bol i zadovoljstvo, dobro i loše i drugo. Kroz sve to on prolazi kao *sakši*, svedok ili posmatrač. Takva osoba stekne besmrtnost.

Veliki ep *Mahabharata* opisuje paramahamsu kao asketu najvišeg reda koji je apstraktnom meditacijom pokorio svoja čula. Apstraktna meditacija je veština kojom je vrlo teško ovladati. Svima nama je poznata ideja meditacije na određeni simbol. Iako se na izgled čini teškim, ali taj tip meditacije je daleko lakši od meditacije na apstraktni objekat kao što je jedna misao ili ideja ili praznina.

Apstraktna meditacija je meditacija na bilo šta što nema formu i ukoliko niste majstor u rukovanju umom kao i celokupnom svesnošću koja divlja u vama, onda ćete se izgubiti u rasutosti uma.

Osim toga, ovaj oblik dhjane je vrlo napredan nivo joge jer nije je moguće ostvariti ukoliko čula nisu obuzdana. Obuzdavanje čula ne znači potiskivanje. Zapravo, potiskivanjem je nemoguće ukrotiti čula. To bi samo dovelo da deformacije čovekove ličnosti i njegovog ponašanja.

Čulima vlada tatva vatre. Ona se upale čak i na najsitniju varnicu i ona burno divljaju u čoveku. Pokušaj da se potisne vatra je kao da se igrate sa dinamitom. Dakle, kada kažu da je paramahamsa svoja čula ukrotio, ne misli se da je on njih potisnuo. Upravo obrnuto, on je odoleo toj vatri i prevazišao njen uticaj na svoje telo, um, emocije i duh.

To je glavni razlog zbog čega se određene sadhane, kao što *šmašan sadhana* (sadhana koja se radi na mestu kremacije), *lata sadhana* (sadhana koja se radi sa mladom devojkom), *aghora sadhana* (jedenje mesa, krvi, izmeta), daju joginu da ih radi, a to je da može da odmeri do kojih je granica uspeo da ovlada sobom. Te vežbe nisu crna magija ni iskvarenost, razuzdanost. One mogu nekome tako da izgledaju, ali to je samo gledište jednog posmatrača koji nema dovoljno svesnosti da to razume.

Zamislite onda koju vrstu svesnosti jedan paramahamsa ima. U Patanđalijevim *Joga sutrama* se pominje da se um oslanja na pańca vritije, odnosno da ih koristi kao svoju potporu, a neki od tih vritija su bolni, a drugi nisu. Kada se tih pet vritija uma negiraju, kaže se da um tada iščezne, ali poništenje uma nije krajnji cilj jer sa poništenjem uma se gubi svesnost. Da bi se otišao jedan korak dalje trebalo bi da se unutrašnja svesnost održi uprkos rastvaranju uma. To je veliko postignuće i paramahamsa je to stanje dostigao.

Etimološki, *paramahamsa* znači „najviši labud". U šastrama je labud metafora za posebnu sposobnost da iz svake stvari može da se izdvoji njena prava suština. Labud može da odvoji mleko iz mešavine mleka i vode. Poznato je da i paramahamsa ima tu osobinu. Osim toga, labud simbolizuje *ćetanu*, „rafiniranu svesnost", koja sve zna. Zbog toga se kaže da paramahamsa obitava u najvišoj svesnosti. To je jedno veoma uzvišeno stanje koje je većini nas teško čak i zamisliti, a kamoli doživeti.

U svima nama postoji smrtna svesnost koja umire, ali i besmrtna svesnost koja je večita. Ta večita svesnost se prikazuje u različitim stepenima pročišćenja, u svim živim i neživim stvarima uključujući tu i ljudska bića. Kod razvijenih duša se obelodani kao svetlost i sjaj i stoga se oko njih stvara jedna aura svetosti. Besmrtna svesnost je to što određuje vaše iskustvo posle smrti. Ukoliko niste marili da je probudite tokom svog života, onda će posle smrti sudbina prevagnuti, ali ako ste probudili svesnost onda vi sami možete da određujete svoju sudbinu u životu, a i posle smrti. Iz tog razloga razvijene duše, kao što su jogini, mahatme i sidhe, mogu da nas vode i usmeravaju čak i pošto su napustili svoje smrtno obličje.

Sve što takva osoba uradi imaće božansko svojstvo i svrhu. To je stoga što su samskare takve osobe spaljene i oni žive samo da ispune Božansku Volju. Zato oni mogu da odražavaju božansko i da time zrače. Oni mogu da se ponašaju kao ljudi, mogu da izgledaju kao ljudi, ali bez obzira šta radili oni će se uvek isticati kao izuzetna bića. Rama je bio takav čovek. I Krišna isto tako. Mi dobro znamo da su oni jednom hodali ovom zemljom kao i mi. Oni su proživeli ljudski vek, prošli kroz životne radosti i tuge kao i mi što prolazimo, a ipak se i dan danas oni poštuju kao sâm Bog. To je zbog toga što su oni u svemu, baš svemu, što su radili „zračili svetošću", a to je dovelo do činjenice da se čak i vekovima kasnije veruje da je njihovo rođenje na ovoj zemlji imalo božansku svrhu.

Te božanske inkarnacije i prosvetljena bića svojim primerom zapravo pokazuju put budućim generacijama. U teškim vremenima mi možemo da iz njih izvlačimo inspiraciju. Šri Svamiđi isto tako predstavlja uzor kome svi treba barem da težimo, čak iako ne možemo da ga dostignemo. Od najranijeg detinjstva ispoljavao je izuzetnu genijalnost koja je dolazila od beskrajne vairagje. Dostignuća koja je postizao ga nikada nisu odvratila ni skrenula sa cilja da ostvari lepote sanjase i puta odricanja. Imao je prirodnu sklonost da u svakoj prilici bude prisan i opušten. Dok je vodio Biharsku školu joge radio je to sa intuicijom, savršeno, i vodio na hiljade duša iz celog sveta u njihovom stremljenju ka savršenstvu u životu i izvan. Danas kao asketa daleko od sjaja i glamura uloge gurua, on ima isti elan i lakoću. Nije baš uobičajeno naći gurua koji se odrekao svog *gadija* (tron) i imenovao naslednika još za života. Iz živog sećanja ne možemo da navedemo nijedan primer takve vrste. Ipak Šri Svamiđi je to učinio jer je njegov cilj nepokolebljivo na božanskom putu …

Pesme
Svami Dharmašakti

Đaja đaja đaja Satjam

(Izlivi prepunog srca u Utarkašiju tokom povratka iz Gangotrija, na dan festivala Ganga Dusehra)

Ugledasmo i prepoznasmo
Božansko srce ovog sanjasina.

Na licu mu sjaj sunca
I prohladni mir meseca.
Reči mu teku poput nektara svete Gange
Osmeh mu čarolija cveta u cvatu.

U srcu mu besmrtna vera u bratstvo celog sveta
U umu uzvišene misli o molitvi, kirtanu i đapi.
Guru mnogima preobrazi unutrašnji i spoljašnji život
Slava njemu, koji je zapravo Rama i Krišna.

Slava Almori, blaženom mestu njegovog rođenja
Đaja đaja đaja Satjam, veliki svetac ovoga doba.
Svaki je kutak sveta obasjan
Melodijom ove nebeske pesme.

Ja videh i prepoznah
Duhovni dragulj, ovog sanjasina.
Moj poštovani, moj oče, guru i učitelju
Prihvati pranam koji ti uz naklon skromno nudim.

– 9. jun 1956.



Samo Ti možeš upaliti svetlo

(Nakon daršana i blagoslova Svami Šivanande, u stanju visoke temperature i bunila, 8. septembra 1956. godine)

Divnog li trenutka u vremenu…
Svi prepoznaše božansko u Satjamu…

Današnji svet pun je „svetih ljudi“
Mrežu prevare i lagarije pletu
Nedužni im lak plen
Slatkorečivo ih obmanjuju i navode na krivi put.

Ovu iluziju sveta
Satjam je promatrao uznemirene duše
Odlučio je da pokida
Gusti veo obmane i prevare.

Daleko na vrhovima Himalaja
Pun saosećanja, razumeo je tugu čovečanstva.
I oprostio se teška srca
Sa svetom Gangom i guruovim stopalima-lotosima.

Stopala na kojima mu um stalno počiva,
Od sveca kome se predao
Zatražio je samo jednu blagodet
Da satjom i dharmom do vrha ispuni ovaj svet.

Neka svi slede jednu veru, pevaju jedno ime Gospodnje
Nema mesta za nadređene i podređene, nema mesta sporovima i razdorima,
Nema brahmina i nedodirljivih, nema greha i vrlina
Svi smo deca jednog Oca,
bez obzira na dela i titule.

Guru se nasmeja i reče:
„Samo Ti možeš upaliti svetlo“.
Sa „satjom“ i „dharmom“, svetionicima na tvome putu
Spoznaćeš i dostići „Alakh Nirañan“.

– 10. septembar 1956.

Bhavanđali

Čuli smo samo da je nekad živeo Gospod Rama,
nikada nismo videli ni Krišnu
Ipak, svi pevamo o njihovoj veličini i slavi.

Niko nije video divotu Indre
Ni pokoru Višvamitre
Samo spisi pričaju sagu o njima...

Odrekavši se doma, ognjišta, svega,
Čuveni doktor postade Mudrac Šivananda,
Đagat Guru koji sve vodi putem satje.

Na drumu ka jezeru Mansarovar,
Poput izlazećeg sunca pojavi se „Dharmendra“
Predao se pred stopalima svog gurua
Te privid i zabludu pobedio…

Guru vide i prepozna
„Svami Satja-anandu“,
Gospodara sebe samog, oličenje istine i blaženstva
I blagoslovi ga rečima blagodati:
„Božanski glasniče Satjam, u tami ovoga sveta,
Ti budi svetlost.“

– 25. decembar 1956



Štovanje

(Duboka čežnja da me Svami Satjananda kao guru prihvati… molitve... uvek i iznova odbija da bude guru, a ipak evo ponude štovanja...)

O guru moj, učitelju moj
O sveznajući!
Iako poznaješ svaku misao i suštinu
Praviš se neuk i naivan

Oluja se iznutra diže
Trese celo moje biće
No prihvatih te kao svog gurua i
Znam da ćeš nešto da mi daš

O prijatelju i vodiču izgubljenih i zalutalih!
Za šta je kazna ova?
Nekada pun poleta i boja
Život je sada potpuno tmuran

U moj si život ulio nadu i radost
A lotos mog srca otvori se od ushićenja
Kako podnosiš da ga vidiš sad kako vene pred tvojim očima?
Da li si zato postao baštovan?

Ovaj svet je poput okeana bez dna
A moj je saputnik neiskusan
Samo ćeš gledati kako se davimo?
Da li si zato postao lađar?

O moj Ram,
Moj slavni vodiču, moj Šjam
Kad bura pomrači bujnost proleća
Hoćeš li i to posmatrati bez osećaja?



Neka ovo telo bude sitar
A ovaj um njegove žice
Daj ovoj vini takvu moć
Da svet u blaženstvu peva i pleše

Nek svi čuju muziku Beskraja
Nežne tonove Nadiskustvene pesme
Ti si riznica Samospoznaje
Prijatelj napuštenih, ti uklanjaš patnje ropstva

O moj guru, moj gospodaru
O sveznajući.

– 19. maj 1958.



Pušpanđali

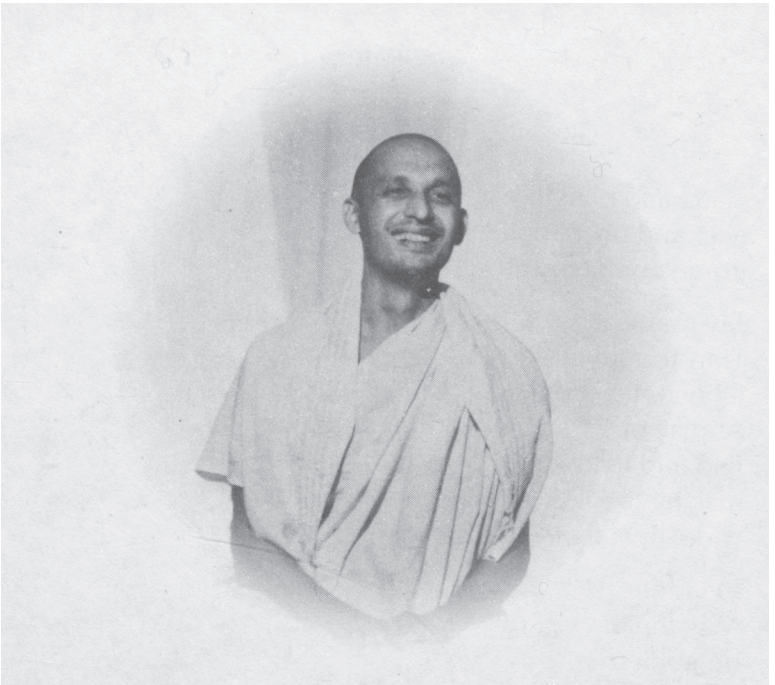
25. decembar
Na ovaj blagosloven, sveti i božanski dan -
Blaženi sine majke Gange,
božanski oče, tvojim stopalima
milioni glasova nude
miomiris svoje muzike.
U svetu ovom punom požude, besa, mržnje,
gordosti, zablude i pohlepe.
O Središte čistote!
Ti si božanski sveštenik,
širiš svetlost znanja, ljubavi i mira.
Tvojim božanskim lotos-stopalima,
Ponizno se klanjamo pranamom
i prinosimo svetlost, mirisni štapić, molitvu i obred.

O Vrhovni okeanu milosti!
Ovu molbu kroji samo srce,
neka reka satje i dharme

gjane i bhaktija,
večno i nepresušno teče
sa tvojih božanskih usana.

Gospodaru moj!
Preobrazi ovaj svet da zasvagda
postane večno hodočašće u Dvarku.
I svi mi izgubljeni putnici što lutamo
da nađemo i pratimo tvoje stope,
čineći uske staze naše Mathure
prostranim, lepim i spokojnim.

O Bože!
Neka dani našeg Svamiđija
budu zlatni
a noći srebrne.
Neka reči koje se izlivaju
sa njegovih božanskih usana
budu poput besmrtnih, nektarskih
stihova Veda.
Neka svaki kutak
ove neizmerne, ogromne zemlje
iznova zasvetli,
a svaki trenutak se pročisti
kao oltar u kući bogova
kroz sjaj
Satjanande koji je poput sunca.
O stubu svetlosti!
Vodiču zalutalih putnika,
milion pranama tvojim stopalima.
Pohvale,
usklici slave i poklonjenja
stižu iz celog sveta,
A bezbrojni glasovi pevaju pesmu,
Đaja Satjananda, đaja đaja Satjananda
Om Satjananda Om Om Om



Bhavanđali

Gospodaru moj, moj Gurudev!
Dođi, dobrodošao si, O gospode mog unutarnjeg prostora!
Dođi da te moje oči vide, ali tvoja stopala
danas ću suzama oprati.
Ponudiću ti
sedište mog srca, cveće mojih očiju
svetiljku moje duše, um pun nade i očaja.
Stigla je nova godina
u čas mirisan od cveća
i mnogo tračaka nade
gori u mom srcu.
Miris sandala,
dim se vije iz mirisnog štapića
zasviraj po žicama u meni i baci me u zanos.
Gdegod da pogledam
vidim zlatne zrake svetla.
Da li je svanula zora novoga dana

ili njegov svršetak u sumrak?
Sunce novog doba
viri preko mekog horizonta
I mesec isto,
ali senke mango drveta
raspršuju mu nežne zrake.
Sve dok se suze Dharmašakti
koje padaju po tvojim lotos-stopalima
ne pretvore u cvetove,
I sve dok to cveće
ne počne da odzvanja rečima
'Om Satjam'
'Šri Satjam Om Đaja Satjam',
Sa osmehom na usnama,
i suzama u očima
Dharmašaktin um i prane,
tobom opijeni i obuzeti,
odjeknuće 'Om Satjam'
'Om Šri Satjanandaja Namah'.



Molitva Učitelju

Stigla sam na tvoja vrata,
Noseći na dar svoje srce
Sada je na tebi da ga,
Odbiješ ili prihvatiš.

Slušaj moje jadne jecaje,
Čuj moje žalosne vapaje
Donela sam buket suza,
Uzmi ili raspi, kako ti je volja.

Hram srca mog u plamenu gori,
Pošalji tvoj osvežavajući pljusak ljubavi
Oči su mi zatvorene vekovima,
Otvori ih i pokaži mi kako da živim.

Moje ludilo se izgubilo,
U kovrdžavim pramenovima što tvoje lice krase
Ceo moj svet leži skriven,
Iza tvojih nežnih trepavica.

Prinosim venac vere,
Da ukrasim tvoj lepi vrat
Ako mi suza iz oka kane,
Prihvati i nju, molim te.

O Gospode beskrajnih praznina,
O kremenu svetlosti božanske!
O konačno utočište svih bića,
Učini me prahom tvojih stopala svetih.

Pred Guruovim stopalima

Pletem venac cveća,
Venac mog života od cveća…

Ti cvetovi nose moju dušu,
Sve moje težnje i ciljeve.
Nadam se ostvarenju nečega…
Okrilje guruovih stopala, moja je jedina čežnja.

U prisustvu „Bare Gurua“, velikog gurua
Srce priklonih „Ćote guruu“, malom guruu.
Gospod me zbog tog sitnog prestupa
Pustio da lutam danima, i mnogo duže.

Čekanju je najzad došao kraj
Stigao je taj blagorodni dan, kucnuo je povoljni čas.
Dao mi je Raminu mantru
I nazvao imenom „Dharmašakti“.

Na sveti dan Šravan Purnime
Osvetlio si moje srce Raminim plamenom
Te stopalima moga gurua ja ponudih
Taj isti cvetni venac.

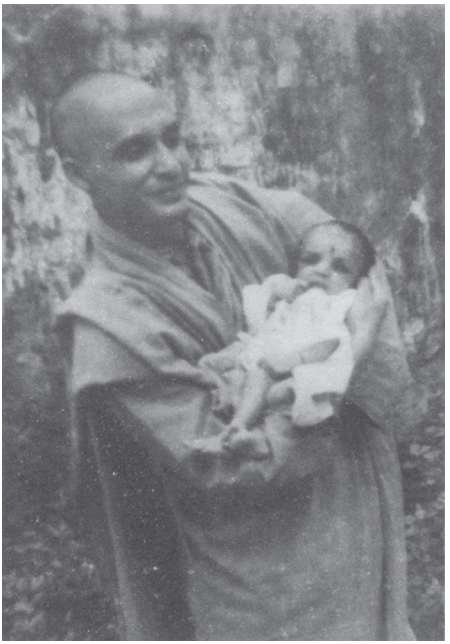
- 29. jun 1958.



Predaja

O moje božanstvo, moj Gurudev!
Na pomolu nove godine, dođi
Sejući zlatne zrake, dođi.
Kandilo ovog srca, cvetovi očiju
tvoji su zauvek.
U mom srcu prepunom nade nova svetlost sija
postajem i poklonik i obred
sebe nudim tvojim stopalima.
Ali Učitelju…
Moraš da prihvatiš dakšinu.
Neprocenjiv dragulj
koga ću uskoro roditi
iz same suštine
moje prane i duše,
želim da ponudim tvojim lotos-stopalima.
Ovo je moja najiskrenija želja.

Moj Gospode!
Znam da ćeš ga prihvatiti
i učiniti ga svojim. Onda -
takođe moraš obećanje dati,
da izliješ mali dragulj
u svoj sopstveni kalup,
ispuniš ga svojim božanskim osobinama
i podariš mu sjaj kojim zračiš.
Ti sjaš kao žarko sunce
Ali moraš doći
da pretvoriš ga u fenjer što osvetljava noć,
Jer prigrlio si Vrata i Basanti.



1959. se oprašta
1960. jedva čeka da stigne
Dođi i ispiši
na novoj strani.
Budućnost svog štićenika
O tvorcu sudbine!
Sa osmehom na njenim usnama
i suzama u očima
Dharmašakti će te čekati.
Đaja Satjam, Šri Satjam
Đaja Đaja Šri Gurudev.

- 27. decembar 1959.

Aradhana

Neka trenuci štovanja ne prestanu
Pre nego se konačna žrtva prinese, neka oči ne postanu prazne.

Moj gospodar je daleko na Himalajima
a svetlost lampe je veoma slabašna
Neka se lampa moje prane ne ugasi,
a cveće obreda neka ne uvene.

Od zurenja u put oči se u kamen pretvoriše
Molitve pune suza bez prestanka teku
Ne tražim blagoslov, samo tvoj daršan
da moje prane ožive, a oči opet postanu radosne.

O oličenje nesebičnosti!
Poslušaj neme reči srca mog
Neka svaki moj dah peva tvoje ime,
Učini me zauvek čistom i oslobodi svake krivice.

Molitve i obredi prinošeni odvajkada
Sa đapom, tapom i sanjamom, metodama mudraca
Neka gresi iz prošlosti ne pogaze
ovo cveće koje sam sakupljala stolećima
Neka trenuci aradhane ne prestanu da traju...

Ne prihvataj poraz

Bliži se čas tvoga iskušenja
Danas nemoj da gubiš snagu.
Ostavi krevet od ruža
Odeni venac od trnja.

Napusti prolaznu ovozemaljsku hladnoću
I drži korak po vrelom žaru.
Nastavi da radiš sve što moraš
Ne mareći za opekotina bol.

Možda si sasvim sam
No sa smehom nastavi do svog cilja.
Ostavi krevet od ruža
Odeni venac od trnja.

Ostavi zabludu i zaluđenost
Ne daj umu da ovim stranputicama pođe.
Smatrao si za prijatelja zmiju otrovnicu
Ali otrovaće te na smrt.

Zaplovi okeanima sa osmehom na licu
Odlučno i hrabro usmeri kormilo svog života
Ostavi krevet od ruža
Odeni venac od trnja.



Zlatni jubilej

Satjam, ti si najuzvišeniji!
Snagu bez premca ulivaš svetu.

Radostan i kad hvale i kad kude,
gutljaj nektara ili otrova
Za tebe nema nikakve razlike
između kletve i blagoslova.

Tvoja vera u sebe je čvrsta,
tvoja unutrašnja snaga tako žestoka,
Koji god zadatak da preuzmeš,
O Svami, besprekorno i jednostavno ga obaviš.

U tvojoj pobedi čuje se buđenje
pobedonosnog krika ojađenog čovečanstva
Tvoj umilni glas je doista blagoslov
svim živim i neživim bićima.

Ovom svetu strašću zarobljenom,
Pokaži put ljubavi prave
Nauči ga obuzdavanju bez stega,
Pokaži mu kako da se vine u visine.

Dok postaješ svetlost, Satjam,
Daj ovom svetu snagu vere.

– Oktobar, 1973.

Đaja Satjananda



Talasi Gange veselo pevuše
Đaja Svami Satjananda, Đaja Satjananda Svami.

Uvidevši prazninu svetovnih zadovoljstava
Odbacio si ih mačem viveke
i našao utočište tamo gde večni mir vlada -
kraj Gospodnjih lotos-stopala.

Talasi Gange veselo pevuše…
Na mukotrpnom putu života
ti si prijatna utešna hladovina,
Sišao si u živote napaćenih masa
Da im podariš jako telo i pročišćen um.

Talasi Gange veselo pevuše...
U ovim vremenima ti pevaš pesme slobode,
O ti koji život daješ! O božanski mudrače!
Satjam, žila si kucavica ove zemlje
Gurudev, primi milion naših pranama.

Talasi Gange veselo pevuše
Đaja Svami Satjananda, Đaja Satjananda Svami.

– Guru Purnima, 1978.



Sumanandali

O gospode univerzuma,
Videla sam te
kako blistavo sijaš
među dostojanstvenim svecima,
nošen nežno
notama vine,
u odori od prolećnog cveća,
lotos se otvorio i
raskošno sipa nektarski polen tvoga srca,
O gospode univerzuma... Videla sam te.

O gospode planina,
Nosio si
neuko i sujeverno čovečanstvo
do vrhova talasa
visokih poput Himalaja
Kao što skromno zrno peska
ili slabašna vlat slame
na krilima besne oluje lete,
Ti si ih nosio
na putovanju do tih milostivih visina,
Pripovedajući im o slavi tih carstava...
Videla sam te.

O Vrhovni Guru!
U Ganga Daršanu
Kao zraci izlazećeg sunca,
Gospodaru srca
bezbroj ljudi,
Pustio si da teče
sveta reka joge
u Karna Ćauri,
i bhumi pređom okadio okolinu,
Zrnce prašine pred tvojim stopalima, Dharmašakti,
te je videla.

O svemoćni!
Dok jašeš kočijom zore
po horizontu na istoku,
Sa svojim mekim zracima
razbuđuješ svet
iz dubokog sna,
U času što slavi
spoj dana i noći,
Umom punim milosti,
kroz svoje satsange obasipaš nektarom,
duvaš u svetu školjku joge,
Videla sam te.

O gospode beskonačnih carstava!
Videla sam te
u obličjima mnogim bezbroj puta,
ali ono što sada videh,
izdaju me reči, da opišem ne mogu.
Tvoja misija joge,
tvoji tjag, tapasja i samarpan,
Nek budu besmrtni na vekove i dalje.
U očima noseći Mansarovar i Himalaje,
Mogu samo da ponudim tihi ponizni poklon,
Om Namo Narajanaja!

– 25. decembar 1982.

Na obali Gange

Na obali Gange, tu gde ona ka severu teče
nalazi se ašram mog Gurudeva
Nadomak Gange, na Karna Ćauri
naše prebivalište je pokraj Gange.

Gurudev živi u Šri Nivasu,
A Karna Ćaura je sada sala za Sadhanu
Kaštaharni Ghat je čudesan
Naš Mungir je zaista Gospodnji grad.
Na obali...

Ganga Daršan je naše hodočašće
Šri Nivas je sâm raj
Najlepši pogled na Majku Gangu se pruža
Sa Šakti Vihara, Joga Arogje ili Anapurne.
Na obali...

Daruje ljubav svima, Svami Satjananda
Naš poštovani Gurudev
Iz svih krajeva sveta poklonici stižu
Čuvši tvoje ime, voljeni Gurudev.
Na obali..

Medonosnim rečima, besedama i satsanzima,
Dharmu, karmu i smisao života
Koncepte filozofije i nauke
On tumači najjednostavnijim rečima.
Na obali...

Ganga Daršan i istraživački centar,
Svi morate da posetite
Da steknete dobro zdravlje i unutarnji spokoj
Da vam život postane radostan i srećan.
Na obali…

Uzvišena osećanja

Kad mislim na tebe
Svane zlatni dan
Zraci sunca što se šire
Napajaju i uzdižu moj um.
O Guru!
Možda stojiš pred pogrebnom lomačom
Ili sediš među pet vatri pročišćenja
Misli su ti možda stopljene sa slikom svog gurua
No ja te uvek u sebi nalazim.

O Jogariši!
Kada te stavim na
Postelju mojih očiju
i zatvorim kapcima vrata,
slika puna svetlosti koju vidim
opčini me i blaženstvom ispuni.
Svuda u svetu vlada pomrčina
No ja nesmetano marširam napred
moj put obasjava tvoja svetlost,
Ovo je učenje koje si mi preneo.

O Brahmariši!
Putem o kom rišiji govore
Hodao si i pokazao nam kako će
Tvoja nadljudska hrabrost vekovima
prenositi besmrtnu poruku svima
O Devariši! Primi milion mojih poniznih naklona.
Om Namo Narajanaja!

Daršan Purnima

Bio je dan 7. jula,
Svanula je slavna zora za učenike i poklonike.
Hiljade ljudi se okupilo u Deogharu
Veliki metež
ispred Baba Baidjanatha
Svi su došli po guruov daršan
I da vide Šivu, u Baidjanath Dhamu
Svi ispunjeni nadom i iščekivanjem
s mislima im lete na sve strane.
Sa jarko crvenim odsjajem izlazećeg sunca
Dugi red poklonika krenu napred.

Začu se huk svete školjke
kapije se širom otvorile
a poklonici stupiše na osvećeno tlo
Čiste misli potekle u svakom
Nastupili mir i tišina
kako iznutra tako i spolja.
Nakon daršana Paramgurua Svami Šivanande
i klanjanja Adiguruu Šankaraćarji
kada stigosmo pred trozubac
Gurudev je bio
Uronjen u meditaciju
na svom Panćagni mestu.

Stajali smo svi u stanju šoka
Naši misli skoro sve stale
O, kakav si nam prizor priuštio!
Jesu li mudraci Valmiki i Višvamitra
Došli među nas u vidu Satjanande?
Da li je ovo stvarnost ili
sam u carstvu snova?
Doista, to je vaistinu on,
Naš dragi, poštovani Svamiđi!

Vremena je bilo malo
a masa ljudi koji čekaju da uđu nepregledna,
Odali smo počast Tulsi Ma
i svi izašli napolje.
Ali su nam srca ostala unutra
Napuštajući mesto u kom je carovao mir
bolno je bilo srce i
um lišen svakog uporišta.

„Gurudev! Postavivši te na presto svog srca,
sve smo od tebe naučili
Dobili ljubav, mudrost, novi život
Da li si se pojavio na ovoj zemlji
da doneseš tračak Satja juge
ovoj mračnoj i turobnoj Kali jugi?
O Učitelju, zaista si svemoćan.
Primer koji si dao
izvor je ponosa za sve nas.“
Uz te reči svi briznuše u plač
Osećanja iz srca
potekoše u obliku suza.
Gospodu samo jednu molitvu upućujemo,
Da naš Gurudev ostane u našim srcima
za sva vremena.

Da ovo nije doba Kali
tada bi, poput Šivagange i Nilgange,
večnih tokova u Baba Baidjanath Dhamu,
Ganga nastala ovde u Rikiji
od suza bezbrojnih poklonika,
takođe vekovima tekla.
O Veliki Guru! Prihvati pozdrave
hiljada i hiljada tvojih vatrenih poklonika.

Ti si meni sve

O Paramahamsa Avadhuta!
Zadivljena što stupam
u tvoj *manasarovar*,
tvoj grad labudova.
Grad koji vrvi od poklonika,
Tu je i Ćandi Ma sva ushićena.
Ti u *mudri* slavlja
Krećeš se među ljudima,
Da niko ne ostane lišen
tvog blagodatnog daršana.

O Paramahamsa!
Otkad si stigao u prebivalište Baba Baidjanatha
Pomogao si siromašne komšije
Izdašno delio iz Bholenathove radnje
Niko nije otišao praznih ruku sa tvoje kapije.
Zastavom Šivananda Matha
visoko si uzdigao ime svog Gurua.
O Paramahamsa,
Kakvu si nam viziju podario!

Ožalošćena uvredom koju je
otac uputio njenom suprugu,
Ma Sati je odbacila svoje smrtno obličje.
Sva mesta na koja su pali delovi njenog tela
Postala su mesta hodočašća.
Bhole Baba takođe je svoju adresu odabrao
kraj počivališta Devi
Stoga je širom sveta
Babadhama postao slavan.

O Paramahamsa Avadhuta!
Prema božanskom nalogu
tlo Satine kremacije učinio si mestom svoje sadhane
u svojoj mladoj dobi Majka Parvati

Radila je pańćagni sadhanu.
Isti asketizam koji si ti usavršio
Čudesan podvig kom je ceo svet svedočio.
Sada sa Satćandi jagjom,
Odao si počast Devi Ma.
a kanja puđom
uzdigao dostojanstvo svih žena.

O Paramahamsa Avadhuta!
Kakvo si čudo učinio
Kakvom nas uzoru odricanja i bestrašća podučio!
Mnoštvo poklonika i učenika
Gledali su bez daha u čudu
kada si predao
sva svoja dela, dostignuća i plodove sadhane
Svami Niranđananandi.
Ovo je moj dobronamerni blagoslov
Svami Niranđanu,
Neka tvoja blagoslovena ruka
uvek na njegovoj glavi počiva,
a njegova glava zauvek pognuta pred tvojim stopalima,
da ti se pokori i prati tvoje stope,
neka Niranđan uvek bude pouzdan.

O Božanski Oče!
Šta više da kažem?
Stojiš odlučno i nepokolebljivo
kao sâm veliki Mahadev.
Ganga večnih blagoslova
iz tvog božanskog bića neprekidno teče
Sav ljudski rod bi
da se pričesti ovim božanskim tokom.
Duboko si utisnut
u misli i osećanja
svakog i svih.
Svi te smatraju
svojim najrođenijim,
svojom sopstvenom dušom.

To je idealna Majka

Znaj da je prava majka,
ona koja odbaci vezanost
zarad sina svoga,
To je zaista idealna majka.

Kralju Gopićandu majka je rekla,
'O sine, kreni putem joge'
Te slava poslušnoga sina
neokaljana traje i danas.

Odlučna Madalasa zaklela se,
„Ko god u moju utrobu uđe
biće oslobođen i
nikada više neće morati da se rađa".

Ona koja sina oslobodi
iz okova postojanja
To je prava dobrotvorka,
To je zaista idealna majka.

Kada je Sumitra čula da je Lakšman
smrtno ranjen na Lanki
Pomislila je na Rama, samog na bojnom polju
i silno se uznemirila.

„Odmah idi u Lanku, sine moj",
rekla je Šatrughanu,
„Rama je ostao bez brata u ovom kritičnom trenutku",
To je zaista idealna majka.

Blagoslovi

Ti si svetlost mojih očiju, uvek osećam da si mi blizu
Neizreciva osećanja majčinskog ponosa,
plutaju u reci očiju mojih.

Tvoja krv, kost i srž su moje,
obrasci tvoga uma takođe
Tvoj glas je moj, O sjajni sine!
I oreol tvojih prana takođe.

Odluka u tebi je moja kao i lakoća tvog koraka
Sine moj! Suština moja je u tebi,
Ja sam u svim nervima i venama tvojim.

Celom svetu ti si tračak svetlosti,
odagnaćeš pomrčinu sa ljudskoga roda
To je jedina majčina želja, sine moj
Da postaneš jarko crvena tačka na čelu svoga Gurua.



Moj dragoceni fenjer

Moj dragoceni fenjer hoda iz tame ka svetlosti
A njegovim stopama ide čitav svet...

Postaćeš veliki guru ovog sveta,
apostol mira, nada nemoćnih
Pruži pomoć i inspiraciju siromašnim i neveselim,
dok u stoičkoj tišini nosiš žestoke udare tame.

Moj dragoceni fenjer iz tame ka svetlosti hodi
A njegovim stopama niz izgubljenih putnika korača...

Kao sveća koja neprestano gori
Nikad ugašena silinom oluja
Poduči sebične ljude ovoga sveta
kako da daju, vole i služe.

Moj dragoceni fenjer hoda iz tame ka svetlosti
A njegove stope jato aspiranata sledi...

Može sunce da zađe i mesec da nestane
ali moj dragoceni fenjer neće posustati
Ti si simbol moje nade i vere, sine moj,
Od svog gurua nasledio si šakti i inspiraciju.

Moj dragoceni fenjer hoda iz tame ka svetlosti
A njegovim stopama idu čete sanjasina...



Rečnik

Abhišek (abhishek) – ritualno kupanje; osveštavanje; pročišćenje; važan ritual obožavanja

Aćamana (achamana) – obred pročišćenja: uz mantre se popiju tri gutljaja vode

Aghora – doslovno „neustrašivi", askete Šaiva tradicije, poklonici Šive; smatraju se pravim aspirantima i najvišim duhovnicima

Akaša - prostor

Akhand đjoti (akhand jyoti) – večni plamen

Akhara – mesto gde sanjasini rade visoke sadhane u osami

Amavasja (amavasya) - mlad mesec

Anahad nad – transcendentalni kosmički zvuk koji se čuje samo u stanju duboke meditacije, ne potiče iz spoljašnje sredine; nepobudeni zvuk

Anakšetra (annakshetra) - kuhinja u kojoj se deli besplatno hrana; narodna kuhinja

Ananda – blaženstvo

Anušthana (anushthana) – odluka da se određeno vreme radi mantra sadhana sa potpunom disciplinom; precizno određen sadržaj, tok i trajanje sadhane

Apsare – nebeske nimfe

Aradhana – obožavanje, štovanje božanskog

Arati – obred štovanja koji uz duboki naklon sadrži i nežno mahanje plamenom ispred obličja božanstva

Arćana – molitva; obožavanje; ponude božanskom

Arjasamađ (aryasamaj) – reformistički pokret modernog hinduizma koji propagira Vede, najranije hinduističke spise

Ašram (ashram) – mesto gde se naporno radi; mesto gde se prekaljuju duhovni aspiranti

Atma(n) – individualno sopstvo; duh; duša

Avadhuta (avadhoota) – onaj ko se oslobodio svih svetovnih vezanosti, koji je izvan dualnosti, koji je prevazišao običnu svest; tradicija sanjase

Avahan – invokacija; prizivanje

Avatar - inkarnacija božanskog bića

Banjan (banyan) – sveto drvo u Indiji, najšire krošnje na svetu koja pruža debelu hladovinu; iz grana pušta korenove izdanke koji potom urastu u tlo i postaju deo korenovog sistema, čime drvo raste u širinu i živi veoma dugo, preko trista godina

Bhađan (bhajan) – pesme uzvišenih osećanja posvećene Bogu

Bhagiratha - po legendi kralj koji je sa nebesa doveo svetu reku Gangu na zemlju

Bhai – brat

Bhakti – čista, intenzivna devocija; intelekt, emocije i celo biće usmereno u viši cilj; božanska ljubav

Bhang - marihuana

Bhasma – sveti pepeo; sveti ljudi premazuju bhasmom čelo

Bhavanđali (bhavanjali) – osećanja na dar božanskom

Bhikša (bhiksha) – milostinja; sanjasini obično žive samo od onoga što im druge udele

Bhođ (bhoj) – svečani obed, obično dobrotvornog karaktera

Bhoga – uživanje u materijalnim stvarima

Bhu samadhi – sahrana, polaganje tela u zemlju; svi se u Indiji kremiraju sem prosvetljenih bića; ona se sahranjuju

Bhumi – zemlja; tlo; mesto

Bhumi puđa (bhoomi pooja) – tradicija polaganja molitvi majci zemlji pre nego što se započne sa zidanjem neke građevine

Brahma muhurta – povoljno vreme; kada je atmosfera bogata duhovnim vibracijama - u zoru i sumrak; idealno vreme za sadhanu

Brahmaćarja (brahmacharya) – jedna od jama rađa joge; držati samo uzvišene misli u umu, ne prepuštati se nižem umu; takođe znači i celibat

Brahmaništa (brahmanishtha) – onaj kome je um stalno usredsređen na Brahmana

Brahmarandhra – spoj kostiju lobanje na samom temenu glave (fontanela)

Čakra – energetski centri koji su povezani sa evolucijom čoveka

Čakravarti – car

Ćandan – sandal

Ćandan tilak – znak na čelu između obrva od sandalove paste

Ćaranamrit – tečnost od mleka, jogurta, meda, šećera i listova bosiljka kojom se ritualno kupa statua božanstva, a potom se služi kao prasad poklonicima.

Ćaturmas – četiri meseca tokom monsuna tokom kojih sanjasini i sadhake ostaju u jednom mestu i rade intenzivnu sadhanu

Ćintan – promišljanje; kontemplacija

Damaru – Mali dvostrani bubanj oblika peščanog sata; brzom rotacijom u ruci u njega udaraju dve prikačene drvene kuglice i proizvodi se zvuk koji, po mitologiji, jeste zvuk stvaranja sveta; simbol je Šive Natarađe

Danda – štap; palica; sila; snaga; skiptar; simbol autoriteta; skiptar sanjasina ili askete.

Darbar – sud; tužilac.

Daršan (darshan) – unutrašnje viđenje; videti svetog čoveka, a taj makar letimičan pogled donosi milost; filozofski pravci Indije: Vedanta, samkhja, mimamsa, njaja, vaišešika, joga

Deva – božansko, nebesko biće

Dharana - koncentracija

Dharmašala – konak; vrlo skromno opremljena prenoćišta; koriste ih hodočasnici i duhovni tragaoci

Didi - sestra, familijarno, od milja

Dikša (diksha) – inicijacija; prva inicijacija je u mantru, zatim u sanjasu: đigjasu, karma i purna

Dipak (deepak) – mala uljana lampica nalik kandilu; svetlost

Dhoti – komad tkanine koji nije šiven a tradicionalna je odeća sanjasina

Đagrat (jagrat) – svesno stanje uma, budno stanje

Đapa (japa) – ponavljanje mantre ili imena Boga

Đhola - jednostavna platnena torba koja se nosi preko ramena; obično je nose sanjasini i sve što poseduju staje u nju

Đivanmukta (jivanmukta) - onaj koji se prosvetlio za života

Đjoti (jyoti) – svetlost; kandilo

Đjotirlinga (jyotirlinga) – jedan od dvanaest prirodnih kamenova ovalnog oblika koji simbolizuju Gospoda Šivu; simbol čiste svesti

Egodektomija - Guruov izraz za otklanjanje ega

Ekadaši – jedanaesti dan punog ili mladog meseca po lunarnom kalendaru; smatra se da su tada intoniranje mantri i post dodatno delotvorni

Gadi – tron

Gandharve - vrsta nebeskih bića; vešti su muzičari

Gangotri - izvor reke Gange u Himalajima

Garbha griha – samo središte hrama, sanctum sanctorum; indijski hramovi mogu biti veoma veliki, ali deo u kome je obličje glavnog božanstva je uvek vrlo mali

Geru – narandžasta boja, boja cigle; boja odeća sanjasina

Ghat – prilaz reci; stepenice koje vode do reke

Gjana (jnana) – mudrost; intuitivno znanje

Gjani – mudra osoba

Gošala – štala

Grihastha – porodičan čovek

Guna – osobine prisutne u svemu u prirodi

Guru - učitelj, onaj koji odagnava mrak, tj. neznanje

Guru behan – duhovna sestra; sestra po guruu

Guru purnima (guru poornima) – dan punog meseca u mesecu julu; dan štovanja Gurua ili duhovnog učitelja tokom kog učenik primi Guruov blagoslov

Gurubhai – duhovni brat; učenik istog gurua

Gurudev - termin koji se koristi za obraćanje guruu kao izraz dubokog poštovanja

Gurudvara - hram Sikha

Gurukul – drevni sistem obrazovanja; škola vedske tradicije gde deca i mladi žive sa guruom i uče od njega

Hamsa – labud; po indijskoj mitologiji biće koje može da izdvoji mleko od vode; simbol

savršenog razlučivanja; let hamse simbolizuje mokšu, oslobođenje

Havan – ceremonija vatre koja se radi u određenu svrhu

Ida – tok lunarne energije od korena kičme do leve nozdrve; upravlja levom stranom tela i desnom hemisferom mozga i provodi mentalnu energiju ili ćita šakti; upravlja parasimpatičkim nervnim sistemom; uspostavlja introvertnost

Išta devata (ishta devata) – izabrano božanstvo; lični obličje transcedentalnog koje vas privlači

Jagja (yajna) – ceremonija koja uključuje ritual, satsang i obilato darivanje; radi se za dobrobit svih

Jadave (Yadavas) – ljudi niže kaste, seljaci

Juga (yuga) – doba, era; postoje četiri velike ere u svetu: Satja, Treta, Dvapara i Kali

Kali juga – četvrti i poslednji vremenski period (era) postojanja sveta koji trenutno protiče; doba sukoba i zla u kome se ljudi sve više udaljavaju od duhovnosti

Kamandal – posuda za vodu; nose je sadhui i sanjasini na svojim monaškim lutanjima

Karma – delanje; delo; posledica neke aktivnosti; zakon uzroka i posledice

Karma sanjasa (karma sannyasa) – sanjasa za porodične ljude; odricanje kombinovano sa ispunjavanjem dužnosti

Karmakand – vedski rituali; deo Upanišada koji daju detaljna uputstva o ponašanju

Karuna – samilost, saosećanje

Katha – priča, pripovetka, pripovedanje

Khadi - pamučno platno ručno tkano u Indiji

Khas - koren biljke khas, ima izuzetan miris, koristi se za parfeme u Indiji

Khičari – jelo od pirinča, sočiva i masla (ghija)

Kirtan – pevanje jednostavnih mantri uz muziku, ritam, sa osećajem

Koupina (kaupeena) – mali komad tkanine koji se uveže oko bedara; često jedina odeća koju sadhui nose

Kšatrija – jedna od četiri glavne kaste u Indiji; tradicionalno su ratnici, vojskovođe, zemljoposednici i vladari

Kula – porodica

Kumbha Mela – masovno ritualno kupanje na blagodatnom mestu u Gangi koje se održava svakih dvanaest godina; milioni ljudi učestvuju, i velikodostojnici sanjasa tradicije se takođe okupe

Kurta – indijska košulja

Kutija – koliba; isto što i *kutir*

Kutir – koliba; mala, jednostavna građevina

Langoti – mali komad tkanine koje sadhui vežu oko struka; često jedini komad odeće

Lila – Božanska igra; čitav pojavni svet je nastao kao igra više Svesti

Lingam – simbol svesti; predstavlja Šivu; najčešće od kamena, uvek ovalnog oblika

Lotos – cvet koji simbolizuje čistotu i nevezanost; lotosov list je toliko gladak da se na njemu ništa ne zadržava, čak ni kapljica vode

Mahapuruša – veliki čovek, heroj, čovek izuzetnih kvaliteta

Mahatma – doslovno „velika duša"

Mahotsav – festival

Maja (maya) – moć stvaranja; moć luzije; iluzija da je materijalni svet jedina stvarnost, da je on cilj i smisao života

Makar Sankranti – ravnodnevica 14. januara

Mala – brojanica koja ima 108 perlica

Manasarovar – doslovno jezero intelekta, razumevanja; naziv svetog jezera na Kailašu

Mandap – nadstrešnica; mesto gde se radi obred obožavanja; paviljon

Mandir – hinduistički hram

Mantra – zvučna vibracija načinjena od kombinacije suglasnika

Mokša – oslobođenje od ciklusa rađanja; prosvetljenje

Mudra – položaj tela koji izražava i kanališe kosmičku energiju

Muhurtha – drevna jedinica merenja vremena; povoljni momenat

Muni – onaj koji kontemplira; onaj koji je savladao um

Murti – obličje, otelotvorenje; murti nije obična skulptura, već odraz bića koje ona predstavlja i deo energije i duha tog bića se nalazi u murtiju, dok u skulpturi ne

Nada – zvuk

Naga – podvrsta sanjasina u Indiji; sanjasin koji ne nosi odeću, nag; nage su odbacili sve, krov nad glavom, sve odnose, pa i odeć

Niranđan (niranjan) – neokaljan, savršen, bez mana

Niškamja sevak (nishkamya) - onaj ko nesebično radi, pomaže drugima

Paduka – sveta stopala; papuče

Pakora – indijsko jelo, pohovano povrće

Panćagni (panchagni) – visoka sadhana u kojoj se sadhaka nalazi između pet vatri - četiri upaljene vatre oko sebe i sunca

Pandit – učeni čovek; znalac; ekspert u nekoj oblasti; onaj koji je obučen da obavlja svešteničke dužnosti

Paramahamsa – doslovce „vrhovni labud"; smatra se da labud može da izdvoji esenciju mleka iz njegove vodene komponente, tj. stvarno od nestvarnog; onaj koji je ovladao strašću; osoba u četvrtom stanju svesti; visoki nivo sanjase

Paramatma – kosmička duša ili svest; vrhovno sopstvo

Parampara – tradicija; s kolena na koleno

Parikrama – obići pun krug u smeru kazaljke na satu oko svetog

mesta, bilo da je to mesto gde se radi ritual, statua u hramu ili sveta planina

Pingala – tok solarne dinamične energije od korena kičme do desne nozdrve; upravlja desnom stranom tela i levom hemisferom mozga; provodi vitalnu energiju; upravlja simpatičkim nervnim sistemom; uspostavlja ekstrovertnost

Prana vidja (vidya) – znanje o prani i upravljanje njom

Pranam – naklon

Pranava – kosmički zvuk, Om

Prasad – osveštani poklon ili predmet koji se daruje sa blagoslovom; hrana ponuđena bogu ili guruu i koja se potom konzumira kao osveštana

Puđa (pooja) – štovanje; obožavanje uz obred

Puđari – onaj koji izvodi puđu

Purane – zbirke drevnih tekstova duhovnog, mitološkog, folklornog sadržaja; narodne poučne priče

Purasćarana – ponavljanje mantre duže vreme

Purna sanjasa (poorna sannyasa) – potpuno odricanje od sveta, posedovanja i vezanosti; potpuna posvećenost

Purnahuti (poornahuti) – velika ili konačna ponuda na kraju obreda

Purvašram (poorvashram) – život i sve što prethodi uzimanju sanjase

Pušpanđali (pushpanjali) – cveće na dar božanskom

Rađas (rajas) – jedna od tri gune; stanje aktivnosti, dinamičnosti, kreativnosti

Raga i dveša – termin koji se koristi da naglasi suprotnost: prijatno-neprijatno, ljubav-mržnja, privlačnost-odbojnost. Cilj u jogi je da se ostane izvan ove težnje

Rakšasa (rakshasa) – vrsta demona u Hindu mitologiji

Riši (rishi) – prosvetljeni mudrac; vidovnjak; onaj koji meditira na sopstvo

Rudrakša (rudraksha) – veliko drvo čije se semenke koriste za pravljenje *mala*, brojanica; doslovno „Šivino oko“; simbol je Šive

Sadhaka – duhovni aspirant; onaj koji redovno radi sadhanu

Sadhana – duhovna vežba

Sadhu – dobra ili sveta osoba puna vrlina; mudrac; sveti čovek

Sakši – svedok, neutralni posmatrač

Samadhi sthal – mesto na kom je sahranjen sveti čovek

Samarpan – predati svoj ego učitelju ili božanskom

Samelan - konferencija

Samsara – stvoreni, materijalni svet; varljivi svet; ciklus rađanja, umiranja i reinkarnacije; ciklus postojanja u ovom svetu

Samskara – mentalni obrasci i utisci pohranjeni u sećanju u vidu arhetipova, koji ostaju neprimećeni u podsvesnom umu a istovremeno utiču na proces

mišljenja; sećanja kojih nismo svesni

Sangam – Sangam je samo ušće tri reke, Gange, Jamune i reke ponornice Sarasvati, smatra se izuzetno svetim mestom

Sanjam (sanyam) – uzdržavanje, odmerenost, obuzdavanje uma i čula

Sanjasin (sannyasin) – onaj koji se odrekao sveta (iluzije)

Sankalpa – volja; namera; odluka; nepokolebiva odlučnost

Satćidananda (satchidananda) ili sat-ćit-ananda – apsolutna stvarnost kao samodovoljno postojanje–svest–blaženstvo

Satja (satya) – istina; realnost

Satsang – doslovce „biti u prisustvu Istine"; skup na kome se govori o idealima i principima Istine; duhovna veza; biti u društvu mudrih i dobrih, sa odlukom i trudom da ono što primimo potom primenimo u životu

Satva (sattwa) – jedna od tri gune; sklad, čistota

Seva – nesebičan rad; služenje bez ličnog motiva

Sidha (siddha) – savršeno biće; prorok; polu-božansko biće puno vrlina i svetosti, koje je ovladalo natprirodnim moćima

Sloka – stih

Sumananđali (sumananjali) – intelekt na dar božanskom

Sušumna (sushumna) – energetski tok kroz centralni kanal kičmene moždine koji provodi duhovnu energiju ili kundalini od muladhara do sahasrara čakre, uspostavljajući transcendentalnu svesnost

Svadhjaja (swadhyaya) – studiozno čitanje duhovnog teksta sa primenom u ličnom životu; jedna od nijama; samo-analiza

Svajambhu linga (swayambhu) – kamen ovalnog oblika nastao prirodnim putem tj. nađen u prirodi

Svajamvara – stari običaj u Indiji gde devojka za udaju odabira za sebe muža između nekoliko mladića

Svami (swami) – doslovce „ovladati umom" ili „biti sam svoj gospodar"; titula sanjasina

Šakti (shakti) – energija; ženski aspekt

Šakti path – prenos duhovne energije sa Gurua na učenika

Šankhaprakšalana (shankhaprakshalana) – u hatha jogi jedna od vežbi čišćenja organizma; potpuno ispiranje creva, digestivnog trakta

Šanti - mir

Šastra – stari spisi; izvorni tekst

Šivir – okupljanje, seminar, kamp

Šradha (shraddha) – vera, ali ne naslepo, već ona koja dolazi iznutra kao jasno i čvrsto uverenje

Tamas – jedna od tri gune; inertnost, stabilnost

Tampura – indijski žičani instrument sa četiri strune

Tantra – drevno, visoko duhovno učenje

Tapasja (tapasya) – askeza, uzdržavanje

Tapasvi – onaj koji radi tapasju; asketa

Tatva (tattwa) – element

Thandai – osvežavajuće slatko piće od mleka sa bademima i mnogim začinima kao što su šafran, kardamom, mak, ružine latice i drugo

Tilak – znak najčešće na čelu, i to između obrva u vidu tačke, ili preko celog čela; koristi se pasta od sandala, bhasma ili sveti pepeo, a udate žene stavljaju crveni tilak

Tirtha – mesto hodočašća, sveto mesto

Tirtha jatra (tirtha yatra) – obilazak svetih mesta, hodočašće

Tjag (tyag) – odricanje, najviša duhovna vrlina

Tjagi – onaj koji se odrekao (materijalnog sveta, želja, sebičnosti)

Trataka – jogička praksa gledanja netremice u neki objekat

Treta juga - drugo po redu od četiri doba (ere) u postojanju sveta; u njemu je dobrota bila naglašena a ljudi duhovni

Trišul – trozubac; simbol Šive

Udgam – izvor reke

Upadeša (upadesha) – pouka, duhovni savet ili vođstvo

Upanajan (upanayan) – sveta ceremonija koja označava početak obrazovanja u vedskoj tradiciji prilikom koje dete od sedam godina nauči Gajatri mantru

Upasana – vrsta obožavanja; štovanje i kontemplacija o božanskom

Vahana – vozilo, prevozno sredstvo

Vairagja (vairagya) – nevezanost; odvezanost

Vama marga – „levi put“ ili „put leve ruke“ za porodične ljude u tantri, koji ne odbacuje seksualni čin kao nečist već ga praktikanti, nakon što se potpuno pročiste i oslobode od strasti, uz pomoć određenih joga tehnika koriste za buđenje duhovne energije, kundalini

Vedi – oltar

Vidja (vidya) – istinsko znanje koje ne može da se ospori, jer dolazi iz uvida i iskustva, a ne iz knjiga

Vina (veena) – muzički žičani instrument Indije

Viveka – moć razlučivanja; diskriminacija; razumevanje; ispravno poimanje

Vrat – zavet, odluka, vrsta odricanja ili discipline

Vrikša (vriksha) - drveće

Zamindari – Sistem zemljoposednika koji ubiraju prihod slično feudalnom sistemu



Svami Dharmašakti rođena je 1924. u Sahaspur Lohari u Madhja Pradešu, u Indiji, na blagodatni dan Buda purnima. Svami Satjanandu Sarasvatija srela je prvi put 1953. i odmah ga prihvatila za svog gurua. Tako je počeo njen život nepokolebljive privrženosti njegovoj misiji.

Njena iskrena žudnja ostvarila se kada je 1958. godine dobila mantra inicijaciju od Šri Svamiđija i time zadobila posebno mesto, postavši njegov prvi učenik. Imala je dobru sreću da bude u bliskom kontaktu sa Šri Svamiđijem od samih početaka njegove misije.

Od 1963. do 1976. služila je kao urednik, izdavač i distributer časopisa *Joga* i *Joga vidja* u Rađnandgaonu. 1967. dobila je inicijaciju u sanjasu, a 1972. imenovana je za pokrovitelja Rađnandgaon škole joge, i sekretara Međunarodnog joga pokreta (International Yoga Fellowship Movement).

1990. imenovana je za aćarju i predsednicu Šri Panć Dašnam Paramahamsa Alakh Bare.

Svami Dharmašakti, od milja zvana Amađi, je živela u Ganga Daršanu u Mungiru od 1985. godine. Njen život je primer odricanja i potpune posvećenosti guruovoj misiji, i ona je neiscrpan izvor inspiracije svim duhovnim aspirantima i poklonicima koji zatraže njen savet i podršku.



Ova zbirka inspirativnih događaja i anegdota iz života Šri Svami Satjanande Sarasvatija, prava je riznica blaga za iskrenog tragaoca. Čovečanstvo je oduvek nalazilo izvor nadahnuća u životima svetaca, i Šri Svamiđi nije tome izuzetak. Svami Satjananda je svetac i jogi bez premca. Čak i nakon što se vinuo do samog vrhunca joge i zadobio plodove koje takvo postignuće nosi, on nije proveo život u stanju idiličnog samadhija, već je svoje jogičke moći neprekidno i neumorno koristio da uzdigne i unapredi ljudski rod. I pored toga je ostao odvezan od svega. Svojim velikodušnim delima, ovaj jogi kome nema ravnog, pokorio je na milione srca širom planete. Svako ko je stupio u kontakt sa njim, istog časa je doživeo preobražaj i nikada više nije bio isti.

Sa duhovne tačke gledišta, vrednost knjige *Mere Aradhja: moj voljeni guru* nije ništa manja od vrednosti drevnih indijskih spisa. Naša duboka nada i želja je da ovi duhovni dragulji iz Šri Svamiđijevog života donesu svetlost, radost i mudrost u živote svih iskrenih aspiranata na duhovnom putu.



ISBN 978-86-900317-1-9

